

ΜΟΝΙΜΟ ΚΑΚΟΥΡΓΙΟΔΙΚΕΙΟ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΑΚΟΥΡΓΙΟΔΙΚΕΙΟΥ: Λ. Δημητριάδου-Ανδρέου, Π.Ε.Δ.

Χ. Β. Χαραλάμπους, Α.Ε.Δ.

Μ. Παπαδοπούλου, Ε.Δ.

Αρ. Υπόθεσης: 9208/15

Δημοκρατία

ν.

- 1. Ρίκκου Ερωτοκρίτου**
- 2. Ανδρέα Κυπριζογλου**
- 3. Andreas Neocleous & Co LLC**
- 4. Παναγιώτη Νεοκλέους**

Κατηγορουμένων

Ημερομηνία: 8 Φεβρουαρίου 2017

Εμφανίσεις:

**Για την Κατηγορούσα Αρχή: κ. Η. Στεφάνου και κ. Σ. Αγγελίδης για
Γενικόν Εισαγγελέα**

Για τον Κατηγορούμενο 1: κ. Χ. Πουργουρίδης

Για τον Κατηγορούμενο 2: κ. Ε. Πουργουρίδης

Για την Κατηγορούμενη 3: κ. Γ. Γεωργίου με κ. Α. Γλυκή

Για τον Κατηγορούμενο 4: κ. Α. Μαρκίδης με κ. Ν. Μακρίδη

Κατηγορούμενοι 1, 2 και 4 παρόντες

Α Π Ο Φ Α Σ Η

Μετά την αθώωση του Κατηγορουμένου 1 στην κατηγορία 2 στο στάδιο του εκ πρώτης όψεως παρέμειναν στο κατηγορητήριο στην παρούσα υπόθεση συνολικά εννιά κατηγορίες. Εξ αυτών ο Κατηγορούμενος 1 αντιμετωπίζει μόνος τις κατηγορίες 1, 3, 4 και 10, οι Κατηγορούμενοι 3 και 4 αντιμετωπίζουν από κοινού τις κατηγορίες 5-7 και όλοι οι Κατηγορούμενοι αντιμετωπίζουν από κοινού τις κατηγορίες 8 και 9. Αναλυτικότερα οι κατηγορίες έχουν ως ακολούθως:

Κατηγορούμενος 1:

Κατηγορία 1: **Δεκασμός δημοσίου λειτουργού**

(Άρθρο 100(α) του Ποινικού Κώδικα)

Κατηγορία 3: **Δωροληψία οικείων δημόσιων αξιωματούχων**

(Άρθρο 4 του περί της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Ποινικοποίηση της Διαφθοράς (Κυρωτικού) Ν.23 (III)/2000 και Άρθρο 3 της πιο πάνω Σύμβασης).

Κατηγορία 4: **Συναλλαγές με αντιπροσώπους οι οποίες υποδηλώνουν διαφθορά** (Άρθρο 3 (α) του περί Πρόληψης της Διαφθοράς Νόμου, Κεφ. 161)

Κατηγορία 10: **Κατάχρηση εξουσίας**

(Άρθρο 105 του Ποινικού Κώδικα)

Κατηγορούμενοι 3 και 4:

Κατηγορία 5: **Δεκασμός δημοσίου λειτουργού**

(Άρθρο 100(β) του Ποινικού Κώδικα)

Κατηγορία 6: **Ενεργός δωροδοκία οικείων δημόσιων αξιωματούχων**

(Άρθρο 4 του Ν.23(III)/2000 και Άρθρο 2 της Σύμβασης)

Κατηγορία 7: **Συναλλαγές με αντιπροσώπους οι οποίες υποδηλώνουν διαφθορά**

(Άρθρο 3(β) του περί Πρόληψης της Διαφθοράς Νόμου, Κεφ. 161)

Κατηγορούμενοι 1, 2, 3 και 4:

Κατηγορία 8: **Συνωμοσία προς ανατροπή της πορείας της δικαιοσύνης**
(Άρθρο 121 του Ποινικού Κώδικα)

Κατηγορία 9: **Συνωμοσία προς καταδολίευση**
(Άρθρο 302 του Ποινικού Κώδικα)

Η εκδοχή της Κατηγορούσας Αρχής, όπως δύναται να εξαχθεί συνοψίζοντας τις λεπτομέρειες των αδικημάτων, την προσκομισθείσα μαρτυρία και τη σχετική αγόρευση, είναι ότι:

- i) Οι Κατηγορούμενοι 1-4 κατά το διάστημα Αυγούστου-Νοεμβρίου του 2013 συνωμότησαν όπως οι Κατηγορούμενοι 3 και 4 μην καταχωρίσουν εμφάνιση σε αγωγή που θα καταχωρούσε ο Κατηγορούμενος 1 και εταιρείες συμφερόντων του, ούτως ώστε να εκδοθεί απόφαση ερήμην υπέρ των εναγόντων με όφελος €515.679,99 και αντίστοιχη βλάβη των συμφερόντων των εκεί εναγομένων (και της Τράπεζας Κύπρου στην περίπτωση της κατηγορίας 9) διαπράττοντας έτσι τα αδικήματα της συνωμοσίας για εκτροπή της πορείας της δικαιοσύνης και της συνωμοσίας προς καταδολίευση (κατηγορίες 8 και 9).
- ii) Εις αντάλλαγμα του πιο πάνω οφέλους ο Κατηγορούμενος 1, όντας Βοηθός Γενικού Εισαγγελέως, συμφώνησε με τους Κατηγορούμενους 3 και 4 να προωθήσει την ποινική δίωξη πέντε φυσικών και ενός νομικού προσώπου, για την υπόθεση της Providencia, διαπράττοντας έτσι ο ίδιος τα αδικήματα του δεκασμού, της δωροληψίας και συναλλαγών που υποδηλώνουν διαφθορά και οι Κατηγορούμενοι 3 και 4 τα αδικήματα του δεκασμού, της ενεργούς δωροδοκίας και συναλλαγών με αντιπροσώπους που υποδηλώνουν διαφθορά (κατηγορίες 1, 3, 4 και 5, 6, 7 αντίστοιχα).
- iii) Σύμφωνα με την πιο πάνω εκδοχή η ενέργεια του Κατηγορουμένου 1 να διατάξει την ποινική δίωξη συνιστά και κατάχρηση της αναγόμενης στα καθήκοντα του εξουσίας διότι έγινε κατά παράκαμψη των καθορισμένων διαδικασιών και οδηγιών του ΓΕ και παρά τις προηγούμενες αντίθετες οδηγίες του Γενικού Εισαγγελέως (κατηγορία 10).

Μαρτυρία Κατηγορούσας Αρχής

Για να αποδείξει την υπόθεση της η Κατηγορούσα Αρχή κάλεσε συνολικά 20 μάρτυρες, ενώ σε διάφορα στάδια της διαδικασίας δηλώθηκαν και παραδεκτά γεγονότα, στα οποία θα γίνει αναφορά στο κατάλληλο σημείο, περιοριζόμενοι επί του παρόντος σε σύνοψη της προφορικής μαρτυρίας. Για ευνόητους λόγους εξοικονόμησης χώρου και χρόνου, από τούδε και στο εξής οι Κατηγορούμενοι 1-4 θα περιγράφονται στο γραπτό κείμενο ως «Κ.1, Κ.2, Κ.3, Κ.4» αντίστοιχα. Για παρόμοιους λόγους κρίνουμε πως εξυπηρετεί τις ανάγκες του κειμένου αυτού η χρήση αρκτικόλεξων και για κάποιες άλλες λέξεις ή φράσεις ως ακολούθως:

Γ.Ε. για Γενικός Εισαγγελέας

Β.Γ.Ε. για Βοηθός Γενικού Εισαγγελέως

Ν.Υ. για Νομική Υπηρεσία

Δ.Σ. για Διοικητικό Συμβούλιο

Π.τ.Δ. για Πρόεδρος της Δημοκρατίας

Μ.Κ.1 – Παναγιώτης Κλείτου

Ο Μ.Κ.1 Παναγιώτης Κλείτου, ιδιώτης επιδότης, ανέφερε, μεταξύ άλλων, ότι στις 16/9/13 ο Κ.2 τού είχε παραδώσει τα κλητήρια εντάλματα της αγ. 3987/13 Λεμεσού (**Τεκμήριο 1**), με οδηγίες να τα επιδώσει προσωπικώς στον Κ.4 έναντι υπογραφής, πράγμα που έπραξε αυθημερόν και ετοίμασε την επόμενη μέρα τις σχετικές ένορκες δηλώσεις (**Τεκμήρια 2 και 3**). Ήταν η θέση του ότι όταν επισκέφτηκε τα γραφεία της Κ.3 υπήρξε αντίρρηση της γραμματέως να παραλάβει την αγωγή ένεκα του ότι αυτή αφορούσε την Λαϊκή Τράπεζα. Τότε ο Μ.Κ.1 επικοινωνήσε τηλεφωνικώς με τον Κ.2, ο οποίος του είπε να εξηγήσει στην κοπέλα πως είχε ήδη μιλήσει ο ίδιος με τον Κ.4 για τη συγκεκριμένη περίπτωση. Πράγμα που ο Μ.Κ.1 έπραξε, οπότε και επετεύχθη η επίδοση έναντι της υπογραφής του Κ.4.

M.K.2 – Μιχάλης Παπαγεωργίου

Ο Μ.Κ.2 Μιχάλης Παπαγεωργίου, Αρχηγός Αστυνομίας κατά τον ουσιώδη χρόνο ανέφερε, μεταξύ άλλων, ότι σε σχέση με την υπόθεση της Providencia περί τα τέλη Αυγούστου με αρχές Σεπτεμβρίου του 2013 είχε δεχθεί 4-5 τηλεφωνήματα από τον Κ.1, Β.Γ.Ε., εκτός ωρών εργασίας και ότι ο τελευταίος σε ένα από τα αρχικά τηλεφωνήματα ζήτησε τον ανακριτικό φάκελο της Providencia, οπότε ο Μ.Κ.2 είχε δώσει σχετικές οδηγίες να του σταλεί. Στα υπόλοιπα τηλεφωνήματα του ο Κ.1 ζητούσε να μάθει τι είχε γίνει με τις προηγηθείσες γραπτές του οδηγίες για λήψη τριών περαιτέρω καταθέσεων – [**Τεκμήριο 83(3), Κυανούν 56**]. Ήταν η θέση του ότι κατά τις τηλεφωνικές τους επικοινωνίες το έμμεσο μήνυμα του Κ.1 ήταν όπως η Αστυνομία προχωρήσει και ολοκληρώσει σύντομα τις ανακρίσεις για την Providencia.

Σχετικά με την ίδια υπόθεση τον είχε επισκεφθεί στο γραφείο του 2-3 φορές η Βουλευτής κα Μ. Κυριακού, η οποία του έστειλε έγγραφα στις 5/8/13 και ο ίδιος τα προώθησε την επομένη προς διερεύνηση (**Τεκμ. 83(4), Κυανούν 54**). Η επιστολή της κας Μ. Κυριακού ημερ. 4/11/13 (**Τεκμήριο 83(6), Κυανούν 76**) παραδόθηκε από εκείνη στον ίδιο, ο οποίος και την προώθησε στο Τμήμα Γ με οδηγίες να ετοιμαστεί τάχιστα έκθεση την οποίαν θα παραλάμβανε η κα Κυριακού. Παρόμοια αστυνομική έκθεση ζήτησε με επιστολή της και η κα Μαρία Φυλακτού Χριστοδούλου, αναφέροντας ότι θα χρησιμοποιείτο αυθημερόν σε ακρόαση στο εξωτερικό.

M.K.3 – Καίτη Χρίστου

Η Μ.Κ.3 Καίτη Χρίστου είναι υπεύθυνη του Γενικού Αρχείου της Ν.Υ. και επεξήγησε τη διαδικασία παραλαβής αλληλογραφίας και ανάθεσης θεμάτων σε λειτουργούς. Υπέδειξε στα **Τεκμήρια 87** και **88** συγκεκριμένη αλληλογραφία σχετική με την υπόθεση Providencia.

Μ.Κ.4 – Λοχ. 1870 Κυριάκος Κολοκοτρώνης

Ο Μ.Κ.4 Λοχ. 1870 Κ. Κολοκοτρώνης ανέφερε ότι υπηρετεί στο Γραφείο Διερεύνησης Οικονομικού Εγκλήματος (εφεξής «το ΓΔΟΕ») και επεξήγησε την εμπλοκή του στη διερεύνηση της υπόθεσης Providencia. Υπέδειξε στο Δικαστήριο Έκθεση του ιδίου ημερ. 12/8/13 με την οποία κατέληγε ότι, ενόψει του ότι είχαν προηγηθεί δύο φορές οδηγίες από τη Ν.Υ. για επίλυση των διαφορών των μερών από τα πολιτικά Δικαστήρια, δεν υπήρχε περιθώριο για ποινική διερεύνηση της υπόθεσης. Ανέφερε ότι στις αρχές Νοεμβρίου του 2013 η κα Μ. Κυριακού ζήτησε έκθεση γεγονότων για την υπόθεση Providencia, στην οποία επιθυμούσε όπως αναγράφονται τα ονόματα των υπόπτων, η οποία και της δόθηκε.

Μ.Κ.5 – Παναγιώτης Καλλής

Ο Μ.Κ.5 Παναγιώτης Καλλής ανέφερε ότι στις 16/3/15 διορίστηκε από τον Γ.Ε. ως Ποινικός Ανακριτής για υπόθεση πιθανής δωροδοκίας του Κ.1 από την Κ.3. Έλαβε κατάθεση από 27 πρόσωπα και παρέλαβε 81 τεκμήρια.

Μ.Κ.6 - Μήνις Μηνά

Η Μ.Κ.6 Ε/Α 5875 Μήνις Μηνά ανέφερε ότι τα τελευταία 18 έτη είναι αποσπασμένη για εκτέλεση καθηκόντων φρουρού ασφαλείας στην είσοδο της Ν.Υ. και ότι εκεί τηρείται Βιβλίο Καταγραφής Επισκεπτών στο οποίο σημειώνονται η ημερομηνία, το όνομα, η ταυτότητα, ο σκοπός της επίσκεψης και οι ώρες εισόδου και εξόδου των επισκεπτών. Κατέθεσε ως **Τεκμήρια 201** και **202** τα δύο Βιβλία που καλύπτουν τις περιόδους 19/4/13 – 14/10/13 και 15/10/13 – 11/3/14 αντίστοιχα.

Στο πλαίσιο της μαρτυρίας της προέβη σε υποδείξεις καταγραφών εντός των προαναφερόμενων βιβλίων για επισκέψεις στον Κ.1, ήτοι:

- δύο του δικηγόρου Ανδρέου στις 28/8/13 και 11/10/13 (σ. 246 και 374)
- δύο της δικηγόρου Κυριακού στις 3/10/13 και 31/10/13 (σ. 346 και 35)

- τρεις του Κ.2 στις 22/10/13, 23/10/13 και 29/10/13 (σ. 18, 20, 27).
- στις 17/10/13 του δικηγόρου Ανδρέου στην κα Γεωργία Μολέσκη (σ.8)
- στις 22/10/13 των Μ.Κ.4 και Μ.Κ.16 στον Κ.1 (σ.16)
- στις 31/10/13 της Μ.Κ.16 στο Ποινικό Αρχείο (σ.36)
- στις 25/11/13 του δικηγόρου Μ.Κ.13 στον Γενικόν Εισαγγελέα (σ.80).

Μ.Κ.7 – Πέτρος Κληρίδης

Ο Μ.Κ.7 Πέτρος Κληρίδης διετέλεσε Γ.Ε. μέχρι τις 13/9/13. Ανέφερε πως όταν ο Κ.1 διορίστηκε Β.Γ.Ε. δεν του έγινε συγκεκριμένη ανάθεση καθηκόντων και αφέθηκε να εκτελεί τα καθήκοντα του σύμφωνα με το Σύνταγμα, όμως έδειχνε να ενδιαφέρεται ιδιαίτερα για τις ποινικές υποθέσεις. Σε αρκετές περιπτώσεις αναλάμβανε πρωτοβουλίες χωρίς να ενημερώνει τον ίδιο (τον Γ.Ε.). Είπε ότι, στις περιπτώσεις που κάποιο θέμα κατέληγε με σημείωμα δικό του ή με μονογραφή του, κανένας λειτουργός πλέον, ούτε και ο Κ.1, είχαν το δικαίωμα να προβούν σε κάποια ενέργεια χωρίς να εξασφαλίσουν τη συγκατάθεση του.

Για την υπόθεση της Providencia είπε πως, όταν τον Μάιο του 2012 διαβιβάστηκε ο ανακριτικός φάκελος, είχαν συζητήσει με την κα Ε. Κλεόπα, Μ.Κ.9 υπεύθυνη των ποινικών υποθέσεων και συμφώνησαν για το ότι οι διαφορές των μερών θα έπρεπε να επιλυθούν σε προσφυγές και αγωγές, οπότε και ο ίδιος μονόγραψε το σχετικό σημείωμα της ημ. 21/8/12 εγκρίνοντας το **(Τεκμήριο 83(6) καταχώριση 12)**. Οι οδηγίες αυτές επιβεβαιώθηκαν ή επαναλήφθηκαν σε ακόμη δύο περιπτώσεις που η Αστυνομία ζήτησε οδηγίες.

Ήταν η θέση του Μ.Κ.7 πως δεν έλαβε γνώση για το σημείωμα 32 του Αρχηγού ημ. 26/8/13, ούτε και για τη διαβίβαση του φακέλου προς τον Κ.1 βάσει προφορικών οδηγιών του τελευταίου. Όταν, λίγες μέρες αργότερα αντιλήφθηκε ότι ο Κ.1 κρατούσε τον ανακριτικό φάκελο της Providencia του ζήτησε να μην ασχοληθεί με την υπόθεση ενόσω ο ίδιος παρέμενε στην Υπηρεσία ως Γ.Ε.

Αναφορικά με την Κ.3 ο Μ.Κ.7 είπε ότι η κα Μ. Κυριακού, συνεργάτης στην Κ.3 δικηγορική εταιρεία, συστηματικά προσπάθησε να τον πείσει να ασκήσει ποινική δίωξη εν σχέσει με την υπόθεση Providencia ούτως ώστε να διευκολυνθούν οι αγωγές τις οποίες χειρίζετο το δικηγορικό τους γραφείο. Αναφέρθηκε επίσης σε συνάντηση που είχε στο Ζύγι με τους κ.κ. Α. Νεοκλέους και Μ.Υ.3(1) περί τους μήνες Μάιο – Ιούνιο του 2013, στην οποία τον ανέφεραν ότι λόγω της δικής του αδράνειας για την υπόθεση Providencia θα διεκδικούντο μεγάλες αποζημιώσεις από τη Δημοκρατία και την ευθύνη θα έφερε ο ίδιος. Σε άλλη τυχαία συνάντηση του με τον Α. Νεοκλέους περί τον Ιούνιο του 2013, ο τελευταίος του είπε πως τον αδίκησε. Εξήγησε ότι ασκούσαν αμόρητες πιέσεις κυρίως από την πλευρά της Κ.3 για άσκηση ποινικών διώξεων. Διευκρίνισε ότι επιστολές υπήρξαν και από την άλλη πλευρά αλλά τουλάχιστον αυτή δεν πλησίαζε προσωπικά (τη Ν.Υ.). Εξέφρασε την άποψη πως τα στοιχεία που έδωσε ο Μ.Υ.3(1) θα έπρεπε κανονικά να δοθούν στον ίδιο (ως Γ.Ε.) και όχι στον Κ.1, ο οποίος στη συνέχεια ζήτησε πλαγίως να του διαβιβαστεί ο φάκελος δια χειρός.

Μ.Κ.8 – Κώστας Κληρίδης

Ο Μ.Κ.8 Κώστας Κληρίδης ανέφερε ότι υπηρετεί ως Γ.Ε. από τις 16/9/13. Κατόπιν επιμονής του Κ.1 έδωσε σε αυτόν εξουσία να χειρίζεται ποινικές διαδικασίες αλλά υπό σαφείς συμφωνηθέντες όρους οι οποίοι περιελάμβαναν ότι στην περίπτωση σοβαρής υπόθεσης ή στην περίπτωση που υπήρχε διϊστάμενη σύσταση ή οδηγίες άλλου λειτουργού που είχε προηγουμένως εξετάσει το θέμα τότε ο Κ.1 θα έπρεπε να συζητά το θέμα με τον Γ.Ε. προ της λήψης απόφασης, ενώ σε όλες τις περιπτώσεις όλοι οι αστυνομικοί φάκελοι προτού φύγουν από τη Ν.Υ. θα έπρεπε να τίθενται ενώπιον του (Γ.Ε.). Συγκεκριμένα, ο Μ.Κ.8 αναφέρθηκε σε δύο συναντήσεις που είχε, πριν την επίσημη ανάληψη των καθηκόντων του, με τον Π.τ.Δ. και τον Κ.1, όπου ο ίδιος απεδέχθη την εισήγηση του τελευταίου να χειρίζεται εκείνος τις ποινικές υποθέσεις, θέτοντας όμως τους προαναφερθέντες όρους οι οποίοι και έγιναν αποδεκτοί. Διευκρίνισε, όμως, ότι τους τρεις όρους για τον χειρισμό ποινικών υποθέσεων από τον Κ.1 τους έθεσε επακριβώς σε συνάντηση στο γραφείο του τελευταίου και όχι ενώπιον του Π.τ.Δ., ενώπιον του οποίου είχε

βασικά προβληθεί η απαίτηση του Κ.1 να αναλάβει τις ποινικές υποθέσεις και ουσιαστικά να είναι ανέλεγκτος.

Ήταν η θέση του ότι σε καμιά περίπτωση δεν είχε ενημερωθεί για τις οδηγίες που έδωσε ο Κ.1 για ποινικές διώξεις στην υπόθεση Providencia, ούτε και πριν από την επίσκεψη του Μ.Κ.13 στον ίδιο είχε τεθεί ο σχετικός φάκελος ενώπιον του. Αφού μελέτησε προσεκτικά τον φάκελο αποφάνθηκε ότι δεν δικαιολογούνται οι οδηγίες που έδωσε ο Κ.1 και με επιστολή του στον Αρχηγό τις ακύρωσε. Όταν ο Κ.1 έλαβε αντίγραφο της επιστολής αυτής πήγε στο γραφείο του (Μ.Κ.8) αναστατωμένος και έξαλλος άρχισε να φωνάζει και να ζητά τον λόγο για μια τέτοια ενέργεια, δηλαδή χωρίς προηγηθείσα συζήτηση μαζί του. Στη συνομιλία τους εκείνη ο Κ.1 δέχθηκε ότι μπορεί να έπρεπε να τον είχε ενημερώσει και δεν το έπραξε, αλλά είπε πως δεν ήταν το τέλος του κόσμου. Ο Μ.Κ.8 εξέφρασε την άποψη πως με τον τρόπο που ο Κ.1 έδωσε τις οδηγίες για δίωξη είχαν παραβιαστεί και οι τρεις όροι που είχε θέσει πριν την ανάληψη των καθηκόντων του.

Για το θέμα των υποσημειώσεων σε Πιστοποιητικά του Εφόρου Εταιρειών είπε πως υπήρξαν διαδοχικά τρεις γνωματεύσεις, ήτοι πρώτα του Μ.Κ.7 ημ. 10/9/13, ύστερα του Κ.1 ημ. 27/9/13 και τελικά η δική του ημ. 7/10/13 με την οποία συμφώνησε με την κατάληξη του Κ.1, πλην όμως με βάση διαφορετική αιτιολογία (**Τεκμήριο 156**). Πριν την ετοιμασία της δικής του είχε ενημερωθεί για τη διάσταση απόψεων μεταξύ Μ.Κ.7 και Κ.1, από τον τελευταίο, ο οποίος μάλιστα του είχε πει πως είναι επιμονή του κ. Α. Νεοκλέους να έχουν μια τελική θέση επί του θέματος («έκατσε πάνω στα αυτιά μου»).

Ο Μ.Κ.8 επέμεινε ότι οι οδηγίες για δίωξη δόθηκαν κρυφά από τον ίδιο και ότι επίκειτο σύνταξη κατηγορητηρίου και υπογραφή συγκατάθεσης για συνοπτική δίκη από τον Κ.1. Εξήγησε ότι ο λόγος για τον οποίον δεν κάλεσε τον Κ.1 είτε στις 25/11/13 είτε μετά και να ζητήσει τον λόγο για τον χειρισμό του ήταν επειδή διέγινωσε ότι εκείνος ενήργησε κρυφά και κατά παράβαση ρητών οδηγιών του.

Μ.Κ.9 - Έλενα Κλεόπα

Η Μ.Κ.9 Έλενα Κλεόπα, Εισαγγελέας στη Ν.Υ. αναφέρθηκε στην εμπλοκή της κατά τον ουσιώδη χρόνο με την υπόθεση της Providencia και εξήγησε τη θέση της ότι οι ενδιαφερόμενοι θα έπρεπε να αφεθούν να επιλύσουν τις διαφορές τους στα πολιτικά δικαστήρια.

Εξήγησε ότι μετά τον διορισμό του Μ.Κ.8 οι προφορικές του οδηγίες προς την ίδια ως Υπεύθυνη του Ποινικού Τομέα ήταν, μεταξύ άλλων, όπως όλοι οι φακέλοι στο τελικό στάδιο της μελέτης τους τίθενται ενώπιον του Μ.Κ.8 ο οποίος εάν συμφωνούσε δεν προέβαινε σε κάποια ενέργεια, αλλά εάν διαφωνούσε κατέγραφε και αυτός τις δικές του οδηγίες, συζητώντας εάν ήθελε με τον Κ.1. Είπε πως εκείνο που γνώριζε είναι πως οι οδηγίες του Μ.Κ.8 ήταν ότι έπρεπε να ενημερώνεται ο ίδιος και από τον Κ.1 αλλά και από την ίδια για όλες τις σοβαρές υποθέσεις.

Χωρίς να μπορεί να καθορίσει ημερομηνίες είπε πως με πρωτοβουλία του Κ.1 συζητήσαν την υπόθεση της Providencia. Είχαν καταλήξει ότι διαφωνούσαν αφού εκείνος είχε τη θέση ότι υπήρχαν ποινικά αδικήματα ενώ η ίδια πίστευε ότι λόγω της πολυπλοκότητας της υπόθεσης ήταν τόσο περιορισμένες οι πιθανότητες επιτυχίας μιας ποινικής δίωξης που θα ήταν προτιμότερη η επίλυση των διαφορών στα πολιτικά Δικαστήρια. Το θέμα αυτό το συζητήσαν με τον Κ.1 και πριν αλλά και μετά τις 16/9/13 που ανέλαβε ο Μ.Κ.8.

Μ.Κ.10 – Αστ/μος Α' Γιαννάκης Χαραλάμπους

Ο Μ.Κ.10 Αστ/μος Γιαννάκης Χαραλάμπους υπηρέτησε μεταξύ άλλων και ως Βοηθός Αστυνομικός Διευθυντής Τμήματος Γ στο Αρχηγείο Αστυνομίας, το οποίο υπάγεται στο ΓΔΟΕ. Ο ίδιος αναμείχθηκε για πρώτη φορά στην υπόθεση Providencia στις 20/8/13 όταν διαβιβάστηκαν στο γραφείο του έγγραφα-αλληλογραφία της Μ. Κυριακού, τα οποία είχε προηγουμένως παραλάβει ο Αρχηγός. Μετά που ο Μ.Κ.10 παρέλαβε τα έγγραφα αυτά ο Μ.Κ.4 ετοίμασε σχετική έκθεση και ακολούθως ο Μ.Κ.10 αυθημερόν απέστειλε σχετική επιστολή στον Γ.Ε. Μ.Κ.7 για λήψη οδηγιών. Ο τελευταίος ανέγραψε επί της επιστολής

αυτής πως δεν υφίστατο λόγος διαφοροποίησης της παλαιότερης θέσης του **(Τεκμήριο 83(4), Κυανούν 55)**.

Στη συνέχεια εντός του Νοεμβρίου του 2013 τον επισκέφθηκε η Μ. Κυριακού διαμαρτυρόμενη ότι η Έκθεση Γεγονότων ημ. 5/11/13 που της είχε δώσει το ΓΔΟΕ για την Providencia δεν περιείχε τα ονόματα των υπόπτων. Η ίδια ζήτησε επιτακτικά νέα Έκθεση με ονόματα υπόπτων την οποία ήθελε επειγόντως για κατάθεση σε Δικαστήριο στη Ρωσία. Γι' αυτό τον λόγο ο Μ.Κ.10 κάλεσε τον Μ.Κ.4 και ετοίμασαν νέα Έκθεση με τα ονόματα υπόπτων. Την Έκθεση αυτή διαβίβασε τόσο προς την Κ.3 με επιστολή όσο και προς τη δικηγόρο του εν λόγω γραφείου Μαρία Φυλακτού Χριστοδούλου στις 6/11/13 **(Τεκμήριο 83(6), Κυανούν 76)**.

Προφορικώς ο Μ.Κ.10 εξήγησε ότι η αστυνομική πρακτική ήταν πως δεν αναγράφονται ονόματα υπόπτων σε τέτοιες εκθέσεις, αλλά εδώ τα ανέγραψαν μετά την επιμονή της Κυριακού και λαμβάνοντας υπόψιν αφενός ότι η ίδια ήταν Βουλευτής και αφετέρου ότι δεν θα χρησιμοποιείτο στην Κύπρο.

Μ.Κ.11 – Λοχ. 1383 Δήμητρα Παρασκευά

Η Μ.Κ.11 Λοχίας 1383 Δήμητρα Παρασκευά, ανέφερε ότι υπηρετεί στο ΓΔΟΕ και επεξήγησε την ενασχόληση της με την υπόθεση Providencia. Αναφέρθηκε στο ότι η ίδια είχε φέρει ένσταση στην συμπερίληψη των ονομάτων των υπόπτων στην Έκθεση γεγονότων και ότι η τακτική του ΓΔΟΕ ήταν πως ουδέποτε αναφέρονταν ονόματα σε τέτοιες εκθέσεις.

Μ.Κ.12 – Σπύρος Κόκκινος

Ο Μ.Κ.12 Σπύρος Κόκκινος ανέφερε ότι είναι ο Έφορος Εταιρειών από το 2001 και παρέθεσε το ιστορικό της εταιρείας Providencia. Διευκρίνισε ότι η ανάκληση των πιστοποιητικών που είχαν χορηγηθεί στο γραφείο Σκορδής, Παπαπέτρου ΔΕΠΕ προέκυψε μετά από συνάντηση που είχε ο ίδιος με τον Μ.Κ.7 στην παρουσία των Μ.Υ.3(1) και κας Μ. Κυριακού, κατά την οποίαν οι τελευταίοι παρουσίασαν έγγραφα τα οποία συνηγορούσαν στο ότι δεν είχε ληφθεί

οποτεδήποτε απόφαση για αλλαγή της μετοχικής δομής ή του Δ.Σ. της Providencia. Εξήγησε ότι η Μ. Κυριακού στεγάζεται στα γραφεία της Κ.3 στην Λευκωσία τα οποία ευρίσκονται στο ίδιο κτήριο με τα γραφεία του Εφόρου και πως από τον Σεπτέμβριο του 2011 τον επισκέφθηκε πολλές φορές με αντικείμενο την έκδοση πιστοποιητικών (της Providencia) όπως τα ήθελε η Κ.3. Ο κ. Ανδρέας Νεοκλέους είχε καλέσει τον Έφορο να επισκεφθεί το (δικηγορικό) γραφείο τους αλλά μετά από την άρνηση του τελευταίου ο κ. Α. Νεοκλέους επισκέφθηκε ο ίδιος τον Μ.Κ.12, προς τον οποίον και εξέθεσε την όλη εικόνα, λέγοντας του ότι η Providencia υφίσταται ζημιές από την εξανέμιση της περιουσίας της συνεπεία της μη έκδοσης των πιστοποιητικών που ήθελαν.

Μ.Κ.13 – Πάμπος Ιωαννίδης

Ο Μ.Κ.13 Πάμπος Ιωαννίδης, δικηγόρος και Διευθύνων Σύμβουλος της δικηγορικής εταιρείας Ιωαννίδης, Δημητρίου ΔΕΠΕ ανέφερε ότι το γραφείο του εκπροσωπεί από τον Νοέμβριο του 2011 τους αδελφούς Zakharon και τον δικηγόρο Zhigachon στην αντιδικία με την Κ.3. Αναφέρθηκε στις διάφορες δικαστικές διαδικασίες που αφορούν την υπόθεση Providencia ενώπιον τόσο των Κυπριακών όσο και των Ρωσικών Δικαστηρίων. Όπως είπε, τον Νοέμβριο του 2013, και ενώ ευρίσκετο σε εξέλιξη διαδικασία στα Ρωσικά Δικαστήρια, οι πελάτες του τού απέστειλαν έγγραφα που είχαν κατατεθεί στην προαναφερόμενη διαδικασία στα οποία αναφέρετο ότι η Κυπριακή Αστυνομία θα ξεκινούσε ποινικές διώξεις εναντίον των πελατών του. Μετά από αυτό διευθέτησε συνάντηση με τον Μ.Κ.8, ο οποίος στις 28/11/13 εξέδωσε δημόσια ανακοίνωση ότι οι διαφορές των μερών θα πρέπει να επιλυθούν στα πολιτικά Δικαστήρια.

Ερωτώμενος ειδικά για τη γνώση ή την ανάμειξη του Κ.4 στην υπόθεση Providencia, ο Μ.Κ.13 δεν ενθυμείτο να είχε ο Κ.4 εμφανιστεί σε κάποια από τις δικαστικές διαδικασίες. Προσέθεσε όμως αφενός πως τον Φεβρουάριο του 2012 με αφορμή συνάντηση των γραφείων τους για άλλη υπόθεση ο ίδιος είχε μια σύντομη συνομιλία με τον Κ.4 για την υπόθεση Providencia και αφετέρου πως στα διάφορα έγγραφα που είχε δει, το όνομα του Κ.4 αναφερόταν ως αποστολέας ή παραλήπτης αλληλογραφίας. Το ίδιο ισχύει και για έγγραφα που είδε σε σχέση με

διαδικασίες στη Ρωσία, στα οποία και πάλι εμφανίζετο ως παραλήπτης αλληλογραφίας.

M.K. 14 – Ανδρέας Κυριάκου

Ο Μ.Κ.14 Ανδρέας Κυριάκου είναι ο Υπαρχηγός Αστυνομίας ο οποίος εκτελούσε καθήκοντα Αναπληρωτή Αρχηγού κατά τις περιόδους 31/10 – 1/11/13 και 22/11 – 29/11/13. Αναφέρθηκε σε τηλεφωνική επικοινωνία που είχε με τον Κ.1 την 1/11/13 και τον Γ.Ε. Μ.Κ.8 στις 26 και 28/11/13 κατά τις περιόδους αυτές. Για τις επικοινωνίες με τον Γ.Ε. είπε πως στις 26/11/13 εκείνος ζητούσε να μάθει πού ευρίσκετο ο φάκελος της Providencia για να του διαβιβαστεί, ενώ στις 28/11/13 ο Γ.Ε. του παραπονέθηκε ότι οι προηγούμενες γραπτές του οδηγίες προς τον Αρχηγό είχαν δει το φως της δημοσιότητας. Ο Μ.Κ.14 ανέλαβε να εξετάσει το θέμα και καλώντας στο γραφείο του την Υπεύθυνη της Εισαγγελίας Αρχηγείου (Καίτη Σοφοκλέους) διαπίστωσε ότι ο φάκελος της Providencia δεν είχε μέχρι εκείνη τη στιγμή παραληφθεί στο Αρχηγείο, οπότε ενημέρωσε σχετικά τον Μ.Κ.8.

M.K.15 – Armen Davidyan

Ο Μ.Κ.15 Armen Davidyan είναι δικηγόρος από τη Ρωσία στο γραφείο του Igor Zhigachon και αναφέρθηκε στις δικαστικές διαδικασίες στη Ρωσία για το θέμα της Providencia και της Rosinka στο πλαίσιο των οποίων η Κ.3 προσπάθησε να παρουσιάσει Κυπριακή Αστυνομική Έκθεση που αναφέρετο σε έναρξη ποινικής διαδικασίας εναντίον του ιδίου, του Zhigachon, του Alexander Zakharon κ.ά.

Ο Μ.Κ.15 είπε ότι ο Κ.4 συμμετείχε προσωπικά στις υποθέσεις της Providencia και της Rosinka από το 2008, και διεξήγαγε τις συνομιλίες και την αλληλογραφία με τον δικηγόρο των Elenas και Anastasias Zakharon. Περαιτέρω, ο Κ.4 ετοίμασε και υπέβαλε στο Ε.Δ. Λεμεσού την Αίτηση αρ. 191/08 που συνοδεύετο από Ένορκη Δήλωση της Μαρίας Φυλακτού (υπάλληλου της Κ.3) αναφορικά με τη δομή του Spring Trust, όπου δηλώνετο ότι οι μοναδικοί μέτοχοι αυτού είναι οι αδελφοί Zakharon, ότι η εταιρεία Providencia ιδρύθηκε με μοναδικό σκοπό να

είναι εμπιστευματοδόχος του Spring Trust και ότι η Anastasia δεν είχε οποιοδήποτε δικαίωμα στην περιουσία του εμπιστεύματος.

Ο Μ.Κ.15 παρέπεμψε στην επιστολή που βρίσκεται στο **Τεκμήριο 234** [ως (10)], και είπε ότι στις 16/8/11 ο Κ.4 ως διευθυντής της Merco Services Ltd, η οποία ήταν γραμματέας της Providencia, παρέλαβε την απόφαση του Zhigachon για τερματισμό από την Providencia στη θέση του εμπιστευματοδόχου.

Στις 3/10/13 ο Α. Νεοκλέους έστειλε ηλεκτρονικό μήνυμα προς τον Kuleshon ότι η υπόθεση εναντίον των Igor Zhigachon, Alexander Zakharov, Armen Davidyan κ.α. επανανοίχθηκε (*«was reopened»*) και λαμβάνοντο επιπλέον καταθέσεις (**Τεκμήριο 240**).

Μ.Κ.16 – Αστ. 3185 Βαρβάρα Πόντου

Η Μ.Κ.16 Αστ. 3185 Βαρβάρα Πόντου υπηρετεί στο ΓΔΟΕ και ήταν η ανακρίτρια της υπόθεσης Providencia. Η Μ.Κ.16 διερεύνησε την υπόθεση και υπέβαλε στις 23/5/12 την έκθεση της (**κυανούν 43** στο **Τεκμήριο 83(1)**) στον Προϊστάμενο της για να την υποβάλει στη Ν.Υ. για μελέτη και οδηγίες, πράγμα που έγινε και ο φάκελος επιστράφηκε από τη Ν.Υ. στις 24/8/12 με οδηγίες για αρχειοθέτηση του (σημείωμα με **αρ. 12** στο **Τεκμήριο 83(6)**). Αναφέρθηκε στα όσα διαμείφθησαν τους επόμενους μήνες αναφορικά με τη συγκεκριμένη υπόθεση, μέχρι και την 16/7/13 όπου ο φάκελος της υπόθεσης επεστράφη από τη Ν.Υ. με οδηγίες όπως οι διαφορές των εμπλεκομένων επιλυθούν στα πολιτικά Δικαστήρια (σημείωμα με **αρ. 26** ημερ. 9/7/13 στο **Τεκμήριο 83(6)**). Ως αποτέλεσμα των πιο πάνω οδηγιών ο φάκελος αρχειοθετήθηκε.

Σύμφωνα με οδηγίες που έδωσε ο Κ.1 στο γραφείο του Αρχηγού Αστυνομίας στις 26/8/13 ο φάκελος διαβιβάστηκε στον Κ.1 και στις 16/10/13 οι φάκελοι επιστράφηκαν με οδηγίες του για λήψη καταθέσεων από ακόμη τρία άτομα, ήτοι τον δικηγόρο Ανδρέου Μ.Υ.3 (1), τον Έφορο Εταιρειών Μ.Κ.12 και το δικηγόρο Φίλιππο Αριστοτέλους (**κυανούν 56** στο **Τεκμήριο 83(6)**). Όταν λήφθησαν οι πιο πάνω καταθέσεις η Μ.Κ.16 έκρινε ότι δεν διαφοροποίησαν την κατάσταση ως προς

την ποινική πτυχή της υπόθεσης και ετοίμασε σχετική Έκθεση ημερ. 31/10/13 (**κυανούν 73** στο **Τεκμήριο 83(6)**) Την ίδια μέρα η Μ.Κ.16 παρέδωσε όλους τους φακέλους της υπόθεσης στον Κ.1.

Την 1/11/13 η υπόθεση επιστράφηκε από τη Ν.Υ. με οδηγίες του Κ.1 να ασκηθεί ποινική δίωξη. Στις 26/11/13 ο φάκελος επεστράφη στη Ν.Υ., οπότε δόθηκαν οδηγίες από τον Μ.Κ.8 όπως μη προχωρήσει η καταχώριση οποιωνδήποτε ποινικών διώξεων (σημείωμα με **αρ. 50** στο **Τεκμήριο 83(6)**).

Όπως είπε, η Μ.Κ.16 μίλησε για πρώτη φορά για την υπόθεση Providencia με τον Κ.1 στις 26/8/13 όταν τον επισκέφθηκε στο γραφείο του και του παρέδωσε τους φακέλους της υπόθεσης. Ο Κ.1 δεν τη ρώτησε ουδένποτε για τις ανακρίσεις που είχαν γίνει μέχρι εκείνη τη στιγμή, ούτε για τις απόψεις της σε σχέση με την υπόθεση. Συνάντηση με τον Κ.1 είχε και περί τα μέσα Οκτωβρίου του 2013 όταν μετέβη με τον Λοχ. 1516 στη Ν.Υ. κατά την οποία τον ενημέρωσε για το στάδιο στο οποίο ευρίσκετο η λήψη των καταθέσεων. Ανέφερε πως ο ισχυρισμός του Κ.1 σε δημοσιογραφική του διάσκεψη ότι η ίδια είχε εισηγηθεί ποινική δίωξη δεν ευσταθεί.

Μ.Κ.17 – Ειρήνη Χαραλαμπίδου

Η Μ.Κ.17 Ειρήνη Χαραλαμπίδου ανέφερε, μεταξύ άλλων, ότι είναι Βουλευτής του ΑΚΕΛ και περί τα τέλη Νοεμβρίου του 2013 έλαβε τηλεφώνημα από κάποιο ανώνυμο πρόσωπο το οποίο της είπε ότι θα φρόντιζε να έρθει στα χέρια της ένας φάκελος. Ενώ βρισκόταν σε κηδεία στη Λεμεσό, κάποιος άγνωστος άντρας την πλησίασε και της έδωσε ένα φάκελο ο οποίος περιείχε αντίγραφο της 1^{ης} και 9^{ης} σελίδας της αγωγής αρ. 3987/13 του Ε.Δ. Λεμεσού (**Τεκμήριο 243**). Ο άγνωστος της είπε ότι στην αγωγή είχε εκδοθεί απόφαση υπέρ των Εναγόντων λόγω του ότι η Κ.3 δεν είχε εμφανιστεί στο Δικαστήριο. Η Μ.Κ.17 ξεκίνησε τότε προσπάθειες διερεύνησης του θέματος, αρχικά μέσω της Άντρης Αντωνιάδου, η οποία δήλωσε άγνοια και ανέλαβε να μάθει τι έγινε. Λόγω του ότι η τελευταία δεν επανήλθε για περαιτέρω ενημέρωση, η Μ.Κ.17 έστειλε το έγγραφο σε δημοσιογράφους, οι οποίοι όμως δεν το δημοσιοποίησαν. Κοινοποίησε, επίσης, το αντίγραφο της αγωγής στην

Κεντρική Τράπεζα και μίλησε και με τον ίδιο τον Κ.1, ο οποίος της είπε ότι ήταν παραπληροφορημένη.

Στις 10/3/15 σε συνεδρίαση της Επιτροπής Θεσμών της Βουλής η Μ.Κ.17 επανέφερε θέμα συμψηφισμού από επώνυμο πρόσωπο. Στην επόμενη συνεδρία της Επιτροπής Θεσμών ημερ. 12/3/15 ο Κοιλιάρης αναφέρθηκε στο όνομα του Κ.1. Μετά από αυτά η Μ.Κ.17 προέβη σε τηλεοπτικές δηλώσεις και αρθρογραφία επί του θέματος. Ο Κ.1 παρενέβη σε τηλεοπτική εμφάνιση της και απείλησε το κόμμα της, ενώ της έστειλε μηνύματα στο κινητό και την έπαιρνε τηλέφωνα, αυτή όμως δεν του απαντούσε.

Μ.Κ.18 - Αλέξανδρος Γαβριηλίδης

Ο Μ.Κ.18 Αλέξανδρος Γαβριηλίδης ανέφερε ότι είναι δικηγόρος στο γραφείο Σκορδής, Παπαπέτρου & Σία ΔΕΠΕ, το οποίο στις αρχές Αυγούστου του 2011 συμμετείχε σε συναντήσεις με την Κ.3 για την υπόθεση Providencia. Περιέγραψε στο Δικαστήριο τη συμμετοχή του Κ.4 στις συναντήσεις και την αλληλογραφία σε σχέση με την πιο πάνω υπόθεση.

Μ.Κ.19 - Μιχάλης Αθανασίου

Ο Μ.Κ.19 Μιχάλης Αθανασίου υπηρετούσε ως Διευθυντής Διεύθυνσης Διαχείρισης Κινδύνου στην Τράπεζα Κύπρου. Υπό την ιδιότητα του αυτή επιλήφθηκε και του θέματος του δανείου που είχε χορηγήσει η Λαϊκή προς την Dare Investments Ltd, της οποίας μέτοχοι ήταν ο Κ.1 και ο κ. Γιώργος Ιωάννου. Το δάνειο αυτό μετά τα γεγονότα του 2013 είχε μεταφερθεί ως περιουσιακό στοιχείο στην Τράπεζα Κύπρου και ανήρχετο στο ποσό των €714.000. Προτού η υπόθεση αυτή παραπεμφθεί στην Υπηρεσία Ανάκτησης Χρεών, και λόγω της θέσης που κατείχε ο Κ.1, αποφασίσθηκε όπως μέλος της Επιτροπής επιχειρήσει μία τελευταία προσπάθεια συζήτησης του θέματος με αυτόν, οπότε ο Μ.Κ.19 επισκέφθηκε με συνάδελφο του στις 7/1/15 τον Κ.1 στη Ν.Υ. για να συζητήσουν το κατά πόσο υπήρχε η δυνατότητα αναδιάρθρωσης του δανείου βάσει των κανονισμών της Κεντρικής Τράπεζας. Στη συνάντηση ο Κ.1 τους πληροφόρησε ότι είχε ήδη καταχωρίσει δύο

αγωγές εναντίον της Ειδικής Διαχειρίστριας της Λαϊκής και της Λαϊκής, και κατ' επέκταση της Τράπεζας Κύπρου, και ότι στη μία εξ αυτών είχε εκδοθεί απόφαση υπέρ του για συμψηφισμό του επίμαχου δανείου με τις απομειωμένες καταθέσεις της Ricni.

Μ.Κ.20 - Παναγιώτης Πελαγίας

Τέλος ο Μ.Κ.20 Παναγιώτης Πελαγίας ανέφερε ότι διορίστηκαν στις 24/4/15 με τον κ. Α. Σωκράτους ως Ποινικοί Ανακριτές επιπρόσθετα της ανάκρισης την οποίαν ήδη είχε διεξάγει ο Μ.Κ.5 και επεξήγησε τις ενέργειες στις οποίες προέβησαν.

Μαρτυρία Κατηγορουμένων

Μετά την κλήση τους σε απολογία και την επεξήγηση των δικαιωμάτων τους οι Κ.1, 2 και 4 επέλεξαν να καταθέσουν ενόρκως και περαιτέρω οι Κ.1 και 4 να καλέσουν μάρτυρες. Η Κ.3 εταιρεία επέλεξε να προτείνει την παρουσίαση κάποιων εγγράφων τα οποία εν τέλει όντως κατατέθηκαν εκ συμφώνου και δεν προσέφερε οποιαδήποτε άλλη μαρτυρία.

Συγκεκριμένα ο Κ.1 κάλεσε την Ευαγγελία Σερδάρη – [Μ.Υ.2(1)], τον δικηγόρο Αντώνη Ανδρέου – [Μ.Υ.3(1)] και τον Πρόεδρο Νίκο Αναστασιάδη – [Μ.Υ.4(1)], ενώ ο Κ.4 κάλεσε τον Κωνσταντίνο Σταματίου – [Μ.Υ.2(4)], την Ελένη Χρίστου – [Μ.Υ.3(4)] και τη Σόνια Παπαλεοντίου – [Μ.Υ.4(4)].

Μ.Υ.1(1) - Κατηγορούμενος 1

Ο Κ.1 διορίστηκε στη θέση του Β.Γ.Ε. στις 9/7/13, ενόσω ακόμα ήταν Γ.Ε. ο Μ.Κ.7. Αργότερα, και πριν από τον διορισμό του Μ.Κ.8 στη θέση του Γ.Ε., έγινε συνάντηση μεταξύ των δύο στο γραφείο του Κ.1 κατά την οποία ο τελευταίος εξέφρασε την επιθυμία να ασχολείται με τις ποινικές υποθέσεις, κάτι που έγινε αποδεκτό από τον Μ.Κ.8. Επίσης επισκέφτηκαν μετά από πρόσκληση του Π.τ.Δ. το Προεδρικό Μέγαρο. Ήταν η θέση του Κ.1 ότι ουδέποτε τέθηκε οποιοσδήποτε όρος

ή έγινε οποιαδήποτε συζήτηση ή συνεννόηση για το εύρος των εξουσιών του ή τον τρόπο άσκησης αυτών.

Αναφορικά με την υπόθεση Providencia ο Κ.1 ανέφερε ότι τέλος Αυγούστου του 2013 έλαβε τηλεφώνημα από τον δικηγόρο Μ.Υ.3(1) ο οποίος ζήτησε συνάντηση. Συναφώς ο Κ.1 ζήτησε από την Αστυνομία τον φάκελο της υπόθεσης και ενημέρωσε σχετικά τον Μ.Κ.7. Η συνάντηση του Κ.1 με τον Μ.Υ.3(1) έγινε στις 28/8/13 και ο Μ.Υ.3(1) ενημέρωσε τον Κ.1 για το παράπονο της ανήλικης του πελάτιδας. Ακολούθως ο Κ.1 μελέτησε τον φάκελο της υπόθεσης, τον οποίο είχε κρατήσει στο γραφείο του μέχρι τις 8/10/13, οπότε και έδωσε οδηγίες στην Αστυνομία για τη λήψη τριών συμπληρωματικών καταθέσεων από τον δικηγόρο Μ.Υ.3 (1), τον Έφορο Εταιρειών Μ.Κ.12 και τον Φίλιππο Αριστοτέλους. Ο Κ.1 δέχτηκε ότι δεν διέφυγε την προσοχή του ο μέχρι τότε χειρισμός της υπόθεσης και οι προηγούμενες οδηγίες της Ν.Υ. αλλά θεώρησε, και εξακολουθεί μέχρι σήμερα να πιστεύει, ότι οι οδηγίες που έδωσε για ποινική δίωξη ήταν οι ενδεδειγμένες.

Στις 26/11/13 ο Μ.Κ.8 του απέστειλε σε φάκελο την ανάκληση οδηγιών για ποινική δίωξη. Σε συνέχεια αυτού ο Κ.1, πολύ θυμωμένος από την ανατροπή των οδηγιών του, πήγε στο γραφείο του Μ.Κ.8 και τον ρώτησε για το τι είχε γίνει με δεδομένο ότι ο Μ.Κ.8 δεν τον είχε ρωτήσει προηγουμένως και ειδικά αφού είχε εγκρίνει και αποδεκτεί την εισήγηση του Κ.1. Με οργισμένο ύφος ο Μ.Κ.8, του είπε ότι τον είχε παραγκωνίσει και ότι την ποινική δίωξη την είχε πληροφορηθεί από τον δικηγόρο Μ.Κ.13. Η απάντηση του Κ.1 ήταν ότι ο ίδιος είχε δώσει οδηγίες στη Μ.Υ.2(1) του Ποινικού Αρχείου να του σταλεί ο φάκελος με βάση την καθορισμένη υπηρεσιακή διαδικασία μαζί με τους υπόλοιπους φακέλους. Με δεδομένο δε ότι ο φάκελος της υπόθεσης είχε σταλεί στον Μ.Κ.8 μέσω του τρόλεϊ ο Κ.1 ανέμενε ότι ο Μ.Κ.8, από τη στιγμή που δεν είχε διαφωνήσει με τις οδηγίες του, θα τον καλούσε σε μεταγενέστερο στάδιο να του εξηγήσει τι είχε μεσολαβήσει και τις ανέτρεψε. Ήταν η θέση του Κ.1 ότι οι σχέσεις μεταξύ του ιδίου και του Μ.Κ.8 δεν ήταν καλές και ότι είχε επέλθει τελική ρήξη σε αυτές λόγω ενός επεισοδίου που έλαβε χώρα τον Οκτώβριο του 2013. Απέρριψε τη θέση ότι την 1/11/13 είχε αποστείλει στην Αστυνομία τον ποινικό φάκελο της Providencia με οδηγίες για ποινική δίωξη χωρίς να αναμένει να προηγηθεί έλεγχος ή έγκριση από

τον Μ.Κ.8, προβάλλοντας τη θέση ότι αυτό είχε γίνει με το που τελείωσε η διαδικασία του τρόλεϊ, αφού ο ίδιος είχε δώσει οδηγίες στη Μ.Υ.2(1) να βάλει τον φακέλο στο τρόλεϊ ώστε να τεθεί ενώπιον του Μ.Κ.8.

Σε σχέση με το σκέλος της υπόθεσης Providencia που αφορούσε τις υποσημειώσεις επί των πιστοποιητικών του Εφόρου Εταιρειών ο Κ.1 ανέφερε ότι του είχαν σταλεί οι σχετικοί φακέλοι από το Γενικό Αρχείο ώστε να γνωμοδοτήσει επί του θέματος και, περί τις αρχές Οκτωβρίου 2013 πήγε στο γραφείο του Μ.Κ.8 να τον πληροφορήσει για τις επιστολές που είχε στείλει. Στο πλαίσιο αυτής της ενημέρωσης ο Κ.1, επέστησε την προσοχή στον Μ.Κ.8 στο γεγονός ότι εκείνο το διάστημα η Κ.3 είχε δώσει διαστάσεις στο θέμα της κλοπής εταιρειών με την ανάμειξη διαφόρων αρχών και θεσμών της Δημοκρατίας, λέγοντας του δε παραστατικά ότι σε περίπτωση διχογνωμίας στη Ν.Υ. *«θα κάτσει ο Νεοκλέους πάνω στα αφκιά μας»*. Η απάντηση του Μ.Κ.8 ήταν ότι θα κοίταζε το θέμα.

Ισχυρίστηκε ότι ούτε για το θέμα των υποσημειώσεων αλλά ούτε και για το θέμα της ποινικής δίωξης είχε μιλήσει με οποιοδήποτε εκπρόσωπο της Κ.3 και ειδικά με τον κ. Ανδρέα Νεοκλέους, τον Κ.4 ή την κα Μαρία Κυριακού.

Σε σχέση με τις αγωγές 1482/13 και 3987/13 ήταν η θέση του Κ.1 ότι ουδμία ανάμειξη είχε, αφού με τον διορισμό του στη θέση του Β.Γ.Ε. είχε δώσει οδηγίες στο δικηγορικό του γραφείο να τις προωθήσουν, συμβουλεύοντας τους λόγω των πρωτότυπων θεμάτων που αυτές αφορούσαν, να είναι σε επαφή με άλλους δικηγόρους εναγόντων με παρόμοιες υποθέσεις. Για την υπόθεση 3987/13 ενδιαφερόταν και τηλεφωνούσε όποτε θυμόταν και μπορούσε. Όταν ενημερώθηκε για την έκδοση και την επίδοση της απόφασης ζήτησε να τον κρατούν ενήμερο. Δεν απέκλεισε το ενδεχόμενο να είδε περαστικό τον Κ.2 στο γραφείο του στη Ν.Υ. κάποιες φορές ενόψει του ότι το πρώην γραφείο του είχε υποθέσεις με λειτουργούς της Ν.Υ. και μάλιστα ο Κ.2 να είχε προσπαθήσει να του μιλήσει για αυτές. Ωστόσο κατά την επίδικη περίοδο ουδέποτε συναντήθηκαν στη Ν.Υ. για να συζητήσουν για αυτές.

M.Y.2(1) - Ευαγγελία Σερδάρη

Η Μ.Υ.2(1) ανέφερε ότι από το 1990 εργαζόταν στο Ποινικό Αρχείο της Ν.Υ., του οποίου και ανέλαβε ως Υπεύθυνη τον Ιούνιο του 2013. Από τη Ν.Υ. μετακινήθηκε μετά από αίτημα δικό της στις 5/12/13 και έκτοτε εργάζεται στο Τμήμα Φορολογίας στον ΦΠΑ. Επεξήγησε τη διαδικασία αναφορικά με τον χειρισμό των φακέλων στο Ποινικό Αρχείο και είπε ότι μετά που ο Κ.1 ανέλαβε το Ποινικό τους έβλεπε ο ίδιος και ακολούθως πήγαιναν με το καρτσάκι στον Γ.Ε. Κατόπιν τούτου επιστρέφονταν στην Αστυνομία.

Για την υπόθεση Providencia η Μ.Υ.2(1) ανέφερε ότι θυμάται ότι επί Μ.Κ.7 οι φακέλοι διακινήθηκαν μια με δυο φορές από το Αρχηγείο στη Ν.Υ. και πίσω και είχαν δοθεί οδηγίες όπως μην ασκηθεί ποινική δίωξη. Όταν διορίστηκε ο Κ.1 οι αστυνομικοί φακέλοι της υπόθεσης επανήλθαν στη Ν.Υ. Ακολουθήθηκε η συνήθης διαδικασία και αυτοί «πρέπει» να τέθηκαν ενώπιον του Γ.Ε. Μ.Κ.8. Η ίδια διαπίστωσε με το που επέστρεψε τους φακέλους ο Κ.1 ότι υπήρχε σημείωμα με το οποίο άλλαζαν οι προηγούμενες οδηγίες και η υπόθεση θα προχωρούσε σε ποινική δίωξη. Ήταν η θέση της ότι όταν ο Κ.1 έφερε τους φακέλους της Providencia τους είπε να τους βάλουν στο τρόλεϊ με τις άλλες υποθέσεις για να πάνε στον Γ.Ε. Μ.Κ.8 και ότι θυμόταν ότι ο ίδιος ο Κ.1 έβαλε το ένα από τους υποφακέλους (box file) της υπόθεσης πάνω στο τρόλεϊ.

Λίγες μέρες προτού η ίδια φύγει από τη Ν.Υ. ο Μ.Κ.8 είχε ξαναζητήσει να έρθουν οι φακέλοι της Providencia. Της φώναξε να πάει πάνω στο γραφείο του και της έδωσε μία επιστολή για να βάλει στον φάκελο, καθώς και οδηγίες όπως οι φακέλοι επιστραφούν στην Αστυνομία. Η ίδια έβαλε την επιστολή στον φάκελο και δοκίμασε να επικοινωνήσει με την Εισαγγελία του Αρχηγείου αλλά δεν απαντούσαν το τηλέφωνο. Λόγω φόρτου εργασίας οι φακέλοι της Providencia έμειναν στο δάπεδο του Ποινικού Αρχείου μέχρι που το ξαναθυμήθηκε γύρω στο μεσημέρι. Τότε τηλεφώνησε στην κα Καίτη Σοφοκλέους αλλά αυτή της είπε ότι λόγω της ώρας θα έστελνε κάποιον να τους παραλάβει την επόμενη μέρα. Δεν ενημέρωσε προς τούτο τον Γ.Ε. Μ.Κ.8. Την επόμενη μέρα το πρωί ειδοποιήθηκε από τις ιδιαιτέρες του Γ.Ε. να πάει πάνω στο γραφείο του όπου αυτός θυμωμένος

τη ρώτησε γιατί δεν είχαν φύγει οι φακέλοι από την προηγούμενη ως οι οδηγίες του. Η Μ.Υ.2(1) του εξήγησε τι είχε συμβεί και αυτός ρώτησε γιατί δεν του είχε πει ότι αντιμετώπισε πρόβλημα ώστε να επιληφθεί του θέματος ο ίδιος. Ενημέρωσε τον Μ.Κ.8 ότι οι φακέλοι βρίσκονταν ήδη καθοδόν προς το Αρχηγείο. Λόγω του ότι ο Μ.Κ.8 της είχε αναφέρει ότι υπήρξε διαρροή στις εφημερίδες της επιστολής που της είχε δώσει, πανικοβλήθηκε και έψαξε μέσω της Καίτης Σοφοκλέους να επιβεβαιώσει ότι η επιστολή ήταν όντως μέσα στον φάκελο πράγμα για το οποίο ενημέρωσε τον Μ.Κ.8. Η ίδια θεώρησε ότι ο θυμός του Μ.Κ.8 ήταν δικαιολογημένος γι' αυτό στο τέλος της ημέρας ζήτησε να τον δει και απολογήθηκε οπότε αυτός έδειξε κατανόηση και της είπε ότι δεν υπάρχει πρόβλημα.

Μ.Υ.3(1) - Αντώνης Ανδρέου

Ο Μ.Υ.3(1) ανέφερε ότι είναι δικηγόρος των Elena και Anastasia Zakharova οι οποίες ήταν οι Ενάγουσες στην αγωγή 3982/11 του Ε.Δ. Λεμεσού, και κληρονόμοι του Oleg Zakharov. Κατά τον Σεπτέμβριο του 2011 έλαβε πληροφόρηση ότι είχαν γίνει παράνομα και δόλια ενέργειες στον Έφορο Εταιρειών για αλλαγή αξιωματούχων, μετόχων και εγγεγραμμένου γραφείου της εταιρείας Providencia με απώτερο σκοπό την αποστέρηση των δικαιωμάτων των πελάτιδων του. Μετά από συνάντηση που έγινε στο γραφείο του Γ.Ε. Μ.Κ.7 στις 19/9/11 στην παρουσία του Εφόρου Εταιρειών, του ιδίου και της κας Μ. Κυριακού εκ μέρους της Κ.3 ο Έφορος ανακάλεσε στις 23/9/11 τα πιστοποιητικά που είχε εκδώσει στις 19/9/11. Παρά την ακύρωση, όμως, η ομάδα του Igor Zhigachov συνέχισε να τα χρησιμοποιεί.

Τον Αύγουστο του 2013 πληροφορήθηκε από τον Ρώσο δικηγόρο των πελάτιδων του ότι οι δικαστικές διαδικασίες στη Ρωσία προχωρούσαν και ότι τα συμφέροντα τους βρίσκονταν σε κίνδυνο λόγω της χρήσης των ακυρωθέντων πιστοποιητικών που είχαν εξασφαλίσει από τον Έφορο Εταιρειών στην Κύπρο. Ήταν εις γνώση του η καταγγελία που είχε γίνει στην Αστυνομία εναντίον των Ρώσων, όπως και το ότι είχε «παγώσει» η όλη έρευνα και διαδικασία μετά από απόφαση του Μ.Κ.7. Λόγω του ότι στο δικηγορικό κόσμο ήταν γνωστό ότι εκείνος που χειριζόταν τις ποινικές υποθέσεις στη Ν.Υ. ήταν πλέον ο Κ.1, ζήτησε από τον τελευταίο συνάντηση να τον

δει όπως και έγινε. Σκοπός του Μ.Υ.3(1) ήταν να πείσει τον Κ.1 ότι το θέμα της ποινικής δίωξης ήταν πολύ σοβαρό θέμα για την προστασία των δικαιωμάτων των πελάτιδων του.

Στη συνάντηση που πραγματοποιήθηκε στις 28/8/13 ανέφερε στον Κ.1 ότι σε περίπτωση που είχε συντελεσθεί η αποξένωση της παρουσίας των ρωσικών εταιρειών, ως η πληροφόρηση που είχε, τότε υπήρχε σοβαρό ενδεχόμενο να προκύψουν όχι μόνο ευθύνες της Κυπριακής Δημοκρατίας για την απώλεια που θα υφίστατο η ανήλικη πελάτιδα του αλλά και σοβαρή ζημιά στην Κύπρο ως κέντρο προσφοράς υπηρεσιών. Της συνάντησης αυτής ακολούθησαν μέχρι τις αρχές Οκτωβρίου του 2013 και 3-4 τηλεφωνικές επικοινωνίες του Μ.Υ.3(1) προς τον Κ.1 με σκοπό να πληροφορηθεί τυχόν εξελίξεις στο θέμα της ποινικής δίωξης.

Στις 11/10/13 και αφού είχε μεσολαβήσει ο διορισμός του Μ.Κ.8 στη θέση του Γ.Ε. είχε, κατόπιν σχετικού αιτήματος του, συνάντηση με αυτόν στην οποία συζήτησε ανάμεσα σε άλλα θέματα και το ζήτημα των υποσημειώσεων στα πιστοποιητικά που εξέδιδε ο Έφορος για την Providencia. Φεύγοντας από το γραφείο του Μ.Κ.8 πέρασε και από το γραφείο του Κ.1 όπου και συνομίλησε μαζί του «στο πόδι» ρωτώντας τον για το θέμα της Providencia. Εκεί ο Κ.1 του ανέφερε ότι είχε δώσει οδηγίες για λήψη επιπρόσθετων καταθέσεων και ότι θα ζητείτο και από τον ίδιο να δώσει κατάθεση. Πράγματι αυτό έγινε και έδωσε κατάθεση στις 24/10/13.

Μετά την ανακοίνωση στον Τύπο για ανάκληση από τον Μ.Κ.8 των οδηγιών για ποινική δίωξη εναντίων των Ρώσων ζήτησε με επιστολή του προς τον Μ.Κ.8 να ορίσει σε αυτόν και τον Ανδρέα Νεοκλέους συνάντηση για να εκθέσουν τις δικές τους θέσεις. Η απάντηση που έλαβε από τον Μ.Κ.8 ήταν ότι δεν υπήρχε λόγος να συναντηθούν.

Κατά την αντεξέταση του ανέφερε ότι επίσημα δεν προέβη σε καταγγελία στην Αστυνομία για σκοπούς προστασίας του συμφέροντος της πελάτιδας του και ότι η μόνη επιλογή που υπήρχε ήταν να βοηθήσει με όσους τρόπους μπορούσε να

προχωρήσει η ποινική διαδικασία που είχε καταγγείλει ο Νεοκλέους, (εννοώντας τον κ. Ανδρέα Νεοκλέους και την Κ.3).

M.Y.4(1) - Νίκος Αναστασιάδης

Είναι ο Π.τ.Δ. Στην κυρίως εξέταση του κατέθεσε ότι πριν τον διορισμό του Μ.Κ.8 (16/9/13) έγιναν με δική του πρωτοβουλία δύο συναντήσεις μεταξύ του, του Μ.Κ.8 και του Κ.1. Η πρώτη ήτο συνάντηση αλληλογνωριμίας. Η δεύτερη, η οποία έλαβε χώρα μία ή δύο μέρες προ του διορισμού του Μ.Κ.8, έγινε κατόπιν πληροφόρησης του Προέδρου ότι ο Κ.1 ένιωθε έντονα δυσαρεστημένος για τον διορισμό του Μ.Κ.8 και όχι του ιδίου στη θέση του Γ.Ε. Κατά τη δεύτερη αυτή συνάντηση φρόντισε όπως μεταξύ των δύο αυτών θεσμικών αξιωματούχων υπάρξει μια αλληλοκατανόηση και συνεργασία. Στο πλαίσιο αυτής εισηγήθηκε όπως αναλάβει τις ποινικές υποθέσεις ο Κ.1 με τελευταίο πάντα τον λόγο να έχει ο Μ.Κ.8, όπως εξάλλου προβλέπει το ίδιο το Σύνταγμα. Επικράτησε δε η συναντίληψη ότι θα συναντούντο ανά τακτά διαστήματα προκειμένου να συνεννοούνται και να υπάρχει και αγαστή συνεργασία μεταξύ τους. Στον ίδιον δεν ετέθη όρος από τον Μ.Κ.8 για να αποδεχθεί ο τελευταίος τον διορισμό. Δεν γνωρίζει εάν στον μεταξύ των δύο διάλογο και στις μεταξύ τους συναντήσεις τέθηκαν οποιοδήποτε όροι.

Αντεξεταζόμενος ανέφερε ότι η δεύτερη συνάντηση είχε ως στόχο την εξομάλυνση των σχέσεων των δύο για σκοπούς ομαλής λειτουργίας της Γενικής Εισαγγελίας. Ο ίδιος επεδίωξε από τη μια ο Κ.1 να μην αισθάνεται μειωμένος αλλά και από την άλλη να μην υποβαθμίζεται ο Μ.Κ.8 και το κύρος του, λαμβάνοντας ιδίως υπόψη το Σύνταγμα. Για αυτό επεδίωξε την εξεύρεση της χρυσής τομής, εισηγούμενος την ανάληψη των ποινικών υποθέσεων από τον Κ.1 με τελευταίο πάντα λόγο να έχει ο Μ.Κ.8 ενώ προς συντονισμό των δύο τους προέτρεψε να βρίσκονται κάθε πρωί.

Κατηγορούμενος 2

Ο Κ.2 ανέφερε ότι με την αποχώρηση του Κ.1 από το δικηγορικό γραφείο τους άφησε να χειριστούν ένα σημαντικό αριθμό σοβαρών υποθέσεων με αποτέλεσμα

για τους μήνες που ακολούθησαν να προσπαθεί να ανταπεξέλθει. Ταυτόχρονα ο Κ.1 είχε αφήσει και προσωπικές του υποθέσεις, μεταξύ των οποίων και μία νέα υπόθεση που αφορούσε λογιστικό συμψηφισμό απομειωθεισών καταθέσεων της εταιρείας Ricni με δάνειο της εταιρείας Dare investments Ltd, αμφότερες εταιρείες συμφερόντων του Κ.1. Ετοίμασε και καταχώρισε την αγωγή με αρ. 3987/13. Ο Κ.2 έκρινε ότι η Τράπεζα Κύπρου δεν είχε locus standi στην αγωγή και με αυτό το σκεπτικό αυτός επέλεξε τους διαδίκους της. Το κλητήριο ένταλμα το έδωσε ο ίδιος στον επιδότη Μ.Κ.1 για να το επιδώσει. Είπε ότι, την αγωγή 3987/13 χειρίστηκαν διάφορα άτομα από το γραφείο τους ενώ την πρώτη αίτηση για απόφαση δεν την έκανε ο ίδιος.

Ισχυρίστηκε ότι η έκδοση της απόφασης αποτελούσε, μόνο προσωρινά θετική εξέλιξη, αφού μόνιμα θετική θα γινόταν μόνο εάν η Λαϊκή και η Διαχειρίστρια συμφωνούσαν να την εκτελέσουν.

Ο Κ.2 περιέγραψε τις δύσκολες συνθήκες υπό τις οποίες ενεργούσε κατά τον ουσιώδη χρόνο, τόσο λόγω των αυξημένων του ευθυνών, όσο και λόγω οικονομικών δυσκολιών που αντιμετώπιζε το γραφείο, και είπε ότι κάτω από αυτές ήταν που θυμήθηκε ότι ο Κ.1 του είχε πει ότι υπήρχαν δυσκολίες για προσωπική επίδοση στην Διαχειρίστρια. Με αυτά τα δεδομένα έλαβε αυθόρμητα και άδολα την απόφαση να επιδώσει την αγωγή στην Κ.3 για σκοπούς ταχείας προώθησης της. Ήταν, όμως, η θέση του ότι ουδέποτε μίλησε στο τηλέφωνο με τον Μ.Κ.1 αλλά ούτε και με οποιοδήποτε πρόσωπο από την Κ.3 περιλαμβανομένου και του Κ.4 αναφορικά με την επίδοση αυτή αρνούμενος και ότι είπε κάτι σχετικό με τέτοια συνομιλία στον Μ.Κ.1.

Κατηγορούμενη 3

Όπως έχει ήδη αναφερθεί, στο πλαίσιο υπεράσπισης της Κ.3 παρουσιάστηκαν εκ συμφώνου διάφορες επιστολές – αλληλογραφία των δικηγορικών γραφείων Ιωαννίδης, Δημητρίου Δ.Ε.Π.Ε. και Γεωργίου, Τσαρδελλή Δ.Ε.Π.Ε. με τον Γενικό Εισαγγελέα, οι οποίες κατέληξαν σε αναστολή της ποινικής δίωξης στην ιδιωτική ποινική υπόθεση 16713/15 μεταξύ Providencia Holding Ltd κ.α. ν. 1. Igor

Zhigachon κ.α. στις 31/3/16. Τα έγγραφα ως δέση σημειώθηκαν ως **Τεκμήριο 324**.

M.Y.1(4) - Κατηγορούμενος 4

Ο Κ.4 ανέφερε ότι ήταν παρών στις συνεδριάσεις της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών τον Φεβρουάριο του 2015 στο πλαίσιο της δεύτερης εκ των οποίων ο κ. Κοιλιάρης έκανε αναφορά στο ότι η Διοικήτρια της Κεντρικής Τράπεζας είχε πει ότι η απόφαση στην αγωγή 3987/13 είχε παραμεριστεί ως αποτέλεσμα δωροδοκίας του Κ.1 από την Κ.3. Υπό το φως των γεγονότων αυτών κλήθηκε να δώσει κατάθεση στον Μ.Κ.5.

Ο Κ.4 περιέγραψε το πλαίσιο της επαγγελματικής σχέσης μεταξύ της Κ.3 και της Ειδικής Διαχειρίστριας και εξήγησε ότι τις υποθέσεις που εντάσσονταν στην Γ' Ομάδα του Δικαστηριακού Τμήματος της Κ.3 τις χειρίζετο η δικηγόρος κα Μ. Τζιούτ υπό την επίβλεψη και καθοδήγηση του. Ο ίδιος χειρίστηκε προσωπικά και παρουσίασε ενώπιον Επαρχιακού Δικαστηρίου μόνο τέσσερις υποθέσεις περιλαμβανομένης της αίτησης παραμερισμού στην αγωγή 3987/13. Κατά τον ουσιώδη χρόνο αφιέρωνε όλο τον χρόνο του στον χειρισμό των αγωγών 8400/12 και 475/06 του Ε.Δ. Λευκωσίας και της διεθνούς διαιτησίας μεταξύ της Λαϊκής Τράπεζας και της Ελληνικής Δημοκρατίας.

Είπε ότι, οι υποθέσεις αρχικά αποστέλλονταν από τη Διαχειρίστρια στον ίδιο (Κ.4) με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (e-mail) και αυτός τις προωθούσε στη Σόνια Παπαλεοντίου [(Μ.Υ.4(4))]. Εάν υπήρχε συνημμένο διάταγμα ή αίτηση για προσωρινό διάταγμα η Μ.Υ.4(4) τα έστελνε στην κα Τζιούτ. Εάν δεν υπήρχε, τότε η Μ.Υ.4(4) ανέμενε τα υπογραμμένα διοριστήρια μέσω του γραφείου της Κ.3 στη Λευκωσία και, όταν αυτά έρχονταν, άνοιγε φάκελο και ετοίμαζε το Σημείωμα Εμφάνισης.

Όσον αφορά στην αγωγή 3987/13 θεώρησε ότι έφερε ο ίδιος την ευθύνη ως επικεφαλής του Δικαστηριακού Τμήματος. Τον Μ.Κ.1 τον γνώριζε ένεκα του ότι ερχόταν συχνά στα γραφεία τους και ήταν ένας από τους επιδότες που

χρησιμοποιούσαν. Όταν αυτός του επέδωσε το κλητήριο της αγωγής στις 16/9/13, ο ίδιος σχημάτισε την εντύπωση ότι αφορούσε την ήδη εκκρεμούσα αγωγή της Ricni, την 1482/13, και δεν ασχολήθηκε με το περιεχόμενο του. Όταν στο τέλος Νοεμβρίου 2013 έμαθε για την έκδοση απόφασης αντέδρασε άμεσα και ανέφερε στη Διαχειρίστρια ότι θα πετύχαινε τον παραμερισμό της. Με τον Κ.2 ουδέποτε είχε μιλήσει πριν από την αίτηση παραμερισμού.

Σε σχέση με την Providencia ο Κ.4 είπε ότι γνώριζε για την ύπαρξη της υπόθεσης η οποία ήταν σοβαρή αλλά δεν είχε οποιαδήποτε ευθύνη χειρισμού της ή παρουσίασης αυτής ενώπιον Δικαστηρίου.

Μετά την κλήση τους σε απολογία κατόπιν οδηγιών του δικηγόρου του εξέτασε όλη την ηλεκτρονική αλληλογραφία (e-mails) για την περίοδο Οκτωβρίου και Νοεμβρίου 2013 και διαπίστωσε ότι υπήρχαν (e-mails) ημερ. 23/10/13 από τον ίδιο προς τη Μ.Υ.4(4) για την αγωγή 3987/13, καθώς και ημερ. 12/11/13 από την Ελένη Χρίστου [(Μ.Υ.3(4)] προς τη Μ.Υ.4(4).

Μ.Υ.2(4) - Κωνσταντίνος Σταματίου

Είναι δικηγόρος στην Κ.3 και μεταξύ άλλων βοηθά στον χειρισμό των αγωγών υπ' αρ. 579/15 (**Τεκμήριο 335**), 6193/14 (**Τεκμήριο 333**), της Αίτησης 216/16 και της Ιδιωτικής Ποινικής 30579/14, (**Τεκμήριο 334**) όλων του Ε.Δ. Λευκωσίας υπεύθυνος συνétairos για τις οποίες είναι ο Κ.4. Την Ιδιωτική Ποινική 30579/14 υπέγραψε και καταχώρισε ο δικηγόρος κ. Ηλίας Στεφάνου εκ μέρους της εκεί παραπονούμενης ABP CO. Επίσης στην αγωγή αρ. 579/19 επισυνάφθηκε στην ένορκη δήλωση προς υποστήριξη της αίτησης για έκδοση Mareva Injunction μία γνωμάτευση του κ. Ηλία Στεφάνου. Οι δε δικηγόροι της πιο πάνω παραπονούμενης απέστειλαν τις επιστολές **Τεκμήρια 342** και **344(β)** στις οποίες γίνεται αναφορά στις έρευνες και στην καταχώριση υπόθεσης για τον Κ.4.

M.Y.3(4) - Ελένη Χρίστου

Η μάρτυρας αυτή ανέφερε ότι ήταν υπάλληλος της Λαϊκής και τώρα εργάζεται ως ιδιαίτερα γραμματέας του Διευθυντή Διαχείρισης Κινδύνου της Τράπεζας Κύπρου, ήτοι του Μ.Κ.19. Μεταξύ του 2013 και τέλος του 2014 εργάστηκε στο Τμήμα της Ειδικής Διαχειρίστριας. Με τον κ. Στεφάνου μίλησε υπό την ιδιότητα της αυτή για να διευθετήσει συνάντηση του με τον Μ.Κ.19, αλλά και σχετικά με κάποιες επιστολές (e-mails) που αυτός ήθελε. Αφού λήφθηκε σχετική άδεια να μπει στα παλαιά αρχεία της από την Λαϊκή ο κ. Κυριάκος Γέρου από το Τμήμα Υπολογιστών προσπάθησε να μπει σε αυτά αλλά αυτό δεν επετεύχθη (ένδειξη «Access Denied»). Την επόμενη μέρα, όταν προσπάθησε η ίδια μπήκε στην ηλεκτρονική διεύθυνση της αλλά τόσο τα Εισερχόμενα (Inbox) όσο και τα Εξερχόμενα (Outbox) ήσαν κενά.

Εξηγώντας τη διαδικασία που ακολουθούσαν στο γραφείο της Διαχειρίστριας είπε ότι με την επίδοση σε αυτούς αγωγής σάρωναν (scan) αυθημερόν το δικόγραφο και τα έστελναν με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο στον Κ.4, ενώ μετά από 2-3 μέρες ετοιμάζαν τα διοριστήρια μαζί με επιστολή της Διαχειρίστριας και τα έστελναν στα γραφεία της Κ.3 στη Λευκωσία. Αναφορικά με την αγωγή 3987/13 την είχε πάρει τηλέφωνο η Μ.Υ.4(4) και της είπε ότι δεν είχε παραληφθεί, παρακαλώντας τη να το ξαναστείλει ηλεκτρονικά. Τότε η Μ.Υ.3 (4) απέστειλε την επιστολή (e-mail) ημερ. 12/11/13 που περιείχε την αρχική επιστολή (e-mail) προς τον Κ.4 ημερ. 23/10/13 και η οποία φαίνεται στα **Τεκμήρια 327, 328 και 329**.

M.Y.4(4) - Σόνια Παπαλεοντίου

Η Μ.Υ.4(4) ανέφερε ότι εργάζεται ως γραμματειακή υπάλληλος στην Γ' Δικαστηριακή Ομάδα της Κ.3 με υπεύθυνο τον Κ.4. Περιέγραψε τη διαρρύθμιση του 2^{ου} ορόφου όπου βρίσκεται το γραφείο της ίδιας και του Κ.4.

Η διαδικασία που ακολουθούσαν σε σχέση με αγωγές της Λαϊκής κατά τον ουσιώδη χρόνο ήταν ότι ο Κ.4 της προωθούσε τις επιστολές (e-mails) και αυτή

εκτύπωνε τα κλητήρια, τα τοποθετούσε σε ένα φάκελο και ανέμενε να έρθουν τα διοριστήρια ώστε να ετοιμάσει φάκελο υπόθεσης και Σημείωμα Εμφάνισης.

Για την αγωγή 3987/13 ήταν η θέση της ότι ήρθε ο Μ.Κ.1, ο οποίος χωρίς να της δείξει τι έγγραφο κρατούσε, ζήτησε τον Κ.4 και πήγε απ' ευθείας στο γραφείο του. Ακολούθως ο Κ.4 τη ρώτησε «που βρίσκεται η υπόθεση Ricni», και αυτή τον ενημέρωσε ότι εκκρεμούσε διαδικασία προσωρινού διατάγματος. Ο Κ.4 της έδωσε ένα έγγραφο να τοποθετήσει στον φάκελο της Ricni, το οποίο δεν μελέτησε η ίδια να δει τι αφορούσε.

Στις 11/11/13 έλαβε την πρωτότυπη επιστολή της ειδικής διαχειρίστριας (**Τεκμήριο 104**) με τα διοριστήρια (retainers). Αμέσως έψαξε στον φάκελο που τηρούσε να βρει τα κλητήρια, δεν τα εντόπισε, τηλεφώνησε στη Μ.Υ.3(4) και της ζήτησε να της τα αποστείλει. Πράγματι της τα έστειλε μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mail) ημ. 12/11/13 (**Τεκμήριο 328**) με το οποίο της επαναπροωθούσε την παλαιότερη της επιστολή ημ. 23/10/13 προς τον Κ.4.

Η εξήγηση που δίδει για τον μη εντοπισμό των κλητηρίων στον φάκελο που τηρούσε είναι ότι είχε παραλείψει να εκτυπώσει την αρχική επιστολή (e-mail) της Μ.Υ.3(4) ημ. 23/10/13 που της είχε προωθήσει ο Κ.4 αυθημερόν (**Τεκμήριο 327**).

Μόλις εκτύπωσε την αγωγή με αρ. 3987/13 διαπίστωσε ότι επρόκειτο για ειδικώς οπισθογραφημένο κλητήριο ένταλμα οπότε αμέσως επικοινωνήσε με το γραφείο των αντιδίκων για να τους ενημερώσει ότι μόλις εκείνη τη στιγμή είχε πάρει τα διοριστήρια και ότι θα καταχωρούσε σημείωμα εμφάνισης. Το άτομο που απάντησε το τηλέφωνο την ενημέρωσε ότι είχε ήδη εκδοθεί απόφαση η οποία θα τους επιδίδατο. Δεν ενημέρωσε τον Κ.4 για τα πιο πάνω, και του τα είπε για πρώτη φορά τον Μάρτιο του 2016 όταν αυτός την κάλεσε και της ζήτησε να βρει μέσω του ηλεκτρονικού υπολογιστή της όλες τις επιστολές (e-mails) εισερχόμενες και εξερχόμενες που αφορούσαν την υπόθεση.

Αγορεύσεις

Όλοι οι συνήγοροι με εμπειριστατωμένες αγορεύσεις υποστήριξαν εκτενώς και αναλυτικά τις θέσεις τους. Κρίνουμε σκόπιμο όπως γίνεται αναφορά σε συγκεκριμένα επιχειρήματα στο στάδιο που αυτά θα εξετάζονται.

Αξιολόγηση μαρτυρίας – Ευρήματα

Εισερχόμενοι στο θέμα της αξιολόγησης και' αρχάς σημειώνουμε πως έχουμε παρακολουθήσει με κάθε δυνατή και επιβαλλόμενη προσοχή όλους τους μάρτυρες και έχουμε εξετάσει με την ίδια προσοχή το σύνολο των 351 τεκμηρίων, τα οποία αριθμούν εκατοντάδες σελίδες. Είμαστε σε θέση να προβούμε στη δέουσα, κατά τη γνώμη μας, αξιολόγηση τόσο της προφορικής όσο και της έγγραφης μαρτυρίας, με σκοπό την εξαγωγή των αναγκαίων ευρημάτων και συμπερασμάτων ως προς τα γεγονότα.

Προτού το πράξουμε θα πρέπει να σημειώσουμε πως σημαντικό μέρος των διαδραματισθέντων καλύπτεται από παραδεκτά, καθώς και από μη αμφισβητούμενα ή αναντίλεκτα γεγονότα. Δεν θεωρούμε σκόπιμο να παραθέσουμε ξεχωριστά είτε τα παραδεκτά είτε τα μη αμφισβητούμενα γεγονότα. Έχοντας υπόψιν το σύνολο της μαρτυρίας κρίνουμε πως θα εξυπηρετούσε καλύτερα τις ανάγκες της υπόθεσης η χρονολογική και θεματική, κατά το δυνατόν, παράθεση με παράλληλη, όπου απαιτείται, αξιολόγηση προς εξακρίβωση τυχόν αμφισβητούμενων γεγονότων.

Είναι προφανές ήδη από τα όσα έχουμε εισαγωγικά αναφέρει, καθώς και από την παρατεθείσα μαρτυρία πως τα ουσιώδη γεγονότα περιστρέφονται βασικά γύρω από δύο μεγάλες ενότητες ήτοι:

- Αφενός την **Αστυνομική Διερεύνηση** της αποκαλούμενης «υπόθεσης Providencia», για την οποία στις 31/10/13 ο Κ.1, όντας Β.Γ.Ε. έδωσε οδηγίες για ποινικές διώξεις και

- Αφετέρου τις **Δικαστικές Διαδικασίες**, και ιδιαίτερα την αγωγή 3987/13, στις οποίες εμπλέκοντο υπό τη μια ή την άλλη ιδιότητα οι Κ.1-4, καθώς και το πρώην δικηγορικό γραφείο του Κ.1.

Θα πρέπει να παρατηρήσουμε πως η πλειονότητα των μαρτύρων της Κατηγορούσας Αρχής κλήθηκαν λόγω της φερόμενης εμπλοκής και γνώσης τους για ζητήματα της πρώτης ενότητας και πολύ λιγότεροι για τα θέματα των αγωγών, πράγμα που οφείλεται εν μέρει και στο ότι πλείστα όσα γεγονότα της δεύτερης ενότητας καλύπτονται από παραδεκτά ή αναντίλεκτα γεγονότα.

Όσον αφορά τους κληθέντες μάρτυρες, καθώς και όσους Κατηγορούμενους κατέθεσαν ενόρκως, αξιολογήσαμε τη μαρτυρία τους με βάση το περιεχόμενο την ποιότητα και τη σύγκριση της με την υπόλοιπη μαρτυρία, καθοδηγούμενοι από σειρά παραγόντων όπως, μεταξύ άλλων, τη σαφήνεια και αμεσότητα των απαντήσεων, τη λογικότητα και πειστικότητα των θέσεων τους, την ύπαρξη ή μη υπερβολών ή ουσιωδών αντιφάσεων, την ύπαρξη οποιουδήποτε τυχόν προσωπικού συμφέροντος ή προκατάληψης και διάφορα άλλα στοιχεία τα οποία κατά περίπτωση θα αναφερθούν κατωτέρω. Η αξιολόγηση μας δεν έχει περιοριστεί μόνο στην ατομική κρίση της αξιοπιστίας του καθενός ξεχωριστά. Τη μαρτυρία την έχουμε συσχετίσει, αντιπαραβάλει και διερευνήσει με την αντικειμενική υπόσταση των εκατέρωθεν θέσεων, δηλαδή, υποβάλλοντας τη στη βάση της συνεκτίμησης στο πλαίσιο του συνόλου της (μαρτυρίας) με βάση την προσέγγιση που η Νομολογία μας επιτάσσει στο θέμα αυτό¹. Η αξιολόγηση γίνεται έχοντας υπόψη το σύνολο της μαρτυρίας που δόθηκε τόσο για την Κατηγορούσα Αρχή όσο και για την Υπεράσπιση καθώς και όλες τις εισηγήσεις της Υπεράσπισης.

Μαρτυρία Μ.Κ.1 (Παναγιώτης Κλείτου)

Ξεκινώντας από τον Μ.Κ.1 σημειώνουμε κατ' αρχάς πως έχουμε πλήρη επίγνωση της σημαντικότητας της μαρτυρίας του όσον αφορά την υπόθεση. Αυτή βεβαίως εστιάζεται όχι τόσο στο γεγονός της διενέργειας της αρχικής επίδοσης του

¹ Δέστε, μεταξύ άλλων, Στυλιανίδης ν. Χατζηπιέρα (1992) 1 Α.Α.Δ. 1056 και Scott Graham Brierley ν. Αστυνομίας, Ποιν. Έφ. 101/11, ημερ. 19/7/12.

επίμαχου κλητηρίου εντάλματος, όσο αφενός στη δια ζώσης συνομιλία την οποίαν είχε με τον Κ.2 κατά την ανάθεση της επίδοσης και αφετέρου στα διαδραματισθέντα κατά την επίσκεψη του στα γραφεία της Κ.3 και ιδίως την κατ' ισχυρισμόν του τηλεφωνική επικοινωνία που από εκεί είχε με τον Κ.2.

Έχουμε ως εκ τούτου εξετάσει με κάθε επιβαλλόμενη προσοχή τη μαρτυρία του. Το πρώτο το οποίο θέλουμε να επισημάνουμε είναι πως δεν έχουμε εντοπίσει οποιοδήποτε λόγο ή κίνητρο του να αλλοιώσει οποιαδήποτε γεγονότα ή να παραπλανήσει το Δικαστήριο για οποιοδήποτε θέμα. Άλλωστε θα πρέπει να παρατηρήσουμε πως στην πραγματικότητα δεν αμφισβητήθηκε από κάποιον και δη από τον Κ.2 ότι αυτός όντως είχε δώσει οδηγίες στον Μ.Κ.1 να επιδώσει αυθημερόν με την καταχώριση της την επίμαχη αγωγή στον Κ.4. Ήταν λοιπόν λογικό, όταν αργότερα χρειάστηκε, ο Μ.Κ.1 να επικοινωνούσε τηλεφωνικώς με τον Κ.2, ο οποίος λίγο νωρίτερα την ίδια μέρα τού έδωσε τις σχετικές οδηγίες. Για λόγους τους οποίους αναλύουμε σε μεταγενέστερο σημείο δεν θεωρούμε ότι επηρεάζεται η συνολική καλή εικόνα και αξιοπιστία του Μ.Κ.1 από το γεγονός ότι δεν συμπεριέλαβε στη γραπτή κατάθεση του αναφορά για την εν λόγω τηλεφωνική επικοινωνία. Κρίνουμε δε πως ένεκα των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών στοιχείων που περιέβαλλαν την περίπτωση υπήρχαν λόγοι να αποτυπωθούν στη μνήμη του οι περιστάσεις υπό τις οποίες έγινε η επίδικη επίδοση. Γενικά τα όσα ανέφερε είχαν λογική συνοχή, ήταν πειστικά και συνδυαζόμενα με την όλη παρουσία, ύφος, ευθύτητα και τεκμηρίωση που παρατηρήσαμε δεν αφήνουν οποιαδήποτε αμφιβολία σε μας ότι ο Μ.Κ.1 ήταν απολύτως ειλικρινής ενώπιον μας.

Μαρτυρία Μ.Κ.2 (Μιχάλης Παπαγεωργίου)

Εξετάζοντας τη μαρτυρία του Μ.Κ.2 διαπιστώσαμε εν πρώτοις ότι με σαφήνεια επεξήγησε τις συνθήκες υπό τις οποίες προέβηκε σε δηλώσεις στα Μ.Μ.Ε. αναφορικά με το κατά πόσο υπήρξε ή όχι από μέρους του ή και από την Αστυνομία εισήγηση για άσκηση ποινικής δίωξης στην υπόθεση Providencia διευκρινίζοντας ότι αυτό έγινε εξ αφορμής σχετικών δημόσιων δηλώσεων του Κ.1.

Η σχέση του με κάποιες ενέργειες όπως αυτή συνδέθηκε και συσχετίστηκε με συγκεκριμένα έγγραφα και καταχωρίσεις που τέθηκαν ενώπιον του Δικαστηρίου και αναγνώρισε και ο ίδιος δεν έτυχε οποιασδήποτε αμφισβήτησης ενώ ταυτόχρονα επιβεβαιώθηκε και από αυτά. Είναι μέσα σε αυτό το πλαίσιο που εντάσσεται και η δική του εμπλοκή δια της οποίας μέσω χειρογράφου σημειώματος του ημ. 14/8/13, είχε δώσει οδηγίες όπως τα όσα επικαλείτο η κα Μ. Κυριακού, η οποία τον είχε επισκεφθεί αναφορικά με τη διάπραξη ποινικών αδικημάτων, τεθούν διαζώσης ενώπιον του Γ.Ε. σε επικείμενη συνάντηση για να εξεταστεί κατά πόσο αυτά έχρηζαν περαιτέρω διερεύνησης.

Για το ζήτημα των τηλεφωνημάτων που δέχθηκε από τον Κ.1 απαιτείται συναξιολόγηση και με άλλη μαρτυρία, όπως θα διαφανεί κατωτέρω.

Μεγάλο μέρος της αντεξέτασης του συνηγόρου για την Κ.3 αναλώθηκε στη διερεύνηση της προσωπικής γνώσης του Μ.Κ.2 για την ποινική υπόθεση Providencia και για τη διερεύνηση της. Ήταν, ωστόσο, φανερό από τις διάφορες απαντήσεις που ο Μ.Κ.2 έδωσε σε επανειλημμένες ερωτήσεις που του υποβλήθηκαν ότι δεν ήτο ο ίδιος προσωπικά ενήμερος για την υπόθεση πέραν της γενικής γνώσης που είχε ότι αυτή είχε τύχει διερεύνησης από την Αστυνομία και ότι μάλιστα, σε δυο περιπτώσεις πριν από την τελευταία φορά που είχε και ο ίδιος ανάμειξη, είχε σταλεί ο φάκελος στη Ν.Υ. και ο Γ.Ε. είχε δώσει οδηγίες όπως οι διαφορές των εμπλεκόμενων επιλυθούν στα πολιτικά Δικαστήρια. Μάλιστα πολλές ερωτήσεις που του τέθηκαν είχαν ως στόχο την εκμείευση της άποψης του επί της καταγγελίας, χωρίς όμως ο ίδιος να είχε οποιαδήποτε εμπλοκή με αυτή και χωρίς να έχει υπόψη του το μαρτυρικό υλικό που είχε εξασφαλιστεί στο πλαίσιο της διερεύνησης της υπόθεσης. Εντίμως, κατά την άποψη μας, τόνισε το αυτονόητο ότι ένας για να αποφανθεί εάν στοιχειοθετείται ή όχι ποινικό αδίκημα θα πρέπει να έχει ενώπιον του το σύνολο της μαρτυρίας. Θεωρούμε δε λογική τη θέση του ότι από τη στιγμή που είχαν δοθεί οδηγίες από τον Γ.Ε. όπως οι διαφορές των εμπλεκόμενων επιλυθούν στα πολιτικά Δικαστήρια το ζήτημα για την Αστυνομία τελείωνε εκεί και δεν ενδείκνυτο να γίνουν οποιοσδήποτε περαιτέρω ενέργειες.

Μαρτυρία Μ.Κ.3 (Καίτη Χρίστου)

Η μαρτυρία της **Μ.Κ.3**, Υπεύθυνης του Γενικού Αρχείου της Ν.Υ., υπήρξε σαφής και θετική. Με απόλυτα κατατοπιστικό τρόπο περιέγραψε και επεξήγησε τη διαδικασία παραλαβής αλληλογραφίας και ανάθεσης θεμάτων στους Λειτουργούς και, όπου της ζητήθηκε, με αναφορά στους φακέλους, υπέδειξε εντός αυτών σχετική με την Providencia αλληλογραφία εξηγώντας ποιος χειρίστηκε και πότε τα διάφορα προκύψαντα θέματα. Κατά τον ίδιο τρόπο υπέδειξε διάφορα έγγραφα που της ζητήθηκαν κατά την αντεξέταση. Απάντησε με επάρκεια όλες τις ερωτήσεις που της τέθηκαν δίδοντας κάθε φορά την αναγκαία πληροφόρηση ή διευκρίνιση που της ζητείτο.

Μαρτυρία Αστυνομικών – Μ.Κ.4, Μ.Κ.10, Μ.Κ.11 και Μ.Κ.14

Μεγάλο μέρος της προσαχθείσας μαρτυρίας αφορά διάφορες ενέργειες της Αστυνομίας κυρίως, τόσο σε σχέση με τη διερεύνηση της υπόθεσης Providencia όσο και σε σχέση με διακινήσεις φακέλων στα διάφορα αστυνομικά τμήματα και μεταφορά των στη Ν.Υ.. Σε αυτές εμπλέκονται, μεταξύ άλλων, και οι **Μ.Κ.4, Μ.Κ.10, Μ.Κ.11** και **Μ.Κ.14**. Τους έχουμε παρακολουθήσει όλους με προσοχή και το πρώτο που σημειώνουμε είναι πως έχουν εμπλακεί στην υπόθεση αποκλειστικά υπό την υπηρεσιακή τους ιδιότητα, χωρίς δηλαδή να έχει διαφανεί οποιοδήποτε συμφέρον ή κίνητρο τους να ψευδομαρτυρήσουν προς όφελος οποιουδήποτε. Όλοι απαντούσαν με ευθύτητα, πειστικότητα και συνοχή κατά την εξιστόρηση και περιγραφή των ενεργειών τους, για τις οποίες πρέπει να προσθέσουμε πως επιβεβαιώνονται, όπου ήταν δυνατό, και από σχετικές καταχωρήσεις σε Ημερολόγια Ενεργείας και διάφορα άλλα έγγραφα. Δεν διαπιστώσαμε να αμφισβητείται σε οποιοδήποτε σημείο η μαρτυρία τους. Κατά την αντεξέταση τους απλώς επιδιώχθη η εξασφάλιση κάποιων περαιτέρω διευκρινίσεων και λεπτομερειών τις οποίες οι μάρτυρες παρείχαν με την ίδια άνεση και θετικότητα που τους διέκρινε και κατά την κυρίως εξέταση.

Ειδικότερα αναφορικά με τη μαρτυρία του **Μ.Κ.10** διαπιστώσαμε ότι ήταν απόλυτα επεξηγηματικός για τους λόγους που αρχικώς η Αστυνομική Έκθεση η

οποία είχε ζητηθεί από την Κ.3 μέσω της Μ. Κυριακού δεν αναφερόταν σε ονόματα κατηγορουμένων προσώπων κάτι που έγινε, ωστόσο, στη συνέχεια. Με τον ίδιο σαφή τρόπο αναφέρθηκε και στις ενέργειες στις οποίες προέβη όταν στο Γραφείο του διαβιβάστηκαν έγγραφα και αλληλογραφία της Μ. Κυριακού με την οποία αυτή κατήγγελλε τη διάπραξη ποινικών αδικημάτων σε σχέση με την υπόθεση Providencia.

Το ζήτημα της Αστυνομικής έκθεσης την οποία ζήτησε η Κ.3, η οποία ετοιμάστηκε από τη **Μ.Κ.11** και υπεγράφη από τον Μ.Κ.4, καλύφθηκε και στη μαρτυρία της κατά τον ίδιο επαρκή και κατατοπιστικό τρόπο όπως και στη μαρτυρία του Μ.Κ.10. Κατά τα λοιπά η μαρτυρία της περιορίστηκε σε κάποιες ενέργειες στις οποίες προέβη και αφορούσαν διακίνηση του φακέλου της Providencia και μεταφορά του στις χρονικές περιόδους που καθόρισε εντός του Οκτωβρίου 2013 στο γραφείο του Κ.1.. Επισημαίνουμε περαιτέρω ότι, πλην μιας διευκρινιστικής ερώτησης η Μ.Κ.11 δεν έχει τύχει αντεξέτασης.

Ο **Μ.Κ.14** αναφέρθηκε με απόλυτα κατατοπιστικό τρόπο σε τηλεφωνικές επικοινωνίες που είχε ενώ εκτελούσε χρέη Αναπληρωτή Αρχηγού Αστυνομίας τόσο με τον Κ.1 - την 1^η/11/13- όσο και με τον Μ.Κ.8 - στις 26/11/13 και 28/11/13 - όπως και σε ενέργειες του ίδιου που έλαβαν χώρα ως αποτέλεσμα αυτών των επικοινωνιών. Μέρος της μαρτυρίας του, όπως για παράδειγμα το χρονικό σημείο μεταφοράς του φακέλου της Providencia στην Αστυνομία μετά που ο Μ.Κ.8 είχε δώσει γραπτές οδηγίες για μη άσκηση ποινικών διώξεων και η διακίνηση του φακέλου συμπεριλαμβανομένης της παραλαβής του από το Αρχείο Τμήματος Γ, ουσιαστικά έχει καλυφθεί και συμπληρωθεί από παραδεκτά γεγονότα που έγιναν ενώπιον του Δικαστηρίου σε μεταγενέστερο στάδιο.

Μαρτυρία Μ.Κ.5 και Μ.Κ.20 (Π. Καλλής & Π. Πελαγίας)

Όσον αφορά τους Ποινικούς Ανακριτές **Μ.Κ.5** και **Μ.Κ.20**, εξετάσαμε τη μαρτυρία τους με ιδιαίτερη προσοχή. Εν πρώτοις σημειώνουμε ότι στη βάση των όσων κατέθεσαν και της εν γένει συμπεριφοράς τους από τη θέση του μάρτυρα δεν έχουμε διαπιστώσει να είχαν οποιαδήποτε σκοπιμότητα ή αλλότρια κίνητρα στο να

καταθέσουν υπέρ ή σε βάρος οποιουδήποτε. Έπειτα διαπιστώσαμε ότι περιέγραψαν το σύνολο των ενεργειών τους και απάντησαν κάθε ερώτηση που τους τέθηκε με σαφήνεια αλλά και αμεσότητα. Ως εκ τούτου το σύνολο των ενεργειών τους συνιστούν ευρήματα του Δικαστηρίου.

Μαρτυρία Μ.Κ.6 (Μήνις Μηνά)

Ούτε η αξιολόγηση της μαρτυρίας της Μ.Κ.6 παρουσιάζει οποιαδήποτε δυσκολία. Περιέγραψε με σαφήνεια τον τρόπο εισόδου ενός επισκέπτη στη Ν.Υ. και επεξήγησε με επάρκεια τις σχετικές καταχωρίσεις στα Βιβλία Καταγραφής Επισκεπτών τα οποία τηρούσαν στην είσοδο της Ν.Υ. οι επί καθηκοντι φρουροί ασφαλείας και οι οποίες αφορούσαν την επίδικη περίοδο. Η μαρτυρία της Μ.Κ.6 δεν αμφισβητήθηκε κατά την αντεξέταση στη διάρκεια της οποίας κλήθηκε και έδωσε με άνεση όσες διευκρινίσεις και λεπτομέρειες της ζητήθηκαν.

Μαρτυρία Μ.Κ.7 (Πέτρος Κληρίδης)

Ένα μεγάλο μέρος της αντεξέτασης του Μ.Κ.7 (από μέρους των συνηγόρων των Κ.1 και 3) αναλώθηκε στη διερεύνηση της άποψης που είχε διαμορφώσει όταν ήτο Γ.Ε. για την ποινική πτυχή της υπόθεσης Providencia με συνέπεια τη λήψη της απόφασης του για τη μη άσκηση ποινικής δίωξης. Λέμε εξ αρχής ότι το κατά πόσο δικαιολογείται ή όχι η άσκηση ποινικής δίωξης στην εν λόγω υπόθεση δεν είναι ζήτημα που πρέπει να απασχολήσει ιδιαίτερα το παρόν Δικαστήριο. Ούτε και το κατά πόσον η διαδικασία διερεύνησης της υποβληθείσας καταγγελίας ήταν ορθή και ολοκληρωμένη ούτως ώστε στη βάση αυτής να είναι δυνατόν να αποφασισθεί αν ενδείκνυτο ή όχι η άσκηση ποινικής δίωξης. Ο λόγος είναι απλός. Αποτελεί θέμα νομικής άποψης για το οποίο είναι λογικό και αναμενόμενο να υπάρχουν εντίμως και καλόπιστα διαφορετικές γνώμες και προσεγγίσεις. Περιοριζόμαστε λοιπόν να πούμε ότι ο Μ.Κ.7 βασικά αυτό έπραξε όταν ερωτήθηκε σχετικά. Εξέφρασε δηλαδή εντίμως τη δική του άποψη παραθέτοντας και τη σχετική αιτιολογία. Δεχόμαστε δε ότι για το ζήτημα αυτό, δηλαδή αναφορικά με την άσκηση ποινικών διώξεων η Ν.Υ. ήτο, όπως τονίστηκε μετά επιτάσεως από τον Μ.Κ.7 και δεν αμφισβητήθηκε, δέκτης πιέσεων και από τις δύο πλευρές αλλά

κυρίως από την πλευρά της Κ.3, μέσω της αποστολής, επανειλημμένως, επιστολών αλλά και μέσω προσωπικών επαφών. Επί του προκειμένου η αναφορά του ότι η Μ. Κυριακού συστηματικά προσπαθούσε να τον πείσει να ασκήσει ποινική δίωξη ουδόλως αμφισβητήθηκε κατά την αντεξέταση και επομένως την αποδεχόμαστε. Το ίδιο έπραξε, δηλαδή να εκφράσει εντίμως τη θέση του, και σε σχέση και με άλλα θέματα για τα οποία ζητήθηκε η γνώμη του. Τέτοια ήταν, για παράδειγμα, το αν είχε την εξουσία ο Κ.1 να ανατρέψει τις προηγούμενες του οδηγίες για μη άσκηση ποινικής δίωξης στην υπόθεση Providencia όταν δεν ήταν πλέον Γ.Ε. ο Μ.Κ.7 αλλά ο Μ.Κ.8. Εν προκειμένω, αφού ξεκαθάρισε ότι δεν ήτο γνώστης των εξουσιών που ο Μ.Κ.8 ως Γ.Ε. είχε χορηγήσει στον Κ.1, περιορίστηκε, ως ήταν φυσικό, στο να αναφέρει τι θα έπραττε ο ίδιος.

Κάποια ειδικότερα ζητήματα που άπτονται πραγματικών γεγονότων, όπως, το κατά πόσο ο Μ.Κ.7 ήτο ενήμερος της συνάντησης που ο Κ.1 θα είχε με τον Μ.Υ.3(1) ως επίσης και για ότι ο Κ.1 είχε ζητήσει να του σταλεί ο ανακριτικός φάκελος της Providencia, τα εξετάζουμε και τα αξιολογούμε σε άλλο μέρος της Απόφασης μας.

Από πλευράς του συνηγόρου του Κ.4 διαπιστώσαμε ότι υποβλήθηκαν στον Μ.Κ.7 διάφορες ερωτήσεις, μεταξύ άλλων, αναφορικά με τον τρόπο χειρισμού των ποινικών φακέλων κατά τη διάρκεια που αυτός ήταν Γ.Ε. αλλά και για τις σχέσεις διαχρονικά που υπήρχαν μεταξύ Γενικού και Βοηθού Γενικού Εισαγγελέα και ο Μ.Κ.7 απάντησε με άνεση δίδοντας κάθε διευκρίνιση η οποία του ζητείτο.

Μαρτυρία Μ.Κ.8 (Κώστας Κληρίδης)

Ο Μ.Κ.8 υπήρξε στην παρούσα υπόθεση ένας από τους βασικούς μάρτυρες. Αναμφίβολα η περίπτωση του εμπεριέχει κάποια ιδιάζοντα και εν πολλοίς πρωτοφανή σε ημεδαπή δικαστική διαδικασία χαρακτηριστικά τα οποία είχαμε συνεχώς κατά νουν αξιολογώντας τη μαρτυρία του. Η εμπλοκή του σε αυτή την υπόθεση ήταν υπό διάφορες ιδιότητες. Πέραν της θεσμικής ιδιότητας του Γενικού Εισαγγελέα υπήρξε και μάρτυρας επί γεγονότων. Γεγονότων αφενός που αφορούν τα επίδικα αδικήματα και αναφέρονται στα διαδραματισθέντα κατά και μετά τον διορισμό του στις 16/9/13 και μέχρι την ανάκληση των οδηγιών του Κ.1 στις

26/11/13 και αφετέρου που αφορούν ενέργειες του υπό τη θεσμική του ιδιότητα. Στο δεύτερο αυτό πλαίσιο εμπίπτουν οι οδηγίες που έδωσε για διενέργεια ποινικής ανάκρισης διορίζοντας ποινικούς ανακριτές, η μελέτη του πορίσματος της ανάκρισης και των καταθέσεων που εξασφαλίστηκαν και η άσκηση στη συνέχεια ποινικής δίωξης με την καταχώρηση και υπογραφή του κατηγορητηρίου της παρούσας υπόθεσης.

Η απουσία οποιωνδήποτε κανονισμών ή νομοθεσίας που να ρυθμίζει μια τέτοια πρωτότυπη και σπάνια περίπτωση όπως η υπό εξέταση είναι δεδομένη. Ελλείπει ειδικών προνοιών σαφέστατα και δεν αποτελεί δικό μας έργο ούτε δικό μας ρόλο να υποδείξουμε κατά πόσον, υπήρχαν ενδεχομένως άλλες προσφορότερες επιλογές για την παρούσα σπάνια περίπτωση. Δικό μας έργο αποκλειστικά είναι αφενός να αξιολογήσουμε τον Μ.Κ.8 ως μάρτυρα γεγονότων, κρίνοντας δηλαδή κατά πόσον όσα ανέφερε έχουν όντως συμβεί και αφετέρου, σε κατοπινό στάδιο να εξετάσουμε τις όποιες εισηγήσεις ή παράπονα για δυσμενή επηρεασμό ή μη δίκαιη δίκη ένεκα της σύμπτωσης στο πρόσωπο του Μ.Κ.8 και άλλων ιδιοτήτων.

Εκ του περισσού να πούμε ότι ο Μ.Κ.8 αντιμετωπίζεται όπως και κάθε άλλος μάρτυρας ο οποίος κατέθεσε ενώπιον μας με γνώμονα πάντοτε το κατά πόσο ανέφερε τα γεγονότα όπως αυτά έλαβαν χώρα ή όχι. Ταυτόχρονα δε όλα τα πιο πάνω δεδομένα και ιδιαιτερότητες ήταν συνεχώς υπόψη μας κατά το στάδιο που κατέθετε ο Μ.Κ.8.

Η έγνοια μας ήταν ασφαλώς, και δεν παραγνωρίσαμε, το ενδεχόμενο ένεκα της εμπλοκής και ανάμειξης του Μ.Κ.8 σε διάφορα στάδια και υπό διαφορετικές ιδιότητες με τον τρόπο που αναφέρθηκε ανωτέρω η μαρτυρία του να είχε καθιονδδήποτε τρόπο επηρεασθεί.

Όπως σε κάθε περίπτωση έτσι και στην παρούσα καμιά από τις παρεμφερείς ιδιότητες δεν αναιρεί ή καταργεί την ιδιότητα κάποιου ως μάρτυρα επί γεγονότων ιδιαίτερα ενόψει του ότι τελικός κριτής της αξιοπιστίας κάθε καταθέτοντος σε δικαστική διαδικασία είναι πάντοτε το ίδιο το Δικαστήριο στη βάση των καλώς γνωστών και καθιερωμένων αρχών και κανόνων αξιολόγησης. Βασικές δε τέτοιες

αρχές είναι οι αρχές της αμεροληψίας, της αντικειμενικής κρίσης και της ίσης αντιμετώπισης όλων των μαρτύρων ανεξαρτήτως ιδιοτήτων, αξιωμάτων ή τίτλων.

Αξιολογώντας λοιπόν τη μαρτυρία του με κάθε δυνατή προσοχή και με την απαιτούμενη διασταύρωση, συσχετισμό και αντιπαραβολή της με την αντικειμενική υπόσταση των εκατέρωθεν εκδοχών στο πλαίσιο του συνόλου της μαρτυρίας δεν θεωρούμε για τους λόγους που εκτενέστερα και αναλυτικά εξηγούμε στην Απόφαση μας ότι οι πιο πάνω ιδιότητες που είχε και η δική του ανάμειξη στην υπόθεση τον ώθησε να μην πει τα γεγονότα όπως έγιναν ή να τα παρουσιάσει με άλλο τρόπο. Ούτε και διαπιστώσαμε την ύπαρξη οποιασδήποτε μεροληψίας στον χειρισμό από τον Μ.Κ.8 της υπόθεσης Providencia ως η σχετική εισήγηση του κ. Γεωργίου.

Μαρτυρία Μ.Κ.9 (Έλενα Κλεόπα)

Εξετάζοντας τη μαρτυρία της Μ.Κ.9 η γενική εικόνα που αποκομίσαμε ήταν ότι κατέθεσε με ευθύτητα και πειστικότητα τα περί της δικής της εμπλοκής στην υπόθεση Providencia εξηγώντας τις ενέργειες στις οποίες προέβη υπό την ιδιότητα της τότε ως Υπεύθυνης ποινικών υποθέσεων της Επαρχίας Λευκωσίας και Αρχηγείου και ως Υπεύθυνης του Τομέα Ποινικού Δικαίου από τον Ιούνιο του 2013. Μέσα στο πλαίσιο αυτό κλήθηκε και επεξήγησε το σκεπτικό συγκεκριμένων οδηγιών που είχε δώσει στην Αστυνομία για την εν λόγω υπόθεση. Δεν θεωρούμε ότι αυτό το σκεπτικό που ανέφερε συνιστούσε εκ των υστέρων σκέψεις της λόγω του ότι δεν καταγράφεται στα σχετικά σημειώματα της στον ποινικό φάκελο της υπόθεσης, όπως της τέθηκε από τον συνήγορο του Κ.4 στην αντεξέταση. Αντιθέτως θεωρούμε την εξήγηση της, ότι στα σημειώματα καταγράφονται οι οδηγίες προς την Αστυνομία χωρίς την επεξήγηση τους, ως μια απόλυτα λογική πρακτική. Άλλωστε η αναφορά από μέρους της στο ίδιο το σκεπτικό των εν λόγω οδηγιών έγινε όταν κάτι τέτοιο της ζητήθηκε στο Δικαστήριο να πράξει.

Η εκφρασθείσα άποψη της περί μη αποκάλυψης ποινικών αδικημάτων στην υπόθεση Providencia αφορά ασφαλώς ζήτημα νομικής γνώμης για την οποία όπως ήδη είπαμε είναι απόλυτα φυσιολογικό και αναμενόμενο να υπάρχουν

διαφορετικές προσεγγίσεις και απόψεις. Είναι αυτό που βασικά αναδείχθηκε στο πλαίσιο της αντεξέτασης της όπου της τέθηκαν διάφορες θέσεις τόσο επί της ουσίας του θέματος, δηλαδή αν στην υπόθεση προέκυπταν αδικήματα, όσο και επί της ακολουθητέας διαδικασίας για σκοπούς διερεύνησης της καταγγελίας, όπως για παράδειγμα αν έπρεπε ή όχι να ληφθούν καταθέσεις από τους ύποπτους ή από άλλα πρόσωπα όπως π.χ. τον Έφορο Εταιρειών, τον Μ.Υ.3(1) κ.λ.π.. Εν ολίγοις κρίνουμε ότι η Μ.Κ.9 έδωσε τη δική της καλόπιστη και γνήσια νομική άποψη διαφωνώντας με τις αντίθετες νομικές θέσεις που της τέθηκαν σχετικά.

Κάποια ειδικότερα ζητήματα από τη μαρτυρία της, που έχουν σχέση με την επαφή και τις συζητήσεις που είχε με τον Κ.1 για την υπόθεση Providencia τόσο επί εποχής Μ.Κ.7 όσο και επί Μ.Κ.8, τα εξετάζουμε και αξιολογούμε σε άλλο μέρος της Απόφασής μας.

Μαρτυρία Μ.Κ.12 (Σπύρος Κόκκινος)

Εξετάζοντας τη μαρτυρία του Μ.Κ.12 διαπιστώσαμε ότι με απόλυτη σαφήνεια και με κατατοπιστικό τρόπο παρέθεσε το ιστορικό της εταιρείας Providencia με βάση τις καταχωρίσεις που καθηκόντως έγιναν στο Τμήμα του, επεξηγώντας ταυτόχρονα και σχετικά έγγραφα που του υπεδείχθησαν και είχαν σχέση με διάφορες ενέργειες του στο πλαίσιο πάντοτε των καθηκόντων του ως Εφόρου Εταιρειών. Κλήθηκε δε να επεξηγήσει το ζήτημα της έκδοσης και στη συνέχεια ανάκλησης πιστοποιητικών που εξεδόθησαν από το Τμήμα του για την πιο πάνω εταιρεία αλλά και το ζήτημα των υποσημειώσεων που για κάποιο χρονικό διάστημα συμπεριλαμβάνοντο στα εν λόγω πιστοποιητικά και το έπραξε με επάρκεια διευκρινίζοντας κάθε φορά τις συνθήκες κάτω από τις οποίες έλαβαν χώρα αυτές του οι ενέργειες.

Απόλυτα διαφωτιστικός ήταν και σε σχέση με το πρόβλημα που είχε ανακύψει στην προκειμένη περίπτωση, ήτοι τις αντικρουόμενες θέσεις που προβλήθηκαν αναφορικά με τη νομιμοποίηση ή εξουσιοδότηση εκείνων που υπέβαλαν τα σχετικά έγγραφα στον Έφορο για καταχώριση των αλλαγών, διευκρινίζοντας εν προκειμένω τον ρόλο και τις αρμοδιότητες του Εφόρου σε τέτοιες περιπτώσεις. Στο πλαίσιο της μαρτυρίας του διαπιστώσαμε επίσης ότι υπήρξε ξεκάθαρος και για το

ότι η υπόθεση Providencia δεν αφορούσε περίπτωση πλαστογραφίας αλλά περίπτωση διαφοράς ως προς τη νομιμοποίηση ή εξουσιοδότηση εκείνων που είχαν προβεί στις αλλαγές στους μετόχους και αξιωματούχους της εταιρείας.

Η μαρτυρία του Μ.Κ.12 δεν έχει αμφισβητηθεί παρά μόνο στη διάρκεια της αντεξέτασης επιδιώχθηκε η εξασφάλιση περαιτέρω διευκρινίσεων και λεπτομερειών τις οποίες ο μάρτυρας με επάρκεια έδωσε.

Ως αποτέλεσμα της πιο πάνω αξιολόγησης η μαρτυρία του Μ.Κ.12 γίνεται στο σύνολο της αποδεκτή με αποτέλεσμα να καταλήγουμε στα ανάλογα ευρήματα.

Μαρτυρία Δικηγόρων – Μ.Κ.13, Μ.Κ.15 και Μ.Κ.18

Από την ενώπιον μας μαρτυρία διαφαίνεται ότι την υπόθεση στη Ρωσία χειρίζετο το γραφείο Zigachon στο οποίο και εργαζόταν ο **Μ.Κ.15** Armen Davidyan. Το γραφείο αυτό, μετά και τη ρήξη με την Κ.3, είχε αρχικά (μέσω του δικηγορικού οίκου Peters & Peters του Λονδίνου) εξουσιοδοτήσει το δικηγορικό γραφείο Σκορδής, Παπαπέτρου & Σία ΔΕΠΕ εκ μέρους του οποίου έδωσε μαρτυρία ο **Μ.Κ.18** (κ. Αλέξανδρος Γαβριηλίδης) για χειρισμό της υπόθεσης στην Κύπρο. Μετά την απόσυρση του γραφείου αυτού, δικηγόροι στην Κύπρο ανέλαβαν οι Ιωαννίδης, Δημητρίου ΔΕΠΕ και ειδικότερα τον χειρισμό είχε ο **Μ.Κ.13** (κ. Πάμπος Ιωαννίδης).

Η αξιολόγηση της μαρτυρίας των πιο πάνω έχει γίνει λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι οι **Μ.Κ.13** και **15** εκπροσωπούν μέχρι σήμερα την πλευρά Zhigachon και βρίσκονται σε αντιδικία με την Κ.3.

Η αξιολόγηση της μαρτυρίας του **Μ.Κ.18** δεν παρουσιάζει καμία δυσκολία. Έδωσε μαρτυρία με ευθύτητα και επεξήγησε με λεπτομέρεια την εμπλοκή του ιδίου και τις ενέργειες στις οποίες προέβη. Σημειώνουμε ότι το ιστορικό που παρέθεσε στη γραπτή του δήλωση **Έγγραφο 18** αναφορικά με το Spring Trust και την Providencia βρίσκει έρεισμα και στα ενώπιον μας έγγραφα που κατατέθηκαν ειδικότερα στον Έφορο Εταιρειών, αποτέλεσε δε κοινό έδαφος μεταξύ όλων των

διαδίκων. Σε σχέση με τα όσα διαμείφθηκαν στις συναντήσεις που έλαβαν χώρα στα γραφεία της Κ.3 στην προσπάθεια επίλυσης των διαφορών, ο **Μ.Κ.18** έδωσε μαρτυρία με αντικειμενικότητα και σαφήνεια, αναφερόμενος ουσιαστικά μόνο στα γεγονότα τα οποία και έλαβαν χώρα στην παρουσία του.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι ο Μ.Κ.18 δεν αντεξετάστηκε από τους ευπαίδευτους συνηγόρους για τους Κ.1, 2 και 3. Η αντεξέταση εκ μέρους του Κ.4, πέραν του τυπικού της μέρους, ουσιαστικά περιορίστηκε στην υποβολή της θέσης ότι κατά τις συναντήσεις τον πρωταγωνιστικό ρόλο είχε ο Ανδρέας Νεοκλέους, στην οποία ο **Μ.Κ.18** απήντησε ότι ο Ανδρέας Νεοκλέους είπε περισσότερα πράγματα από τον Κ.4, θέση την οποία και δεχόμαστε.

Κατ' επέκταση, το σύνολο της μαρτυρίας του Μ.Κ.18 γίνεται δεκτό και αποτελεί εύρημα του Δικαστηρίου.

Όσον αφορά τον **Μ.Κ.13**, πρέπει να σημειωθεί ότι εκπροσωπεί μέχρι και σήμερα τους αδελφούς Zakharov στις δικαστικές διαδικασίες εναντίον της Anastasias και Elenas Zakharova αλλά και της Κ.3. Συνεπώς οι τοποθετήσεις και εκφράσεις γνώμης από τον **Μ.Κ.13** όσον αφορά στα κίνητρα όπως και οι χαρακτηρισμοί πράξεων εκ μέρους των Zhigachov, Alexander και Vladimir Zakharov, Μ.Υ.3(1) αλλά και των Κατηγορουμένων που περιέχονται τόσο στην προφορική μαρτυρία του **Μ.Κ.13** όσο και στα **Έγγραφα 13(α)** και **13(β)** δεν θα ληφθούν υπόψη.

Παρά τα πιο πάνω είναι η άποψη μας ότι ο Μ.Κ.13 έδωσε μαρτυρία με ειλικρίνεια, και προσπάθησε να βοηθήσει το Δικαστήριο, δίδοντας με σαφήνεια και με κατατοπιστικό τρόπο μαρτυρία ως προς τις διαδικασίες που εκκρεμούν μεταξύ των διαδίκων για την υπόθεση Providencia. Δεν έδωσε την εντύπωση εμπάθειας, αντιθέτως ήταν θέση του ίδιου ότι δεν θυμόταν να είχε παρουσιαστεί ο Κ.4 σε δικαστικές διαδικασίες στις οποίες είχε εμφανιστεί ο ίδιος, και ότι η επαφή του **Μ.Κ.13** με τον Κ.4 για την υπόθεση Providencia περιορίστηκε σε μία «*σύντομη κουβέντα*» που οι δύο έκαναν στο πλαίσιο κάποιας συνάντησης για μια άλλη υπόθεση.

Ειδικότερα, από τα όσα ανέφερε ο **M.K.13** ενώπιον μας, σημειώνουμε τα εξής:

- Τα δικόγραφα των αγωγών που καταχωρίστηκαν στα Κυπριακά Δικαστήρια ούτως ή άλλως κατατέθηκαν ενώπιον μας ως **Τεκμήρια 135** και **137** και διαπιστώνουμε ότι είναι σε συμφωνία με την μαρτυρία του M.K.13 επί αυτών.
- Το ίδιο ισχύει και όσον αφορά στο ιστορικό των Spring Trust, Providencia και Rosinka, το οποίο συνάδει με τη λοιπή μαρτυρία που έχει τεθεί ενώπιον μας, ειδικά αυτήν του Εφόρου Εταιρειών. Επίσης υποστηρίζεται και από τα έγγραφα και συμφωνίες που αποτελούν μέρος του **Τεκμηρίου 234** επί του οποίου και δεν αμφισβητήθηκε ο **M.K.13**, ενώ συνάδει και με τα όσα προέβαλαν οι Κατηγορούμενοι επί του θέματος.
- Παρατηρούμε επίσης ότι οι αναφορές του M.K.13 σε σχέση με την κατάθεση σε Ρωσική διαδικασία της Αστυνομικής Έκθεσης [**K.76.3** του **Τεκμηρίου 83(6)**] συμπίπτουν χρονικά με τα όσα αναφέρθηκαν ενώπιον μας για τις προσπάθειες της K.3 μέσω της M. Κυριακού να εξασφαλίσουν την έκθεση αυτή, προβάλλοντας στην Αστυνομία (**M.K.10 και 11**) ότι το θέμα ήταν επείγον δεδομένου ότι η Έκθεση θα κατατίθετο σε διαδικασία ενώπιον Δικαστηρίου της Ρωσίας. Αποδεχόμαστε, συνεπώς, το ότι οι Ρώσοι πελάτες του γραφείου Ιωαννίδης, Δημητρίου ΔΕΠΕ απέστειλαν σε αυτούς αντίγραφο της πιο πάνω Αστυνομικής Έκθεσης, η οποία και αποτέλεσε το έναυσμα της προσπάθειας του M.K.13 για ενημέρωση του M.K.8 για την επικείμενη ποινική δίωξη.

Ο M.K.13 αντεξετάστηκε μόνο από τον κ. Μαρκίδη εκ μέρους του K.4 αναφορικά με την επίσκεψη του (**M.K.13**) στον M.K.8 και την κατοχή από αυτόν αντιγράφου της Ανακοίνωσης που εξέδωσε ο Γ.Ε. **Τεκμήριο 139**. Ο **M.K.13** έδωσε απαντήσεις λογικές για τα πιο πάνω χωρίς προσπάθεια υπεκφυγής, και τα όσα ανέφερε και κατά την αντεξέταση του επίσης αποδεχόμαστε.

Αναφορικά με τον **M.K.15** δεν μπορεί να μην σημειωθεί ότι αυτός είναι σήμερα, και ήταν και κατά τον ουσιώδη χρόνο, συνétairos στο γραφείο του Zhigachon στη

Ρωσία, είχε ενεργό ανάμειξη στις Δικαστικές διαδικασίες της Providencia στη Ρωσία ενώ ανέφερε ότι βοηθά τους Κύπριους δικηγόρους στις διάφορες διαδικασίες που εκκρεμούν στα Κυπριακά Δικαστήρια. Περαιτέρω το όνομα του περιλαμβάνεται στην Αστυνομική Έκθεση ως άτομο εναντίον του οποίου θα καταχωρείτο ποινική δίωξη. Με αυτά τα δεδομένα είναι αναμενόμενη κάποια προσπάθεια για προώθηση των συμφερόντων των Zhigachov, Vladimir και Alexander Zacharov. Όπως και με τον **M.K.13** οτιδήποτε περιέχεται στις γραπτές δηλώσεις του **M.K.15**, **Έγγραφο 15(α)** και **15(β)**, αλλά και στην προφορική του μαρτυρία το οποίο συνιστά γνώμη, σχόλιο και άποψη του ιδίου σε σχέση με κίνητρα τα οποία αποδίδει στην Κ.3 αναφορικά με πράξεις αυτών δεν θα ληφθεί υπόψη για σκοπούς της παρούσας.

Έχοντας επισημάνει τα πιο πάνω, προσθέτουμε ότι ο **M.K.15** έδωσε εκτενή μαρτυρία για τις Δικαστικές διαδικασίες που αφορούν στην Providencia και εκκρεμούσαν ενώπιον των Ρωσικών Δικαστηρίων τον Νοέμβριο 2013 σε σχέση με τις οποίες δεν αντεξετάστηκε, ενώ τα όσα ανέφερε για την υπόθεση με αρ Α41-42445/2013 και την απόφαση που εξεδόθη στην εν λόγω υπόθεση στις 5/11/13 υποστηρίζονται και από το κείμενο της απόφασης που κατατέθηκε ως **Τεκμήριο 238**.

Αναφορικά με τις προσπάθειες της πλευράς Νεοκλέους για κατάθεση της Αστυνομικής Έκθεσης στα Ρωσικά Δικαστήρια, αποδεχόμαστε τα όσα ανέφερε ο **M.K.15**. Αφενός αυτός δεν αντεξετάστηκε επί των ισχυρισμών του αυτών και, αφετέρου, τα όσα είπε συνάδουν και με τη λοιπή μαρτυρία που τέθηκε ενώπιον μας όσον αφορά τόσο στις προσπάθειες της Μ. Κυριακού να εξασφαλίσει την εν λόγω Έκθεση για χρήση της σε Δικαστήρια του εξωτερικού, όσο και στο χρονικό πλαίσιο που ο **M.K.15** τοποθέτησε τις προσπάθειες αυτές. Μέσα στο ίδιο πλαίσιο αποδεχόμαστε ότι η Έκθεση αυτή κατατέθηκε σε τρεις τουλάχιστον υποθέσεις στη Ρωσία, ήτοι τις Α41-41333/2013, Α41-30113 και ειδικότερα στην Α40-52584/13 κατά τη διάρκεια της ακροαματικής διαδικασίας στην τελευταία στις 15/11/13, ημερομηνία κατά την οποία την παρέλαβε και ο **M.K.15**. Της λήψης αυτής ακολούθησε η αποστολή της Έκθεσης στον Μ.Κ.13.

Ο **M.K.15** αντεξετάστηκε μόνο από τους συνηγόρους για τους Κ.3 και 4, η αντεξέταση των οποίων επικεντρώθηκε σε μεγάλο βαθμό στην ουσία της υπόθεσης Providencia αλλά και επί των δηλώσεων του **M.K.15** στην Ένορκη Δήλωση στην οποία προέβη στο πλαίσιο της διαδικασίας προσωρινού διατάγματος στην αγωγή αρ. 2473/12. Παρατηρούμε ότι οι πλείστες εκ των ερωτήσεων αφορούσαν σε θέματα που δεν είναι επίδικα στην παρούσα υπόθεση, αλλά εν πάση περιπτώσει ούτε και οι απαντήσεις του M.K.15 κλόνισαν τη γενική εικόνα αξιοπιστίας που παρουσίασε. Ούτε και το ότι ισχυρίστηκε ότι δεν έχει γνωρίσει την Μαρία Φυλακτού παρά το ότι από το περιεχόμενο του **Τεκμηρίου 242** προκύπτει ότι οι δύο είχαν συναντηθεί θεωρούμε ότι είναι ουσιώδης αντίφαση, αφού η απάντηση που έδωσε ο **M.K.15** ήταν πειστική, και συγκεκριμένα ότι οι δύο τους δεν είχαν ουσιαστική συνεργασία αλλά είναι πιθανόν να συναντήθηκαν τυχαία.

Δεν μπορεί όμως να μην σημειωθεί ότι ο **M.K.15** δεν αντεξετάστηκε εκ μέρους του Κ.4 επί των όσων ανέφερε για την ανάμειξη αυτού στην υπόθεση Providencia. Αποδεχόμαστε, συνεπώς, ότι ο Κ.4 συμμετείχε προσωπικά στις υποθέσεις της Providencia και της Rosinka στη Ρωσία το 2008, διεξήγαγε τις συνομιλίες και την αλληλογραφία με τον Κύπριο δικηγόρο της Elenas και Anastasias Zakharova κ. Κ. Πασχαλίδη, λάμβανε εμπειριστατωμένη ενημέρωση για τις υποθέσεις ενώπιον των Ρωσικών Δικαστηρίων και συνέταξε και υπέγραψε την επιστολή **Τεκμήριο 234 (10)** προς την Stephenson, Harwood. Ούτως ή άλλως η ανάμειξη του Κ.4 στις δικαστικές διαδικασίες δεν προκαλεί οποιαδήποτε εντύπωση αλλά είναι λογική δεδομένου ότι αυτός είναι ο Υπεύθυνος του Δικαστηριακού Τμήματος της Κ.3.

Μαρτυρία M.K.16 (Αστ. 3185 Β. Πόντου)

Εξετάζοντας τη μαρτυρία της M.K.16 διαπιστώσαμε ότι περιέγραψε με ευθύτητα και συνοχή το σύνολο των ενεργειών της υπό την ιδιότητα της ανακριτού στο πλαίσιο διερεύνησης της καταγγελίας που έγινε στην υπόθεση Providencia. Πλείστα δε όσα κατέθεσε επιμαρτυρούνται και επιβεβαιώνονται από σχετικές καταχωρίσεις σε Ημερολόγιο Ενεργείας του Ποινικού Φακέλου της υπόθεσης, καθώς και σε διάφορα έγγραφα τα οποία κατατέθηκαν. Πέραν τούτου όλες αυτές οι ενέργειες δεν έχουν καθ' οιονδήποτε τρόπο αμφισβητηθεί από την Υπεράσπιση.

Προεξάρχον ζήτημα κατά τη διάρκεια της αντεξέτασης αποτέλεσε και πάλι η άποψη της μάρτυρος σε σχέση με το κατά πόσον δικαιολογείτο ή μη η άσκηση ποινικών διώξεων. Η Μ.Κ.16 υπήρξε σταθερή και αταλάντευτη όσες φορές και αν ερωτήθηκε επί του ζητήματος αυτού. Από την πρώτη κιόλας Έκθεση της ημερ. 23/5/12 η θέση της ήταν ότι οι διαφορές των δύο πλευρών που εμπλέκοντο θα έπρεπε να επιλυθούν στα αστικά Δικαστήρια στο πλαίσιο των αγωγών που εκκρεμούσαν και να μην απασχολήσουν περαιτέρω την Αστυνομία. Διευκρίνισε δε με πειστικότητα ότι δεν υπήρξε διαφοροποίηση αυτής της θέσης στην επόμενη Έκθεση της ημερ. 31/10/13 εξηγώντας παράλληλα τις παρατηρήσεις της που παρατίθενται στην εν λόγω Έκθεση και τονίζοντας σχετικά ότι οι τρεις επιπρόσθετες καταθέσεις που είχαν εν τω μεταξύ ληφθεί, κατόπιν οδηγιών του Κ.1, δεν προσέθεταν οτιδήποτε στην ποινική πτυχή της υπόθεσης, ούτε άλλαζε οτιδήποτε επί της ουσίας της. Ήταν δε κατηγορηματική ότι στις παρατηρήσεις της η θέση της ήταν ότι η εγκυρότητα του επίμαχου πληρεξουσίου έπρεπε πρωτίστως να αποφασιστεί από τα αστικά Δικαστήρια και κατόπιν, αν και εφόσον αυτό κρινόταν ως μη έγκυρο, θα συνεχίζετο η διερεύνηση της υπόθεσης από την Αστυνομία για το κατά πόσον είχαν διαπραχθεί ποινικά αδικήματα. Πλήρως κατατοπιστική υπήρξε και σε σχέση με τον τρόπο που ετοίμασε τη συνοπτική της Έκθεση ημερ. 31/10/13 τονίζοντας ότι είχε στηριχθεί στις οδηγίες του Κ.1 για ποινική δίωξη και στη βάση της δικής του θέσης ότι δεν ίσχυε το συγκεκριμένο πληρεξούσιο.

Το ζήτημα του κατά πόσον δικαιολογείτο ή όχι η άσκηση ποινικής δίωξης στην προκειμένη περίπτωση αφορά, βεβαίως, ζήτημα νομικής άποψης και εκτίμησης με βάση το μαρτυρικό υλικό που υπήρχε με λογική και εν πολλοίς αναμενόμενη συνέπεια να υπάρχουν διαφορετικές προσεγγίσεις. Δεν είναι, επομένως, αυτό το ζητούμενο εδώ. Εκείνο το οποίο μπορούμε να πούμε και έχουμε διαπιστώσει κατά την αξιολόγηση της μαρτυρίας της Μ.Κ.16 είναι ότι αυτή έδωσε εντίμως, κατά την άποψη μας, τη δική της θέση και προσέγγιση την οποία και αιτιολόγησε με επάρκεια διαφωνώντας με τα όσα αντίθετα της τέθηκαν για το ζήτημα αυτό.

M.K.17 (Ειρήνη Χαραλαμπίδου)

Αξιολογώντας τη μαρτυρία της M.K.17 παρατηρούμε ότι δεν έχουμε αποκομίσει την καλύτερη εντύπωση από αυτήν, και τούτο ένεκα της εν γένει συμπεριφοράς της από τη θέση του μάρτυρα, του τρόπου που απαντούσε, το ότι σε πολλές περιπτώσεις δεν απαντούσε ευθέως στις ερωτήσεις που της τίθεντο, ενώ γενικώς διακρίναμε την ύπαρξη εμπάθειας και τάσης εντυπωσιασμού στην περιγραφή των γεγονότων. Ενδεικτικά σημειώνουμε τα πιο κάτω:

- Παρά το ότι το μοναδικό στοιχείο που είχε στην κατοχή της κατά τον χρόνο που επικοινωνήσε με την κα Άντρη Αντωνιάδου ήταν ένα αντίγραφο του Κλητηρίου στην αγωγή 3987/13, η ίδια ανέφερε ότι είπε στην Ειδική Διαχειρίστρια ότι *«έκαμε πλάτες ο Νεοκλέους στο Ρίγκο»*.
- Ισχυρίστηκε ότι ο Κ.1 απείλησε το κόμμα της, με σκοπό να εξασφαλίσει τη σιωπή της για το θέμα της αγωγής. Αντεξεταζόμενη από τον κ. Πουργουρίδη είπε αρχικά ότι ο Κ.1 της είχε πει *«εάν δεν θέλεις να κατεβώ με τους ανακριτές στο κόμμα σου να συζητήσουμε τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια του ΑΚΕΛ...»*. Στο πλαίσιο της ίδιας απάντησης διαφοροποίησε τα πιο πάνω και είπε ότι αυτό που ο Κ.1 είχε πει ήταν *«να δείξεις τις ίδιες ευαιθησίες όταν θα έρθω με τους ανακριτές στο κόμμα σου για να συζητήσουμε τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια του ΑΚΕΛ»*. Σε άλλο στάδιο, σε υποβολή που της τέθηκε από τον κ. Γεωργίου η M.K.17 αναγκάστηκε να δεχτεί ότι αυτό που ο Κ.1 είχε πει ήταν *«την ίδια ευαιθησία που δείχνει η κα Χαραλαμπίδου, να τη δείξει και όταν θα ανοίξουν το κεφάλαιο των δανείων του ΑΚΕΛ, όταν θα έρθουμε να ερευνήσουμε τα δάνεια του ΑΚΕΛ που χρωστά, που είναι μη εξυπηρετούμενα, με αναγκάζει να το πω. Τότε να δείξει την ίδια ευαιθησία και να ωρύεται από τις τηλεοράσεις για το ζήτημα αυτό, γι' αυτό την καλώ να κατεβάσει τους τόνους, να ηρεμήσει»* στο οποίο μάλιστα η ίδια απάντησε ότι δεν θα κατεβάσει τους τόνους.
- Ήταν η θέση της ότι το ΑΚΕΛ έθεσε θέμα για το ότι άτομα που συμμετείχαν στην Επιτροπή Θεσμών όφειλαν να τηρούν τους κανονισμούς και να δηλώνουν κατά πόσο έχουν έννομο συμφέρον στο θέμα που συζητείται, εννοώντας την κα Κυριακού και τις υποθέσεις για κλοπές εταιρειών. Κατά

την αντεξέταση της Μ.Κ.17 από τον κ. Γεωργίου, όμως, κατατέθηκαν τα πρακτικά της Επιτροπής Θεσμών ημερ. 2/7/13 και 17/9/13, **Τεκμήρια 246** και **247**, στα οποία φαίνεται ότι η κα Μ. Κυριακού είχε δηλώσει ότι είναι δικηγόρος σε δικηγορικό γραφείο και έχει ενδιαφέρον στο θέμα που θα συζητείτο. Όταν της υποδείχθηκαν οι δηλώσεις αυτές η **Μ.Κ.17** ισχυρίστηκε ότι ούτε η ίδια αλλά ούτε και ο συνάδελφος της κ. Δαμιανού το είχαν ακούσει.

- Κακή εντύπωση έκανε η άρνηση της Μ.Κ.17 να απαντήσει σε ερώτηση του κ. Μαρκίδη ως προς το σε ποιους δημοσιογράφους είχε στείλει τη φωτοτυπία της αγωγής 3987/13. Ζήτησε μάλιστα, σε μία εμφανή προσπάθεια εντυπωσιασμού, να της εγγυηθεί το Δικαστήριο ότι δεν θα υπάρξει διαρροή και μόνο μετά από αυτό θα κατέγραφε το όνομα της εφημερίδας και του δημοσιογράφου και θα το παρέδιδε στην Πρόεδρο του Κακουργιοδικείου. Ισχυρίστηκε ότι με τον τρόπο αυτό σέβεται τις πηγές της, παραγνωρίζοντας το ότι στην προκειμένη περίπτωση δεν αποτελούσαν οι δημοσιογράφοι πηγή της **Μ.Κ.17** αλλά το αντίθετο. Μάλιστα παρά το γεγονός ότι επισημάνθηκε από το Δικαστήριο το ότι δεν είχε απαντήσει στην σχετική ερώτηση δήλωσε ότι εμμένει στη θέση της να μην απαντήσει.

Παρά τις πιο πάνω επισημάνσεις, όμως, η **Μ.Κ.17** μας έπεισε ως προς τον τρόπο με τον οποίο περιήλθε στην κατοχή της ο φάκελος με αντίγραφο της αγωγής 3987/13, αφού δεν κλονίστηκε επί του εν λόγω θέματος. Η θέση ότι άτομο που επιθυμούσε να της γνωστοποιήσει τέτοια πληροφορία θα επιθυμούσε να παραμείνει ανώνυμο είναι λογική. Ούτως ή άλλως η **Μ.Κ.17** πράγματι είχε παραδώσει το αντίγραφο της αγωγής αυτό στον Μ.Κ.5. Έπεισε επίσης ότι επικοινωνήσε για το θέμα με την κα Αντωνιάδου, η οποία όμως δεν επανήλθε επί του θέματος μέχρι που αυτό τέθηκε ενώπιον της Επιτροπής Θεσμών της Βουλής. Εν κατακλείδι σημειώνουμε ότι η μαρτυρία της δεν έχει προσφέρει οτιδήποτε αξιολογικό στην υπόθεση.

Μαρτυρία Μ.Κ.19 (Μιχάλης Αθανασίου)

Εξετάζοντας τη μαρτυρία του Μ.Κ.19, το αντικείμενο της οποίας βασικά ήταν η συνάντηση στο γραφείο του Κ.1 στη Ν.Υ. στις 7/1/15 και τα όσα διεμείφθησαν στη διάρκεια αυτής, χωρίς οποιαδήποτε δυσκολία λέμε ότι υπήρξε σαφής και κατηγορηματική τόσο στο στάδιο της κυρίως εξέτασης όσο και στο στάδιο της αντεξέτασης. Ο Μ.Κ.19 μετέφερε με απλό και ανεπιτήδευτο τρόπο τόσο το τι είχε προηγηθεί της συνάντησης αυτής όσο και το τι ακριβώς έλαβε χώρα σε αυτή, καθώς και τις ενέργειες που τροχοδρομήθηκαν από μέρους της Τράπεζας Κύπρου κατόπιν αυτής. Μάλιστα τα όσα κατέθεσε επιμαρτυρούνται και επιβεβαιώνονται και από την επιστολή που ετοιμάστηκε μετά την πιο πάνω συνάντηση **Τεκμήριο 249, Κυανούν 93/12** και **93/14** ημερ. 12/1/15. Ήταν δε ξεκάθαρος ότι εξ αφορμής ουσιαστικά της αναφοράς του Κ.1 για την έκδοση σχετικής απόφασης υπέρ του για συμψηφισμό με τις καταθέσεις του που είχαν απομειωθεί («κουρευτεί») και, λόγω του ότι ο Μ.Κ.19 και ο άλλος συνάδελφος του που τον συνόδευε είχαν εκφράσει την άγνοια τους για ένα τέτοιο γεγονός, υπήρξε εισήγηση από τον Κ.1 να συναντηθούν ξανά και να τους δώσει αντίγραφο της απόφασης του Δικαστηρίου. Δεν βλέπουμε να υπήρχε οποιοσδήποτε λόγος να γίνει αυτή η αναφορά αν τα γεγονότα ήταν όπως τα είχε επικαλεστεί ο Κ.1, δηλ. ότι είχε ενημερώσει πως η απόφαση που είχε εξασφαλίσει υπέρ του είχε παραμεριστεί και άρα δεν ίσχυε. Δεν διακρίναμε να υπήρχε από μέρους του Μ.Κ.19, και ούτε τέθηκε κατά την αντεξέταση, οποιαδήποτε σκοπιμότητα ή αλλότριο κίνητρο είτε στο να καταγράψει αυτά που περιέχονται στην πιο πάνω επιστολή, είτε στο να καταθέσει ενώπιον του Δικαστηρίου την εκδοχή που προώθησε. Αντιθέτως διαπιστώσαμε ότι ο Μ.Κ.19 ήτο ένας απολύτως ειλικρινής μάρτυρας ο οποίος ήλθε στο Δικαστήριο να καταθέσει αυτά που ρωτήθηκε και αυτά που γνώριζε ένεκα της εμπλοκής που είχε στα πλαίσια της υπηρεσιακής του ιδιότητας.

Περαιτέρω η πιο πάνω εκδοχή του είναι σύμφωνη και επιβεβαιώνεται και από τα παραδεκτά γεγονότα. Συγκεκριμένα στην κατάθεση της Βικτώριας Κουτσάκου (**Τεκμήριο 284**) γίνεται αναφορά στη συνάντηση του Κ.1 (7/1/15) με στελέχη της Τράπεζας στο ότι αυτός τους πληροφόρησε ότι υπήρχε απόφαση για συμψηφισμό καταθέσεων της εταιρείας του με το χρέος της και στο ότι του είχε ζητηθεί να

προσκομίσει την εν λόγω απόφαση αλλά δεν το έπραξε. Παραμένει παραδεκτό μέσα από την εν λόγω κατάθεση ότι στη συνέχεια η Κουτσάκου επικοινωνήσε με την Κ.3 η οποία χειρίζετο την υπόθεση της αγωγής 3987/13, για να μάθει την εξέλιξή της και κατά πόσο οι ισχυρισμοί του Κ.1 ήταν αληθείς. Ως αποτέλεσμα δε αυτής της επικοινωνίας πληροφορήθηκε ότι είχε εκδοθεί ερήμην απόφαση για τον συμψηφισμό η οποία στη συνέχεια, ωστόσο, παραμερίστηκε μετά από ενέργειες της Κ.3.

Ως προς τη σημασία των παραδεκτών γεγονότων παραπέμπουμε στη σχετικά πρόσφατη απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην υπόθεση **Ihab Im Sbaih v. Αστυνομίας**, Ποιν. Έφ. 188/14, ημερ. 17/7/15, στην οποία λέχθηκαν τα ακόλουθα:

*«Η σημασία των παραδεκτών γεγονότων είναι βεβαίως νομολογιακά, πέραν της νομοθετικής πρόνοιας, σαφής και έχει εξηγηθεί σε αριθμό υποθέσεων όπως την **Αυδρέα κ.ά. v. Αστυνομίας** (1999) 2 Α.Α.Δ. 498, όπου λέχθηκε ότι κατάθεση που γίνεται παραδεκτή δυνάμει των διατάξεων του Νόμου αρ. 86/86, αποτελεί όχι μόνο μέρος της μαρτυρίας ενώπιον του Δικαστηρίου, αλλά και αδιαμφισβήτητο γεγονός αναγόμενο σε ουσιαστικό δεδομένο. Στη **Γεωργίου άλλως Παφίτης v. Δημοκρατίας** (1999) 2 Α.Α.Δ. 444, αναφέρθηκε ότι η άρνηση παραδεκτών γεγονότων και η προβολή αντιφατικών εκδοχών σε σχέση με ουσιώδες μέρος των γεγονότων, μπορεί να θεωρηθεί ως προσφυγή στο ψεύδος. Στη **Nikiforos Technologies Ltd v. Στυλιανού Γ. Χρήστου**, Ποιν. Έφ. αρ. 18/2012, ημερ. 16.4.2014, λέχθηκε ότι, κατά περίπτωση, τα παραδεκτά γεγονότα από μόνα τους δυνατόν να μεταφέρουν ως επίπτωση την εκ μέρους του κατηγορούμενου αναμενόμενη εξήγηση».*

Να επισημάνουμε ότι η ηλεκτρονική αλληλογραφία της Κουτσάκου που ξεκινά το επόμενο πρωί της συνάντησης και καταλήγει με ενημέρωση της από τη δικηγόρο (στην Κ.3) Μ. Τζιούτ, ευρίσκεται όλη στον δικηγορικό φάκελο τον οποίον τηρούσε η Κ.3 για την αγ. 3987/13 και είναι το **Τεκμήριο 82**. Μάλιστα είναι αξιοσημείωτο πως όταν η Μ. Τζιούτ κοινοποίησε την ενημέρωση της και στον Πανίκο Γ. Ηρακλέους του Γραφείου της Διαχειρίστριας, ο τελευταίος ζήτησε να μάθει γιατί υπήρχε ενδιαφέρον για την αγωγή αυτή. Ήταν για αυτό που η Μ. Τζιούτ με νεώτερη επιστολή της ημερ. 9/1/15 του εξήγησε ότι την είχαν πάρει τηλέφωνο δύο μέρες πριν από κατάσταση της Τράπεζας Κύπρου (στην Πάφο) και της είπαν ότι ο

Κ.1 «... στηριζόμενος πάνω στην απόφαση για συμψηφισμό και αποκρύπτοντας τους ότι αυτή παραμερίστηκε, απαίτησε την πραγματοποίηση του συμψηφισμού», προσθέτοντας (η ίδια) ότι ευτυχώς που της είχαν τηλεφωνήσει πριν την εκτέλεση του συμψηφισμού και τους ενημέρωσε ότι είχε παραμεριστεί.

Η ύπαρξη τέτοιας αλληλογραφίας δύο μέρες μετά τις 7/1/15 σε φάκελο της Κ.3 αναμφίβολα επιβεβαιώνει στο μυαλό μας πως οι όποιες παρόμοιες αναφορές του Μ.Κ.19 σε καμιά περίπτωση δεν συνιστούν εκ των υστέρων σκέψεις.

Η αντίθετη εκδοχή του Κ.1 ότι θα ήταν αφελές από μέρους του να μην έλεγε την αλήθεια σε εκπροσώπους της Τράπεζας διότι αυτοί κάλλιστα μπορούσαν να πληροφορηθούν άμα τη επιστροφή τους στο γραφείο τους τα πραγματικά γεγονότα, δεν πείθει αν και η εκδοχή αυτή, αν δεν υπήρχε οτιδήποτε άλλο ενώπιον του Δικαστηρίου, θα μπορούσε να θεωρηθεί λογικοφανής. Αυτό που διερευνάται βεβαίως είναι κατά πόσον είχε κάποιο λόγο να πει αυτά που του καταλογίζονται. Ως προς τούτο επισημαίνεται ότι στην προκειμένη περίπτωση υπήρχε και ένα άλλο δεδομένο. Αυτό της καταχώρισης την αμέσως επόμενη της συνάντησης μέρα, στις 8/1/15, αίτησης στην αγωγή 3987/13 για έκδοση προσωρινού διατάγματος με την οποία επιδιώκετο να αποφευχθεί ο τερματισμός της συμφωνίας δανείου. Επισημαίνουμε ότι με την εν λόγω μονομερή αίτηση (**Τεκμήριο 16**) η Ενάγουσα 6 (Dare) επιζητούσε την έκδοση παρεμπιπτοντων απαγορευτικών διαταγμάτων εναντίον των Εναγομένων 1 και 2 (Λαϊκής και Διαχειρίστριας) για: (α) μη τερματισμό της δανειακής σύμβασης και (β) μη αποξένωση οποιασδήποτε περιουσίας κατείχαν προς εξασφάλιση υποχρεώσεων της ενάγουσας 6 (Dare). Είναι σημαντικό δε να επισημάνουμε ότι στη συνοδεύουσα ένορκη δήλωση του ο Κ.1 είχε αναφέρει ότι είχε ενημερωθεί για τέτοια πρόθεση των εναγομένων από υπαλλήλους τους κάποιες μέρες προηγουμένως². Δεν διαλανθάνει επομένως την

² Δείτε παρ. 28 της Ε/Δ ημ. 8.1.15: «Περαιτέρω δε, η Ενάγουσα 1 - Καθ' ής η Αίτησις η και η διάδοχος αυτής, Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρεία Λτδ, με ενημέρωσε μέσω των εξουσιοδοτημένων αντιπροσώπων ή και υπαλλήλων αυτής προ 5 ημερών ότι, το υπό αναφορά ανωτέρω χρέος μου έχει καταστεί μη εξυπηρετούμενο και ως εκ τούτου, είναι σχεδόν βέβαιο πως, αμέσως μετά τις διακοπές των Χριστουγέννων, θα γίνει τερματισμός της υπό αναφορά ανωτέρω δανειακής σύμβασης που συνάφθηκε μεταξύ της Εναγομένης 1- Καθ' ής η Αίτησις και της Ενάγουσας - Αιτήτριας 6, ενώ στη συνέχεια η υπόθεση θ' ανατεθεί στο Τμήμα Ανάκτησης Χρεών της διαδόχου τράπεζας της Εναγομένης 1 - Καθής η Αίτησις, ήτοι της Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρεία Λτδ, για σκοπούς έγερσης εναντίον μου σχετικής αγωγής και τελικώς εκποίησης της προειρημένης ακίνητης περιουσίας».

προσοχή μας ότι η εξασφάλιση ενός τέτοιου διατάγματος θα αποτελούσε τροχοπέδη σε ενδεχόμενη προσπάθεια της Τράπεζας να τερματίσει τη συμφωνία δανείου ένεκα καθυστερήσεων στην πληρωμή των δόσεων. Αναμφίβολα δε η επίκληση προς τους εκπροσώπους της Τράπεζας ότι υπήρχε απόφαση συμψηφισμού εξασφάλιζε χρόνο στον Κ.1 για να μην σχολιάσουμε περαιτέρω ότι τα γραπτά της Μ. Τζιούτ αφήνουν να νοηθεί πως υπήρχε ακόμα και πιθανότητα υλοποίησης του συμψηφισμού. Ως εκ τούτου η αναφορά των όσων του καταλογίζονται τόσο από τον Μ.Κ.19 όσο και, μέσω των παραδεκτών γεγονότων, πέραν των όσων εξηγήσαμε ανωτέρω, δεν μπορούν να καταρριφθούν ούτε ως θέμα κοινής λογικής. Αντίθετα η εξέλιξη των γεγονότων, όπως επισημάνθηκε ανωτέρω, καταδεικνύει και τη σκοπιμότητα των λεχθέντων από τον Κ.1.

Μαρτυρία Κατηγορουμένου 1

Ο Κ.1 υπήρξε κατά τον ουσιώδη χρόνο ο Β.Γ.Ε. στη Ν.Υ. της Δημοκρατίας.

Ενώπιον μας υιοθέτησε τη Γραπτή του Δήλωση (**Έγγραφο 21**) και στη συνέχεια υπεβλήθη σε μια εκτεταμένη αντεξέταση. Στο πλαίσιο αυτής κλήθηκε να απαντήσει σε σωρεία ερωτήσεων οι οποίες κάλυψαν κάθε σημείο που μπορούσε να είχε σχέση με την παρούσα υπόθεση. Τόσο σε σχέση με την ανάμειξη του στην ποινική υπόθεση της Providencia όσο και με αυτή στην προώθηση της προσωπικής του αγωγής υπ. αρ. 3987/13.

Έχοντας αξιολογήσει τη μαρτυρία του με κάθε δυνατή προσοχή και πάντοτε με την απαραίτητη διασταύρωση και αντιπαραβολή της με την υπόλοιπη μαρτυρία λέμε εξ αρχής ότι στα κρίσιμα της υπόθεσης επίδικα ζητήματα δεν μας έχει πείσει για τους λόγους που αναλυτικά και σε έκταση εξηγούμε κατωτέρω. Σε αρκετά δε θέματα διαπιστώσαμε την ύπαρξη παλινδρομήσεων, αυτοαναιρέσεων και αντιφάσεων, ενίοτε δε αμηχανία και έλλειψη βεβαιότητας για εκδοχές που είχαν προηγουμένως προωθηθεί από τον ίδιο. Σε άλλες δε περιπτώσεις στις απαντήσεις του δεν περιοριζότο στην παράθεση των απλών γεγονότων αλλά ήταν εμφανές ότι αισθανόταν ο ίδιος την ανάγκη να επεκταθεί σε επιχειρήματα εν είδει αγόρευσης.

Ούτε διέλαθε την προσοχή μας ότι σε αρκετά ερωτήματα δεν δίδονταν άμεσες απαντήσεις και επί του προκειμένου αλλά υπήρχαν υπεκφυγές και μετατόπιση των υπό εξέταση ζητημάτων σε άλλη βάση στα πλαίσια, θεωρούμε, μιας εμφανούς προσπάθειας αποπροσανατολισμού επιδεικνύοντας με αυτόν τον τρόπο μια στρεψόδικη συμπεριφορά. Πολλές δε εκδοχές του, ακόμα και χωρίς ενασχόληση με τη δοκιμασία της αντεξέτασης του, αντιτίθενται σε κάθε αρχή λογικής συμπεριφοράς και ανθρώπινης εμπειρίας και, βεβαίως, δεν μας έχουν πείσει.

Μαρτυρία Μ.Υ.2(1) – (Ευαγγελία Σερδάρη)

Η Μ.Υ.2(1) ήταν στον ουσιώδη χρόνο υπεύθυνη του Ποινικού Αρχείου στη Ν.Υ. Περιέγραψε με σαφήνεια τη διαδικασία που τηρείτο από το Ποινικό Αρχείο από το στάδιο της παραλαβής των αστυνομικών φακέλων μέχρι και την τοποθέτησή τους σε τρόλεϊ για να τύχουν του ελέγχου του Γ.Ε. Επισημαίνεται παράλληλα ότι η διαδικασία αυτή δεν έτυχε οποιασδήποτε αμφισβήτησης από την Κατηγορούσα Αρχή.

Εκείνο, ωστόσο, που προκάλεσε ιδιαίτερη εντύπωση ήταν η ανάκληση από τη μάρτυρα στη μνήμη πολλών λεπτομερειών αναφορικά με τη διακίνηση την 1/11/13 ενός συγκεκριμένου αστυνομικού φακέλου, εκείνου που αφορούσε την υπόθεση Providencia. Με δεδομένη την παρέλευση αρκετού χρόνου από τα σχετικά γεγονότα αλλά κυρίως του γεγονότος ότι η διακίνηση ενός μεγάλου αριθμού φακέλων ήτο ένα καθημερινό φαινόμενο στο πλαίσιο της εργασίας της δεν ήταν λογικό ούτε αναμενόμενο να ενθυμείται το είδος των λεπτομερειών που παρέθεσε στο πλαίσιο της μαρτυρίας της.

Πέραν της ανάκλησης της συνήθους και γενικής διαδικασίας που ακολουθείτο δεν έχουμε πεισθεί, για τους λόγους που αναλύονται εκτενέστερα στην Απόφαση μας, ότι η μάρτυρας ήτο πράγματι σε θέση να ανακαλέσει με τον τρόπο που έκανε τις λεπτομέρειες των σχετικών γεγονότων.

Μαρτυρία Μ.Υ.3(1) – (Αντώνης Ανδρέου)

Ο Μ.Υ.3(1) είναι ο δικηγόρος που εκπροσωπούσε τις Elena και Anastasia Zakharova προωθώντας δικαστικές διαδικασίες στην Κύπρο.

Λόγω της ανάμειξης του αυτής αλλά και της ύπαρξης κοινών συμφερόντων είχε επαφή και συνεργασία με την Κ.3 και ειδικότερα με τον Ανδρέα Νεοκλέους. Όπως προέκυψε η προώθηση της καταγγελίας που είχε κάνει η Κ.3 στην υπόθεση εξυπηρετούσε και τα συμφέροντα των πελάτιδων του.

Πλείστο μέρος της μαρτυρίας του περιστράφηκε στα διάφορα διαδικαστικά διαβήματα που είχε προωθήσει όπως επίσης και τα ζητήματα που προέκυψαν μετά την καταχώρηση στο Τμήμα του Εφόρου των εντύπων για αλλαγές διευθυντών, γραμματέα, μετόχων και εγγεγραμμένου γραφείου της εταιρείας Providencia. Πρόκειται για ιστορικό το οποίο δεν αμφισβητήθηκε. Καθόσον αφορά τις καταχωρήσεις στο Τμήμα του Εφόρου και τον χειρισμό του οποίου το όλο ζήτημα έτυχε σε διάφορα χρονικά στάδια, η μαρτυρία του Μ.Υ.3(1) συνάδει και με εκείνη του Μ.Κ.12.

Όπως θα διαφανεί για τους λόγους που αναφέρουμε κατωτέρω, θεωρούμε ότι λόγω της πιο πάνω συνεργασίας του με την Κ.3 αλλά και της ύπαρξης κοινών συμφερόντων ήτο ενήμερος των εξελίξεων σε σχέση με την προώθηση της ποινικής καταγγελίας από την Κ.3 και γι' αυτό αποτάθηκε στον Κ.1 και όχι στον Μ.Κ.7 για να προωθήσει και ο ίδιος το θέμα. Δεν θεωρούμε δε τυχαίο το γεγονός ότι στη μεταγενέστερη επαφή του με τον Μ.Κ.8 για το θέμα των υποσημειώσεων στα πιστοποιητικά του Εφόρου απέφυγε να θίξει το θέμα της ποινικής καταγγελίας στην υπόθεση Providencia.

Μαρτυρία Μ.Υ.4(1) - (Νίκος Αναστασιάδης)

Ο Μ.Υ.4(1) είναι ο Π.τ.Δ. Η μαρτυρία του στην παρούσα υπόθεση αφορούσε αποκλειστικά τις δύο συναντήσεις που κατά γενική ομολογία έλαβαν χώρα μεταξύ

του Κ.1 και του Μ.Κ.8 στο Προεδρικό Μέγαρο πριν την επίσημη ανάληψη των καθηκόντων του τελευταίου.

Με ειλικρίνεια, κατά την άποψη μας, μετέφερε - και χωρίς να υπεισέρχεται σε λεπτομέρειες - τη γενική εικόνα που ο ίδιος αποκόμισε από τις δύο αυτές συναντήσεις. Δεν μας προκαλεί δε εντύπωση το γεγονός ότι έδωσε περισσότερη έμφαση σε αυτό που για τον ίδιο είχε περισσότερη σημασία και που ήταν ο λόγος που με δική του πρωτοβουλία έγιναν οι εν λόγω συναντήσεις.

Όπως εξηγούμε εκτενέστερα στη συνέχεια, δεν έχουμε διαπιστώσει να υπήρξε από μέρους του οποιαδήποτε διαφορετική εκδοχή από εκείνη που ο Μ.Κ.8 προώθησε στη δική του μαρτυρία σχετικά με το ζήτημα των όρων ανάθεσης των ποινικών υποθέσεων στον Κ.1 και του τρόπου που αυτό τέθηκε ενώπιον του Π.τ.Δ.

Μαρτυρία Κατηγορουμένου 2

Ο Κ.2 είναι αναμφίβολα ένας έμπειρος και ικανός δικηγόρος εξ όσων έχουμε αντιληφθεί ακούοντας τον. Σε σχέση με την παρούσα υπόθεση οι δικές του ενέργειες εστιάζονται κυρίως στη σύνταξη της επίμαχης αγωγής, στις επιδόσεις των κλητηρίων της, στην έκδοση της απόφασης και στην όποια τυχόν σχετική επικοινωνία και συνεννόηση του με τους Κ.1 και Κ.4.

Παρατηρήσαμε πως προσπάθησε έντονα, επίμονα και πολλές φορές επιτηδευμένα να αποκλείσει μέχρι σημείου εκμηδενισμού την κάθε ένδειξη ή ακόμα και σκέψη για επικοινωνία του με τον Κ.1, ακόμα και όταν κάτι τέτοιο ήταν καθόλα εύλογο, αναμενόμενο και υπό συνήθεις περιστάσεις καθόλου μεμπτό. Η υπέρμετρη αγωνία και προσπάθεια του αυτή μας δημιούργησε την εντύπωση πως για κάποιους άγνωστους και ακατανόητους λόγους έπρεπε πάση θυσία να αποσιωπηθεί κάθε τι το οποίο πιθανόν να κατεδείκνυε οποιουδήποτε είδους επαφή και επικοινωνία, σε αντίθεση με τη συνήθη ανθρώπινη εμπειρία η οποία θεωρεί αυτονόητη υπό τέτοιες περιστάσεις τη λελογισμένη επικοινωνία για σκοπούς συνέχειας ενός τέτοιου γραφείου και σίγουρα και κάποιου είδους κοινωνικές επαφές.

Όσον αφορά την εμπλοκή του στην αγωγή (3987/13) ουσιαστικά προσπάθησε να μας εξηγήσει διάφορες επιλογές του σχετικά με την προώθηση της. Καθιστούμε σαφές ότι για λόγους τους οποίους εξηγούμε αναλυτικότερα πιο κάτω δεν έχουμε πειστεί για τη βασιμότητα διαφόρων τέτοιων εξηγήσεων. Πλείστα όσα ανέφερε δοκιμαζόμενα και ελεγχόμενα με τους κανόνες της συνήθους λογικής ή και με αυτούς της νομικής πρακτικής καταρρέουν οδηγώντας μας σε άλλα συμπεράσματα από ό,τι ο ίδιος επεδίωκε. Όλες του οι ενέργειες συνάδουν μόνο με το ότι όντως είχε μιλήσει εκ των προτέρων με τον Κ.4 για την επίδοση σε εκείνον του κλητηρίου, καθώς και με το ότι αργότερα επιδιώχθηκε η όσο το δυνατό ταχύτερη έκδοση ερήμην απόφασης στη βάση των νεώτερων επιδόσεων.

Σε αντιπαράβολή με τη δράση και χειρισμό άλλων αγωγών καθόλου δεν έχουμε πειστεί ότι η πορεία που ακολουθήθηκε στην αγ. 3987/13 ήταν μια τυχαία και συμπτωματική πορεία, ως θα διαφανεί κατωτέρω από την αναλυτική εξέταση της δικής του εκδοχής.

Μαρτυρία Κατηγορουμένου 4

Όσον αφορά τον Κ.4 κατ' αρχάς θα πρέπει να επισημάνουμε πως δεν αρνείται την πρώτη επίδοση των κλητηρίων στον ίδιο προσωπικά. Δίδει βεβαίως κάποιες εξηγήσεις στη βάση των οποίων δεν έχουμε πειστεί ότι συγχύστηκε παραλαμβάνοντας τα και ότι νόμισε πως αφορούν παλαιότερη αγωγή. Όπως εξηγούμε κατωτέρω δεν κρίνουμε ότι υπήρχε οποιοδήποτε στοιχείο το οποίο δικαιολογημένα θα οδηγούσε σε τέτοια σύγχυση. Αντιθέτως θεωρούμε ότι υπερερούσαν όσα κατεδείκνυαν ότι πρόκειται για μια νέα αγωγή και ότι αυτό αντιλήφθηκε και ο Κ.4.

Αναφορικά με τα υπόλοιπα ζητήματα, αν πρέπει να παρατηρήσουμε κάτι εξαρχής, είναι πως ενώ δεν αρνείται τα γεγονότα, εντούτοις προέβαλε επίμονα ότι η ακριβής δική του γνώση και η συνειδητοποίηση του τι συγκεκριμένα έλαβε χώρα αποκτήθηκε και επήλθε αντίστοιχα προϊόντος του χρόνου. Αναμφίβολα μια τέτοια θέση ξενίζει, ιδιαίτερα όταν προβάλλεται από ένα έμπειρο δικηγόρο ενός μεγάλου

και αξιόλογου δικηγορικού οίκου. Συγκεκριμένα ισχυρίζεται ότι απέκτησε τη γνώση αυτή σε δυο χρονικά στάδια, ήτοι κατά πρώτον μετά την επικοινωνία του με τη Διαχειρίστρια περί τις 29/11/13 και κατά δεύτερο μετά το εκ πρώτης όψεως στάδιο στην παρούσα, όταν πλέον κατόπιν έρευνας στους υπολογιστές τους, εντόπισαν δική του ηλεκτρονική αλληλογραφία με τη Μ.Υ.4(4), καθώς και της Μ.Υ.3(4) με τη Μ.Υ.4(4) (**Τεκμήρια 327-329**).

Σε αυτή την «ανακάλυψη» απέδωσε ο ίδιος τη διαφοροποίηση της θέσης την οποία είχε προβάλει το 2015 στον Ανακριτή, (Μ.Κ.5), περί δικού του λάθους λόγω σύγχυσης και την προβολή της νέας θέσης ότι εν τέλει είχε προωθήσει τα κλητήρια στη Μ.Υ.4(4) πλην όμως αυτή είτε δεν τα είχε δει είτε δεν τα εκτύπωσε με αποτέλεσμα να μην προωθηθεί η εμφάνιση.

Τονίζουμε δε πως η πιο πάνω συνοπτική καταγραφή της εκδοχής του αποτελεί το απόσταγμα των όσων αντήσαμε μέσα από σειρά ασαφών απαντήσεων, γενικόλογων θέσεων, παλινδρομήσεων, υπεκφυγών, μη πειστικών ή παραπειστικών επιχειρημάτων και γενικά μη ξεκάθαρων θέσεων που θα είχαν λογική συνοχή.

Όπως γίνεται αντιληπτό η εντονότερη και ουσιωδέστερη αντίφαση της όλης εκδοχής του Κ.4 έγκειται στο ότι ενώ από την πρώτη στιγμή και με κάθε ευκαιρία αναγνώριζε, επικαλείτο και αναλάμβανε την ευθύνη για δικό του προσωπικό σφάλμα υποστηρίζοντας ότι είχε συγχυστεί σε δύο περιπτώσεις πράγμα το οποίο προϋποθέτει ως όρο εκ των ων ουκ άνευ ότι είχε δει και στις δύο τα κλητήρια, εντούτοις αργότερα εγκατέλειψε αυτή τη θέση υποστηρίζοντας ότι προώθησε κανονικά τα κλητήρια στη Μ.Υ.4(4) χωρίς όμως να τα δει, οπότε κατά τον ίδιο δεν τίθεται πλέον ζήτημα δικού του ειδικού σφάλματος αλλά μόνο γενικής του ευθύνης για το σφάλμα του γραφείου τους.

Η σύγχυση όμως εν σχέσει με συγκεκριμένα έγγραφα σε συγκεκριμένη ημερομηνία (23/10/13) είναι μια νοητική κατάσταση συγκεκριμένη, η οποία είτε υπήρξε είτε δεν υπήρξε στην πραγματικότητα. Αν την επικαλείται κάποιος σημαίνει πως εννοεί ότι είδε τα έγγραφα για τα οποία προβάλλει ότι συγχύστηκε. Αν αργότερα προβάλει ότι δεν τα είχε δει και κατά συνέπειαν δεν τίθεται θέμα

δικής του σύγχυσης και άρα ούτε δικού του λάθους τότε σημαίνει πως προφανώς ψεύδετο όταν επικαλείτο σύγχυση. Στις περιστάσεις λοιπόν της παρούσας δεν είναι δυνατό να δεχθούμε πως ο Κ.4 για δυο έτη προέβαλλε μεν σύγχυση και άρα είχε δει τα έγγραφα, αλλά εν τέλει στην πράξη είχε γίνει κάτι άλλο και δεν είχε δει ποτέ τα κλητήρια. Αντιθέτως μέσα από τη μεταγενέστερη ανάλυση μας καταδεικνύεται πως όλα συνάδουν με το ότι τα είχε δει και δεν τα προώθησε γνωρίζοντας τι ήταν.

Τονίζουμε πως δεν έχουμε πειστεί καθόλου ότι απαιτείτο χρόνος τριών μηνών για την ετοιμασία της επίμαχης αίτησης παραμερισμού, στοιχείο το οποίο επίσης προκαλεί εντύπωση.

Μαρτυρία Μ.Υ.2(4) - (Κωνσταντίνος Σταματίου)

Ο Μ.Υ.2(4) έδωσε μαρτυρία η οποία αφορούσε ως επί το πλείστον σε μη επίδικα θέματα στην προσπάθεια να πείσει περί μη αντικειμενικής προώθησης της παρούσας δίωξης από τον κ. Στεφάνου. Η θέση του αυτή, όμως, δεν έπεισε αφού είναι το αποτέλεσμα συνειρμών και εικασιών που δεν αποδείχθηκαν. Περιέπεσε, περαιτέρω, σε αντιφάσεις και υπερβολές. Από τα όσα ανέφερε ενώπιον μας ο Μ.Υ.2(4) σημειώνουμε τα πιο κάτω:

- Το γεγονός ότι ο μάρτυρας δεν έδωσε αντικειμενική μαρτυρία φαίνεται και από το ότι αντεξεταζόμενος είπε *«είναι πόλεμος Εντιμοιάτη, είναι τεράστια τα ποσά»* καθώς και ότι *«δεν ξέρω τι έκανε το στρατόπεδο που συμμετείχε ο κύριος Ηλίας Στεφάνου»*.
- Ρωτήθηκε επανειλημμένα κατά πόσο ο κ. Στεφάνου είχε καταχωρίσει εμφάνιση για οποιονδήποτε εκ των Εναγομένων στην αγωγή αρ. 6193/14 και δεν απαντούσε ευθέως. Όταν αναγκάστηκε να απαντήσει είπε *«Απλά τα πράγματα, εγώ θεωρώ ότι όλοι αυτοί είναι μία ομάδα»*.
- Σε άλλο σημείο ισχυρίστηκε ότι υπήρχε *«ένα γενικότερο Project Michael, σχέδιο το οποίο έχω αναφέρει στην δήλωσή μου, που πιθανόν πιστεύω ότι η ποινική υπόθεση που καταχωρίστηκε να ήταν μέρος αυτού του σχεδίου. Δεν νομίζω να είναι μόνο και μόνο αποτέλεσμα, επειδή έκανε ένα προηγούμενο ορίσιον, ο κύριος Στεφάνου»*. Και πάλι η θέση αυτή εκφράζει τις δικές του

εικασίες. Η δε προκατάληψη του φαίνεται και από το ότι δεν τον προβλημάτισε καν η απλή πιθανότητα να είχε πάρει ο κ. Στεφάνου οδηγίες από τους πελάτες του για καταχώριση της εν λόγω ιδιωτικής ποινικής υπόθεσης ως η κατάληξη στη γνωμάτευσή του.

- Οι ισχυρισμοί του Μ.Υ.2(4) αναφορικά με την ποιότητα της γνωμάτευσης του κ. Στεφάνου έδειχναν την ύπαρξη εμπάθειας. Χωρίς έρεισμα στη λογική ήταν και η θέση ότι ο κ. Στεφάνου δεν μπορούσε να δώσει “expert opinion” επειδή εκπροσωπούσε την ΑΒ ΡСО.
- Το δημοσίευμα **Τεκμήριο 342(α)** δεν κάνει αναφορά στον Κ.4.
- Όταν διαφάνηκε ότι υπήρξαν δημοσιεύματα που προηγήθηκαν των επιστολών **Τεκμήρια 344** και **342(α)** και άρα υφίσταται η πιθανότητα η πληροφόρηση των Γερμανών δικηγόρων να προήλθε από αυτά, ο Μ.Υ.2(4) δέχτηκε ότι δεν μπορεί να αποκλείσει κάτι τέτοιο και μάλιστα είπε τα εξής:

«Μάλιστα Εντιμοτάτη, δεν μπορώ να το αποκλείσω, ταυτόχρονα όμως εγώ θέλω να είμαι ξεκάθαρος, ήρθα στο Δικαστήριο σας, να σας φέρω κάποια έγγραφα το έκανα. Τώρα ποιος είπε ποιου τι και τι έγινε ακριβώς, δεν μπορώ να το γνωρίζω.»

- Επίσης, βλέποντας τα **Τεκμήρια 345, 346** και **347** ο Μ.Υ.2(4) αναγκάστηκε να δεχτεί ότι υπήρχε αναφορά σε αυτά στο όνομα του Κ.4 σε χρόνο προγενέστερο του διορισμού του κ. Στεφάνου από τον Γ.Ε. Ερωτηθείς κατά πόσο αυτό σημαίνει ότι δεν αποτελούσε αποκλειστική γνώση του κ. Στεφάνου το γεγονός ότι υπήρχε διερεύνηση για τον Κ.4, επανέλαβε τη θέση ότι ήρθε στο Δικαστήριο απλώς για να καταθέσει κάποια έγγραφα και όχι για να αναφέρει κάποια γνώμη.
- Η προηγούμενη τοποθέτηση-ομολογία του Μ.Υ.2(4) αποδίδει ακριβώς αυτό το οποίο έπραξε και την ταυτόσημη εντύπωση που έχουμε αποκομίσει. Ουσιαστικά δεν είχε προσωπική γνώση για κανένα γεγονός από αυτά στα οποία αναφέρθηκε, πλην όμως θέλοντας να βοηθήσει όπως μπορούσε τον Κ.4 επιχειρούσε ατυχώς να ερμηνεύσει έγγραφα και να εξαγάγει συμπεράσματα μέσω διαφόρων δικών του συλλογισμών.

Μαρτυρία Μ.Υ.3(4) – (Ελένη Χρίστου)

Αναφορικά με τη Μ.Υ.3(4) οφείλουμε να παρατηρήσουμε πως, πέραν κάποιου ιστορικού της δικής της διακίνησης σε διάφορες θέσεις και της γενικής πρακτικής αποστολής των αγωγών στην Κ.3, τα οποία εν πολλοίς ήταν και αναντίλεκτα στη βάση άλλης μαρτυρίας, σχηματίσαμε έντονα την εικόνα πως δεν ενθυμείτο κάτι συγκεκριμένο για την υπόθεση. Είναι χαρακτηριστικό πως το σημαντικότερο μέρος της μαρτυρίας της προήλθε από σαφή καθοδήγηση της κατά την κυρίως εξέταση, στοιχείο το οποίο εκμηδενίζει την όποια βαρύτητα θα είχαν τα λεγόμενα της κατά τον τρόπο που εξηγούμε αναλυτικότερα πιο κάτω. Έχοντας υπόψιν τη συνολική της παρουσία κρίνουμε πως δεν μπορούμε να στηριχθούμε στην ίδια προς εξαγωγή οποιουδήποτε ασφαλούς συμπεράσματος.

Μαρτυρία Μ.Υ.4(4) – (Σόνια Παπαλεοντίου)

Όσον αφορά τη Μ.Υ.4(4) δεν υπάρχει οποιαδήποτε αμφιβολία πως πρόκειται για μια εμπειρότατη και ικανότατη δικηγορική υπάλληλο, με αξιοζήλευτες γνώσεις όχι μόνο στα γραφειακά καθήκοντα που της είχαν ανατεθεί, αλλά και σε δικαστικές διαδικασίες, δικόγραφα, προθεσμίες κ.λ.π.. Η μαρτυρία της κατ' ακρίβειαν αφορά δύο ενότητες, ήτοι αφενός τα διαδραματισθέντα κατά την επίσκεψη του Μ.Κ.1 στις 16/9/13 και αφετέρου τα όσα ακολούθησαν την έκδοση της επίμαχης απόφασης ημερ. 8/11/13.

Όσον αφορά την πρώτη ενότητα η γενική εντύπωση την οποίαν αποκομίσαμε είναι ότι στην πραγματικότητα δεν ήταν σε θέση να ανακαλέσει στη μνήμη της την επίσκεψη του Μ.Κ.1 στις 16/9/13 στα γραφεία τους. Περιέγραψε βεβαίως τους χώρους και τις γενικότερες πρακτικές για διάφορα θέματα, τα οποία, όπως είπαμε, όντως γνώριζε καλά, πλην όμως δεν έχουμε πειστεί ότι αποτυπώθηκαν στη μνήμη της τα όσα εκτυλίχθηκαν στην παρουσία της εκείνη τη μέρα. Όπως θα διαφανεί αυτό ήταν εμφανές από τις εικασίες στις οποίες προέβαινε και τις γενικόλογες απαντήσεις τις οποίες έδιδε.

Για τη δεύτερη ενότητα αυτό το οποίο θα μπορούσε να λεχθεί αποτυπώνοντας με τη μέγιστη δυνατή σαφήνεια την εντύπωση μας είναι πως τίποτε από όσα έχει αναφέρει ενώπιον μας δεν συνάδει με τον αναμενόμενο, εύλογο και φυσιολογικό τρόπο δράσης μιας τόσο έμπειρης και ικανής γραμματειακής υπαλλήλου. Περιέγραψε γεγονότα για τα οποία είμαστε πεπεισμένοι πως αν είχαν όντως συμβεί θα τα είχε αναφέρει πολύ ενωρίτερα αν μη τι άλλο στον Κ.4. Κλασικότατο παράδειγμα ο ισχυρισμός της ότι παρέλαβε την επιστολή **Τεκμήριο 104** μετά την έκδοση της απόφασης και ότι για την έκδοση της απόφασης έμαθε από τις 12/11/13 ενώ προετοιμαζόταν να καταχωρίσει εμφάνιση. Δεν είναι δυνατό να πιστέψει κάποιος ότι είχε συμβεί κάτι τέτοιο, ότι η ίδια γνώριζε για καθυστέρηση στην άφιξη των διοριστηρίων και ότι απλώς σταμάτησε τις προσπάθειες της μη θεωρώντας σημαντικό να ενημερώσει κάποιον. Βασικά έχουμε πειστεί ότι στην πραγματικότητα διαδραμάτισε μειωμένο ρόλο στα επίδικα γεγονότα, πλην όμως εκ των υστέρων η προφανής σχέση εκτίμησης και συμπάθειας προς τον Κ.4 την οδήγησε στο να υποστηρίξει ενώπιον μας εκδοχές τις οποίες ποτέ πριν δεν προέβαλε οπουδήποτε, απλώς και μόνο σε μια προσπάθεια της να βοηθήσει όπως μπορούσε, πράγμα που δεν μας επιτρέπει να στηριχθούμε στη μαρτυρία της.

Υπόθεση Providencia

Από την ενώπιον μας μαρτυρία διαφαίνεται ότι τα πιο κάτω δεν αμφισβητούνται από οποιοδήποτε διάδικο:

Η εταιρεία Joint Stock Company International Residential Complex Rosinka (εφεξής “Rosinka”) είναι Ρωσική εταιρεία, ιδιοκτήτρια του συγκροτήματος κατοικιών International Residential Complex στη Μόσχα και ιδιοκτήτρια σημαντικών άλλων περιουσιακών στοιχείων. Η εταιρεία δραστηριοποιείται στη Ρωσία σε αναπτύξεις γης και η περιουσία της υπερβαίνει καθ’ υπολογισμόν τα US\$200 εκ. Ιδρυτής αυτής και δικαιούχος ιδιοκτήτης (beneficial owner) του 99.66% των μετοχών της κατά το 2002 ήταν ο Ρώσος επιχειρηματίας Oleg Zakharov.

Το 2002 ο Oleg Zakharov επιθυμούσε να μεταβιβάσει το 85% του μετοχικού κεφαλαίου της Rosinka σε διεθνές εμπίστευμα. Η Providencia Holdings Ltd συστάθηκε στις 5/7/02 από την Κ.3 με σκοπό αυτή να είναι ο Επίτροπος του πιο πάνω εμπιστεύματος. Τις υπηρεσίες μετόχων, διευθυντών και γραμματέα προσέφερε στην εταιρεία αυτή η Κ.3. Εξού και διευθύντριες διορίστηκαν οι Μαρία Φυλακτού Χριστοδούλου και Έλενα Κωνσταντίνου οι οποίες εργάζονται στην Κ.3 και Γραμματέας η Merco Services Ltd η οποία είναι εταιρεία ιδιοκτησίας της Κ.3, χρησιμοποιούμενη για τέτοιους σκοπούς.

Ακολούθως στις 18/7/02 συστάθηκε το The Spring Cyprus International Trust (εφεξής “Spring Trust”) και οι αρχικοί δικαιούχοι (beneficiaries) ήσαν ο Oleg Zakharov και οι δύο του γιοι, Vladimir και Alexander Zakharov. Όλοι οι πιο πάνω ήσαν πελάτες του Ρώσου δικηγόρου Igor Zhigachov στον οποίον ανήκει η Αμερικάνικη εταιρεία McGuire Woods Battle and Boothe International LLC (εφεξής η «MWBB») και της οποίας το Ρωσικό τμήμα μετονομάστηκε σε Law Firm Zhigachov and Christophoroff. Το 85% του μετοχικού κεφαλαίου της Rosinka τέθηκε ως περιουσία του Spring Trust, σύμφωνα με την προαναφερθείσα επιθυμία του Oleg Zakharov.

Για τη δημιουργία του Spring Trust και τη διαχείριση των μεταβιβασθέντων σε αυτό πιο πάνω περιουσιακών στοιχείων ο Oleg Zakharov είχε εξουσιοδοτήσει την Κ.3. Με τη σύσταση του Spring Trust Προστάτης (Protector) στο εμπίστευμα διορίστηκε ο Zhigachov ως υπάλληλος της MWBB και Επίτροπος (Trustee) η Providencia. Ουσιαστικά η Επίτροπος του Spring Trust, δηλαδή η Providencia, ήλεγχε τη Rosinka και, κατ’ επέκταση, την περιουσία αυτής στη Ρωσία.

Το 2006 οι μετοχές της Providencia μεταβιβάστηκαν όλες στην Custodian Holding Limited (εφεξής “Custodian”). Ο Zhigachov είναι ο κατά 100% δικαιούχος ιδιοκτήτης (beneficial owner) της Custodian και του Milto Trust στα οποία παρείχε η Κ.3 υπηρεσίες διευθυντών και μετόχων.

Ο Oleg Zakharov είχε αποκτήσει και μία θυγατέρα, την Anastasia, από τον δεύτερο του γάμο με την Elena Zakharova. Πριν τον θάνατο του το 2006 ο Oleg

Zakharon είχε εκφράσει προφορικά την επιθυμία να συμπεριληφθεί στο Spring Trust και η ανήλικη κόρη του Anastasia Zakharova (3 ετών τότε) ως τρίτη δικαιούχος σε ίση βάση με τους δυο της αδελφούς. Η Anastasia εκπροσωπείτο από τον δικηγόρο M.Y.3(1).

Τον Ιανουάριο του 2011 ο Ανδρέας Νεοκλέους διορίστηκε Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της Rosinka.

Τον Αύγουστο του 2011 επήλθε ρήξη στις σχέσεις μεταξύ αφενός της πλευράς Zhigachon και αδελφών Zakharon και αφετέρου της Κ.3. Οι αδελφοί Zakharon ζήτησαν από τον Ανδρέα Νεοκλέους να παραιτηθεί από το Δ.Σ. της Rosinka, πράγμα το οποίο αυτός δεν έπραξε. Στις 12/8/11 ο Zhigachon κατ' επίκληση των εξουσιών του ως Προστάτης (Protector) με βάση τους όρους του εμπιστεύματος Spring Trust έπαυσε την εταιρεία Providencia από Επίτροπο (Trustee) του πιο πάνω εμπιστεύματος και διόρισε την Κυπριακή εταιρεία Froniador Holdings Ltd ως νέο Επίτροπο. Σχετικά έγγραφα επιδόθηκαν στην Κ.3 και συγκεκριμένα στον Κ.4 υπό την ιδιότητα του ως Διευθυντή της Merco Services Ltd **(Τεκμήριο 239)**.

Ταυτόχρονα ο Zhigachon ειδοποίησε την Κ.3 ότι οι υπηρεσίες τους τερματίζονται και ζήτησε όπως όλοι οι φάκελοι μεταφερθούν σε άλλους δικηγόρους. Η Κ.3 αγνόησε τον τερματισμό αυτό και δεν έπαυσε τους nominee directors. Αντιθέτως εξέδωσαν Πληρεξούσιο προς τον υπάλληλο τους Andrey Ermakon και στις 29/8/11 έλαβε χώρα συνεδρία του Δ.Σ. της Rosinka κατά την οποία αποφασίστηκε ο τερματισμός του υφιστάμενου Δ.Σ. και εξελέγη νέο Δ.Σ., αυτή τη φορά με πλειοψηφία ελεγχόμενη από την Κ.3. Αυτή η συνεδρία του Δ.Σ. έχει κριθεί παράνομη από τα Ρωσικά Δικαστήρια.

Οι αδελφοί Zakharon είχαν επικοινωνήσει στις αρχές Αυγούστου του 2011 με το γραφείο Σκορδής, Παπαπέτρου & Σια ΔΕΠΕ για την υπόθεση Providencia και το Spring Trust. Στους νέους δικηγόρους επεξηγήθηκε ότι είχε επέλθει ρήξη μεταξύ των δικαιούχων του εμπιστεύματος και του επιτρόπου του, ήτοι της Providencia η οποία ελέγχεται από την Κ.3. Στις 18/8/11 σε προσπάθεια επίλυσης των ζητημάτων που ηγέρθηκαν πραγματοποιήθηκε συνάντηση στα γραφεία της Κ.3

στην οποία, μεταξύ άλλων, ήσαν παρόντες ο Ανδρέας Νεοκλέους και ο Κ.4. Ο Alexander Zakharov ειδοποίησε το γραφείο Σκορδής, Παπαπέτρου & Σία ΔΕΠΕ ότι ήταν διατεθειμένος να έρθει στην Κύπρο για να συναντηθεί με τον Ανδρέα Νεοκλέους.

Στις 26/8/11 έλαβε χώρα δεύτερη σχετική συνάντηση η οποία διεξήχθη σε καλό κλίμα, όμως κατά την αποχώρηση της πλευράς Zakharov, στην έξοδο των γραφείων της Κ.3 δικαστικός επιδότης επέδωσε στον Alexander Zakharov την αγωγή 3982/11 Ε.Δ. Λεμεσού που είχε καταχωρήσει ο Μ.Υ.3(1) εκ μέρους της Anastasia.

Στις 15/9/11 η Custodian ψήφισε την απομάκρυνση των ορισθέντων από την Κ.3 διευθυντών από τις θέσεις τους και διόρισε ως νέους διευθυντές της Providencia τους Alexander Zakharov, Igor Zhigachov, Armen Davidyan και Tatiana Shogoleva³. Οι αποφάσεις αυτές λήφθηκαν στη βάση του πληρεξουσίου που βρίσκεται στο **Τεκμήριο 83(6), Κ-27**. Το πληρεξούσιο αυτό ημερ. 15/2/2000 προβλέπει ότι η Custodian διορίζει τους MWBB καθώς και το “Legal Advice Office #1 of Collegium of Associates of the City of Moscow” ως πληρεξούσιους αντιπροσώπους όπως:

«in our name and on our behalf, including the right to grant power of attorney to third persons, all and any lawful act or deed related to the affairs of the Company Custodian Holding limited, which we could do if we were in person, without any limitation whatsoever, as they may think fit and proper, to perform all activities on behalf of the Company including the right to sign all necessary documents, contracts, payment instructions, bills, right to conclude and sign and documents and contracts in respect of the participation of the General Partnership ENERGOVATSIA & COMPANY».

Στις 16/9/11 υποβλήθηκαν στον Έφορο Εταιρειών μέσω του δικηγορικού γραφείου Σκορδής, Παπαπέτρου & Σία ΔΕΠΕ αλλαγές σχετικά με την Providencia. Ειδικότερα καταχωρίστηκαν τα έντυπα Η.Ε.2, 4 και 57 (**Τεκμήριο 231**) για αλλαγή εγγεγραμμένου γραφείου, διευθυντών, γραμματέα και μετόχων

³ Σημειώνουμε ότι έχουμε επιλέξει την χρήση της ορθογραφίας του ονόματος της προαναφερόμενης την οποία χρησιμοποιεί η ίδια σε αλληλογραφία που βρίσκεται στο **Τεκμήριο 83(6)**

συνοδευόμενα από το πιο πάνω Πληρεξούσιο και Έγγραφο Μεταβίβασης (Instrument of Transfer). Συγκεκριμένα οι αλλαγές που φαίνονται στις καταχωρήσεις είναι οι εξής:

- Οι διευθυντές της Providencia Έλενα Κωνσταντίνου και Μαρία Φυλακτού Χριστοδούλου αντικαταστάθηκαν από τους Igor Zhigachov, Tatiana Shogoleva, Armen Davidyan και Alexander Zakharov με ημ. ισχύος 15/9/11.
- Ο εγγεγραμμένος μοναδικός μέτοχος της Providencia αντικαταστάθηκε από την εταιρεία Critch Investments Ltd στην οποία μεταβιβάστηκαν όλες οι μετοχές της Providencia οι οποίες κατέχονταν πριν από την Custodian (με ημ. ισχύος 15/9/11).
- Η γραμματέας της εταιρείας, δηλαδή η Merco Services Ltd, αντικαταστάθηκε από την Tatiana Shogoleva με ημ. ισχύος 15/9/11.
- Η διεύθυνση του εγγεγραμμένου γραφείου της εταιρείας που ήταν, Αρχ. Μακαρίου III, Xenios Business Center, 1076 Λευκωσία, αντικαταστάθηκε με τη διεύθυνση του δικηγορικού γραφείου Σκορδής, Παπαπέτρου & Σία Δ.Ε.Π.Ε.

Στις 19/9/11 η Κ.3 καταχώρησε στον Έφορο έντυπο HE57 για μεταβίβαση μετοχών. Λόγω του ότι οι αναφερόμενοι μέτοχοι στο έντυπο δεν συνήδαν με τα καταχωρημένα στοιχεία ενημερώθηκε σχετικά από τον Έφορο η Κ.3.

Ακολούθησαν τα πιο κάτω:

- Η Κ.3 έστειλε την επιστολή **K-12** του **Τεκμηρίου 83(1)**⁴ με την οποία καλούσε τον Έφορο να ανακαλέσει και ακυρώσει την καταχώρηση των αλλαγών της 15/9/11 με τον ισχυρισμό ότι αυτές είχαν γίνει από μη εξουσιοδοτημένα πρόσωπα.
- Στις 20/9/11 επισκέφθηκαν το γραφείο του Εφόρου η Μ. Κυριακού εκ μέρους της Κ.3 και ο Μ.Υ.3(1) οι οποίοι διαμαρτυρήθηκαν για την

⁴ Η οποία υπογράφεται από τη γραμματέα της εταιρείας με βάση το Μητρώο του Εφόρου πριν τις αλλαγές ημερ. 16/9/11.

καταχώρηση των αλλαγών ημερ.16/9/11. Ο Έφορος ζήτησε να υποβάλουν το αίτημα και τις θέσεις τους γραπτώς.

- Στις 21/9/11 έγινε συνάντηση στο γραφείο του Μ.Κ.7 παρουσία του Εφόρου, της Μ. Κυριακού και του Μ.Υ.3(1) όπου συζητήθηκε το θέμα. Την ίδια μέρα με επιστολή της η Proidencia ζητούσε ανάκληση και ακύρωση των καταχωρημένων αλλαγών της 15/9/11 επικαλούμενη ότι δεν είχε δώσει η ίδια εξουσιοδότηση, ήταν παράτυπες, παράνομες και δόλιες. Ο Έφορος μελετώντας την επιστολή και στη βάση των ενώπιον του στοιχείων αποφάσισε την ακύρωση όλων των καταχωρημένων αλλαγών ημερ. 15/9/11 και την επαναφορά της Proidencia στην προτέρα κατάσταση.
- Στις 23/9/11 το γραφείο Σκορδής, Παπαπέτρου & Σια ΔΕΠΕ υπέβαλε ένσταση κατά της απόφασης του Εφόρου να ακυρώσει τις αλλαγές [**K-16 του Τεκμηρίου 83(1)**] και την ίδια μέρα ο Έφορος με επιστολή του προς το εν λόγω γραφείο και προς την Κ.3 κοινοποίησε την απόφαση του για «παγοποίηση» της Proidencia μέχρις ότου το όλο θέμα αποφασισθεί οριστικά από αρμόδιο Δικαστήριο, αναφέροντας ότι δεν ήταν σε θέση να πιστοποιήσει ποιοι ήταν την ημέρα εκείνη οι αξιωματούχοι, οι μέτοχοι και ποιο το εγγεγραμμένο γραφείο της εταιρείας [επιστολή ημερ. 23/9/11, **K-15 Τεκμήριο 83(1)**]. Γνωστοποίησε επίσης την απόφαση του να ακυρώσει όλα τα έγγραφα που είχαν κατατεθεί στις 15/9/11. Προέβη επίσης στην αφαίρεση όλων των υφιστάμενων στο ηλεκτρονικό μητρώο πληροφοριών με αποτέλεσμα να φαίνεται στο διαδίκτυο μόνο το όνομα της Proidencia, ο αριθμός της, η ημερομηνία εγγραφής, η κατάσταση του οργανισμού και στο τέλος η σημείωση «*δεν βρέθηκαν αποτελέσματα*» όσον αφορά το εγγεγραμμένο γραφείο, τους διευθυντές και τους μετόχους.
- Οι πιο πάνω αλλαγές οδήγησαν στις 26/9/11 στην υποβολή καταγγελίας από την Διευθύντρια της Proidencia Μαρία Φυλακτού Χριστοδούλου στο ΓΔΟΕ (Αναφορά στα όσα προέβαλε η Φυλακτού θα γίνει πιο κάτω στην παρούσα).

Η Κ.3 έστειλε στον Έφορο τις επιστολές ημερ. 3/10/11 και 13/10/11 υπογραμμένες από τη Μ. Κυριακού ζητώντας την επαναφορά των

στοιχείων της Providencia.

- Με επιστολή ημερ. 7/11/11 ο Μ.Κ.7 συμφώνησε με τον χειρισμό του θέματος από τον Έφορο, επισημαίνοντας παράλληλα ότι εναπόκειται στους δικηγόρους των ενδιαφερομένων μερών να προσφύγουν στο Δικαστήριο για διευθέτηση των μεταξύ τους διαφορών **(Τεκμήριο 205)**.
- Το γραφείο Σκορδής & Παπαπέτρου αποσύρθηκε από δικηγόρος των Zakharov λόγω δυσκολίας να λάβουν οδηγίες και τον Νοέμβριο 2011 ανέλαβε το γραφείο Ιωαννίδης, Δημητρίου ΔΕΠΕ.
- Στις 16/11/11 με την επιστολή **Τεκμήριο 207** προς τα γραφεία Ιωαννίδης, Δημητρίου ΔΕΠΕ και Κ.3 ο Έφορος κοινοποίησε την απόφαση του να προχωρήσει στην επαναφορά όλων των στοιχείων. Η πρόθεση του αυτή προκάλεσε την έντονη γραπτή διαμαρτυρία των αδελφών Zakharov και του Zhigachov ημερ. 21/11/11 και ακολούθως την επιστολή των δικηγόρων τους ημερ. 23/11/11. Την ίδια ημερομηνία ο Έφορος απάντησε στο γραφείο Ιωαννίδης, Δημητρίου με γνωστοποίηση στα γραφεία Σκορδής, Παπαπέτρου & Σία ΔΕΠΕ και Κ.3 ότι δεν θα προχωρούσε τελικώς σε οποιαδήποτε ενέργεια.

Στις 25/11/11 ο Zhigachov έδωσε κατάθεση στη Μ.Κ.16 και κατήγγειλε απάτη από την Κ.3 και τους Ανδρέα και Ηλία Νεοκλέους εναντίον των Spring Trust, Alexander και Vladimir Zakharov. Στις 9/12/11 ο Zhigachov έδωσε συμπληρωματική κατάθεση και ο Alexander Zakharov κατάθεση (Αναφορά στα όσα περιέχονται σε αυτές θα γίνει πιο κάτω στην παρούσα).

Το γραφείο Ιωαννίδης Δημητρίου ΔΕΠΕ καταχώρισε την αγωγή υπ' αριθμόν 2473/12 Ε.Δ. Λευκωσίας στις 10/4/12 **(Τεκμήριο 135)** εναντίον της Κ.3, μελών του γραφείου αυτού και ελεγχόμενων από αυτό εταιρειών και στις 11/4/12 εξεδόθη προσωρινό διάταγμα κατά της Κ.3 με το οποίο της απαγορευόταν να ενεργεί ως διευθυντής ή μέτοχος ή με οποιαδήποτε άλλη ιδιότητα σε σχέση με την Providencia. (Το διάταγμα αυτό ακυρώθηκε την 8/3/13 και καταχωρίστηκε Έφεση).

Η Κ.3 με επιστολή της ημερ. 15/5/12 υπογραμμένη από τον Ανδρέα Νεοκλέους προειδοποιούσε τον Έφορο για τις συνέπειες της απόφασης του για διαγραφή των στοιχείων της Providencia από το ηλεκτρονικό μητρώο [**K-38** του **Τεκμηρίου 83(1)**] στην οποία ο Μ.Κ.12 απάντησε με επιστολή του ημερ. 16/5/12 [**K-39** του **Τεκμηρίου 83(1)**]. Ακολούθησε η επιστολή της Κ.3 υπογραμμένη από τον Ανδρέα Νεοκλέους στις 17/5/12 σε εκθρικό ύφος [**K-40** του **Τεκμηρίου 83(1)**], στην οποία ανταποκρίθηκε ο Μ.Κ.12 στις 18/5/12 [**K-44** του **Τεκμηρίου 83(1)**]. Στις 16/5/12 ο Μ.Κ.12 ζήτησε από το ΓΔΟΕ ενημέρωση ως προς τις εξελίξεις στη διερεύνηση της υπόθεσης Providencia.

Εκδοχές Εμπλεκομένων

Μαρία Φυλακτού Χριστοδούλου

Η κα Φυλακτού έδωσε τέσσερις καταθέσεις ως ακολούθως:

- (i) Στις 26/9/11 [**K-2, Τεκμήριο 83(1)**]
- (ii) Στις 29/9/11 [**K-13, Τεκμήριο 83(1)**]
- (iii) Στις 9/5/12 [**K-36, Τεκμήριο 83(1)**] και
- (iv) Στις 12/9/12 [**K-47, Τεκμήριο 83(1)**]

Εν συνόψει η θέση της κας Φυλακτού, όπως προκύπτει από τις πιο πάνω καταθέσεις, ήταν ότι:

- Ουδέποτε είχε συγκληθεί οποιαδήποτε συνέλευση προς έγκριση των αλλαγών που καταχωρίστηκαν στον Έφορο Εταιρειών σε σχέση με την Providencia και τα έντυπα Η.Ε.2, 4 και 57 είχαν καταχωριστεί παράτυπα και παράνομα.
- Σκοπός των αλλαγών αυτών ήταν η αποξένωση της περιουσίας της Rosinka στη Ρωσία, στην οποία η ανήλικη Anastasia Zakharova ζητά μέσω δικαστικών διαδικασιών να αναγνωριστεί ως τρίτη ισότιμος δικαιούχος. Συγκεκριμένα προβάλλετο ο ισχυρισμός ότι ο Zhigachon και οι συνεργάτες αυτού, μαζί με τους Vladimir και Alexander Zakharov

επωφελούμενοι από την παράνομη έκδοση των πιστοποιητικών από τον Έφορο είχαν ήδη χρησιμοποιήσει και εξακολουθούσαν να χρησιμοποιούν τα πιστοποιητικά αυτά προβαίνοντας σε διάφορες ψευδείς παραστάσεις και καταχωρήσεις στη Ρωσία και είχαν πλέον την κατοχή και τον έλεγχο της θυγατρικής Ρωσικής εταιρείας Rosinka την οποία συνέχιζαν να καταληστεύουν σε βάρος των Επιτρόπων (Trustees) του εμπιστεύματος και της ανήλικης.

- Εντός του πιο πάνω πλαισίου η κα Φυλακτού αμφισβήτησε τα έγγραφα και ψηφίσματα τα οποία παρουσιάστηκαν από τους Zhigachon, Vladimir και Alexander Zakharon για να αποδείξουν τη νομιμότητα των αλλαγών που έγιναν στους αξιωματούχους και στη διεύθυνση της Providencia. Ειδικότερα σε σχέση με το πληρεξούσιο ήταν η θέση της Παραπονούμενης ότι αυτό εκδόθηκε στο Αμερικάνικο δικηγορικό γραφείο MWBB το οποίο δεν υπήρχε πλέον στη Ρωσία, ότι είχε εκδοθεί για συγκεκριμένο σκοπό που αναφέρεται ρητά και ότι ουδεμία σχέση έχει ή είχε με την Providencia έτσι ώστε να μην παρέχει οποιαδήποτε εξουσιοδότηση για τέτοιου είδους συναλλαγή όπως η προκείμενη.

Προσκομίστηκαν επίσης διαφορετικές γνωματεύσεις από δικηγορικά γραφεία για τα πιο πάνω.

Το δικηγορικό γραφείο Ιωαννίδης & Δημητρίου σε γνωμάτευση ημερ. 18/6/12 κατέληξε ότι οι αλλαγές που έγιναν στον Έφορο Εταιρειών ημερ. 16/9/11 ήταν απολύτως νόμιμες, δεσμευτικές και αποτελεσματικές στη βάση του Καταστατικού και Ιδρυτικού Εγγράφου της Providencia.

Το δικηγορικό γραφείο Markides & Co στη γνωμάτευση του ημερ. 12/7/12 κατέληξε ότι τα ψηφίσματα που αναφέρονται πιο πάνω δεν έχουν οποιαδήποτε νομική ισχύ, ενώ σε σχέση με το πληρεξούσιο ήταν η θέση του ότι δεν έχει σχέση με την Providencia, εκτελέστηκε όταν αυτή δεν υφίστατο και εξεδόθη σε σχέση και μόνο με συγκεκριμένα ζητήματα που αφορούσαν την Energovatsia & Company.

Το δικηγορικό γραφείο Χαβιαράς & Φιλίππου ΔΕΠΕ σε γνωμάτευση του ημερ. 11/10/13 διατύπωσε τη θέση ότι οι κυρίες Μαρία Φυλακτού – Χριστοδούλου και Έλενα Κωνσταντίνου – Κυριάκου ήταν τα μόνα άτομα που νομιμοποιούνται να εκπροσωπούν την Providencia ως Διευθυντές και εξουσιοδοτημένοι αντιπρόσωποι.

Igor Zhigachon και Alexander Zakharov

Ο Igor Zhigachon έδωσε δύο καταθέσεις ως ακολούθως:

- (v) Στις 25/11/11 [**K-31** του **Τεκμήριο 83(1)**]
- (vi) Στις 9/12/11 [**K-32** του **Τεκμήριο 83(1)**]

Ο Alexander Zakharov έδωσε δύο καταθέσεις ως ακολούθως:

- (vii) Στις 9/12/11 [**K-33** του **Τεκμήριο 83(1)**]
- (viii) Στις 28/3/12 [**K-35** του **Τεκμήριο 83(1)**]

Στις καταθέσεις αυτές προβλήθηκαν ισχυρισμοί ότι:

- Είχε συγκληθεί συνέλευση μετόχων και συνεδρία Δ.Σ. της Providencia στις 15/9/11 και οι αλλαγές που υποβλήθηκαν στον Έφορο είχαν σκοπό τη διατήρηση της ασφάλειας και ακεραιότητας του Spring Trust ένεκα του ότι η Κ.3 δεν ακολούθησε τις οδηγίες του Zhigachon για μεταφορά της διαχείρισης της Providencia στους δικηγόρους Σκορδή, Παπαπέτρου & Σία.
- Οι αλλαγές στον Έφορο Εταιρειών έγιναν σύμφωνα με το πληρεξούσιο που εξεδόθη από την Custodian το 2000 το οποίο βρίσκεται σε ισχύ.
- Ο Igor Zhigachon κατήγγειλε απάτη από την Κ.3 και τους Ανδρέα και Ηλία Νεοκλέους εναντίον των Spring Trust, Alexander και Vladimir Zakharov. Στη συμπληρωματική του κατάθεση ημερ. 9/12/11 αναφέρει ότι ο Ανδρέας Νεοκλέους κατέστρωσε σχέδιο για να κλέψει τις μετοχές της Rosinka από το Spring Trust.
- Στην κατάθεση του ημερ. 9/12/11 ο Alexander Zakharov αναφέρει, μεταξύ άλλων, ότι η Κ.3 ουδέποτε τους ενημέρωσε ότι εκκρεμούσαν αγωγές εναντίον

του ιδίου και του αδελφού του στο Ε.Δ. Λεμεσού, στις οποίες και τους εκπροσωπούσαν χωρίς να έχουν οδηγίες.

Επίσης σε συμπληρωματική κατάθεση που έδωσε την 28/3/12 ανέφερε τα εξής:

- (α) Στις 29/8/11 σε παράνομη Γενική Συνέλευση της Rosinka ο Ermakov (τον οποίο είχε διορίσει Πληρεξούσιο ο Ανδρέας Νεοκλέους) ψήφισε τον τερματισμό των μελών του Δ.Σ. της Rosinka. Στην ίδια Γενική Συνέλευση εξελέγησαν νέα μέλη του Δ.Σ της Rosinka οι οποίοι ήσαν οι κ.κ. Ανδρέας και Ηλίας Νεοκλέους, ο Mazaev (proxy) του Ανδρέα Νεοκλέους, η Όλγα Μιχαήλοβα που είναι συνétairos στην Κ.3 και οι αδελφοί Zakharov.
- (β) Με απόφαση του Arbitration Court of Moscow Region ημερ. 27/12/11 η προαναφερθείσα Γενική Συνέλευση και όλες οι αποφάσεις που λήφθηκαν σε αυτήν κρίθηκαν παράνομες. Η απόφαση αυτή επιβεβαιώθηκε στο Arbitration Appeals Court στις 13/3/12.
- (γ) Ο Ανδρέας Νεοκλέους ενορχήστρωνε προσπάθειες να θέσει την Rosinka σε εκκαθάριση. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο έγιναν προσπάθειες καταχώρησης σε διάφορες διαδικασίες στα Ρώσικα Δικαστήρια των πιστοποιητικών του Εφόρου ημερ. 21/9/11 τα οποία είχαν ανακληθεί από τον Έφορο.

Δικαστικές Διαδικασίες

Οι διαφορές που προέκυψαν μεταξύ Ρώσων υπηκόων και άλλων ως προς την εταιρική μετοχική και διοικητική δομή της Providencia συμπεριλαμβανομένου και του ποια φυσικά πρόσωπα νομιμοποιούνται να εμφανίζονται και ή να ενεργούν ως Διευθυντές ή Γραμματέας της, καθώς επίσης και σε σχέση με το ιδιοκτησιακό καθεστώς στο εμπίστευμα Spring Trust για το οποίο η Providencia είχε διοριστεί Επίτροπος (Trustee) αποτέλεσαν αντικείμενο αριθμού δικαστικών διαδικασιών ενώπιον των Κυπριακών Δικαστηρίων, κάποιες εκ των οποίων ακόμη εκκρεμούν. Αυτές έχουν ως ακολούθως:

- **Αγωγή Ε.Δ. Λεμεσού 3923/11** η οποία καταχωρήθηκε από το δικηγορικό γραφείο Α. Ανδρέου & Σία Δ.Ε.Π.Ε. στις 17/8/11 (**Τεκμήριο 308**) και στρεφόταν εναντίον των Ανδρέα και Ηλία Νεοκλέους και της Κ.3. Στο πλαίσιο αυτής καταχωρήθηκε μονομερής αίτηση για έκδοση Διατάγματος Norwich Pharmacal (**Τεκμήριο 309**) στη βάση της οποίας στις 18/8/11 το Ε.Δ. Λεμεσού εξέδωσε παρεμπόδιον διάταγμα εναντίον των Εναγομένων (**Τεκμήριο 310**). Η αγωγή αποσύρθηκε στις 26/8/11 αφού δηλώθηκε από μέρους του δικηγόρου των Εναγουσών ότι υπήρξε συμμόρφωση με το Διάταγμα ημερ.18/8/11 (**Τεκμήριο 311**).
- **Αγωγή Ε.Δ. Λεμεσού 3982/11** η οποία καταχωρήθηκε από Α. Ανδρέου & Σία Δ.Ε.Π.Ε. στις 25/8/11. Ενάγουσες είναι οι Elena και Anastasia Zakharova. Στρέφεται δε εναντίον διαφόρων εταιρειών που ενεργούσαν ως Επίτροπος (Trustee) εμπιστευμάτων. Μεταξύ των Εναγομένων είναι η Providencia ως Επίτροπος (Trustee) του Spring Trust, οι Vladimir και Alexander Zakharov, ο Igor Zhigachov και συνεργάτες στο γραφείο του, Tatiana Shogoleva και Armen Davidyan .

Μέχρι και τον Απρίλιο του 2013 δεν είχε καταχωριστεί Υπεράσπιση από οποιονδήποτε Εναγόμενο. Ακολούθως η Κ.3 καταχώρισε Υπεράσπιση εκ μέρους της Providencia και των άλλων εταιρειών του γραφείου τους με την οποία, ουσιαστικά, παραδεχόταν το σύνολο των ισχυρισμών των Εναγουσών και, ειδικότερα, ότι η Anastasia δικαιούτο να καταστεί κατά 1/3 δικαιούχος του Spring Trust.

Στις 31/5/13 εξεδόθη εκ συμφώνου αναγνωριστική απόφαση (**Τεκμήριο 302**) με βάση την οποία η Anastasia αναγνωριζόταν κατά 1/3 δικαιούχος του Spring Trust. Ούτε οι Εναγόμενοι αδελφοί Zakharov αλλά ούτε και το γραφείο Ιωαννίδης Δημητρίου έλαβαν γνώση των διεργασιών μεταξύ Μ.Υ.3(1) και Κ.3 με σκοπό την έκδοση απόφασης στην απουσία των αδελφών Zakharov. Στην Tatiana Shogoleva και στον Armen Davidyan η αγωγή ουδέποτε επιδόθηκε.

Όταν μήνες αργότερα οι Zakharov και ο M.K.13 έλαβαν γνώση για την έκδοση της προαναφερόμενης απόφασης καταχώρισαν την αίτηση Certiorari 187/13, στα πλαίσια της οποίας η απόφαση ημερ. 31/5/13 ακυρώθηκε.

- **Αγωγή Ε.Δ.Λευκωσίας 2473/12** η οποία καταχωρήθηκε στις 10/4/12 από το γραφείο Ιωαννίδης, Δημητρίου ΔΕΠΕ. Ενάγοντες είναι ο Igor Zhigachov, οι αδελφοί Zakharov και οι εταιρείες τους, συμπεριλαμβανομένης της Providencia και Εναγόμενοι η Κ.3, οι Ανδρέας & Ηλίας Νεοκλέους, μέλη του γραφείου και εταιρείες που ελέγχοντο από το εν λόγω γραφείο (**Τεκμήριο 135**).

Στο πλαίσιο του συνόλου των διαφορών καταχωρήθηκε και αριθμός διαδικασιών στο Ανώτατο περιλαμβανομένων προσφυγών σε σχέση με τις αποφάσεις του Εφόρου Εταιρειών για τα πιστοποιητικά της Providencia⁵ και αιτήσεων Certiorari⁶. Ταυτόχρονα, κατά τον Οκτώβριο και Νοέμβριο του 2013 εκκρεμούσαν ενώπιον των Ρωσικών Δικαστηρίων οι πιο κάτω υποθέσεις:

- i. **A41-42445/2013** απαίτηση του Alexander Zakharov εναντίον της Providencia για τις μετοχές της Rosinka. Στις 5/11/13 εξεδόθη απόφαση στην υπόθεση αυτή υπέρ του Alexander Zakharov η οποία συντάχθηκε στις 12/11/13 (**Τεκμήριο 238**). Η υπόθεση πέρασε από όλες τις βαθμίδες των Ρωσικών Δικαστηρίων και επικυρώθηκε.
- ii. **A41-41333/2013** υπόθεση που καταχωρίστηκε από την Κ.3 εκ μέρους της Providencia εναντίον της Rosinka για παροχή πληροφοριών και η απαίτηση παραμερίστηκε στις 15/10/13. Στις 15/11/13 ο δικηγόρος της Κ.3 (Kuleshov) καταχώρησε έφεση στο Arbitration Court of Moscow Region η οποία απορρίφθηκε.
- iii. **A41-30113/2013** παρόμοια υπόθεση με την υπό (ii) πιο πάνω, όπου και εδώ η απαίτηση παραμερίστηκε στις 17/10/13. Στις 18/11/13 η

⁵ Προσφυγές 1582/11 και 2299/13.

⁶ Δέστε Πολ. Αίτηση 36/13, ημερ. 20/6/13, Πολ. Αίτηση 58/12, ημερ. 20/6/12 και Πολ. Αίτηση 115/12, ημερ. 18/1/13, Πολ. Αίτηση 181/13, ημερ. 4/10/13, Πολ. Αίτηση 187/13, ημερ. 17/12/13.

Kuzmicheva εκ μέρους της Κ.3 καταχώρησε Έφεση στο Arbitration Court of Moscow Region η οποία απορρίφθηκε.

- iv. **A40-52584/2013** υπόθεση από την Rosinka εναντίον του Ανδρέα Νεοκλέους και της Κ.3 για δυσφήμιση.

Πιστοποιητικά Εφόρου - Υποσημειώσεις - Γνωματεύσεις

Επανερχόμενοι στα όσα αφορούν τον χειρισμό του εγερθέντος ζητήματος από τον Έφορο προκύπτει ότι κατόπιν αιτήματος της Κ.3 για επαναφορά στο ηλεκτρονικό μητρώο όλων των πληροφοριών/στοιχείων της εταιρείας και αφού προηγήθηκε γνωμοδότηση από τον Γ.Ε., ο Έφορος προέβη στις 14/3/13 στην έκδοση πιστοποιημένων αντιγράφων προς το εν λόγω δικηγορικό γραφείο με σημείωση στο κάτω μέρος των αντιγράφων ότι «*υπάρχουν εκκρεμείς δικαστικές διαδικασίες*» (εφεξής «οι υποσημειώσεις»).

Στις 19/3/13 το γραφείο Ιωαννίδης, Δημητρίου ΔΕΠΕ με επιστολή του προς τον Έφορο ενέστη στην απόφαση του Εφόρου να προβεί στην έκδοση πιστοποιημένων αντιγράφων.

Ακολούθησαν σε διάφορα χρονικά στάδια επιστολές της Κ.3 (υπογεγραμμένες από Μ. Κυριακού) προς το Υπουργείο Εμπορίου με τις οποίες υποβάλλετο αίτημα για έκδοση πιστοποιημένων αντιγράφων χωρίς τις υποσημειώσεις (επιστολές ημερ.18/6/13, 8/8/13⁷, 20/9/13⁸).

Στις 7/10/13 το γραφείο Ιωαννίδης, Δημητρίου ΔΕΠΕ με επιστολή του προς τον Έφορο (**ερυθρό 10-3** στο **Τεκμήριο 88**) επισύναψε κατάλογο εκκρεμουσών δικαστικών διαδικασιών αναφορικά με την εταιρική και διοικητική δομή της Providencia, καθώς επίσης και με συναφή θέματα όπως το Spring Trust, και ζητούσε όπως ο Έφορος μην προχωρήσει σε οποιαδήποτε αλλαγή στη μετοχική και διοικητική δομή της εταιρείας ή έκδοση νέων πιστοποιητικών στους αντιδίκους των πελατών τους.

⁷ Ερυθρά 104- 101 στο Τεκμήριο 87.

⁸ Ερυθρά 186 -172 στο Τεκμήριο 87.

Σχετική με το πιο πάνω θέμα - της έκδοσης πιστοποιητικών της Providencia - είναι η επιστολή του Υπουργείου Εμπορίου ημ. 12/8/13 (**ερυθρά 101-105 του Τεκμηρίου 87**) η οποία απεστάλη στη Ν.Υ. Ο χειρισμός της εν λόγω επιστολής με βάση το **Τεκμήριο 87** ανετέθη, με βάση σχετική Υπηρεσιακή Οδηγία ημερ. 14/8/13 την οποία υπογράφει ο Κ.1, στην κα Θεοκλήτου. Το έντυπο αυτό συμπληρώθηκε από υπάλληλο του Γενικού Αρχείου, τη Μελίνα Παπαγεωργίου και αποτελεί έντυπο με τυποποιημένη υπογραφή του Κ.1. Ακολούθησε στις 16/8/13 δεύτερη Υπηρεσιακή Οδηγία απευθυνόμενη προς την κα Θεοκλήτου η οποία υπεγράφη αυτή τη φορά από τον Κ.1 με την οποία ζητείτο από τη λειτουργό να επιληφθεί του θέματος και να περατώσει την εργασία μέχρι 20/8/13. Στη συνέχεια για την ίδια επιστολή σε νεώτερο Σημείωμα του Κ.1 ημ. 21/8/13 καταγράφηκε η οδηγία *«να τεθεί υπόψη του Γ.Ε.»*.

Με δεδομένη την ύπαρξη της Υπηρεσιακής Οδηγίας ημερ. 14/8/13 αποτέλεσε επίδικο ζήτημα ο λόγος της ανάθεσης από τον Κ.1 του **ερυθρού 105** στην κα Θεοκλήτου στις 16/8/13 όπως και το μεταγενέστερο Σημείωμα του Κ.1 ημερ. 21/8/13.

Προτού εξεταστεί όμως το θέμα αυτό κρίνουμε σκόπιμη για σκοπούς πληρότητας την αναφορά στη διαδικασία παραλαβής από τη Ν.Υ. αλληλογραφίας και ανάθεσης θεμάτων στους Λειτουργούς, όπως αυτή προέκυψε από την αναντίλεκτη και αδιαμφισβήτητη μαρτυρία της Μ.Κ.3, η οποία συνακόλουθα αποτελεί και εύρημα μας.

Μετά την παραλαβή της αλληλογραφίας και καταχώρισης της στους φακέλους που τηρούνται γίνεται ανάθεση εργασίας από τον Γ.Ε. προς τους Λειτουργούς. Σε περίπτωση όπου η αλληλογραφία συνιστά συνέχεια προηγούμενης τότε η Υπεύθυνη του Αρχείου, Μ.Κ.3 την παραπέμπει απευθείας στον Λειτουργό που χειρίζεται από προηγουμένως το θέμα. Η αρχειοθέτηση των εγγράφων στους φακέλους γίνεται κατ' αύξοντα αριθμό με βάση την ημερομηνία παραλαβής και αυτά σφραγίζονται ενώ τα στοιχεία της κάθε επιστολής καταχωρούνται στο λεγόμενο "minute sheet" το οποίο υπάρχει στην αρχή κάθε φακέλου με το Έντυπο

Ανάθεσης. Το τελευταίο συμπληρώνεται μετά την ανάθεση από τον Γ.Ε. και περιλαμβάνει τον αριθμό Ερυθρού της επιστολής που ανατέθηκε, το όνομα του αναλαβόντος Λειτουργού, την ημερομηνία ανάθεσης και την ημερομηνία συμπλήρωσης της εργασίας. Υπάρχει επίσης και η Κάρτα Διακίνησης ενός φακέλου η οποία συμπληρώνεται με το όνομα του Λειτουργού και την ημερομηνία ανάθεσης και μεταφοράς του φακέλου σε αυτόν. Όταν ένας φάκελος δεν είναι χρεωμένος κατόπιν ανάθεσης θέματος σε Λειτουργό ή διαφορετικά στο Αρχείο και θα μεταφερθεί στην αποθήκη τότε η Κάρτα Διακίνησης συμπληρώνεται με τη φράση “*put away*” (P.A.).

Η εκδοχή του Κ.1 ήταν πως στις 16/8/13 είχε γίνει ανάθεση εργασίας στην κα Θεοκλήτου από το Γενικό Αρχείο με προθεσμία ολοκλήρωσης τις 20/8/13 και ενδιάμεσως, όταν η κα Θεοκλήτου με δική της πρωτοβουλία πήγε στο γραφείο του για να συζητήσει μαζί του το θέμα της επιστολής και διαφώνησαν, της έδωσε οδηγίες «*να τεθεί ενώπιον του Γ. Εισαγγελέα*» μέσω του εντύπου «Σημείωμα Βοηθού Γενικού Εισαγγελέα». Υποστήριξε πως ο σκοπός που έγινε αυτό ήταν για να μιλήσει η κα Θεοκλήτου με τον Μ.Κ.7 ο οποίος θα επέστρεφε στην εργασία του στις 20/8/13. Πριν προβάλει αυτή την εκδοχή ο Κ.1, αντεξεταζόμενος για τη σκοπιμότητα της καταγραφής του πιο πάνω σημειώματος εφόσον ήδη υπήρχε η υπηρεσιακή οδηγία ημερ. 16/8/13, αρχικά υποστήριξε κάτι άλλο. Συγκεκριμένα ισχυρίστηκε ότι το έπραξε για να μην κάνει η κα Θεοκλήτου μόνη της ό,τι ήθελε αλλά για να «*λογοδοτήσει*» στον Μ.Κ.7. Πρόσθεσε ότι οι ημερομηνίες 20 και 21 Αυγούστου του 2013 είχαν τεθεί μετά που η Μ.Κ.3 τον είχε ενημερώσει ότι ο Μ.Κ.7 θα επέστρεφε 20 ή 21. Προέβαλε πως στην αρχή έθεσε την ημερομηνία 20/8/13 και όταν του λέχθηκε στο Αρχείο ότι ο Μ.Κ.7 δεν θα επέστρεφε στις 20/8/13 αλλά στις 21/8/13 έγραψε το δεύτερο σημείωμα «*να τεθεί υπόψιν του Γ.Ε 21/8/13*⁹ (παρουσιάζοντας δηλαδή ότι με αυτό εννοούσε να τεθεί υπόψιν του Γ.Ε. στις 21/8/13).»

⁹ Δείτε πρακτικά ημερ.5/4/16, σελ.862-863:

«Ε. Δηλαδή παράλληλα καταγράψατε και το σημείωμα 16.8 και το σημείωμα για 21;

Α. Ναι.

Ε. Ναι;

Α. Ναι, μα το γράφει και εδώ κύριε Στεφάνου. Κύριε Στεφάνου, στην υπηρεσιακή οδηγία, που είναι εδώ, ξεκάθαρα στην υπηρεσιακή οδηγία, που υπογράφω 16.8, λέω "παρακαλώ να επιληφθείτε και να περατώσετε την εργασία μέχρι 20.8.13 το βραδύτερο". Οι ημερομηνίες 20 και 21 μπήκαν γιατί η Καίτη Χρίστου, είπα εγώ "πότε επιστρέφει ο Γενικός Εισαγγελέας;" και μου είπε 20 ή 21, έβαλα 20.

Εξετάζοντας τις θέσεις του Κ.1 επί του θέματος τονίζουμε ότι προσπάθησε με έκδηλη αμηχανία και δυσκολία να προωθήσει διάφορες αλληλοσυγκρουόμενες εκδοχές. Βασικά αναζητούσε κάποια λογική εξήγηση στο εύλογο ερώτημα που του είχε τεθεί. Η δε τελική εκδοχή του ότι ήταν μετά την επίσκεψη στο γραφείο του της κας Θεοκλήτου σε κάποιο στάδιο μετά τις 16/8/13 που έγραψε το σημείωμα «*να τεθεί υπόψη του Γ.Ε*» 21/8/13 στερείται οποιασδήποτε λογικής για τον απλούστατο λόγο ότι όπως προκύπτει σαφώς από το έγγραφο η ημερομηνία «21/8/13» ήταν η ημερομηνία υπογραφής του Σημειώματος και όχι η ημέρα που θα έπρεπε η κα Θεοκλήτου να θέσει και να συζητήσει το θέμα με τον Μ.Κ.7¹⁰.

Για την πιο πάνω επιστολή ημ. 12/8/13 σχετικό είναι το σημείωμα προς τον Μ.Κ.7 που ετοίμασε η κα Θεοκλήτου ημ. 3/9/13 (**ερυθρό 114**) όπου στην παράγραφο 3 γίνεται αναφορά, μεταξύ άλλων, και στα **ερυθρά 105 έως 101**. Έχει τη σημασία του πως απευθυνόμενη στον Μ.Κ.7 καταγράφει στο Σημείωμα της ότι «*Πρόκειται για το θέμα για το οποίο μιλήσατε με το Βοηθό Γενικό Εισαγγελέα*»..

Μετά όταν έβαλα 20, έγινε μια συζήτηση μεταξύ μας εκεί, στο πρώτο αρχείο, ότι δεν επιστρέφει στις 20 και επιστρέφει στις 21 και γράφω το δεύτερο σημείωμα "να τεθεί υπόψη του Γενικού Εισαγγελέα 21.8.13". Η αυτό έγινε το δεύτερο σημείωμα τώρα που το βλέπω, ότι η υπηρεσιακή οδηγία ή όταν ήρθε στο γραφείο μου η κυρία Θεοκλήτου, έβαλα εγώ το δεύτερο σημείωμα 21.8.13. Ένα από τα δύο είναι. Αλλά το χαρτί του πρώτου αρχείου, που είναι η υπηρεσιακή οδηγία, είναι στο γραφείο του πρώτου αρχείου, που υπέγραφε στο γραφείο της Καίτης Χρίστου.

- Ε. Επειδή βάζετε δύο σενάρια, εάν ήταν το πρώτο σενάριο, δηλαδή συμπληρώσατε και τα δύο έγγραφα την ίδια ώρα, θα μπορούσατε κάλλιστα το 20 να το κάνετε 21, άρα δεν είναι έτσι.
- Α. Έχετε δίκαιο, γι' αυτό μπορεί να είναι το δεύτερο σενάριο, όταν ήρθε στο γραφείο μου η κυρία Θεοκλήτου για να μιλήσουμε».

¹⁰ Δείτε πρακτικά ημερ.5/4/16, σελ.868:

- «Ε. Κύριε Ερωτοκρίτου, στη βάση για αυτήν την επιστολή **ερυθρό 105**, απλώς για να υπάρχει και η θέση μου κάτω, υπέδειξες ενδιαφέρον για το θέμα που αφορούσε το γραφείο της κατηγορουμένης 3, γι' αυτό και ανέλαβες τον φάκελο 16.8, με ορισμό αρχικά 20.8 στην κυρία Θεοκλήτου και μετά το συμβάν που έγινε με τη συνάντηση με τον Γενικό Εισαγγελέα, τον Πέτρο Κληρίδη, αναγκάστηκες να κάνεις το σημείωμα 21.8.13.
- Α. Όχι, τα γεγονότα είναι όπως τα έχω πει. Έγινε ανάθεση στις 16.8 από εμένα εις το πρώτο αρχείο. Στο υπηρεσιακό σημείωμα στην κυρία Θεοκλήτου, της έβαλα προθεσμία για να τελειώσει 20.8. **Ενδιαμέσως από τις 16, σε κάποιο χρονικό στάδιο ήρθε στο γραφείο μου, με δική της πρωτοβουλία, για να συζητήσει το θέμα. Διαφωνήσαμε και με σημείωμα, το οποίο διατηρώ εις το γραφείο μου, φαίνεται καθαρά, που γράφει "σημείωμα Βοηθού Γενικού Εισαγγελέα"** και πρέπει να τεθεί εκεί, κρατούσε τον φάκελο η κυρία Θεοκλήτου, είπα "**να τεθεί υπόψη του Γενικού Εισαγγελέα 21.8.13**". **Ήταν η οδηγία που έδωσα στην κυρία Μαριλένα Θεοκλήτου.** Δεν είχα κανέναν λόγο να πιάσω τον φάκελο της Providencia για τα πιστοποιητικά, αφού η αρχική ανάθεση είχε γίνει στην κυρία Μαριλένα Θεοκλήτου και τον έφερε η ίδια στο γραφείο».

(Η έμφαση είναι του παρόντος Δικαστηρίου)

Ο Μ.Κ.7 υποστήριξε ότι μετά την επιστροφή του από τις θερινές διακοπές, δηλαδή από 20/8/13 και εντεύθεν, είχε κατά πρώτον κάποια στιγμή αντιληφθεί τον Κ.1 να κρατά τον φάκελο του Γενικού Αρχείου **Τεκμήριο 87** και, κατά δεύτερον, ότι εκείνη τη στιγμή τού είχε ζητήσει να μην ασχοληθεί με τα θέματα που αφορούσε ο φάκελος ενόσω ο Μ.Κ.7 υπηρετούσε στη Ν.Υ. Υπενθυμίζουμε ότι την ίδια μέρα ο Μ.Κ.7 κατέγραψε στο ημερολόγιο ενεργείας [**K-55** του **Τεκμηρίου 83(6)**] ότι «*οι οδηγίες είναι σαφείς και δεν υφίσταται λόγος διαφοροποίησης τους. Ισχύουν επομένως οι προηγούμενες οδηγίες για επίλυση των διαφορών με τις υφιστάμενες πολιτικές αγωγές*». Την εκδοχή αυτή έθεσε εξαρχής στη γραπτή Δήλωση του ο Μ.Κ.7 (**Έγγραφο 7**) και την επανέλαβε και στη διάρκεια της προφορικής του μαρτυρίας, όπου με σαφήνεια και θετικότητα διευκρίνισε τόσο το είδος του φακέλου όσο και τη χρονική περίοδο που είχε λάβει χώρα το γεγονός που ανέφερε. Παρά δε το ότι η θέση αυτή δεν αμφισβητήθηκε από τον συνήγορο του Κ.1, εντούτοις ο Κ.1 αντεξεταζόμενος επιχείρησε κάτι τέτοιο προβάλλοντας ότι ο Μ.Κ.7 δεν θυμόταν καλά και ότι ουδέποτε έγινε τέτοια κουβέντα με αυτόν για το ζήτημα. Είναι πολύ καλά γνωστές οι συνέπειες παράλειψης αντεξέτασης ενός μάρτυρα σε ένα ουσιαστικό ζήτημα¹¹.

Πέραν όμως τούτου διαπιστώσαμε ότι στο πλαίσιο της απάντησης του ο Κ.1 προσπάθησε περισσότερο εν είδει επιχειρήματος να πείσει για τη θέση του, λέγοντας ότι για το θέμα αυτό υπήρχε διαφορά μεταξύ της γραπτής δήλωσης του Μ.Κ.7 και των όσων στη συνέχεια ανέφερε προφορικά στην κυρίως εξέταση του. Κατά τον ίδιο τρόπο κατέφυγε και στις αναθέσεις εργασίας (που αφορούσαν έγγραφα του εν λόγω φακέλου) σε μια προσπάθεια να δείξει ότι δεν υπήρχε κάτι που ο ίδιος χειρίζετο κατά τον ουσιώδη χρόνο ώστε να ευρίσκετο τότε στην κατοχή του ο φάκελος και ότι τις επιστολές τις χειρίστηκε σε μεταγενέστερο στάδιο. Από την άλλη δεν διαπιστώσαμε ο Μ.Κ.7 να είχε οποιοδήποτε λόγο ή σκοπιμότητα να πει αυτά που κατέθεσε. Ούτε βρίσκουμε οποιοδήποτε έρεισμα στη θέση του Κ.1 ότι υπάρχει διαφορά μεταξύ γραπτής και προφορικής δήλωσης του Μ.Κ.7 για το υπό κρίση θέμα. Απλούστατα στην προφορική του μαρτυρία ο Μ.Κ.7 ερωτώμενος κλήθηκε και έδωσε περαιτέρω διευκρινίσεις.

¹¹ Δέστε Μοσχάτου v. Μοσχάτου (1999) 1 Α.Α.Δ. 785 και Frederickou Schools Co Ltd κ.α v. Acuac Inc. (2002) 1 Α.Α.Δ. 1527.

Το γεγονός ότι ο Μ.Κ.7 είχε μιλήσει με τον Κ.1 για τον φάκελο **Τεκμήριο 87**, επιβεβαιώνεται και από το ίδιο το Σημείωμα της κας Θεοκλήτου όπου γίνεται ρητή αναφορά στο ότι ο Μ.Κ.7 είχε μιλήσει για το θέμα των **ερυθρών 105 έως 101** με τον Κ.1. Δεν υπήρχε οποιοσδήποτε λόγος η κα Θεοκλήτου να καταγράψει κάτι τέτοιο στο Σημείωμα της προς τον Γ.Ε. Μ.Κ.7 αν δεν είχε λάβει χώρα ένα τέτοιο γεγονός. Η δε υπογραφή του Σημειώματος από τον Κ.1 στις 21/8/13 συνάδει με το χρονικό στάδιο που θυμόταν ο Μ.Κ.7 ότι είχε τη σχετική συνομιλία για τον φάκελο αυτό με τον Κ.1 και το οποίο, αν και δεν μπορούσε να το προσδιορίσει με ακρίβεια ο Μ.Κ.7, ήταν βέβαιος ότι ήταν μετά τις 20/8/13 που επέστρεψε από την άδεια του. Λογικό είναι και ότι μια τέτοια συνομιλία είναι που ανάγκασε τον Κ.1 να δώσει οδηγίες στις 21/8/13 όπως ο φάκελος πλέον τεθεί ενώπιον του Μ.Κ.7.

Για το θέμα της συμπερίληψης στα πιστοποιητικά του Εφόρου της υποσημείωσης (*“There are court proceedings pending”*) υπενθυμίζουμε σχετικά ότι στις 8/8/13 η Κ.3 ζήτησε με επιστολή της προς τον Υπουργό Εμπορίου να δώσει εντολή στον Έφορο Εταιρειών «να εκδώσει καθαρά πιστοποιητικά χωρίς υποσημειώσεις και ουρές» (**ερυθρό 104** στο **Τεκμήριο 87**). Ως αποτέλεσμα της επιστολής αυτής ζητήθηκε η άποψη του Γενικού Εισαγγελέα με την επιστολή του Υπουργείου ημερ.12/8/13 (**ερυθρό 105** στο **Τεκμήριο 87**). Ακολούθησε η γνωμάτευση του Μ.Κ.7 ημερ.10/9/13 (**ερυθρό 169** στο **Τεκμήριο 87**).

Η Κ.3 απέστειλε νέα επιστολή ημερ.20/9/13 προς το Υπουργείο η οποία στη συνέχεια διαβιβάστηκε στη Ν.Υ. με την επιστολή του ημερ.25/9/13 (**ερυθρό 187** στο **Τεκμήριο 87**) με την οποία ζητείτο από τον Γ.Ε. να τους πληροφορήσει κατά πόσον συνέχιζε να ισχύει το περιεχόμενο της επιστολής του ημερ.10/9/13 ή αν τίθετο θέμα επανεξέτασης του θέματος. Η επιστολή αυτή απαντήθηκε με τη γνωμάτευση του Κ.1 ημερ. 27/9/13 (**ερυθρό 189** στο **Τεκμήριο 87**).

Διευκρινίζουμε ότι με βάση το **Τεκμήριο 89** (Κάρτα Διακίνησης), ο φάκελος **Τεκμήριο 87** ήταν χρεωμένος στον Κ.1 από τις 13/9/13 ενώ ανάθεση εργασίας στον ίδιο σε σχέση με αυτό τον φάκελο (Έντυπο Ανάθεσης) έγινε μόλις στις 27/9/13 και συγκεκριμένα για την εν λόγω επιστολή την οποία απάντησε

αυθημερόν. Συνάγεται δηλαδή πως για κάποιο λόγο είχε όντως ζητήσει και κατείχε τον φάκελο χωρίς να είχε ανατεθεί κάτι στον ίδιο βάσει της προαναφερθείσας διαδικασίας.

Είναι λογικό πως η ύπαρξη δύο διαφορετικών γνωματεύσεων οδήγησε το Υπουργείο να αποστείλει νέα επιστολή προς τον Μ.Κ.8 ημερ. 2/10/13 με την οποία ζητούσε την «τελική» του θέση επί του θέματος, η οποία και απαντήθηκε με την γνωμάτευση του Μ.Κ.8 ημερ. 7/10/13 (**ερυθρό 218** στο **Τεκμήριο 87**). Η τελευταία αυτή επιστολή του Υπουργείου παρελήφθη από τη Ν.Υ., με βάση τη σχετική σφραγίδα, στις 4/10/13.

Ο φάκελος **Τεκμήριο 87** με την πρωτότυπη επιστολή, **ερυθρό 216**, δεν εστάλη μέσω της συνήθους διαδικασίας στον Μ.Κ.8 για να γνωματεύσει.

Αποτέλεσε κοινό έδαφος ότι προηγήθηκε ενημέρωση του Μ.Κ.8 τόσο για τη λήψη της επιστολής ημερ. 2/10/13 όσο και για το πιο πάνω θέμα από τον Κ.1 κατόπιν συνάντησης την οποία ζήτησε και είχαν στο γραφείο του Μ.Κ.8. Η θέση δε του Μ.Κ.8 ότι εάν ερχόταν στον ίδιο πρωτότυπη επιστολή που απευθυνόταν στον Γ.Ε. είτε θα της επιλαμβανόταν ο ίδιος, είτε θα την ανέθετε σε κάποιο λειτουργό και ότι στην προκειμένη περίπτωση ούτε το ένα έγινε ούτε το άλλο, πέραν του ότι κρίνεται απόλυτα λογική και συμβατή και με τον τρόπο λειτουργίας του Αρχείου της Ν.Υ., δεν έτυχε, εν τέλει, οποιασδήποτε αμφισβήτησης κατά την αντεξέταση του. Επισημαίνεται παράλληλα ότι ούτε και ο ίδιος ο Κ.1 αμφισβήτησε τη θέση που του τέθηκε ότι, ενόψει του ότι ο φάκελος ήταν χρωμένος σε εκείνον είχε δει το πρωτότυπο της επιστολής εντός του φακέλου, τον οποίο, αφού πήρε, πήγε και συνάντησε τον Μ.Κ.8 στο γραφείο του, όπου είχε μαζί του σχετική συζήτηση. Μάλιστα δέχθηκε ότι, αν ο φάκελος ήταν κοντά του, φυσιολογικά τον είχε πάρει μαζί του όταν συνάντησε τον Μ.Κ.8 για να τον πληροφορήσει σχετικά. Υπενθυμίζεται εδώ ότι έχουμε ήδη δεχθεί πως ο φάκελος **Τεκμήριο 87** ήτο χρωμένος στον Κ.1 με βάση το **Τεκμήριο 89** από τις 13/9/13 και συνεπώς αποτελεί περαιτέρω εύρημα μας πως όντως τον μετέφερε μαζί του στην πιο πάνω συνάντηση.

Ως προς το τι ακριβώς λέχθηκε στο πλαίσιο αυτής της συνάντησης στις 4/10/13 υπήρξαν διιστάμενες εκδοχές μεταξύ του Κ.1 και Μ.Κ.8. Ήταν η εκδοχή του Μ.Κ.8 ότι ο Κ.1 τον είχε παρακαλέσει να ετοιμάσει τη δική του γνωμάτευση στο ζήτημα, λέγοντας του ότι ο Ανδρέας Νεοκλέους επιμένει και χρησιμοποιώντας χαρακτηριστικά τη φράση ότι αυτός «*είχε κάτσει πάνω στα αφτιά του*». Από την άλλη, η εκδοχή του Κ.1 ήταν ότι απλώς είχε επιστήσει την προσοχή στον Μ.Κ.8 στο ότι θα είχαν πρόβλημα με «τους ενδιαφερόμενους» σε περίπτωση ύπαρξης εντός της Ν.Υ. διαφορετικών απόψεων, ισχυριζόμενος ότι δεν είπε την πιο πάνω φράση αλλά ότι αυτό που είπε ήταν ότι «**θα κάτσει ο Νεοκλέους πάνω στα αφτιά μας**».

Ο Μ.Κ.8 εξήγησε, κατά την άποψη μας, με τρόπο πειστικό τον λόγο που ήταν σε θέση να θυμηθεί τόσο τη σχετική συνάντηση όσο και τη συγκεκριμένη σιχομυθία. Έχουμε πειστεί ότι όντως τού είχε κάνει εντύπωση που ο Κ.1, ο οποίος ασχολείτο με ποινικές υποθέσεις, είχε ασχοληθεί με θέμα του Γενικού Αρχείου. Πρόκειται για μία καθόλα λογική εξήγηση. Ενώ από την άλλη δεν μας έχει πείσει η εξήγηση που έδωσε ο Κ.1 ότι βασικά προέβαινε σε μία εκτίμηση για την πιθανή μελλοντική αντίδραση του Ανδρέα Νεοκλέους – όπως διευκρίνισε – ότι «*θα καθόταν πάνω στα αφτιά*» τους σε περίπτωση ανατροπής της γνωμάτευσης του (Κ.1) από τον Μ.Κ.8. Ήταν θέση του ότι χωρίς δηλαδή να είχε εκδηλωθεί μέχρι τότε οποιαδήποτε πίεση ή όχληση από τον Ανδρέα Νεοκλέους, από το γεγονός και μόνο ότι στη συνεδρίαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, στην οποία είχε συζητηθεί το θέμα κλοπής εταιρειών ρωσικών συμφερόντων λόγω πλαστογραφιών (χωρίς να αφορά την Providencia), σε συνάρτηση με το ότι είχε πληροφορηθεί στο περιθώριο αυτής για διερεύνηση από την Αστυνομία μίας περίπτωσης εταιρείας της Κ.3, είχε αποκομίσει την εντύπωση ότι η Κ.3 προωθούσε την επίλυση αυτών των θεμάτων. Η εκδοχή αυτή δεν πείθει. Η πιο πάνω συνεδρίαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής δεν είχε ασχοληθεί με την Providencia, που ήταν το αντικείμενο της επιστολής του Υπουργείου στη γνωμοδότηση που επιζητούσε, αλλά με άλλες εταιρείες για τις οποίες μάλιστα εγείρετο διαφορετικό ζήτημα από αυτό που αφορούσε την Providencia, ήτοι αυτό των πλαστογραφιών. Εν πάση περιπτώσει, ακόμα και να είχε ακούσει κάτι σχετικό για μια εταιρεία της Κ.3, θεωρούμε άκρως υπερβολικό

και αδικαιολόγητο το να ανησυχούσε σε τέτοιο βαθμό που να προέβαινε σε τέτοια εκτίμηση για το μέλλον.

Προσθέτουμε πως η φράση «έκατσε πάνω στα αφτιά μου» καταδεικνύει, κατά την άποψη μας, γνώση του Κ.1 για βαθύτερη πίεση, και όχι απλώς όχληση, από τον Ανδρέα Νεοκλέους και την Κ.3. Δεν υπήρχε εξάλλου λόγος να χρησιμοποιήσει τέτοια φράση εάν δεν είχε προηγηθεί προς τον ίδιον τέτοια πίεση από πλευράς Ανδρέα Νεοκλέους. Αναμφίβολα το θέμα των υποσημειώσεων ήταν ένα θέμα το οποίο ενδιέφερε εξαιρετικά την Κ.3 και προσπαθούσε εναγωνίως να εξασφαλίσει «καθαρά» πιστοποιητικά. Η πιο πάνω φράση (όπως την έχουμε δεχθεί) προϋποθέτει κάποιον ο οποίος με κάποιο τρόπο είναι ενήμερος για την ισχυρή και πιεστική απαίτηση επίλυσης του ζητήματος και πράττει ό,τι μπορεί προς αυτή την κατεύθυνση.

Αποτελεί συνεπώς εύρημα μας ότι τα γεγονότα έλαβαν χώρα με τον τρόπο που περιέγραψε ο Μ.Κ.8.

Είναι αναντίλεκτο ότι στην πιο πάνω συνάντηση ο Κ.1 δεν προέβη σε οποιαδήποτε νύξη προς τον Μ.Κ.8 για την ποινική πτυχή της υπόθεσης Providencia. Δεν του ανέφερε ούτε ότι την μελετούσε, ούτε τι άποψη είχε σχηματίσει σε σχέση με αυτή.

Αντεξετάζομενος ο Κ.1 ισχυρίστηκε πως ο λόγος που δεν είχε αναφέρει οτιδήποτε στον Μ.Κ.8 ήταν επειδή δεν είχε κατασταλάξει για άνοιγμα του φακέλου με νέες καταθέσεις ή ποινική δίωξη, αλλά απλώς «είχε σχηματίσει εντύπωση». Περαιτέρω πρόσθεσε πως εκείνο που συζητήσαν κατά τη συνάντηση αυτή αφορούσε υπόθεση του Γενικού Αρχείου ενώ η υπόθεση της Providencia ήταν του Ποινικού Αρχείου και δεν το θυμήθηκε, ούτε το συνέδεσε.

Υπενθυμίζουμε στο σημείο αυτό πως ο Κ.1 τέσσερις μέρες μετά την εν λόγω συνάντηση του με τον Μ.Κ.8, στις 8/10/13, έδωσε οδηγίες για τη λήψη τριών επιπρόσθετων καταθέσεων στην ποινική υπόθεση της Providencia¹². Η δε

¹² Δείτε πρακτικά ημερ.5/4/14, σελ.878:

«Ε. 4 Οκτωβρίου, για αυτήν την υπόθεση του πρώτου αρχείου δεν είχατε κατασταλάξει για άνοιγμα του

«διάπραξη των ποινικών αδικημάτων» στην υπόθεση αυτή, με βάση την ίδια την υποβολή του συνηγόρου του Κ.1 προς τον Μ.Κ.4, ήταν «*πασιφανής*» και «*εξόφθαλμη*» στον Κ.1 από τον Αύγουστο του 2013¹³ (Βλ. υπόθ. **Μαρσέλλο κ.α. ν Κωνσταντίνου, Ποιν. Εφ.167/13 ημερ.18/1/17**).

Υπενθυμίζουμε ακόμη ότι το ζήτημα των υποσημειώσεων στα πιστοποιητικά που εξέδιδε ο Έφορος για την εταιρεία Providencia προέκυψε μετά τις αλλαγές που είχαν καταχωρηθεί στον Έφορο στις 15/9/11 και οι οποίες ήταν ο λόγος που έγινε στη συνέχεια από μέρους της Μαρίας Φυλακτού Χριστοδούλου η καταγγελία στην Αστυνομία. Δεν επρόκειτο, επομένως, για ένα θέμα άσχετο και ασύνδετο με αυτό που ο Κ.1 μελετούσε στο πλαίσιο της ποινικής καταγγελίας που είχε προηγηθεί.

Όπως εξηγούμε στη συνέχεια, και στη διάρκεια των συζητήσεων που ο Κ.1 είχε με την Μ.Κ.9 ενόσω Γ.Ε. ήταν ακόμη ο Μ.Κ.7, προέκυψε ως εύρημα μας ότι από την πρώτη φορά της είχε πει ότι ο ίδιος θεωρούσε ότι υπήρχαν ποινικά αδικήματα και ότι θα λάμβανε κάποιες καταθέσεις που η Αστυνομία είχε παραλείψει να λάβει.

Στη βάση των πιο πάνω δεδομένων μας προκαλεί εντύπωση η πιο πάνω εκδοχή του Κ.1, η οποία και δεν μπορεί να γίνει δεκτή. Θα θεωρούσαμε πολύ πιο φυσιολογικό και αναμενόμενο, αφού είχε ήδη τον ποινικό φάκελο να ενημέρωνε τον Μ.Κ.8 για τις όποιες απόψεις, σκέψεις, εντυπώσεις ή και αποφάσεις είχε πάρει ή έστω ότι υπήρχε και κάποια ποινική πτυχή διασυνδεόμενη με το θέμα των υποσημειώσεων. Η απουσία οποιασδήποτε σχετικής νύξης για την ποινική πτυχή κατά την κρίση

φακέλου με νέες καταθέσεις ή ποινική δίωξη;

Α. Σίγουρα όχι, όμως είχα σχηματίσει εντύπωση, είχα σχηματίσει εντύπωση την οποία θα την έλεγα υπηρεσιακά εν καιρώ και με τον τρόπο τον επιβάλλοντα και τον δέοντα στον Γενικό Εισαγγελέα.»

¹³ Δέστε πρακτικά ημερ.5/10/15, σελ. 35-26:

«Ε. Εγώ θα σου υποβάλω ότι **ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας διαβάζοντας τους φακέλους διαπίστωσε ότι η διάπραξη των ποινικών αδικημάτων ήταν πασιφανής, εξόφθαλμη**, διότι έγιναν οι μεταβιβάσεις των μετοχών στη βάση ενός πληρεξουσίου που έγινε το 2000 και αφορούσε άλλη εταιρεία και έγιναν οι μεταβιβάσεις της Providencia που ιδρύθηκε το 2002 και δεν μπορούσε να καταλάβει γιατί έπρεπε οι διαφορές να επιλυθούν στα πολιτικά Δικαστήρια, όπως κάποιοι ανακριτές εισηγούντο και κάποιοι από τη Νομική Υπηρεσία.

κ. Στεφάνου: Απλώς να διευκρινιστεί το πότε χρονικά, δεν έχει πει πότε διαπίστωσε.

Ο κ. Χ. Πουργουρίδης συνεχίζει:

Ε. **Διαπίστωσε** πριν δώσει τις οδηγίες, **όταν μελέτησε τον φάκελο τον Αύγουστο του 2013.**»
(Η έμφαση είναι του παρόντος Δικαστηρίου)

μας αφενός ήταν ενσυνείδητη και αφετέρου δημιουργεί εύλογα ερωτηματικά στα οποία δεν έχουν δοθεί πειστικές εξηγήσεις από τον Κ.1.

Να σημειωθεί πως με επιστολή του ημερ. 3/10/13 ο Ανδρέας Νεοκλέους πληροφορούσε τον Valery Kuleshov, μεταξύ άλλων, ότι σε λίγες μέρες θα εκδίδοντο νέα «καθαρά» πιστοποιητικά (*'new clean certificates'*) για την Providencia, χωρίς δηλαδή αναφορά σε εκκρεμείς δικαστικές διαδικασίες (**Τεκμήριο 240**), στοιχείο το οποίο επιβεβαιώνει πως και αυτός (Α. Νεοκλέους) από κάπου είχε κάποια σχετική ενημέρωση για το θέμα.

Στις 8/10/13 ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου επισυνάπτοντας όλες τις επιστολές του Υπουργείου προς τον Γ.Ε. καθώς και τις απαντήσεις/γνωματεύσεις που κατά καιρούς είχαν λάβει από τη Ν.Υ. (ήτοι επιστολές των Μ.Κ.7, Κ.1 και Μ.Κ.8 ημ. 10/9/13¹⁴, 27/9/13¹⁵ και 7/10/13¹⁶ αντίστοιχα) καλούσε τον Έφορο όπως, στα πιστοποιητικά που εκδίδει για την εταιρεία Providencia για το θέμα της συμπερίληψης της υποσημείωσης (*"There are court proceedings pending"*), «**υατηρηθούν όλες οι πρόνοιες της νομοθεσίας**».

Όπως προκύπτει από αναντίλεκτη μαρτυρία του Μ.Κ.12 αυτός στις 9/10/13 μελετώντας τις επιστολές του Γ.Ε. προέβη στην έκδοση σχετικών πιστοποιημένων αντιγράφων προς την Κ.3 χωρίς την πιο πάνω υποσημείωση. Την επόμενη μέρα έγινε και αφαίρεση της υποσημείωσης από το ηλεκτρονικό μητρώο της εταιρείας.

Αστυνομική Διερεύνηση για Providencia - Οδηγίες Νομικής Υπηρεσίας

Όπως έχουμε ήδη αναφέρει, η Διευθύντρια της Providencia Μ. Φυλακτού-Χριστοδούλου επισκέφθηκε τη Μ.Κ.16 στο γραφείο της στις 26/9/11 και της κατήγγειλε ότι στις 15/9/11 άγνωστα πρόσωπα, χωρίς να είχε συγκληθεί οποιαδήποτε συνέλευση της πιο πάνω εταιρείας, παράνομα και παράτυπα καταχώρησαν στον Έφορο Εταιρειών τα έντυπα ΗΕ2, 4 και 57 για αλλαγή

¹⁴ Δείτε ερυθρό 169 στο Τεκμήριο 87.

¹⁵ Δείτε ερυθρό 189 στο Τεκμήριο 87.

¹⁶ Δείτε ερυθρό 218 στο Τεκμήριο 87.

Διεύθυνσης Εγγεγραμμένου Γραφείου, Διευθυντών, Γραμματέα και Μετόχων της εταιρείας.

Όπως προκύπτει από την αναντίλεκτη στο σημείο αυτό μαρτυρία της Μ.Κ.16 και το **Τεκμήριο 83** έλαβαν χώρα τα εξής:

Η Μ.Κ.16 διερεύνησε την υπόθεση και υπέβαλε στις 23/5/12 την πρώτη της Έκθεση (**κυανούν 43** στο **Τεκμήριο 83(1)**) στον Προϊστάμενό της, Αν. Υπαστυνόμο Χ. Μαυρομάτη, ο οποίος και την προώθησε στη Ν.Υ. για οδηγίες. Κατάληξη της Μ.Κ.16 ήταν ότι η όλη υπόθεση αφορούσε διαφορές μεταξύ της Κ.3 και των αδελφών Zakharov οι οποίες μπορούσαν να επιλυθούν στο πλαίσιο αστικής αγωγής¹⁷.

Ο φάκελος επιστράφηκε από τη Ν.Υ. στις 24/8/12 με οδηγίες για αρχειοθέτηση του αφού προηγήθηκε σημείωμα της Μ.Κ.9 εκ μέρους του Γ.Ε. ημερ. 21/8/12 σύμφωνα με το οποίο οι διαφορές των εμπλεκόμενων θα έπρεπε να επιλυθούν στα Πολιτικά Δικαστήρια (σημείωμα με **αρ. 12** στο **Τεκμήριο 83(6)**) το οποίο έχει ως εξής:

«Αρχηγό Αστυνομίας. Οι διαφορές των εμπλεκόμενων θα πρέπει να επιλυθούν στα πολιτικά Δικαστήρια. Για τα όσα αναφέρονται στο σημείωμα με αριθμό 10 έχει ενημερωθεί ο Γενικός Εισαγγελέας ο οποίος έχει ήδη καλέσει σε σύσκεψη τον Έφορο Εταιρειών για συζήτηση του θέματος, δηλαδή των προβλημάτων που δημιουργούνται με την υφιστάμενη νομοθεσία και την προώθηση νομοθετικών ρυθμίσεων ώστε ο Έφορος να μπορεί να ελέγχει αποτελεσματικά τις διάφορες αλλαγές που υποβάλλονται στον Έφορο σε σχέση με τους Διευθυντές, μετόχους και διευθύνσεις των εταιρειών».

Για τις πιο πάνω οδηγίες ενημερώθηκε σχετικά η Μ. Κυριακού λόγω μη εντοπισμού της κας Φυλαχτού από την Μ.Κ.16 (σημείωμα με **αρ. 18** στο Η.Ε. (Ημερ. Ενεργείας) **Τεκμήριο 83(6)**). Την επομένη, 28/8/12, ενημερώθηκε και η παραπονούμενη (σημείωμα με **αρ.19** στο **Τεκμήριο 83(6)**). Την ίδια μέρα η

¹⁷ «...Οι διαφορές των δύο πλευρών θα πρέπει να επιλυθούν στο Δικαστήριο στα πλαίσια αγωγών που έχουν γίνει από τις δυο πλευρές και να μην απασχολήσει άλλο την Αστυνομία αυτή η υπόθεση».

υπόθεση διαβιβάστηκε στον Υπεύθυνο ΓΔΟΕ Π. Κουντουρέση (σημείωμα με **αρ. 20** στο **Τεκμήριο 83(6)**).

Στις 10/9/12 ο Υπεύθυνος ΓΔΟΕ Αν. Υ/μος Π. Κουντουρέσης, κατόπιν ενημέρωσης της οποίας έτυχε από την κα Φυλακτού για νέα στοιχεία, διαβίβασε τον φάκελο στον Λοχ. 1879 Δ. Γλυκαίνου με οδηγίες όπως προσέλθει η παραπονούμενη για λήψη συμπληρωματικής κατάθεσης, όπως και έγινε στις 12/9/12 (σημείωμα με **αρ. 22** στο **Τεκμήριο 83(6)**).

Στις 2/10/12 ο Λοχ. 1879 Δ. Γλυκαίνου υπέβαλε την Έκθεση του στον Υπεύθυνο ΓΔΟΕ για προώθηση της στη Ν.Υ. για μελέτη και οδηγίες (**κυανούν 52** στο **Τεκμήριο 83(4)**). Σχετικά είναι τα σημειώματα με **αρ. 23** και **24** στο **Τεκμήριο 83(6)**. Στην εν λόγω Έκθεση του ο ανακριτής επαναλάμβανε την εισήγηση για επίλυση των διαφορών στο πολιτικό Δικαστήριο όπου ευρίσκεται¹⁸. Με την εισήγηση αυτή συμφώνησε ο Π. Κουντουρέσης (**καταχώρηση 24** στο Ημερολόγιο Ενεργείας - **Τεκμήριο 83(6)**) και προώθησε τον φάκελο στη Ν.Υ. στις 9/10/12 (σημείωμα με **αρ.25** στο **Τεκμήριο 83(6)**).

Στις 16/7/13 ο φάκελος επεστράφη με οδηγίες όπως οι διαφορές των εμπλεκόμενων επιλυθούν στα Πολιτικά Δικαστήρια (σημείωμα με **αρ. 26** ημερ. 9/7/13 στο **Τεκμήριο 83(6)**)¹⁹. Ως αποτέλεσμα των πιο πάνω οδηγιών ο φάκελος αρχειοθετήθηκε αφού στις 17/7/13 ενημερώθηκε σχετικά η κα Φυλακτού (σημείωμα με **αρ.29** στο **Τεκμήριο 83(6)**).

Για την υπόθεση Providencia και για λογαριασμό της Κ.3 επισκέφθηκε τον Μ.Κ.2 η Μ. Κυριακού, Βουλευτής, 2-3 φορές. Στη μία από αυτές που έλαβε χώρα στις 5/8/13 προέβαλε διάφορους ισχυρισμούς για διάπραξη ποινικών αδικημάτων.

¹⁸ Δέστε σελίδα 5 της Έκθεσης του:

«κατά την άποψη μου τα στοιχεία αυτά δεν προσθέτουν οτιδήποτε που να κάνει δυνατή την διαφοροποίηση της θέσης ως αυτή αναφέρεται στην έκθεση υπό **Κ-43** με την οποία έχει συμφωνήσει το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα .... Λαμβάνοντας υπόψη ότι τα έγγραφα αυτά είχαν τεθεί ενώπιον του Αστικού Δικαστηρίου που εκδικάζει και θα αποφασίσει για την ορθότητα/νομιμότητα των πιο πάνω αλλαγών θεωρώ ότι ... το θέμα θα πρέπει να επιλυθεί οριστικά από το Δικαστήριο ενώπιον του οποίου βρίσκεται».

¹⁹ «Αρχηγό Αστυνομίας. Ο φάκελος επιστρέφεται. Οι διαφορές των εμπλεκόμενων θα πρέπει να επιλυθούν στα πολιτικά Δικαστήρια.»

Ενόψει του ότι δεν είχε οποιαδήποτε έγγραφα προς απόδειξη αυτών που ισχυριζόταν, ο Μ.Κ.2 της ζήτησε να του αποστείλει τα σχετικά έγγραφα τα οποία στη συνέχεια εκείνη απέστειλε μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στις 5/8/13 (**Τεκμήριο 83(4) - Κυανούν 54**) και ο Μ.Κ.2 προώθησε την επομένη, 6/8/13, στο Τμήμα Γ μέσω του Βοηθού Αρχηγού Επιχειρήσεων ως καθ' ύλην αρμόδιου ζητώντας παράλληλα τις απόψεις του.

Ακολούθησε η ετοιμασία Έκθεσης από τον Μ.Κ.4 ημερ. 12/8/13 αναφορικά με την καταγγελία για κλοπή μετοχών της εταιρείας Providencia (**Κυανούν 55 στο Τεκμήριο 83(6)**). Στην Έκθεση αυτή, η οποία διαβιβάστηκε με τα παραρτήματα που επισυνάπτονταν, αναφέρει ότι ο φάκελος είχε διαβιβασθεί δύο φορές στη Ν.Υ. και επιστράφηκε με οδηγίες όπως τα εμπλεκόμενα μέρη επιλύσουν τις διαφορές τους στα Πολιτικά Δικαστήρια. Διατύπωσε δε την άποψη ότι δεν υπήρχε περιθώριο για ποινική διερεύνηση της υπόθεσης σχετικά με τα αδικήματα που αναφέρονταν σε ηλεκτρονικό μήνυμα της Μ. Κυριακού που είχε διαβιβασθεί στο ΓΔΟΕ. Ενόψει του ότι θα πραγματοποιείτο συνάντηση στον Γ.Ε. ο Μ.Κ.2 έδωσε οδηγίες με χειρόγραφο σημείωμα του ημερ. 14/8/13 να τεθούν δια ζώσης τα όσα επικαλείτο η Μ. Κυριακού και κατά πόσο χρήζουν περαιτέρω διερεύνησης. Η Έκθεση του ημερ. 12/8/13 επισυνάπτεται σε Ημερολόγιο Ενεργείας που ετοιμάστηκε από τον Αναπληρωτή Αρχηγό Αστυνομίας ημερ. 20/8/13 (**Κυανούν 55 στο Τεκμήριο 83(6)**).

Το θέμα τέθηκε υπόψιν του Γ.Ε. Μ.Κ.7 και ετοιμάστηκε Ημερολόγιο Ενεργείας μαζί με την υπόλοιπη αλληλογραφία που υποβλήθηκε στον Γ.Ε. στις 20/8/13 και ο Γ.Ε. με χειρόγραφο σημείωμα του της ίδιας ημέρας επισήμανε ότι «*οι οδηγίες είναι σαφείς και δεν υφίσταται λόγος διαφοροποίησης τους. Ισχύουν επομένως οι προηγούμενες οδηγίες για επίλυση των διαφορών με τις υφιστάμενες πολιτικές αγωγές*».

Οδηγίες Κ.1 για αποστολή του ποινικού φακέλου

Στις 26/8/13 ο φάκελος παραδόθηκε στον Κ.1 από την Μ.Κ.16 σύμφωνα με τις προφορικές του οδηγίες προς το γραφείο του Αρχηγού Αστυνομίας (σημείωμα με

αρ. 32 στο **Τεκμήριο 83(6)**). Της διαβίβασης του φακέλου προηγήθηκε τηλεφώνημα του Κ.1 προς τον Αρχηγό της Αστυνομίας Μ.Κ.2 με το οποίο του ζητούσε όπως ο σχετικός φάκελος αποσταλεί στον ίδιο προσωπικά.

Δεν διαφεύγει την προσοχή μας στο σημείο αυτό η ύπαρξη αντίφασης μεταξύ της ένορκης μαρτυρίας του Κ.1 και της κατάθεσης που έδωσε στον Μ.Κ.5. Συγκεκριμένα στο **Τεκμήριο 95** ισχυρίστηκε ότι είχε ζητήσει από το ΤΑΕ μέσω του Ποινικού Αρχείου της Ν.Υ. όπως ο εν λόγω φάκελος μεταφερθεί στο γραφείο του χωρίς να προβεί τότε σε οποιαδήποτε αναφορά στο τηλεφώνημα που είχε κάνει σχετικά στον Αρχηγό της Αστυνομίας. Η εξήγηση που προσπάθησε να δώσει ο Κ.1 ότι στο **Τεκμήριο 95** αναφέρεται απλώς στη διαδικασία που ακολουθήθηκε, δηλαδή τη διαβίβαση του φακέλου από το ΤΑΕ στο Ποινικό Αρχείο της Ν.Υ. για να μεταφερθεί στη συνέχεια ο φάκελος στο γραφείο του, δεν πείθει. Ο ίδιος επέλεξε στο **Τεκμήριο 95** να τονίσει το γεγονός ότι είχε ζητήσει από το ΤΑΕ Αρχηγείου να έλθει ο συγκεκριμένος φάκελος επισημαίνοντας, σε δύο μάλιστα περιπτώσεις, ότι θυμόταν το γεγονός αυτό. Αν δεν θυμόταν από πού είχε ζητήσει τον φάκελο, γεγονός που θα μπορούσε ενδεχομένως να κριθεί ως απόλυτα φυσιολογικό δεδομένης της παρέλευσης σημαντικού χρόνου, δεν υπήρχε κανένας λόγος να διατυπώσει τη θέση του με τον τρόπο που το έκανε. Κατά συνέπεια θεωρούμε ότι αυτό ήταν το σημείο που ήθελε να προβάλλει στην εν λόγω κατάθεση και σίγουρα όχι να περιγράψει τη διαδικασία που ακολουθείται – και ακολουθήθηκε στην προκειμένη περίπτωση – για σκοπούς μεταφοράς ενός φακέλου από την Αστυνομία στη Ν.Υ. Εν πάση περιπτώσει κρίνουμε ότι η αναφορά του στο **Τεκμήριο 95** είναι σαφής και δεν μπορεί να ερμηνευθεί με τον τρόπο που ο ίδιος ισχυρίστηκε στην ένορκη του μαρτυρία.

Κατά πόσο ενημερώθηκε ο Μ.Κ.7 πριν ζητηθεί ο ποινικός φάκελος

Το κύριο, ωστόσο, ζήτημα στο σημείο αυτό, το οποίο και υπήρξε επίδικο, είναι το κατά πόσον ο Κ.1, πριν ζητήσει τον φάκελο, είχε ενημερώσει σχετικά τον τότε Γ.Ε. Μ.Κ.7. Η εκδοχή του Μ.Κ.7 ήταν σαφής και κατηγορηματική. Συγκεκριμένα τόνισε ότι κάτι τέτοιο ποτέ δεν έλαβε χώρα. Πρόκειται μάλιστα για θέση που προέβαλε από την αρχή κατά το στάδιο που έδωσε κατάθεση στους ποινικούς

ανακριτές όταν του υπέδειξαν την καταχώριση με **αρ. 32** στο **Τεκμήριο 83(6)** ημ. 26/8/13 του Αρχηγού Αστυνομίας προς τον Κ.1 ότι διαβιβάζεται η υπόθεση Providencia σύμφωνα με τις προφορικές οδηγίες του Κ.1²⁰. Είχε από τότε τονίσει την άγνοια του γι' αυτή την διακίνηση του φακέλου και για την αποστολή του στον Κ.1²¹. Ταυτόχρονα ενώπιον μας κάκισε με ιδιαίτερα έντονο τρόπο την συμπεριφορά αυτή του Κ.1, περιγράφοντας την ως μια ενέργεια που έγινε «πλαγίως» και με παράκαμψη της κανονικής διαδικασίας χωρίς ο ίδιος να έχει «χαμπάρ»²². Ήταν φανερή η έντονη δυσφορία και απarέσκεια του για ό,τι είχε συμβεί.

Η αντίθετη εκδοχή από μέρους του Κ.1 δεν έπεισε. Με μονολεκτικές απαντήσεις αρνήθηκε την υποβολή που του τέθηκε ενώ ταυτόχρονα προσπάθησε να δώσει έμφαση στο γεγονός ότι κατ' εκείνο το χρονικό στάδιο ο Μ.Κ.7 ευρίσκετο «στην έξοδο», δηλαδή λίγο πριν την αφυπηρέτηση του, ότι δεν ήταν άτομο που διακατείχεται από καχυποψία. Κατά τη γνώμη μας, με τον τρόπο που απαντούσε, ήταν εμφανής η προσπάθεια του να μετακυλίσει το ζήτημα αλλού αλλά και γενικώς να αποπροσανατολίσει από το ζητούμενο, που ήταν η ύπαρξη ή όχι ενημέρωσης.

Ως εκ τούτου αποτελεί εύρημα μας ότι ο Κ.1 είχε ζητήσει να του σταλεί ο ποινικός φάκελος της υπόθεσης Providencia χωρίς να ενημερώσει για το γεγονός αυτό τον τότε ΓΕ, Μ.Κ.7.

Επίσκεψη Μ.Υ.3(1) στον Κ.1 – Γνώση του Μ.Κ.7

Στις 28/8/13 ο δικηγόρος Μ.Υ.3(1) επισκέφθηκε τον Κ.1 στο γραφείο του στη Ν.Υ.

²⁰ Η κατάθεση αυτή υιοθετήθηκε ενώπιον του Δικαστηρίου ως μέρος της κυρίως εξέτασης και σημειώθηκε ως Έγγραφο 7.

²¹ «Εγώ δεν γνώριζα αυτή την κίνηση ούτε ενημερώθηκα από οποιονδήποτε αναφορικά με την παρουσίαση του φακέλου στον Βοηθό Γενικό Εισαγγελέα και δεν γνώριζα αν αυτός ο φάκελος διαβιβάστηκε ποτέ και σε ποιο».

²² Δέστε πρακτικά ημερ. 15/10/15, σελ. 17

«Ότι ήρθε ο φάκελος στις 26.8, μετά που έγραψα εγώ στις 20.8 με πληροφόρησε αυτό το γεγονός κύριε Γεωργίου; Γιατί με πιέζετε προς αυτήν την κατεύθυνση;

.....Έφυγε ο φάκελος 20.8 από τη Γενική Εισαγγελία, με ιδιόχειρο σημείωμα μου εμένα, **για να ζητήσει πλαγίως ο κύριος Ερωτοκρίτου να του διαβιβαστεί ο φάκελος δια χειρός και ήρθε στις 26.8 χωρίς να έχω χαμπάρι**».

(Η έμφαση είναι του παρόντος Δικαστηρίου)

Το ζήτημα του κατά πόσο ο Κ.1 είχε προηγουμένως ενημερώσει τον Μ.Κ.7 για την επιθυμία του Μ.Υ.3(1) να τον επισκεφθεί, υπήρξε και αυτό επίδικο με βάση τις εκδοχές που προωθήθηκαν εκατέρωθεν. Και σε αυτό το ζήτημα ο Μ.Κ.7 ήταν καταπελτικός. Εν πρώτοις στην κυρίως εξέταση ξεκαθάρισε ότι σε καμία περίπτωση συζήτησε τέτοιο θέμα με τον Κ.1. Κατά την αντεξέταση δε, υπήρξε ιδιαίτερα έντονος και για τον λόγο που μια τέτοια ενέργεια όχι μόνο δεν θα ήταν για τον ίδιο επιθυμητή, αλλά αντιθέτως, θα ήταν ανεπίτρεπτη. Όπως χαρακτηριστικά το έθεσε: *«επαναλαμβάνω, με γνωστές τις θέσεις μου τόσο για τις πολιτικές αγωγές όσο και για την ποινική, αυτή η παράκαμψη κατ' εμένα δεν είναι καθόλου επιτρεπτή κύριε Γεωργίου, δεν είναι καθόλου επιτρεπτή. Μάλιστα, όπως είχα πει και στον κύριο Ερωτοκρίτου, με αυτό το θέμα ασχολούμαι εγώ και μπορούσαν να περιμένουν μερικές μέρες να φύγω, να πάω στο καλό και ό,τι ήθελαν ας κάνουν».*²³ Το γεγονός δε ότι είχε χαρακτηρίσει τη συνάντηση και επαφή του Μ.Υ.3(1) με τον Κ.1 για να συζητήσει την υπόθεση ως *«ατόπημα»* και μια προσπάθεια παράκαμψης των ήδη ληφθεισών αποφάσεων του Γ.Ε. επιβεβαιώνει από τη μια την εκδοχή του αλλά και από την άλλη καταρρίπτει την αντίθετη εκδοχή που προέβαλε ο Κ.1²⁴. Έχοντας με άλλα λόγια την ισχυρή πεποίθηση ότι ενόσω ευρίσκετο στη θέση του Γ.Ε. θα έπρεπε να γνωρίζει ο ίδιος και όχι οποιοσδήποτε άλλος τυχόν νέα στοιχεία για την υπόθεση και ενδεχόμενη αλλαγή πλεύσης δεν θα μπορούσε να γίνει πιστευτός ο ισχυρισμός του Κ.1 ότι τάχα τον ενημέρωσε για τη συνάντηση με τον Μ.Υ.3(1) και ο Μ.Κ.7 δεν έφερε οποιαδήποτε αντίρρηση.²⁵ Ισχυρισμός ο οποίος εν πάση περιπτώσει δεν τέθηκε στον Μ.Κ.7 κατά την αντεξέταση του από τον συνήγορο του Κ.1.

²³ Δέστε πρακτικά ημερ. 15/10/15, σελ. 16.

²⁴ «Ε. Δηλαδή διέπραξε κανένα ατόπημα ο κύριος Ανδρέου να ζητήσει να δει τον Βοηθό Γενικό Εισαγγελέα, ο οποίος εκείνην την περίοδο φαίνεται να επιδεικνύει ενδιαφέρον για όλες τις μεγάλες ποινικές υποθέσεις που διερευνούνται εκείνην την περίοδο;

Α. Ναι, διέπραξε ατόπημα ναι, γιατί ήξερε τις θέσεις μου και εσκεμμένα με παράκαμψε. Το ότι στον κύριο Ερωτοκρίτου αφέθηκε η ευχέρεια να ασχολείται με όλο το φάσμα των υποθέσεων, δεν δικαιολογεί την προσέγγιση υφιστάμενου, του όποιου υφιστάμενου του Γενικού Εισαγγελέα, ακόμα και του Βοηθού Γενικού Εισαγγελέα, σε μια προσπάθεια παράκαμψης των ήδη ληφθεισών αποφάσεων του Γενικού Εισαγγελέα εκτός εάν υπήρχαν τέτοια συνταρακτικά στοιχεία που έπρεπε πρώτα να τα φέρει στη γνώση του Γενικού Εισαγγελέα, σε μια προσπάθεια να τον πείσει ότι τα πράγματα ήταν διαφορετικά.»

²⁵ Δέστε πρακτικά ημερ. 15/10/15, σελ. 16-17:

«... Αλλά να μην ξέρω εγώ τα γεγονότα επειδή δεν φιλοτιμήθηκαν να με πληροφορήσουν για το ποια άλλα γεγονότα υπάρχουν, που ακόμα δεν ξέρω ποια άλλα γεγονότα υπάρχουν για να γίνει αυτή η αλλαγή, ε ναι, το θεωρώ ανεπίτρεπτο κύριε Γεωργίου. Διετέλεσα πολλά χρόνια στη Νομική Υπηρεσία, τα 5 χρόνια ήμουν Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας και ρωτήσατε τον τότε Γενικό Εισαγγελέα εάν διέπραξα ποτέ αυτού του είδους συμπεριφορά».

Αποτελεί συνεπώς εύρημα μας ότι ο Κ.1 δεν είχε ενημερώσει τον Μ.Κ.7 για τη συνάντηση που θα είχε με τον κ. Ανδρέου, Μ.Υ.3(1).

Συνάντηση Μ.Υ.3(1) με Κ.1 στις 28/8/13

Μέρος της αντεξέτασης του Μ.Υ.3(1) περιστράφηκε γύρω από την ενημέρωση που είχε ο ίδιος πριν συναντηθεί με τον Κ.1 για να συζητήσει το θέμα της ποινικής δίωξης στην υπόθεση Providencia.

Ο Μ.Υ.3(1) ισχυρίστηκε ότι πριν να πάει στην εν λόγω συνάντηση δεν είχε επαφή με τον Ανδρέα Νεοκλέους και ότι ο ίδιος γνώριζε ότι η έρευνα και διαδικασία για την καταγγελία στην Αστυνομία «είχε παγώσει» μετά από απόφαση του Μ.Κ.7 να μην προχωρήσει η ποινική διαδικασία εκκρεμουσών των αστικών διαδικασιών.

Ωστόσο στη μαρτυρία του διαπιστώσαμε ότι παρέθεσε στοιχεία από τα οποία, χωρίς δυσκολία, συνάγεται ότι από το 2011 και μόλις του ανατέθηκε η υπόθεση των Ρωσίδων Elena και Anastasia Zakharova οι οποίες διεκδικούσαν σημαντικά περιουσιακά στοιχεία από την περιουσία του αποβιώσαντα συζύγου και πατέρα τους Oleg Zakharov, η μεταξύ των δύο επαφή, ενημέρωση και συνεργασία ήτο συνεχής. Πράγμα αναμενόμενο ένεκα του ότι η περιουσία του αποβιώσαντος κατά το πλείστον ήταν υπό την διαχείριση της Providencia, Επιτρόπου του Spring Trust, στο οποίο η περιουσία είχε μεταβιβασθεί. Ο Μ.Υ.3(1) κατά δική του ομολογία είχε επαφή με τον Α. Νεοκλέους για τους σκοπούς της υπόθεσης γιατί ο τελευταίος ήτο, όπως το έθεσε, ο “Trustee” του εμπιστεύματος και εγνώριζε όλες τις λεπτομέρειες της υπόθεσης²⁶.

²⁶ Δέστε πρακτικά ημερ. 16/5/16, σελ.1246 και 1247:

«Α. Για την πορεία των ανακρίσεων όχι, αλλά με τον Νεοκλέους είχαμε τακτική επικοινωνία, διότι και των δύο μας οι στόχοι συνέπιπταν και εγώ ήθελα να εγγράψω την Anastasia σαν δικαιούχο του εμπιστεύματος και ο Νεοκλέους ήταν της θέσης ότι έπρεπε να είχε εγγραφεί...»

«Α. Να σας το διευκρινίσω εγώ, με την άδεια σας, ότι **εγώ μιλούσα με τον Ανδρέα τον Νεοκλέους. Ο Ανδρέας Νεοκλέους ήταν εκείνος με τον οποίο εγώ είχα επαφή συνέχεια, ήταν ο trustee και ήταν ο άνθρωπος ο οποίος γνώριζε όλες τις λεπτομέρειες της υπόθεσης.....**»

(Η έμφαση είναι του παρόντος Δικαστηρίου)

Συγκεκριμένα στην αγωγή του Ε.Δ. Λεμεσού με αρ. 3982/11 η οποία είχε καταχωρηθεί από τον Μ.Υ.3(1) με Ενάγουσες την Elena και Anastasia Zakharova και με Εναγόμενους διάφορες εταιρείες που ενεργούσαν ως εμπιστευματοδόχοι (Trustees) εμπιστευμάτων μεταξύ των οποίων και η Providencia την οποία εκπροσωπούσε η Κ.3, η τελευταία δέχτηκε απόφαση στις 31/5/13 με την οποίαν η Anastasia αναγνωριζόταν κατά 1/3 δικαιούχος του Spring Trust. Η απόφαση αυτή εκδόθηκε κατόπιν αίτησης για απόφαση λόγω παραδεκτών γεγονότων στην απουσία των άλλων εναγομένων και αφού μεσολάβησε καταχώρηση Υπεράσπισης από την Κ.3 όπου παραδεχόταν ουσιαστικά το σύνολο των ισχυρισμών των Εναγουσών.

Περαιτέρω μετά την καταχώρηση στον Έφορο των αλλαγών σε σχέση με την Providencia έλαβε χώρα συνάντηση στο γραφείο του Μ.Κ.7 στην παρουσία του Μ.Κ.12, του ιδίου του Μ.Υ.3(1) και της Μ. Κυριακού η οποία συνάντηση οδήγησε στη συνέχεια στην ανάκληση των πιστοποιητικών ημ. 15/9/11. Η συνάντηση αυτή έγινε μετά που προηγήθηκε ενημέρωση του Μ.Υ.3(1) από τον Ανδρέα Νεοκλέους²⁷.

Ο Μ.Υ.3(1) είχε, επίσης, επαφές με τον Μ.Κ.7 μαζί με τον Ανδρέα Νεοκλέους, ήτοι γεύμα στο Ζύγι, το οποίο έλαβε χώρα μετά την έκδοση της Ενδιάμεσης Απόφασης του Ε.Δ. Λευκωσίας ημερ. 8/3/13 στην αγωγή υπ. αρ. 2473/12. Κατά τη συνάντηση έδωσαν στον Μ.Κ.7 σημείωμα με τις πιο σημαντικές αναφορές της Απόφασης.

Παρά την αρχικώς αβέβαιη απάντηση του εν τέλει φάνηκε πιο σίγουρος και δέχτηκε ότι μετά τη συνάντηση του με τον Κ.1 στις 28/8/13 με βάση την

²⁷ Δέστε πρακτικά ημερ. 16/5/16, σελ. 1254-1255:

«Ε. Διαβάζω, απλώς πέστε μου εκείνο που λέτε, στις (διαβάζει) "16 ή 17 Σεπτεμβρίου του 2011... αυθημερόν" κτλ. **Ήταν και αυτή μια πληροφόρηση που είχατε πάρει από τον Ανδρέα Νεοκλέους;**

Α. **Ναι, ο ίδιος μου τηλεφώνησε**, μου είπε ότι πήγαν να ζητήσουν πιστοποιητικά της εταιρείας και ανακάλυψαν ότι πλέον η εταιρεία δεν ήταν δική τους.

Ε. Και στη βάση --

Α. Και μάλιστα όταν μου είπαν έκλεψαν την εταιρεία, "τι εννοείς έκλεψαν την εταιρεία; Κλέφτουν εταιρείες;" και μου είπε ότι "ναι, αυτό και αυτό συνέβηκε, κάποιιοι πήγαν και εβάλαν πιστοποιητικά ψεύτικα και άλλαξαν και τους Διευθυντές και τους μετόχους και το γραφείο επίδοσης και οτιδήποτε είχε σχέση με την εταιρεία και εγώ είμαι ξένος στην εταιρεία αυτήν τη στιγμή".»

(Η έμφαση είναι του παρόντος Δικαστηρίου)

αλληλοπληροφόρηση που είχαν οι δύο τους θα πληροφόρησε σχετικά τον Α. Νεοκλέους²⁸.

Γνώριζε επίσης από τον Α. Νεοκλέους για τις ενέργειες που έκανε ο τελευταίος προς το Υπουργείο Εμπορίου για το θέμα των αστερίσκων στα πιστοποιητικά που εξέδιδε ο Έφορος Εταιρειών για την εταιρεία Providencia και ότι το Υπουργείο είχε αποταθεί στον Μ.Κ.8 για γνωμάτευση²⁹.

Ο Μ.Υ.3(1) απέφυγε να παραδεχθεί ευθαρσώς ότι ο Α. Νεοκλέους τον είχε ενημερώσει και για τη συνάντηση που είχε στο γραφείο του στις 26/8/11 με ένα από τα αδέρφια Ζαχαρόν και τους δικηγόρους, ημέρα κατά την οποία ο Μ.Υ.3(1) είχε στείλει ιδιώτη επιδόστη και επέδωσε σε αυτούς την αγωγή 3982/11. Πλην όμως για εμάς είναι απολύτως βέβαιο και λογικό για τις μεταξύ τους σχέσεις ότι τον είχε ενημερώσει και έτσι προώθησε και πέτυχε την πιο πάνω επίδοση.

Ισχυρίστηκε ακόμη ότι ο Α. Νεοκλέους αναμένετο να τον ενημερώνει όταν και εφόσον είχε θετικές εξελίξεις σε σχέση με την καταγγελία στην Αστυνομία.

²⁸ Δέστε πρακτικά ημερ.16/5/16, σελ. 1270:

«Ε. Το ερώτημα είναι, στα πλαίσια αυτής της σχέσης που είχατε, ήταν μια υπόθεση που γνωρίζατε για δύο χρόνια, ήταν κοιμισμένη, να το βάλω έτσι, σταματημένη. Εσείς λέτε με δική σας πρωτοβουλία επήγετε, ήβρετε τον Βοηθό, του είπατε κάποια πράγματα, επήρετε ένα θετικό αποτέλεσμα από αυτήν τη συνάντηση. **Αντιλαμβάνομαι το μεταφέρατε στον Νεοκλέους.**

Α. **Πιθανότατα θα το μετέφερα, αυτό λέω. Σαν ένα λογικό επακόλουθο θα το μετέφερα.** Δηλαδή εάν μου πείτε όμως τώρα "ετηλεφώνησες του την επαύριον, μετά μια εβδομάδα, μετά 10 μέρες", δεν θυμάμαι αυτό το πράγμα για να το συγκεκριμενοποιήσω, αλλά **με βάση την αλληλοπληροφόρηση που είχαμε, θα τον πληροφόρησα.** Απλώς το λέω όμως με τούτην την επιφύλαξη».

(Η έμφαση είναι του παρόντος Δικαστηρίου)

²⁹ Δέστε πρακτικά ημερ.16/5/16, σελ.1275-1276:

«Ε. Πού το ξέρετε ότι ανέλαβε ο Γενικός το θέμα του αστερίσκου;

Α. Διότι ήξερα ότι εστάλη το ερώτημα για τον αστερίσκο και ήταν ενώπιον του Γενικού Εισαγγελέα.

Ε. Άρα τις τελευταίες ημέρες γνωρίζατε ότι στάληκε η επιστολή που κατέληξε στον Γενικό.

Α. Όχι, ήξερα ότι είχε γίνει το θέμα του αστερίσκου. Ήταν θέμα που αφορούσε τον Έφορο Εταιρειών και τον Υπουργό Εμπορίου. Ήξερα ότι **ο Ανδρέας ο Νεοκλέους μου είχε πει ότι έκανε ενέργειες προς τον Υπουργό Εμπορίου**, ο οποίος είναι ο άνθρωπος ο οποίος έχει την ευθύνη του Εφόρου Εταιρειών **και η πληροφόρηση ήταν ότι απευθύνθηκε στον Γενικό Εισαγγελέα για γνωμάτευση, πάνω στο θέμα του αστερίσκου.** Τώρα ημερομηνίες, πότε και τι, αυτό δεν το ξέρω. **Απλώς ήξερα ότι είχε ετέθη ενώπιον του Γενικού το θέμα.**

Ε. Όχι του Βοηθού;

Α. Όχι, του Γενικού. Εξ' ου και ρώτησα εγώ τον Γενικό, του ήγειρα το θέμα, τι γίνεται με τον αστερίσκο, εξ' ου και πήρα στο τέλος τη γνωμάτευση.

Ε. **Και πληροφόρηση πάλι από τον Ανδρέα Νεοκλέους;**

Α. **Ε βέβαια, ποιος ήταν να με πληροφορήσει;»**

(Η έμφαση είναι του παρόντος Δικαστηρίου)

Θεωρούμε ότι το ίδιο λογικά συνέβαινε και στις περιπτώσεις όπου υπήρχαν αρνητικές εξελίξεις.

Μετά την ακύρωση των οδηγιών του Κ.1 για ποινική δίωξη στην υπόθεση Providencia από τον Μ.Κ.8, ο Μ.Υ.3(1) απέστειλε επιστολή στον Μ.Κ.8 ημερ. 6/12/13 με την οποία του ζητούσε να ορίσει συνάντηση για τον δουν ο ίδιος μαζί με τον Ανδρέα Νεοκλέους και να του εκθέσουν τις θέσεις τους.

Στη βάση λοιπόν όλων των πιο πάνω δεδομένων τα οποία καταδεικνύουν τόσο τη στενή και συνεχή συνεργασία του Μ.Υ.3(1) με την Κ.3 μέσω του Ανδρέα Νεοκλέους όσο και την ύπαρξη κοινών συμφερόντων, συνάγουμε ότι ο Μ.Υ.3(1) ήτο ενήμερος των εξελίξεων σε σχέση με την προώθηση της ποινικής καταγγελίας από την Κ.3 και γι' αυτό αποτάθηκε στον Κ.1 (και όχι στον Μ.Κ.7) θέλοντας να προωθήσει και ο ίδιος το θέμα. Δεν θεωρούμε δε τυχαίο το γεγονός ότι στη μεταγενέστερη επαφή του με τον Μ.Κ.8 για το θέμα των υποσημειώσεων στα πιστοποιητικά του Εφόρου απέφυγε να θίξει το θέμα της ποινικής καταγγελίας στην υπόθεση Providencia.

Δεν διέφυγε την προσοχή μας και ένα άλλο στοιχείο που ανεδείχθη ξεκάθαρα μέσω της μαρτυρίας του Μ.Υ.3(1). Αυτό της σημασίας που ενείχε η άσκηση ποινικής δίωξης στην υπόθεση Providencia καθόσον αφορά τις δικαστικές διαδικασίες που εκκρεμούσαν στη Ρωσία και την αποσόβηση της αποξένωσης της περιουσίας της εταιρείας.³⁰

³⁰ Δείτε πρακτικά ημερ.16/5/16, σελ. 1243-1244:

Α. **«Η όλη διαδικασία, την οποία είχα εγώ προωθήσει και ήθελα να προωθηθεί, ήταν να γίνει καταχώρηση της ποινικής υπόθεσης, που αντιλαμβάνομαι ότι έγινε η καταχώρηση, είχα πληροφόρηση για την καταχώρηση, είχα επικοινωνήσει μαζί με τη Ρωσία και ανάφερα το γεγονός της καταχώρησης και μάλιστα μου είπαν ότι it' s too late, ότι είχε εκδοθεί κάποιο διάταγμα που αφορούσε την αποξένωση της διαδικασίας και ως εκ τούτου ήταν δώρο άδωρο στο τέλος της ημέρας τότε.** Να μου πείτε ημερομηνίες, δεν κρατούσα σημειώσεις για να σας πω συγκεκριμένη ημερομηνία.»

(Η έμφαση είναι του παρόντος Δικαστηρίου)

Δείτε, επίσης, σελ.1262:

Α. «Μα εάν το έκανε, θα μου το έλεγε ο Νεοκλέους. Ήταν δυνατό ο Νεοκλέους να έπιανε να του ελάλε ο Γενικός Εισαγγελέας ότι "κύριε, αποφάσισα να προωθήσω την ποινική υπόθεση" και να μην με έπιανε την ίδια μέρα να μου πει "προχωρά τούτη η διαδικασία, πες του και για τη Ρωσία εάν είναι να κάνουν καμιά διαδικασία, να καθυστερήσουν λίγο τα πράγματα κτλ, διότι προχωρά η διαδικασία"; Δεν είναι λογικό αυτό το πράγμα».

Δείτε και σελ. 1268:

Α. «.....ακόμα **υπήρχε μια αμυδρή πιθανότητα ότι εάν προέκυπτε καταχώρηση ποινικής**

Συζητήσεις Κ.1 με Μ.Κ.9 για την υπόθεση Providencia

Ως προς το θέμα των συζητήσεων που ο Κ.1 είχε με τη Μ.Κ.9 σχετικά με την υπόθεση Providencia η εκδοχή της Μ.Κ.9 ήταν ότι από την πρώτη φορά που συζήτησαν μεταξύ τους σε σχέση με τις οδηγίες που αυτή είχε δώσει για την υπόθεση, και ενόσω Γ.Ε. ήταν ο Μ.Κ.7, ο Κ.1 της είχε πει ότι ο ίδιος θεωρούσε ότι υπήρχαν ποινικά αδικήματα.

Ο Κ.1 ισχυρίστηκε αρχικά στη γραπτή του Δήλωση (**Έγγραφο 21**) ότι με τη Μ.Κ.9 συζήτησε την υπόθεση μετά που ζήτησε τον φάκελο και αυτός παρελήφθη στη Ν.Υ. στις 26/8/13. Στην αντεξέταση του, ωστόσο, διαπιστώσαμε ότι διαφοροποίησε τη θέση του κατά δύο τρόπους:

- Πρώτον λέγοντας ότι με την Μ.Κ.9 είχε αρκετές συζητήσεις για την εν λόγω υπόθεση και μάλιστα από τον Ιούλιο του 2013, χαρακτηρίζοντας τις ως γενικής φύσεως και
- Δεύτερον ότι η συζήτηση επί της ουσίας είχε γίνει μετά που έφτασε στη Ν.Υ. ο φάκελος, εννοώντας μετά τις 26/8/13.

Τέτοια διάκριση, ωστόσο, δεν έγινε στη γραπτή του Δήλωση.

Έπειτα η θέση της Μ.Κ.9 ότι από την αρχή όταν συζήτησαν την υπόθεση για πρώτη φορά με τον Κ.1 αυτός είχε διατυπώσει την άποψη ότι υπήρχαν ποινικά αδικήματα διαφωνώντας έτσι με τη δική της θέση, δεν αμφισβητήθηκε κατά το στάδιο της αντεξέτασης από το συνήγορο του Κ.1. Και βεβαίως ούτε της τέθηκε η εκδοχή του Κ.1 ότι αρχικά μεταξύ τους είχε γίνει μια γενικής φύσεως συζήτηση

υπόθεσης, να είχε έναν επηρεασμό στο Δικαστήριο στη Ρωσία, για να μην προχωρήσει να εκδώσει το διάταγμα, το οποίο εκδόθηκε εις το τέλος της ημέρας στη Ρωσία.»

(Η έμφαση είναι του παρόντος Δικαστηρίου)

Δέστε, τέλος, σελ.1285:

Α. «.....Σας είπα τον λόγο για τον οποίο εγώ είχα υποχρέωση σαν δικηγόρος να κάνω, εμένα με πλήρωναν για να βοηθήσω όσο μπορούσα και αυτό ήταν μια από τις υποχρεώσεις που είχα να κάνω. **Να προωθήσω, για να μπορέσουμε να προλάβουμε ό,τι έγινε στη Ρωσία.** Το ξεχάνατε ότι η περιουσία εκ των υστέρων εκάθη.....»

(Η έμφαση είναι του παρόντος Δικαστηρίου)

ένεκα των δημοσιευμάτων που υπήρχαν τότε και αναφέρονταν στην «κλοπή» της Providencia και για τις «κλοπές» στο γραφείο του Εφόρου Εταιρειών.

Επίσης ούτε η θέση της Μ.Κ.9 ότι είχε αναφέρει στον Κ.1 ότι, ως Προϊστάμενος της, είχε το δικαίωμα, αφού συνεννοηθεί με τον Γ.Ε. να κάνουν ό,τι θέλουν σε σχέση με το θέμα της καταγγελίας στην Providencia, έτυχε οποιασδήποτε αμφισβήτησης. Αλλά και όταν αυτή η θέση τέθηκε στον Κ.1 για να την σχολιάσει απέφυγε να πει οτιδήποτε και, κυρίως, να την αμφισβητήσει.

Ένα άλλο ζήτημα που προέκυψε από την αντεξέταση της Μ.Κ.9 (από τον κ. Γεωργίου) ήταν ότι ο Κ.1 της είχε πει ότι είχαν παραλείψει να πάρουν κάποιες καταθέσεις και ότι θα τις έπαιρνε ο ίδιος και ότι εκείνη δεν σχολίασε αυτή του την αναφορά³¹. Ούτε αυτή η θέση της Μ.Κ.9 αμφισβητήθηκε στο στάδιο της αντεξέτασης της. Αντίθετα ο Κ.1 ισχυρίστηκε ότι από τη στιγμή που διαφώνησαν επί της ουσίας δεν είχε οποιαδήποτε επαφή με την Μ.Κ.9, ούτε τίθετο θέμα να την ενημερώσει ή να την πληροφορήσει για το θέμα των καταθέσεων που θα λαμβάνονταν.

Στη βάση των πιο πάνω επισημάνσεων θεωρούμε ότι η εκδοχή της Μ.Κ.9 επί του πιο πάνω θέματος υπήρξε σαφής και σταθερή καθ' όλη τη διάρκεια της εξέτασης της ενώ ταυτόχρονα δεν έτυχε αμφισβήτησης. Επιπλέον δεν έχει διαφανεί να υπάρχει από μέρους της - αλλά ούτε και τέθηκε - οποιοδήποτε συμφέρον ή κίνητρο στο να αναφέρει αυτά που κατέθεσε προς όφελος ή εναντίον οποιουδήποτε. Ως εκ τούτου την κρίνουμε ειλικρινή και αξιόπιστη και την αποδεχόμαστε προβαίνοντας στα ανάλογα ευρήματα. Αντιθέτως η μαρτυρία του Κ.1 επί του προκειμένου δεν μας έπεισε. Ήταν εμφανής η προσπάθεια του να μεταθέσει, για δικούς του λόγους, όσο μπορούσε το χρονικό σημείο κατά το οποίο είχε συζητήσει με τη Μ.Κ.9 για την υπόθεση διατυπώνοντας τη διαφωνία του με τη θέση της περί της μη αποκάλυψης ποινικών αδικημάτων.

³¹ Δέστε πρακτικά ημερ. 29/10/15, σελ. 14

«...Μου είπε ότι είχαμε παραλείψει να πάρουμε κάποιες καταθέσεις και μου είπε «Εγώ Έλενα θα τις πάρω». Δεν έκανα κάποιο σχόλιο...».

Αποτελεί συνεπώς εύρημα μας ότι ο Κ.1 από τον Ιούλιο του 2013 και ενώ ήτο Γενικός Εισαγγελέας ο Μ.Κ.7 είχε συζητήσει με τη Μ.Κ.9 τις οδηγίες που αυτή είχε δώσει για την υπόθεση Providencia, διατυπώνοντας από τότε τη διαφωνία του με τη θέση της ότι στην υπόθεση αυτή δεν αποκαλύπτετο η διάπραξη ποινικών αδικημάτων. Το θέμα αυτό εξακολούθησε να αποτελεί αντικείμενο συζήτησης μεταξύ τους και στο διάστημα που Γ.Ε. ήταν πλέον ο Μ.Κ.8.

Συναντήσεις στο Προεδρικό και στο γραφείο του Κ.1

Ο Μ.Κ.7 παρέμεινε στην υπηρεσία του ως Γ.Ε. μέχρι τις 13/9/13 και στις 16/9/13 ανέλαβε καθήκοντα στη θέση αυτή ο Μ.Κ.8. Πριν την επίσημη ανάληψη των καθηκόντων του με την τελετή διαβεβαίωσης προηγήθηκαν δυο συναντήσεις του Κ.1 και του Μ.Κ.8 με τον Π.τ.Δ. στο Προεδρικό Μέγαρο. Επίσης προηγήθηκε και κατ'ιδίαν συνάντηση μεταξύ του Μ.Κ.8 και του Κ.1 στο γραφείο του τελευταίου.

Εκείνο που εγείρεται με βάση τις εκατέρωθεν εκδοχές που προβλήθηκαν, είναι το χρονικό στάδιο που έγινε η κατ'ιδίαν αυτή συνάντηση στο γραφείο του Κ.1. Η εκδοχή του Μ.Κ.8 ήταν ότι αυτή έλαβε χώρα τρεις μέρες πριν τον διορισμό του, και άρα στις 13/9/13, και αφού είχε συμφωνηθεί η πραγματοποίηση της κατά την προηγηθείσα επίσκεψη στο Προεδρικό. Η εκδοχή του Κ.1 ήταν ότι η συνάντηση στο δικό του γραφείο είχε προηγηθεί των δύο συναντήσεων στο Προεδρικό. Η ημερομηνία πραγματοποίησης της εν λόγω συνάντησης δεν αμφισβητήθηκε από τον συνήγορο του Κ.1 κατά την αντεξέταση του Μ.Κ.8. Μάλιστα ήταν και η δική του θέση ότι η συνάντηση αυτή είχε γίνει δύο - τρεις μέρες πριν τον διορισμό του Μ.Κ.8. Ούτε και η θέση του Μ.Κ.8 ότι η συνάντηση αυτή έγινε αφού προηγουμένως είχαν οι δυο τους συμφωνήσει κατά την προηγηθείσα επίσκεψη στο Προεδρικό να τηλεφωνηθούν και να βρεθούν έτυχε οποιασδήποτε αμφισβήτησης κατά το στάδιο της αντεξέτασης του Μ.Κ.8. Η εκδοχή, ωστόσο, του Κ.1 αναφορικά και με το χρονικό στάδιο της εν λόγω συνάντησης ήταν ότι αυτή είχε πραγματοποιηθεί πριν ακόμη ανακοινωθεί η υποψηφιότητα του Μ.Κ.8 για τη θέση του Γ.Ε. τοποθετώντας τη δημοσιοποίηση

της υποψηφιότητας του Μ.Κ.8 στα ΜΜΕ στις 6 Σεπτεμβρίου 2013 και πάντως πριν τις συναντήσεις στο Προεδρικό. Ωστόσο, η εκδοχή αυτή του Κ.1 δεν τέθηκε προηγουμένως υπόψη του Μ.Κ.8 για να τη σχολιάσει αλλά προωθήθηκε για πρώτη φορά στο στάδιο που κατέθετε ο Κ.1. Είναι γνωστές οι αρχές που διέπουν τα της παράλειψης αντεξέτασης ενός μάρτυρα σε ουσιώδες ζήτημα της υπόθεσης. Αποτελεί βασική νομολογιακή αρχή ότι, όπου εκδοχή ή μια συγκεκριμένη αναφορά γεγονότων σε σχέση με ένα συμβάν του κατηγορούμενου διαφέρει από αυτήν ενός μάρτυρα κατηγορίας, τότε στο μάρτυρα αυτό θα πρέπει να τεθεί η εκδοχή του κατηγορούμενου και η οποιαδήποτε παράλειψη να ακολουθηθεί αυτή η διαδικασία αναποφεύκτως θα έχει ως συνέπεια η αξία της μαρτυρίας του κατηγορούμενου σε ένα τέτοιο θέμα να επηρεαστεί ουσιωδώς. Να πούμε επίσης ότι ούτε η μαρτυρία του Π.τ.Δ. επηρεάζει την αξιοπιστία ή βασιμότητα της εκδοχής του Μ.Κ.8 εφόσον, όπως διεφάνη κυρίως κατά την αντεξέταση του, ο Π.τ.Δ. δεν ήταν σε θέση να προσδιορίσει επ'ακριβώς πότε έγινε η τελευταία συνάντηση στο Προεδρικό.

Σημειώνουμε ότι η μαρτυρία του Π.τ.Δ. περιστράφηκε ως ήτο φυσικό και αναμενόμενο στις δύο συναντήσεις που έγιναν μεταξύ του και των Κ.1 και Μ.Κ.8 στο Προεδρικό Μέγαρο πριν την επίσημη ανάληψη των καθηκόντων από τον τελευταίο. Εν πρώτοις να επισημάνουμε ότι η διενέργεια των δύο αυτών συναντήσεων και το ότι αυτές έλαβαν χώρα πριν την επίσημη ανάληψη των καθηκόντων του Μ.Κ.8 με τη διαβεβαίωση στο Προεδρικό στις 16/9/13 αποτέλεσαν αναντίλεκτο και αδιαμφισβήτητο γεγονός. Διαπιστώσαμε ότι βασικά ο Π.τ.Δ. μετέφερε με ειλικρίνεια τη γενική εικόνα αυτών των δύο συναντήσεων εξηγώντας περισσότερο αυτό που, όπως φάνηκε και ήτο και λογικό, είχε σημασία για τον ίδιο, ήτοι το λόγο που με δική του πρωτοβουλία έγιναν οι εν λόγω συναντήσεις. Η εξήγηση που έδωσε, ότι δηλαδή επεδίωξε την αλληλογνωριμία των δύο Θεσμικών Αξιωματούχων και την εξομάλυνση των σχέσεων τους, συνάδει και με το γεγονός ότι είχε προηγηθεί κάποια δυσσάρεσκεια του Κ.1 από το ότι ανέμενε ο ίδιος να είχε διοριστεί στη θέση του Γ.Ε., με βάση και την προηγηθείσα στο παρελθόν περίπτωση του Πέτρου Κληρίδη, όπως ήταν εξάλλου και η ίδια η θέση που διατύπωσε ενόρκως ο Κ.1.

Παρά το ότι ο Π.τ.Δ. αναφέρθηκε με γενικότητα – χωρίς δηλαδή να υπεισέρχεται σε λεπτομέρειες - στον διάλογο που διεξήχθη στις εν λόγω συναντήσεις αναφορικά με τον τρόπο συνεργασίας των δύο αξιωματούχων στις ποινικές υποθέσεις, ήτο ξεκάθαρη η τοποθέτηση του (και προφανώς αυτό που αποκόμισε ως εντύπωση από τη διεξαχθείσα ενώπιον του συζήτηση) ότι ο υπό διορισμό Γ.Ε. Μ.Κ.8 ήθελε να διατηρήσει το κύρος και την υπόσταση του. Στη βάση των πιο πάνω επισημάνσεων δεν έχουμε διαπιστώσει να υπήρξε οποιαδήποτε διαφορετική εκδοχή από εκείνη που προώθησε ο Μ.Κ.8 στη δική του μαρτυρία. Θυμίζουμε τη σαφή και κατηγορηματική θέση του Μ.Κ.8 (και χωρίς στο παρόν στάδιο να αξιολογούμε την εκδοχή του Μ.Κ.8 σε σχέση με το τι λέχθηκε στην κατ'ιδίαν συνάντηση που είχαν οι δύο τους στο γραφείο του Κ.1 αναφορικά με τον χειρισμό των ποινικών υποθέσεων) ότι το ζήτημα των όρων ανάθεσης των ποινικών υποθέσεων στον Κ.1 είχε τεθεί ενώπιον του Π.τ.Δ. υπό τη γενική του μορφή, δηλαδή της αναγκαιότητας ύπαρξης προηγούμενης διαβούλευσης μεταξύ Βοηθού και Γενικού Εισαγγελέα. Η προτροπή δε του Π.τ.Δ. για καθημερινές πρωινές συναντήσεις των δύο Ανεξάρτητων Αξιωματούχων φαίνεται ακριβώς να εντάσσεται στο γενικό αυτό πλαίσιο που ο Μ.Κ.8 είχε σκιαγραφήσει στη συζήτηση που έγινε ενώπιον του. Σε καμία δε περίπτωση δεν προβλήθηκε ο ισχυρισμός από τον Μ.Κ.8 ότι για το ζήτημα αυτό είχε, ενώπιον του Π.τ.Δ., αναφερθεί σε συγκεκριμένους όρους υπό την έννοια της εξειδίκευσης και ανάλυσης τους.

Η θέση του Π.τ.Δ. ότι στον ίδιο δεν ετέθησαν οποιοδήποτε όροι δεν μπορεί ασφαλώς να έχει οποιαδήποτε σημασία ή σχετικότητα στην παρούσα υπόθεση. Και τούτο εφόσον ουδέποτε αποτέλεσε μέρος της εκδοχής της Κατηγορούσας Αρχής μέσω της μαρτυρίας που προσκόμισε, και δη αυτής που προήλθε από τον Μ.Κ.8, ότι τέθηκαν από τον τελευταίο προς τον Π.τ.Δ. οποιοδήποτε όροι για ανάληψη των καθηκόντων του Γ.Ε.

Στην κατ'ιδίαν συνάντηση μεταξύ Κ.1 και Μ.Κ.8 ο τελευταίος έτυχε ενημέρωσης από τον Κ.1 αναφορικά με θέματα της Ν.Υ. Αποτέλεσε επίδικο θέμα το κατά πόσο κατά την εν λόγω συνάντηση ο Μ.Κ. 8 στα πλαίσια χειρισμού από τον Κ.1 ποινικών υποθέσεων που του είχε αναθέσει, ως ήταν η εκδοχή του, τού είχε θέσει οποιουδήποτε όρους και ειδικότερα αυτούς που επικαλέστηκε στο **Έγγραφο 8**

υπό στοιχεία (α), (β) και (γ). Η εκδοχή του Κ.1 ήταν ότι κανένας όρος δεν του τέθηκε από τον Μ.Κ.8 ούτε κατά την εν λόγω συνάντηση αλλά ούτε και σε οποιοδήποτε άλλο χρονικό στάδιο.

Η εκδοχή του Μ.Κ.8 αναφορικά με το ζήτημα αυτό ήταν ότι, ενόψει του ότι ήτο ήδη ενήμερος για την εισήγηση/απαίτηση του Κ.1 να χειρίζεται εκείνος τις ποινικές υποθέσεις της Ν.Υ. μετά που ο Μ.Κ.8 θα αναλάμβανε τα καθήκοντα του ως Γ.Ε., γι' αυτό το λόγο κατά την κατ' ιδίαν συνάντηση που είχε μαζί του του κοινοποίησε τους όρους υπό τους οποίους θα μπορούσε να δεχθεί τέτοια ανάθεση.

Εν πρώτοις να πούμε ότι το γεγονός ότι υπήρξε τέτοια εισήγηση/απαίτηση από πλευράς του Κ.1 (να χειρίζεται εκείνος τις ποινικές υποθέσεις) δεν έτυχε οποιασδήποτε αμφισβήτησης κατά το στάδιο αντιμετώπισης του Μ.Κ.8 και ως εκ τούτου παρέμεινε ένα αναντίλεκτο δεδομένο. Έχει δε τη σημασία του εφόσον η απόφαση του Μ.Κ.8 να θέσει συγκεκριμένους όρους στον Β.Γ.Ε. κατά το χειρισμό των ποινικών υποθέσεων δεν έγινε χωρίς να έχει προηγηθεί η απαίτηση από τον Κ.1, αλλά αντιθέτως ενόψει της πιο πάνω επιθυμίας του Κ.1. Μάλιστα, όπως το έθεσε ο Μ.Κ.8 και δεν αμφισβητήθηκε, ήταν εξαρχής απαίτηση του Κ.1 όπως χειρίζεται τις ποινικές υποθέσεις και όπως οι αποφάσεις του σε σχέση με αυτές μην υπόκεινται σε έλεγχο από τον Γ.Ε. λόγω του ότι κάτι τέτοιο, κατά την άποψη του Κ.1, δεν θα ήταν λειτουργικό. Λαμβάνοντας δε υπόψη το εύρος των εξουσιών του Γ.Ε. με βάση το Σύνταγμα και το γεγονός ότι αυτός είναι ο τελικός κριτής σε θέματα ποινικών υποθέσεων, η εκδοχή του Μ.Κ.8 ότι εξετάζοντας το όλο ζήτημα δεν μπορούσε να αποδεχθεί τον χειρισμό ποινικών υποθέσεων από τον Κ.1 χωρίς να τεθούν κάποιοι όροι, κρίνεται, κατά την άποψη μας, απόλυτα λογική. Επρόκειτο, βασικά, για τον καθορισμό ενός συμφωνηθέντος πλαισίου εντός του οποίου θα λειτουργούσε ο Κ.1 ούτως ώστε να μπορεί παράλληλα ο Γ.Ε. να ασκεί αποτελεσματικά τις εξουσίες του και το οποίο απαιτούσε την προηγούμενη διαβούλευση του Κ.1 με τον Μ.Κ.8 σε κάποιες περιπτώσεις όπως όπου επρόκειτο για σοβαρή ποινική υπόθεση ή όπου υπήρχε διάσταση των οδηγιών του Β.Γ.Ε. με οδηγίες του λειτουργού που είχε χειριστεί το θέμα. Κάτι τέτοιο δεν θα μπορούσε ασφαλώς να επιτυχάνετο εάν η μόνη υποχρέωση του Κ.1 ήταν, όπως προσπάθησε

ανεπιτυχώς να υποστηρίξει, να διαβιβάζει μέσω του τρόλεϊ της Ν.Υ. στον Μ.Κ.8 τους ποινικούς φακέλους που χειριζόταν.

Η μαρτυρία του Π.τ.Δ. υποστηρίζει και επιβεβαιώνει, κατά την άποψη μας, την εκδοχή του Μ.Κ.8 επί του υπό συζήτηση ζητήματος. Όπως προέκυψε, σε μια από τις δυο συναντήσεις που έγιναν στο Προεδρικό, είχε συζητηθεί το θέμα της ανάληψης των ποινικών υποθέσεων από τον Κ.1 με τελευταίο πάντα το λόγο να έχει ο Μ.Κ.8 και στο πλαίσιο αυτό συζητήθηκε ο τρόπος συνεργασίας των δυο αξιωματούχων σε αυτές τις υποθέσεις. Είναι χαρακτηριστική η θέση του Π.τ.Δ. ότι η δική του επιδίωξη ήταν από τη μια ο Β.Γ.Ε. να μην αισθάνεται μειωμένος αλλά και από την άλλη να μην υποβαθμίζεται ο Γ.Ε. και το κύρος του λαμβάνοντας υπόψιν τις συνταγματικές πρόνοιες. Η προτροπή του Π.τ.Δ. για καθημερινές πρωινές συναντήσεις των δυο ανεξαρτήτων αξιωματούχων φαίνεται ακριβώς να εντάσσεται στο γενικό πλαίσιο που ο Μ.Κ.8 είχε σκιαγραφήσει στη συζήτηση που έγινε ενώπιον του Π.τ.Δ.. Δικαιολογεί δε απόλυτα και τις μεταγενέστερες ενέργειες του Μ.Κ.8 κατά την κατ' ιδίαν επαφή του με τον Κ.1 στο γραφείο του τελευταίου όπου στο πλαίσιο της ανάθεσης του σε αυτόν του χειρισμού των ποινικών υποθέσεων του έθεσε συγκεκριμένους όρους.

Στο σημείο αυτό κρίνουμε σκόπιμο να σχολιάσουμε τη θέση του Κ.1 ότι δεν συζητήθηκε ποτέ μεταξύ του ιδίου και του Μ.Κ.8 οποιαδήποτε διαδικασία ή συνεννόηση αναφορικά με το εύρος των εξουσιών του και τον τρόπο άσκησης τους. Επισημαίνουμε εν προκειμένω ότι, όπως προέκυψε από την ίδια τη μαρτυρία του Κ.1 στο στάδιο της αντεξέτασης, αυτός είχε αναλάβει μεγάλο φάσμα καθηκόντων σε ποινικές υποθέσεις που εμπίπτουν εντός των εξουσιών του Γ.Ε. Τέτοια καθήκοντα περιλάμβαναν, μεταξύ άλλων:

- (α) Συγκαταθέσεις για συνοπτική εκδίκαση ή για παραπομπή στο Κακουργιοδικείο και υπογραφή σχετικών εγγράφων που κατατίθενται στο Δικαστήριο,
- (β) Εξέταση αιτημάτων για αναστολή ποινικής δίωξης εις πρώτον βαθμό και αποστολή επιστολών,

- (γ) Αιτήματα αναστολής πληρωμών ή τμηματικής πληρωμής σε υποθέσεις κοινωνικών ασφαλίσεων και Φ.Π.Α.,
- (δ) Εξέταση εισηγήσεων λειτουργών της Ν.Υ. πριν τη διαβίβαση τους στην Αστυνομία,
- (ε) Εξέταση σε δεύτερο βαθμό εισηγήσεων/απόψεων λειτουργών της Ν.Υ. σε ερωτήματα ανακριτών σε Αστυνομικούς φακέλους.

Κατά την αντεξέταση του ο Μ.Κ.8 επανέλαβε ότι αυτές τις εξουσίες τις ασκούσε ο Κ.1 από το στάδιο του διορισμού του Γ.Ε. χωρίς την οποιαδήποτε πρότερη συνεννόηση με αυτόν (Μ.Κ.8) ως προς τον τρόπο άσκησής τους.

Αναμφίβολα ως θέμα κοινής λογικής είναι, κατά την άποψη μας, παράδοξο ο Κ.1 να ασκούσε όλες τις πιο πάνω εξουσίες στις ποινικές υποθέσεις, οι οποίες ανήκουν με βάση τις πρόνοιες του Συντάγματος στον ίδιο τον Γ.Ε., χωρίς ποτέ να είχε γίνει η οποιαδήποτε συζήτηση ή συνεννόηση μεταξύ των δυο ανεξάρτητων αξιωματούχων της Ν.Υ. για τον τρόπο άσκησής τους. Μάλιστα είναι, πιστεύουμε, σημαντικό να επισημανθεί ότι η εκδοχή του Κ.1 δεν φαίνεται να συνάδει ούτε με την υποβολή που η ίδια η Υπεράσπιση έθεσε προς τον Μ.Κ.8 κατά το στάδιο της αντεξέτασης του, όταν του τέθηκε ότι είχε παραχωρήσει την εξουσία στον Κ.1 να χειρίζεται όλες τις ποινικές υποθέσεις με μόνη υποχρέωση του να ακολουθεί τη διαδικασία που ο ίδιος ο Μ.Κ.8 είχε θέσει από την πρώτη στιγμή ενώπιον του Π.τ.Δ., ήτοι αυτή της ενημέρωσης του μέσω της τοποθέτησης όλων των ποινικών φακέλων σε τρόλεϊ που θα αποστέλλετο στον ίδιον. Με άλλα λόγια ακόμα και αυτού του είδους ανάθεση εξουσιών προϋπέθετε και επιβεβαιώνει την ύπαρξη σχετικής συνεννόησης και συζήτησης μεταξύ του Μ.Κ.8 και του Κ.1.

Κατά συνέπεια αποτελεί εύρημα μας ότι στο πλαίσιο ανάθεσης του χειρισμού των ποινικών υποθέσεων ο Μ.Κ.8 είχε θέσει τους πιο πάνω συγκεκριμένους όρους στον Κ.1.

Διαδικασία χειρισμού ποινικών φακέλων

Όπως προέκυψε από την αναντίλεκτη μαρτυρία της Μ.Κ.9 επί του θέματος η οποία, ως εκ τούτου, αποτελεί και δικό μας εύρημα, μετά τον διορισμό του Μ.Κ.8 στη θέση του Γ.Ε. τον Σεπτέμβριο του 2013 η διαδικασία χειρισμού των αστυνομικών φακέλων σε όλες τις ποινικές υποθέσεις καθορίστηκε ως εξής:

Το Ποινικό Αρχείο αφού παραλάμβανε τον φάκελο από την Αστυνομία τον παρέπεμπε στον αρμόδιο Νομικό Λειτουργό. Ο τελευταίος, αφού τον μελετούσε και κατέγραφε τις οδηγίες του επί του φακέλου, τον παρέπεμπε στο Ποινικό Αρχείο, το οποίο στη συνέχεια έθετε τον φάκελο ενώπιον του Β.Γ.Ε. Αυτός τον μελετούσε και, σε περίπτωση που συμφωνούσε με τις οδηγίες του Νομικού Λειτουργού, τις μονογραφούσε, ενώ, σε περίπτωση που διαφωνούσε, κατέγραφε τις δικές του οδηγίες. Ακολουθώντας ο φάκελος τίθεται από το Ποινικό Αρχείο ενώπιον του Γ.Ε. ο οποίος, αν συμφωνούσε με τις τελευταίες οδηγίες, τις μονογραφούσε ενώ, εάν διαφωνούσε, κατέγραφε τις δικές του οδηγίες αφού πρώτα - αν το έκρινε σκόπιμο - συζητούσε το θέμα με τον Β.Γ.Ε. Όλοι οι αστυνομικοί φάκελοι που τίθεντο ενώπιον του Γ.Ε. για σκοπούς ελέγχου και εξέτασης τοποθετούντο σε καρτσάκι το οποίο παραδίδετο στο γραφείο του. Μετά τον έλεγχο του Γ.Ε. οι αστυνομικοί φάκελοι επιστρέφοντο στο Ποινικό Αρχείο και στη συνέχεια αποστέλλοντο πίσω στην Αστυνομία.

Διαδικασία εισόδου επισκεπτών στη Νομική Υπηρεσία

Επισημαίνεται ότι, όπως προέκυψε τόσο από την αναντίλεκτη μαρτυρία όσο και τα παραδεκτά γεγονότα (κατάθεση Ιωσήφ Χανατζιά - **Τεκμήριο 269**), κατά τις εργάσιμες ώρες τηρούνται Βιβλία Επισκέψεων στα οποία καταχωρούνται τα στοιχεία προσώπων που επισκέπτονται τη Ν.Υ. στα οποία συμπεριλαμβάνονται η ημερομηνία, οι ώρες εισόδου και εξόδου και το πρόσωπο που επισκέπτεται κάποιος. Σύμφωνα δε με την ακολουθούμενη πρακτική η είσοδος οποιουδήποτε επισκέπτη στη Ν.Υ. γινόταν και γίνεται κατόπιν σχετικής προηγούμενης έγκρισης και ενημέρωσης του Λειτουργού τον οποίο ο επισκέπτης επιθυμούσε να συναντήσει και την οποία εξασφάλιζε από τηλεφώνου ο αστυφύλακας που

βρισκόταν στο γραφείο εισόδου της Ν.Υ. Ειδικότερα στην περίπτωση που η επίσκεψη αφορούσε τον Β.Γ.Ε. η έγκριση εξασφαλιζέτο μέσω τηλεφωνήματος του Αστυνομικού της εισόδου προς την ιδιαίτερα του πρώτου. Σε κάποιες περιπτώσεις που ο αστυνομικός εισόδου πληροφορείτο από τον επισκέπτη κατά την έξοδο του ότι δεν είχε καταστεί δυνατόν να συναντήσει τον Λειτουργό που επιθυμούσε, ο αστυνομικός τοποθετούσε στην καταγραφή του ονόματος ένα Χ με κόκκινο μελάνι.

Είσοδος Μ. Κυριακού στη Νομική Υπηρεσία - Συναντήσεις με Κ.1

Στις 3/10/13 με βάση το Βιβλίο Επισκέψεων που τηρείτο στη Ν.Υ. για σκοπούς καταγραφής της εισόδου και εξόδου πολιτών και αστυνομικών στη **σελίδα 346** του **Τεκμηρίου 201** υπάρχει καταχώρηση της εισόδου της Μ. Κυριακού (τότε βουλευτή) στις 10.30 με προορισμό τον ΒΓΕ και αναχώρηση της στις 10.55 της ίδιας μέρας. Περαιτέρω με βάση το ίδιο Βιβλίο στη **σελίδα 35** του **Τεκμηρίου 202** υπάρχει η καταχώρηση της εισόδου της Μ. Κυριακού στις 31/10/13 και ώρα 12.25 με προορισμό τον Β.Γ.Ε. χωρίς να υπάρχει καταχωρημένη και η ώρα αναχώρησης της.

Επισημαίνουμε στο σημείο αυτό ότι η εκδοχή του Κ.1 αναφορικά με τις πιο πάνω καταχωρήσεις ήταν ότι δεν έλαβε χώρα οποιαδήποτε συνάντηση του με την Μ. Κυριακού.

Μέσα στο πλαίσιο αυτό, αν και δεν αμφισβήτησε την πιο πάνω πρακτική αναφορικά με την είσοδο των επισκεπτών στη Ν.Υ., ισχυρίστηκε ότι, μαζί του «*τα πράγματα ήταν χαλαρά, ήταν διαφορετικά*» λόγω του διαφορετικού «*background*» από το οποίο προήρχετο, ήτοι τον ιδιωτικό τομέα. Βασικά υποστήριξε ότι, ενώ προς τον ίδιο ήταν πιο εύκολη η πρόσβαση ατόμων απ' ό,τι στον Γ.Ε. και μάλιστα χωρίς ραντεβού, ωστόσο, λόγω του ότι ο ίδιος δεν ευρίσκετο συνεχώς στο γραφείο του αλλά εργαζόταν και κάτω στο Ποινικό Αρχείο, δεν ήταν βέβαιο ότι στο τέλος θα κατάφερνε να συναντήσει άτομα που επιθυμούσαν να τον δουν και για τα οποία είχε δώσει προηγουμένως την έγκριση του να εισέλθουν στη Ν.Υ. Όπως δε χαρακτηριστικά ανέφερε, ο επισκέπτης σε τέτοιες περιπτώσεις εισερχόταν στη Ν.Υ. «*επί ιδίω κινδύνω*».

Ήταν έκδηλη, κατά τη θέση μας, η προσπάθεια του Κ.1 όταν αντεξετάζεται και για τις δυο περιπτώσεις όπου φαίνεται η είσοδος της Μ. Κυριακού στη Ν.Υ. να υπερτονίσει το γεγονός ότι περνούσε πολλές ώρες της ημέρας κάτω στο Ποινικό Αρχείο και ότι έπρεπε πρώτα να τελειώσει τη δουλειά του εκεί και μετά να πάει στο γραφείο του. Έφτασε μάλιστα μέχρι του σημείου να ισχυριστεί ότι ενόσω ευρίσκετο κάτω στο Ποινικό Αρχείο δεν μετακινείται απ' εκεί.

Δεν έχουμε αντιληφθεί ποια ήταν η σκοπιμότητα και η λογική από τη μια ο Κ.1 να δίνει την έγκριση του σε κάποιον που ήθελε να τον συναντήσει να εισέλθει στη Ν.Υ., ακόμη και αν δεν υπήρχε ραντεβού, και από την άλλη να αφήνει τον επισκέπτη αυτόν σε αναμονή με αβέβαιο το ενδεχόμενο της μεταξύ τους συνάντησης λόγω της εργασίας του κάτω στο Ποινικό Αρχείο. Ούτε είναι κατανοητός ο λόγος που δεν μπορούσε ο ίδιος να μετακινηθεί, προσωρινά, από τον χώρο του Ποινικού Αρχείου, ο οποίος ήταν μόλις ένα όροφο πιο κάτω από το γραφείο του εντός της Ν.Υ., για να αφιερώσει λίγο χρόνο με κάποιον που επιθυμούσε να τον δει. Ειδικότερα δε στην περίπτωση όπου υπήρχε και καθορισμένο ραντεβού.

Επιπλέον διαπιστώσαμε ότι στο απλό ερώτημα του κατά πόσον στις συγκεκριμένες περιπτώσεις που του υπεδείχθησαν είχε ή όχι συνάντηση με την Μ. Κυριακού, πέραν του ότι οι απαντήσεις του διακρίνονταν από έλλειψη βεβαιότητας και σαφήνειας, δεν απαντούσε σε αυτό άμεσα και επί του προκειμένου, υπεκφεύγοντας και αναλώνοντας χρόνο σε άλλα ζητήματα όπως π.χ. το ότι ευρίσκετο πολλές ώρες στο Ποινικό Αρχείο και ότι έβλεπε κόσμο και χωρίς ραντεβού κ.τ.λ., μετατοπίζοντας με αυτόν τον τρόπο την ουσία αλλά και το ζητούμενο στην υπό εξέταση περίπτωση³².

³² Δέστε πρακτικά ημερ. 5/4/16, σελ.856:

«Ε. Και ούτε **3.10 βρέθηκες με τη Μαρία Κυριακού**, όπως φαίνεται στα βιβλία εισόδου της Νομικής Υπηρεσίας;

Α. **Όχι, δεν θυμάμαι. Όχι, δεν θυμάμαι.** Ερχόντουσαν... Να σας εξηγήσω κύριε Στεφάνου. Την ώρα που ερχόντουσαν οι επισκέπτες, **εγώ δεν ήμουν μόνιμως εκεί, ήμουν στα αρχεία και εργαζόμουν.** Από τα αρχεία --

Ε. Εκεί πάει το "πηγαίνω/έρχομαι στα αρχεία";

Α. Τι σημαίνει "εκεί πάει";

Ε. Αυτό εννοούσατε;

Α. Ναι, αλλά το εξηγώ τώρα, δεν το έβαλα για να συνδέσω όπως υπονοείτε, εξάλλου πέρασε η κυρία

Από τη μια πλευρά ο Κ.1 έλεγε πως δεν γνωρίζει τι έγινε, ύστερα ότι δεν θυμάται και από την άλλη επέμενε πως αν την έβλεπε θα το θυμόταν διότι η Κυριακού ήταν «*χαρακτηριστική, κυρίαρχη φιγούρα στην υπόθεση αυτήν*». Πέραν της διαφαινόμενης από τα πιο πάνω απροθυμίας για μια σαφή απάντηση, πέραν των εγγενών αντιφάσεων μεταξύ της άγνοιας, της αδυναμίας μνήμης και της βεβαιότητας ότι θα το θυμόταν αν την έβλεπε, δεν εξήγησε με ποιο τρόπο διαπίστωσε μόνο μέσα από τα γραπτά που διάβασε ότι η Κυριακού ήταν «*χαρακτηριστική, κυρίαρχη φιγούρα*». Δεν διαφωνούμε ποσώς ότι ήταν όντως βασικός παράγων η Κυριακού και ότι αυτό το είχε αντιληφθεί και το ήξερε πάρα πολύ καλά και ο ίδιος ο Κ.1, πλην όμως είμαστε βέβαιοι πως αυτή η διαπίστωση του δεν ήταν αποτέλεσμα ανάγνωσης καταθέσεων, επιστολών και εκθέσεων. Μια τέτοια άποψη του συνάδει, συνδυάζεται και εξηγείται πολύ πιο λογικά και πειστικά από το ότι αντιλήφθηκε και διαμόρφωσε την (ορθή) αυτή εικόνα του βασιζόμενος και στα όσα αποκόμισε από προσωπικές του συναντήσεις μαζί της.

Στο τέλος κατέληξε να αναιρεί ακόμη και την αναντίλεκτη μαρτυρία αναφορικά με τη διαδικασία εισόδου ενός επισκέπτη στη Ν.Υ. Ισχυρίστηκε ότι πιθανόν στην προκειμένη περίπτωση η Μ. Κυριακού να τηλεφώνησε στην ιδιαιτέρα του και εκείνη να μην του το ανέφερε ακυρώνοντας με αυτό τον τρόπο και τη δική του προηγούμενη τοποθέτηση για τη διαδικασία στο αρχικό στάδιο της εισόδου ενός επισκέπτη. Όταν του υπεδείχθη η διαφοροποίηση αυτή επικαλέστηκε εκ νέου το επόμενο στάδιο, ήτοι το κατά πόσο η είσοδος είναι, καθόσον αφορά τον επισκέπτη, επί ιδίω κινδύνω, δηλ. με ενδεχόμενο η σκοπούμενη συνάντηση να μην πραγματοποιηθεί στο τέλος. Ερωτηθείς ξανά για τη δική του γνώση στο στάδιο εισόδου της Μ. Κυριακού στη Ν.Υ. επανήλθε στην προβολή διαφόρων υποθέσεων

Χρίστου και το βεβαίωσε, ήταν μάρτυρας δικός σας, ότι πήγαινα στα αρχεία και καθόμουν. Όταν ερχόντουσαν αυτοί οι οποίοι ήθελαν να με δουν είτε με ραντεβού είτε χωρίς ραντεβού, γιατί εγώ δεχόμουν και κόσμο χωρίς ραντεβού και ο λόγος που δεχόμουν και κόσμο χωρίς ραντεβού, είναι γιατί κάποιος, πάρα πολλοί μάλλον ερχόντουσαν στη Νομική Υπηρεσία και ήθελαν να δουν τον Γενικό Εισαγγελέα, ο Γενικός Εισαγγελέας είτε δεν μπορούσε είτε δεν ήταν εκεί για διάφορα ζητήματα και όταν μου τηλεφωνούσαν εμένα, εγώ δεν έλεγα όχι. Όταν όμως ήμουν πάνω, όχι όταν ήμουν στα αρχεία. **Όταν ήμουν στα αρχεία, δεν εσηκώνουμουν.** Συνεπώς, **ένα μεγάλο μέρος της ημέρας ήμουν στα αρχεία. Δεν ξέρω, δεν μπορώ να υποθέσω ούτε μπορώ να πω τι έγινε, δεν θυμάμαι. Εάν την έβλεπα θα το θυμόμουν** και ξέρετε γιατί θα το θυμόμουν; Θα το θυμόμουν γιατί η Μαρία Κυριακού, με βάση την υπόθεση που είχα διαβάσει για την Providencia, ήταν χαρακτηριστική, κυρίαρχη φιγούρα στην υπόθεση αυτήν».

(Η έμφαση είναι του παρόντος Δικαστηρίου)

και εικασιών για τον τρόπο που είχε επιτευχθεί η είσοδος της Μ. Κυριακού φτάνοντας μέχρι του σημείου να πει ότι σε αυτήν πιθανόν να είχε επιτραπεί λόγω της ιδιότητας της ως Βουλευτού και χωρίς να υπάρχει προηγουμένως οποιαδήποτε επικοινωνία της αστυνομικού της εισόδου με την ιδιαίτερα του³³.

Όλα τα πιο πάνω, κατά την άποψη μας, αναδεικνύουν και σε αυτή την περίπτωση τον τρόπο που ο Κ.1 απαντούσε με αυτοαναιρέσεις και παλινδρομήσεις και χωρίς μια ξεκάθαρη από την αρχή εκδοχή γεγονόσ που αναπόφευκτα επηρεάζει την ποιότητα της μαρτυρίας του.

Στο ίδιο πλαίσιο σημειώνουμε τα εξής:

Είναι φανερό από όσα έχουν ήδη καταγραφεί ανωτέρω πως, μετά την καταχώρηση στις 15/9/11 των εντύπων ΗΕ 2, 57 και 4 για αλλαγή διευθυντών, γραμματέα και διεύθυνσης της εταιρείας Providencia, η Κ.3 μέσω των δικηγόρων της προέβαινε

³³ Δέστε πρακτικά 21/4/16 σελ.1134-1135:

«Α.Κύριε Στεφάνου, κάνετε εικτολογίες και προσπαθείτε να βγάλετε συμπεράσματα. Εγώ σας απάντησα. Σας απάντησα. Εγώ μπορώ να κάνω και μια άλλη εικτολογία. **Πιθανώς να τηλεφώνησε η κυρία Κυριακού στην secretary μου και η secretary μου να μην μου το είπε.** Δεν είναι και αυτό πιθανόν; Μετά μου λέτε ότι είχε ραντεβού. Από πού το ξέρω ότι είχε ραντεβού; Υπάρχει κάτι μπροστά μου, το οποίο να έχω ενώπιον μου, που να ξέρω ότι είχε ραντεβού;»

Ο κ. Στεφάνου συνεχίζει:

«Ε.Θεωρούσα ότι καλύψαμε και ήταν και η θέση σας τώρα, δεν ξέρω εάν άλλαξε, ότι για να εισέλθει κάποιος στη Νομική Υπηρεσία --

Α. Γενικώς.

Ε. **Είτε γενικώς είτε με ραντεβού, θα έπρεπε να το γνωρίζετε.** Είτε ήσασταν στο Ποινικό Αρχείο, σας τηλεφωνούσε η γραμματέας σας είτε ήσασταν στο γραφείο σας, "είναι εδώ ο τάδε, να του πω να περάσει;" "ναι, να περάσει". Αυτό αντιλήφθηκα ότι ήταν η θέση σας.

Α. Ναι αλλά σας εξήγησα ότι ήταν επί ιδίω κινδύνω.

Ε. Δεν με ενδιαφέρει ο κίνδυνος του άλλου, η γνώση σας.

Δικαστήριο (προς μάρτυρα): Σας μιλά για το αρχικό στάδιο της εισόδου κάποιου επισκέπτη. Δηλαδή κατά πόσο συμφωνείτε ότι έτσι είναι η διαδικασία.

Α. Να σας πω όμως Εντιμότητα, δεν θέλω, επειδή κάνουμε εικτολογίες, δεν θέλω επ' ουδενί λόγο να στρεψοδικήσω, δηλαδή να πάρω το σημείο αυτό αλλού, όμως **η κυρία Κυριακού ήταν ένα πολύ γνωστό πρόσωπο στην είσοδο, η αστυνομικός την ήξερε.** Εάν θα αρχίσουμε να κάνουμε υποθέσεις, **γιατί να μην υποθέσω ότι η αστυνομικός άφησε την να περάσει, αφού ήταν βουλευτής, χωρίς να κάνει οποιαδήποτε επικοινωνία με την secretary μου;** Θα αρχίσω να κάνω και εγώ speculations, αφού σας λέω εγώ προσωπικά, ναι μεν η διαδικασία ήταν αυτή, αλλά εγώ προσωπικά δεν θυμάμαι να έχω πάρει τηλέφωνο από την secretary μου, η οποία να μου είπε ότι "η κυρία Κυριακού θέλει να έρθει να σε δει και πε της να έρθει πάνω και να περιμένει". Τούτα ούλλα τα οποία είπα, είναι υποθετικά. Ναι μεν η διαδικασία είναι εκεί σε σχέση με τα ραντεβού και τα μη ραντεβού αλλά δεν ξέρουμε τι έγινε ακριβώς τη μέρα εκείνην. Εικτολογούμε. **Σας λέω μπορεί να την άφησε να περάσει χωρίς να τηλεφωνήσει.»**

(Η έμφαση είναι του παρόντος Δικαστηρίου)

για μια μεγάλη χρονική περίοδο σε ποικίλα διαβήματα και παραστάσεις προς διάφορες κατευθύνσεις και αρμόδιες αρχές. Αυτά αφορούσαν αφενός την καταγγελία που είχε γίνει από την Διευθύντρια της εταιρείας Μαρία Φυλακτού Χριστοδούλου στην Αστυνομία για διάπραξη ποινικών αδικημάτων και, αφετέρου, την ακύρωση των αλλαγών που είχαν καταχωρηθεί στον Έφορο και στη συνέχεια την έκδοση από τον Έφορο «καθαρών» πιστοποιητικών χωρίς, δηλαδή, την συμπερίληψη σε αυτά οποιωνδήποτε υποσημειώσεων αναφορικά με εκκρεμείς δικαστικές διαδικασίες. Στο προσκήνιο των διαφόρων ενεργειών που λάμβαναν χώρα σε διάφορα χρονικά στάδια βρίσκονταν πάντα ο Διευθύνων Σύμβουλος της Κ.3 Ανδρέας Νεοκλέους και η δικηγόρος στο γραφείο της Κ.3 Μ. Κυριακού η οποία είχε άμεση εμπλοκή με τα θέματα αυτά και τα παρακολουθούσε στενά. Για τις ενέργειες της δε αυτές ενημέρωνε τον Ανδρέα Νεοκλέους στον οποίο και λογοδοτούσε. Ενδεικτικό είναι και το ηλεκτρονικό της μήνυμα ημερ. 31/1/14 προς αυτόν με το οποίο τον πληροφορούσε για την επίσκεψη της στον Γ.Ε. την προηγούμενη μέρα, ότι είχε παραδώσει σε εκείνον επιστολή της Providencia, ότι του είχε εξηγήσει περιληπτικά την υπόθεση τονίζοντας του ότι συνεχίζεται η διάπραξη ποινικών αδικημάτων και ότι του ζήτησε παράλληλα να τους ορίσει συνάντηση.³⁴

---

³⁴ Δείτε Τεκμήριο 166:

«Αγαπητέ μου Ανδρέα,

Επισκέφτηκα χθες γύρω στις 1.30 τον Γενικό Εισαγγελέα και του παρέδωσα την επισυνημμένη επιστολή της Providencia. και είχα την ευκαιρία (μεταξύ των συναντήσεων του) να του εξηγήσω περιληπτικά την υπόθεση και να τονίσω ότι συνεχίζεται η διάπραξη ποινικών αδικημάτων κατά παράβαση του Ποινικού Κώδικα και μάλιστα θεωρώ θράσος το ότι κατέθεσαν προσφυγή προσποιούμενοι ότι είναι η Εταιρεία και ότι αυτό είναι πλαστοπροσωπία .

Σημειωτέον ότι ο Γενικός Εισαγγελέας δεν είχε αντιληφθεί ότι οι εγγεγραμμένοι στον Έφορο Εταιρειών έχουν παραμείνει οι αρχικοί νόμιμοι Διευθυντές και Μέτοχοι.

Του εξήτησα μια συνάντηση για να αφιερώσει κάποιο χρόνο **να μας δει** ώστε να έχουμε την ευκαιρία να του εξηγήσουμε την Υπόθεση με λεπτομέρεια λόγω του ότι συνεχίζονται να διαπράττονται ποινικά αδικήματα εις βάρος της ανήλικης αδελφής τους.

Μου ανέφερε ότι θα δει την επιστολή της Εταιρείας και την Υπόθεση και θα μιλήσουμε .

Best Regards

Μαρία»

Κατά πάντα ουσιώδη χρόνο η Μ. Κυριακού ήταν μια από τους Διευθυντές της Κ.3 και κατείχε μια μετοχή τάξης Β'. Ήταν επίσης Υπεύθυνη του γραφείου της Κ.3 στη Λευκωσία (Head of Nicosia Office). Διετέλεσε στο παρελθόν Έφορος Εταιρειών και συγκεκριμένα από το 1989 μέχρι το 2001 που εξελέγη Βουλευτής, ιδιότητα την οποία είχε και στον ουσιώδη της υπόθεσης χρόνο.

Αμέσως μετά την υποβολή της καταγγελίας στο ΓΔΟΕ από τη μέχρι πρότινος δηλωμένη Διευθύντρια της Providencia στις 26/9/11, η Μ. Κυριακού είχε προβεί σε διάφορες ενέργειες ως ακολούθως:

- Στις 20/9/11 επισκέφθηκαν το γραφείο του Εφόρου η Μ. Κυριακού (εκ μέρους της Κ.3) από κοινού με τον Μ.Υ.3(1) και διαμαρτυρήθηκαν για την καταχώρηση των αλλαγών ημερ. 16/9/11.
- Στις 21/9/11 έγινε συνάντηση στο γραφείο του Γ.Ε. παρουσία του Εφόρου, της Μ. Κυριακού και του Μ.Υ.3(1) όπου συζητήθηκε το θέμα.
- Στις 4/10/11 η Μ. Κυριακού επικοινωνήσε με το ΓΔΟΕ και ζήτησε να της αποσταλεί μέσω τηλεομοιοτύπου (fax) η βεβαίωση της καταγγελίας την οποία είχε με προηγούμενη επιστολή της προς τον Αρχηγό Αστυνομίας ημ. 30/9/11 αιτηθεί η Μαρία Φυλακτού Χριστοδούλου. (Δείτε **καταχώρηση αρ. 2 στο Τεκμήριο 83(6)**).
- Στις 18/10/11 η Μ. Κυριακού επικοινωνήσε με το ΓΔΟΕ και ζήτησε να ενημερωθεί για την εξέλιξη της υπόθεσης. Η Μ.Κ.16 την ενημέρωσε ότι απέστειλε μέσω του Αρχηγείου Αστυνομίας επιστολή ημ. 30/9/11 προς τον Έφορο Εταιρειών και ότι δεν είχε ακόμη ληφθεί απάντηση. (Δείτε **καταχώρηση αρ. 3 στο Τεκμήριο 83(6)**).
- Στις 12/9/12 η Μ. Κυριακού συνόδευσε τη Μαρία Φυλακτού Χριστοδούλου στο ΓΔΟΕ όπου η τελευταία έδωσε συμπληρωματική κατάθεση³⁵.
- Υπέγραψε σειρά επιστολών εκ μέρους της Κ.3.
- Για την υπόθεση αυτή αποστάληκαν διάφορες επιστολές από την Κ.3 ως ακολούθως:

³⁵ Δείτε Τεκμήριο 267 που αποτελεί την κατάθεση του Λοχ. 1879 Δημήτρη Γλυκαίνου της οποίας το περιεχόμενο του αποτέλεσε παραδεκτό γεγονός σε συνάρτηση με την παρα.(2) του Τεκμηρίου Γ που αφορά τα παραδεκτά γεγονότα ημερ. 7/12/15.

- i. Η Κ.3 έστειλε στον Έφορο τις επιστολές ημερ. 3/10/11 και 13/10/11 **υπογραμμένες από τη Μ. Κυριακού** ζητώντας από τον Έφορο Εταιρειών την επαναφορά των στοιχείων της Providencia στο ηλεκτρονικό Μητρώο της Εταιρείας. Η επιστολή ημ. 3/10/11 [**Κ-22/1-22**] στο **Τεκμήριο 83(1)**] απεστάλη σε συνέχεια της επιστολής της Διευθύντριας της Providencia [**Κ-1/1-74** στο **Τεκμήριο 83(1)**] και της απάντησης του Εφόρου σε αυτήν ημ. 23/9/11 [**Κ-10/1-2** στο **Τεκμήριο 83(1)**]. Η επιστολή ημερ. 13/10/11 αποτελεί υπενθύμιση του περιεχομένου της επιστολής ημερ. 3/10/11.
- ii. Επιστολή από την Κ.3 προς τον Έφορο ημ. 15/5/12 (**Κ-38** στο **Τεκμήριο 83(1)**) η οποία υπογράφεται από τον **Ανδρέα Νεοκλέους** στην οποία ο Έφορος προειδοποιείται ότι οι ενέργειες του σχετικά με την διαγραφή των στοιχείων της Providencia από το ηλεκτρονικό διαδικτυακό μητρώο του Τμήματος του Εφόρου *«έχει και θα έχει ως συνέπεια την καταλήστευση της περιουσίας της εταιρείας και την πρόκληση ζημιάς πέραν των 150 εκατ. Δολ.»* δια την οποία επεφύλαξε πλήρως τα δικαιώματα της εταιρείας *«τόσο εναντίον της Κυπριακής Δημοκρατίας όσο και εναντίον παντός εμπλεκόμενου προσώπικά»*.
- iii. Μετά την επιστολή απάντησης του Εφόρου ημ. 16/5/12 [(**Κ-39/1-4** στο **Τεκμήριο 83(1)**)] απευθυνόμενη προς τον Ανδρέα Νεοκλέους ακολούθησε νέα επιστολή της Κ.3 ημ. 17/5/12 [(**Κ-40/1-3** στο **Τεκμήριο 83(1)**)] η οποία **υπογράφεται πάλι από τον Ανδρέα Νεοκλέους** στην οποία επαναλαμβάνονται οι ευθύνες και υποχρεώσεις του Εφόρου για το υπό αναφορά ζήτημα.
- iv. Επιστολή Κ.3 ημ. 20/9/13 απευθυνόμενη προς τον Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Εμπορίου η οποία υπογράφεται από τη **Μ. Κυριακού** και στην οποία αναφέρεται ότι ο Έφορος Εταιρειών εξακολουθεί να χειρίζεται την Providencia διαφορετικά από οποιαδήποτε άλλη εταιρεία εφόσον μόνο γι' αυτή την εταιρεία υπάρχει η υποσημείωση *«υπάρχουν εκκρεμείς δικαστικές διαδικασίες»* (**Κ-186** στο **Τεκμήριο 87**). Η επιστολή αυτή ήταν σε συνέχεια προηγούμενης επιστολής της Κ.3 ημ. 8/8/13 (**Κ-104**) απευθυνόμενη προς τον Γενικό

Διευθυντή Υπουργείου Εμπορίου **υπογραμμένη και αυτή από τη Μ. Κυριακού.**

- v. Επιστολή Κ.3 ημερ. 9/10/13 προς την Γαλάτεια Ιωάννου του Υπουργείου Εμπορίου **η οποία υπογράφεται από τον Ανδρέα Νεοκλέους** στην οποία αναφέρεται πως η Κ.3 γνώριζε πως μετά από γνωμάτευση της Γενικής Εισαγγελίας η κα Ιωάννου είχε λάβει εντολές από τον Υπουργό Εμπορίου για την έκδοση καθαρών πιστοποιητικών για την Providencia και, παρά το γεγονός αυτό, αρνείτο να το πράξει. Αφού δε της επισημαίνεται το κατεπείγον της υπόθεσης λόγω διαδικασιών που διεξάγοντο εκείνες τις μέρες ενώπιον Δικαστηρίων της Μόσχας με άμεσο κίνδυνο την αποξένωση της περιουσίας της εταιρείας, η Κ.3 την καθιστούσε προσωπικά υπεύθυνη για τις ενέργειες/παραλείψεις της (**Κυανούν 13 στο Τεκμήριο 88**).

Από τον Σεπτέμβριο του 2011 και εντεύθεν η **Μ. Κυριακού** επισκέφθηκε πολλές φορές τον Έφορο Εταιρειών Μ.Κ.12. Αντικείμενο των επισκέψεων αυτών ήταν η έκδοση των πιστοποιητικών που η Κ.3 επιθυμούσε να εκδοθούν σε σχέση με την εταιρεία Providencia.

Τον Μ.Κ.12 Έφορο Εταιρειών επισκέφθηκε στο γραφείο του και ο **Ανδρέας Νεοκλέους**. Στο πλαίσιο της συνάντησης που έγινε ο Ανδρέας Νεοκλέους του είχε εκθέσει την όλη εικόνα που είχε διαμορφωθεί τονίζοντας του ότι η εταιρεία Providencia υφίστατο συνεχώς ζημιές και η περιουσία εξανεμιζέτο λόγω του ότι ο ίδιος ως Έφορος αρνείτο να εκδώσει τα πιστοποιητικά τα οποία η Κ.3 επιθυμούσε. Η **Μ. Κυριακού** συστηματικά προσπάθησε να πείσει τον Μ.Κ.7 να ασκήσει ποινική δίωξη στην υπόθεση Providencia. Αυτό συνέβαινε όταν κατά διαστήματα την συναντούσε στη Βουλή. Επαφές με τον Μ.Κ.7 είχε και ο **Ανδρέας Νεοκλέους** στο πλαίσιο των οποίων του έκαμνε αναφορά στην υπόθεση αυτή και στην παράλειψη του να ασκήσει ποινική δίωξη.

Επίσης στο πλαίσιο της ποινικής καταγγελίας που εκκρεμούσε η Μ. Κυριακού επισκέφθηκε τον τότε Αρχηγό Αστυνομίας Μ.Κ.2. Σε μια από αυτές προέβαλε διάφορους ισχυρισμούς για διάπραξη ποινικών αδικημάτων. Προς απόδειξη των

ισχυρισμών της απέστειλε στον Μ.Κ.2 στις 5/8/13 διάφορα έγγραφα μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου [**Κυανούν 54** στο **Τεκμήριο 83(4)**].

Τα πιο πάνω ζητήματα που απασχολούσαν έντονα την Κ.3, και τα οποία σε κάθε ευκαιρία προωθούσε με τον τρόπο που θεωρούσε ως τον πλέον κατάλληλο, εξακολουθούσαν να είναι εκκρεμή μέχρι και τις 3/10/13 που η Μ. Κυριακού εισήλθε εντός της Ν.Υ. για να επισκεφθεί τον Κ.1. Συγκεκριμένα μέχρι εκείνη τη μέρα εξακολουθούσε να υπάρχει για την εταιρεία Providencia στο ηλεκτρονικό Κεντρικό Μητρώο Εταιρειών η σημείωση ότι «*υπάρχουν εκκρεμείς δικαστικές διαδικασίες*». Όσον αφορά δε την καταγγελία για διάπραξη ποινικών αδικημάτων, η τελευταία προσπάθεια της Μ. Κυριακού στις 5/8/13 μέσω της επαφής της με τον Αρχηγό Αστυνομίας Μ.Κ.2 να πείσει για τη στοιχειοθέτηση ποινικών αδικημάτων προσέκρουσε στην εκ νέου άρνηση του Μ.Κ.7 για μη διαφοροποίηση των προηγούμενων οδηγιών του.

Και ενώ αυτή ήταν η κατάσταση πραγμάτων μέχρι τότε, ο Διευθύνων Σύμβουλος της Κ.3 Ανδρέας Νεοκλέους με επιστολή του προς τον Valery Kuleshov **ημερ. 3/10/13** τον πληροφόρησε, μεταξύ άλλων, ότι **επανανοίχθηκε η ποινική υπόθεση**, ότι το Τμήμα Οικονομικού Εγκλήματος **λαμβάνει επιπρόσθετες καταθέσεις** και ότι **σύντομα θα ασκηθούν ποινικές διώξεις** και θα εκδοθούν εντάλματα σύλληψης (**Τεκμήριο 240**)³⁶.

Περαιτέρω στις 4/11/13 η Μ. Κυριακού παρέδωσε στον Αρχηγό Αστυνομίας επιστολή την οποία υπέγραψε η ίδια με την οποία, **αφού γίνεται αναφορά σε ενημέρωση της οποίας έτυχε από το γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα** ότι επίκειται τις προσεχείς μέρες η καταχώρηση στο Δικαστήριο ποινικής υπόθεσης

³⁶ “We are expecting some very positive developments in Cyprus regarding the Rosinka case, which are the following:

- a) In a couple of days **new clean certificate** for Providencia will be issued without any reference to pending legal cases.
- b) **The criminal case** against Igor Zhigachov and his accomplices Alexander Zakharov, Armen Davidian, Tatiana Shokoleva and others, **was reopened and the Department of Economic Crime is receiving additional statements from witnesses**. We believe that **charges will be brought and warrants of arrest will be issued** against the fraudsters **in the very near future**.

.....”
(Η έμφαση είναι του παρόντος Δικαστηρίου)

εναντίον συγκεκριμένων προσώπων που κατονομάζονται σχετικά με την καταγγελία που έγινε από τη Μαρία Φυλαχτού Χριστοδούλου, ζητά εκ μέρους της Κ.3 και για σκοπούς της Providencia πιστοποιητικό με το οποίο να επιβεβαιώνεται το πιο πάνω γεγονός [**Κυανούν 76**, σελ.7-9 του **Τεκμηρίου 83(6)**]³⁷.

Υπενθυμίζουμε ότι ο μόνος που ασχολείτο κατ'εκείνο το στάδιο με τη μελέτη της ποινικής υπόθεσης ήταν ο Κ.1, ενώ οι οδηγίες αυτού για άσκηση ποινικής δίωξης δόθηκαν την 1^η/11/13, ημέρα Παρασκευή, η δε 4/11/13 ήταν η αμέσως επόμενη εργάσιμη μέρα μετά το Σαββατοκύριακο που μεσολαβούσε.

Έχει ήδη διαφανεί από τα προηγηθέντα πως, από πλευράς χρονικού σημείου πραγματοποίησης τους, οι δύο επισκέψεις της Κυριακού στη Ν.Υ. (3/10 και 31/10) διασυνδέονται με τη διαρροή προς τρίτους δύο σημαντικών εξελίξεων στην υπόθεση Providencia. Έχουμε κληθεί να δεχθούμε πως και στις δύο αυτές ημερομηνίες επιτράπηκε στη Βουλευτή της Δημοκρατίας, δικηγόρο – διευθύντρια στην Κ.3, η είσοδος στη Ν.Υ. με προορισμό τον Κ.1 κατόπιν έγκρισης από προσωπικό του γραφείου του πλην όμως έτυχε να μην καταφέρει να τον συναντήσει στην πράξη διότι εκείνος πιθανόν να υπέγραφε έγγραφα στον πιο κάτω όροφο, αλλά από την άλλη συμπτωματικά με ταύτιση χρονική το γραφείο της (δηλ. η Κ.3) είχε πλήρη γνώση για εξελίξεις τις οποίες γνώριζε πολύ καλά ο Κ.1, και μάλιστα στην πρώτη περίπτωση γνώριζε αποκλειστικά ο Κ.1. Δεν μας φαίνεται καθόλου λογική η θέση αυτή.

³⁷ “1.....”

2. Since that time **the relevant police department carried out a thorough criminal investigation which - as we are informed- has been recently completed and charges will be brought against Igor Zhigachov, Armen Davidyan, Tatiana Schegoleva, Alexander Zakharov** and possibly others. The criminal charges will include the stealing of a company, forgery, circulation of forged documents, unlawful alienation, destruction or detainment of property belonging to a Cypriot person or Trust, criminal impersonation and others. **We are also informed by the office of the Attorney General that the relevant criminal case will be filed with a criminal court within a couple of days** and thereafter it will be pursued through the proper channels.

3. The abovementioned persons are now trying to use the forged and/or fabricated documents, amongst others, so as to alienate the assets of the Company (which include 85% of the shares in a Russian company namely IRC Rosinka with a value exceeding USD200 million) and to our information **there is an imminent risk that tomorrow a Russian court will approve the alienation based on the aforesaid forged and/or fabricated documents.**

For the above reasons, we hereby apply for the issue of a certificate TO WHOM IT MAY CONCERN confirming the above as a matter of urgency.....”

(Η έμφαση είναι του παρόντος Δικαστηρίου)

Το εύλογο, κατά την άποψη μας, **συμπέρασμα** τόσο από το περιεχόμενο της επιστολής του Διευθύνοντος Συμβούλου της Κ.3 ημ. 3/10/13 (**Τεκμήριο 240**) όσο και από εκείνο της επιστολής της Μ. Κυριακού ημερ. 4/11/13 αλλά και από το χρονικό συσχετισμό τους με τις πιο πάνω καταχωρήσεις στο Βιβλίο Επισκέψεων **είναι η ύπαρξη επικοινωνίας μεταξύ της Κ.3 και του Κ.1. Επικοινωνία η οποία επετεύχθη μέσω της επίσκεψης της Μ. Κυριακού στο γραφείο του Κ.1 στη Ν.Υ. κατά τις πιο πάνω αναφερόμενες ημερομηνίες.**

Το επεισόδιο που έγινε μέσα Οκτωβρίου

Περί τα μέσα Οκτωβρίου του 2013 έλαβε χώρα ένα περιστατικό στο γραφείο του Μ.Κ.8 που αφορούσε τον τρόπο εισόδου του Κ.1 εντός του γραφείου του πρώτου και την αντίδραση του Μ.Κ.8 σε αυτό το γεγονός. Αποτέλεσε κοινό έδαφος ότι ο Μ.Κ.8 είχε ενοχληθεί από τον τρόπο που εισήλθε στο γραφείο του ο Κ.1 και ότι του έκανε παρατήρηση. Η διαφορά που προέκυψε από τις εκατέρωθεν εκδοχές που προβλήθηκαν σχετικά αφορούσε στο τι ακριβώς είχε λεχθεί από τον Μ.Κ.8 στο πλαίσιο της παρατήρησης που έκανε στον Κ.1. Η εκδοχή του Κ.1 ήταν ότι ο Μ.Κ.8 του είχε πει με οργίλο ύφος *«μόνο οι γάδαροι μπαίνουν χωρίς να κτυπούν την πόρτα. Άλλη φορά να χτυπάς την πόρτα πριν μπεις στο γραφείο μου»* και ότι τότε ο Κ.1 αντέδρασε και αυτός με οργίλο ύφος λέγοντας του *«ρε Κώστα, είμαι εγώ ο γάδαρος;»*. Ο Μ.Κ.8 αρνήθηκε ότι είχε χρησιμοποιήσει τέτοια φράση.

Αξιολογώντας τις εκατέρωθεν εκδοχές κρίνουμε ότι όντως η συμπεριφορά του Κ.1 να εισέρχεται εντός του γραφείου του Γ.Ε. χωρίς προηγουμένως να κτυπά την πόρτα ενοχλούσε τον Μ.Κ.8 όπως και τον ενόχλησε και στην υπό συζήτηση περίπτωση οπότε και του έκανε παρατήρηση με έντονο ύφος. Θεωρούμε δε ότι στο πλαίσιο της ενόχλησης και δυσανασχέτησης που ο Μ.Κ.8 αισθάνθηκε, και που δεν έκρυψε, χρησιμοποίησε την αποδιδόμενη σε αυτόν φράση με αποτέλεσμα, ως ήταν φυσικό και αναμενόμενο, να πυροδοτηθεί έντονη αντίδραση από πλευράς του Κ.1. Το κατά πόσον αυτό το περιστατικό είχε ως συνέπεια την πλήρη ή μη διάρρηξη των σχέσεων των δύο τους αποτελεί ξεχωριστό ζήτημα το οποίο

εξετάζουμε σε άλλο σημείο της Απόφασης μας που αφορά το κεφάλαιο των σχέσεων τους κατά τον ουσιώδη χρόνο.

Συνεχίζοντας την όσο το δυνατό χρονική παράθεση των σχετικών με την υπόθεση γεγονότων, παρατηρούμε ότι στις 16/10/13 οι ποινικοί φάκελοι διαβιβάστηκαν στο ΓΔΟΕ και ακολούθως επιστράφηκαν στη Μ.Κ.16 με σημείωμα του Μ.Κ.3, να ενεργήσει σύμφωνα με τις οδηγίες του Κ.1 για λήψη καταθέσεων από ακόμη τρία άτομα, ήτοι τον δικηγόρο Μ.Υ.3(1), τον Έφορο Εταιρειών, Μ.Κ.12 και τον δικηγόρο Φίλιππο Αριστοτέλους.

Οι οδηγίες αυτές δόθηκαν μέσω της επιστολής του Κ.1 ημερ. 8/10/13 (**κυανούν 56 στο Τεκμήριο 83(6)**).

Αποτέλεσε παραδεκτό γεγονός ότι η επιστολή ημ. 8/10/13, **Κ-56 στο Τεκμήριο 83(6)**, (**ερυθρό 19 στο Τεκμήριο 88**) είχε ημερομηνία δημιουργίας του περιεχομένου του τις 08/10/13 και ώρα 08:09 και ημερομηνία τελευταίας αποθήκευσης του περιεχομένου τις 08/10/13 και ώρα 13:50. Ο δε συνολικός χρόνος που χρειάστηκε να ολοκληρωθεί ήταν 2 ώρες και 33 λεπτά (“total editing time”). Αποτέλεσε επίσης παραδεκτό γεγονός ότι ο όρος “total editing time” αναφέρεται στον χρόνο που διήρκεσε από τη στιγμή ανοίγματος του εγγράφου μέχρι και τη στιγμή τελευταίας αποθήκευσης του.

Ως αποτέλεσμα των οδηγιών του Κ.1 λήφθηκαν στη συνέχεια οι πιο πάνω καταθέσεις ως εξής:

- Κατάθεση Μ.Υ.3(1) ημερ. 24/10/13 [**κυανούν 71 στο Τεκμήριο 83(6)**] στο πλαίσιο της οποίας παρέδωσε δακτυλογραφημένη δήλωση [**Κ-72, 1-10 στο Τεκμήριο 83(6)**].
- Κατάθεση Εφόρου ημερ. 17/10/13 [**κυανούν 67 στο Τεκμήριο 83(6)**]. Στο πλαίσιο της κατάθεσης αυτής ο Έφορος παρέδωσε στην Αστυνομία ως ΣΚ1 επιστολή του ημερ. 11/1/13 προς Γενικό Διευθυντή Υπ. Εμπορίου στην οποία επισυνάπτεται Έκθεση Γεγονότων [**Κ-68 στο Τεκμήριο 83(6)**], ως ΣΚ2 επιστολή Γενικού Διευθυντή Υπ. Εμπορίου προς Έφορο ημερ. 4/10/13 [**Κ-**

69 στο **Τεκμήριο 83(6)**] και ως ΣΚ3 επιστολή του Υπ. Εμπορίου προς Έφορο ημερ. 8/10/13 [**Κ- 70** στο **Τεκμήριο 83(6)**].

- Κατάθεση Αριστοτέλους ημερ. 16/10/13 [**κυανούν 57** στο **Τεκμήριο 83(6)**]. Στο πλαίσιο της κατάθεσης του ο Φ. Αριστοτέλους παρέδωσε και αντίγραφο της ένορκης δήλωσης του που είχε καταχωρηθεί στην υπόθεση 2473/12 του Ε.Δ. Λευκωσίας αναφορικά με τις λεπτομέρειες των γεγονότων [**ΦΑ1- Τεκμήριο 83(5)**].

Τηλεφωνήματα Κ.1 προς Αρχηγό Αστυνομίας

Αποτέλεσε επίδικο θέμα το κατά πόσο ο Κ.1 είχε προβεί σε αριθμό τηλεφωνημάτων προς τον Μ.Κ.2 τότε Αρχηγό Αστυνομίας αναφορικά με την πρόοδο στη λήψη των συμπληρωματικών καταθέσεων για τις οποίες είχε δώσει τις πιο πάνω σχετικές οδηγίες. Η εκδοχή του Μ.Κ.2 ήταν ότι για το σκοπό αυτό είχε λάβει 3 - 4 τηλεφωνήματα από τον Κ.1 εκτός ωρών εργασίας στα οποία ο τελευταίος ζητούσε να μάθει τι είχε γίνει με τις οδηγίες που είχε δώσει και εν συνεχεία για το στάδιο που ευρίσκετο η υλοποίηση αυτών των οδηγιών. Ο Κ.1, αν και δέχτηκε ότι είχε προβεί σε κάποια τηλεφωνήματα προς τον Μ.Κ.2 τα οποία δεν αποκλείει να έγιναν εκτός ωρών εργασίας, ισχυρίστηκε ότι μόνο μία φορά του είχε τηλεφωνήσει σε σχέση με την υπόθεση Providencia, πλην της περίπτωσης που είχε ζητήσει το φάκελο εντός του Αυγούστου 2013, και αυτό έγινε όταν είχε καθυστερήσει η λήψη των συμπληρωματικών καταθέσεων. Κατά την αντεξέταση του Μ.Κ.2 έγινε προσπάθεια να συσχετιστούν τα τηλεφωνήματα του Κ.1 με το γεγονός της συμμετοχής του στην Επιτροπή Θεσμών της Βουλής που έλαβε χώρα στις 17/9/13 όπου θα συζητείτο και συζητήθηκε το θέμα κλοπής αριθμού Ρωσικών εταιρειών και στο πλαίσιο της ενημέρωσης που ο Κ.1 ήθελε εκ των προτέρων να έχει.

Ο Μ.Κ.2 όσες φορές και αν ρωτήθηκε, χωρίς περιστροφές ή οποιοσδήποτε αμφιπαλαντεύσεις, κατηγορηματικά και πειστικά κατέθεσε ότι, χωρίς να είναι σε θέση να ανακαλέσει επακριβώς το περιεχόμενο τους - πράγμα φυσιολογικό και αναμενόμενο - το αντικείμενο των τηλεφωνημάτων για τα οποία έκανε ο ίδιος μνεία ουδεμία σχέση είχαν και ούτε ποτέ έγινε τέτοια διασύνδεση με θέματα που

συζητούνταν στη Βουλή αλλά σχετιζόνταν με την πρόοδο στη λήψη των συμπληρωματικών καταθέσεων στην υπό διερεύνηση ποινική υπόθεση Providencia. Μάλιστα ο Μ.Κ.2 ήταν ιδιαίτερα κατατοπιστικός εξηγώντας και τις δικές του ενέργειες ως αποτέλεσμα αυτών των τηλεφωνημάτων, ήτοι την ενημέρωση που λάμβανε από τους ανακριτές την οποία στη συνέχεια έδιδε στον Κ.1. Επιπλέον δεν έχουμε διαπιστώσει, και ούτε βεβαίως τέθηκε, να υπάρχει οποιαδήποτε σκοπιμότητα ή αλλότριο κίνητρο από μέρους του Μ.Κ.2 στο να καταθέσει τα πιο πάνω.

Κατ' ακολουθίαν όλων των ανωτέρω αποτελεί εύρημα μας ότι ο Κ.1 τηλεφώνησε στον Μ.Κ.2 3 – 4 φορές εκτός ωρών εργασίας για να μάθει για την πρόοδο σχετικά με τη λήψη των επιπρόσθετων καταθέσεων.

Συνάντηση Μ.Υ.3(1) με Μ.Κ.8 στις 11/10/13

Στις 11/10/13 ο δικηγόρος Αντώνης Ανδρέου [Μ.Υ.3(1)] είχε κατόπιν δικής του επιθυμίας συνάντηση με τον Μ.Κ.8 στο γραφείο του στη Ν.Υ. στη διάρκεια της οποίας συζητήθηκαν διάφορα υπηρεσιακά ζητήματα. Το κατά πόσο στη συνάντηση αυτή ο Μ.Υ.3(1) είχε θίξει το θέμα της ποινικής πτυχής της υπόθεσης Providencia εξετάστηκε στο πλαίσιο της αντεξέτασης του Μ.Υ.3(1). Διακρίναμε αρχικώς μία προσπάθεια από μέρους του Μ.Υ.3(1) να προωθήσει την εκδοχή ότι μπορεί και να είχε αναφερθεί στο θέμα αυτό και αυτό το έκανε μέσω υπεκφυγών και απαντήσεων του τύπου «δεν θυμάμαι τι μιλήσαμε για το θέμα της Providencia, σε ποια έκταση μιλήσαμε», «δεν είπα ότι δεν το έθιξα αφού συζητήσαμε πρώτα από όλα για τον αστερίσκο», «δεν θυμάμαι, θα σας γελάσω....δεν θυμάμαι να έχουμε κάνει αυτήν την κουβέντα...». Στη συνέχεια, ωστόσο, και υπό την πίεση της αντεξέτασης αναγκάστηκε, όπως διεφάνη, να διαφοροποιήσει την θέση του και να δεχτεί στην ουσία ότι καμία νύξη δεν έκανε για αυτό το ζήτημα στον Μ.Κ.8 προσπαθώντας ταυτόχρονα να εξηγήσει και τον λόγο που ενήργησε με αυτόν τον τρόπο, λέγοντας ότι δεν επιθυμούσε να «ανοίξει» αυτό το θέμα και να «νεκατώσει» τον Μ.Κ.8, αναφέροντας του το ιστορικό, αφ' ής στιγμής το είχε θέσει στον Κ.1 ο οποίος και το μελετούσε.

Όσον αφορά την εκδοχή του Μ.Κ.8 επισημαίνουμε ότι όταν ρωτήθηκε σχετικά, χωρίς αμφιταλάντευση ή έλλειψη βεβαιότητας, αλλά όντας απόλυτα ξεκάθαρος και κατηγορηματικός τόνισε ότι στη συνάντηση αυτή δεν έγινε καμία συζήτηση αναφορικά με την ποινική πτυχή της υπόθεσης Providencia. Ανευδοίαστα θεωρούμε ότι η εν λόγω εκδοχή του Μ.Κ.8 ήταν απόλυτα ελικρινής και την αποδεχόμαστε, συνεκτιμώντας ότι συνάδει και με την τελική θέση του Μ.Υ.3(1) για το θέμα.

Στη βάση της πιο πάνω αξιολόγησης αποτελεί εύρημα μας ότι το θέμα της ποινικής πτυχής της υπόθεσης Providencia δεν αποτέλεσε αντικείμενο συζήτησης στην εν λόγω συνάντηση.

Έχοντας διατυπώσει το πιο πάνω εύρημα μας προκαλεί εντύπωση που ο Μ.Υ.3(1) στο πλαίσιο της συνάντησης που είχε με τον Μ.Κ.8 δεν αναφέρθηκε καθόλου στο θέμα της ποινικής δίωξης στην υπόθεση Providencia. Ενόψει του ότι στη συνάντηση αυτή είχε, μεταξύ άλλων θεμάτων, γίνει αναφορά και στο θέμα των υποσημειώσεων στα πιστοποιητικά που εξέδιδε ο Έφορος Εταιρειών για την Providencia λογικά αναμένετο ο Μ.Υ.3(1) να είχε θίξει και το ζήτημα της ποινικής διαδικασίας που ήταν ήδη υπό εξέταση από τον Κ.1.

Ήταν η θέση του Μ.Υ.3(1) ότι την ίδια μέρα φεύγοντας από το γραφείο του Μ.Κ.8, πέρασε και από το γραφείο του Κ.1 και είχε βασικά «στο πόδι» μια σύντομη συνομιλία μαζί του αναφορικά με το στάδιο που ευρίσκετο η όλη διαδικασία της ποινικής έρευνας στην υπόθεση Providencia. Στο πλαίσιο αυτής της συνομιλίας πληροφορήθηκε από τον Κ.1 ότι είχε δώσει οδηγίες για τη λήψη επιπρόσθετων καταθέσεων και ότι θα ζητείτο και από τον ίδιο να δώσει κατάθεση. Στη βάση αυτής της συνομιλίας ισχυρίστηκε ότι αποκόμισε την εντύπωση ότι η καταχώρηση της ποινικής υπόθεσης ήταν «θέμα ημερών», εντύπωση που μετέφερε και στον Ρώσο δικηγόρο των πελάτιδων του.

Στο σημείο αυτό θεωρούμε άξιο απορίας πως, στη βάση των λεχθέντων από τον Κ.1 προς τον Μ.Υ.3(1) που, όπως ισχυρίστηκε, περιορίστηκε σε απλή ενημέρωση για τις οδηγίες για λήψη επιπρόσθετων καταθέσεων και χωρίς την ύπαρξη

οποιασδήποτε άλλης πληροφόρησης, σχημάτισε τέτοια εντύπωση ο Μ.Υ.3(1), ότι δηλαδή η καταχώρηση της ποινικής υπόθεσης ήταν θέμα ημερών. Υπενθυμίζουμε ότι κατά το πιο πάνω χρονικό στάδιο δεν είχαν ακόμη ληφθεί οι τρεις συμπληρωματικές καταθέσεις που είχε διατάξει ο Κ.1.

Όπως ήδη επισημάναμε προηγουμένως δεν θεωρούμε τυχαία, ενόψει της στενούς συνεργασίας και επαφής που είχε με την Κ.3 μέσω του Α. Νεοκλέους, την παράλειψη του Μ.Υ.3(1) να θίξει στον Μ.Κ.8 το θέμα της ποινικής καταγγελίας στην υπόθεση. Αντιθέτως θεωρούμε πως γνωρίζοντας μέσω της εν λόγω συνεργασίας του ότι για το θέμα ενήμερος ήταν ο Κ.1 ο οποίος και το χειριζέτο, έκρινε σκοπιμότερο να μην εμπλέξει τον Μ.Κ.8 σε αυτό.

Επίσκεψη ανακριτών στον Κ.1 στις 22/10/13

Στις 22/10/13 και αφού είχαν ληφθεί οι καταθέσεις από τον δικηγόρο Αριστοτέλους και τον Έφορο Εταιρειών και πριν τη λήψη της κατάθεσης από τον Μ.Υ.3(1) η Μ.Κ.16 από κοινού με τον Λοχ. 1516 και τον Μ.Κ.4 επισκέφθηκαν τον Κ.1 στο γραφείο του και τον ενημέρωσαν για το στάδιο στο οποίο βρισκόταν η λήψη των καταθέσεων. Στη συνάντηση αυτή η Μ.Κ.16 ενημέρωσε τον Κ.1 ότι υπολείπετο μία κατάθεση και εκείνος της έδωσε οδηγίες όπως, μόλις ληφθεί και αυτή, ετοιμαστεί η έκθεση της και του την παραδώσει στο γραφείο του.

Παρεμβάλλουμε στο σημείο αυτό την αναφορά του Μ.Κ.4 σχετικά με τα λεχθέντα από τον Κ.1 κατά τη συνάντησή τους στο γραφείο του και ειδικότερα σε σχέση με τα όσα τους είπε για την προσέγγιση του ιδίου αλλά και του Μ.Κ.8 στο ζήτημα κλοπής Ρωσικών εταιρειών. Μάλιστα κατά την αντεξέταση του ο Μ.Κ.4 όταν ρωτήθηκε για να διευκρινίσει τα πιο πάνω υπήρξε ακόμη περισσότερο διαφωτιστικός τονίζοντας ότι αυτό που βασικά είχε λεχθεί από τον Κ.1 ήταν ότι ο ίδιος και ο νυν Γ.Ε. (δηλ. ο Μ.Κ.8) είχαν διαφορετική άποψη από εκείνη που είχε ο προηγούμενος Γ.Ε. (δηλ. ο Μ.Κ.7). Η δε θέση αυτή του Μ.Κ.4 δεν αμφισβητήθηκε. Επισημαίνουμε περαιτέρω ότι ούτε και ο Κ.1 αμφισβήτησε κατά την ένορκη μαρτυρία του το γεγονός ότι προέβη στην πιο πάνω δήλωση, παρά μόνο διευκρίνισε ότι οι αναφορές του αυτές έγιναν κατόπιν σχετικού ερωτήματος από

την ανακρίτρια Μ.Κ.16 αναφορικά με την άποψη του νέου Γ.Ε. σε σχέση με τις οδηγίες που πλέον δίνονταν από τον Κ.1 για την εκ νέου διερεύνηση της υπόθεσης Providencia.

Ως αποτέλεσμα της πιο πάνω αξιολόγησης αποτελεί εύρημα μας ότι κατά την πιο πάνω συνάντηση στο γραφείο του Κ.1 με τους πιο πάνω μάρτυρες ο Κ.1 είπε στους ανακριτές ότι ο ίδιος και ο Μ.Κ.8 είχαν διαφορετική άποψη από εκείνη που είχε ο τέως Γενικός Εισαγγελέας Μ.Κ.7 για το ζήτημα της υπόθεσης Providencia.

Ως αποτέλεσμα των τριών επιπρόσθετων καταθέσεων που λήφθηκαν η Μ.Κ16 ετοίμασε Έκθεση ημερ. 31/10/13 (**κυανούν 73** στο **Τεκμήριο 83(6)**) την οποία υπέβαλε στον Υπεύθυνο του Γραφείου της, τον Μ.Κ.4 (σημείωμα με **αρ.40** στο **Τεκμήριο 83(6)**). Στην νέα αυτή Έκθεση της αναφέρεται, μεταξύ άλλων, όπως και στην πρώτη της Έκθεση στην ύπαρξη του πληρεξουσίου της Custodian και ότι ήταν διφορούμενο, δηλ. κάθε πλευρά είχε τις δικές της διαφορετικές απόψεις επί αυτού.

Η Μ.Κ.16 έκρινε ότι οι νέες καταθέσεις δεν διαφοροποιούσαν την κατάσταση ως προς το ποινικό κομμάτι της υπόθεσης, και ότι επρόκειτο για καταθέσεις που αφορούσαν την αστική φύση της υπόθεσης που εκκρεμούσε στα Δικαστήρια. Τα όσα καταγράφονται στην έκθεση της Μ.Κ.16 ημερ. 31/10/13 και όπως αντικειμενικά θα μπορούσαν να ερμηνευθούν αποτελεί ζήτημα το οποίο εξετάζουμε σε άλλο σημείο της Απόφασης.

Ο φάκελος διαβιβάστηκε στον Αστυνομικό Διευθυντή Τμήματος Γ' από τον Μ.Κ.4 (σημείωμα με **αρ. 41** στο **Τεκμήριο 83(6)**). Η Μ.Κ.16 παρέδωσε και τους έξι υποφακέλους της υπόθεσης στον Κ.1 στις 31/10/13 (σημείωμα με **αρ. 42** στο **Τεκμήριο 83(6)**).

Μη προηγούμενη διαβούλευση Κ.1 με Μ.Κ.8 σχετικά με τις οδηγίες για δίωξη-Σχέσεις των δύο

Αποτέλεσε βασική θέση του Κ.1 τόσο στην ενώπιον μας ένορκη του μαρτυρία όσο και στην ανακριτική του κατάθεση ενώπιον του Ποινικού Ανακριτή Μ.Κ.5³⁸ ότι ο λόγος της μη προηγούμενης διαβούλευσης του με τον Μ.Κ.8 αναφορικά με τις οδηγίες που έδωσε για άσκηση ποινικής δίωξης στην υπόθεση Providencia ήταν οι άσχημες, κατά τον ουσιώδη χρόνο, επαγγελματικές τους σχέσεις και ότι σε αντίθετη περίπτωση, δηλ. αν οι σχέσεις τους ήταν καλές, αναμφίβολα θα συζητούσε την υπόθεση με τον Μ.Κ.8 πριν δώσει τις γραπτές του οδηγίες³⁹. Ισχυρίστηκε δε ότι από τις αρχές Οκτωβρίου του 2013 οι επαγγελματικές τους σχέσεις ήταν πολύ άσχημες ενώ η τελική ρήξη σε αυτές επήλθε περί τα μέσα Οκτωβρίου λόγω του επεισοδίου που έλαβε χώρα εξ αφορμής του τρόπου εισόδου του Κ.1 στο γραφείο του Μ.Κ.8. Ένα δε από τα μεγάλα θέματα που είχαν επηρεάσει τις σχέσεις τους ήταν το ότι ο Μ.Κ.8 απέκλεισε τον Κ.1 από την ανακριτική διερεύνηση των υποθέσεων της οικονομίας από την πρώτη, όπως ισχυρίστηκε, μέρα του διορισμού του.

Όσον αφορά τον ισχυρισμό του για κακές σχέσεις από τις αρχές Οκτωβρίου αξίζει να σημειωθεί ότι η περίοδος που μεσολάβησε από τον διορισμό του Μ.Κ.8 στις 16/9/13 μέχρι τότε δεν ξεπερνά τις 10 εργάσιμες μέρες. Έπειτα στις 4/10/13 ο Κ.1 με δική του πρωτοβουλία επισκέφτηκε τον Μ.Κ. 8 στο γραφείο του για να τον παρακαλέσει να ετοιμάσει τη δική του γνωμάτευση στην επιστολή του Υπουργείου Εμπορίου **ερυθρό 216** από το **Τεκμήριο 87**. Η καταγραφή και η υπόμνηση των πιο πάνω γεγονότων θέτει ως θέμα κοινής λογικής άμεσα εν αμφιβόλω τη βασιμότητα και την πειστικότητα της σχετικής εκδοχής του. Η δε εξήγηση που προσπάθησε ο Κ.1 να δώσει κατά την αντεξέταση ότι, δηλαδή, από την πρώτη στιγμή που ο Μ.Κ.8 ήρθε στη Ν.Υ. έδειξε ότι δεν ήθελε να έχει οποιαδήποτε σχέση μαζί του και ότι ο ίδιος καταλάβαινε ότι τον Μ.Κ.8 τον ενοχλούσε το γεγονός ότι κατ'εκείνη την περίοδο ο Κ.1 είχε μια έντονη υπηρεσιακή δραστηριότητα με την ανάλογη προβολή, δεν διαφοροποιεί την πιο πάνω αξιολογική μας κρίση.

³⁸ Δείτε Τεκμήριο 95.

³⁹ Δείτε σελ. 11 του δακτυλογραφημένου κειμένου του Τεκμηρίου 95.

Αντίθετα διαφαίνεται ότι όταν ο Κ.1 αισθάνθηκε την ανάγκη να δει τον Μ.Κ.8 και να μιλήσει μαζί του για να «προστατεύσει», όπως ήταν η θέση του, τη Ν.Υ. από μια «ενδεχόμενη διχοστοασία» λόγω του κινδύνου ύπαρξης διαφορετικών γνωματεύσεων⁴⁰, το έπραξε δίχως, προφανώς, να επιφορσεί στη σκέψη του η πιο πάνω διαπίστωση που είχε κάνει, όπως ισχυρίστηκε, για τον Μ.Κ.8. Στη βάση της ίδιας της εκδοχής του εκείνο το οποίο στην προκειμένη περίπτωση τον οδήγησε σε δια ζώσης συνεννόηση με τον Μ.Κ.8 ήταν το καλό της Υπηρεσίας.

Καθόσον αφορά τον ισχυρισμό του Κ.1 για την τελική ρήξη στις σχέσεις του με τον Μ.Κ.8 περί τα μέσα Οκτωβρίου λόγω του συμβάντος της «*βάνουσης και υβριστικής συμπεριφοράς*» επισημαίνουμε ότι η εκδοχή αυτή δεν είχε τεθεί προηγουμένως από τον Κ.1 ούτε στο πλαίσιο της διαδικασίας της Αίτησης 1/15 ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου, ούτε στην κατάθεση που έδωσε στον Ποινικό Ανακριτή Μ.Κ.5. Και τούτο παρά το γεγονός ότι είχε και εκεί επικαλεστεί την ύπαρξη κακών επαγγελματικών σχέσεων με τον Μ.Κ.8 ως τον λόγο που δεν είχε συζητήσει το ζήτημα με τον Μ.Κ.8 πριν δώσει τις οδηγίες του για ποινική δίωξη στην υπόθεση Providencia. Είναι λογικό πως αν το συμβάν αυτό ήταν τόσο καθοριστικό για τις σχέσεις των δύο ανεξάρτητων αξιωματούχων σε βαθμό που τις είχε οδηγήσει σε πλήρη και «τελική ρήξη» ο Κ.1 θα το είχε από τότε επικαλεστεί και όχι να το κάνει για πρώτη φορά στη μαρτυρία του ενώπιον μας.

Πέραν και ανεξάρτητα από την πιο πάνω αξιολογική μας κρίση θεωρούμε ότι η εν λόγω εκδοχή του Κ.1 πάσχει ούτως ή άλλως και εγγενώς. Ακόμη και αν τα γεγονότα είχαν εκτυλιχθεί όπως τα επικαλέστηκε ο Κ.1, τότε με δεδομένη τη σοβαρότητα της υπόθεσης και το γεγονός ότι ο Κ.1 θεωρούσε ότι η Ν.Υ. θα έπρεπε να δώσει αντίθετες οδηγίες για ποινική δίωξη εκεί όπου προηγουμένως επαναλαμβάνετο η επωδός ότι τα μέρη θα έπρεπε να επιλύσουν τις διαφορές τους στα πολιτικά Δικαστήρια, εγείρεται το ερώτημα γιατί δεν επέλεξε να αποστείλει ένα γραπτό σημείωμα προς τον Μ.Κ.8. Ακόμα και αν οι σχέσεις των δύο ήταν όντως τόσο άσχημες όπως τις περιέγραψε ο Κ.1 δεν θα ήταν λογικό, και εν πολλοίς επιβαλλόμενο, σε μια τέτοια υπόθεση με τέτοια προϊστορία (που έχουμε ήδη

---

⁴⁰ Δέστε πρακτικά ημερ.5/4/16, σελ.882-883:

περιγράψει σε άλλο σημείο) ο Κ.1 να επιδιώξει με άλλους τρόπους που δεν συνεπήγοντο προσωπική επαφή να ενημερώσει εκ των προτέρων τον Μ.Κ.8 πριν να δώσει τις δικές του οδηγίες για τον παραπέρα χειρισμό της υπόθεσης; Και πριν, κυρίως, ετοιμάσει ο ίδιος επιστολή απευθυνόμενη προς τον Αρχηγό της Αστυνομίας όπου, αφού καταγράφει το δικό του σκεπτικό για την υπόθεση, δίδει ρητές οδηγίες για άσκηση ποινικής δίωξης; Η όποια διασάλευση των σχέσεων μεταξύ του Κ.1 και του Μ.Κ.8 και αν υπήρχε κατά τον κρίσιμο χρόνο θα μπορούσε να αποτελέσει βάσιμη δικαιολογία να περιοριστεί ο Κ.1, όπως ισχυρίστηκε, στη διαβίβαση του ποινικού φακέλου της υπόθεσης μαζί με άλλους άσχετους φακέλους μέσω της διαδικασίας του τρόλεϊ, εάν κατά τα άλλα υπό άλλες συνθήκες ο Κ.1 θα επεδίωκε, όπως ο ίδιος το έθεσε, «*αναμφίβολα*» διαβούλευση για το θέμα με τον Μ.Κ.8; Η λογική των πραγμάτων υπαγορεύει πως ένα τέτοιο ζήτημα όπως η απόφαση για άσκηση ποινικής δίωξης σε μια υπόθεση όπου προηγουμένως οι οδηγίες της Ν.Υ. ήταν αντίθετες δεν θα αφήνετο να κοινοποιηθεί στον κατ' εξοχήν τελικό κριτή και «*άρχοντα των ποινικών διώξεων*» (που ήταν ο Μ.Κ.8) μέσω της διαβίβασης σε αυτόν του φακέλου στο τρόλεϊ και χωρίς να προηγηθεί οποιαδήποτε γραπτή ή προφορική ενημέρωση του από τον Κ.1 για κάτι τέτοιο.

Επανερχόμενοι στο ζήτημα των σχέσεων μεταξύ του Κ.1 και του Μ.Κ.8 και ειδικότερα στον ισχυρισμό του Κ.1 ότι αυτές επηρεάστηκαν και από τον αποκλεισμό του στην ανακριτική διερεύνηση των υποθέσεων της οικονομίας, εν πρώτοις να επισημάνουμε ότι, ενώ αρχικώς στο πλαίσιο της γραπτής του Δήλωσης (**Έγγραφο 21**) τοποθέτησε χρονικά τον αποκλεισμό του «*από την πρώτη ημέρα του διορισμού*» του Μ.Κ.8, στη συνέχεια αντεξεταζόμενος μετέθεσε το χρονικό στάδιο στα μέσα Οκτωβρίου του 2013. Εξηγώντας δε τη διαφορά αυτή από τη μια επικαλέστηκε τον τρόπο που είχε συνταχθεί η σχετική παράγραφος στη Δήλωση του όπου αναφέρεται στο ότι έλαβαν χώρα και άλλα περιστατικά που μεγάλωσαν την αποξένωση μεταξύ τους «*από μέσα Οκτώβρη 2013 μέχρι 1/4/2014*» και, από την άλλη, ότι η αναφορά στην ίδια Δήλωση «*από την πρώτη μέρα του διορισμού του*»

είχε την έννοια από την πρώτη μέρα που ο Μ.Κ.8 ξεκίνησε να ασχολείται με τα θέματα της οικονομίας διότι δεν είχε ξεκινήσει από την πρώτη μέρα.⁴¹

Κατά δεύτερο κρίνεται σκόπιμο για σκοπούς αξιολόγησης των εκατέρωθεν εκδοχών να παραθέσουμε τα πιο κάτω γεγονότα τα οποία ο Κ.1 δεν αμφισβήτησε ότι έλαβαν χώρα και αφορούσαν την εμπλοκή του στις υποθέσεις αυτές:

- i. Στην περίοδο των μηνών Οκτωβρίου και Δεκεμβρίου του 2013 έγιναν συναντήσεις με την ανακριτική ομάδα για τα θέματα οικονομίας στη Νομική Υπηρεσία στην παρουσία και του Κ.1.
- ii. Στις 8/10/13 ο Κ.1 κατόπιν σχετικής πρόσκλησης συμμετείχε σε συνεδρία της Επιτροπής Θεσμών αναφορικά με το θέμα της λειτουργίας των θεσμών του χρηματοπιστωτικού συστήματος στην οποία συμμετείχαν, μεταξύ άλλων, ο Αρχηγός της Αστυνομίας και ο επικεφαλής της ομάδας για τα θέματα οικονομίας κ. Αρναούτης.
- iii. Στις 22/10/13 ο Κ.1 ήτο προσκεκλημένος στην εκπομπή του ΡΙΚ «Επώνυμω» και για μια ώρα απαντούσε σε ερωτήσεις που αφορούσαν τη διερεύνηση της κατάρρευσης της οικονομίας.
- iv. Ο Κ.1 έτυχε ενημέρωσης από τους ανακριτές σε συναντήσεις που έγιναν με τον Μ.Κ.8 για τον χειρισμό των υποθέσεων Χριστοδούλου (πρώην Διοικητή Κ.Τ.Τ) και της Banca Transilvania.
- v. Κατά τον Οκτώβριο, Νοέμβριο του 2013 ο Κ.1 συμμετείχε στις συναντήσεις που έγιναν για τον καθορισμό του οίκου εμπειρογνομόνων που θα υποβοηθούσε το ανακριτικό έργο στις υποθέσεις της οικονομίας.

Η εκδοχή του Κ.1 ήταν βασικά ότι, πέραν των γενικών ενημερώσεων που γίνονταν για τα θέματα οικονομίας, δεν λάμβανε μέρος στις καθ' αυτό ανακριτικές ενέργειες. Δέχτηκε, ωστόσο, ότι είχε και ανάμειξη στη διεύρυνση των θεματικών εννοτήτων που είχαν προηγουμένως οριοθετηθεί επί Μ.Κ.7, επισημαίνοντας ότι αυτό είχε γίνει με θέση δική του. Ισχυρίστηκε, επίσης, ότι σε όλες αυτές τις συσκέψεις που λάμβανε μέρος δεν γινόταν συγκεκριμένη ανακριτική εργασία

---

⁴¹ Δέστε πρακτικά ημερ. 12/4/16 σελίδες 996-997.

κάτι, όμως, που γινόταν από τον Μ.Κ.8 ο οποίος έβλεπε τους ανακριτές και ιδιαίτερα στην υπόθεση Focus.

Από την άλλη η εκδοχή του Μ.Κ.8 ήταν ότι στις πιο πάνω συσκέψεις στις οποίες λάμβανε μέρος και ο Κ.1 ο ρόλος της Ν.Υ. και του Γ.Ε. ήταν καθαρά εποπτικός και καθοδηγητικός με την παροχή, όπου χρειαζόταν σε διαδικαστικά και νομικά θέματα, βοήθειας και αρωγής στις Αστυνομικές αρχές, τονίζοντας ότι είναι καθήκον της Αστυνομίας να κάνει τις ανακρίσεις και να προβαίνει στη λήψη καταθέσεων και τεκμηρίων. Η εν λόγω τοποθέτηση του Μ.Κ.8 αναμφίβολα συνάδει με τον ορθό ρόλο που υπέχει η Αστυνομία ως το εντεταλμένο για την εξιχνίαση των εγκλημάτων όργανο και την υποχρέωση της στο πλαίσιο αυτό να περισυλλέγει μέσω ερευνών και ανακρίσεων όλα τα σχετικά με τα διερευνώμενα αδικήματα στοιχεία. Είναι δε στην εκτέλεση αυτών των καθηκόντων που ο Γ.Ε. καθοδηγεί την Αστυνομία παρέχοντας της την αναγκαία συμβουλή και βοήθεια. Κατά συνέπεια η αναφορά του Κ.1 ότι στις συσκέψεις αυτές δεν γινόταν ανακριτική εργασία δεν θεωρούμε ότι υποβοηθά την εκδοχή του περί αποκλεισμού του από τις υποθέσεις οικονομίας. Ούτε βέβαια και η αποδεδειγμένη παρουσία του Κ.1 στις πιο πάνω αναφερόμενες συσκέψεις την επιβεβαιώνει. Αντίθετα την διαψεύδει.

Όσον αφορά δε τη συγκεκριμένη αναφορά του στην υπόθεση Focus επισημαίνουμε ότι δόθηκε εξήγηση από τον Μ.Κ.8 η οποία δεν έτυχε οποιασδήποτε αμφισβήτησης. Ανέφερε συναφώς ότι σχετικά με την εταιρεία Focus και τις χρηματοδοτήσεις κομμάτων ενόψει του ότι μετά που ο Μ.Κ.8 πληροφορήθηκε από τον ανακριτή Αρναούτη ότι ο Κ.1 είχε κάνει προσπάθεια και απαιτούσε να του δώσει ο ανακριτής τα τεκμήρια για ασφαλή φύλαξη, γεγονός που ο Μ.Κ.8 θεώρησε απαράδεκτο, ο Μ.Κ.8 είχε κρίνει ότι δεν θα έπρεπε ο Κ.1 να έχει εμπλοκή στα θέματα αυτά. Είναι για αυτό που σε κάποιες συναντήσεις που είχε ο Μ.Κ.8 με τον εν λόγω ανακριτή ο Κ.1 δεν ήταν παρών⁴². Η εξήγηση αυτή υπήρξε, κατά τη γνώμη μας, πειστική ενώ, επαναλαμβάνουμε, δεν έτυχε από πλευράς της Υπεράσπισης του Κ.1 οποιασδήποτε αμφισβήτησης. Τέλος όσον αφορά τον ισχυρισμό του Κ.1 ότι ήταν μετά την 1η Απριλίου του 2014 που ο Μ.Κ.8 τον είχε

---

⁴² Δείτε πρακτικά ημερ.19/10/15, σελ.21.

επισκεφθεί στο γραφείο του ζητώντας του να συνεργαστούν για τα θέματα της οικονομίας, επισημαίνουμε ότι πρόκειται για ισχυρισμό που προβλήθηκε εκ των υστέρων και χωρίς προηγουμένως να τεθεί υπόψη του Μ.Κ.8 για να τοποθετηθεί, με τις ανάλογες βέβαια συνέπειες ως προς τη βασιμότητα του.

Στη βάση όλων των πιο πάνω δεν θεωρούμε ότι η μη προηγούμενη διαβούλευση ή ενημέρωση από πλευράς Κ.1 του Μ.Κ.8 σε μιαν τόσο σοβαρή υπόθεση οφείλετο ή εν πάση περιπτώσει δικαιολογείτο από το επίπεδο της μεταξύ τους επαγγελματικής σχέσης.

Αποστολή επιστολής ημερ. 31/10/13 και Ποινικού Φακέλου

Την 1/11/13 η υπόθεση επιστράφηκε από τη Ν.Υ. στην Αστυνομία με οδηγίες του Κ.1 να ασκηθεί ποινική δίωξη. Σχετική είναι η επιστολή του Κ.1 ημερ. 31/10/13 υπό **κυανούν 75** στο **Τεκμήριο 83(6)** όπως και το σημείωμα του με **αρ. 43** στο **Τεκμήριο 83(6)**⁴³.

Προηγήθηκε το πρωί της 1^{ης}/11/13 τηλεφώνημα της ιδιαιτέρας του Κ.1 προς την Μ.Κ.16 για να μεταβεί στη Ν.Υ. να παραλάβει τους φακέλους (έξι box files) της υπόθεσης.

Την ίδια μέρα και ώρα 12.40 ο Κ.1 τηλεφώνησε στον Υπαρχηγό Μ.Κ. 14 ο οποίος σε εκείνο το χρονικό στάδιο εκτελούσε χρέη Αναπληρωτή Αρχηγού Αστυνομίας και του ανέφερε ότι τους είχε διαβιβάσει την υπόθεση της Providencia με οδηγίες δικές του για ποινική δίωξη.

Όσον αφορά τις ενέργειες που έγιναν και που αφορούν την **αποστολή της επιστολής του Κ.1 ημερ. 31/10/13 στην Αστυνομία** είναι παραδεκτό γεγονός

⁴³ «Σας επιστρέφεται ο φάκελος μετά από μελέτη μαζί με τις οδηγίες (βλ. σημείωμα Β.Γ. Εισαγγελέα ημερ.31/10/13) για άμεση έναρξη ποινικής δίωξης με την ετοιμασίαν κατηγορητηρίου ως το πιο πάνω σημείωμα εναντίον των υπόπτων.»

κατ' αρχάς ότι η επιστολή αυτή [(**κυανούν 75** στο **Τεκμήριο 83(6)**] παραλήφθηκε από την Αστυνομία την 1^η/11/13⁴⁴.

Αποτέλεσε αντικείμενο διαφορετικών θέσεων το **κατά πόσο η εν λόγω επιστολή είχε δοθεί στο Γενικό Αρχείο** - που είναι βασικά αρχείο αλληλογραφίας - **για να σταλεί στην Αστυνομία είτε**

- (α) πριν επιστραφεί πίσω το καρτσάκι με τους ποινικούς φακέλους από το γραφείο του Γ.Ε., είτε**
- (β) χωρίς προηγουμένως να ενημερωθεί ο Κ.1 ότι οι οδηγίες του (για άσκηση ποινικής δίωξης) είχαν εγκριθεί από τον Μ.Κ.8.**

Η εκδοχή του Κ.1 ήταν ότι είχε δώσει την επιστολή ημερ.31/10/13, της οποίας η ετοιμασία ολοκληρώθηκε στις 16.30 της μέρας εκείνης, στο Γενικό Αρχείο για να αποσταλεί προς τον Αρχηγό Αστυνομίας είτε μετά την ετοιμασία της το απόγευμα της 31^{ης} Οκτωβρίου 2013 (αν το Γενικό Αρχείο ήταν εκείνη την ώρα ανοικτό), είτε την επομένη.

Βασικά εισηγήθηκε ότι αυτό το ζήτημα άπτετο του συντονισμού του Γενικού Αρχείου και του Ποινικού Αρχείου χαρακτηρίζοντας την κατάσταση που επικρατούσε σχετικά ως *«μόνιμη δυσλειτουργία»* της Υπηρεσίας και προσθέτοντας ότι, μέχρι τη στιγμή που αυτός αποχώρησε από τη Ν.Υ., δεν είχε γίνει κατορθωτό να υπάρχει συντονισμός μεταξύ των δύο πιο πάνω Αρχείων όταν έφευγε αλληλογραφία από το Γενικό Αρχείο που αφορούσε ποινική υπόθεση⁴⁵. Στην

⁴⁴ Δέστε κατάθεση Γ/Αστ.3210 Μαρίας Χριστοδούλου (Τεκμήριο 280) της οποίας το περιεχόμενο έγινε παραδεκτό ως προς την αλήθεια του.

⁴⁵ Δέστε πρακτικά ημερ.5/4/16 σελ. 905-906:

«Ε.Είναι το πνεύμα σας κύριε Ερωτοκρίτου, ότι περιμένετε να πάει ο φάκελος από το καρτσάκι για να τα δει ο Γενικός Εισαγγελέας και αυτή είναι η θέση σας, ότι εσείς βάλετε τις οδηγίες σας για έγκριση από τον Γενικό Εισαγγελέα και σήμερα μας λέτε ότι 31.10 πριν καν φύγει ο ποινικός φάκελος για να κάτσει σύμφωνα με τη θέση σας στο καρτσάκι, να πάει στον Γενικό Εισαγγελέα, εσείς είχατε ήδη στείλει τις οδηγίες σας προς τον Αρχηγό Αστυνομίας μέσω του πρώτου αρχείου.

Α. Αυτό το ζήτημα ήταν και **είναι μια μόνιμη δυσλειτουργία της Νομικής Υπηρεσίας. Ο συντονισμός μεταξύ του πρώτου αρχείου και του ποινικού αρχείου**, εντάξει; Η οποία δεν κατάφερε τουλάχιστον μέχρι τη μέρα που έφυγα από τη Νομική Υπηρεσία να επιληφθεί, όταν δηλαδή φεύγει μια αλληλογραφία από το πρώτο αρχείο που αφορά ποινική υπόθεση να υπάρχει συντονισμός. Εγώ έδωκα την επιστολή εις το πρώτο αρχείο για να σταλεί, όχι με οδηγίες να σταλεί την ίδια μέρα, δώσαμε την να σταλεί. Το πρώτο αρχείο αποφάσισε να τη στείλει 31, προφανώς δεκάτου. **Από τη στιγμή που την έστειλε και τελικά ο ποινικός φάκελος που θα πήγαινε στον Γενικό Εισαγγελέα, ο Γενικός Εισαγγελέας θα έλεγε εγώ διαφωνώ, απλούστατα θα δίδοντο οδηγίες στον Αρχηγό Αστυνομίας, ότι οι οδηγίες που πήρε ακυρώνονται και δεν θα προχωρήσουν,**

ερώτηση δε αν ήταν δουλειά του Γενικού Αρχείου να γνωρίζει τι γίνεται με τον ποινικό φάκελο απάντησε ότι θα έπρεπε να συνεννοείται⁴⁶.

Δεν διατηρούμε καμία αμφιβολία ότι ο τρόπος που αντιμετώπισε το σχετικό ερώτημα ο Κ.1 συνιστά περίπτωση στρεψόδικης συμπεριφοράς. Υπενθυμίζουμε ότι το ζητούμενο εν προκειμένω δεν ήταν ο τρόπος λειτουργίας των δύο Αρχείων. Το ζητούμενο ήταν ξεκάθαρα να εξηγήσει κάτω από ποιες συνθήκες ο ίδιος απέστειλε την πιο πάνω επιστολή - δηλαδή το δικό του σκεπτικό - και κυρίως κατά πόσον το έπραξε αφού ολοκληρώθηκε η διαδικασία με το καρτσάκι και, το πιο σημαντικό, αν κάτι τέτοιο το έπραξε μετά από ενημέρωση του ότι ο Γ.Ε. δεν είχε διαφοροποιήσει τις οδηγίες για άσκηση ποινικής δίωξης. Αν δεν προηγούνταν τα πιο πάνω, πώς ο ίδιος θα έδινε με την πιο πάνω επιστολή του ρητές οδηγίες στον Αρχηγό Αστυνομίας «*να καταχωρηθεί ποινική διαδικασία εναντίον των υπόπτων που αναφέρονται στην σελ. 34 του μαρτυρικού υλικού, για τα αδικήματα τα οποία περιγράφονται στην σελ. 39 του μαρτυρικού υλικού*»; Μάλιστα και η απάντηση που έδωσε σε σχετική υποβολή ότι ο τρόπος που έδρασε αποδείκνυε ότι καμία έγκριση και κανένα φάκελο δεν περίμενε να σταλεί με το καρτσάκι στον Γ.Ε., επισφραγίζει την πιο πάνω στρεψόδικη συμπεριφορά που διακρίναμε στο όλο θέμα. Χωρίς περιστροφές ισχυρίστηκε ότι σε περίπτωση που ο Γ.Ε. δεν ενέκρινε τις οδηγίες του για ποινική δίωξη τότε η Ν.Υ. θα έστελλε «*άλλη ειδοποίηση άμεσα*» η οποία θα έλεγε «*ακυρώνεται και μην προχωρήσετε*».! Μάλιστα στη δικαιολογημένη απορία αν με αυτό τον τρόπο λειτουργούσαν στη Ν.Υ. πάλι χωρίς περιστροφές ή ενδιασμό ο Κ.1 απάντησε καταφατικά.

δεν είναι κάτι που ο Αρχηγός Αστυνομίας ήταν να κάμει άμεσα, δηλαδή μέσα σε 5 λεπτά, ήταν οδηγίες για να προχωρήσει η ποινική δίωξη. **Αυτό το πρόβλημα δεν έχει επιλυθεί μέχρι σήμερα**, φεύγει η αλληλογραφία από το πρώτο αρχείο και πηγαίνει όπως πηγαίνει και από την άλλη πλευρά, η ποινική διαδικασία όπως την έχουμε εξηγήσει, αλλά κανένας δεν είπε από το γραφείο μου εις το πρώτο αρχείο να φύγει στις 31 ή να φύγει στις 3 ή να φύγει στις 4. Δεν δίδονται αυτές οι οδηγίες».

(Η έμφαση είναι του παρόντος Δικαστηρίου)

⁴⁶ «Ε. Πρέπει το πρώτο αρχείο κύριε Ερωτοκρίτου να σκεφτεί που μόνο του πότε εν να φύγει η επιστολή, την οποία λέτε ότι δώσατε 31.10;

Α. **Εν δουλειά του πρώτου αρχείου.**

Ε. Να ξέρει τι γίνεται με τον ποινικό φάκελο;

Α. **Να συνεννοηθεί με το ποινικό αρχείο**, έτσι είναι και ξέρετε το ότι έτσι είναι.

Ε. Όχι δεν ξέρω τίποτε.

Α. Έτσι είναι στη Νομική Υπηρεσία, ξέρετε το».

(Η έμφαση είναι του παρόντος Δικαστηρίου)

Το πιο κάτω απόσπασμα από τα πρακτικά ημερ. 5/4/16 (σελ.906-907) είναι χαρακτηριστικό:

- «Ε. Περίμενε κύριε Ερωτοκρίτου και είναι η θέση μου ότι ακριβώς στείλετε, ανεξάρτητα με το αν θα περιμένετε την έγκριση από τον Γενικό Εισαγγελέα, την επιστολή με τις οδηγίες μέσω του πρώτου αρχείου και αυτό καταδεικνύει ότι καμιά έγκριση ή φάκελο να μπει στο καρτσάκι για να πάει στον Γενικό Εισαγγελέα δεν αναμένετε.
- Α. Σας απάντησα κύριε Στεφάνου, δεν είναι έτσι το πράγμα, σας εξήγησα ότι τα 2 αρχεία εργάζονται κατά τρόπο που έχω εξηγήσει και δεν ήταν δουλειά δική μου, ούτε του Γενικού Εισαγγελέα να συνδέσει αυτό το ζήτημα και μέχρι σήμερα συνεχίζεται αυτό το πράγμα και σας επαναλαμβάνω ξανά ότι **σε περίπτωση που η ποινική δίωξη δεν θα προχωρούσε από την πλευρά του Γενικού Εισαγγελέα, το θέμα ήταν απλό, ότι δηλαδή θα στέλλετο άλλη ειδοποίηση άμεσα που έλεγε ακυρώνεται και μην προχωρήσετε.**
- «Ε. Έτσι λειτουργούσατε; Στέλνετε επιστολή, μετά ξαναστέλνετε πίσω λάθος, έτσι λειτουργούσε η Νομική Υπηρεσία;
- Α. Έτσι λειτουργούσε στη συγκεκριμένη περίπτωση και έτσι λειτουργούσε μέχρι σήμερα.»

Τα πιο πάνω, πέραν του παράλογου της εκδοχής, καταδεικνύουν και το γεγονός ότι **στο στάδιο αποστολής της επιστολής προς τον Αρχηγό της Αστυνομίας** δεν απασχόλησε τον Κ.1 το ότι δεν είχε ακόμη ενημέρωση της αντίδρασης του Γ.Ε. στις οδηγίες του επί του Ποινικού Φακέλου για ποινική δίωξη.

Προσθέτουμε εδώ ότι, ακόμη και στην περίπτωση που θεωρείτο βάσιμη η θέση του Κ.1 ότι τα δύο Αρχεία όφειλαν τα ίδια να συνεννοούνται για να υπάρχει συντονισμός και το Γενικό Αρχείο προτού αποστείλει μια επιστολή που αφορά ποινική υπόθεση θα έπρεπε να συνεννοείται προηγουμένως με το Ποινικό Αρχείο, ο τρόπος που ο Κ.1 ενήργησε αποδεικνύει ότι καμιά προηγούμενη έγκριση δεν ανέμενε από τον Μ.Κ.8. Και τούτο για τον απλούστατο λόγο ότι με δεδομένη τη γνώση του για την ύπαρξη τέτοιου κινδύνου λόγω της «μόνιμης δυσλειτουργίας» που υπήρχε στη Ν.Υ. (σύμφωνα πάντοτε με τη δική του εκδοχή) αν η επιδίωξη και επιθυμία του ήτο ο φάκελος να τύχει της προηγούμενης έγκρισης του Μ.Κ.8 τότε λογικά θα αναμένετο ο ίδιος να ετοιμάζε σημείωμα προς τον Μ.Κ.8 και όχι επιστολή προς τον Αρχηγό Αστυνομίας έτοιμη για αποστολή.

Αλλά το όλο θέμα δεν παρέμεινε στα όσα επισημάνθηκαν ανωτέρω. Υπήρχε και συνέχεια στην παράδοξη αυτή εκδοχή που προσπάθησε ο Κ.1. να προωθήσει στο Δικαστήριο. Συγκεκριμένα κατά την τελευταία μέρα της αντεξέτασης του (ημερ. 21/4/16) προσπάθησε να ανακατασκευάσει όλα όσα είχε πει πριν αναφορικά με την έλλειψη συντονισμού μεταξύ Γενικού Αρχείου και Ποινικού Αρχείου λέγοντας ότι κάτι τέτοιο δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα. Αλλά δεν έμεινε μόνο σε αυτό. Έχοντας προφανώς αναλογιστεί τα όσα αντεξεταζόμενος σε προηγούμενη δικάσιμο είχε πει και σε μια προσπάθεια να αντιμετωπίσει τα εύλογα συμπεράσματα που προέκυπταν από αυτά σε σχέση με τον τρόπο που ενήργησε χωρίς προηγουμένως να αναμένει έγκριση του Μ.Κ.8, επανήλθε προβάλλοντας δύο νέους ισχυρισμούς.

Ισχυρίστηκε εν πρώτοις ότι η επιστολή του Γενικού Αρχείου έφυγε μετά που είχε επιστρέψει ο Ποινικός Φάκελος από το γραφείο του Μ.Κ.8. Πρόκειται σαφέστατα για ισχυρισμό χωρίς οποιαδήποτε τεκμηρίωση και βάση ο οποίος μάλιστα, όπως ήδη αναφέρθηκε, ετεροχρονισμένα προωθήθηκε από τον Κ.1 στη διάρκεια της αντεξέτασης του⁴⁷.

Κατά δεύτερον προέβαλε τη θέση ότι ο Ποινικός Φάκελος πήγε πρώτα στην Αστυνομία ενώ η επιστολή του Γενικού Αρχείου, εφόσον πρέπει να ταχυδρομήθηκε, ακολούθησε κατόπιν και ότι, ως εκ τούτου, η Αστυνομία θα ενεργούσε στη βάση του Ποινικού Φακέλου και δεν ετίθετο θέμα να το έπραττε με βάση την επιστολή που θα αποστέλλετο μέσω του Γενικού Αρχείου. Η εν λόγω αναφορά είναι εμφανές ότι εντάσσεται και αυτή όπως και οι προηγούμενες στην όλη προσπάθεια που ο Κ.1 κατέβαλε αποσκοπώντας να συσκοτίσει τον τρόπο με

⁴⁷ Δέστε πρακτικά ημερ.21/4/16 σελ.1127:

«.....στην προκειμένη περίπτωση διασαφηνίστηκε ότι **μετά που κατέβηκε ο φάκελος την 1.11 από το γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα**, αφού ετοιμάστηκαν την προηγούμενη μέρα επιστολές, η επιστολή, έφυγαν ο ποινικός φάκελος και η επιστολή προς το Πρώτο Αρχείο.»

Δέστε, επίσης, πρακτικά ημερ. 21/4/16 σελ.1153:

«Η διαδικασία του Πρώτου Αρχείου, όπως πολύ καλά ξέρετε, είναι καθορισμένη. Είναι αρχείο αλληλογραφίας. Από τη στιγμή που επέλεξα να γίνει επικοινωνία με τον Αρχηγό της Αστυνομίας μέσω του ποινικού φακέλου με γράμμα, έπρεπε να περάσει και από το Πρώτο Αρχείο, γιατί αποτελεί αλληλογραφία και βεβαίως τόσο το γραφείο εις το Πρώτο Αρχείο όσο και το γράμμα το οποίο μπήκε εις τον ποινικό φάκελο, **έφυγαν μετά που κατέβηκε ο φάκελος ο ποινικός κάτω από το γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα.**»

(Η έμφαση είναι του παρόντος Δικαστηρίου)

τον οποίον ο ίδιος έδρασε και κυριότερα το δικό του σκεπτικό που αποδεικνυε πως καμία προηγούμενη ενημέρωση και έγκριση του Μ.Κ.8 επεδίωκε.

Υπάρχει ακόμη ένα ζήτημα που κρίνουμε σκόπιμο να θίξουμε. Αυτό αφορά και αναφέρεται στο γεγονός ότι στον Ποινικό Φάκελο της υπόθεσης υπήρχε ήδη έτοιμη προς αποστολή δακτυλογραφημένη επιστολή του Κ.1 απευθυνόμενη προς τον Αρχηγό της Αστυνομίας και όχι μόνο καταγραφή των χειρόγραφων οδηγιών του στο φάκελο. Με δεδομένο ότι οι οδηγίες του Κ.1 για άσκηση ποινικής δίωξης ήταν υπό την αίρεση της έγκρισης του Μ.Κ.8 η λογική των πραγμάτων υποδεικνύει και υπαγορεύει πως ο Κ.1 δεν θα έσπευδε να ετοιμάσει τέτοια επιστολή προς τον Αρχηγό της Αστυνομίας αλλά ότι θα ανέμενε πρώτα την έγκριση των οδηγιών του από τον Μ.Κ.8. Αντίθετα η ετοιμασία και στη συνέχεια αποστολή αυτής της επιστολής επίσης αποδεικνύει ότι ο Κ.1 ουδεμία προηγούμενη έγκριση ανέμενε από τον Μ.Κ.8.

Όλες οι πιο πάνω εκδοχές, παλινδρομήσεις, αυτοαναιρέσεις και αντιφάσεις στη μαρτυρία του Κ.1 οι οποίες δόθηκαν στα πλαίσια της απάντησης του σε ένα απλό ζήτημα, χωρίς αμφιβολία, αφενός αναδεικνύουν την ποιότητα της μαρτυρίας του και, αφετέρου, αποκαλύπτουν την επιδίωξη του να μην πει την αλήθεια σε ουσιαστικά της υπόθεσης σημεία.

Το επόμενο ζήτημα που χρήζει εξέτασης είναι οι ενέργειες που έγιναν και αφορούν την **αποστολή από την Ν.Υ. στην Αστυνομία του ποινικού φακέλου** με τις οδηγίες του Κ.1 για «*άμεση έναρξη ποινικής δίωξης*».

Για το τηλεφώνημα της ιδιαιτέρας του προς την ανακρίτρια (Μ.Κ.16) για να μεταβεί στη Ν.Υ. να παραλάβει τους φακέλους (box files) της υπόθεσης δεν ήταν σε θέση ο Κ.1 να πει αν έγινε κατόπιν δικών του οδηγιών, υπονοώντας έτσι ότι η ιδιαιτέρα του πιθανόν να ενήργησε με δική της πρωτοβουλία. Για να συμπληρώσει στη συνέχεια ότι αυτό θα έγινε αφού εκείνη είχε μιλήσει με το Ποινικό Αρχείο και έτυχε ενημέρωσης ότι η υπόθεση έπρεπε να προχωρήσει.

Είναι προφανές εδώ ότι ενώ ο Κ.1 ισχυρίζεται από τη μια ότι δεν ενθυμείτο πώς έγινε και ειδοποιήθηκε η ανακρίτρια από το γραφείο του, δεν είχε δηλαδή ανάμνηση των σχετικών γεγονότων, από την άλλη προέβαλλε διάφορες εικασίες για το τι είχε προηγηθεί για να λάβει χώρα το πιο πάνω γεγονός⁴⁸. Στη συνέχεια, ωστόσο, όταν ερωτήθηκε κατά πόσον το Ποινικό Αρχείο ενημέρωνε την ιδιαίτερα του για την ολοκλήρωση του ελέγχου των ποινικών φακέλων που έρχονταν με το καρτσάκι από το γραφείο του Γ.Ε., προέβαλε τον ισχυρισμό ότι αυτό γινόταν στην περίπτωση των αστυνομικών φακέλων στους οποίους ο Γ.Ε. αναιρούσε τις οδηγίες του Βοηθού. Όταν όμως στη συνέχεια της αντεξέτασης του τέθηκε το προφανές ερώτημα για τις περιπτώσεις όπου ο Γ.Ε. δεν αναιρούσε τις οδηγίες του Βοηθού, όπως δηλαδή κατ' ισχυρισμόν του η περίπτωση Providencia, αμέσως διαφοροποίησε την εκδοχή του, ισχυριζόμενος ότι και για τις σοβαρές υποθέσεις τους «ειδοποιούσαν» από το Ποινικό Αρχείο. Είναι, κατά την άποψη μας, φανερό πως η θέση αυτή προβλήθηκε εκ των υστέρων και υπό την πίεση της αντεξέτασης αντιλαμβανόμενος πως στην προκειμένη περίπτωση όπου ισχυριζέτο επιστροφή του φακέλου από το γραφείο του Μ.Κ.8 χωρίς αλλαγή οδηγιών δεν θα μπορούσε να επικαλεστεί την αρχική του θέση. Ερωτηθείς δε επί του προκειμένου, αν πριν δώσει τον ποινικό φάκελο για να παραληφθεί από την ανακρίτρια της Αστυνομίας είχε ενημέρωση για το τι είχε γίνει με το καρτσάκι και τις οδηγίες του, προβαίνοντας σε εικασίες και χωρίς να επικαλείται οτιδήποτε που να υποστηρίζει και να τεκμηριώνει τη σχετική του τοποθέτηση απάντησε: « *Ε... πρέπει να είχα, ναι*»⁴⁹.

⁴⁸ Δέστε πρακτικά ημερ. 5/4/16 σελ.907:

«..**Μπορεί να ήταν** και δική της πρωτοβουλία, αφού μίλησε με το ποινικό αρχείο. Όταν το τρόλεϊ ήρτε κάτω και είδαν στο ποινικό αρχείο ότι η υπόθεση έπρεπε να προχωρήσει, **μπορεί να έγινε** επικοινωνία μεταξύ του ποινικού αρχείου και του γραφείου μου για την αποστολή του φακέλου».

Δέστε, επίσης, πρακτικά ημερ. 21/4/16 σελ. 1152:

«Όταν τέλειωσε η διαδικασία του τρόλεϊ και κατέβηκε το τρόλεϊ κάτω, **πιθανώς** είπα στο Ποινικό Αρχείο, να τηλεφώνησε το Ποινικό Αρχείο ή η secretary μου να τηλεφώνησε του Ποινικού Αρχείου, το ποινικό της secretary μου, η secretary μου ήταν εκείνη που δακτυλογράφησε, καταλάβαινε, είναι παλιά υπάλληλος η κυρία Μυρούλλα Μανέντζου, καταλάβαινε ότι ήταν σοβαρή υπόθεση, συνεπώς **μπορεί να είχε ενδιαφερθεί η ίδια και να μου είπε** "να τηλεφωνήσω κύριε Ερωτοκρίτου να πιάσουν τον φάκελο αφού είχε εγκριθεί;" Και της είπα εγώ "τηλεφώνα".»

(Η έμφαση είναι του παρόντος Δικαστηρίου)

⁴⁹ Δέστε πρακτικά ημερ. 5/4/16 (σελ.908):

«Ε. Και εσείς είχατε οποιανδήποτε πληροφόρηση εκείνη τη μέρα εάν πήγε το καρτσάκι και επέστρεψε;

Α. Πληροφόρηση;

Ε. Την 1.11 εννοώ που δώσατε τον φάκελο για να πάει στο ποινικό αρχείο.

Α. Το πρωί;

Ε. Το πρωί εκείνη τη μέρα είχατε ενημέρωση κατά πόσο υπήρχε κάποια αλλαγή στις οδηγίες ή αν

Δεν είναι δε, κατά την άποψη μας διόλου τυχαίο το γεγονός ότι ήταν μετά από έκδηλη αμηχανία και αμφιταλάντευση που ο Κ.1 απάντησε στο ερώτημα αν την 1η/11/13 είχε πληροφόρηση για το αν οι οδηγίες που είχε δώσει είχαν ή όχι εγκριθεί (από τον Μ.Κ.8). Προηγήθηκε το ερώτημα του εκπροσώπου της Κ.Α. για τις συνθήκες κάτω από τις οποίες έγινε το τηλεφώνημα της γραμματέως του προς την ανακρίτρια για να παραλάβει τον φάκελο στον οποίο, όπως ήδη επισημάνθηκε, απαντούσε διατυπώνοντας διάφορες εικασίες. Το ζήτημα που προκύπτει εδώ είναι το ότι, αν όντως είχε ενημέρωση από το Ποινικό Αρχείο ότι ο φάκελος είχε ελεγχθεί από τον Μ.Κ.8 αυτό, ως ένα βαρυσήμαντο στοιχείο, θα ήταν από τα πρώτα πράγματα που λογικά θα προέβαλλε και θα ανεδείκνυε τόσο κατά την συνάντηση του με τον Μ.Κ.8 μετά την ανάκληση των οδηγιών του, όσο και στην κατάθεση του στον Ποινικό Ανακριτή αλλά και στη συνέχεια ενώπιον του Δικαστηρίου. Το παράδοξο, ωστόσο, είναι πως χωρίς να έχει - με βάση τα ίδια τα λεγόμενα του - οποιαδήποτε ανάκληση του τι είχε ακριβώς λάβει χώρα τη συγκεκριμένη μέρα με το καροτσάκι, δηλ. αν επέστρεψε από το γραφείο του Μ.Κ.8 με τον φάκελο της υπόθεσης χωρίς οποιαδήποτε αλλαγή στις οδηγίες του Κ.1 για άσκηση ποινικής δίωξης, ισχυρίστηκε ότι τόσο ο ποινικός φάκελος όσο και η επιστολή του προς τον Αρχηγό της Αστυνομίας έφυγαν μετά που είχε κατεβεί ο φάκελος από το γραφείο του Γ.Ε⁵⁰.

Πέραν τούτου επισημαίνουμε ότι η θέση που προσπάθησε να προβάλει ότι ενημερώνετο από το Ποινικό Αρχείο για την ολοκλήρωση του ελέγχου των ποινικών φακέλων που έρχονταν πίσω μέσω του τρόλεϊ από το γραφείο του Μ.Κ.8 **στις περιπτώσεις όχι μόνο που αναιρούνταν οι οδηγίες του αλλά και στις σοβαρές υποθέσεις είτε οι οδηγίες του αναιρούνταν είτε όχι**, είναι σε διάσταση με τη θέση της Μ.Υ.2(1). Υπενθυμίζουμε ότι η Μ.Υ.2(1) ισχυρίστηκε ότι ενημέρωναν τον Κ.1 όταν μετά την επιστροφή του τρόλεϊ διαπίστωναν στους ποινικούς φακέλους να υπάρχει αλλαγή των οδηγιών των Νομικών Λειτουργών ή

ανακλήθηκαν οι οδηγίες;
Α.Ε.... **πρέπει να είχα, ναι.**»

⁵⁰ Δείτε υποσημείωση 38 πιο πάνω.

του ιδίου του Κ.1. Δεν ισχυρίστηκε σε κανένα σημείο της μαρτυρίας της ότι τέτοια ενημέρωση γινόταν και στην περίπτωση που δεν υπήρχε από μέρους του Μ.Κ.8 οποιαδήποτε αλλαγή στις σχετικές οδηγίες⁵¹.

Κατά πόσο ο Ποινικός φάκελος της Providencia είχε σταλεί στον Μ.Κ.8 μέσω της διαδικασίας του τρόλεϊ

Η εκδοχή του Κ.1 σε σχέση με το πιο πάνω θέμα ήταν ότι ο Ποινικός Φάκελος της υπόθεσης είχε σταλεί στον Μ.Κ.8 με βάση την καθορισμένη υπηρεσιακή διαδικασία, δηλ. μέσω του τρόλεϊ⁵². Όπως περαιτέρω ισχυρίστηκε κατέβηκε κάτω στο Ποινικό Αρχείο και έδωσε τον φάκελο ο ίδιος στη Μ.Υ.2(1), υπεύθυνη τότε του Ποινικού Αρχείου, με οδηγίες να πάει στο γραφείο του Μ.Κ.8. Παρόμοια ήτο και η εκδοχή που προέβαλε στην κατάθεση που έδωσε στον Ποινικό Ανακριτή Μ.Κ.5 (**Τεκμήριο 95**).

Για το ζήτημα αυτό σχετική είναι και η μαρτυρία της Μ.Υ.2 (1) Ε. Σερδάρη η οποία ισχυρίστηκε πως ο Κ.1 είχε δώσει τον Ποινικό φάκελο της Providencia στην ίδια με οδηγίες να τοποθετηθεί στο τρόλεϊ για να πάει στον Μ.Κ.8.

Αντίθετη ήταν η εκδοχή του Μ.Κ.8 ο οποίος ισχυρίστηκε πως σε καμία περίπτωση δεν είχε ενημερωθεί από κανένα για τις συγκεκριμένες οδηγίες του Κ.1 προτού τον πληροφορήσει σχετικά ο δικηγόρος Μ.Κ.13 και ότι ο φάκελος της υπόθεσης ουδέποτε προηγουμένως είχε τεθεί ενώπιον του.

Για το ζήτημα αυτό ο Κ.1 αντεξετάστηκε σε έκταση. Δέχθηκε ότι είχε υπόψη του τη θέση του Μ.Κ.8 ότι ο φάκελος της Ποινικής υπόθεσης δεν είχε ποτέ τεθεί ενώπιον του τόσο στη συνάντηση που είχε μαζί του στο γραφείο του τελευταίου μετά που έλαβε αντίγραφο της επιστολής ακύρωσης ημερ. 26/11/13 (**Τεκμήριο 175**) όσο

⁵¹ Δέστε πρακτικά ημερ.10/5/16, σελ. 1203:

«Α.Έφτασε πίσω το καροτσάκι, είδαμε ότι... ανοίγαμε **σύμφωνα με τις οδηγίες που είχαμε πάρει από τον κύριο Ερωτοκρίτου, ήταν** ερχόμενο το καροτσάκι πίσω, **να ξανανοίγουμε τις υποθέσεις μια και να βλέπουμε αν ο Γενικός Εισαγγελέας άλλαξε κάτι** μέσα στους φακέλους, **άλλαξε ή πρόσθεσε κάτι** μετά το σημείωμα των νομικών λειτουργών ή μετά τις οδηγίες που έδωσε ο ίδιος **και να τον ενημερώνουμε**, αυτές τις οδηγίες είχαμε.»

(Η έμφαση είναι του παρόντος Δικαστηρίου)

⁵² Δέστε Έγγραφο 21, σελ.10.

και στη συνέχεια με τη Δημόσια Ανακοίνωση του Μ.Κ.8 (**Τεκμήριο 176**) όπου εκείνος δήλωνε ότι «το θέμα της άσκησης ή μη ποινικής δίωξης εναντίον οποιωνδήποτε εμπλεκόμενων στην υπόθεση προσώπων ουδέποτε τέθηκε ενώπιον του Γενικού Εισαγγελέα για απόφαση αφότου είχε προβεί σε οδηγίες για ποινικές δίωξεις ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας» και ότι ο Κ.1 «έδωσε σαφείς οδηγίες απευθείας προς τον Αρχηγό Αστυνομίας με επιστολή ημερομηνίας 31.10.13, για ποινική δίωξη εναντίον τεσσάρων προσώπων, και ο φάκελος με τις εν λόγω οδηγίες διαβιβάστηκε στην Αστυνομία.»

Αποτέλεσε παραδεκτό γεγονός ότι μετά που παρέλαβε την επιστολή ακύρωσης πήγε στο γραφείο του Μ.Κ.8 και ζήτησε να μάθει τον λόγο της αναστολής. Ισχυρίστηκε ότι στη συνάντηση εκείνη ο Μ.Κ.8 με οργισμένο ύφος τον κατηγορήσε για παραγκωνισμό του και για το ότι είχε τύχει πληροφόρησης για την ποινική δίωξη από το δικηγόρο Μ.Κ.13.

Ισχυρίστηκε ακόμη ότι μετά την ακύρωση των οδηγιών και τη δημόσια Ανακοίνωση, δεν προέβη σε οποιαδήποτε δημόσια τοποθέτηση όπου να διατυπώνει τη δική του θέση για το ότι είχε δώσει οδηγίες για να σταλεί ο φάκελος στον Μ.Κ.8 διότι αν έπραττε κάτι τέτοιο θα ήταν «*αιτία πολέμου*». Ούτε είχε οποιαδήποτε συνομιλία με την Μ.Υ.2(1) για να ρωτήσει τι είχε γίνει με τις οδηγίες που κατ' ισχυρισμόν του της είχε δώσει. Ούτε επεδίωξε να την πάρει στον Μ.Κ.8 για του πει η ίδια τι είχε γίνει. Ανέμενε τον Μ.Κ.8 να διερευνήσει το ζήτημα και εκείνος να ρωτήσει την υπεύθυνη του Ποινικού Αρχείου. Κράτησε, όπως χαρακτηριστικά το έθεσε, «*πισινή*» και περίμενε μη ενεργώντας με τον τρόπο που του υπεδείχθη για να μην θεωρηθεί κάτι τέτοιο ως προσπάθεια επηρεασμού. Μόνο μετά που πέρασαν «*πάρα πολλές μέρες*» και αντελήφθηκε ότι ο Μ.Κ.8 δεν είχε κάνει τίποτε ρώτησε την Μ.Υ.2(1) αν ο Μ.Κ.8 της είχε ζητήσει εξηγήσεις.

Από όλα τα πιο πάνω είναι πιστεύουμε φανερό ότι ο Κ.1 ήταν υπό κατηγορία από τον Μ.Κ.8 για την ισχυριζόμενη παράλειψη του να τον ενημερώσει για τις οδηγίες που είχε δώσει για άσκηση ποινικής δίωξης στην υπόθεση Providencia. Μάλιστα το όλο θέμα είχε λάβει διαστάσεις με την κοινοποίηση από τον Μ.Κ.8 στα ΜΜΕ Δημόσιας Ανακοίνωσης του όπου τονίζετο ειδικά το ζήτημα της παράλειψης

ενημέρωσης του από τον Κ.1. Έπειτα η ίδια η αντίδραση του Μ.Κ.8 κατά τη συνάντηση του με τον Κ.1 όταν ο τελευταίος ήλθε στο γραφείο του μετά που πήρε την επιστολή ανάκλησης ήταν έντονη. Ο ίδιος ο Κ.1 αναφέρθηκε σε οργισμένο ύφος και το ότι ήταν τόσο εκνευρισμένος, τόσο θυμωμένος και έξω φρενών που δεν μπορούσε να επικοινωνήσει μαζί του. Το ότι ο Μ.Κ.8 του είχε μιλήσει στη συνάντηση αυτή με έντονο ύφος αποτέλεσε και εκδοχή του ίδιου του Μ.Κ.8.

Μέσα σε αυτό λοιπόν το πλαίσιο η στάση και συμπεριφορά του Κ.1, όπως περιγράφηκε ανωτέρω, μόνο έκπληξη και απορία μας προκαλεί. Όντας ο ίδιος υπό κατηγορία το πρώτο πράγμα φρονούμε που θα αναμένετο να κάνει ήταν όχι μόνο να επικαλεστεί τις οδηγίες που είχε δώσει, σύμφωνα με την εκδοχή του, στη Μ.Υ.2(1) αλλά να απαιτήσει από τον Μ.Κ.8 τη διερεύνηση του θέματος και εν συνεχεία και ο ίδιος να ερωτήσει τη Μ.Υ.2(1) για το κατά πόσο εκείνη τις είχε εκτελέσει. Και όχι να περιμένει τηρώντας σιγή ιχθύος «*πάρα πολλές μέρες*» ή «*κάποιες μέρες*» για να ερωτήσει σχετικά την Μ.Υ.2(1). Αν τα πράγματα είχαν όντως διαδραματιστεί κατά τον τρόπο που είχε ισχυριστεί το αναμενόμενο θα ήταν ο ίδιος άμεσα να επιδιώξει να αναδειχθεί η πραγματικότητα ξεκαθαρίζοντας με αυτό τον τρόπο τη θέση του.

Επισημαίνουμε εδώ ότι όποτε προέκυπτε για τον ίδιο η ανάγκη δημοσιοποίησης ενός ζητήματος το έπραττε μέσω και της καλής επαφής που είχε με τα ΜΜΕ. Αρκεί να υπενθυμίσουμε τη συνέντευξη του στο ΜΕΓΑ την 1^η/4/14 (**Τεκμήριο 219**) όπου αναφέρετο στις σχέσεις του με τον Μ.Κ.8 και το ότι ένοιωθε παραγκωνισμένος στα θέματα οικονομίας, τις δημοσιογραφικές διασκέψεις που συγκάλεσε μετά τις αναφορές Κοιλιάρη στην Επιτροπή Θεσμών της Βουλής ημερ.12/3/15 (**Τεκμήριο 320**) και τη δημοσιοποίηση του Πορίσματος Καλλή (**Τεκμήριο 272B**) αλλά και τη συμμετοχή του την επομένη του Πορίσματος στην εκπομπή του ΜΕΓΑ «Ενημέρωση Τώρα».

Οι δε εξηγήσεις που έδωσε ότι δεν ζήτησε από τον Μ.Κ.8 να ρωτήσει την Μ.Υ.2(1), ή δεν του την παρουσίασε για να του πει εκείνη τι έγινε γιατί σε τέτοια περίπτωση θα του υπεδείκνυε τι να έκανε ή ότι θα μπλεκόταν στην καχυποψία που, κατά την εκδοχή του διακατείχε τον Μ.Κ.8, δεν πείθουν. Μπροστά στο μείζον ζήτημα που

είχε δημιουργηθεί και στην κατηγορία που του πρόσαπτε ο Μ.Κ.8 οι πιο πάνω αιτιάσεις προβάλλουν, κατά την γνώμη μας, ως προφάσεις. Ούτε ασφαλώς μπορεί να γίνει πιστευτό ότι όταν τελικώς ο Κ.1 είχε συζήτηση με την Μ.Υ.2(1) και, αφού το όλο θέμα είχε πάρει τις πιο πάνω διαστάσεις, το μόνο που ζήτησε να μάθει από αυτή ήταν εάν τη ρώτησε ο Μ.Κ.8 για το θέμα και όχι αν όντως είχε πάρει τους φακέλους στον Μ.Κ.8. Το φυσιολογικό και αναμενόμενο από ένα άτομο που ήταν υπό κατηγορία, όπως ήταν ο Κ.1 και ένιωθε ότι αυτός είχε εκπληρώσει πλήρως την υπηρεσιακή του υποχρέωση και είχε πράξει ό,τι εξαρτάτο από τον ίδιο για να τεθεί ο σχετικός φάκελος στον Μ.Κ.8 για σκοπούς έγκρισης των οδηγιών του θα ήταν άμεσα να έλθει σε επαφή με τη Λειτουργό στην οποία είχε δώσει τις σχετικές οδηγίες για μεταφορά του φακέλου και πάραυτα να διερευνήσει το κατά πόσο αυτή τις είχε εκτελέσει για να διαπιστώσει τι είχε στην πραγματικότητα συμβεί.

Δεν διαφεύγει δε την προσοχή μας και το γεγονός ότι ο Κ.1 υπήρξε αντιφατικός σε σχέση με το κατά πόσο είχε πει στον Μ.Κ.8 στη σχετική συνάντηση που είχε μαζί του να ρωτήσει τη Μ.Υ.2(1) για το ότι της είχε δώσει σχετικές οδηγίες. Στην αρχή ισχυρίστηκε πως του είχε πει «*έδωκα την της Σερδάρη, φώναξε την να σου το πει*»⁵³. Αμέσως μετά ισχυρίστηκε ότι κάτι τέτοιο δεν είχε πει στον Μ.Κ.8 διότι, όπως ήδη αναφέρθηκε ανωτέρω, αν του το έλεγε θα του υποδείκνυε τι να κάνει⁵⁴ ενώ σε μεταγενέστερο σημείο της αντεξέτασης του ισχυρίστηκε ότι του το είπε αλλά δυστυχώς αυτός δεν έκανε τίποτε για να το διερευνήσει⁵⁵. Είναι φανερό και από

⁵³ Δέστε πρακτικά ημερ. 14/4/16 (σελ.1038):

«.....Το μόνο που κατάφερα να του πω ήταν ότι όταν μου είπε "με παραγκώνισες τζιαι έστειλες την υπόθεση στην Αστυνομία χωρίς να έρθει πάνω", είπα του **έδωκα την της Σερδάρη, φώναξε την να σου το πει**. Ήταν να πιάσω από το χέρι εγώ και να την καθοδηγήσω να του την πάρω;»
(Η έμφαση είναι του παρόντος Δικαστηρίου)

⁵⁴ Δέστε πρακτικά ημερ. 14/4/16 (σελ.1040):

«Ε.Για να το κλείσουμε, είναι η θέση μου ότι ποτέ στη συνάντηση που είχατε με τον Γενικό Εισαγγελέα στις 26/11/13 δεν είπατε στον Γενικό Εισαγγελέα "**ρώτα την κυρία Σερδάρη ότι της έδωσα οδηγίες για να έρθει κοντά σας**" που προβάλατε σήμερα.

Α. **Εγώ** στον Γενικό Εισαγγελέα **δεν είπα αυτό το πράγμα**, διότι αν του το έλεα θα του υποδείκνυα τι θα κάμει, πρώτο.....»

(Η έμφαση είναι του παρόντος Δικαστηρίου)

⁵⁵ Δέστε πρακτικά ημερ.21/4/16 (σελ.1154):

«Ε.Και βεβαίως **δεν ανέφερες** σε αυτήν τη συνάντηση στον Γενικό Εισαγγελέα ότι "**οι φάκελοι στάληκαν μέσω του τρόλεϊ και ρώτα εάν θέλεις και τη Σερδάρη**".

Α. Δεν θα αρχίσουμε πάλι τα ίδια. **Του το είπα** και δυστυχώς αυτός δεν έκανε τίποτε να διερευνήσει, ως ήταν καθήκον του, αφού ήταν παραπονούμενος, να ερευνήσει να δει τι είναι αυτός ο ισχυρισμός.»

(Η έμφαση είναι του παρόντος Δικαστηρίου)

αυτές τις απαντήσεις ότι στο υπό εξέταση ζήτημα δεν ήταν σταθερός και πειστικός και ότι διαμόρφωνε τις απαντήσεις του κατά το δοκούν.

Ως προς το χρονικό στάδιο που είχε πληροφορηθεί τη θέση της Μ.Υ.2(1) ότι είχε πάρει τους φακέλους, η εκδοχή που προέβλεπε ήταν ότι αυτό έγινε μετά που πήρε το ανακριτικό υλικό στην παρούσα υπόθεση. Κληθείς δε να σχολιάσει παλαιότερη δήλωση του σε εκπομπή στο Mega (την επομένη της έκδοσης του πορίσματος Καλλή) δέχθηκε ότι είχε, μεταξύ άλλων, αναφέρει ότι (α) προσκομίστηκαν μάρτυρες στον κ. Καλλή που είπαν ότι είχαν πάρει το τρόλεϊ γιατί ο Κ.1 είχε κατεβεί στο Ποινικό Αρχείο και είπε ότι την υπόθεση εκείνη έπρεπε να την δει ο Μ.Κ.8 και (β) ότι η διαδικασία είχε τηρηθεί, οι κοπέλες είχαν πάρει τον φάκελο, τον άφησαν στον Μ.Κ.8 και ο φάκελος επιστράφηκε πίσω χωρίς καμιά σημείωση από τον Μ.Κ.8 που σήμαινε ότι η ποινική δίωξη έπρεπε να προχωρήσει. Στο εύλογο δε ερώτημα πώς γνώριζε στις 15/4/15 που ήταν η ημέρα που προέβαινε στις δηλώσεις αυτές στο MEGA ότι η πιο πάνω ήταν η θέση των Λειτουργών της Ν.Υ., ότι δηλ. είχαν πάρει τους φακέλους της υπόθεσης στον Μ.Κ.8 αφού ποτέ δεν τους είχε ρωτήσει, απάντησε ότι ο ίδιος ήξερε τα γεγονότα πως έγιναν και ήταν απολύτως βέβαιος. Στην επίσης εύλογη ερώτηση που ακολούθησε πώς γνώριζε ο ίδιος αν οι κοπέλες είχαν πάρει τους φακέλους στον Μ.Κ.8 εφόσον ποτέ δεν ήλεγξε, όπως δέκτηκε, αν έγινε κάτι τέτοιο και ποτέ, όπως ισχυρίστηκε, δεν ρώτησε τις Λειτουργούς, απάντησε ότι γνώριζε τις οδηγίες που είχε δώσει ο ίδιος. Το ζητούμενο εδώ δεν ήταν ασφαλώς οι οδηγίες που, με βάση την εκδοχή του, είχε δώσει. Το ζητούμενο ήταν η γνώση του για το τι είχαν καταθέσει οι Λειτουργοί αυτοί στον Μ.Κ.5.

Κληθείς ακόμη να σχολιάσει την αναφορά του στην ίδια εκπομπή ότι ο Μ.Κ.8 είχε πληροφορηθεί - για τις οδηγίες του Κ.1 για την άσκηση ποινικής δίωξης - και δεν έλεγε την αλήθεια και ότι αυτό είχε κατατεθεί στην ποινική ανάκριση Καλλή απάντησε ότι αναφερόταν στη δική του κατάθεση στον Ποινικό Ανακριτή. Επαναλαμβάνουμε. Το κατά πόσον ο Κ.1 είχε δώσει οδηγίες στην Υπεύθυνη του Ποινικού Αρχείου να μεταφέρει τον φάκελο της υπόθεσης στον Μ.Κ.8 είναι ένα

θέμα και το κατά πόσον ο φάκελος όντως μεταφέρθηκε στο γραφείο του Μ.Κ.8 είναι άλλο θέμα ξεχωριστό. Και στην πιο πάνω αναφορά του στην εκπομπή ο Κ.1 δεν αναφερόταν, ούτε μπορούσε να αναφέρεται στις δικές του οδηγίες. Βασικά ισχυρίζετο, χωρίς να είναι σε θέση να το στοιχειοθετήσει βάσιμα, ότι ο Μ.Κ.8 έλεγε ψέματα ότι δεν ήταν ενήμερος των οδηγιών που είχε δώσει ο Κ.1 για την άσκηση ποινικής δίωξης στην υπόθεση Providencia.

Κρίνουμε στο σημείο αυτό χρήσιμο να παραθέσουμε το σχετικό απόσπασμα από τα πρακτικά:

- «Ε. Και βγήκατε χωρίς να είστε βέβαιος αντιλαμβάνομαι εάν πήγαν ή όχι οι φάκελοι και για να μην λέτε κιόλας λέει ψέματα, ένα λεπτό να σας πω ακριβώς για να μην υπάρχει... μεταφέρω τι είπατε στο Μεγα "ο Γενικός Εισαγγελέας το πληροφορήθηκε και δεν λέει την αλήθεια ότι δεν πληροφορήθηκε και αυτό κατατέθηκε στην ποινική ανάκριση Καλλή".*
- Α. Ναι, από εμένα εννοώ, εγώ εννοούσα ότι κατατέθηκε. Κατατέθηκε από εμένα με την επίκληση των μαρτύρων που επικαλέστηκα και οι οποίοι ήμουν βέβαιος ότι θα πουν την αλήθεια και εν κατακλείδι; Εγώ έχω τη δική μου άποψη για το ζήτημα αυτό. Έχω την άποψη μου ότι ο φάκελος επήε στο γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα και μένω ως εκεί. **Δεν ξέρω παρακάτω τι έγινε, αλλά ότι επήε, επήε, είμαι πεπεισμένος παρά του ότι δεν το ξέρω, εν μπορώ να βάλω το χέρι μου στο Ευαγγέλιο**, μετά τις οδηγίες που έδωσα δεν γνωρίζω κανένα λόγο για να μην πάει ο φάκελος στο γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα. Γι' αυτό είμαι πεπεισμένος.»*

Είναι προφανές από τα πιο πάνω ότι οι απαντήσεις του Κ.1 στο ζήτημα αυτό με βάση τα ίδια τα λεγόμενα του στερούνται λογικής και καταδεικνύουν ακόμη μια φορά την ποιότητα της μαρτυρίας του.

Σχετική με το υπό εξέταση θέμα είναι και η μαρτυρία της Μ.Υ.2(1). Εξετάζοντας αυτήν θεωρούμε ότι όσα ανέφερε σε σχέση με τη διαδικασία που τηρείτο στο Ποινικό Αρχείο από το στάδιο της παραλαβής των αστυνομικών φακέλων μέχρι και την τοποθέτησή τους σε καρτσάκι για να τύχουν ελέγχου από τον Μ.Κ.8 αποτελούν τη συνήθη διαδικασία που ακολουθείτο κατά το διάστημα που η ίδια ήτο Υπεύθυνη του Ποινικού Αρχείου στη Ν.Υ. και δεν έχουμε κανένα λόγο να

αμφισβητήσουμε τα όσα κατέθεσε σε σχέση με αυτή. Επισημαίνουμε παράλληλα ότι η διαδικασία αυτή δεν έτυχε οποιασδήποτε αμφισβήτησης από την Κ.Α.

Εντύπωση, ωστόσο, προκάλεσε η ανάμνηση από τη μάρτυρα τόσων πολλών λεπτομερειών αναφορικά με τη διαδρομή ενός αστυνομικού φακέλου καθ'ην στιγμή μέσα στο πλαίσιο της εργασίας της η διακίνηση μεγάλου αριθμού αστυνομικών φακέλων αποτελούσε για την ίδια ένα καθημερινό φαινόμενο. Υπενθυμίζουμε εν προκειμένω και το δηλωθέν παραδεκτό γεγονός αναφορικά με τον μεγάλο αριθμό ποινικών υποθέσεων που διακινούνται μέσω του Ποινικού Αρχείου της Ν.Υ.

Παρά λοιπόν τα πιο πάνω δεδομένα η εκδοχή της εν ολίγοις ήταν πως θυμόταν ότι:

- (α) ο Κ.1 αυτοπροσώπως είχε έλθει στο Ποινικό Αρχείο και της παρέδωσε τον ποινικό φάκελο της Providencia,
- (β) αυτό που της παρέδωσε ο Κ.1 ήταν ένας μόνο φάκελος, ο κυρίως φάκελος που περιείχε το ημερολόγιο ενεργείας και όχι και οι υπόλοιποι 4-5 φακέλοι που υπήρχαν σε αυτή την υπόθεση,
- (γ) με την παράδοση του ενός φακέλου της έδωσε οδηγίες όπως αυτός τοποθετηθεί στο τρόλεϊ και να σταλεί με τους υπόλοιπους ποινικούς φακέλους στον Μ.Κ.8,
- (δ) μετά που η ίδια έλαβε τον φάκελο τον άνοιξε και είδε ότι υπήρχε εντός αυτού αντίγραφο επιστολής που απευθυνόταν στον Αρχηγό της Αστυνομίας,
- (ε) διάβασε την εν λόγω επιστολή και διαπίστωσε ότι είχαν αλλάξει οι οδηγίες και θα ασκείτο στην υπόθεση ποινική δίωξη,
- (στ) ο φάκελος αυτός μεταφέρθηκε μέσω του τρόλεϊ στο γραφείο του Μ.Κ.8,
- (ζ) ο φάκελος αυτός επιστράφηκε μέσω του τρόλεϊ από το γραφείο του Μ.Κ.8,
- (η) όταν ήλθε πίσω η μάρτυρας εξέτασε τον φάκελο και διαπίστωσε ότι οι οδηγίες του Κ.1 δεν είχαν αλλάξει από τον Μ.Κ.8.

Μέσα στο πλαίσιο προώθησης της πιο πάνω εκδοχής διεφάνη ότι ήταν προφανώς απαραίτητη η προσθήκη από τη Μ.Υ.2(1) των ακόλουθων αναφορών όπως:

- i. Ότι ανεξαρτήτως του ότι ήταν η πρακτική με βάση τις σχετικές οδηγίες το τρόλεϊ με τις ποινικές υποθέσεις να πηγαίνει για έλεγχο στο γραφείο του Μ.Κ.8, εντούτοις πάντοτε ο Κ.1 έλεγε στη μάρτυρα να μην ξεχάσουν να το στείλουν στον Μ.Κ.8
- ii. Ότι πριν σταλούν οι ποινικοί φακέλοι μέσω του τρόλεϊ στον Μ.Κ.8 η μάρτυρας τους άνοιγε και έβλεπε τις οδηγίες για να ξεχωρίσουν εκείνους τους φακέλους που χρειαζόνταν τη γραπτή συγκατάθεση του Μ.Κ.8
- iii. Ότι όταν υπήρχαν σε μια υπόθεση πολλοί φακέλοι το Ποινικό Αρχείο απέστειλε στον Μ.Κ.8 μόνο τον κυρίως φάκελο για να μην καταλαμβάνουν υπερβολικό χώρο στο τρόλεϊ
- iv. Ότι το τρόλεϊ τύγχανε να επιστρέψει από το γραφείο του Μ.Κ.8 την επομένη μέρα αλλά υπήρχαν και φορές που αυτό επέστρεψε αυθημερόν 1-2 ώρες αφότου είχε αποσταλεί.

Οι πιο πάνω αναφορές της μάρτυρος έτυχαν εκτεταμένης αντεξέτασης από τον εκπρόσωπο της Κ.Α. στη διάρκεια της οποίας η μάρτυρας κλήθηκε να δώσει εξηγήσεις.

Σε σχέση με το σημείο υπό στοιχείο (i) εκείνο το οποίο, κατά την γνώμη μας, δεν κατάφερε πειστικά να δικαιολογήσει είναι το γιατί υπήρχε η ανάγκη κάθε φορά που ο Κ.1 ολοκλήρωνε την εργασία του και παρέδιδε τους ποινικούς φακέλους για να τοποθετηθούν στο τρόλεϊ να υπενθυμίζει την αναγκαιότητα όπως το τρόλεϊ με τους φακέλους σταλεί στον Μ.Κ.8 για έλεγχο. Με δεδομένο ότι ήταν ξεκάθαρη πρακτική που ακολουθείτο στη βάση συγκεκριμένων οδηγιών δεν βλέπουμε να υπήρχε οποιοσδήποτε αποχρών λόγος ο Κ.1 να αισθάνεται την ανάγκη σε κάθε περίπτωση να υπενθυμίζει στο Ποινικό Αρχείο την υποχρέωση που είχαν να αποστείλουν το τρόλεϊ με τις ποινικές υποθέσεις στο γραφείο του Μ.Κ.8. Ούτε μας τέθηκε οποιαδήποτε περίπτωση κατά την οποία δημιουργήθηκε οποιοδήποτε πρόβλημα όπως λ.χ. από τη μη τήρηση της πιο πάνω πρακτικής. Δεν έχει λογική να αποτελεί κάθε φορά μέλημα του ίδιου του Β.Γ.Ε., όπως ήταν τότε ο Κ.1, να υπενθυμίζει στο Ποινικό Αρχείο το τι πρέπει να κάνει στα πλαίσια της σωστής διαδικασίας διακίνησης των ποινικών φακέλων. Εκτός και αν η αναφορά που η

μάρτυρας επικαλέστηκε ότι έκανε σχετικά ο Κ.1 εξυπηρετούσε οποιαδήποτε σκοπιμότητα.

Όσον αφορά το σημείο υπό στοιχείο (ii) η μάρτυρας όταν στη αντεξέταση της ρωτήθηκε για τη σκοπιμότητα που υπήρχε ώστε να ανοίγονται οι φακέλοι στο στάδιο που επιστρέφονταν από τους Νομικούς Λειτουργούς πριν αποσταλούν στον Μ.Κ.8 για τον τελικό έλεγχο ανέφερε ότι αυτό γινόταν για να ξεχωρίσουν εκείνους τους φακέλους που χρειαζόταν η γραπτή συγκατάθεση του Μ.Κ.8 για ποινική δίωξη ούτως ώστε να ετοιμαστούν οι γραπτές συγκαταθέσεις. Δεν μπόρεσε, ωστόσο, να εξηγήσει τον λόγο που θα έπρεπε να προτρέξει το Ποινικό Αρχείο να κάνει αυτή τη διεργασία πριν ακόμη οι ποινικοί φακέλοι τύχουν της τελικής έγκρισης του Μ.Κ.8. Η δε κατάληξη της στο ζήτημα αυτό ήταν ότι ανοίγονταν οι φακέλοι γιατί βασικά ήθελαν να γνωρίζουν τι γράφει μέσα, Για να το θέσουμε δε διαφορετικά με βάση τα δικά της λεγόμενα, χωρίς δηλαδή να υπάρχει οποιοσδήποτε ουσιαστικός λόγος και ρόλος από πλευράς Ποινικού Αρχείου κατ'εκείνο το στάδιο. Κρίνουμε σκόπιμο στο σημείο αυτό να παραθέσουμε αυτούσια την απάντηση που έδωσε:

«Α. *Εμείς επειδή συνηθίζαμε να ανοίγουμε τους φακέλους, δεν μπορούσα να στείλω κάτι στον Γενικό Εισαγγελέα χωρίς να το ανοίξω, γιατί ήταν η τακτική αυτή, δηλαδή θέλαμε ως πούμε να γνωρίζουμε κάθε υπόθεση μέσα τι γράφει, ήταν η τακτική μας να ανοίγουμε τους φακέλους, δεν ήταν στα τυφλά που πήγαιναν οι φακέλοι πάνω ή στον Βοηθό, πάντα ανοίγονταν οι φακέλοι ένας ένας.»*

Βέβαια δεν παραγνωρίζουμε τη σημασία που είχε η προώθηση της πιο πάνω θέσης στο πλαίσιο της όλης εκδοχής της Μ.Υ.2(1). Είναι λόγω της ισχυριζόμενης αυτής πρακτικής που έτυχε να δει η μάρτυρας, όπως ισχυρίστηκε, την επιστολή του Κ.1 προς τον Αρχηγό Αστυνομίας και της έκανε εντύπωση γιατί διαπίστωσε πως είχαν αλλάξει οι οδηγίες και η υπόθεση θα προχωρούσε σε ποινική δίωξη. Επισημαίνουμε ότι είναι αυτή την αλλαγή στις οδηγίες που επικαλέστηκε – αρχικά - ως και τον λόγο που θυμόταν τόσες λεπτομέρειες για την συγκεκριμένη περίπτωση. Όπως χαρακτηριστικά το έθεσε «της είχε κάνει εντύπωση» που άλλαξαν οι οδηγίες και το είπε μάλιστα στη συνάδελφο της Μαρία Ρούσου. Μάλιστα στην κατάθεση που έδωσε στον Ποινικό Ανακριτή Καλλή (**Τεκμήριο 198**), την οποία

και υιοθέτησε ως μέρος της κυρίως εξέτασης της, στο τέλος αναφέρει ότι «*Αυτό που με κάμνει να θυμούμαι τις πιο πάνω λεπτομέρειες είναι γιατί άλλαξαν οι οδηγίες για τη μη άσκηση δίωξης*». Επιβεβαιώνει δε τη θέση αυτή και στην αρχή της αντεξέτασης της όπου δέχεται ότι ο λόγος που θυμάται όλες αυτές τις λεπτομέρειες ήταν επειδή είχαν αλλάξει οι οδηγίες του Μ.Κ.7 από τον Κ.1⁵⁶. Αντιμετωπίζοντας, όμως, στη συνέχεια το εύλογο ερώτημα ότι αν όντως θυμόταν την περίπτωση θα αναμένετο να θυμόταν και τα υπόλοιπα σημαντικά γεγονότα που ήταν η αλλαγή λίγες μέρες μετά των οδηγιών του Κ.1 από τον Μ.Κ.8, προσπάθησε ανεπιτυχώς, κατά την άποψη μας, να υποστηρίξει - διαφοροποιώντας άρδην την προηγούμενη θέση της - ότι η τελευταία της αναφορά στο **Τεκμήριο 198** αφορούσε την αλλαγή των οδηγιών του Κ.1 από τον Μ.Κ.8 και όχι την αλλαγή των οδηγιών του Π. Κληρίδη από τον Κ.1.

Ερχόμενοι τώρα στο σημείο υπό στοιχείο (iii) υπενθυμίζουμε ότι η Μ.Υ.2(1) επέμενε πως ο Κ.1 της είχε δώσει μόνο ένα φάκελο - συγκεκριμένα ένα box-file -

⁵⁶ Δείτε πρακτικά ημερ. 10/5/16, σελ.1192-1193:

- «Ε. Τώρα, σύμφωνα με τα όσα λέτε στο **Τεκμήριο 198**, είναι η δήλωσή σας, στην τελευταία πρόταση λέτε ότι **ο λόγος που θυμάστε όλες αυτές τις λεπτομέρειες** που αναφέρετε στην κατάθεση σας για αυτήν τη συγκεκριμένη υπόθεση περίπου ενάμιση χρόνο μετά, **ήταν διότι είχαν αλλάξει οι οδηγίες που είχε αντιλαμβάνομαι δώσει ο Γενικός Εισαγγελέας, Πέτρος Κληρίδης;**
- Α. **Μάλιστα.**
- Ε. **Από τον τότε Βοηθό Γενικό Εισαγγελέα, τον κύριο Ρίκκο Ερωτοκρίτου. Γι' αυτό θυμάστε όλες αυτές τις λεπτομέρειες;**
- Α. **Ναι.**
- Ε. Και λέτε και στη δεύτερη σελίδα, στο τέλος της πρώτης παραγράφου κυρία Σερδάρη, ότι μου έκανε εντύπωση ότι άλλαξαν οι οδηγίες. Τέλος της πρώτης παραγράφου τελευταία πρόταση.
- Α. Ναι.
- Ε. Και γιατί σας έκανε εντύπωση που άλλαξαν οι οδηγίες;
- Α. Διότι **ήταν μια υπόθεση, η οποία εξετάστηκε από τον κύριο Πέτρο Κληρίδη** πριν να φύγει και **δόθηκαν κάποιες οδηγίες να μην ασκηθεί η ποινική δίωξη** για τη συγκεκριμένη υπόθεση και **έβλεπα τώρα μέσα στον ίδιο φάκελο να γράφονται άλλες οδηγίες, για ποινική δίωξη, γι' αυτό μου έκανε εντύπωση**, δεν ήταν κάτι το....
- Ε. Δεν ήταν κάτι το;
- Α. Μου έμεινε στο μυαλό η αλλαγή των οδηγιών.
- Ε. Ήταν σημαντικό θέμα για τη Νομική Υπηρεσία αυτή η αλλαγή των οδηγιών, σε σχέση με το τι έγινε πριν λίγους μήνες, οι οδηγίες του Πέτρου Κληρίδη;
- Α. Η υπόθεση αυτή επειδή ήταν μια γνωστή υπόθεση, είχε έρθει ξανά και στη Νομική Υπηρεσία, 1-2 φορές απ' ό,τι θυμούμαι, εξετάστηκε, έμεινε και κάποιο χρονικό διάστημα εις το γραφείο μας, ήταν υπό μελέτη όταν ο κύριος Πέτρος Κληρίδης ήταν εκεί, ήταν εκεί οι φακέλοι κάποιο χρονικό διάστημα, μελετούνταν και **μετά αποφάνθηκε ο κύριος πρώην Γενικός Εισαγγελέας, αποφάσισε** απ' ό,τι θυμούμαι με σημείωμα της κυρίας Έλενας Κλεόπα μέσα στον φάκελο, **να μην ασκηθεί ποινική δίωξη** και να λυθούν οι διαφορές στα Πολιτικά Δικαστήρια, αυτό ήταν το σημείωμα, αυτά τα θυμούμαστε διότι διαβάζαμε, κάθε φορά διαβάζαμε ό,τι γραφόταν μέσα στους φακέλους και ήταν υπόθεση που ήταν πολύ καιρό στο γραφείο, αυτά, διατυπώνονταν στο μυαλό μας, δηλαδή τα θυμόμουν. **Μετά όταν ήρθε ο κύριος Ερωτοκρίτου** και ζήτησε τους φακέλους και είδε ότι είχαν λάθη οι οδηγίες του Πέτρου Κληρίδη, απλά **μου έκανε εντύπωση**, εντάξει, το θυμάμαι ως πούμε μετά που σχολίασα **ότι άλλαξαν οι οδηγίες.**»

(Η έμφαση είναι του παρόντος Δικαστηρίου)

και ότι δεν έστειλε μέσω του τρόλεϊ στον Μ.Κ.8 όλους τους φακέλους. Ερωτηθείσα δε που ήταν οι υπόλοιποι φακέλοι όταν κατά την εκδοχή της ο Κ.1 κρατούσε μόνο ένα απάντησε ότι πρέπει να είχαν μείνει πάνω στο γραφείο του Κ.1. Με δεδομένο ότι ο Μ.Κ.4 είχε παραλάβει αργότερα όλους τους φακέλους της υπόθεσης από το Ποινικό Αρχείο και όχι από το γραφείο του Κ.1 εγείρεται εδώ το εύλογο, κατά την άποψη μας, ερώτημα ποιος είχε φέρει τους φακέλους κάτω στο Αρχείο.

Όσον αφορά το σημείο υπό στοιχείο (iv) διαπιστώσαμε ότι υπήρχε από την Μ.Υ.2(1) μια προσπάθεια να τονισθεί ότι το τρόλεϊ έτυχε να επιστρέψει από τον Μ.Κ.8 μέσα σε χρονικό διάστημα 1-2 ωρών. Ενώ από την μια δεχόταν ότι τύχαινε να επιστρέψει την άλλη μέρα παράλληλα τόνιζε και το ότι «*έτυχε φορές που την ίδια μέρα κατέβαινε το καρτσάκι κάτω*» με την προσθήκη μάλιστα σε μια από τις απαντήσεις της για αυτό το θέμα ότι «*αυτό το θυμάται πολύ καλά*»⁵⁷.

Το ότι η μάρτυρας δεν ήτο καθόλου βέβαιη για το γεγονός αυτό προκύπτει και από την απάντηση που έδωσε όταν της τέθηκε ότι οι ποινικοί φάκελοι της υπόθεσης είχαν παραληφθεί από τον ανακριτή την 1/11/13 το πρωί στις 10:45 χωρίς προηγουμένως να τεθούν μέσω του τρόλεϊ στον ΓΕ για έλεγχο. Την παραθέτουμε:

«Α. *Αν ο φάκελος ήρθε το πρωί νωρίς στο Αρχείο, το καρτσάκι 1- 2 ώρες το πολύ ήταν πίσω, γιατί να μην προλάβαινε; Αφού έτυχε φορές 1- 2 ώρες το καρτσάκι ήταν πίσω.*

Δικαστήριο (προς μάρτυρα): *Θυμάστε για αυτήν την περίπτωση ή υπολογίζετε;*

Α. *Δεν θυμάμαι, αλλά από πού πήρε τον φάκελο ο ανακριτής που λέτε;»*⁵⁸

⁵⁷ Δέστε πρακτικά ημερ. 10/5/16, σελ.1204:

«Ε.Τις έβλεπε τις υποθέσεις την ίδια μέρα ή την επόμενη και τις έστειλε με το τρόλεϊ στο Ποινικό Αρχείο;

Α. Μάλιστα.

Ε. Και την ίδια μέρα να τις έβλεπε, αντιλαμβάνομαι πάντα έρχονταν την επόμενη μέρα;

Α. Έτυχε φορές που 1- 2 ώρες το καρτσάκι ήταν πίσω, **αυτό το θυμάμαι πολύ καλά**, δηλαδή **τύχαινε να έρθει και την επόμενη, αλλά έτυχε φορές που 1- 2 ώρες το καρτσάκι ερχόταν πίσω** με τον κλητήρα.

Ε. Είναι η θέση μου ότι ο Γενικός έβλεπε τις υποθέσεις πάντα το απόγευμα και πάντα το συντομότερο την επόμενη το πρωί επέστρεφε το καρτσάκι κάτω.

Α. Όχι, **έτυχε φορές που την ίδια μέρα κατέβαινε το καρτσάκι κάτω.**»

⁵⁸ Δέστε πρακτικά ημερ. 10/5/16 σελ. 1222

Και αφού εκφράζει αυτή την αβεβαιότητα με τον πιο πάνω τρόπο, επανέρχεται στη συνέχεια στην εκδοχή ότι οι φακέλοι είχαν πάει (εννοώντας στον Μ.Κ.8) και επιστράφηκαν στηρίζοντας πλέον αυτή την εκδοχή στη γενική πρακτική και όχι προφανώς στην δυνατότητα της να ενθυμείται η ίδια ένα τέτοιο γεγονός μετά από την παρέλευση τόσο χρόνου⁵⁹.

Ανεξάρτητα από τις πιο πάνω επισημάνσεις, όπως τονίσαμε εξ αρχής, εντύπωση μας προκαλεί η ανάκληση από την πιο πάνω μάρτυρα των λεπτομερειών που κατέθεσε και που κατά το στάδιο που λάμβαναν χώρα τα σχετικά γεγονότα δεν υπήρχε και κανένας ιδιαίτερος λόγος αυτή να ενθυμείται, επαναλαμβάνουμε, με τόση λεπτομέρεια το τι είχε ακριβώς εκτυλιχθεί και τι ακριβώς είχε ειπωθεί μεταξύ της και του Κ.1 αρκετό διάστημα πριν δώσει την κατάθεση της στον Ποινικό Ανακριτή⁶⁰.

Πέραν τούτου ισχυρίστηκε πως με τον Κ.1 δεν μίλησε αργότερα παρά μόνο όταν της τηλεφώνησε για να την πληροφορήσει ότι θα την καλούσε ο Ποινικός Ανακριτής Καλλής για να δώσει κατάθεση σχετικά με την υπόθεση Providencia σχετικά με τον ισχυρισμό του Μ.Κ.8 ότι δεν είχε πάει ο φάκελος της υπόθεσης αυτής κοντά του για να ενημερωθεί. Επισημαίνουμε στο σημείο αυτό ότι διαφορετική ήταν η εκδοχή του Κ.1 σύμφωνα με την οποία «*κάποιες μέρες*» μετά την ανάκληση των οδηγιών του από τον Μ.Κ.8 είχε ρωτήσει την Μ.Υ.2(1) αν ο Μ.Κ.8 της είχε ζητήσει οποιεσδήποτε εξηγήσεις, προφανώς εννοώντας για το θέμα

⁵⁹ Δείτε πρακτικά ημερ. 10/5/16 σελ. 1223:

«Ε.Είσαστε απόλυτη, ότι σίγουρα ότι πήγαν και ήρθαν;

Δικαστήριο (προς μάρτυρα): Το ζήτημα που σας ρωτά, είναι αν έχουν πάει οι φακέλοι στο καρτοσάκι και έχουν επιστρέψει πριν να τους πάρει ο ανακριτής.

Α. Φυσικά πήγαν και επιστράφηκαν, **δεν είχα λόγο εγώ να μην πάρω τον φάκελο, να μην τηρήσω την πρακτική** που γίνεται με όλους τους φακέλους, δηλαδή είτε μου το έλεγε ο κύριος Ερωτοκρίτου αυτό το πράγμα, είτε δεν μου το έλεγε, **σύμφωνα με την πρακτική του Αρχείου, εγώ θα έβαζα** τον φάκελο να πάει πάνω στον Γενικό, δεν είχα λόγο να μην βάλω ειδικά την Providencia, ούτε μου λέχθηκε κάτι διαφορετικό. Για να μην πάει κύριε Στεφάνου ο φάκελος στον Γενικό Εισαγγελέα έπρεπε κάτι να μου έλεγε ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας. Δεν είχα λόγο να μην πάρω τον φάκελο.»

(Η έμφαση είναι του παρόντος Δικαστηρίου)

⁶⁰ Δείτε πρακτικά ημερ. 10/5/16 σελ. 1198:

«Α.Όταν μπήκε στο γραφείο ο κύριος Ερωτοκρίτου κρατούσε το ένα box file. Όταν απευθύνετον πάνω μου και μου είπε, ήταν παρών και άλλες κοπέλες, αλλά απευθύνετον πάνω μου, μου είπε ο φάκελος να μπει στο τρόλεϊ και να πάει πάνω στον Γενικό με τους υπόλοιπους φακέλους. Σηκώθηκα από την καρέκλα μου, τώρα αν τον έβαλε ο ίδιος ή τον έπιασα εγώ και τον έβαλα δεν θυμούμαι, τι να σας πω; Ποιος έκαμε την κίνηση να μπει ο φάκελος πάνω στο τρόλεϊ.»

του φακέλου της υπόθεσης Providencia. Η ίδια είχε ισχυριστεί ότι η πρώτη φορά που μάθαινε τον ισχυρισμό του Μ.Κ.8 ότι δεν είχε τεθεί υπόψη του ο φάκελος ήταν όταν τις τηλεφώνησε ο Κ.1.⁶¹

Κατ' ακολουθίαν της πιο πάνω αξιολόγησης, η εκδοχή της Μ.Υ.2(1) στο βασικό ζήτημα για το οποίο κλήθηκε να καταθέσει, ήτοι το αν ο φάκελος αυτός στάληκε στον Μ.Κ.8 με οδηγίες του Κ.1 μέσω του τρόλεϊ, δεν κρίνεται αξιόπιστη και ως τέτοια απορρίπτεται.

Αστυνομική Έκθεση (police report)

Παρεμβάλουμε εδώ ένα άλλο γεγονός που έλαβε χώρα εντός Νοεμβρίου του 2013 και σχετίζεται με την υπόθεση Providencia. Αρχές Νοεμβρίου του 2013 επισκέφθηκε το ΓΔΟΕ η Μ. Κυριακού η οποία ζήτησε να ετοιμασθεί αυθημερόν έκθεση γεγονότων για την υπόθεση Providencia για δικαστηριακούς σκοπούς στη Ρωσία. Προηγήθηκε στις 4/11/13 η παράδοση από την Μ. Κυριακού στον τότε Αρχηγό της Αστυνομίας Μ.Κ.2 της επιστολής ημερ. 4/11/13 [**κυανούν 76, σελίδες 7-9 του Τεκμηρίου 83(6)**]⁶² με την οποία ζητείτο η έκδοση σχετικού

⁶¹ Δέστε πρακτικά ημερ.10/5/16 σελ.1206:

«Ε.Τώρα, και τι σου είπε ακριβώς ο κύριος Ερωτοκρίτου σ' αυτό το τηλεφώνημα;

Α. Μου είπε ότι θα με καλέσει ο κύριος Καλλής για να δώσω κατάθεση σχετικά με την υπόθεση της Providencia.

Ε. Χωρίς να σας πει για ποιο πράγμα;

Α. Και του λέω "γιατί;" Μου λέει "επειδή ο Γενικός Εισαγγελέας ισχυρίζεται ότι δεν πήγε ο φάκελος πάνω κοντά του για να ενημερωθεί, έδωσα κατάθεση", λέει μου, "στον κύριο Καλλή και σε ανέφερα και θα σε καλέσει να πάεις να δώσεις μια κατάθεση", εκεί είναι που του είπα ότι ήμουν λίγο διστακτική, δεν ήθελα να πάω και μου λέει "μα εγώ θέλω να πάεις να πεις την αλήθεια, τίποτα παραπάνω".

Ε. Και **ήταν η πρώτη φορά που εσύ άκουγες ότι η θέση του Γενικού, είναι ότι δεν είχε πληροφορηθεί;**

Α. **Ήταν η πρώτη φορά, όταν μίλησα με τον κύριο Ερωτοκρίτου σε εκείνη τη φάση, ήταν η πρώτη φορά που άκουγα ότι ο Γενικός Εισαγγελέας ισχυρίζεται ότι δεν του πήραμε τον φάκελο.**

Ε. Εσύ **δεν είχες ξανακούσει ποτέ προηγουμένως είτε από τον Γενικό, είτε από τον Βοηθό ότι δεν πήγε το καρτσάκι;**

Α. **Κανένas δεν με ρώτησε τίποτε, κανένas».**

(Η έμφαση είναι του παρόντος Δικαστηρίου)

⁶² "1....."

2. Since that time **the relevant police department carried out a thorough criminal investigation which - as we are informed- has been recently completed and charges will be brought against Igor Zhigachov, Armen Davidyan, Tatiana Schegoleva, Alexander Zakharov** and possibly others. The criminal charges will include the stealing of a company, forgery, circulation of forged documents, unlawful alienation, destruction or detainment of property belonging to a Cypriot person or Trust, criminal impersonation and others. We are also informed by the office of the Attorney General that **the relevant criminal case will be filed with a criminal court within a**

πιστοποιητικού με το οποίο να επιβεβαιώνεται το γεγονός της επικείμενης καταχώρησης ποινικής δίωξης εναντίον συγκεκριμένων ατόμων σχετικά με την υπόθεση Providencia.

Ο Μ.Κ.2 με χειρόγραφο σημείωμα του ημερ. 5/11/13 την απέστειλε στο Τμήμα Γ με οδηγίες να ετοιμαστεί τάχιιστα αστυνομική έκθεση η οποία θα παραλαμβάνονταν από την Μ. Κυριακού. Οι οδηγίες για τάχιστη ετοιμασία της έκθεσης οφείλετο στα όσα του είχε αναφέρει η Μ. Κυριακού αλλά και στην επιστολή της κας Χριστοδούλου⁶³ – με την οποία ζητείτο η έκδοση έκθεσης της Αστυνομίας (police report) - στην οποία αναφέρετο ότι η έκθεση αυτή προορίζεται για χρήση ενώπιον ακροαματικής διαδικασίας στο εξωτερικό που θα διεξαγόταν την ημέρα εκείνη. Για το ζήτημα αυτό ο Μ.Κ.4 αφού μίλησε με τον Γιαννάκη Χαραλάμπους (Μ.Κ.10) στο Τμήμα Γ έλαβε οδηγίες να ετοιμάσουν σχετική έκθεση στα Αγγλικά και να του την παραδώσουν.

Πράγματι ετοιμάσθηκε και παραδόθηκε στον κ. Κουντουρέση στις 5/11/13 προσχέδιο έκθεσης τόσο στην ελληνική όσο και στην αγγλική το οποίο αφού διόρθωσε υπέγραψε [**κυανούν 76/5-6** στο **Τεκμήριο 83(6)**]. Είχε προηγηθεί αποστολή η ώρα 8.30 π.μ στις 5/11/13 ενός φαξ από το Δικηγορικό γραφείο Κ.3 [**κυανούν 76 σελ.11-12** στο **Τεκμήριο 83(6)**] για να ετοιμαστεί έκθεση γεγονότων με βάση τις σχετικές οδηγίες.

Επί του κειμένου αυτού στη σελ.2 ο Μ.Κ.4 έκανε κάποιες διορθώσεις διαγράφοντας, μεταξύ άλλων, τα ονόματα των υπόπτων και αντικαθιστώντας τα με τη λέξη “suspect.” Αυτό ήταν το κείμενο το οποίο είχε υπογράψει ο κ. Κουντουρέσης [**κυανούν 76 σελ.4-6** στο **Τεκμήριο 83(6)**].

---

couple of days and thereafter it will be pursued through the proper channels.

3. The abovementioned persons are now trying to use the forged and/or fabricated documents, amongst others, so as to alienate the assets of the Company (which include 85% of the shares in a Russian company namely IRC Rosinka with a value exceeding USD200 million) and to our information **there is an imminent risk that tomorrow a Russian court will approve the alienation based on the aforesaid forged and/or fabricated documents.**

For the above reasons, we hereby apply for the issue of a certificate TO WHOM IT MAY CONCERN confirming the above as a matter of urgency.....”

(Η έμφαση είναι του παρόντος Δικαστηρίου)

⁶³ Δέστε κυανούν 76, σελίδα 10 στο Τεκμήριο 83(6)

Στις 6/11/13 ο Μ.Κ.4 κλήθηκε από τον Μ.Κ.10 και του ανέφερε ότι ζητείτο όπως στην έκθεση καταχωρηθούν τα ονόματα των υπόπτων τα οποία δεν είχε καταχωρήσει ο κ. Κουντουρέσιης. Προηγήθηκε διαμαρτυρία της Μ. Κυριακού προς τον Μ.Κ.10 ότι ενώ είχε ζητήσει από το ΓΔΟΕ έκθεση γεγονότων για την καταγγελία για την Providencia, στην έκθεση που της δόθηκε δεν αναφέρονταν τα ονόματα των υπόπτων. Ζήτησε δε επιτακτικά νέα έκθεση την οποία ήθελε άμεσα για σκοπούς κατάθεσης σε Δικαστήριο στη Ρωσία. Στη βάση των οδηγιών του Μ.Κ.10 ετοιμάστηκε νέα έκθεση με τα ονόματα των υπόπτων της υπόθεσης και αφού ο ίδιος την υπέγραψε την παρέδωσε, στην παρουσία του Μ.Κ.4, στην Μ. Κυριακού η οποία βρισκόταν εκεί [**κυανούν 76 σελ.3 στο Τεκμήριο 83(6)**]. Η πρακτική της Αστυνομίας σε τέτοιου είδους Αστυνομικές Εκθέσεις είναι να μην αναγράφονται τα ονόματα υπόπτων/κατηγορουμένων.

Όπως προέκυψε από τη μαρτυρία του Μ.Κ.15 και δεν αμφισβητήθηκε, έγινε προσπάθεια για αναβολή της ακρόασης της υπόθεσης αρ. Α41-42445/2013 στη Ρωσία την 5/11/13 με σκοπό την κατάθεση της έκθεσης αυτής, αίτημα το οποίο δεν έγινε δεκτό από το Ρωσικό Δικαστήριο. Λόγω του ότι η αναβολή που επιζητούσε η πλευρά της Κ.3 δεν δόθηκε, το Δικαστήριο στην υπόθεση Α41-42445/2013 προχώρησε και εξέδωσε την 5/11/13 την απόφαση του **Τεκμήριο 238**. Σε αυτήν υπάρχουν οι εξής αναφορές:

Σελ.10

«Statements made by the Claimant and Respondent confirm that the above-mentioned representatives were under the control of Andreas Neocleous. Documents provided by the Claimant attest to the fact that, simultaneously with this process, the representatives are taking action intended to make the Respondent insolvent, to encumber the disputed shares and to recover them».

Και στη σελ. 11:

«...As can be seen from the documents submitted by the Claimant (...), during the corporate conflict lasting two years between the beneficiaries of the Spring Cyprus International Trust (including the Claimant) and the head of the Cypriot law firm Andreas Neocleous and Co., Andreas Neocleous, the law firms employees have already

committed illegal acts aimed at establishing personal corporate control over Rosinka by A. Neocleous. These acts are incompatible with the grounds on which the disputed shares were transferred to the trust fund controlled by the Respondent».

Η απόφαση αυτή εφεσιβλήθηκε και πέρασε από όλες τις βαθμίδες των Ρωσικών Δικαστηρίων, όπου και επικυρώθηκε. Τα επίδικα στην υπόθεση αυτή θέματα, αλλά και τα όσα αναφέρονται στην απόφαση, καταδεικνύουν και τη μεγάλη σημασία που είχε για την Κ.3 η καταχώρηση ποινικής δίωξης εναντίον μερών της πλευράς των αντιδίκων της Κ.3 και η παροχή προς την Κ.3 Αστυνομικής Έκθεσης που να το πιστοποιεί.

Η έκθεση κατατέθηκε τελικώς στην υπόθεση με αρ. Α41-41333/2013, Α41-30113/2013 και Α40-52584/2013 από το δικηγόρο της Κ.3.

Επιστρέφοντας στην 1^η Νοεμβρίου 2013 και στη διακίνηση του φακέλου της υπόθεσης Providencia επισημαίνουμε ότι μετά που ζητήθηκε από τη Μ.Κ.16 να τον παραλάβει από τη Ν.Υ. αυτή ενημέρωσε τον Μ.Κ.3, ο οποίος βρισκόταν εκτός γραφείου για άλλη υπόθεση, και πήγε και τον παρέλαβε από το Ποινικό Αρχείο της Ν.Υ. Ακολούθως, και αφού προηγήθηκε η καταχώριση της υπεύθυνου Εισαγγελίας του Αρχηγείου Αστυνομίας Κ. Σοφοκλέους υπ. αρ.44 στο **Τεκμήριο 83(6)** αναφορικά με την παραλαβή των φακέλων, αυτοί παραδόθηκαν αυθημερόν στη Μ.Κ.16. Καταχώρηση αναφορικά με το γεγονός της παράδοσης των φακέλων στη Μ.Κ.16 έγινε στο Ημερολόγιο Ενεργείας στις 25/11/13 (καταχώρηση με **αρ.45**).

Στις 25/11/13 η Μ.Κ.16 διαβίβασε τη Συνοπτική Έκθεση της (**Κυανούν 88**) για προώθηση στην Εισαγγελία Αστυνομίας για ποινική δίωξη ως οι οδηγίες του Κ.1 [σημείωμα με **αρ. 46** στο **Τεκμήριο 83(6)**].

Μετά την ολοκλήρωση των εξετάσεων της Μ.Κ.16 ο φάκελος της υπόθεσης αποτελούμενος από 6 υποφακέλους (box files) διαβιβάστηκε στον Αστυνομικό Διευθυντή Τμήματος Γ για να αποσταλεί στη Ν.Υ. για ποινική δίωξη ως οι οδηγίες του Κ.1. Σχετική είναι η καταχώρηση του Μ.Κ.3 υπ.αρ.47 στο **Τεκμήριο 83(6)**.

Όσον αφορά τη διακίνηση των φακέλων της υπόθεσης ακολούθησε η παραλαβή του 6^{ου} box file από την Εισαγγελία της Αστυνομίας ενώ οι υπόλοιποι 5 είχαν παραμείνει στο Αρχείο του Τμήματος Γ λόγω του όγκου τους και του γεγονότος ότι αυτοί μαζί με τον 6^ο θα διαβιβάζοντο αυθημερόν στην Α.Δ.Ε Λευκωσίας στο γραφείο Μελέτης υποθέσεων όπως και έγινε [καταχώρηση **υπ. αρ.48** στο **Τεκμήριο 83(6)**].

Στις 25/11/13 ο Δικηγόρος Μ.Κ.13 είχε κατόπιν δικού του αιτήματος συνάντηση με τον Μ.Κ.8 στο γραφείο του τελευταίου στη Ν.Υ. με αντικείμενο τις επικείμενες (τότε) διώξεις εναντίον των πελατών του στην υπόθεση Providencia.

Στις 26/11/13 ο φάκελος υπεβλήθη εκ νέου στη Ν.Υ. διότι ζητήθηκε από τον Γ.Ε. [καταχώρηση **υπ.αρ.49** στο **Τεκμήριο 83(6)**]. Προηγήθηκε σχετική τηλεφωνική επικοινωνία του Μ.Κ.8 με τον Μ.Κ.14 ο οποίος κατ'εκείνο το χρονικό διάστημα εκτελούσε χρέη Αναπληρωτή Αρχηγού Αστυνομίας.

Στις 27/11/13 γύρω στις 14.45 κατόπιν τηλεφωνήματος της Υπεύθυνης Ποινικού Αρχείου της Ν.Υ. Μ.Υ.2(1) ζητήθηκε από την Αν. Υ/μο Κ. Σοφοκλέους να έλθει κάποιος από το γραφείο της να παραλάβει το φάκελο της υπόθεσης Providencia. Λόγω του προχωρημένου της ώρας και του ότι δεν υπήρχε κάποιο άτομο για μεταφορά του φακέλου η Κ. Σοφοκλέους ανέφερε στη Μ.Υ.2(4) ότι ο φάκελος θα παραλαμβάνετο την επομένη μαζί με την αλληλογραφία.

Πράγματι ο φάκελος παρελήφθη από την Ν.Υ. στις 28/11/13 από τον ειδικό Αστυφύλακα Θεόδωρο Ικκή και με την επιστροφή του στο Αρχηγείο η Σοφοκλέους ζήτησε και παρέλαβε το φάκελο της Providencia από το Αρχείο του Τμήματος Γ χωρίς να γίνει οποιαδήποτε καταχώρηση στο Ημερολόγιο Ενεργείας αλλά μόνο στο μηχανογραφημένο σύστημα διακίνησης φακέλων. Η ίδια δε μετέφερε τον τελευταίο φάκελο της υπόθεσης (που αποτελούσε το ένα από τα 6 box files) στον Υπαρχηγό. Στις 28/11/13 είχε προηγηθεί τηλεφώνημα του Υπαρχηγού προς την ίδια όπου της ζητείτο να τον ενημερώσει για το που βρισκόταν ο φάκελος της υπόθεσης Providencia και αυτή τον είχε πληροφορήσει ότι βρισκόταν στη Ν.Υ..

Την ίδια μέρα ο Υπαρχηγός επέστρεψε τον φάκελο στον Αστυνομικό Διευθυντή Τμήματος Γ [καταχώρηση **υπ.αρ. 51** στο **Τεκμήριο 83(6)**].

Αποτέλεσε παραδεκτό γεγονός με βάση τα αποτελέσματα της δικανικής εξέτασης που διενεργήθηκε και για την οποία ετοιμάστηκαν δυο Εκθέσεις του Α/Αστ. 2476 Σπ. Νικολάου ημ. 6.11.15 (**Τεκμήρια 281Α** και **281Β**) ότι η επιστολή ημ. 31/10/13 του Κ.1, **Κ-74** στο **Τεκμήριο 83(6)** (όπως και **ερυθρό 24** στο **Τεκμήριο 88**) είχε ημερομηνία δημιουργίας του περιεχομένου της 31/10/13 και ώρα 15:26 και ημερομηνία τελευταίας αποθήκευσης του περιεχομένου 31/10/13 και ώρα 16:15. Ο δε συνολικός χρόνος που χρειάστηκε να ολοκληρωθεί (total editing time) ήταν 47 λεπτά⁶⁴.

Την ίδια μέρα, δηλ. 31/10/13 απαντήθηκε με το **ερυθρό 22** του **Τεκμηρίου 88** από τον Β.Γ.Ε. η επιστολή του Υπουργείου Εμπορίας ημερ. 15/10/13 **ερυθρό 16** στο **Τεκμήριο 88**. Αποτέλεσε παραδεκτό γεγονός ότι η εν λόγω επιστολή είχε ημερομηνία δημιουργίας του περιεχομένου του 31/10/13 13:08 και ημερομηνία τελευταίας αποθήκευσης του περιεχομένου 31/10/13 16:34. Ο δε συνολικός χρόνος που χρειάστηκε να ολοκληρωθεί ήταν 1 ώρα και 32 λεπτά.

Ακύρωση από Μ.Κ.8 οδηγιών Κ.1 για ποινική δίωξη

Στις 26/11/13 και ώρα 0800 ο Μ.Κ.8 τηλεφώνησε στον Μ.Κ.14 ο οποίος εκτελούσε χρέη Αναπληρωτή Αρχηγού Αστυνομίας και του ζήτησε να διαβιβάσει τον φάκελο της Providencia σε αυτόν όπως και έγινε.

Στις 26/11/13 η Ν.Υ. επέστρεψε τον φάκελο με οδηγίες του Μ.Κ.8 όπως μην προχωρήσει η καταχώριση οποιωνδήποτε ποινικών δώξεων (σημείωμα με **αρ. 50** στο **Τεκμήριο 83(6)**⁶⁵). Σχετική είναι και η επιστολή του Μ.Κ.8 ημερ.26/11/13 (**κυανούν 90** στο **Τεκμήριο 83(6)**). Αντίγραφο της επιστολής αυτής σε φάκελο αυθημερόν απεστάλη στον Κ.1 για σκοπούς ενημέρωσης του.

⁶⁴ Αποτέλεσε επίσης παραδεκτό γεγονός ότι ο όρος “**total editing time**” συνιστά τον ολικό χρόνο που παρήλθε από τη στιγμή ανοίγματος του εγγράφου μέχρι και την ώρα τελευταίας αποθήκευσης του.

⁶⁵ «Επιτρέφεται ο φάκελος με οδηγίες όπως μη προχωρήσει η καταχώριση οποιωνδήποτε ποινικών δώξεων εναντίον οποιουδήποτε επί του παρόντος».

Στις 28/11/13 και ώρα 0900 ο Μ.Κ.8 τηλεφώνησε στον Μ.Κ.14 παραπονούμενος ότι οδηγίες που είχε δώσει γραπτώς προς τον Αρχηγό Αστυνομίας όσον αφορά τον χειρισμό της υπόθεσης Providencia είχαν δει την ίδια μέρα το φως της δημοσιότητας. Κατόπιν τούτου ο Μ.Κ.14 ανέφερε στον Μ.Κ.8 ότι θα εξέταζε το θέμα. Προς τον σκοπό αυτό ο Μ.Κ.13 κάλεσε στο γραφείο του την Υπεύθυνη του Κλάδου Εισαγγελίας Αρχηγείου Αστυνομίας Αν. Υ/μο Καίτη Σοφοκλέους από την οποία ζήτησε εξηγήσεις αναφορικά με την διακίνηση του φακέλου. Η κα Σοφοκλέους ενημέρωσε τον Μ.Κ.14 ότι ο φάκελος ήταν στη Ν.Υ. Αφού ο Μ.Κ.14 διαπίστωσε ότι ο φάκελος της υπόθεσης αυτής δεν είχε ακόμη παραληφθεί στο Αρχηγείο Αστυνομίας και βρισκόταν ακόμη στη Ν.Υ. ενημέρωσε μέσω τηλεφώνου τον Μ.Κ.8 σχετικά. Μετά από το τηλεφώνημα του Υπαρχηγού ο Μ.Κ.8 ζήτησε στο τηλέφωνο την κα Σοφοκλέους όπου με αυστηρό τρόπο την ρώτησε γιατί δεν έστειλε κάποιον να παραλάβει το φάκελο την προηγούμενη μέρα στις 27/11/13 και αυτή του ανέφερε τι είχε γίνει. Ακολούθως η Κ. Σοφοκλέους μίλησε με τον αστυνομικό που θα μετέφερε την αλληλογραφία από τη Ν.Υ. (Ειδικός Αστυφύλακας Θεόδωρος Ικκής) και με την επιστροφή του στο Αρχηγείο ζήτησε και παρέλαβε το φάκελο της Providencia από το αρχείο του Τμήματος Γ χωρίς να γίνει οποιαδήποτε καταχώρηση στο Ημερολόγιο Ενεργείας αλλά μόνο στο μηχανογραφημένο σύστημα διακίνησης φακέλων. Η ίδια δε, μετέφερε τον τελευταίο φάκελο της υπόθεσης (που αποτελείται από 6 box files) στον Υπαρχηγό. Την ίδια μέρα, δηλ. 28/11/13, ο Υπαρχηγός επέστρεψε τον φάκελο στον Αστυνομικό Διευθυντή Τμήματος Γ [**καταχώρηση 51** στο Ημερολόγιο Ενεργείας στο **Τεκμήριο 83(6)**].

Στις 28/11/13 δημοσιεύθηκε στα ΜΜΕ Ανακοίνωση την οποία είχε ετοιμάσει και συντάξει ο Μ.Κ.8 την ίδια μέρα (**Τεκμήριο 176**) η οποία σχετιζόταν με την απόφαση του για την μη διενέργεια ποινικών διώξεων στην υπόθεση Providencia. Ο δικηγόρος Μ.Υ.3(1) με επιστολή του ημερ. 6/12/13 προς τον Μ.Κ.8 (**ερυθρό 43** στο **Τεκμήριο 88**) του ζήτησε να ορίσει συνάντηση για να τον δουν ο ίδιος μαζί με τον Ανδρέα Νεοκλέους ώστε να του εκθέσουν τις θέσεις τους. Η απάντηση του Μ.Κ.8 στο αίτημα αυτό δόθηκε με την επιστολή του ημερ. 16/12/13 (**Τεκμήριο 164 - ερυθρό 45** στο **Τεκμήριο 88**) στην οποία αναφέρεται ότι δεν συνέτρεχε

οποιοσδήποτε λόγος για να οριστεί συνάντηση δεδομένης της απόφασης που είχε πάρει και των οδηγιών που είχε δώσει προς την Αστυνομία. Ταυτόχρονα στην εν λόγω επιστολή προτράπητο ο Μ.Υ.3(4), να δώσει στην Αστυνομία οποιαδήποτε στοιχεία και τεκμήρια είχε.

Δεν έχουμε διακρίνει ο Μ.Κ.8 να έχει επιδείξει οποιαδήποτε μεροληπτική στάση ή συμπεριφορά από το γεγονός ότι ενώ δέχτηκε να συναντήσει στο γραφείο του τον δικηγόρο Μ.Κ.13 αρνήθηκε αργότερα αίτημα του Μ.Υ.3(1) για συνάντηση. Ο Μ.Κ.8 ρωτήθηκε επί του ζητήματος αυτού κατά την αντεξέταση του από τον κ. Γεωργίου και έδωσε, κατά την άποψη μας, απόλυτα πειστικές εξηγήσεις. Δεν επρόκειτο για διάφορο χειρισμό ιδίων περιπτώσεων. Στην περίπτωση του Μ.Κ.13 έγινε η συνάντηση για να πληροφορηθεί ο Μ.Κ.8 περί αλλαγής στις οδηγίες που είχαν δοθεί προηγουμένως από τη Ν.Υ. σε σχέση με την υπόθεση Providencia, ενώ στην περίπτωση του Μ.Υ.3(1) το αίτημα για συνάντηση συνοδευόταν με πρόθεση του να προσκομίσει στοιχεία και τεκμήρια. Ως εκ τούτου το λογικό ήταν όπως και έγινε ο Μ.Κ.8 να τον παραπέμψει στην Αστυνομία ως αρμόδια αρχή για τη διερεύνηση.

Συνάντηση των Κ1 και Μ.Κ.8 μετά την ενημέρωση του Κ.1 για ακύρωση των οδηγιών για ποινική δίωξη

Στις 26/11/13 μετά την παραλαβή του αντιγράφου της επιστολής του Μ.Κ.8 με την οποία ακύρωνε τις οδηγίες για ποινική δίωξη ο Κ.1 αναστατωμένος και νευριασμένος πήγε στο γραφείο του Μ.Κ.8. Στη συνάντηση αυτή έγινε μεταξύ των δύο μια συνομιλία. Ενόψει των διϊστάμενων εκδοχών που υπήρξαν εκατέρωθεν το περιεχόμενο αυτής της συνομιλίας αποτέλεσε επίδικο ζήτημα.

Η εκδοχή του Μ.Κ.8 ήταν ότι ο Κ.1 ήρθε στο γραφείο του αναστατωμένος και ότι άρχισε έξαλλος να φωνάζει και να ζητά από τον Μ.Κ.8 τον λόγο γιατί ο τελευταίος να προβεί σε ανάκληση των οδηγιών για ποινική δίωξη χωρίς προηγουμένως να το συζητήσει μαζί του. Τότε του μίλησε και ο Μ.Κ.8 με έντονο ύφος ζητώντας του τον λόγο που δεν τον ενημέρωσε προτού δώσει οδηγίες για δίωξη σε μια τόσο σοβαρή υπόθεση. Αρχικά ο Κ.1 του ανέφερε ότι επρόκειτο για συνήθεις οδηγίες και ότι δεν

χρειάζεται κάτι τέτοιο. Στην επιμονή, ωστόσο, του Μ.Κ.8 ότι επρόκειτο για πολύ σοβαρή υπόθεση για την οποία εκκρεμούσε σωρεία διαδικασιών στα Δικαστήρια και στην οποία είχαν δοθεί προηγουμένως επανειλημμένα οδηγίες από τη Ν.Υ. και τον ίδιο τον Γ.Ε. να μην προχωρήσει σε δίωξη, ο Κ.1 δέχτηκε ότι μπορεί να έπρεπε να τον ενημερώσει αλλά ότι η παράλειψη του αυτή δεν ήταν το τέλος του κόσμου.

Η εκδοχή του Κ.1 ήταν ότι, όντας πολύ θυμωμένος, είχε πάει στο γραφείο του Μ.Κ.8 όπου τον ρώτησε γιατί είχε αναστείλει τη δίωξη χωρίς να τον ρωτήσει προηγουμένως και ειδικά αφού είχε εγκρίνει και αποδεχτεί την εισήγηση του. Όταν ο Μ.Κ.8 του ανέφερε με οργισμένο ύφος ότι τον είχε παραγκωνίσει και ότι είχε πληροφορηθεί για την ποινική δίωξη από τον Μ.Κ.13, ο Κ.1 του απάντησε ότι ήταν αδύνατο να στάληκε στην Αστυνομία χωρίς να του την φέρουν στο γραφείο ενόψει του ότι είχε ο ίδιος δώσει οδηγίες στη Μ.Υ.2(1) να του στείλει την υπόθεση με το τρόλεϊ μαζί με τους υπόλοιπους φακέλους.

Ήδη έχουμε επισημάνει σε προηγούμενο στάδιο αξιολόγησης της μαρτυρίας πως ο Κ.1 υπήρξε αντιφατικός αναφορικά με το κατά πόσο είχε πει στον Μ.Κ.8 να ρωτήσει τη Μ.Υ.2(1) μετά τον ισχυρισμό του ότι της είχε δώσει τον φάκελο. Αν όντως ο Κ.1 ένοιωθε ότι είχε εκπληρώσει στο ακέραιο την υπηρεσιακή του υποχρέωση δεν θα αναμένετο να επιδείξει τη στάση και συμπεριφορά που ισχυρίστηκε με βάση τα όσα ήδη σημειώσαμε ανωτέρω. Δεν μπορεί να γίνει πιστευτό ως θέμα φυσιολογικής ανθρώπινης αντίδρασης ότι μπροστά στην άδικη κατηγορία που υποτίθεται του πρόσαπε ο Μ.Κ.8 για μη ενημέρωση του, μέσω μάλιστα και της δημόσιας Ανακοίνωσης που εξέδωσε, ο Κ.1 θα είχε ως πρώτο του μέλημα και έγνοια να μην υπάρξει «*δικοστασία*» στη Ν.Υ. και να μην ανοίξει «*φάλιες*»⁶⁶. Και ότι ήταν με αυτά κατά νουν που δεν επεδίωξε να αναδείξει τη δική

⁶⁶ Δέστε πρακτικά ημερ.21/4/16, σελ. 1154:

«Ε.Επιβεβαιώνεται επίσης και από το γεγονός ότι καμιά αντίδραση δεν έλαβες, δεν πήρες, δεν έβγαλες καμιά ανακοίνωση, δεν βγήκες προς τα Μέσα, όπως χαρακτηρίζεται, για να αναφέρεις, να υπερασπιστείς τον εαυτό σου ότι είχε ενημέρωση ο Γενικός Εισαγγελέας ή τουλάχιστον εσύ έλαβες τα δέοντα για να έχει ενημέρωση ο Γενικός Εισαγγελέας, παρόλο που ο ίδιος έβγαλε ανακοίνωση.

Α. Έδωσα επαρκώς εξηγήσεις όλην την προηγούμενη περίοδο και πραγματικά χαίρομαι ειλικρινώς που βάζετε την ερώτηση τούτη, γιατί ξέρετε, τουμπάρει με τζιένα τα οποία λέγατε προηγουμένως, αλλά αυτά θα τα πούμε στο τέλος. Εγώ σας είπα ότι τόσο εις τις αρχές Οκτωβρίου όσο και στα μέσα Οκτωβρίου, **προσπάθησα να σβήσω πυρκαγιές οι οποίες επρόκειτο να ανάψουν** και έχω δώσει επαρκέστατα εξηγήσεις. Συνεπώς, **εάν εγώ έβγαίνα προς τα Μέσα, σημαίνει ότι θα άνοιγα φάλιες, θα έβγαίνα η δικοστασία προς τα έξω**, που όπως σας εξήγησα και σας εξηγώ εδώ και 5 μέρες, **ήταν το μέλημα και το ενδιαφέρον μου από την πρώτη στιγμή, να μην υπάρξει**

του εκδοχή διαψεύδοντας τον Μ.Κ.8. Ούτε άμεσα αλλά ούτε και αργότερα όταν διαπίστωσε, με βάση πάντοτε την εκδοχή του, ότι ο Μ.Κ.8 δεν είχε, ως ήταν η υποχρέωση του, διερευνήσει το ζήτημα με τη Μ.Υ.2(1). Το ίδιο παράδοξη και παράλογη είναι και η θέση του ότι δεν επεδίωξε σε κανένα στάδιο μετά το πιο πάνω συμβάν να διερευνήσει ο ίδιος τι πραγματικά είχε γίνει με τις οδηγίες που υποτίθεται είχε δώσει στη Μ.Υ.2(1) για να διαπιστώσει τι είχε πάει λάθος. Και ότι μόνο αρκέστηκε να ρωτήσει τη Μ.Υ.2(1) - και αυτό αφού πέρασαν μέρες - κατά πόσο ο Μ.Κ.8 της είχε ζητήσει οποιοσδήποτε εξηγήσεις.

Όλα τα πιο πάνω αλλά και τα όσα ήδη σχολιάσαμε στην προηγούμενη ενότητα καταδεικνύουν ότι κατά τη συνάντηση του Κ.1 με τον Μ.Κ.8 στις 28/11/13 τα γεγονότα δεν εκτυλίχθησαν όπως τα ισχυρίστηκε ο Κ.1. Αποτελεί, επομένως εύρημα μας ότι η εκδοχή που ανταποκρίνεται στην αλήθεια είναι εκείνη που κατέθεσε ο Μ.Κ.8.

Διορισμός Ποινικών Ανακριτών

Στις 16/3/15 ο Μ.Κ.5 διορίστηκε από τον Μ.Κ.8 Ποινικός Ανακριτής για να διεξαγάγει ανάκριση αναφορικά με το ενδεχόμενο διάπραξης ποινικών αδικημάτων σε σχέση με αναφορές που έγιναν κατά τη διάρκεια της συνεδρίας της κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως ημερ. 12/3/15 ως προς ισχυρισμούς περί δωροδοκίας του Κ.1 από την Κ.3 και ή δικηγόρο του γραφείου αυτού. Αφού περατώθηκε η ποινική ανάκριση ο Μ.Κ.5 παρέδωσε την έκθεση του στις 7/4/15.

δικοστασία άρα δεν μπορούσα να βγω εγώ και να κάνω μετωπική σύγκρουση με τον Γενικό Εισαγγελέα, σε ποιο ζήτημα; Στο ότι είναι ψεύτης, στο ότι δεν λέει την αλήθεια; Περίμενα να δω τι θα κάνει εσωτερικά. Ήξερα την καχυποψία του, εκατάλαβα την, ήξερα ότι εσκέφτιετον και έβλεπε πολλά πράγματα μέχρι το τέλος, μέχρι να φύγω, κύριε Στεφάνου, που τζειπάνω που ήταν τούτα τα πράγματα.....»

(Η έμφαση είναι του παρόντος Δικαστηρίου)

Στις 14/4/15 ο Μ.Κ.8 προέβη σε δημοσιοποίηση των κύριων σημείων της Έκθεσης Καλλή και μετά από αυτό ακολούθησε δημοσιογραφική διάσκεψη την οποία συγκάλωσε ο Κ.1.

Δηλώσεις Κ.1 στη δημοσιογραφική διάσκεψη ημερ.14/4/15

Ένα ζήτημα που εξετάστηκε στα πλαίσια της αντεξέτασης του Κ.1 ήταν και οι αναφορές του στο πλαίσιο της δημοσιογραφικής διάσκεψης στις 14/4/15 για το ότι υπήρξε εισήγηση από την Αστυνομία για την άσκηση ποινικής δίωξης στην υπόθεση Providencia.

Όπως προκύπτει από το απομαγνητοφωνημένο κείμενο του **Τεκμηρίου 272Α (Τεκμήριο 272Β)** σε διάφορα σημεία αυτού γίνεται από τον Κ.1 ρητή αναφορά στην Αστυνομία και στο ότι ο ίδιος βασικά ενεργώντας όπως ενήργησε έπραξε ακριβώς αυτό που του εισηγήθηκε η Αστυνομία. Τα επίμαχα σημεία από το εν λόγω τεκμήριο είναι τα ακόλουθα:

- «[Πρώτη φορά εγώ αντιμετωπίζω να είναι κατηγορούμενος εκείνος που κάνει τη δουλειά του και κάνει ότι πει η αστυνομία...
Δημ.: Τι εννοείτε;
Ρ.Ε. Έτα, δαμέ.
Δημ.: Η άποψη της αστυνομίας ως προς ποιο θέμα;
Ρ.Ε. Ως προς την Providencia.]⁶⁷»
- «Θεώρησα λοιπόν, ότι έπρεπε να καταχωρηθεί δημόσια ποινική δίωξη **με βάση την εισήγηση της αστυνομίας** αφού στη σελίδα 49 επιπλέον λεγόταν από την αστυνομία ότι «ενόψει των πιο πάνω και εφόσον το πληρεξούσιο που χρησιμοποιήθηκε στον έφορο εταιρειών δεν νομιμοποιούσε τη μεταβίβαση των μετοχών της Providencia, ούτε και την υποβολή των εντύπων των καθορισμένων για σκοπούς της μεταβίβασης, έχουν διαπραχθεί τα αδικήματα της συνωμοσίας για καταδολίευση, πλαστογραφίας, κυκλοφορίας πλαστού εγγράφου κι απόπειρας κλοπής»⁶⁸.
- «Και διερωτώμαι: Πρώτον: Εάν υποδηλείται δεκασμός γιατί εγώ έκανα το καθήκον μου και **διέταξα ποινική δίωξη με βάση τη συνοπτική έκθεση της αστυνομίας** για την οποία αντίγραφο θα σας δώσω, γιατί να μην είναι κατηγορούμενη για δεκασμό και η αστυνομία που εισηγήθηκε την ποινική δίωξη; Είχε και η αστυνομία συμφέρον να καταδιώξει τους συγκεκριμένους ρώσους ετεροβαρώς εισηγούμενη την ποινική τους δίωξη;»⁶⁹

⁶⁷ Δέστε σελ. 1 του Τεκμηρίου 272Β.

⁶⁸ Δέστε σελ. 3 του Τεκμηρίου 272Β.

⁶⁹ Δέστε σελ. 3-4 του Τεκμηρίου 272Β.

- «Αν εγώ, υποδηλούμαι και δακτυλοδείκνομαι για δεκασμό επειδή έκαμα το καθήκον μου **με βάση τα όσα είπε η αστυνομία**, γιατί να μην δακτυλοδείχνεται και να υποδηλείται για δεκασμό και ο γενικός εισαγγελέας ο οποίος ανέστειλε αυτή την υπόθεση χωρίς να δώσει εξηγήσεις...»⁷⁰
- Ποιος δεκασμός υποδηλείται και πώς συνδέεται ταυτόχρονα και παράλληλα η μεταχείριση την οποία έκαμα εγώ ως βοηθός γενικός εισαγγελέας με την *Providencia*, όπως σας εξήγησα κάμνοντας το καθήκον μου και **υλοποιώντας αυτό που ζήτησε η αστυνομία**.
- «*P.E.*: Μα, αν υποβάλω την παραίτησή μου από πολιτική ευθιξία θα πρέπει να υποβάλει την παραίτησή του και ο αρχηγός της αστυνομίας. **Ο αρχηγός της αστυνομίας και οι υπό αυτόν λειτουργοί, με το συγκεκριμένο πόρισμα που σας έχω δώσει, εισηγούνται, εισηγούνταν, την ποινική δίωξη των συγκεκριμένων κατηγορουμένων. Έκαμα ότι εισηγήθηκε η αστυνομία**»⁷¹.

(η έμφαση είναι του παρόντος Δικαστηρίου)

Για το υπό εξέταση ζήτημα είναι ασφαλώς αναγκαίο να αναφερθούμε στην Έκθεση Γεγονότων ημ. 31/10/13 που είχε ετοιμάσει στην υπόθεση αυτή η ανακρίτρια Μ.Κ.16. Στην Έκθεση αυτή αρχικά γίνεται αναφορά στην καταγγελία και τις εκατέρωθεν εκδοχές που προέκυψαν στη βάση της μαρτυρίας που εξασφαλίστηκε. Η κατάληξη ήταν ότι «*απαραίτητη προϋπόθεση για στοιχειοθέτηση των αδικημάτων*» που αφορά η καταγγελία «*είναι η μαρτυρία ότι οι αλλαγές που έγιναν στις 15/9/2011 έγιναν χωρίς νόμιμη εξουσία*» με την προσθήκη ότι αυτή η νόμιμη εξουσία θα μπορούσε να διαπιστωθεί από τα γεγονότα. Διευκρινίζεται δε στη συνέχεια της Έκθεσης ότι η μαρτυρία που είχε ληφθεί σε σχέση με τα γεγονότα και τα έγγραφα που παρουσιάστηκαν για τις αλλαγές ημερ. 15/9/11 παραπέμπει σε δύο αντίθετες εκδοχές για τις οποίες υπάρχουν εκατέρωθεν απόψεις/γνωματεύσεις και ότι τόσο τα γεγονότα όσο και τα έγγραφα αποτελούν αντικείμενο αστικών αγωγών μεταξύ των εμπλεκόμενων μερών ενώπιον πολιτικού Δικαστηρίου το οποίο και θα αποφασίσει για την ορθότητα/νομιμότητα τους.

Εκφράζεται δε τελικώς η θέση αφενός ότι σε περίπτωση που το εμπίστευμα *Milto Trust* και το γενικό πληρεξούσιο που εκδόθηκε από την *Custodian* (100% μέτοχο της *Providencia*) ισχύουν «*δεν φαίνεται να υπάρχει διάπραξη οποιουδήποτε ποινικού αδικήματος και οι οποιοσδήποτε διαφορές μεταξύ των εμπλεκόμενων μερών... πρέπει*

⁷⁰ Δέστε σελ. 4 του Τεκμηρίου 272B.

⁷¹ Δέστε σελ. 13 του Τεκμηρίου 272B.

να επιλυθούν στα αστικά δικαστήρια στην Κύπρο και στη Ρωσία» και αφετέρου ότι σε αντίθετη περίπτωση, (δηλαδή αν τα πιο πάνω δεν ισχύουν), ότι «πιθανόν να έχουν διαπραχθεί ποινικά αδικήματα».

Ερωτώμενος κατά πόσον οι πιο πάνω αναφορές του κατά τη δημοσιογραφική διάσκεψη αποτελούσαν ψεύδη ο Κ.1 διαφώνησε, επιμένοντας ότι όντως η Αστυνομία είχε στην προκειμένη περίπτωση εισηγηθεί την ποινική δίωξη. Ισχυρίστηκε ότι αυτό προέκυπτε από το καταληκτικό ερώτημα που έθετε η ανακρίτρια στην Έκθεση της ημ. 31/10/13 και το οποίο, ως αποτέλεσμα της απάντησης που ο ίδιος έδωσε σε αυτό, ήτοι ότι το πληρεξούσιο ημ. 15/2/2000 δεν ήταν έγκυρο, υπήρξε αποδοχή της εισήγησης της Αστυνομίας.

Έχουμε την άποψη ότι η πιο πάνω θέση που ο Κ.1 προσπάθησε να προωθήσει στο Δικαστήριο αντικειμενικά εξεταζόμενη δεν ευσταθεί. Μόνο με διαστρέβλωση της κυριολεκτικής έννοιας των όσων καταγράφονται στις παρατηρήσεις της Έκθεσης γεγονότων ημ. 31/10/13 θα μπορούσε ένας να ισχυριστεί ότι αυτά συνιστούν εισήγηση εκ μέρους της Αστυνομίας για άσκηση ποινικής δίωξης. Το ότι και η ίδια η ανακρίτρια, Μ.Κ.16, το τόνισε κατά τη μαρτυρία της, ήτοι ότι δεν είχε εισηγηθεί στην Έκθεση της ποινική δίωξη, απλώς επιβεβαιώνει την αντικειμενική αντίληψη των όσων περιέχονται στην ίδια την Έκθεση της.

Διευκρινίζεται παράλληλα ότι η πιο πάνω επισήμανση μας ουδόλως επηρεάζει το γεγονός ότι το κατά πόσον στη συγκεκριμένη περίπτωση δικαιολογείτο η άσκηση ποινικής δίωξης ή όχι είναι ζήτημα γνώμης επί του οποίου θα μπορούσαν να υπάρξουν διιστάμενες προσεγγίσεις και εκτιμήσεις. Δεν είναι όμως εδώ αυτό το ζήτημα. Εδώ καλούμαστε από μια αντικειμενική εξέταση των δεδομένων ενώπιον μας να αποφανθούμε κατά πόσο θα μπορούσε λογικά ένας να διατυπώσει την άποψη ούτε λίγο ούτε πολύ ότι η Αστυνομία στην Έκθεση Γεγονότων ημ. 31/10/13 εισηγήθηκε την ποινική δίωξη εναντίον συγκεκριμένων υπόπτων για τα υπό διερεύνηση αδικήματα. Χωρίς οποιαδήποτε δυσκολία και ανενδοίαστα λέμε πως κάτι τέτοιο ουδόλως προκύπτει και ούτε πιστεύουμε ότι θα μπορούσε ο Κ.1 ή κάποιος άλλος αντικειμενικός αναγνώστης διαβάζοντας την πιο πάνω Έκθεση - στο σύνολο της - να είχε βάσιμα ή δικαιολογημένα έστω σχηματίσει αυτή τη γνώμη.

Ουσιαστικά η ανακρίτρια, με την Έκθεση της, είχε θέσει απλώς το ερώτημα και άφησε το θέμα ανοικτό παραπέμποντας το στη Ν.Υ. Αναμφίβολα το όλο ζήτημα εξαρτάτο πλέον από τη στάση της Ν.Υ. στο τεθέν ερώτημα το οποίο επιδέχεται είτε αρνητικής είτε θετικής απάντησης εκ των οποίων η μια ισοδυναμούσε με ποινική δίωξη. Από αυτή την αντίληψη μέχρι να εκλάβει κάποιος και να υποστηρίξει με τόσο σθένος ότι αυτός ο οποίος έθεσε το ερώτημα εισηγήθηκε δίωξη, υπάρχει τεράστια απόσταση.

Υπήρξε και ένα άλλο θέμα σχετικό με τις δηλώσεις του Κ.1 στη δημοσιογραφική διάσκεψη. Πρόκειται για την Έκθεση που επικαλείτο και έδειχνε στο ακροατήριο εκείνη τη μέρα και η οποία, όπως προέκυψε, δεν ήταν η Έκθεση Γεγονότων ημερ. 31/10/13 αλλά η Συνοπτική Έκθεση ημερ. 22/11/13 η οποία είχε βεβαίως ετοιμαστεί μετά τις οδηγίες που ο Κ.1 είχε δώσει την 1/11/13 για ποινική δίωξη. Η εκδοχή του Κ.1 ήταν ότι κατά λάθος είχε πάρει μαζί του τη Συνοπτική Έκθεση αντί την Έκθεση Γεγονότων.

Δεν έχουμε πειστεί σε καμιά περίπτωση ότι παρεισέφρησε ένα τέτοιο λάθος στα έγγραφα τα οποία πήρε μαζί του. Στην ίδια την τοποθέτηση του ο Κ.1 αναφέρετο σε Συνοπτική Έκθεση, από την οποία διάβασε απόσπασμα από συγκεκριμένη σελίδα. Ο ίδιος γνώριζε την πορεία της υπόθεσης και γνώριζε εξίσου καλά ότι πριν από αυτό που διάβαζε δεν υπήρξε καμιά εισήγηση για δίωξη. Έχουμε την άποψη πως, αμυνόμενος εκείνη τη μέρα, ήθελε διακαώς να δώσει την εικόνα ότι υπήρξε.

Στο πλαίσιο της ίδιας δημοσιογραφικής διάσκεψης ο Κ.1 προέβαλε και τον ισχυρισμό ότι ο Έφορος Εταιρειών μετά την παρουσίαση στο Τμήμα του στις 16/9/11 του εντύπου ΗΕ 57 για μεταβίβαση μετοχών ιδιωτικής εταιρείας είχε σε κάποιο μεταγενέστερο στάδιο αναγνωρίσει ότι αυτή η μεταβίβαση ήταν απατηλή και ψευδής και την ακύρωσε. Παρόμοιος ισχυρισμός είχε προβληθεί από τον ίδιο και στην ανακριτική του κατάθεση, **Τεκμήριο 95** όπου επικαλέστηκε συναφώς τη Συνοπτική Έκθεση της Μ.Κ.16 παραπέμποντας και σε συγκεκριμένη σελίδα της Έκθεσης. Μάλιστα η επίκληση αυτού του γεγονότος αποτέλεσε, με βάση πάντοτε

τη δική θέση, βασικό λόγο που συνυπολόγισε για σκοπούς άσκησης ποινικής δίωξης στην υπόθεση.

Αντεξεταζόμενος για αυτή του την αναφορά επέμενε ότι ο Μ.Κ.12 είχε αντιληφθεί τη δολιότητα, παρανομία και απάτη διευκρινίζοντας ότι σε παρόμοια αναφορά που έκανε στα πλαίσια της Αίτησης 1/15 εκ παραδρομής ανέφερε ότι ο Μ.Κ.12 ενήργησε όπως ενήργησε «*αναγνωρίζοντας την πλαστικότητα*» προσθέτοντας ότι εννοούσε δολιότητα και παρανομία. Προσπάθησε δε να εξηγήσει ότι είχε σχηματίσει ο ίδιος την εντύπωση πως ο Έφορος είχε αντιληφθεί την απάτη από το γεγονός ότι ακύρωσε κατόπιν οδηγιών του Μ.Κ.7 τις μεταβιβάσεις επειδή ήταν παράνομες προσθέτοντας πως δεν θα ερχόταν να ακυρώσει τις μεταβιβάσεις σε 6 μέρες και μετά να προβαίνει σε «*σπασμωδικές κινήσεις*», εκδίδοντας στην αρχή πιστοποιητικά των πρώτων ιδιοκτητών, εν συνεχεία να μην εκδίδει για κανένα και ακολούθως να τα εκδίδει με υποσημειώσεις. Ισχυρίστηκε ότι ο Μ.Κ.12 γνώριζε τα γεγονότα και ανέμενε ότι θα τα έλεγε και στην ανακρίτρια όταν αυτή πήγε να του λάβει κατάθεση.

Εν πρώτοις να επισημάνουμε ότι καμία αναφορά υπάρχει στον ανακριτικό φάκελο είτε στο πλαίσιο της Έκθεσης γεγονότων ημερ. 23/5/12 πριν τη λήψη κατάθεσης από τον Μ.Κ.12, είτε στο πλαίσιο της Συνοπτικής Έκθεσης ημερ. 31/10/13 μετά τη λήψη της κατάθεσης του Μ.Κ.12, ότι ο Έφορος προέβη στην ακύρωση των πιστοποιητικών λόγω του ότι είχε αντιληφθεί την απάτη. Συγκεκριμένα στην Έκθεση ημερ. 23/5/12 αναφέρεται ότι:

«Στις 23/09/2011 ο Έφορος Εταιρειών απέστειλε επιστολή στο δικηγορικό γραφείο του Αντρέα Νεοκλέους & Σια ΔΕΠΕ (Κ-10) η οποία αφορά την απόφαση του Εφόρου να αποσύρει και να ακυρώσει όλα τα έγγραφα τα οποία κατατέθηκαν 15/09/2011 να μην αποδέχεται άλλα έγγραφα και να μην εκδίδει πιστοποιητικά μέχρι το θέμα να αποφασιστεί από το Δικαστήριο καταλήγοντας ότι δεν γνωρίζει ποιος δικαιούται να αντιπροσωπεύει την εταιρεία.»

Σχετική με το θέμα αυτό είναι η ίδια η επιστολή του Εφόρου προς τα δύο μέρη ημερ. 23/9/11 όπου, αφού αναφέρει ότι υπάρχουν αμφισβητήσεις σε σχέση με τη νομιμότητα πράξεων και καταχωρήσεων που έγιναν αναφορικά με την εταιρεία

Providencia, καταγράφει την αδυναμία του Τμήματος να σχηματίσει σαφή και δίκαιη άποψη επί αυτών. Εν συνεχεία ενημερώνει τα μέρη για την απόφαση του να ακυρώσει τα πιστοποιητικά που εξεδόθησαν από της 15/9/11 και εντεύθεν και να μην αποδέχεται άλλα μέχρι το ζήτημα να αποφασισθεί τελικώς από το αρμόδιο Δικαστήριο. Καταλήγει δε τονίζοντας ότι το Τμήμα δεν μπορεί να πιστοποιήσει ποιοι είναι οι Διευθυντές, Γραμματέας, μέτοχοι ή εγγεγραμμένο γραφείο της εταιρείας και ποιος νομιμοποιείται να την εκπροσωπή⁷².

Το ότι ο λόγος που ο Μ.Κ.12 ακύρωσε τα πιστοποιητικά στις 23/9/11 δεν ήταν αυτός που ισχυρίστηκε ο Κ.1 προέκυψε και από τα όσα κατέθεσε ο Μ.Κ.12 στο Δικαστήριο και τα οποία δεν έτυχαν οποιασδήποτε αμφισβήτησης από την Υπεράσπιση του Κ.1.

Και η πιο πάνω περίπτωση αποτελεί παράδειγμα του τρόπου και της ευκολίας που ο Κ.1 προέβαλλε διάφορους ισχυρισμούς ανάλογα με τη θέση στην οποία ευρίσκετο. Είναι προφανές ότι τόσο στα πλαίσια της δημοσιογραφικής διάσκεψης όσο και κατά την ανάκριση του στην προσπάθεια να υπεραμυνθεί της απόφασης του να δώσει οδηγίες για ποινική δίωξη επικαλέστηκε και τον πιο πάνω αβάσιμο ισχυρισμό.

---

⁷² Δείτε **Κυανούν 10** στο Τεκμήριο 83(1):

“With reference to the above compan please note that I have very carefully reviewed all the filings made concerning the period from 15 September 2011 to date in the light of what is stated in the covering letters received from PROVIDENCIA HOLDING LTD and Messrs Scordis, Papapetrou & Co LLC.

There are disputes as to the validity of acts done and filings made in connection with the Company since the above date. On the basis of the information given and documents submitted to the Department, **it is impossible for me to form a clear and fair view in connection with the disputed matters.**

As a result I have decided that the proper course to be followed is all certificates issued by the Department in respect of the Company's Shareholders, Directors and Registered Office as from 15 September 2011 to date be and are hereby revoked and cancelled. No further filings in respect of the Company will be accepted and no further certificates will be issued by the Department until the matter is finally determined/decided upon by a competent Court in legal proceedings.

The Department cannot verify who the current Directors, Secretary, Shareholders or Registered Office of the Company are and who is entitled to represent it.”

(Η έμφαση είναι του παρόντος Δικαστηρίου)

Στις 24/4/15 ο Μ.Κ.8 διόρισε τους κ.κ. Π. Πελαγία (Μ.Κ.20) και Αθ. Σωκράτους Ποινικούς Ανακριτές οι οποίοι συνέχισαν την ανάκριση και έλαβαν περαιτέρω καταθέσεις και έγγραφα.

Αγωγές εναντίον Λαϊκής Τράπεζας

Εισερχόμενοι στη δεύτερη ενότητα γεγονότων πριν από οτιδήποτε άλλο σημειώνουμε ότι παρέμειναν αναντίλεκτες οι ιδιότητες των Κατηγορουμένων, οι οποίες συμπληρώνονται και από έγγραφη μαρτυρία αλλά και από δηλώσεις των Κ.1, 2 και 4 κατά την ένορκη μαρτυρία τους.

Προκύπτει λοιπόν ότι ο Κ.1 είναι δικηγόρος επί σειρά ετών. Όπως συνάγεται από σχετική αναντίλεκτη αναφορά του Κ.2, ο Κ.1 υπήρξε ο ιδρυτής ομώνυμου δικηγορικού γραφείου το οποίο – ως επιβεβαιώνεται από έγγραφο του **Τεκμηρίου 227** – ενεγράφη ως Δικηγορική Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης («Δ.Ε.Π.Ε.») στις 24.5.13 με μετόχους τους Κ.1, 2 και την επίσης δικηγόρο στο γραφείο Στέλλα Ευριπίδου κατά 71%, 22% και 7% ποσοστά αντίστοιχα. Η μετοχική αυτή δομή διατηρήθηκε μέχρι τις 3/7/13 οπότε, προφανώς ενόψει και του επικείμενου τότε διορισμού του Κ.1, αυτός μεταβίβασε τις δικές του 710 μετοχές προς τους άλλους δυο μετόχους οι οποίοι έκτοτε κατείχαν 57,5% ο Κ.2 και 42,5% η Ευριπίδου μέχρι και τις 11/5/15 τουλάχιστον. Υπενθυμίζουμε πως εν τέλει ο Κ.1 διορίστηκε στη θέση του Βοηθού Γενικού Εισαγγελέως στις 9/7/13 και ανέλαβε καθήκοντα αυθημερόν (**Τεκμήριο 86**).

Να σημειωθεί περαιτέρω πως ενόψει της μη αμφισβήτησης από οποιονδήποτε γενικά (συγκατηγορούμενο) κρίνουμε πως ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα και δεχόμαστε την αναφορά του Κ.2 ότι τις 710 αυτές μετοχές τις κατείχαν ο ίδιος και η Ευριπίδου προς όφελος και για λογαριασμό του Κ.1 υπό την προηγούμενη μεταξύ όλων διευθέτηση πως είτε θα τις επαναμεταβίβαζαν στον ίδιο εάν (ποτέ) αυτός επέστρεφε στο γραφείο είτε θα τις μεταβίβαζαν στον γιο του Κ.1, τον Νικόλα, όταν ο τελευταίος ερχόταν ως δικηγόρος.

Βασικά ο Κ.2 ευρίσκετο στο γραφείο του Κ.1 από την περίοδο της άσκησης του, ήτοι για 12 συναπτά έτη μέχρι το Καλοκαίρι του 2015, οπότε και αποχώρησε. Ο Κ.2 δέχθηκε κατά την προφορική του μαρτυρία πως φεύγοντας ο Κ.1, τον Ιούλιο του 2013, άφησε τον ίδιο ως επικεφαλής του γραφείου, πράγμα το οποίο αποδεχόμαστε, δεδομένου ότι επιβεβαιώνεται και από την παραχώρηση προς αυτόν της πλειοψηφίας των μετοχών.

Όσον αφορά την Κ.3 προκύπτει από το Καταστατικό της ότι στην πραγματικότητα αποτελεί τη μετεξέλιξη του συσταθέντος το 1973 ομώνυμου συνεταιρισμού σε Δ.Ε.Π.Ε. κατά το 2007 (**Τεκμήριο 228**), έχουσα εγγεγραμμένο γραφείο στη Λεμεσό. Από άλλη μαρτυρία συνάγεται πως διατηρούσε γραφεία και στη Λευκωσία, καθώς και σε πόλεις του εξωτερικού (π.χ. στη Μόσχα). Η εξέλιξη της μετοχικής της δομής προκύπτει μέσα από σχετικά πιστοποιητικά του Εφόρου, τα οποία καλύπτουν τη χρονική περίοδο από 31/12/07 έως 11/5/15. Για ό,τι κρίνουμε επί του παρόντος χρήσιμο σημειώνουμε ότι τουλάχιστον από τις 6/3/10 μέχρι και τις 11/5/15 μέτοχοι της ήταν μεταξύ άλλων οι:

1. Ανδρέας Νεοκλέους	72 μετοχές Τάξης Α
2. Ηλίας Νεοκλέους	10 μετοχές Τάξης Α
3. Παναγιώτης Νεοκλέους (Κ.4)	10 μετοχές Τάξης Α
4. Αντωνάκης Γλυκός	5 μετοχές Τάξης Α
5. Χρυσάνθος Χριστοφόρου	3 μετοχές Τάξης Α

Τόσον οι πιο πάνω μέτοχοι όσον και αριθμός άλλων προσώπων μεταξύ των οποίων η κα Μαρία Κυριακού και ο κ. Φίλιππος Αριστοτέλους, κατείχαν ο καθένας από μια μετοχή Τάξης Β. Οι κάτοχοι αυτών των μετοχών είχαν βάσει του καταστατικού τα περιορισμένα δικαιώματα (α) να ψηφίζουν κατά την «Πρώτη Ψηφοφορία», ήτοι για όλα τα θέματα για τα οποία δεν αποφάσιζαν κατ' αποκλειστικότητα οι μέτοχοι Τάξης Α (π.χ. περιουσία κ.λ.π.) και (β) να διορίζουν τρία μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.

Κατά την ίδια περίοδο, 31/12/07-11/5/15, η Κ.3 είχε συνολικά εννιά διευθυντές μεταξύ των οποίων ήταν και όλοι οι πιο πάνω ονομαστικά αναφερόμενοι μέτοχοι, συμπεριλαμβανομένων δηλαδή της κας Μ. Κυριακού και του κ. Φ. Αριστοτέλους.

Ο Κ.4 είναι επίσης δικηγόρος από το 1997, γιος του μεγαλομέτοχου της Κ.3, κ. Ανδρέα Νεοκλέους ως δέχεται ο ίδιος ο Κ.4 στο **Τεκμήριο 96**, και μέτοχος – διευθυντής στην Κ.3, ως αναφέρεται ανωτέρω.

Ο Κ.4 παραδέχεται ότι ήταν υπεύθυνος του Δικαστηριακού Τμήματος της Κ.3 στο οποίο απασχολούνο περί τους 11 δικηγόρους. Η τελευταία διορίστηκε ως η βασική δικηγόρος της Ειδικής Διαχειρίστριας της Λαϊκής Τράπεζας κατά τον Απρίλιο του 2013, εκπροσωπώντας τη στην πλειονότητα των υποθέσεων που την αφορούσαν, όπως καταδεικνύουν και οι σχετικές καταστάσεις – **Τεκμήρια 113-115**. Είναι ενδεικτικό πως στο **Τεκμήριο 114** αναφέρονται 497 τέτοιες υποθέσεις. Όπως εξηγεί και ο Κ.4 στο **Έγγραφο 25** οι υποθέσεις αυτές αφορούσαν θέματα αποζημιώσεων, απομείωσης καταθέσεων, συμψηφισμών και γενικά υποθέσεις συναφείς με τον περί Εξυγίανσης Ν.73(1)/13.

Αγωγές εναντίον της Λαϊκής Τράπεζας και της Ειδικής Διαχειρίστριας της καταχώρισε και η δικηγορική εταιρεία Ρ. Ερωτοκρίτου & Σία Δ.Ε.Π.Ε.. Στα πλαίσια παραδεκτών γεγονότων που σημειώθηκαν ως **Τεκμήριο Α** δηλώθηκαν διάφορα στοιχεία εν σχέσει με 14 τέτοιες αγωγές και κατατέθηκαν διάφορα έγγραφα που τις αφορούν ως **Τεκμήρια 1-81**, ενώ το όλο σκηνικό συμπληρώνεται και από προφορική μαρτυρία.

Από το σύνολο του εν λόγω υλικού προκύπτει ότι η Ρ. Ερωτοκρίτου & Σία Δ.Ε.Π.Ε. μεταξύ 11/4/13 – 7/8/14 καταχώρισε στο Δικαστήριο Λεμεσού τις 14 αναφερόμενες αγωγές επί γενικώς ή ειδικώς οπισθογραφημένων κλητηρίων ενταλμάτων (**Τεκμήρια 1, 18, 27, 33, 36, 41, 44, 51, 56, 59, 61, 65, 72 και 76**). Όπως έχει αναγνωρίσει και ο Κ.2, σε όλες αυτές τις περιπτώσεις τα κλητήρια εντάλματα έχουν υπογραφεί από τον ίδιο. Σημειώνεται πως:

- 5 από τις αγωγές, ήτοι τα **Τεκμήρια 18, 27, 33, 36 και 41** είχαν καταχωριστεί πριν από την αποχώρηση του Κ.1 από το γραφείο (9/7/13).
- 5 από αυτές, ήτοι τα **Τεκμήρια 44, 1, 51, 56 και 59** καταχωρίστηκαν στο αμέσως επόμενο διάστημα από την αποχώρηση του και πάντως μέχρι τις 14/10/13.
- 4 από αυτές, ήτοι τα **Τεκμήρια 61, 65, 72 και 76** καταχωρίστηκαν στο διάστημα μεταξύ 11/11/13 – 7/8/14.

Εξαιρουμένης της αγ. 3987/13 για την οποία, λόγω της ιδιαίτερης σημασίας της στην παρούσα, θα γίνει εξειδικευμένη αναφορά κατωτέρω, για τις υπόλοιπες 13 αγωγές συνάγονται τα ακόλουθα:

- i. Καταχωρίστηκαν από διάφορα φυσικά ή νομικά πρόσωπα. Μόνο στην περίπτωση της αγ. 1482/13 η μοναδική ενάγουσα της είναι και μια από τις ενάγουσες στην αγ. 3987/13. Πρόκειται για την εταιρεία συμφερόντων του Κ.1 επ' ονόματι Ricni Secretarial Services Ltd (εφεξής «η Ricni») η οποία στην αγ. 1482/13 αξιώνει βασικά απαγορευτικό διάταγμα μείωσης και ή συμψηφισμού κατάθεσης ύψους €730.000, καθώς και διάφορες αποζημιώσεις για την κατακράτηση ή ιδιοποίηση της εν λόγω κατάθεσης μετρητών.
- ii. Οι υπόλοιπες 12 αγωγές περιέχουν κατά βάσιν παρόμοιες αξιώσεις με την αγ. 1482/13 εν σχέσει με καταθέσεις σε μετρητά των εκάστοτε Εναγόντων, με εξαίρεση τις αγ. 3422/13 και 3478/14 (**Τεκμήρια 44 και 76**), οι οποίες αφορούν παρόμοιες αξιώσεις, αλλά για αξιόγραφα και την αγ. 254/14 (**Τεκμήριο 72**), η οποία αφορά αξιώσεις συμψηφισμού κατάθεσης με χρέη.
- iii. Στις 13 αυτές αγωγές ως εναγόμενη 1 παρουσιάζεται η Λαϊκή και ως εναγόμενη 2 η Άντρη Αντωνιάδου ως διαχειρίστρια της (Λαϊκής).
- iv. Με εξαίρεση την αγ. 254/14 στην οποία δεν υπάρχουν άλλοι εναγόμενοι στις υπόλοιπες 12 αγωγές προστίθενται και άλλοι. Ειδικότερα σε εννιά εξ αυτών προστίθενται ως εναγόμενοι 3-7 οι Ν. Χριστοφίδης, η Τράπεζα Κύπρου, η Κεντρική Τράπεζα, ο Διοικητής της Κεντρικής και η Κυπριακή

Δημοκρατία, ενώ στις υπόλοιπες τρεις προστίθενται ως εναγόμενοι 3-6 τα ίδια πιο πάνω πρόσωπα πλην του Ν. Χριστοφίδη.

- v. Όσον αφορά τις επιδόσεις να σημειωθεί ότι με εξαίρεση την αγ. 4454/13, για την οποίαν δεν έχουν παρουσιαστεί στοιχεία ή δηλωθεί ως παραδεκτά οποιαδήποτε γεγονότα, για τις υπόλοιπες 12 είναι παραδεκτό πως τα κλητήρια εντάλματα των, καθώς και οι ενδιάμεσες αιτήσεις για απαγορευτικά διατάγματα ή τα ίδια τα διατάγματα (όπου είχαν εκδοθεί) επιδόθηκαν σε όλες τις περιπτώσεις στις εναγόμενες 1 και 2 από τον ιδιώτη επιδότη Πανίκο Αριστείδου μεταξύ 11/4/13 έως 28/11/14. Παρεμβάλλουμε εδώ πως ο ίδιος ο Αριστείδου, με την κατάθεση του η οποία αποτέλεσε αντικείμενο παραδεκτών γεγονότων ως **Τεκμήριο Β** επιβεβαιώνει την επίδοση 11 από τις πιο πάνω 12 αγωγές, καθώς και της προαναφερθείσας 3987/13 από τον ίδιο, ενώ για την αγ. 254/14 ισχύουν τα παραδεκτά γεγονότα του **Τεκμηρίου Α**, από τα οποία επίσης προκύπτει επίδοση από τον ίδιο. Συνεπώς μόνο για την αγ. 4454/13 δεν υπάρχουν στοιχεία για την επίδοση της.

Παρεμβάλλουμε επίσης πως είτε με βάση τα δηλωθέντα παραδεκτά γεγονότα κατά την παρουσίαση του **Τεκμηρίου Β** είτε μέσα από το περιεχόμενο του εν λόγω τεκμηρίου προκύπτουν ως παραδεκτά γεγονότα τα ακόλουθα:

- α) Ότι ο Αριστείδου σε όσες περιπτώσεις επέδωσε δικαστικά έγγραφα στο γραφείο της Αντωνιάδου, υπό την ιδιότητα της ως διαχειρίστριας της Λαϊκής, επέδιδε σε υπάλληλο και όχι στην ίδια προσωπικά. Προσθέτουμε πως στη βάση αυτών των επιδόσεων προχώρησαν κανονικά οι διαδικασίες στις αγωγές που αφορούσαν.
- β) Ότι ο Αριστείδου δεν έχει ενημερώσει ποτέ οποιονδήποτε από το γραφείο Ρ. Ερωτοκρίτου & Συνεργάτες ΔΕΠΕ ότι υπήρξε οποιοδήποτε πρόβλημα κατά την επίδοση δικαστικού εγγράφου στη διαχειρίστρια ή στη Λαϊκή.

- γ) Ότι οι ένορκες δηλώσεις επίδοσης προς την Αντωνιάδου και προς τη Λαϊκή ως το **Τεκμήριο Α** αποστέλλοντο στο πιο πάνω δικηγορικό γραφείο 3 ή 4 μέρες μετά την επίδοση.
- δ) Το γραφείο της Διαχειρίστριας ήταν στη Λεωφ. Λεμεσού 154 στη Λευκωσία. Εκεί υπήρχε φρουρός ο οποίος κατέγραφε τα στοιχεία του επιδότη και ακολούθως του επέτρεπε να εισέλθει στο κτήριο. Ο Αριστείδου καμιά δυσκολία δεν αντιμετώπισε στις όσες επισκέψεις έκαμε στον πιο πάνω χώρο για επίδοση κλήσεων.
- vi. Οι πιο πάνω επιδόσεις έγιναν ως επί το πλείστον και για τις δύο εναγόμενες σε κοπέλες που κατά τη δεδομένη στιγμή υπηρετούσαν στη Νομική Υπηρεσία της Λαϊκής και κατ'επέκταση της Διαχειρίστριας. Εξαιρεση αποτελούν οι επιδόσεις στην εναγομένη 2 στις αγ. 254/14 και 3478/14 σε κοπέλα η οποία περιγράφεται ως ιδιαιτέρα της.
- vii. Σε αντίθεση με την αγ. 3987/13, σε αυτές τις 13 αγωγές η Κ.3 καταχώρισε σημειώματα εμφάνισης για τις Εναγόμενες 1 και 2 εγκαίρως και συγκεκριμένα μεταξύ 8/5/13 έως 14/8/14. Ειδικά για την αγ. 1482/13, την οποίαν ήγειρε η Ricni, καταχωρίστηκε εμφάνιση στις 8/5/13, ενώ παράλληλα υπήρξαν και οκτώ εμφανίσεις ενώπιον δικαστηρίου από δικηγόρους της Κ.3 στο διάστημα 26/4/13 έως 6/11/13 σε ενδιάμεση διαδικασία για απαγορευτικό διάταγμα.

Ερχόμενοι τώρα στην αγ. 3987/13 (**Τεκμήριο 1**) συνάγεται ότι:

1. Καταχωρίστηκε στις 16/9/13 με Ενάγοντες τον Κ.1 και πέντε εταιρείες αποκλειστικής και σε μια περίπτωση κατά 50% ιδιοκτησίας του, ήτοι την Dare Investments Ltd (εφεξής «η Dare»). Ο πλήρης τίτλος της αγωγής έχει ειδικότερα ως ακολούθως:

1. Ricni Secretarial Services Limited
2. P.O. Pondering Limited
3. Ricni Nominees Services Limited
4. Proximity Financial Corporation Limited
5. Ρίκκος Ερωτοκρίτου
6. Dare Investments Limited

v.

- a) Άντρης Αντωνιάδου, ως Διαχειρίστριας της Cyprus Popular Bank Public Company Ltd
- β) Cyprus Popular Bank Company Ltd

2. Οι βασικές αξιώσεις των Εναγόντων ήταν όπως με την επίδοση της εκδοθησομένης απόφασης οι Εναγόμενοι προχωρήσουν αμέσως σε συμψηφισμό της απομειωμένης κατάθεσης της Ενάγουσας 1 ύψους €739.437 (€730.000 + τόκοι) με το ½ υφιστάμενου υπόλοιπου δανείου ύψους €600.000 της Ενάγουσας 6, το οποίο είχαν αναλάβει και για το οποίο πλέον κατέβαλλαν δόσεις η Ενάγουσα 4 αρχικά και η Ενάγουσα 2 μεταγενέστερα.
3. Στον προβλεπόμενο χώρο επί του κλητηρίου για σημείωση των διευθύνσεων των Εναγομένων 1 και 2 καταγράφηκε επί λέξει τα ακόλουθα: «1 & 2 Λεωφ. Αρχ. Μακαρίου Γ' 195, Μέγαρο Νεοκλέους, 3030 Λεμεσός». Όπως προκύπτει από σχετικό πιστοποιητικό του Εφόρου Εταιρειών (**Τεκμήριο 228**) η πιο πάνω διεύθυνση ήταν από τις 30/11/08 και μέχρι τις 11/5/15, τουλάχιστον, η διεύθυνση του Εγγεγραμμένου Γραφείου της Κ.3 δικηγορικής εταιρείας. Το κλητήριο της πιο πάνω αγωγής επιδόθηκε για τους Εναγομένους 1 και 2 από τον ιδιώτη επιδότη Πανίκο Κλείτου (Μ.Κ.1) στις 16/9/13 στον Κ.4.
4. Στη βάση των επιδόσεων αυτών (**Τεκμήρια 2,3**) και λόγω παράλειψης καταχώρισης εμφάνισής ακολούθησε μονομερής αίτηση για απόφαση, η οποία όμως απεσύρθη στις 24/10/13 από τον Κ.2 μετά από προηγηθείσα επισήμανση του εκδικάζοντος Δικαστηρίου ότι εκ πρώτης όψεως οι

επιδόσεις δεν είχαν γίνει νομότυπα στους ίδιους τους Εναγομένους 1 και 2 και αφού στο ενδιάμεσο προηγήθηκαν νέες επιδόσεις.

5. Οι νέες επιδόσεις έγιναν στις 22/10/13 από τον ιδιώτη επιδότη Πανίκο Αριστείδου στην Μ.Υ.3(4), υπεύθυνη στη νομική υπηρεσία της Διαχειρίστριας (**Τεκμήρια 6 και 7**).
6. Στη βάση των νέων επιδόσεων, στις 5/11/13 καταχωρίστηκε δεύτερη μονομερής αίτηση για απόφαση λόγω μη καταχώρισης εμφάνισης (**Τεκμήριο 8**), η οποία κατόπιν σχετικού αιτήματος εκ μέρους των Εναγόντων ορίστηκε συντομότερα, ήτοι στις 8/11/13 (αντί τουλάχιστον 7 ημέρες μετά την καταχώριση).
7. Στις 8/11/13 στη βάση ένορκης δήλωσης του Κ.1 το Δικαστήριο προχώρησε στην έκδοση απόφασης εγκρίνοντας τον συμφηφισμό της απομειωμένης κατάθεσης της Ενάγουσας 1 με τα χρέη των Εναγουσών 2 και 4, δηλαδή το $\frac{1}{2}$ του χρέους της Ενάγουσας 6.
8. Η πιο πάνω απόφαση, συνταχθείσα στις 26/11/13, επιδόθηκε στις 29/11/13 και πάλι στην Μ.Υ.3(4) για λογαριασμό των Εναγομένων 1 και 2.
9. Στις 25/2/14 η Κ.3 καταχώρισε σημείωμα εμφάνισης και για τις δύο Εναγόμενες, καθώς και αίτηση για παραμερισμό της εκδοθείσας ερήμην απόφασης, η οποία ορίστηκε στις 3/4/14 (**Τεκμήρια 12 και 13**). Η θέση της ενόρκως δηλούσας δικηγόρου προς υποστήριξη του παραμερισμού ήταν πως οι αρμόδιοι δικηγόροι από το γραφείο της Κ.3 θεώρησαν εκ παραδρομής και ή αβλεψίας πως επρόκειτο για την ίδια με παλαιότερη αγωγή την οποία χειρίζοντο, ήτοι την αγ. 1482/13 (**Τεκμήριο 18**) και γι' αυτό δεν είχαν καταχωρίσει εμφάνιση.
10. Κατόπιν καταχώρισης ένστασης από την άλλη πλευρά και ακρόασης της αίτησης το Δικαστήριο στις 30/9/14 εξέδωσε διάταγμα παραμερισμού

της απόφασης ημερ. 8/11/13 (**Τεκμήριο 15**). Ακολούθησε έφεση των Εναγόντων, καθώς και ενδιάμεση αίτηση τους ημερ. 22/12/14 για αναστολή εκτέλεσης της απόφασης παραμερισμού μέχρι εκδίκασης της έφεσης (**Τεκμήριο 17**).

Να σημειωθεί δε, πως στις 8/1/15 η Ενάγουσα 6 στην αγ. 3987/13, δηλαδή η Dare, καταχώρισε μονομερή αίτηση στο πλαίσιο της αγωγής, ζητώντας απαγορευτικά διατάγματα εναντίον των Εναγομένων 1 και 2 για (α) μη τερματισμό της δανειακής σύμβασης και (β) μη αποξένωση οποιασδήποτε περιουσίας κατείχαν προς εξασφάλιση υποχρεώσεων της Ενάγουσας 6 (**Τεκμήριο 16**). Στη συνοδεύουσα ένορκη δήλωση του ημ. 8/1/15 ο Κ.1 αναφέρει ότι είχε ενημερωθεί για τέτοια πρόθεση των Εναγομένων από υπαλλήλους τους 5 ημέρες προηγουμένως.

Σύνταξη - Καταχώρηση Αγωγής 3987/13

Είναι δεκτό από τον Κ.1 πως φεύγοντας από το γραφείο του είχε δώσει οδηγίες να προωθήσουν τις προσωπικές του υποθέσεις (**Έγγραφο 21**, σελ. 10). Αυτό δέχεται και ο Κ.2 στη δική του γραπτή δήλωση (**Έγγραφο 24**), όταν αναφερόμενος στα γεγονότα προφανώς της αγ. 3987/13 τη χαρακτηρίζει ως «*μια νέα υπόθεση*» που αφορούσε τις απομειωθείσες καταθέσεις της Ricni και προσθέτει ότι οι οδηγίες του Κ.1 ήταν «*για ταχεία πρόωθηση της στο Δικαστήριο*».

Πέραν των πιο πάνω θεωρούμε λογική και δεχόμαστε τη θέση του Κ.2 ότι ο Κ.1, πριν φύγει, είχε προβεί σε κάποια προεργασία και νομική μελέτη, ενώ άφησε στον δικηγορικό φάκελο στοιχεία και υποστηρικτικά έγγραφα σχετικά με την αγωγή. Στη βάση όλων αυτών ο Κ.2 ετοίμασε και καταχώρισε την αγωγή στις 16/9/13.

Θεωρούμε όμως πως δεν είναι καθόλου λογικό να μην επέδειξε ενδιαφέρον για τη συγκεκριμένη προσωπική του υπόθεση ο Κ.1 τόσο κατά το διάστημα πριν την καταχώριση της όσο και μετά. Κατ' αρχάς δεν υπάρχει οτιδήποτε το μεμπτό, για μια προσωπική του υπόθεση τέτοιας οικονομικής σημασίας και για την οποίαν είχε δώσει οδηγίες να προωθηθεί ταχέως, να επικοινωνούσε και να ενδιαφέρετο να

μάθει τα περί καταχώρισης και περαιτέρω πορείας της. Ιδιαίτερα όταν και ο ίδιος είχε προβεί σε νομική προεργασία σχετικά με αυτή. Άλλωστε, εν τέλει, αυτό δέχεται και ο ίδιος όταν αναφέρει γραπτώς ότι ενδιαφερόταν και τηλεφωνούσε για την υπόθεση αυτή, έστω και αν προσπαθεί επιτηδευμένα να το περιορίσει λέγοντας πως το έπραττε όποτε θυμόταν και όποτε μπορούσε. Είναι δε επίσης θέμα κανονικότητας πως κάποια στιγμή πριν την καταχώριση του κλητηρίου εντάλματος ο Κ.1 υπέγραψε και το απαραίτητο διοριστήριο δικηγόρων τουλάχιστον προσωπικά ως ενάγων 5 εξουσιοδοτώντας την έγερση της αγωγής εναντίον των συγκεκριμένων Εναγομένων 1 και 2.

Παράλογη μας φαίνεται και η θέση του Κ.1 ότι συμπεριέλαβε τη σοβαρή προσωπική του αυτή υπόθεση σε εκείνες για τις οποίες επέλεξε να μην έχει ανάμειξη μετά το διορισμό του και ιδιαίτερα μάλιστα η θέση του ότι έδωσε οδηγίες όπως οι δικηγόροι του γραφείου του είναι σε επαφή με άλλους συναδέλφους τους για τυχόν απορίες και προκύπτοντα (νομικά) θέματα. Ο ίδιος ήταν έμπειρος δικηγόρος, άρτι διορισθείς στο υψηλό αξίωμα του Β.Γ.Ε. και εκ της θέσεως αυτής αναμενόμενο ήταν να εμπλουτίζοντο ακόμα περισσότερο οι όποιες γνώσεις του (ίσως και για θέματα εξυγίανσης). Θεωρούμε πολύ πιο φυσιολογικό και αναμενόμενο να είχαν κάποια επικοινωνία μαζί του οι νεαρότεροι δικηγόροι του πρώην γραφείου του για κάποια θέματα που θα προέκυπταν, ιδιαίτερα δε για μια προσωπική του υπόθεση που έπρεπε να προωθηθεί επείγοντως.

Παρεμβάλλουμε εδώ πως στο Βιβλίο Επισκέψεων στη Ν.Υ., **Τεκμήριο 202** (σελ. 18, 20 και 27) έχουν σημειωθεί καθηκόντως από τον φρουρό εισόδου τρεις επισκέψεις του Κ.2 στη Ν.Υ ως ακολούθως:

<u>Ημερ.</u>	<u>Διάρκεια</u>	<u>Προς</u>
22/10/13	13.35 – 14.48	Κ.1
23/10/13	13.50 – 14.45	Κ.1
31/10/13	11.20 – 11.45	Κ.1 και Ν. Κέκκο (Δικηγόρο Ν.Υ.)

Ο Κ.2 δεν αρνήθηκε την είσοδο του κατά τις πιο πάνω ημερομηνίες και ώρες, καθώς και την παραμονή του στη Ν.Υ. κατά τα αναφερόμενα πιο πάνω χρονικά

διαστήματα. Προέβαλε όμως πως, παρά την πρόθεση και δηλωθείσα στην εισόδο επιθυμία του να συναντηθεί με τον Κ.1, αυτό δεν κατέστη εφικτό. Παρομοίως η εκδοχή του Κ.1 ήταν ότι κατά την επίδικη περίοδο ουδέποτε συναντήθηκε με τον Κ.2 στη Ν.Υ.

Όσο και αν ακούγεται παράξενο στην πραγματικότητα επικαλέστηκαν και οι δύο τους ίδιους λόγους που είχαν προβληθεί και για τη μη συνάντηση με τη Μ. Κυριακού. Ουσιαστικά ότι λόγω άλλων ασχολιών του Κ.1 ή προσωρινής απουσίας του από το γραφείο του δεν συναντήθηκαν.

Με όλο τον σεβασμό θεωρούμε αβάσιμες και παράλογες τις προβληθείσες δικαιολογίες. Για τους λόγους που έχουμε εξηγήσει και για την περίπτωση της Μ. Κυριακού κρίνουμε πως αυτές εντάσσονται σε μια εναρμονισμένη προσπάθεια αποκλεισμού οποιασδήποτε επαφής και επικοινωνίας μεταξύ των δύο και δεν αποδεχόμαστε ότι κάτι τέτοιο ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα. Κατά τη δική μας κρίση είναι εντελώς εξωπραγματικό ο Κ.2 ερχόμενος μάλιστα από τη Λεμεσό, να εξασφάλιζε την άδεια εισόδου για να δει τον Κ.1, να εισέρχεται στα γραφεία της Ν.Υ και σε τρεις διαδοχικές περιπτώσεις εντός 9ημέρου να μην κατάφερνε να συναντήσει τον μέχρι πρότινος κατ' ουσίαν εργοδότη του, επειδή π.χ. εκείνος υπέγραφε έγγραφα σε άλλο όροφο.

Διευκρινίζουμε πως δεν καταλήγουμε σε κάτι συγκεκριμένο ως προς το αντικείμενο των συναντήσεων αυτών μεταξύ τους. Μπορούσε αναμφίβολα να αφορά οποιαδήποτε υπόθεση ή θέμα. Ούτως ή άλλως η δική μας κρίση είναι πως μπορούσαν να επικοινωνήσουν και με τόσους άλλους τρόπους (π.χ. τηλεφωνικώς, μηνυματικώς κ.λ.π.). Δεν θεωρούμε δηλαδή ότι για την όποια συνεννόηση ή επίλυση θεμάτων ήταν απαραίτητη η δια ζώσης συνομιλία τους.

Επανερχόμενοι στην αγωγή με αρ. 3987/13, εντύπωση προκαλεί το γεγονός ότι στο εν λόγω κλητήριο, **Τεκμήριο 1**, σημειώθηκε εξαρχής ως διεύθυνση για επίδοση του στους Εναγομένους 1 και 2 η διεύθυνση του δικηγορικού γραφείου της Κ.3, γεγονός το οποίο εκ των πραγμάτων βέβαια αποσκοπούσε σε επίδοση σε δικηγόρο. Ιδιαίτερα προκαλεί εντύπωση επειδή θα αναμένετο πως μεταξύ

δικηγόρων ασκούντων το επάγγελμα είναι καλώς γνωστό ότι τα θέματα επιδόσεων διέπονται από συγκεκριμένες δικονομικές πρόνοιες, καθώς και ότι η επίδοση σε δικηγόρο αντιδίκου, ως μορφή υποκατάστατης επίδοσης (Δ.5, θ.9, Δ.5Α) προϋποθέτει σχετική άδεια Δικαστηρίου, αφού μάλιστα προηγουμένως καταδειχθεί αδυναμία εντοπισμού της διεύθυνσης κάποιου εναγομένου, ως έχει καθιερωθεί νομολογιακά⁷³.

Θα μπορούσε ενδεχομένως να σκεφθεί κάποιος πως έτυχε να μην γνωρίζει τα πιο πάνω ο Κ.2, ο οποίος συνέταξε το κλητήριο και ο οποίος, αναμφίβολα εν πλήρη γνώσει του τι έπραττε, απηύθυνε την αγωγή προς επίδοση σε δικηγόρο. Δεν είναι όμως έτσι τα πράγματα. Από τη γραπτή κατάθεση του, **Τεκμήριο 97**, (και ασχέτως της χρήσης της λέξης «ρίσκο» της οποίας την αρχική χρήση απέδωσε ενώπιον μας στον Ανακριτή κ. Καλλή) συνάγεται πως αφενός γνώριζε πολύ καλά το ορθό νομικό πλαίσιο δεδομένου ότι, ως δέχεται, έτυχε δυο-τρεις φορές στο παρελθόν να επιδώσει κλητήριο σε δικηγόρο όταν ο εναγόμενος απουσίαζε στο εξωτερικό, δηλαδή όντως σε κατάλληλη περίπτωση και αφετέρου, ως ο ίδιος και πάλι δηλώνει, γνώριζε ότι το Επαρχιακό Δικαστήριο θα τού έλεγε να επιδώσει ξανά. Με το τελευταίο προφανώς εννοεί ότι κάτι τέτοιο θα συνέβαινε εάν ο εκδικάζων Δικαστής αντιλαμβανόταν ότι οι επιδόσεις είχαν γίνει σε δικηγόρο, κάτι το οποίο βεβαίως ούτε και ο Κ.2 δεν θεωρούσε βέβαιο. Διότι εάν θεωρούσε βέβαιη τη μελλοντική διαπίστωση των αντικανονικών επιδόσεων και τη διαταγή για διενέργεια νέων τότε ποιος ο λόγος να επιλέξει τη μέθοδο που επέλεξε δαπανώντας έξοδα και χρόνο, ιδιαίτερα σε μια αγωγή που ήθελαν να προωθήσουν ταχέως και όταν ισχυρίζεται πως νοιαζόταν ακόμα και για τα €11 που κόστιζε η επίδοση στη Λευκωσία. Σημειώνουμε, για ό,τι αξίζει στο παρόν στάδιο, πως στην πρώτη μονομερή αίτηση για απόφαση καταγράφεται ότι η αγωγή «... *επιδόθηκε στους Εναγόμενους 1 και 2...*» (**Τεκμήριο 4**), κάτι που, και ανεξαρτήτως σκοπιμότητας ή όχι, μπορούσε αντικειμενικά να παραπλανήσει τον οποιονδήποτε.

Εξακολουθεί λοιπόν να παραμένει ως ζητούμενο ο λόγος για τον οποίον ο Κ.2 επέλεξε την πιο πάνω πορεία. Σχετικά με το θέμα αυτό ο Κ.2 προέβαλε στο

⁷³ Δείτε Karim v. Κονιδάρη (1994) 1 Α.Α.Δ. 36 και την υπόθεση Αναφορικά με την Αίτηση του Σωτήρη Πίττα, Αίτηση αρ. 152/15, ημερ. 18/11/15.

Τεκμήριο 97 πως το έπραξε επειδή γνώριζε από τον Κ.1 ότι ήταν πολύ δύσκολο να εντοπιστεί η Διαχειρίστρια αφενός διότι αυτή παρέμενε για περιορισμένο χρόνο στο γραφείο της και αφετέρου διότι στην είσοδο του κτηρίου της υπήρχε φρουρά η οποία απαγόρευε στους επιδότες να εισέλθουν και επιδώσουν αγωγές, δυσκολίες οι οποίες επέβαλλαν πολλές επισκέψεις του επιδότη στο γραφείο της για τις οποίες τους χρέωνε €11 για καθεμιά.

Κατ' αρχάς να αναφέρουμε το αυτονόητο ότι καμιά από τις πιο πάνω εξηγήσεις – ακόμα και αν ευσταθούσαν δηλαδή ως γεγονότα – δεν θα μπορούσε να συνιστά βάσιμη δικαιολογία για την κατ' επιλογήν και κατά το δοκούν παράκαμψη των Θεσμών Πολιτικής Δικονομίας χωρίς σχετική άδεια Δικαστηρίου. Δηλαδή δικονομικά θα ήταν αδιανόητο ο κάθε δικηγόρος να δρα κατά τον πιο πάνω τρόπο, ενώ οι Θεσμοί απαιτούν υποβολή σχετικής αίτησης, συνοδευόμενης από ένορκη δήλωση και σχετική άδεια από Δικαστήριο.

Αλλά και ως προς την ουσίαν τους κρίνονται ανεδαφικές και αβάσιμες οι εν λόγω εξηγήσεις. Σε άλλο σημείο στο **Τεκμήριο 97** ο Κ.2 αναφέρεται σε «*μεγάλες δυσκολίες*» επίδοσης, τις οποίες στο **Έγγραφο 24** υποβαθμίζει (κάπως) σε δυσκολίες για προσωπική επίδοση στη Διαχειρίστρια χωρίς προηγούμενο ραντεβού, επικαλούμενος και πάλι πληροφορίες που κατ' ισχυρισμόν του, τού είχε δώσει ο Κ.1 ο οποίος όντως είχε συνάντηση μαζί της στις 29/4/13.

Εν πρώτοις να παρατηρήσουμε ότι και επί των δικών της όρων η εξήγηση αυτή αφήνει ορθάνοικτη την άριστη προοπτική συνάντησης με τη Διαχειρίστρια κατόπιν προσυεννόησης (ραντεβού), κάτι που θα μπορούσε να διευθετήσει ο οποιοσδήποτε επιδότης στο πλαίσιο των δικών του θεσμοθετημένων καθηκόντων και ως εκ τούτου λογικά δεν θα έπρεπε να απασχολεί τον Κ.2 ακόμη και να απαιτείτο κάτι τέτοιο, ιδιαίτερα εφόσον προβάλλει τη θέση στο **Έγγραφο 24** ότι δεν είχε ο ίδιος «...την ευθύνη των επιδόσεων των δικαστικών εγγράφων του δικηγορικού γραφείου...». Άλλωστε είναι λογικό να λεχθεί πως ένα τέτοιο ραντεβού θα χρησιμοποίησε και ο ίδιος ο Κ.1 αφού «κατάφερε» να συναντήσει τη Διαχειρίστρια στις 29/4/13 στο γραφείο της, (όντας μάλιστα ακόμα δικηγόρος εν ενεργεία).

Κατά δεύτερο και ανεξαρτήτως της πιο πάνω δυνατότητας, θα πρέπει να επισημανθεί πως μέχρι τότε ο ίδιος ο Κ.2 είχε υπογράψει έξι άλλες αγωγές εκ μέρους του γραφείου του (**Τεκμήρια 18, 27, 33, 36, 41, 44**), οι οποίες καταχωρίστηκαν και επιδόθηκαν όλες πριν τις 16/9/13 σε συγκεκριμένα πρόσωπα στο γραφείο της Διαχειρίστριας στη Λευκωσία. Άλλωστε αποτέλεσε παραδεκτό γεγονός ότι ο φρουρός στο γραφείο της κατέγραφε τα στοιχεία του επιδότη και τον άφηνε να εισέλθει, καθώς και ότι ο επιδότης Αριστείδου (που είχε επιδώσει αυτές τις έξι παλαιότερες), καμιά δυσκολία δεν αντιμετώπισε στο έργο του.

Ένα τρίτο στοιχείο που πρέπει να σημειωθεί είναι πως ακόμα και να δεχόμασταν ότι ο Κ.1 είπε κάτι σχετικό στον Κ.2, πράγμα για το οποίο ποσώς δεν έχουμε πειστεί, θα ήταν λογικό να τού το είπε σύντομα μετά τη δική του συνάντηση και πάντως πριν την αποχώρηση του από το γραφείο. Επισημαίνουμε δε πως από τις 29/4/13 έως και τις 16/9/13 είχαν καταχωριστεί οι τέσσερις από τις προαναφερθείσες έξι αγωγές, ήτοι τα **Τεκμήρια 33, 36, 41 και 44** (εξαιρούνται δηλαδή τα **Τεκμήρια 18 και 27** που είχαν επιδοθεί πριν τις 29/4/13). Θα προέκυπτε λοιπόν το εύλογο ερώτημα πώς και δεν εφάρμοσε την ίδια τακτική και για κάποιαν απ' αυτές τις τέσσερις αγωγές ο Κ.2, ιδιαίτερα όταν επικαλείται πως οι δυσκολίες επέβαλλαν πολλές επισκέψεις και χρεώσεις από τον επιδότη; Δηλαδή, αν πληροφορείτο την ύπαρξη δυσκολιών, θα αναμένετο στη βάση της ίδιας λογικής, την οποίαν επικαλέστηκε, να είχε απευθύνει και κάποιαν από αυτές τις τέσσερις αγωγές προς επίδοση σε δικηγόρο των Εναγομένων 1 και 2, πράγμα που για κάποιον ανεξήγητο λόγο δεν έπραξε.

Στη βάση όλων των πιο πάνω δεν μπορούμε να δεχθούμε την αναφορά του Κ.2 ότι είχε οποιοδήποτε βάσιμο λόγο να ανησυχεί για τις επιδόσεις και κυρίως δεν μπορούμε να δεχθούμε ότι επέλεξε τη διεύθυνση της Κ.3 για ένα τέτοιο λόγο. Όπως ήδη έχει διαφανεί ακόμα και η ίδια η αγ. 3987/13, μετά την επισήμανση του Δικαστηρίου και πριν ακόμα την απόσυρση της πρώτης μονομερούς αίτησης, επιδόθηκε κανονικά στη Διαχειρίστρια σε πολύ λίγες μέρες και χωρίς οποιοδήποτε

πρόβλημα, από τον επιδότη Αριστείδου, ήτοι στις 22/10/13. Όπως, χωρίς πρόβλημα επιδόθηκε μετά και η ερήμην απόφαση, ήτοι στις 29/11/13.

Αρχική επίδοση στον Κ.4

Ως προς το θέμα της αρχικής επίδοσης στον Κ.4 σχετική είναι η μαρτυρία του Μ.Κ.1. Αυτός είναι ιδιώτης επιδότης από το 1995. Συνεργάζεται με διάφορα δικηγορικά γραφεία από τα οποία παραλαμβάνει έγγραφα για επίδοση. Μεταξύ αυτών συγκαταλέγεται και το δικηγορικό γραφείο Ρ. Ερωτοκρίτου & Συνεργάτες Δ.Ε.Π.Ε. για την περίοδο 2005 μέχρι 2014.

Έχουμε ήδη αναφέρει πως αποτελεί παραδεκτό γεγονός ότι η αγωγή υπ. αρ. 3987/13 επιδόθηκε από τον Μ.Κ.1 για τους Εναγόμενους 1 και 2 στις 16/9/13 στον Κ.4. Οι ένορκες δηλώσεις επίδοσης της εν λόγω αγωγής έγιναν από τον Μ.Κ.1 ενώπιον του Πρωτοκολλητή την επομένη, στις 17/9/13 (**Τεκμήρια 2 και 3**).

Όπως επίσης έχει ήδη διαπιστωθεί ο Μ.Κ.1 επέδωσε στον Κ.4 - και όχι στους Εναγομένους - κατόπιν οδηγιών του Κ.2, ο οποίος του παρέδωσε τα έγγραφα στις 16/9/13 για να επιδοθούν αυθημερόν. Η εκδοχή του Κ.2 στο σημείο αυτό δεν φαίνεται να διαφέρει. Δέχτηκε ότι παρακάλεσε τον Μ.Κ.1 να επιδώσει την πιο πάνω αγωγή δίδοντας του οδηγίες όπως η επίδοση γίνει προσωπικά στον Κ.4 και αυθημερόν. Διακρίναμε βεβαίως μια προσπάθεια από μέρους του Κ.2 να πείσει ότι αρχικά είχε πει στον Μ.Κ.1 να επιδώσει «στο γραφείο Νεοκλέους» και ότι ήταν αμέσως μετά και αφού μεσολάβησε σχετική ερώτηση από τον Μ.Κ.1 για το πού συγκεκριμένα θα την επέδιδε που ο Κ.2 του ανέφερε το όνομα του Κ.4. Προσέθεσε μάλιστα ότι είχε εν πάση περιπτώσει πρόθεση να αναφέρει ο ίδιος στον Μ.Κ.1 το όνομα του Κ.4 και ότι αυτό του είχε προς στιγμή διαφύγει.

Η ουσία λοιπόν του πράγματος είναι πως συντάσσοντας το κλητήριο και καταγράφοντας τη διεύθυνση της Κ.3 ως διεύθυνση Εναγομένων 1 και 2 είχε εκ των προτέρων υπόψιν του, καθώς και σκοπό του, αυτά (τα κλητήρια) να καταλήξουν μέσω επιδότη στον Κ.4. Είναι σαφέστατο πως ο Κ.2 είχε πλήρη γνώση ότι ο Κ.4 ήταν ο επικεφαλής για τέτοιες υποθέσεις. Δεν θεωρούμε ότι ο Μ.Κ.1 είχε

οποιονδήποτε λόγο να αλλοιώσει τη συνομιλία που είχε με τον Κ.2. Κρίνουμε ότι τα όσα είπε ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα και δεχόμαστε τη δική του θέση πως εξ αρχής ο Κ.2 του είπε να επιδώσει στον Κ.4 αυθημερόν. Αυτό εξάλλου ήταν και το λογικό και αναμενόμενο, δεδομένου ότι αυτό είχε υπόψιν του και αυτό επεδίωκε ο Κ.2. Εν πάση περιπτώσει σημειώνουμε πως για την ουσία του πράγματος δεν θα είχε ιδιαίτερη σημασία εάν ο Κ.2 είχε το όνομα του Κ.4 απευθείας ή κατόπιν ερώτησης του Μ.Κ.1. Η ουσία είναι πως σε αυτόν και μόνον ήθελε να γίνει η επίδοση και όχι σε οποιονδήποτε άλλον από τους τόσους δικηγόρους της Κ.3.

Κατά συνέπεια αποτελεί εύρημα μας ότι από την αρχή ο Κ.2 και χωρίς να μεσολαβήσει οποιαδήποτε ερώτηση έδωσε οδηγίες στον Μ.Κ.1 να επιδώσει αυθημερόν την αγωγή στον Κ.4.

Ως προς το τι επακολούθησε κατά την επίσκεψη του Μ.Κ.1 στα γραφεία της Κ.3 σχετική, εκτός από τη μαρτυρία του ίδιου, είναι και η μαρτυρία της Μ.Υ.4(4) Σόνιας Παπαλεοντίου, καθώς και κάποιες αναφορές του ίδιου του Κ.4.

Η Μ.Υ.4(4) εργάζεται στην Κ.3 από το 2002 και είναι γραμματειακή υπάλληλος στην Ομάδα Γ' του Δικαστηριακού Τμήματος, της οποίας υπεύθυνος δικηγόρος είναι ο Κ.4. Το γραφείο της Μ.Υ.4(4) ευρίσκεται στον Β' όροφο του 7όροφου κτηρίου το οποίο στεγάζει τα γραφεία της Κ.3. Η μάρτυρας περιέγραψε λεπτομερώς τη διάταξη των γραφείων και άλλων χώρων στον όροφο αυτό χωρίς να αμφισβητηθεί. Βασικά μόλις εξέλθει κάποιος από τον ανελκυστήρα βλέπει στα δεξιά του την αίθουσα συνεδριάσεων και προχωρώντας λίγα βήματα συναντά διάδρομο επίσης στα δεξιά, μήκους 15μ. περίπου, στο τέρμα του οποίου ευρίσκεται το γραφείο του Κ.4. Για να φτάσει όμως κάποιος στο γραφείο αυτό συναντά στα αριστερά του με τη σειρά πρώτα τον ανοικτό χώρο εργασίας τριών γραμματειακών υπαλλήλων, μεταξύ των οποίων και της Μ.Υ.4(4), ακολούθως τέσσερα συνεχόμενα γραφεία δικηγόρων, ενώ κατά την ίδια διαδρομή στα αριστερά του συναντά την κουζίνα, αποχωρητήρια, δυο γραφεία δικηγόρων, χώρο φωτοτυπικής και έπιπλο - βιβλιοθήκη.

Η Μ.Υ.4(4) ουδέποτε υπήρξε προσωπική γραμματέας του Κ.4, πλην όμως εκτελούσε εργασίες τις οποίες της ανέθετε, ιδιαίτερα εν σχέσει με τις αγωγές της Γ' Ομάδας, ενώ τύχαινε να απαντήσει και τηλέφωνα εάν απουσίαζε η γραμματέας του (Αλεξία Γεωργίου). Ανάμεσα στα καθήκοντα της Μ.Υ.4(4) ήταν και η ειδοποίηση προς τους επιδότες για να παραλάβουν έγγραφα προς επίδοση. Είναι λοιπόν λογική η θέση της πως γνώριζε καλά και τον Μ.Κ.1, τον οποίο χαρακτήρισε ως συνεργάτη του γραφείου τους για πολλά χρόνια, προσθέτοντας βεβαίως πως αυτός ερχόταν αρκετά συχνά και για επιδόσεις προς το γραφείο τους.

Η Μ.Υ.4(4) διαφώνησε κατηγορηματικά με τη θέση ότι οποιοσδήποτε εισερχόταν στο κτήριο έπρεπε πρώτα υποχρεωτικά να δηλώσει στην υποδοχή (reception) του ισογείου πού θέλει να πάει και κατόπιν ενδοεπικοινωνίας των γραμματέων να εξασφαλίσει άδεια εισόδου προς συγκεκριμένο όροφο. Βασικά υποστήριξε πως υπήρχαν γνώριμα άτομα, λόγω των συχνών επισκέψεων τους τα οποία δεν χρειαζόταν να σταματήσουν στην υποδοχή, όπως π.χ. οι επιδότες με τους οποίους συνεργάζονταν.

Είναι γεγονός πως ένας τέτοιος επιδότης ήταν και ο Μ.Κ.1, αφού όπως και ο ίδιος παραδέχεται συνεργάζετο με την Κ.3 από το 1995. Θα πρέπει δε να παρατηρήσουμε πως για το παρεμφερές αυτό θέμα ο Μ.Κ.1, είπε και ο ίδιος το αυτονόητο ότι «... επειδή ήξερα ότι ο κύριος Παναγιώτης Νεοκλέους στεγάζεται στον δεύτερο όροφο, είχα πάει στον δεύτερο όροφο, πήγα στην ιδιαιτέρα του εκεί για να δει το έγγραφο»⁷⁴. Αντιλαμβανόμαστε ότι με την τοποθέτηση του αυτή εννοεί πως στις 16/9/13 δεν σταμάτησε για έλεγχο στην υποδοχή του ισογείου.

Δεν παραγνωρίζουμε καθόλου την άλλη αναφορά του, κατά την αντεξέταση του, πως όποτε πάει να επιδώσει, πάει πρώτα στην υποδοχή, λέει τον αριθμό υπόθεσης και εκεί τον ενημερώνουν σε ποιον όροφο πρέπει να ανεβεί και ποιον να ζητήσει. Είναι εμφανές ότι σε αυτό το σημείο αναφερόταν στη γενικότερη πρακτική και δεχόμαστε ότι αυτή ίσχυε και αυτήν ακολουθούσε, πλην όμως προσθέτουμε πως με βάση τα λεγόμενα του αυτό γινόταν όταν δεν γνώριζε πού έπρεπε να πάει. Στη

---

⁷⁴ Δέστε πρακτικά ημερ. 25/9/15, σελ. 13.

συγκεκριμένη περίπτωση δεν ίσχυε κάτι τέτοιο. Στις 16/9/13 είχε λάβει σαφείς οδηγίες από τον Κ.2 να επιδώσει τα κλητήρια στον Κ.4. Ως εκ τούτου είναι απολύτως λογικό πως αφενός δεν είχε κανένα λόγο να αναζητήσει περαιτέρω πληροφόρηση από την υποδοχή του ισογείου αφού γνώριζε ποιον αναζητούσε και πού αυτός ευρίσκετο, και αφετέρου δεν ετίθετο ζήτημα ελέγχου ή δήλωσης των στοιχείων του στην υποδοχή αφού η 18ειτής συνεργασία του με την Κ.3 αναμφίβολα τον ενέτασσε στα «*γνώριμα πρόσωπα*», τα οποία αναμενόμενο ήταν να μην χρειάζεται να σταματήσουν στην υποδοχή.

Το επόμενο αμφισβητούμενο ζήτημα κατά λογική σειρά των γεγονότων αφορά τα διαδραματισθέντα στον Β' όροφο κατά την άφιξη εκεί του Μ.Κ.1. Εξερχόμενος από τον ανελκυστήρα και προχωρώντας δεξιά προς τον διάδρομο είναι λογικό πως ο Μ.Κ.1 αντίκρισε εκεί την Μ.Υ.4(4), της οποίας την ιδιότητα αναμφίβολα γνώριζε ήδη πολύ καλά. Τόσον η ίδια όσον και ο Μ.Κ.1 δέχονται ότι συνομίλησαν. Διαφώνησαν όμως ως προς το περιεχόμενο της συνομιλίας που είχαν μεταξύ τους. Έχουμε ήδη συνοψίσει τις θέσεις και των δύο για το θέμα αυτό.

Είναι γεγονός πως ο Μ.Κ.1 στη σύντομη αλλά περιεκτική γραπτή κατάθεση του δεν έδωσε λεπτομέρειες για αυτή τη συνομιλία. Εν πρώτοις να επισημάνουμε ότι δεν είναι ασύνηθες για κάποιον μάρτυρα, αναλόγως των ερωτήσεων που θα του υποβληθούν, να αναφέρεται και σε γεγονότα επιπρόσθετα από εκείνα που περιέχονται στη γραπτή του κατάθεση, χωρίς αυτό να θεωρείται ότι πλήττει εκ προοιμίου και άνευ ετέρου την αξιοπιστία του. Μάλιστα, όπως είχαμε εξηγήσει στην Ενδιάμεση Απόφαση μας ημερ. 3/3/16, κάτι τέτοιο ενδέχεται να προκύψει ως αποτέλεσμα της συνάντησης και συνέντευξης που ένας μάρτυρας έχει με τον εκπρόσωπο της Κατηγορούσας Αρχής. Και είναι ακριβώς αυτό το οποίο ο Μ.Κ.1 επικαλέστηκε όταν ρωτήθηκε συγκεκριμένα για τη συνομιλία του με την ιδιαίτερα του Κ.4. Ρωτήθηκε για το πώς έγινε ακριβώς η επίδοση και του είπε τα σχετικά. Σε άλλο δε στάδιο της αντεξέτασης του εξήγησε ότι οι ποινικοί ανακριτές που του έλαβαν την κατάθεση περιορίστηκαν βασικά στο να του ζητήσουν να αναγνωρίσει τα σχετικά έγγραφα και την υπογραφή του Κ.4, χωρίς δηλαδή να τον ρωτήσουν αυτά που τον ρώτησε ο κ. Στεφάνου ή να υπεισέλθουν σε λεπτομέρειες.

Θεωρούμε τις εξηγήσεις που έδωσε ειλικρινείς και πειστικές. Δεν διαφεύγει την προσοχή μας ότι σε κανένα στάδιο της αντεξέτασης δεν τέθηκε στον Μ.Κ.1 ότι τα όσα επιπλέον προφορικά εξειδίκευσε ήταν αποτέλεσμα καθοδήγησης ή συμβουλών από μέρους του εκπροσώπου της Κατηγορούσας Αρχής. Εν πάση περιπτώσει κατά την προφορική του όμως μαρτυρία, όταν και ερωτήθηκε σχετικά, περιέγραψε με κάθε παραστατικότητα ότι πήγε στον Β' όροφο, στην Μ.Υ.4(4) «...εκεί για να δει το έγγραφο...» εκείνη και όταν το είδε του είπε «...αυτό δεν θα το παραλάβω»⁷⁵. Θα πρέπει να πούμε πως η θέση του αυτή ούτως ή άλλως συνάδει απολύτως με τις παραδοχές της Μ.Υ.4(4) πως κάποια έγγραφα μπορούσαν να τα παραλάβουν και οι κοπέλες (γραμματείς), ενώ με βάση τις υφιστάμενες οδηγίες και την ακολουθούμενη πρακτική τα δικόγραφα δεν τα παραλάμβαναν.

Κατ' αρχάς λοιπόν δεν μας φαίνεται καθόλου λογικό, σε τέτοιου μεγέθους και κύρους γραφείο, όσο γνώριμος και αν ήταν ο Μ.Κ.1, να είχε την ελευθερία ανεξέλεγκτης εισόδου στο προσωπικό γραφείο του Κ.4 ανά πάσα στιγμή, χωρίς δηλαδή να χρειάζεται να πει σε οποιονδήποτε οτιδήποτε. Κατά δεύτερο κρίνουμε πως εφόσον υπήρχε η πιθανότητα παραλαβής κάποιων εγγράφων από κοπέλες, λογικό ήταν η Μ.Υ.4(4) να δει, έστω και με μια γρήγορη ματιά όταν της το επέδειξε ο Μ.Κ.1, τι ήταν και αν το συγκεκριμένο ήταν από τα έγγραφα τα οποία θα μπορούσε ίσως να παραλάβει και η ίδια. Σημειώνουμε επ' αυτού πως μας φαίνεται λογικότερη η θέση του Μ.Κ.1 ότι έτσι ήταν γενικά η διαδικασία όταν επρόκειτο να επιδώσει κάτι στην Κ.3. Δηλαδή επεδείκνυε πρώτα το προς επίδοση έγγραφο στη γραμματέα και μετά προχωρούσε να επιδώσει στον δικηγόρο. Σχηματίσαμε την εντύπωση πως αυτή ήταν μια πάγια διαδικασία, δηλαδή το να δει κάποια από τις κοπέλες τι είδους έγγραφο έφερε ο επιδότης και να μάθει ποιόν αναζητούσε.

Το γεγονός ότι ο Μ.Κ.1 πήγε στην Μ.Υ.4(4) δεν σημαίνει όμως, κατά τη γνώμη μας, πως αυτός σκόπευε να επιδώσει την αγωγή στην ίδια. Ούτε βεβαίως και μπορούσε εκ των προτέρων να γνωρίζει τι εκείνη θα του απαντούσε βλέποντας το έγγραφο. Όπως έχουμε ήδη δεχθεί αυτός είχε λάβει σαφείς οδηγίες από τον Κ.2 για προσωπική επίδοση στον Κ.4 και δεν έχει διαφανεί κάποιος λόγος για τον οποίον

⁷⁵ Δέστε πρακτικά ημερ. 25/9/15, σελ. 13.

θα παρεξέκλινε από τις οδηγίες που έλαβε. Εξ' ου και όταν συνάντησε την Μ.Υ.4(4) της είπε «...έχω αυτό το έγγραφο και πρέπει να επιδοθεί στον κ. Νεοκλέους» (Κ.4), οπότε εκείνη του επισήμανε πως στη θέση του εναγομένου έγγραφε πάνω «*Λαϊκή Τράπεζα*»⁷⁶. Είναι μάλιστα σαφές από τη μαρτυρία του Μ.Κ.1 πως και ο ίδιος εκείνη τη στιγμή ήταν που συνειδητοποίησε ότι το κλητήριο δεν απευθύνετο σε δικηγόρο (ως εναγόμενο), αλλά σε άλλα πρόσωπα. Γι' αυτό και τηλεφώνησε αμέσως στον Κ.2 θέτοντας το θέμα, οπότε επιβεβαιώθηκαν οι αρχικές οδηγίες. Σημειώνουμε εδώ πως δεν εντοπίζουμε κάποιο λόγο για τον οποίον ο Μ.Κ.1 θα επικαλείτο ψευδώς την ύπαρξη μιας τέτοιας τηλεφωνικής επικοινωνίας ή του περιεχομένου της, σε αντίθεση βεβαίως, με τον Κ.2, ο οποίος είχε κάθε λόγο να την αρνηθεί δεδομένου ότι αυτή, (τουλάχιστον για τον ίδιον), παραπέμπει σε προσunenνόηση του με τον Κ.4, όσον αφορά την επίδοση. Δεν δεχόμαστε συνεπώς τη θέση του Κ.2 ότι δεν υπήρξε τέτοιο τηλεφώνημα. Αποδεχόμαστε τη θέση του Μ.Κ.1 και ως προς την ύπαρξη του και ως προς το περιεχόμενο του.

Όσον αφορά τη γενικότερη περιγραφή από την Μ.Υ.4(4) η πραγματικότητα πάντως είναι πως η παρουσία ενός επιδότη στον χώρο εργασίας της δεν εμπεριείχε πάντοτε αφ' εαυτής κάτι το ιδιαίτερο, το οποίο δηλαδή θα την έκανε να θυμάται συγκεκριμένες λεπτομέρειες της κάθε περίπτωσης επίδοσης εγγράφου είτε στην ίδια είτε σε δικηγόρο. Εδώ βεβαίως ίσως να είχε συμβεί κάτι τέτοιο εάν προέκυπτε μαρτυρία πως είχε αντιληφθεί ότι επρόκειτο για αγωγή που είχε εγερθεί, μεταξύ άλλων, και από τον εν ενεργεία (τότε) Β.Γ.Ε. Από όσα έχουμε ακούσει όμως σίγουρα δεν μπορούμε να εξαγάγουμε τέτοιο συμπέρασμα, ήτοι ότι αντιλήφθηκε η ίδια κάτι τέτοιο.

Αντιθέτως, πρέπει να επισημάνουμε πως παρακολουθώντας την (Μ.Υ.4(4)), κατά την προφορική της μαρτυρία, σχηματίσαμε την ακράδαντη πεποίθηση πως δεν ενθυμείτο πρωτογενώς τα διαδραματισθέντα κατά τις 16/9/13. Όπως θα διαφανεί και από την κατωτέρω ανάλυση αφενός κάποια γεγονότα δεν μπορούσε να τα αποκλείσει λέγοντας απλώς ότι δεν ενθυμείτο να έγινε «*κάτι τέτοιο*» και αφετέρου κάποια άλλα, τα οποία προώθησε, ήταν απλώς επειδή στηριζόταν σε μια συνήθη

⁷⁶ Δείτε πρακτικά ημερ. 25/9/15, σελ. 30.

πρακτική ή επειδή έλαβε γνώση εκ των υστέρων μέσα από προσκομισθέντα έγγραφα. Αυτό βεβαίως οφείλεται δικαιολογημένα εν μέρει και στο ότι ο Μ.Κ.1 πήγαινε «*αρκετά συχνά*» στο γραφείο τους για επιδόσεις εγγράφων, όπως και η ίδια δέχθηκε.

Η ουσία είναι πως παρότι κατά την κυρίως εξέταση της προσπάθησε να πείσει πως ενθυμείτο θετικά (για την αγ. 3987/13) ότι είχε έρθει ο Μ.Κ.1 και κατευθείαν ζήτησε τον Κ.4, εντούτοις όταν αντεξεταζόμενη ερωτήθηκε κατά πόσον θυμάται θετικά τη συγκεκριμένη ημέρα οι πρώτες και αυθόρμητες της απαντήσεις (μάλιστα και μετά από επεξήγηση του Δικαστηρίου) ήταν μόνο «*θυμούμαι ότι ερχόταν συχνά*», αναφερόμενη στον Μ.Κ.1⁷⁷.

Στη συνέχεια βεβαίως επανέλαβε κάποια στιγμή τη θέση της ότι ο Μ.Κ.1 ζήτησε απευθείας τον Κ.4 και ότι η ίδια του είπε απλώς να περάσει, αλλά και πάλι το αναίρεσε εμμέσως, αφού όταν της ζητήθηκε να αποκλείσει ότι ο Μ.Κ.1 προσέγγισε το γραφείο της να της δείξει το έγγραφο «...*διότι ήθελε να πάρει το οκ για να προχωρήσει στον κ. Νεοκλέους..*» απάντησε «*δεν θυμούμαι να έγινε κάτι τέτοιο. Αν γνώταν σίγουρα θα το θυμόμουν*»⁷⁸. Ουσιαστικά διεφάνη πως στήριζε την όποια τοποθέτηση της σε μια ανατιολόγητη βεβαιότητα ότι ο Μ.Κ.1 εκείνη τη μέρα είχε ζητήσει κατευθείαν τον Κ.4.

Ως προς τη γενικότητα με την οποία μιλούσε είναι ενδεικτική η πιο κάτω απάντηση της όταν ερωτήθηκε ειδικά για τις 16/9/13 κατά πόσον είπε μόνο «*προχώρα*» στον Μ.Κ.1:

«Δεν μπορώ να θυμούμαι ακριβή ημερομηνία, αλλά σίγουρα δεν σταματώ κανέναν, εάν γνωρίζω ότι ο κύριος Παναγιώτης είναι... από τη στιγμή που ζητά κάποιος τον κύριο Παναγιώτη Νεοκλέους, κάποιος τον οποίο γνωρίζω, τον γνωρίζουμε, είναι συνεργάτης μας, δεν τον σταματώ»⁷⁹.

Την άποψη μας επιβεβαιώνουν και οι μεταγενέστερες απαντήσεις της σχετικά με το ίδιο θέμα όταν αρκέστηκε στο να πει «*ήταν η τακτική μας αυτή, ήταν ρουτίνας*

⁷⁷ Δέστε πρακτικά ημερ. 21/7/16, σελ. 1622.

⁷⁸ Δέστε πρακτικά ημερ. 21/7/16, σελ. 1624.

⁷⁹ Δέστε πρακτικά ημερ. 21/7/16, σελ. 1624-1625.

δουλειά», προσθέτοντας, διερωτώμενη για την εν λόγω τακτική και ρουτίνα «[Γ]ιατί να άλλαζε εκείνη την ημέρα, δεν νομίζω να άλλαζε»⁸⁰. Είναι αυτονόητο βεβαίως πως και η όποια προσπάθεια της να καταδείξει ότι κατάφερε να θυμηθεί τέτοιου είδους γεγονότα (τα οποία δεν προκύπτουν από έγγραφα ή τη διακίνηση τους) επειδή τα έφαξε εκ των υστέρων, είναι καταδικασμένη επίσης σε αποτυχία, επειδή απλούστατα κανένα έγγραφο και καμιά έρευνα με τέτοια δυναμική δεν μας έχει υποδειχθεί. Ούτε βεβαίως είναι δυνατόν να ισχυρίζεται ότι δεν θυμάται να έγινε κάτι τέτοιο, αφήνοντας έτσι ανοικτό το ενδεχόμενο να έγινε (αλλά να μην το θυμάται) και από την άλλη να επιμένει πως αν γινόταν κάτι τέτοιο σίγουρα θα το θυμόταν.

Σε αντίθεση με την Μ.Υ.4(4), ο Μ.Κ.1 είχε λόγους να αποτυπώσει στη μνήμη του τα περιστατικά που περιβάλλουν τη συγκεκριμένη επίδοση, αν ληφθεί υπόψιν πως:

- i. ήταν η πρώτη φορά που του δόθηκε (χωρίς να εγείρεται θέμα εγγεγραμμένου γραφείου) αγωγή προς επίδοση στο συγκεκριμένο δικηγορικό γραφείο
- ii. και μάλιστα προσωπικά σε δικηγόρο βάσει οδηγιών από τον Κ.2
- iii. αυθημερόν με την καταχώριση της αγωγής και κατά παρέκκλιση της σειράς προτεραιότητας που τηρούσε ο ίδιος.

Θεωρούμε λοιπόν πως δικαιολογημένα θυμόταν τα διαδραματισθέντα κατά τη συνάντηση του με την Μ.Υ.4(4), τα οποία και έχουν ως τα έχει περιγράψει.

Παρεμβάλλουμε εδώ πως η εκδοχή, ωστόσο, του Κ.2 ήταν ότι ένα τέτοιο γεγονός ουδέποτε έλαβε χώρα και το χαρακτήρισε ως ένα ασύστολο ψεύδος αφήνοντας ταυτόχρονα σαφείς αιχμές λέγοντας ότι επρόκειτο για μάρτυρα «καθοδηγημένο» ο οποίος δεν ήρθε να τα πει αυτά από μόνος του. Μάλιστα ο Κ.2 καταφέρθηκε κατά του εκπροσώπου της Κατηγορούσας Αρχής με έντονο τρόπο και ούτε λίγο ούτε πολύ

⁸⁰ Δέστε πρακτικά ημερ. 21/7/16, σελ. 1625 και 1626.

τον κατηγόρησε για μεμπτή και άκρως επιλήψιμη συμπεριφορά σχετική με το περιεχόμενο της μαρτυρίας του Μ.Κ.1.

Το αξιοσημείωτο, όμως, είναι ότι τέτοια θέση ουδέποτε υποβλήθηκε προς τον Μ.Κ.1 για να μπορέσει να τοποθετηθεί. Παραδόξως προβλήθηκε για πρώτη φορά στο στάδιο της ενόρκου μαρτυρίας του Κ.2. Αν υπήρχε και η ελάχιστη βάση στα πιο πάνω το λιγότερο που θα αναμένετο θα ήταν να τεθούν στον Μ.Κ.1 και όχι να προβάλλονται στο τέλος, εκ των υστέρων και εκ του ασφαλούς. Αυτό από μόνο του είναι κατά την άποψη μας αρκετό για να πλήξει ανεπανόρθωτα την αξιοπιστία της εκδοχής του Κ.2. Πέραν όμως τούτου δεν διαπιστώσαμε, ούτε διακρίναμε – και ούτε στην πραγματικότητα τέθηκε κάτι τέτοιο κατά την αντεξέταση - οποιοδήποτε λόγο ή οποιαδήποτε σκοπιμότητα από πλευράς του Μ.Κ.1 να πει αυτά που είπε ή να προβάλει ισχυρισμούς που δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα. Αντίθετα παρέμεινε σταθερός και συνεπής στην εκδοχή του και εξήγησε με πειστικότητα τον λόγο για τον οποίον αυτά που αφορούσαν τη συνομιλία του με την ιδιαιτέρα του Κ.4 και στη συνέχεια την τηλεφωνική συνομιλία του με τον Κ.2 δεν καταγράφονται στη γραπτή του δήλωση.

Εν πάση περιπτώσει θα πρέπει να σημειώσουμε αφενός πως η ίδια η Μ.Υ.4(4) δεν διέψευσε μια τέτοια τηλεφωνική επικοινωνία, λέγοντας απλώς πως δεν θυμάται «κάτι τέτοιο»⁸¹ και αφετέρου πως ο ίδιος ο Κ.4 δεν ευρίσκετο εκείνη τη στιγμή στον χώρο του γραφείου της Μ.Υ.4(4) (ο οποίος και απέχει αρκετά μέτρα από το δικό του γραφείο) ούτως ώστε να μπορούσε να έχει προσωπική γνώση κατά τον τρόπο που το έθετε στην προφορική του μαρτυρία.

Ως εκ τούτου αποτελεί εύρημα μας ότι μετά την άρνηση της ιδιαιτέρας του Κ.4 να παραλάβει τα έγγραφα ο Μ.Κ.1 επικοινωνήσε όντως τηλεφωνικά με τον Κ.2 και αφού τον πληροφόρησε για το γεγονός αυτό, ο Κ.2 του είπε να της αναφέρει πως είχε μιλήσει ο ίδιος με τον Κ.4 για την προκειμένη περίπτωση και ότι, λόγω του ότι ο τελευταίος είναι ο δικηγόρος της Λαϊκής Τράπεζας, να τα παραλάβει. Κατόπιν αυτού ο Μ.Κ.1 πήγε στο

⁸¹ Δείτε πρακτικά ημερ. 20/7/16, σελ. 1582.

γραφείο του Κ.4 και τού επέδωσε την πιο πάνω αναφερόμενη αγωγή έναντι της υπογραφής του.

Έκδοση της Απόφασης

Όπως έχει ήδη διαφανεί, σχεδόν αμέσως μετά την παρέλευση άπρακτης της προβλεπόμενης 10ήμερης προθεσμίας για εμφάνιση, καταχωρίστηκε στις 30/9/13 μονομερής αίτηση για απόφαση, η οποία ορίστηκε στις 17/10/13 (**Τεκμήριο 4**). Το διάστημα που μεσολαβεί από την καταχώριση μέχρι τον ορισμό της σαφέστατα αποτελεί ένδειξη για το πότε ορίζονταν (τότε) κανονικά οι μονομερείς αιτήσεις στο Ε.Δ. Λεμεσού.

Συνιστά μέρος των παραδεκτών γεγονότων ότι στις 17/10/13 εμφανίστηκε κάποια δικηγόρος από το γραφείο Ρ. Ερωτοκρίτου & Σία Δ.Ε.Π.Ε., η οποία και ζήτησε χρόνο για να εξετάσει το θέμα του νομότυπου των επιδόσεων μετά από τη σχετική επισήμανση του Δικαστηρίου. Δεν έχουμε κανένα λόγο να μην δεχθούμε τη θέση του Κ.2 ότι η δικηγόρος αυτή ήταν η συνέταιρος του στο γραφείο κα Ευριπίδου, καθώς και ότι αυτή είχε φροντίσει για τη σύνταξη της εν λόγω αίτησης και της απαραίτητης ένορκης δήλωσης του Κ.1, **Τεκμηρίου 5**. Ας σημειωθεί ότι ο τελευταίος προέβη στην εν λόγω ένορκη δήλωση ενώπιον Πρωτοκολλητή στο Ε.Δ. Λεμεσού από την προηγούμενη μέρα, 16/10/13, όπως συνάγεται από τη βεβαίωση στο **Τεκμήριο 5**. Λογικό είναι πως κάποιος από το γραφείο τον ενημέρωσε για την πορεία της υπόθεσης, την ανάγκη για ολοκλήρωση της ένορκης δήλωσης και διευθέτησαν την παρουσία και όρκιση του. Όπως παραδέχεται και ο Κ.1, ο ίδιος είχε λάβει από την προηγούμενη μέρα σχετικό τηλεφώνημα από το πρώην γραφείο του.

Δεν θεωρούμε ότι είχε κάποια σκοπιμότητα παραπλάνησης του Ανακριτή (κ. Καλλή) ο Κ.2, όταν στο **Τεκμήριο 97** δήλωσε με σχετική τότε βεβαιότητα ότι στις 17/10/13 είχε εμφανιστεί ο ίδιος στο Δικαστήριο για να αποδείξει την αγωγή. Θεωρούμε πως λόγω και της προηγηθείσας ανάμειξης του ευλόγως είχε τότε αυτή την εσφαλμένη εντύπωση, γεγονός που δικαιολογείται εν μέρει και από το ότι

αυτός όντως είχε εμφανιστεί στα πλαίσια της συγκεκριμένης αίτησης κατά την επόμενη δικάσιμο, 24/10/13.

Λογικό είναι επίσης πως ο Κ.1, έχοντας ορκιστεί από τις 16/10/13 και προφανώς γνωρίζοντας και τότε ήταν ορισμένη η αίτηση ενδιαφέρθηκε να μάθει το αποτέλεσμα, πράγμα το οποίο επιβεβαιώνει και το προηγηθέν εύρημα μας ότι ο Κ.1 ενημερώνετο πλήρως και δεόντως είτε εξ ίδιας πρωτοβουλίας είτε με πρωτοβουλία πρώην συνεργατών του στο γραφείο του. Είναι δεκτό και από τον Κ.1, καθώς και από τον Κ.2 πως ο πρώτος όντως τηλεφώνησε στον δεύτερο δυο-τρεις μέρες μετά τις 17/10/13 σε ώρες γραφείου και ζήτησε ενημέρωση. Με δεδομένο ότι αναφέρονται σε «*ώρες γραφείου*» εκλαμβάνουμε ότι αυτό το τηλεφώνημα δεν έγινε το Σαββατοκύριακο 19 προς 20 Οκτωβρίου αλλά είτε την Παρασκευή 18/10/13 είτε τη Δευτέρα 21/10/13. Τόσο ο ένας όσο και ο άλλος στις γραπτές ανακριτικές καταθέσεις τους είχαν αναφερθεί στη σχετική συνομιλία τους. Ο Κ.1 προέβαλε πως όταν έμαθε για την επίδοση (στον Κ.4) είχε πει στον Κ.2 «... *ότι ήταν λάθος αυτό που έγινε δικονομικά και ότι ο Δικαστής ορθά διέταξε νέα επίδοση*». Ο Κ.2 προέβαλε πως ενημερωθείς ο Κ.1 του είχε πει τότε «... *πολύ καλά σου είπε το Δικαστήριο, έτσι σας έμαθα στο Γραφείο;*» Προφορικά επίσης υποστήριξαν και οι δύο το πιο πάνω περιεχόμενο της συνομιλίας αυτής, όπως δηλαδή είχε καταγραφεί στις εν λόγω καταθέσεις τους (**Τεκμήρια 95 και 97**).

Σε σχέση με τα πιο πάνω κατ' αρχάς να σημειώσουμε πως προκαλεί εντύπωση η υπονοούμενη θέση και των δύο ότι ο Κ.1 κλήθηκε τόσο σύντομα, δηλαδή μόνο 30 ημέρες μετά την καταχώριση της αγωγής να μεταβεί για ένορκη δήλωση προς απόδειξη σε μια τέτοιου ύψους, είδους και σοβαρότητας υπόθεση, οι οποίες συνήθως δεν μένουν ανυπεράσπιστες (π.χ. η δική τους 1482/13), αλλά εντούτοις δεν διερωτήθηκε ούτε παραξενεύτηκε ούτε και ρώτησε να μάθει όταν πήγε να ορκιστεί τι έγινε και προχωρούσαν ερήμην της άλλης πλευράς. Είναι αυτονόητο για μας πως μόνο αν γνώριζε εκ των προτέρων δεν θα είχε τέτοια απορία.

Ασχέτως όμως αυτού να παρατηρήσουμε πως εν αντιθέσει με την επίμονη και κατά κύριο λόγο επιτηδευμένη προσπάθεια των Κ.1 και Κ.2 να αποκλείσουν οποιαδήποτε επαφή μεταξύ τους, αυτή είναι από τις ελάχιστες περιπτώσεις που (οι

Κ.1 και Κ.2) παραδέχονται ότι είχαν επικοινωνία για τη συγκεκριμένη αγωγή και η με τόση παρρησία παραδοχή τους για αυτή τη συγκεκριμένη επικοινωνία δεν είναι, κατά τη γνώμη μας, ασύνδετη με τις πιο πάνω εκατέρωθεν δηλώσεις τις οποίες επικαλούνται. Μάλιστα σε αυτή την περίπτωση ο Κ.1 επικοινωνήσε πολύ σύντομα μετά την απόπειρα απόδειξης της υπόθεσης ενώ αργότερα για τη δεύτερη επιτυχημένη προσπάθεια (8/11/13) προβάλλει ότι δεν έδειξε καμιά βιασύνη μέχρι και το τέλος Νοεμβρίου του 2013 και πως ούτε ο Κ.2 έσπευσε να τον ενημερώσει νωρίτερα, πράγμα που μας φαίνεται επίσης ιδιαίτερα παράδοξο, δεδομένης της σοβαρότητας της υπόθεσης και του δεδηλωμένου ενδιαφέροντος του Κ.1.

Δεν έχουμε πειστεί ότι κατά τη συνομιλία αυτή ο Κ.1 έμαθε κάτι για το οποίο επέπληξε τον Κ.2. Είμαστε βασικά πεπεισμένοι πως αν έτσι είχαν τα πράγματα, δηλαδή αν ο Κ.1 επέπληττε τον Κ.2 και ο τελευταίος όντως είχε θιγεί κατά τον τρόπο τον οποίον ο Κ.2 προσπαθούσε να μας πείσει, σίγουρα θα έσπευδε να ανακοινώσει την έκδοση της απόφασης στον Κ.1 αμέσως μετά τις 8/11/13. Βασικά δεν έχουμε πειστεί καθόλου πως τα προαναφερθέντα αποτέλεσαν μέρος της συνομιλίας την οποίαν είχαν λίγο μετά τις 17/10/13. Κρίνουμε πως αν είχαν έτσι τα πράγματα φυσιολογικό και λογικό θα ήταν ο Κ.2 να επιδιώξει και να ενημερώσει πολύ σύντομότερα και προσωπικά ο ίδιος τον Κ.1 για την απόφαση αποκαθιστώντας την τρωθείσα τιμή του λόγω της προσβολής που μας περιέγραφε και όχι να αφήσει την ενημέρωση αυτή στην τύχη ή σε άλλους στο αβέβαιο μέλλον.

Ανεξαρτήτως των πιο πάνω να προσθέσουμε περαιτέρω πως αναμφίβολα με τις πιο πάνω δηλώσεις τους τόσο ο Κ.1 όσο και ο Κ.2 ουσιαστικά προέβαλαν την αθωότητα τους μέσα από μια κατ' ισχυρισμόν μεταξύ τους σιχομουθία. Βασικά με τα προβαλλόμενα ως λεχθέντα εξυπηρετούνται και οι δύο δεδομένου ότι ο Κ.1 επικαλείται με αυτό τον τρόπο πλήρη άγνοια μέχρι εκείνη τη στιγμή για τον τρόπο επίδοσης και ο Κ.2 επικαλείται την άλλη θέση του, ότι δηλαδή εκείνος μόνος του είχε αποφασίσει την προσωπική επίδοση στον Κ.4. Υπ' αυτή την έννοια συνεπώς, ακόμα και εάν η κρίση μας επί της αξιοπιστίας για το θέμα ήταν διαφορετική, θα

κρίναμε ότι έχουν μηδενική αξία ως αυτοεξυπηρετικές δηλώσεις οι οποίες δεν επιτρέπονται.⁸²

Επιστρέφοντας στην πορεία της αγωγής σημειώνεται πάντως πως πριν καν αποσυρθεί η πρώτη αίτηση το κλητήριο δόθηκε για κανονική επίδοση στους Εναγομένους 1 και 2. Αυτή τη φορά δόθηκε όχι στον Μ.Κ.1, αλλά στον επιδότη Αριστείδου ο οποίος είχε επιδώσει και όλες τις άλλες αγωγές στα γραφεία της Διαχειρίστριας στη Λευκωσία. Προφανώς αυτό έγινε αμέσως μόλις κατέστη αντιληπτό ότι ο εκδικάζων Δικαστής δεν θα αποδεχόταν τις επιδόσεις προς δικηγόρο, οπότε μάλλον προς επίσπευση και εξοικονόμηση χρόνου κρίθηκε πως δεν υπήρχε οποιοσδήποτε λόγος να αναμένουν την απόσυρση της πρώτης αίτησης που κανονικά θα γινόταν στις 24/10/13. Εξ ου και η δεύτερη – κανονική πλέον επίδοση – επειεύχθη στις 22/10/13 και οι σχετικές ένορκες δηλώσεις ετοιμάστηκαν την επόμενη μέρα 23/10/13 (**Τεκμήρια 6 και 7**).

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η προφορική μαρτυρία του Κ.2 ότι μετά που μίλησε με τον Κ.1 είπε και αποφάσισε (μέσα του) ότι «... *πρέπει να γίνει σωστά η επίδοση αφού ανακαλύφθηκε το συγκεκριμένο λάθος*»⁸³. Ανεξαρτήτως λοιπόν της μη αποδοχής του πιο πάνω μέρους του περιεχομένου της συνομιλίας του με τον Κ.1, η δήλωση του αυτή ενώπιον μας επιβεβαιώνει αφ' εαυτής κατά την κρίση μας δύο συμπεράσματα. Πρώτον ότι ο Κ.2 είχε εξ αρχής πλήρη αντίληψη ότι ήταν λανθασμένος ο τρόπος επίδοσης που είχε επιλεγεί και δεύτερον ότι η χρήση του ρήματος «*ανακαλύφθηκε*» αναφέρεται στον εκδικάζοντα την αγωγή Δικαστή κατά τρόπον ο οποίος δημιουργεί την πεποίθηση σε μας ότι τόσο κατά την αρχική ανάθεση της επίδοσης όσο και κατά την προετοιμασία προς απόδειξη της αγωγής (αίτηση και ένορκη δήλωση) υπήρχε η προσδοκία μη «ανακάλυψης» από το Δικαστήριο της δικονομικά λανθασμένης επίδοσης.

Προκαλεί πάντως ισχυρή εντύπωση και η επιμονή του Κ.2 πως όταν έθετε τη διεύθυνση δικηγόρων προς επίδοση ήταν βέβαιος ότι αυτοί θα καταχωρούσαν εμφάνιση, καθώς και η προβληθείσα εξήγηση του πως, αν υποψιαζόταν ότι δεν θα

⁸² Δείτε «**Το Δίκαιο της Απόδειξης**», Τ. Ηλιάδη & Ν.Γ. Σάντη, σελ. 687.

⁸³ Δείτε πρακτικά ημερ. 2/6/16, σελ. 1334.

το έπρατταν, θα επέλεγε την κανονική επίδοση. Υπό τέτοιες περιστάσεις λογικά θα ήταν και βέβαιος ότι θα ακολουθούσε αντιδικία στην υπόθεση, λαμβανομένης υπόψιν και της εμπειρίας που είχε με τις παλαιότερες τους αγωγές. Έχουμε την άποψη πως αν αυτή ήταν η σκέψη του θα ήταν αναμενόμενο να ενημερώσει – έστω με ένα τυπικό τηλεφώνημα – κάποιον στην Κ.3 για την παράλειψη τους, πράγμα που θα εξοικονομούσε και χρόνο και έξοδα δεύτερης επίδοσης, υπό την έννοια που ο ίδιος επέμενε ότι είχε λάβει υπόψιν του εξαρχής κατά τη σύνταξη της αγωγής. Δηλαδή ακόμα και αν δεν είχαν οποιεσδήποτε σχέσεις με την Κ.3 και εάν εξαρχής δεν αποσκοπούσαν στην εξασφάλιση απόφασης ερήμην έπεται πως δεν ήταν και απαραίτητο να προχωρούν σε περαιτέρω διαδικασίες και έξοδα επιδόσεων. Δηλαδή αν ήθελε, ίσως θα μπορούσε, προς εξοικονόμηση εξόδων να προκαλέσει εμφάνιση των αντιδίκων του ακόμα και στη βάση των αρχικών επιδόσεων, εάν οι αντίδικοι δεν είχαν ένσταση.

Εννοείται βεβαίως πως οι αιτιάσεις του Κ.2 (ότι από τη στιγμή που δεν προώθησε την αίτηση ο ίδιος τότε δεν είχε κανένα λόγο να πάρει τηλέφωνο) δεν συνάδουν με τη λογική, δεδομένου ότι ήταν ο διευθύνων συνέταιρος, συνέταξε την αγωγή, επέλεξε την επίδοση, δίδοντας και τα κλητήρια στον Μ.Κ.1, ενημέρωνε τον Κ.1 και εμφανίστηκε να αποσύρει την αίτηση καθώς και στη δεύτερη αίτηση για απόδειξη της αγωγής. Ουσιαστικά λοιπόν είχε δραστήριο και ενεργό ρόλο στην προώθηση της αγωγής, όπως επιβεβαιώνεται και από όσα ακολούθησαν, και ο ρόλος αυτός δεν αναιρείται από το γεγονός ότι την πρώτη αίτηση υπέγραψε άλλη δικηγόρος.

Εν πάση περιπτώσει είναι δεκτό από τον Κ.2 ότι στις 24/10/13 εμφανίστηκε ο ίδιος και απέσυρε την πρώτη μονομερή αίτηση δηλώνοντας επί πρακτικού πως είχαν διενεργηθεί στο ενδιάμεσο νέες επιδόσεις.

Πολύ σύντομα μετά τη λήξη και πάλι άπρακτης της προθεσμίας για εμφάνιση, ο Κ.2 υπέγραψε τη δεύτερη μονομερή αίτηση για απόφαση η οποία καταχωρίστηκε στις 5/11/13. Δέχεται μάλιστα πως ο ίδιος έδωσε τις σχετικές οδηγίες σε άλλη δικηγόρο του γραφείου τους, η οποία συμμορφούμενη με αυτές ζήτησε και έλαβε την άδεια από το Δικαστήριο για τον εσπευσμένο ορισμό της (αίτησης) στις 8/11/13. Δηλαδή προφανώς πολύ συντομότερα από ότι θα ορίζετο στην κανονική

πορεία των πραγμάτων, αν κρίνουμε από το πότε είχε οριστεί η πρώτη αίτηση (που ήταν σε χρόνο πέραν των δυο εβδομάδων από την καταχώριση της)⁸⁴.

Η ένορκη δήλωση που ετοιμάστηκε για τη νέα προσπάθεια απόδειξης περιέχει μόνο δυο νέες παραγράφους (§30 και 31) και κατά τα άλλα είναι πανομοιότυπη με την πρώτη. Αυτή την υπέγραψε ο Κ.1 στις 8/11/13 ενώπιον Πρωτοκολλητή στη Λεμεσό, γεγονός το οποίο ως θέμα λογικής προϋποθέτει και πάλι ότι ενημερώθηκε σχετικά και μετέβη στο εν λόγω Δικαστήριο. Επίσης και για αυτή την περίπτωση ο Κ.1 δέχεται ότι ενημερώθηκε τηλεφωνικά σχετικά από την προηγούμενη μέρα πως δεν υπήρξε εμφάνιση και έπρεπε να υπογράψει ξανά την ένορκη δήλωση.

Παρέλκει, θεωρούμε, να σχολιάσουμε τη θέση του Κ.1 ότι λόγω της δικής του θεσμικής ιδιότητας (του Β.Γ.Ε.) θα ήταν «*υψίστως αντιδεοντολογικό*» εάν ο ίδιος τηλεφωνούσε στους αντιδίκους του και ζητούσε να μάθει γιατί δεν καταχώρισαν εμφάνιση⁸⁵. Αρκεί να πούμε πως κατά τη γνώμη μας κανένα ζήτημα αντιδεοντολογίας δεν τίθεται από μια ενδεχόμενη τέτοια συμπεριφορά ούτε και θα μπορούσε να θεωρηθεί ως παρέμβαση ενός αξιωματούχου στα εσωτερικά ενός ιδιωτικού γραφείου. Αντιθέτως, μάλιστα, από τους πιο πολλούς θα θεωρείτο ως μια ευγενής χειρονομία από αντίδικο ή συνάδελφο, λαμβανομένου υπόψιν ότι τους προφυλάσσει από ανεπιθύμητες συνέπειες όπως η έκθεση απέναντι σε πελάτες τους.

Κατά την παρούσα ακροαματική διαδικασία δεν έχει διερευνηθεί το κατά πόσον ο Κ.2, έχοντας πλέον αναλάβει τον χειρισμό της δεύτερης αίτησης, συνάντησε τον Κ.1 στο Δικαστήριο στις 8/11/13 ή με ποιο τρόπο εν πάση περιπτώσει δόθηκε η ένορκη δήλωση στον Κ.1 για να ορκιστεί και πώς αυτή επιστράφηκε στον Κ.2. Πάντως είναι βέβαιο όμως πως αυθημερόν ο Κ.2 την είχε στην κατοχή του και προχώρησε μέσω αυτής στην απόδειξη της αγωγής, οπότε και εκδόθηκε η προαναφερθείσα απόφαση (**Τεκμήριο 11**).

---

⁸⁴ Συμφώνως των παραδεκτών γεγονότων ημερ. 17/9/15 (Τεκμήριο Α) η αίτηση αυτή με βάση τον προγραμματισμό του Πρωτοκολλητηίου του Ε.Δ. Λεμεσού θα οριζόταν σε μεταγενέστερο στάδιο (τουλάχιστον 7 ημερών μετά την καταχώριση της).

⁸⁵ Δέστε πρακτικά ημερ. 12/4/16, σελ. 945.

Το ουσιώδες μέρος της απόφασης αυτής ήταν η έγκριση της αξίωσης υπ' αρ. Γ στο κλητήριο. Βασικά διατάχθηκαν οι Εναγόμενοι 1 και 2 και ή οι αντιπρόσωποι και ή οι υποκατάστατοι αυτών όπως:

«.... με την επίδοση της .... απόφασης .... προχωρήσουν αμέσως στον **συμψηφισμό** της απομειωμένης κατάθεσης .... η οποία στις 26/03/2013, συμποσούτο στις **€739.437,40** .... επ' ονόματι της Ενάγουσας 1, μαζί **με το χρέος** της Ενάγουσας 4 αρχικά και ή της Ενάγουσας 2, καταληκτικά, δηλαδή το $\frac{1}{2}$ του χρέους της Εναγομένης 6 (προφανώς εννοείτο της Ενάγουσας 6), όπως τούτο υπήρχε την 30/03/2013....»

Όσον αφορά τα εμπλεκόμενα ποσά θα πρέπει να σημειώσουμε ότι αναφορές σε αυτά γίνονται κατά πρώτον τόσο από τους Ενάγοντες στην αγ. 3987/13, όσο και από τον Κ.1 στην ένορκη δήλωση του ημερ. 8/1/15. Κατά δεύτερο εντοπίζονται σχετικές αναφορές σε τραπεζική κατάσταση ημερ. 20/5/13 η οποία φέρεται εκδοθείσα από τη Λαϊκή και εντοπίζεται στον δικηγορικό φάκελο της Κ.3, **Τεκμήριο 82**, επισυνημμένη σε αλληλογραφία προς τη δικηγόρο της Κ.3 Μ. Τζιούτ και επεξηγούνται από περαιτέρω αλληλογραφία στην οποίαν ήδη αναφερθήκαμε.

Έχοντας υπόψιν τα στοιχεία αυτά θα πρέπει περαιτέρω να σημειώσουμε πως τα ποσά τα οποία προέρχονται από πλευράς Κ.1 και Εναγόντων στην αγωγή είναι ελαφρώς μικρότερα από αυτά της εν λόγω τραπεζικής κατάστασης. Αυτό οφείλεται βεβαίως στο ότι εν τέλει το ποσόν της κατάθεσης της RICNI ήταν κάπως ψηλότερο στις 20/5/13 από ότι αυτό που υπολόγιζε ο Κ.1 για τις 25/3/13. Επειδή πρόκειται για μικροδιαφορές στα ποσά, οι οποίες εν τέλει ήταν και προς όφελος (αριθμητικά) του Κ.1 και επειδή όσον αφορά το τελικό ποσό απομείωσης δηλώθηκε ως παραδεκτό πως ήταν €515.679,99 το οποίο και αναφέρεται όντως στην πιο πάνω τραπεζική κατάσταση καταλήγουμε σε εύρημα πως τα αληθή ποσά είναι αυτά που αναφέρονται σε αυτή (στην κατάσταση).

Συνάγεται λοιπόν πως η κατάθεση της RICNI στις 20/5/13 είχε ανέλθει στις €739.440,40. Αφαιρέθηκε ποσό €100.000 ως εξασφαλισμένη κατάθεση και τοποθετήθηκε σε ξεχωριστό λογαριασμό στη Λαϊκή (ως παραδέχεται ο Κ.1 στην παρ. 10 της ένορκης δήλωσης του). Από το εναπομείναν ποσό των €639.440,40 αφαιρέθηκε ποσό €123.760,41 το οποίο, (ως αναφέρει και ο Κ.1 στην παρ. 22(α) της ένορκης δήλωσης του) εγκρίθηκε στις 23/5/13 προς συμψηφισμό με προσωπικά του χρέη ή χρέη άλλων εταιρειών του με αποτέλεσμα να παραμείνει το δηλωθέν ως απομειωθέν ποσό των €515.679,99. Σημειώνουμε πως ο εγκριθείς στις 23/5/13 συμψηφισμός για το μεγαλύτερο του ποσό (των €99.631,95) υλοποιήθηκε στις 5/6/13 ως προκύπτει από την αλληλογραφία της Μ. Τζιούτ με λειτουργούς της Λαϊκής (βλ. e-mail ημ. 7/10/14).

Είναι αυτονόητο βεβαίως πως τόσο κατά την καταχώρηση όσο και κατά την έκδοση της απόφασης υπήρχε οφειλόμενο υπόλοιπο βάσει του πιο πάνω δανείου, διαφορετικά δεν θα υπήρχε λόγος να καταχωριστεί τέτοια αγωγή. Να σημειώσουμε επ' αυτού ότι από κατάσταση της Λαϊκής, η οποία εντοπίζεται στο **Τεκμήριο 82** φαίνεται ότι το όλον χρέος της Dare (Ενάγουσας 6) ανήρχετο στις 22/2/12 σε €620.491. Δεν έχουμε βέβαια το ακριβές υπόλοιπο κατά την καταχώριση της αγωγής 3987/13 και ούτε αναφέρεται στην έκθεση απαίτησης κάτι πέραν της δήλωσης ότι το αρχικό δάνειο ήταν για €600.000. Προφανώς ούτε και οι Ενάγοντες είχαν ακριβή στοιχεία, εξ ου και στο αιτητικό Γ της αγωγής συμπεριέλαβαν τη φράση «*όπως τούτο υπήρχε την 30/3/13*» συν τόκους κ.λ.π., συνδέοντας προφανώς την πιο πάνω ημερομηνία με τη δημοσίευση της ΚΔΠ 104/13 (29/3/13) και την απομείωση που είχε αποφασιστεί. Πάντως ο ίδιος ο Κ.1 στην ένορκη του δήλωση ημ. 8/1/15 δέχεται ότι για το δάνειο αυτό, του 2008, πληρώνοντο δόσεις «*€2.000 περίπου μηνιαίως, μέχρι όμως και τον Φεβρουάριο του 2013, από το ποσό των τόκων της κατάθεσης, τακτής προθεσμίας των €730.000*» (παρ. 14 και 15). Όλα τα πιο πάνω συνάδουν και με το ότι όταν εν τέλει η Τράπεζα Κύπρου στις 17/7/15 καταχώρισε την αγωγή της 2937/15, **Τεκμήριο 251** για το δάνειο αυτό, αξίωσε ποσόν €747.811,86 το οποίο μάλλον δημιουργήθηκε λόγω και του τερματισμού καταβολής των δόσεων. Ακόμα λοιπόν και εάν μεταξύ Φεβρουαρίου 2012 είχαν καταβληθεί μέχρι τον Φεβρουάριο του 2013 άλλες €24.000 (12 x 2.000) και πάλι το χρέος κυμαίνετο κατά τον Μάρτιο του 2013 περί τις €600.000 σίγουρα, αν όχι

περισσότερο σε περίπτωση συνυπολογισμού τόκων, επιβαρύνσεων και άλλων συναφών χρεώσεων.

Να σημειωθεί πως με την εγκριθείσα επίσης αξίωση Δ οι Εναγόμενοι 1 και 2 διατάχθηκαν όπως με την υλοποίηση του συμφηφισμού απαλλάξουν το ½ μερίδιο τεμαχίου της Dare (Ενάγουσας 6) από οποιαδήποτε υποθήκη είχε εγγραφεί προς όφελος της Λαϊκής κατά τη σύναψη του δανείου.

Ο Κ.2 δέχεται ότι η ως άνω απόφαση ζητήθηκε σύντομα μετά την έκδοση της. Όντως όπως ήδη αναφέραμε, αυτή συντάχθηκε στις 26/11/13 και φροντίδι του Κ.2 επιδόθηκε στις 29/11/13 στο γραφείο της Διαχειρίστριας και μετά από κάποιες ενέργειες ακολούθησε η αίτηση παραμερισμού, στις 25/2/14.

Λόγοι Μη Εμφάνισης στην Αγωγή 3987/13

Ενόψει της προωθούμενης εκδοχής της Κατηγορούσας Αρχής η έκδοση της ερήμην αυτής απόφασης, παρά τις επιδόσεις τόσο σε δικηγόρο των Εναγομένων, όσο και στους ίδιους, επιβάλλει τη διερεύνηση των λόγων και συνθηκών υπό τις οποίες η εν λόγω αγωγή παρέμεινε χωρίς εμφάνιση και ανυπεράσπιστη, έχοντας την προαναφερθείσα κατάληξη.

Επ' αυτού θα πρέπει καταρχάς να σημειωθεί πως στη συνοδεύουσα την αίτηση παραμερισμού ένορκη δήλωση, **Τεκμήριο 13**, είχε προβληθεί πως οι δικηγόροι της Κ.3, οι οποίοι χειρίζοντο τις αγωγές αυτής της φύσεως, θεώρησαν εκ παραδρομής και ή λάθους και ή αβλεψίας ότι επρόκειτο για την αγ. 1482/13 και γι' αυτό παρέλειψαν να εμφανιστούν.

Η καταχώριση και η πορεία της αγ. 1482/13 μέχρι και την 1/11/13 συνιστούν παραδεκτά γεγονότα (**Τεκμήριο Α**). Στην αγωγή εκείνη Ενάγουσα ήταν μόνο η Ricni Secretarial Services Ltd και υπήρχαν επτά Εναγόμενοι. Στην επίδικη 3987/13 τα πράγματα ήταν κάπως αντίστροφα. Υπήρχαν έξι Ενάγοντες, εκ των οποίων δύο (εταιρείες) έφεραν στο όνομα τους τη λέξη "Ricni" και δυο Εναγόμενοι. Στην αγ. 1482/13 η Ενάγουσα είχε καταχωρίσει αίτηση για ενδιάμεσο διάταγμα

και στα πλαίσια εκείνης (της αίτησης) είχαν γίνει πέντε εμφανίσεις από δικηγόρους της Κ.3 μεταξύ 26/4/13 έως 18/7/13 και ακολούθησαν ακόμα δύο, ήτοι στις 8/10/13 και 1/11/13, οπότε επιφυλάχθηκε απόφαση, η οποία εκδόθηκε στις 6/11/13. Ειδικότερα, στις επτά αυτές δικασίμους είχαν εμφανιστεί οι δικηγόροι Μ. Τζιούτ, Χ. Αχιλλέως και Χ. Πυρκώτου (τέσσερις, δύο και μια φορά αντίστοιχα).

Πέραν αυτού θα πρέπει να σημειωθεί πως ο Κ.4 εξαρχής με την κατάθεση του, **Τεκμήριο 96**, δέχθηκε ότι στις 16/9/13 είχε γίνει προσωπική επίδοση στον ίδιο. Προέβαλε τότε πως βλέποντας το όνομα της Ενάγουσας 1 παρασύρθηκε και νόμισε ότι αφορούσε την παλαιότερη αγ. 1482/13 (**Τεκμήριο 18**) επειδή Ενάγουσα σε εκείνην ήταν η Ενάγουσα 1 της αγ. 3987/13 το κλητήριο της οποίας τού επιδόθηκε στις 16/9/13 (δηλ. η Ricni). Ισχυρίστηκε στο **Τεκμήριο 96** πως λειτούργησε με τον ίδιο τρόπο και όταν αργότερα η Διαχειρίστρια τού έστειλε το κλητήριο της αγ. 3987/13, εξ ου και ανέφερε στην εν λόγω κατάθεση του ότι η απόφαση εκδόθηκε από λάθος δικό του και σε άλλο σημείο της ότι ήταν λάθος του γραφείου τους και ειδικώς δικό του.

Σημειώνεται όμως πως αργότερα, στη γραπτή δήλωση του, **Έγγραφο 25**, σαφώς φάνηκε να αναιρεί τη θέση για δικό του λάθος, υπό την έννοια δηλαδή που το είχε εξηγήσει στο **Τεκμήριο 96**. Ειδικότερα, στο **Έγγραφο 25**, αφού ανέφερε πως υπεύθυνη για το άνοιγμα των φακέλων, καθώς και τη φύλαξη – αρχειοθέτηση των εγγράφων ήταν η γραμματέας του, (η Μ.Υ.4(4)), εξήγησε πως όταν δεχόταν στον κ. Καλλή ότι ο ίδιος έκαμε λάθος ήταν υπό την έννοια πως ως ο υπεύθυνος δικηγόρος της Γ' Ομάδας του Δικαστηριακού Τμήματος θεωρούσε ότι είχε την «... ευθύνη για οποιοδήποτε τυχόν λάθος συνέβαινε στο εν λόγω τμήμα, ανεξαρτήτως του ποιος έφερε την ευθύνη για το λάθος».

Στην ίδια δήλωση του, **Έγγραφο 25**, αναφέρεται γενικά σε «μηχανική διαδικασία» επίδοσης εγγράφων προς τον ίδιο και ερχόμενος ειδικά στις 16/9/13 προβάλλει πως «προφανώς λόγω φόρτου εργασίας» είχε τότε σχηματίσει την εντύπωση ότι το συγκεκριμένο κλητήριο (**Τεκμήριο 1**) αφορούσε την ήδη εκκρεμούσα αγωγή υπό της Ricni (**Τεκμήριο 18**) και εξέλαβε ότι γι' αυτό επιδόθηκε στον ίδιο, οπότε μηχανικά το παρέδωσε στην Μ.Υ.4(4), χωρίς ο ίδιος να ασχοληθεί καθόλου με το

περιεχόμενο του. Επικαλέστηκε βασικά ότι δημιουργήθηκε σύγχυση εξαιτίας του ονόματος της Ricni, το οποίο υπήρχε και στις δυο αγωγές.

Για τη μεταγενέστερη επίδοση ημ. 22/10/13 δεν επανέλαβε στο **Έγγραφο 25** την προβληθείσα στο **Τεκμήριο 96** θέση του, ότι είχε λειτουργήσει με τον ίδιο τρόπο. Δεν αναφέρθηκε δηλαδή σε παραλαβή κλητηρίου από τη Διαχειρίστρια και σε τυχόν δικές του ενέργειες σχετικά με αυτό. Αντιθέτως τόνισε ότι την πρωτότυπη επιστολή της Διαχειρίστριας ημ. 1/11/13 την είδε μετά την τηλεφωνική ενημέρωση της οποίας έτυχε από τη Διαχειρίστρια περί τα τέλη Νοεμβρίου του 2013 για την έκδοση απόφασης, οπότε τότε αντιλήφθηκε – ως ισχυρίζεται – ότι προφανώς είχε γίνει κάποιο λάθος.

Πλην όμως, για πρώτη φορά τώρα στο **Έγγραφο 25** αναφέρθηκε και σε ηλεκτρονική αλληλογραφία του με την Παπαλεοντίου σχετική με την αγ. 3987/13, υποστηρίζοντας ότι αυτή ανακαλύφθηκε μετά την κλήση των Κατηγορουμένων σε απολογία και κατόπιν προτροπής του κ. Α. Μαρκίδη να ελέγξουν την τυχόν ύπαρξη τέτοιου είδους αλληλογραφίας της επίμαχης περιόδου. Παρουσίασε σχετικά:

(α) **Τεκμήριο 327**

Φερόμενο ως εκτυπωθέν από τη δική του ηλεκτρονική ταχυδρομική διεύθυνση και ως προωθηθέν από τον ίδιο προς την Μ.Υ.4(4), αυθημερόν, ηλεκτρονικό μήνυμα της Μ.Υ.3(4) (από το γραφείο της Διαχειρίστριας) ημ. 23/10/13 στο οποίο καταγράφεται ότι η αγ. 3987/13 παρελήφθη στις 22/10/13 και ότι τα διοριστήρια θα στέλλοντο την επόμενη εβδομάδα.

(β) **Τεκμήριο 328**

Φερόμενο ως εκτυπωθέν από την ηλεκτρονική ταχυδρομική διεύθυνση της Μ.Υ.4(4) μήνυμα της Μ.Υ.3(4) ημερ. 12/11/13 προς την Μ.Υ.4(4) στο οποίο περιέχεται το κείμενο «όπως μιλήσαμε» και στο οποίο η πρώτη συμπεριλαμβάνει και το παλαιότερο της μήνυμα ημερ. 23/10/13, δηλαδή το **Τεκμήριο 327**.

(γ) **Τεκμήριο 329**

Μηνύματα παρόμοιου περιεχομένου με το **Τεκμήριο 327** αλλά φερόμενα ως εκτυπωθέντα από την ηλεκτρονική ταχυδρομική διεύθυνση της Μ.Υ.4(4).

Στην ίδια γραπτή του δήλωση, για το **Τεκμήριο 327** και δη το προωθηθέν ο Κ.4 προέβαλε πως δεν το θυμόταν καθόλου όταν έδιδε την κατάθεση του, στον κ. Καλλή. Όσον αφορά το **Τεκμήριο 328** είπε πως στάληκε ξανά από την Μ.Υ.3(4) επειδή η Μ.Υ.4(4) ζήτησε κάτι τέτοιο όταν δεν εντόπιζε τα κλητήρια ως επισυνημμένα στην (ταχυδρομική) επιστολή ημ. 1/11/13 με σκοπό να ετοιμάζε σημείωμα εμφάνισης. Προσέθεσε, όσον αφορά το **Τεκμήριο 329** (ή **327**), πως η Μ.Υ.4(4) του ανέφερε εκ των υστέρων ότι πολύ πιθανόν η ίδια να μην το είχε δει ή ότι και να το είχε δει τότε, εκ παραδρομής δεν το είχε εκτυπώσει με αποτέλεσμα (η ίδια) να έχει την εντύπωση ότι ουδέποτε έλαβε γνώση για την ύπαρξη του και δεν μπορούσε να της καταλογίσει λάθος.

Προφορικά ο Κ.4 δέχθηκε ότι όλες οι αγωγές εναντίον της Λαϊκής και της Διαχειρίστριας στέλλοντο κοντά του και με ηλεκτρονικό μήνυμα (από την Μ.Υ.3(4)) και με (ταχυδρομική) επιστολή. Η τελευταία περιελάμβανε και τα αναγκαία διοριστήρια και παραλαμβάνετο κατά πρώτον στα γραφεία τους στη Λευκωσία και στη συνέχεια έφθανε στην Μ.Υ.4(4) στη Λεμεσό. Δέχθηκε επίσης ότι το ηλεκτρονικό μήνυμα έφθανε κατ' αρχάς κατευθείαν στον ίδιο. Δεν έχουμε κανένα λόγο να αμφιβάλλουμε για τη γενικότερη τακτική, ανεξαρτήτως των ειδικότερων γεγονότων της παρούσας. Άλλωστε υπήρξε και ταυτόσημη υποβολή της Κατηγορούσας Αρχής ως προς αυτή (την πρακτική) και συνεπώς δεχόμαστε ότι έτσι είχαν τα πράγματα κατά τον ουσιώδη χρόνο⁸⁶.

Προκαλεί αλγεινή εντύπωση βέβαια το ότι ενώ ο Κ.4 εμφανίζετο διατεθειμένος και δήλωνε ότι αναλαμβάνει την ευθύνη για το προβαλλόμενο λάθος, εντούτοις αρνείτο κατηγορηματικά ότι τα ηλεκτρονικά μηνύματα στέλλοντο προσωπικά σε αυτόν με

⁸⁶ Δείτε Νικόλας Μαρσέλλο κ.α. ν. Κωνσταντίνου, Ποιν. Εφ. 167/13, ημ. 18/1/17.

σκοπό να έχει ο ίδιος τον έλεγχο της διαδικασίας, λέγοντας πως ήταν υπεύθυνος για «*συγκεκριμένες υποθέσεις*», και υπονοώντας πως η επίμαχη δεν ήταν ανάμεσα σε αυτές.

Εν πάση περιπτώσει δεν αμφισβητείται ότι η συνέχεια, με βάση την πρακτική, ήταν πως όταν η Μ.Υ.4(4) παρελάμβανε την επιστολή με τα διοριστήρια προχωρούσε εντός των επόμενων ημερών, και πάντως εμπρόθεσμα, στην καταχώριση σημειώματος εμφάνισης.

Επαναλαμβάνουμε πως καταθέτοντας ενόρκως ο Κ.4 υπήρξε ιδιαίτερα ασαφής σε πολλά στάδια της μαρτυρίας του. Σε αρκετές περιπτώσεις χρειάστηκε ιδιαίτερη προσπάθεια να αντιληφθούμε το νόημα των λεγομένων του. Η ασάφεια αυτή βεβαίως δεν είναι ικανή αφ' εαυτής να τον κατατάξει στους αναξιόπιστους μάρτυρες, πλην όμως αναμφίβολα είναι στοιχείο το οποίο συνεκτιμάται και επηρεάζει ουσιαδώς τη βασιμότητα των όσων επικαλείται. Σημειώνουμε πως είχαμε το πλεονέκτημα να μελετήσουμε επισταμένα και τη γραπτή αποτύπωση της μαρτυρίας του μέσω των πρακτικών. Εξ όσων λοιπόν δύναται να γίνει αντιληπτό μέσα από το σύνολο της μαρτυρίας του η όλη εκδοχή του Κ.4 σκιαγραφείται ως εξής:

1. Στις 16/9/13 παραλαμβάνοντας τα κλητήρια θεώρησε ότι αφορούσαν την παλαιότερη αγωγή οπότε είπε στην Μ.Υ.4(4) «*να μπει στον φάκελο*», εννοώντας αυτόν της αγ. 1482/13.
2. Η Μ.Υ.4(4) δεν αντιλήφθηκε κάτι διαφορετικό και υπακούοντας, απλώς τοποθέτησε τα κλητήρια στον υφιστάμενο δικηγορικό φάκελο της αγ. 1482/13.
3. Στις 23/10/13 ο ίδιος παρέλαβε μεν το ηλεκτρονικό μήνυμα από τη Μ.Υ.3(4) με επισυνημμένα κλητήρια (**Τεκμήριο 327**) αλλά και πάλι, αν και δεν άνοιξε τα επισυνημμένα, θεώρησε ότι το μήνυμα αφορούσε την παλαιότερη αγωγή και απλώς αυθημερόν προώθησε το μήνυμα στη Μ.Υ.4(4).

4. Όπως του εξήγησε πολύ αργότερα, η Μ.Υ.4(4) πολύ πιθανόν η ίδια να μην είδε το **Τεκμήριο 327** ή και να μην το εκτύπωσε αυτό οπότε και πάλι εκείνη δεν έπραξε ουδέν για την αγ. 3987/13.
5. Η Διαχειρίστρια απέστειλε επιστολή ημερ. 1/11/13 με τα διοριστήρια, **Τεκμήριο 104**, η οποία παρελήφθη μεν από τη Μ.Υ.4(4) στις 11/11/13, και την οποία ο ίδιος δεν είχε δει τότε αλλά περί τα τέλη Νοεμβρίου του 2013.
6. Μετά την παραλαβή του **Τεκμηρίου 104** η Μ.Υ.4(4) είχε και τηλεφωνική επικοινωνία με τη Μ.Υ.3(4) αναζητώντας τα κλητήρια. Στη βάση δε της επικοινωνίας αυτής η Μ.Υ.4(4) παρέλαβε και νέο ηλεκτρονικό μήνυμα ημερ. 12/11/13, **Τεκμήριο 328**, με τα κλητήρια. Τόσο για την επικοινωνία αυτή όσο και για το **Τεκμήριο 328** ο ίδιος πληροφορήθηκε μετά το εκ πρώτης όψεως στάδιο στην παρούσα υπόθεση, ήτοι μετά τις 3/3/16.
7. Στις 29/11/13 ο ίδιος είχε συνομιλία με τη Διαχειρίστρια οπότε ενημερώθηκε για την έκδοση της απόφασης. Μετά από αυτό και κατά την έρευνα τους τότε στο γραφείο εντόπισαν το ηλεκτρονικό μήνυμα ημερ. 23/10/13 και την επιστολή ημερ. 1/11/13 οπότε συνειδητοποίησαν για πρώτη φορά ότι είχε γίνει κάποιο λάθος από το γραφείο τους στο θέμα εμφάνισης. Ο ίδιος είδε για πρώτη φορά την επιστολή ημερ. 1/11/13 λίγο μετά τις 29/11/13.
8. Τόσο στην αίτηση παραμερισμού (25/2/14) όσο και στην απάντηση προς τον Δρα Κοιλιάρη (15/9/14) είχαν αναφέρει ότι εκ παραδρομής δεν καταχώρισαν εμφάνιση λόγω σύγχυσης με την παλαιότερη αγωγή.
9. Όταν κατέθεσε στον κ. Καλλή στις 19/3/15 δεν θυμόταν ότι είχε προωθήσει το μήνυμα ημερ. 23/10/13 προς τη Μ.Υ.4(4). Αυτό το γεγονός το εντόπισε μετά το εκ πρώτης όψεως στάδιο (3/3/16) στη νεότερη έρευνα της ηλεκτρονικής αλληλογραφίας στο γραφείο τους. Κατά την ίδια έρευνα εντοπίστηκε και το μήνυμα που έλαβε η Μ.Υ.4(4) από τη Μ.Υ.3(4) ημερ. 12/11/13, οπότε και η πρώτη του εξήγησε πως προέκυψε η αποστολή του στην ίδια.

Εισερχόμενοι στην εξέταση των διαφόρων αυτών εκδοχών πριν από οτιδήποτε άλλο θα πρέπει να πούμε πως αναμφίβολα επιβάλλεται η συναξιολόγηση και των θέσεων της Μ.Υ.3(4), και κυρίως αυτών της Μ.Υ.4 (4) με τις προβληθείσες από τον Κ.4 θέσεις, ούτως ώστε να εξεταστεί η βασιμότητα τους.

Πρώτη Επίδοση (16.9.13)

Έχοντας παραθέσει τις βασικές θέσεις του Κ.4 θα πρέπει να παρατηρήσουμε πως κατ' αρχάς – και ανεξαρτήτως της μαρτυρίας του Μ.Κ.1 (και της αποδεκτής θέσης του για όσα του είπε ο Κ.2) μας προκαλεί εντύπωση η θέση του (Κ.4) ότι όταν παρέλαβε τα κλητήρια από τον Μ.Κ.1 θεώρησε χωρίς πολλή σκέψη ότι αφορούσαν την παλαιότερη αγωγή 1482/13.

Θα αναμέναμε ότι το πρώτο πράγμα που θα τον προβλημάτιζε και θα τον έθετε σε κάποια εγρήγορση θα ήταν η ίδια η παρουσία στο γραφείο του ενός ιδιώτη επιδότη με κλητήρια δεδομένου ότι κανονικά αυτά επιδίδονται στους εκάστοτε εναγομένους τους οποίους αφορούν, ενώ ακόμα και αν αφορούν τροποποίηση συνήθως παραδίδονται στον αντίδικο (και δεν επιδίδονται με επιδότη). Ειδικά όταν ο ίδιος παρουσιάζει την εικόνα ότι τηρείτο ενήμερος για την πορεία της αγ. 1482/13 λέγοντας: (i) **στο Τεκμήριο 96** «... τονίζω ότι σε εκείνο το διάστημα, ήταν συνεχώς που οριζόταν η διαδικασία για το συντηρητικό διάταγμα στην αγωγή 1482/13», (ii) προφορικά ότι «... και τον Σεπτέμβριο ... και τον Οκτώβρη ... ήξερα και για τα interim order ότι ήταν για ακρόαση της Ricni... Αφού ήξερα, ήταν μέσα στον νου μου».

Η θέση του ότι γενικά δεν γνώριζε το χρώμα των κλητηρίων (ότι είναι μπλε) δεν μας έχει πείσει καθόλου. Πρόκειται για δικηγόρο με πολυετή εμπειρία (από το 1997) σε μεγάλο γραφείο και θεωρούμε ότι είναι βασικότατη γνώση την οποίαν κατείχε. Άλλωστε η αναφορά του ότι αυτά που του επιδόθηκαν, δηλαδή τα μπλε κλητήρια, μπορούσε να αφορούσαν τροποποίηση κλητηρίου στην παλαιότερη αγωγή καταδεικνύει ακριβώς ότι είχε γνώση πως και σε αυτή την περίπτωση κάποιο τροποποιηθέν κλητήριο επανακαταχωρείται με το συγκεκριμένο χρώμα. Σημειώνουμε πως πρόκειται για γνώση την οποίαν κατείχε ακόμα και η Μ.Υ.4(4).

Βεβαίως δεδομένου ότι τηρείτο ενήμερος για τη 1482/13 θεωρούμε λογικό να γνώριζε και ότι η μόνη διαδικασία που υπήρχε και προχωρούσε εν σχέσει με εκείνη ήταν αυτή του ενδιάμεσου διατάγματος και ότι δεν είχε προηγηθεί αίτηση ή έγκριση τροποποίησης κλητηρίου. Προσθέτουμε πως κατά την επίδοση που του έγινε ο ίδιος υπέγραψε παραλαβή με ημερομηνία 16/9/13 σε δύο κλητήρια, ήτοι ένα για κάθε εναγόμενο (και όχι σε ένα), τα οποία σαφώς και δεν έφεραν οποιαδήποτε προβλεπόμενη σημείωση για τροποποίηση τους, όπως θα επέβαλλαν οι Θεσμοί Πολιτικής Δικονομίας σε τέτοια περίπτωση. Συνεπώς δεν υπήρχε οποιοδήποτε υπόβαθρο το οποίο θα οδηγούσε οποιονδήποτε στο να τα εκλάβει ως τροποποιηθέντα κλητήρια.

Τα πιο πάνω, σε συνδυασμό με το ότι υπήρχαν έξι Ενάγοντες, έστω και αν το όνομα της Ενάγουσας 1 άρχιζε με τη λέξη “RICNI” σε αντίθεση με παλαιότερη αγωγή η οποία είχε μόνο μίαν Ενάγουσα δεν δικαιολογούν τη σύγχυση που επικαλείται ο Κ.4 και δεν έχουμε πειστεί ότι ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα ένας τέτοιος ισχυρισμός.

Εν πάση περιπτώσει αδυνατούμε να αντιληφθούμε για ποιο λόγο το μόνο που θα ερωτούσε κάποιος που παρέλαβε δύο τέτοια κλητήρια είναι αν υπήρχε interim order. Ειδικά στην περίπτωση αυτή, στην οποίαν ο ίδιος επιμένει ότι τη σύγχυσε με την παλαιότερη αγωγή και εφόσον ισχυρίζεται ότι ήταν ήδη ενήμερος για τις εμφανίσεις του γραφείου τους στην ενδιάμεση διαδικασία, τότε δεν έπρεπε να είχε οποιαδήποτε απορία περί τούτου. Λογικά δηλαδή θα έπρεπε να ήταν βέβαιος ότι υπήρχε interim order και να δώσει τις οδηγίες που λέει ότι έδωσε απευθείας στην Μ.Υ.4(4), χωρίς να αναμένει να του πει εκείνη αν υπήρχε ή όχι (interim order). Δεν υπήρχε νόημα ή λόγος να ρωτήσει από τη στιγμή που μόνο μια διαδικασία υπήρχε στην παλαιότερη αγωγή για την οποία δέχεται ότι ήταν ενήμερος.

Όσον αφορά τη Μ.Υ.4(4) Σόνια Παπαλεοντίου σημειώνουμε πως υπηρετούσε ως δικηγορική υπάλληλος από το 2002. Μέχρι το 2013 είχε εμπειρία 11 ετών στο Δικαστηριακό Τμήμα της Κ.3. Διαπιστώσαμε πως γνώριζε πολύ καλά τις διαδικασίες όχι μόνο του γραφείου στο οποίο εργαζόταν, αλλά και των δικαστικών

σε όποιο βαθμό ήταν αναγκαίο προς εκτέλεση των δικών της καθηκόντων. Γνώριζε τη διάκριση των κλητηρίων σε τύπου Δ.2, θ.1 και Δ.2, θ.6 (μάάλιστα και με αναφορά σε «Ο.2 r.1 ή r.6»). Κυρίως όμως γνώριζε πάρα πολύ καλά τα δικά της καθήκοντα όταν παραλάμβαναν ηλεκτρονικά μηνύματα από τη Διαχειρίστρια με κλητήρια εντάλματα και την παρεπόμενη ανάγκη για καταχώριση σημειωμάτων εμφάνισης και ανοίγματος δικηγορικού φακέλου. Προέβαλε πως όταν κάποια στιγμή της φώναξε ο Κ.4, τη ρώτησε «*πού βρίσκεται η υπόθεση Ricini;*» και της είπε να τα τοποθετήσει στον φάκελο τους όταν του είπε πως εκκρεμεί interim order, οπότε το έπραξε.

Μας προκαλεί εντύπωση και γι' αυτήν το γεγονός πως παρά την εμπειρία της προβάλλει πως ούτε αυτή παρατήρησε κάτι στα κλητήρια που να την έθετε σε εγρήγορση. Ούτε αριθμό, ούτε ημερομηνία καταχώρισης της αγωγής, ούτε διαδικούς. Αν μη τι άλλο θα αναμέναμε να διερωτηθεί δεδομένου ότι είχε την πρώτη συνομιλία με τον επιδότη Μ.Κ.1 και είχε αντιληφθεί πως εκείνος κρατούσε κλητήρια τα οποία ήθελε να επιδώσει στον Κ.4. Αν δε, συνυπολογίσουμε και το ότι η ίδια υπήρξε αυτήκοος μάρτυς της τηλεπικοινωνίας του Μ.Κ.1 με τον Κ.2, θα λέγαμε πως λογικά αντιλήφθηκε ότι πρόκειται για επίδοση αγωγής. Παρά ταύτα όμως προβάλλεται και από την ίδια πως δεν αντιλήφθηκε κάτι τέτοιο ούτε εκείνη τη στιγμή ούτε αργότερα όταν τα παρέλαβε από τον Κ.4.

Δεύτερη Επίδοση (22/10/13)

Όσον αφορά τη δεύτερη επίδοση θα πρέπει να επισημάνουμε ότι ο Κ.4 δεν αμφισβήτησε σε κανένα στάδιο ότι η Διαχειρίστρια τον ενημέρωσε για την επίδοση η οποία της έγινε. Παραπέμπουμε επί του παρόντος σε δύο αναφορές του στο

Τεκμήριο 96 στις οποίες δηλώνει:

- (α) «... όταν με ενημέρωσε η Διαχειρίστρια στις 1.11.13 ότι της είχε επιδοθεί η Αγωγή 3987/2013...» και
- (β) «... όταν η Διαχειρίστρια μου έστειλε το κλητήριο στην Αγωγή 3987/2013 που της είχε επιδοθεί».

Επειδή αναφέρεται σε ημερομηνία 1/11/13 θα πρέπει βεβαίως να επισημάνουμε από τη μια πλευρά πως αυτή (η ημερομηνία) σχετίζεται άμεσα με την ταχυδρομική επιστολή της Διαχειρίστριας, **Τεκμήριο 104** και από την άλλη πλευρά ότι προφορικά σε κανένα σημείο δεν επανέλαβε είτε ότι έτυχε ενημέρωσης την 1/11/13 είτε ότι είχε δει την εν λόγω επιστολή οποτεδήποτε πριν το τέλος Νοεμβρίου 2013. Επί του παρόντος καθιστούμε σαφές πως παραδέχεται ρητώς ότι παρέλαβε κανονικά το ηλεκτρονικό μήνυμα της Διαχειρίστριας ημερ. 23/10/13, **Τεκμήριο 103**. Το εν λόγω τεκμήριο ως είχε εκτυπωθεί από ηλεκτρονική διεύθυνση της Μ.Υ.3(4) το παρέδωσε η ίδια η Διαχειρίστρια στον Ανακριτή Μ.Κ.5 και το αναγνώρισε ενώπιον μας η Μ.Υ.3(4), ως αυτό το οποίο είχε στείλει. Βασικά το γραφείο της Διαχειρίστριας ακολούθησε και σε αυτή την περίπτωση την πάγια πρακτική κατά τον επίδικο χρόνο. Μια πρακτική την οποία σίγουρα γνώριζαν πάρα πολύ καλά τόσο ο Κ.4 όσο και η Μ.Υ.4(4). Οι δυο τελευταίοι γνώριζαν βεβαίως πάρα πολύ καλά και την περαιτέρω δική τους εσωτερική γραφειακή διαδικασία.

Έχοντας υπόψιν τα πιο πάνω θα ανέμενε ευλόγως κάποιος πως ενόψει και των πολλών αγωγών παρόμοιου είδους τις οποίες χειρίζετο η Κ.3, αυτό θα ήταν εν πολλοίς ένα κάπως τυποποιημένο μήνυμα, το οποίο να μεν θα εστάλη αρκετές φορές στον Κ.4, πλην όμως από την άλλη θα ήταν σαφές και καλά εμπεδωμένο ότι κάθε φορά που έφθανε τέτοιο (τυποποιημένο) μήνυμα αυτό αφορούσε την ύπαρξη νέας ή νέων αγωγών.

Σημειώνεται δε ότι σε αυτό ειδικά, το **Τεκμήριο 103**, γινόταν αναφορά τόσο στην παραλαβή των αγωγών όσο και στη μελλοντική αποστολή των “retainers”. Δεν αντιλαμβανόμαστε πώς θα μπορούσε κάποιος να θεωρήσει ότι αφορούσε παλαιά αγωγή. Στάληκε στις 23/10/13, αναφερόταν σε παραληφθείσες την αμέσως προηγούμενη μέρα αγωγές και προανήγγελλε την αποστολή διοριστηρίων στα πλαίσια μιας καθιερωμένης πρακτικής εκπροσώπησης της Διαχειρίστριας δικαστικώς. Σε κανένα σημείο του δεν καταγραφόταν η λέξη “RICNI”, εκτός στα επισυναφθέντα σε αυτό κλητήρια, τα οποία δεν ήταν ορατά εκτός εάν κάποιος άνοιγε τον (ηλεκτρονικό) υποφάκελο (Attachment) στον οποίον ευρίσκοντο. Βασικά

όπως και αν ιδωθεί το θέμα καθιστά αβάσιμη και αποκλείει κάθε πιθανότητα σύγχυσης.

Ο δε Κ.4 στην πραγματικότητα δεν είχε κάτι σπουδαίο να επιτελέσει άμα τη παραλαβή ενός τέτοιου μηνύματος. Όφειλε μόνο να το προωθήσει στη Μ.Υ.4(4) αυτούσιο και όλα τα υπόλοιπα, σημαντικά σε εκείνο το στάδιο, ήταν δική της ευθύνη, πράγμα το οποίο γνώριζαν πολύ καλά και οι δυο.

Υπό αυτές τις περιστάσεις το πρώτο το οποίο προκαλεί αρνητική εντύπωση και δεν μας πείθει είναι η θέση της Μ.Υ.4(4) πως όταν παρέλαβε το **Τεκμήριο 104** και είδε σε αυτό αντίγραφο του **Τεκμηρίου 103** δεν προχώρησε να ελέγξει εκείνη τη στιγμή στον υπολογιστή της κατά πόσον ο Κ.4 της το είχε προωθήσει ως επέβαλλε η πρακτική τους. Τι πιο λογικό, απλό, γρήγορο και αποτελεσματικό από μια τέτοια έρευνα! Η εξήγηση που έδωσε, ότι δηλαδή είχε πάρα πολλά “emails” καθημερινά οπότε σκέφτηκε τη Μ.Υ.3(4) είναι αν μη τι άλλο αφελής, παιδαριώδης και πάντως ακατανόητη και μη πειστική σίγουρα. Αναφερόμαστε σε ένα μήνυμα που είχε φθάσει λίγες μέρες προηγουμένως (23/10/13) και εν πάση περιπτώσει, όσα μηνύματα και να ελάμβανε καθημερινώς δεν απαιτείτο να τα εξετάσει όλα. Αν προχωρούσε σε έρευνα αυτό που απαιτείτο ήταν να εστιάσει την προσοχή της στα εισερχόμενα της 23/10/13, έχοντας μάλιστα και το ευεργέτημα πλέον να γνωρίζει και την ώρα αποστολής του από τη Μ.Υ.3(4). Συμφωνούμε δε και με την εισήγηση ότι εναλλακτικά θα μπορούσε πολύ εύκολα να ζητήσει από τον Κ.4 να το εντοπίσει εκείνος και να της το επαναπροωθήσει αντί η ίδια να απευθύνεται στους πελάτες ζητώντας τους ουσιαστικά να πράξουν το ίδιο, δηλαδή να επαναλάβουν κάτι το οποίο είχαν ήδη πράξει.

Πολύ πιο ακατανόητη, παράλογη και μη πειστική είναι η θέση της Μ.Υ.4(4) ότι όταν αργότερα παρέλαβε το κατ' ισχυρισμόν επόμενο μήνυμα της Μ.Υ.3(4) ημ. 12/11/13 με τα κλητήρια, ανησύχησε, έλαβε την πρωτοβουλία και επικοινωνήσε με το αντίδικο γραφείο από όπου έμαθε ότι ήδη εκδόθηκε απόφαση, πλην όμως δεν ενημέρωσε κανέναν (δικηγόρο) από το γραφείο της και ούτε τον Κ.4. Οι προβληθείσες δικαιολογίες ή εξηγήσεις της δεν είναι ικανές ούτε να τεθούν στη

βάσανο της λογικής, πολύ δε περισσότερο να υπερβούν τον έλεγχο της. Τις παραθέτουμε:

- (α) Είχε πολύ φόρτο εργασίας
- (β) Περίμενε να της επιδοθεί η απόφαση για να προχωρήσουν
- (γ) Το ξέχασε
- (δ) Ο Κ.4 ήταν απασχολημένος και με άλλες υποθέσεις, ακροάσεις
- (ε) Κάποιες μέρες απουσίαζε η ίδια λόγω εγκυμοσύνης
- (στ) Ξέχασε αλλά είχε και στο πίσω μέρος του μυαλού της ότι θα τους επιδίδετο απόφαση
- (ζ) Περίμενε να τους επιδοθεί (η απόφαση) γιατί χωρίς την απόφαση δεν θα μπορούσαν να κάνουν κάτι.

Από τη μια παρουσιάζεται να είχε την έγνοια διότι έπρεπε να είναι «προσεκτικοί» με τις αγωγές και ενώ δίδει την εικόνα ότι ανησύχησε όταν είδε τα κλητήρια τύπου Δ.2 θ.6 μήπως και δεν προλάβαινε να καταχωρίσει εμφάνιση, εντούτοις όταν σε λίγο μαθαίνει ότι είχε επέλθει αυτό για το οποίο ανησυχούσε, δεν ενημερώνει κανέναν. Η δε δικαιολογία που δίδει και για αυτή την παράλειψη είναι επίσης εντελώς παράλογη και μη πειστική. Προβάλλει πως είχε «πάρα πολλή δουλειά», «φόρτο εργασίας» και πως το ξέχασε προσθέτοντας και το εξίσου ακατανόητο «[Θ]εωρούσα ότι δεν ήταν τόσο σημαντικό για να ενημερώσω...».⁸⁷ Δεν είναι δυνατό να πιστέψει κάποιος πως μια γραμματέας η οποία γνωρίζει τόσο καλά την εργασία της, τη διάκριση των κλητηρίων, τις προθεσμίες για εμφάνιση, τον κίνδυνο να καταστεί ένα διάταγμα απόλυτο, καθώς και την ανάγκη ταχείας δράσης προς παραμερισμό απόφασης, κ.λ.π., η οποία ισχυρίζεται ότι έλαβε την πρωτοβουλία να ενημερώσει τους αντιδίκους τους ανησυχώντας για την έκδοση ερήμην απόφασης, όταν έμαθε ότι είχε ήδη συμβεί εκείνο για το οποίο ανησυχούσε εντούτοις δεν το θεώρησε σημαντικό και δεν ενημέρωσε κάποιον δικηγόρο και δη τον Κ.4. Αναμφίβολα οποιοσδήποτε φόρτος εργασίας υποχωρούσε μπροστά στο ότι παρότι είχαν ενημερωθεί από τις 23/10/13 για τον ένα ή τον άλλο λόγο είχε ήδη εκδοθεί ερήμην απόφαση.

⁸⁷ Δέστε πρακτικά ημερ. 21/7/16, σελ. 1612.

Ούτε βεβαίως πείθει η αναφορά της ότι ανέμενε την επίδοση της απόφασης διότι - όπως προέβαλε - χωρίς αυτή δεν θα μπορούσαν να κάνουν κάτι. Ακόμα και έτσι να νόμιζε το λογικό και πάλι ήταν να ενημερώσει τον Κ.4. Δεν θεωρούμε καθόλου λογική την αναφορά της αυτή. Ήταν πολύ έμπειρη για να θεωρεί ότι χωρίς την απόφαση δεν μπορούσαν να κάνουν κάτι και εν πάση περιπτώσει για ποιο λόγο να κρατήσει μια τέτοια εξέλιξη αποκλειστικά για τον εαυτό της.

Περίεργη είναι και η θέση της Μ.Υ.4(4) ότι δεν ενημέρωσε ποτέ πριν τον Μάρτιο του 2016 για την κατ' ισχυρισμό συνομιλία της με το γραφείο Ρ. Ερωτοκρίτου ΔΕΠΕ περί τις 12/11/13 ή για την παραλαβή των διοριστηρίων την προηγούμενη μέρα ως ισχυρίζεται. Να σημειώσουμε βεβαίως πως η θέση της ότι παρέλαβε το **Τεκμήριο 104** μια-δυο μέρες πριν τις 12/11/13 δεν μπορεί να σημαίνει ότι εννοεί το Σαββατοκύριακο 9-10/11/13. Πάντως εντυπωσιάζει και εδώ το γεγονός ότι μια επιστολή ημερ. 1/11/13 που στέλλεται από τη Διαχειρίστρια μέσω ταχυμεταφορέων ("Serval Courier") στα γραφεία της Κ.3 στη Λευκωσία και από εκεί μέσω παρόμοιας υπηρεσίας στέλλεται την ίδια ημέρα στα γραφεία της Λεμεσού, εν τέλει υπάρχει ισχυρισμός ότι παρελήφθη στις 11/11/13. Εν πάση περιπτώσει ακόμα και έτσι να ήταν τα πράγματα αυτό θα εσήμαινε πως τα διοριστήρια έφθασαν μετά την έκδοση της απόφασης (8/11/13). Δεν μας πείθει λοιπόν καθόλου η Μ.Υ.4(4) ότι αργότερα, στις 12/11/13 πληροφορήθηκε ότι είχε εκδοθεί απόφαση και δεν σκέφτηκε ποτέ μέχρι τον Μάρτιο του 2016 να πει στον Κ.4 για μια τέτοια καθυστερημένη παραλαβή, ούτως ώστε να το αξιοποιήσει εκείνος αν μη τι άλλο στην αίτηση παραμερισμού ή και όπου αλλού ενδεχομένως θα του απεδίδετο οποιαδήποτε ευθύνη. Και τούτο με δεδομένο ότι η ίδια γνώριζε καλά, όπως προέκυψε, ότι χωρίς την παραλαβή των διοριστηρίων δεν θα μπορούσε να προχωρήσει με την ετοιμασία σημειώματος εμφάνισης⁸⁸. Κατέστη σαφές πως η όλη εκδοχή ότι το **Τεκμήριο 104** παρελήφθη στα γραφεία της Κ.3 στη Λεμεσό μετά την έκδοση της απόφασης διασυνδέθηκε από τη Μ.Υ.4(4) με κατ' ισχυρισμόν προφορική επικοινωνία της με τη Μ.Υ.3(4) στην οποία αποδίδεται το **Τεκμήριο 328**. Πέραν και ανεξάρτητα των πιο πάνω, υπενθυμίζουμε ότι, καθόσον αφορά την

⁸⁸ Δέστε πρακτικά ημερ. 21/7/16, σελ. 1612: «... Δεν θα μπορούσα να κάνω κάτι χωρίς retainers...».

ακολουθούμενη γενική πρακτική, όπως προέκυψε από τη μαρτυρία της Ελένης Χρίστου Μ.Υ.3(4), η ειδική Διαχειρίστρια μετά την επίδοση προς αυτήν αγωγών, απέστειλε επιστολή προς την Κ.3 στην οποίαν επεσύναπτε υπογεγραμμένα διοριστήρια (retainers), αντίγραφο e-mail που είχε ήδη αποσταλεί άμα τη παραλαβή των αγωγών και αντίγραφο των κλητηρίων ενταλμάτων. Στη βάση λοιπόν αυτού του δεδομένου δεν υπήρχε οποιαδήποτε αναγκαιότητα η Μ.Υ.4(4) μετά την παραλαβή του **Τεκμηρίου 104**, όποτε και αν παρελήφθη αυτό, να ζητήσει εκ νέου να της αποσταλούν αντίγραφα των αγωγών.

Όσον αφορά ειδικότερα τη Μ.Υ.3(4) δεν αμφισβητείται ότι αυτή εργαζόταν στη Λαϊκή Τράπεζα ως ιδιαίτερα γραμματέας του Εσωτερικού Ελεγκτή της μέχρι και τα γεγονότα του Μαρτίου 2013 και τη θέση της Λαϊκής υπό καθεστώς εξυγίανσης. Ούτε επίσης ότι σύντομα μετά παρέμεινε με απόσπαση ως ιδιαίτερα της Ειδικής Διαχειρίστριας της Λαϊκής κας Α. Αντωνιάδου μέχρι και τον Ιούνιο του 2014, οπότε επέστρεψε στην Τράπεζα Κύπρου υπηρετώντας μέχρι σήμερα ως ιδιαίτερα γραμματέας του Διευθυντή Διαχείρισης Κινδύνου κ. Μ. Αθανασίου (Μ.Κ.19).

Δεχόμαστε ότι είχε τρεις τηλεφωνικές επικοινωνίες με τον εκπρόσωπο της Κατηγορούσας Αρχής, ήτοι κατά τον Οκτώβριο του 2015, κατά τον Νοέμβριο του 2015 και κατά τον Ιούνιο του 2016. Οι πρώτες δύο αφορούσαν την επιθυμία και προσπάθεια του κ. Στεφάνου να μιλήσει με τον κ. Αθανασίου τον οποίον και εν τέλει κάλεσε ως Μ.Κ.19 στις 7/12/16.

Δεν αμφισβητήθηκε και δεχόμαστε ότι κατά την πρώτη τηλεφωνική επικοινωνία τους με την Μ.Υ.3(4) ο κ. Στεφάνου συνειδητοποίησε (από το όνομα) ότι ήταν εκ των κοπέλων που εργάζονταν με την κα Αντωνιάδου. Αυτός ήταν ο λόγος που την ξαναπήρε τηλέφωνο για τρίτη φορά περί τις αρχές Ιουνίου του 2016 ρωτώντας την κατά πόσο μπορούσε να εισέλθει στα ηλεκτρονικά αρχεία της «ως Λαϊκή» για κάποια ηλεκτρονικά μηνύματα τα οποία εκείνος αναζητούσε. Τού εξήγησε ότι έπρεπε να μιλήσει με τον νέο Ειδικό Διαχειριστή (κ. Κρις Παύλου) και τον συνέδεσε με την ιδιαίτερα του.

Είναι καθόλα λογικό πως λόγω αυτών των προσπαθειών ήταν που την πήρε τηλέφωνο στις 29/6/16 συνάδελφος της (Κυριάκος Γέρου) από το Τμήμα Πληροφορικής (IT Department) και όπως δέχεται και η ίδια «τού είχε ζητηθεί» να τη βοηθήσει να εισέλθει στα αρχεία της ως Λαϊκή. Πράγματι η Μ.Υ.3(4) έδωσε πρόσβαση στον δικό της υπολογιστή στον εν λόγω συνάδελφο ο οποίος μέσω ηλεκτρονικής σύνδεσης εξ αποστάσεως επιχείρησε με κωδικούς της Λαϊκής να ανακτήσει το ηλεκτρονικό αρχείο της μάρτυρας, αλλά χωρίς αποτέλεσμα.

Η μάρτυρας δέχεται ότι ο συνάδελφος της αυτός της είχε στείλει τους κωδικούς μέσω ηλεκτρονικού μηνύματος. Το πιο εντυπωσιακό και αξιοπερίεργο όμως είναι πως μετά την αποτυχημένη αυτή προσπάθεια του ειδικού και μάλιστα την αμέσως επόμενη μέρα κατάφερε η ίδια από μόνη της να εισέλθει στα «εισερχόμενα» της παλιάς της ηλεκτρονικής διεύθυνσης ως Λαϊκή, χωρίς να ενημερώσει προς τούτο οποιονδήποτε. Ούτε τον κ. Στεφάνου ούτε τον κ. Γέρου ούτε οποιονδήποτε άλλον υπεύθυνο. Ισχυρίζεται βέβαια ότι οι φάκελοι «εισερχόμενα» και «εξερχόμενα» (inbox και outbox) ήταν κενοί αλλά δεν μπορούμε να αντιληφθούμε για ποιο λόγο εισήλθε μόνη της στο σύστημα και κυρίως για ποιο λόγο κράτησε την επιτυχία της για τον εαυτό της και μυστική από όλους ενώ γνώριζε πως κάποιои επιζητούσαν αυτή την πρόσβαση.

Η ουσιώδης μαρτυρία της Μ.Υ.3(4) αφορούσε όμως το παρουσιασθέν από τον Κ.4 **Τεκμήριο 328** ως κατ' ισχυρισμόν ηλεκτρονικό μήνυμα το οποίο η μάρτυρας απέστειλε στη Μ.Υ.4(4) στις 12/11/13 επισυνάπτοντας για δεύτερη φορά τα κλητήρια. Οφείλουμε εξ αρχής να παρατηρήσουμε πως το ουσιωδέστερο μέρος της μαρτυρίας της ιδιαίτερα για αυτό το μήνυμα προήλθε από αμιγώς καθοδηγητικές ερωτήσεις με αποτέλεσμα να μην έχουμε πειστεί ότι αυτή περιέγραφε γεγονότα τα οποία είχε βιώσει και τα οποία να ενθυμείτο. Ουσιαστικά κατά την κυρίως εξέταση της της δόθηκε το **Τεκμήριο 328** και αυτή κρατώντας το περιέγραφε τα διάφορα στοιχεία που έβλεπε σε αυτό (π.χ. from, sent, on behalf κ.λ.π.). Αντιθέτως έχοντας υπόψιν και την αντεξέταση της σχηματίσαμε την εντύπωση πως ενθυμείτο στην πραγματικότητα κάποια γενικά στοιχεία για τον τρόπο χειρισμού των αγωγών και την πρακτική επικοινωνίας με την Κ.3. Ενδεικτική και επιβεβαιωτική της

διαπίστωσης μας αυτής είναι η ακόλουθη απάντηση της (σελ. 1573) εν σχέσει με το πάνω μέρος του **Τεκμηρίου 328**:

- «E. *Ναι, λέω εκείνο το οποίο σας κάνει να θυμηθείτε ότι στείλετε αυτό το mail είναι ακριβώς το περιεχόμενο αυτού του εγγράφου, δεν θυμάστε τώρα αν σας πω να πάτε πίσω 12 Νοεμβρίου να έγινε αυτή η διαδικασία;*
- A. *Όχι*».

Σε άλλο σημείο (σελ. 1565) στην προσπάθεια της να εξηγήσει το κάτω μέρος του **Τεκμηρίου 328** το εξέλαβε ως μήνυμα της Μ.Υ.4(4) και είπε:

«...έβαλα την αγωγή, αλλά είχα συμπεριλάβει και το πιο κάτω φαίνεται, το email που μου έστειλε την πρώτη φορά σαν προϊστορία».

Είναι προφανές πως μη ενθυμούμενη οτιδήποτε συγκεκριμένο προέβαινε σε εικασίες και ειδικά σε αυτή την περίπτωση μη αντιλαμβανόμενη ότι αποστολέας και του κάτω μέρους ήταν η ίδια.

Δεν έχει διαφανεί κάτι το οποίο να οδηγεί με ασφάλεια σε οποιοδήποτε συμπέρασμα ότι η Μ.Υ.3(4) είχε κάποια σκοπιμότητα να εξυπηρετήσει δίδοντας την πιο πάνω μαρτυρία. Από την άλλη όμως δεν έχουμε πειστεί ότι ήταν σε θέση να ανακαλέσει στη μνήμη της πρωτογενώς οποιαδήποτε γεγονότα σχετικά με τυχόν συνομιλία της στις 12/11/13 με τη Μ.Υ.4(4) ή με την επαναποστολή κλητηρίων εκείνη τη μέρα. Οτιδήποτε σχετικό ανέφερε ήταν σαφές ότι οφείλετο και προέρχεται από τα έγγραφα που της δόθηκαν κατά την κυρίως εξέταση της, στη βάση των οποίων και έδιδε τις απαντήσεις της.

Τα όσα έχουν λεχθεί για τη Μ.Υ.4(4) και το παράδοξο ή αξιοπερίεργο κάποιων ενεργειών και συμπεριφορών της είναι πολύ λίγα για να αποδώσουν την παρόμοια εντύπωση που προκάλεσαν σχετικές δηλώσεις και θέσεις του Κ.4. Είναι αναντίλεκτο πως ο Κ.4 παρέλαβε στις 29/11/13 και ηλεκτρονικό μήνυμα από τη Διαχειρίστρια στο οποίο του επισύναπτε την απόφαση που είχε εκδοθεί, όπως αυτή συντάχθηκε και όπως της είχαν επιδοθεί την ίδια μέρα (**Τεκμήρια 106-108**) καθώς και ότι είχε μαζί της τηλεφωνική επικοινωνία. Προβάλλει ο Κ.4 πως αμέσως

μετά από εκείνη τη μέρα είδε για πρώτη φορά και την παλαιότερη ταχυδρομική επιστολή της Διαχειρίστριας ημ. 1/11/13, **Τεκμήριο 104** στην οποία επισυνάπτετο και το αρχικό ηλεκτρονικό της μήνυμα ημ. 23/10/13 **Τεκμήριο 103** προς τον ίδιο.

Θεωρητικά θα μπορούσε κάποιος να σκεφθεί πως δικαιολογημένα, δηλαδή όπως και οποιοσδήποτε άλλος στη θέση του ίσως και ο Κ.4 να μην ενθυμείτο κατά πόσον 40 ημέρες προηγουμένως είχε παραλάβει το **Τεκμήριο 103** και κατά πόσον το είχε προωθήσει δεόντως. Είναι όμως ο υπεύθυνος συνεταιίρος για το Δικαστηριακό Τμήμα και (στη βάση των δικών του ισχυρισμών) μαθαίνει εκείνη την ημέρα ότι εκδόθηκε ερήμην απόφαση σε αγωγή για την οποία υπάρχει ηλεκτρονικό μήνυμα με τα κλητήρια από τις 23/10/13. Υπό τέτοιες περιστάσεις το πρώτο πράγμα το οποίο θα αναμενόταν να πράξει ήταν να ελέγξει στην ηλεκτρονική του διεύθυνση κατά πόσον όντως το παρέλαβε και κυρίως κατά πόσον το προώθησε και γενικά αν είχε ακολουθηθεί η διαδικασία και πού ενδεχομένως υπήρξε πρόβλημα ή δυσλειτουργία που οδήγησε στην έκδοση ερήμην απόφασης.

Αντί τούτου, δηλαδή αντί οποιουδήποτε ελέγχου, ισχυρίζεται πως μόλις είδε την επιστολή **Τεκμήριο 104** περί τα τέλη Νοεμβρίου 2013, έκρινε αμέσως ότι έκανε λάθος ο ίδιος. Με όλο τον σεβασμό αδυνατούμε παντελώς να αντιληφθούμε τη λογική αυτή, (εκτός αν συνέβη κάτι άλλο το οποίο δεν έχει λεχθεί ενώπιον μας). Είναι σαφέστατο πως λάθος δικό του θα ήταν εάν για οποιονδήποτε λόγο παρέλειπε να πράξει κάτι το οποίο όφειλε βάσει της ακολουθούμενης πρακτικής. Πλην όμως δέχεται πως δεν έγινε τότε, δηλαδή περί τα τέλη Νοεμβρίου 2013 τέτοιος έλεγχος για τη διερεύνηση και διαπίστωση οποιασδήποτε τυχόν δικής του παράλειψης. Σαφέστατα δεν έχουμε ακούσει λογική εξήγηση για τη μη διενέργεια οποιουδήποτε ελέγχου και ιδιαίτερα για την παθητική αυτή στάση την οποία κατ' ισχυρισμόν τήρησε ο Κ.4 απέναντι σε ένα τέτοιο θέμα, καθώς και απέναντι στην υπάλληλο τους Μ.Υ.4(4) όντας ο ίδιος εκ των συνεταιίρων, γιος του ιδιοκτήτη και Διευθύνοντος Συνεταίρου στο γραφείο. Θα αναμέναμε μια εξήγηση ιδιαίτερα λαμβάνοντας υπόψιν ότι επρόκειτο για μια σοβαρή υπόθεση και ότι το όποιο λάθος θα μπορούσε εν τέλει να αφήσει εκτεθειμένο το γραφείο τους απέναντι σε πελάτες τους οποίους ήθελαν να διατηρήσουν.

Ισχυρίζεται ο Κ.4 πως αμέσως έδωσε οδηγίες σε δικηγόρο του γραφείου του να ξεκινήσει την ετοιμασία της αίτησης παραμερισμού και ότι λόγω της σοβαρότητας της έκρινε ότι «ήταν επιτακτικό» να τη χειριστεί ο ίδιος προσωπικά. Δεν θέλουμε να πιστέψουμε πως εννοεί ότι δεν είχε καμιά σημασία τι θα προέβαλλαν ως λόγο μη εμφάνισης ή ότι θα μπορούσαν να γράψουν ό,τι ήθελαν κατά το δοκούν στην απαιτούμενη υποστηρικτική ένορκη δήλωση παραπλανώντας το Δικαστήριο. Είχε λοιπόν τεράστια σημασία να εντοπίσουν τον πραγματικό λόγο της μη εμφάνισης τους, για να μην υπάρχει κίνδυνος κοροϊδίας είτε των πελατών τους είτε του Δικαστηρίου, πράγμα που δεν έπραξαν, για λόγους ακατανόητους σε εμάς.

Με δεδομένη την ύπαρξη του μηνύματος ημ. 23/10/13 ήταν τόσο απλό να ελεγχθεί το επόμενο βήμα της ακολουθούμενης πρακτικής τους που πραγματικά εντυπωσιάζει η ευκολία με την οποία προβάλλεται ενώπιον μας πως απλώς δεν ήλεγξαν.

Όταν τον Φεβρουάριο του 2014 ετοιμάστηκε και καταχωρίστηκε η αίτηση παραμερισμού προβλήθηκε στη συνοδεύουσα ένορκη δήλωση απλώς ο ισχυρισμός πως οι δικηγόροι θεώρησαν πως ήταν η παλαιά αγωγή. Προβάλλεται πως ούτε ο Κ.4 ούτε άλλος σκέφτηκε να προβεί σε κάποιο έλεγχο και να επικαλεστούν κάτι πιο συγκεκριμένο. Δεν διευκρινίστηκε στην αίτηση ποιοι ήταν οι δικηγόροι του γραφείου οι οποίοι θεώρησαν ότι πρόκειται για την παλαιότερη αγωγή. Όμως, αναμφίβολα, ο μόνος δικηγόρος ο οποίος είχε εμπλοκή στην παραλαβή και ενδεχόμενη διακίνηση των κλητηρίων μέχρι και την έκδοση της απόφασης είναι ο Κ.4 και φαίνεται περαιτέρω ότι αυτός ανέλαβε την ευθύνη και αυτόν εννοούσαν στην προαναφερθείσα ένορκη δήλωση τους.

Παρεμβάλλουμε πως μήνες πριν κληθεί από τον Ανακριτή υποχρεώθηκε να απαντήσει σε αυστηρότατη επιστολή Μέλους της Αρχής Εξυγίανσης (Δρος Κοιλιάρη) με τη δική του επιστολή ημ. 15/9/14 (**Τεκμήριο 121**) προβάλλοντας την παρόμοια απλοϊκή εξήγηση ότι δεν καταχωρίστηκε εμφάνιση «... *διότι εκ παραδρομής θεωρήθηκε πως αυτό είχε γίνει στα πλαίσια της άλλης αγωγής του ίδιου ενάγοντα...*». Ποιος όμως είχε θεωρήσει κάτι τέτοιο, στη βάση ποιων γεγονότων και

πότε δεν διευκρινίζετο και το σπουδαιότερο είναι πως ο ισχυρισμός αυτός επαναλαμβάνετο σταθερά χωρίς και πάλι να αισθανθεί κάποιος την ανάγκη να εξετάσει τι έγινε και ποιος ευθύνετο. Τα ερωτήματα αυτά έμελλε να φωτιστούν κατά την εμφάνιση του στον Ανακριτή τον Μάρτιο του 2015.

Την ίδια τακτική τήρησαν και όταν ο Κ.4 εμφανίστηκε αργότερα στον Ανακριτή Μ.Κ.5. Σε διάφορα μέρη του **Τεκμηρίου 96** προέβαλε επί λέξει:

«Στο νου μου είχα πάντα «ενάγοντας Ricni» ούτε μπορούσε να φανταστώ ότι και όταν η Αγωγή μου είχε επιδοθεί προσωπικά στις 16.9.2013 ή όταν με ενημέρωσε η Διαχειρίστρια στις 1.11.13 ότι της είχε επιδοθεί η αγωγή 3987/13, επέρασε από το νου μου ότι είχε καταχωρηθεί και δεύτερη Αγωγή».

.....

«... παρασύρθηκα από το όνομα Ricni που ήταν το ίδιο στις δύο Αγωγές – ήταν η πρώτη ενάγουσα το πρώτο όνομα η πεποίθησή μου μέχρι σήμερα ότι δεν μπόρεσα να αντιληφθώ γιατί έγιναν δύο Αγωγές. Εάν το αντιλαμβανόμουν και τα έξοδα θα εγλίωνα καθώς και την ταλαιπωρία».

.....

*«Ακόμη και όταν έγινε επίδοση του κλητηρίου στην Αγωγή 3987/13 σε εμένα προσωπικά ... στο μυαλό μου ήλθε η υπόθεση Ricni, γιατί μόνο τη Ricni είχα στο νου μου. **Λειτουργήσα με τον ίδιο τρόπο** δηλαδή επήγε ο νους μου στη Ricni **όταν η Διαχειρίστρια μου έστειλε το κλητήριο στην Αγωγή 3987/13 που της είχε επιδοθεί».***

(έμφαση υπό του παρόντος Δικαστηρίου)

Σε άλλο σημείο είπε ρητώς πως ήταν λάθος του γραφείου τους και ειδικώς **δικό του λάθος** η μη καταχώριση εμφάνισης και πιο κάτω ότι ως αποτέλεσμα **του λάθους του** το γραφείο τους έλαβε μέτρα για καλύτερη παρακολούθηση των υποθέσεων.

Παρατηρούμε λοιπόν πως ο Κ.4 αν και προσήλθε στον Ανακριτή χωρίς και πάλι να νιώσει την ανάγκη διερεύνησης του τι πραγματικά έγινε, εντούτοις σαφώς προέβαλε εκεί πως ο ίδιος συγκύστηκε σε δύο περιπτώσεις. Τη μια κατά την προσωπική επίδοση και την άλλη όταν τού έστειλε το κλητήριο η Διαχειρίστρια. Το υπόβαθρο της πρώτης γίνεται αντιληπτό (υπό την έννοια ότι είχε παραλάβει

κλητήρια και αντιλαμβανόμαστε την εκδοχή του), πλην όμως για τη δεύτερη θα πρέπει να τονίσουμε με έμφαση πως για να έχει κάποιο νόημα προϋποτίθεται ότι είχε δει τα κλητήρια που απέστειλε η Διαχειρίστρια. Διαφορετικά πώς θα μπορούσε να αναφέρεται σε σύγχυση; Ούτως ή άλλως η διαδικασία προώθησης του ηλεκτρονικού μηνύματος στη Μ.Υ.4(4) γινόταν μόνο σε περιπτώσεις νέων αγωγών, και άρα εφόσον ο ίδιος ισχυριζότο ότι θεωρούσε ότι το μήνυμα της Διαχειρίστριας αφορούσε στην παλιά αγωγή δεν θα υπήρχε κανένας λόγος προώθησης του.

Έχοντας όμως υπόψιν τις νεώτερες του εκδοχές, τις προβληθείσες στο **Έγγραφο 25**, καθώς και στο Δικαστήριο για τη δεύτερη επίδοση, κάποιος ευλόγως πλέον απλώς διερωτάται πότε ψεύδεται ο Κ.4:

- Όταν δήλωνε στον Ανακριτή ότι συγχύστηκε όταν είδε τα κλητήρια που έστειλε σε αυτόν η Διαχειρίστρια; ή
- Όταν δήλωνε ενώπιον μας ότι προώθησε το **Τεκμήριο 103** στη Μ.Υ.4(4) χωρίς προηγουμένως να το έχει ανοίξει και χωρίς να δει τα επισυνημμένα κλητήρια και άρα χωρίς να δει τα ονόματα των διαδίκων;

Θεωρούμε πως και χωρίς ιδιαίτερη ανάλυση είναι αυταπόδεικτο βεβαίως πως δεν είναι δυνατό να ισχύουν και οι δύο πιο πάνω δηλώσεις του. Δηλαδή είτε είδε τα κλητήρια στις 23/10/13 είτε δεν τα είδε. Αν δεν τα είδε σημαίνει πως ψεύδετο, κορόιδευε και παραπλανούσε τον Ανακριτή ότι συγχύστηκε και ότι λειτούργησε με τον ίδιο τρόπο όπως και κατά την προσωπική επίδοση. Αν τα είδε σημαίνει ψεύδεται ενώπιον μας λέγοντας ότι προώθησε το **Τεκμήριο 103** χωρίς να το ανοίξει. Το ζητούμενο βέβαια δεν είναι να εξεταστεί μόνον κατά πόσον ο Κ.4 είναι πρόσωπο το οποίο ψεύδεται. Αυτό όπως είπαμε είναι προφανές. Το ζητούμενο είναι κατά πόσον μέσα από τις διάφορες αναφορές, θέσεις και παραδοχές είναι δυνατό να εξαχθούν και τα πραγματικά γεγονότα με την απαιτούμενη ασφάλεια. Είναι θέμα κοινής λογικής πως με δεδομένο ότι παρέλαβε το εν λόγω μήνυμα οι υπαρκτές πιθανότητες είναι περιορισμένες. Δηλαδή είτε το προώθησε είτε όχι και είτε είδε τα κλητήρια είτε όχι.

Στο πλαίσιο αυτά σημειώνουμε πως ναι μεν ο Κ.4 στο **Έγγραφο 25** προσπαθεί να διασυνδέσει την κλήση του από τον Ανακριτή με προηγηθείσες καταγγελίες για παραμερισμό της απόφασης λόγω δωροδοκίας, πλην όμως όλη του η κατάθεση, **Τεκμήριο 96**, αφορά την πορεία της αγ. 3987/13 και ειδικά τους λόγους για τους οποίους εκδόθηκε η ερήμην απόφαση και σε αυτήν την κατάθεση επικαλείται σαφέστατα δικό του σφάλμα επανειλημμένως. Δεν είναι δυνατό να δεχθούμε ότι ένας δικηγόρος με τόση εμπειρία εμφανίζεται σε Ανακριτή που διερευνά κάτι συγκεκριμένο και δέχεται έτσι απλά ότι είχε δει τα κλητήρια, εμπλέκοντας τον εαυτό του και παραδεχόμενος δικό του προσωπικό λάθος, χωρίς (δηλαδή) να είχε δει καν τα κλητήρια. Αναμφίβολα ο ίδιος γνώριζε πάρα πολύ καλά αν τα είχε ανοίξει και αν τα είχε δει. Δεν είναι λογικό αλλά αντιθέτως εξωπραγματικό και παράλογο να μιλούσε για σύγχυση δική του προσωπική χωρίς να τα έχει δει. Στη βάση του συλλογισμού αυτού είμαστε πεπεισμένοι ότι τα είχε δει όταν έφθασαν στις 23/10/13 επισυνημμένα στο **Τεκμήριο 103**.

Ευλόγως γεννάται το επόμενο ερώτημα, δηλαδή κατά πόσον το ότι είχε δει τα κλητήρια συνιστούσε ικανό και βάσιμο λόγο να δηλώνει συνεχώς δικό του λάθος και να αναλαμβάνει συνεχώς ο ίδιος προσωπικά την ευθύνη (τότε). Ιδιαίτερα σε μια τέτοια υπόθεση στην οποία οι πελάτες είχαν παράπονο και η οποία οδηγείτο σε ποινική ανάκριση, χωρίς να σκεφτεί σε καμιά περίπτωση να αναφέρει στον Ανακριτή την εσωτερική πρακτική του γραφείου τους ή να αναφέρει έστω το όνομα της Μ.Υ.4(4) ως μέρος αυτής της διαδικασίας. Για ποιο λόγο δέχθηκε τόσο απλά ότι η εσωτερική αυτή διαδικασία είχε σταματήσει στον ίδιο; Διότι αυτό σήμαινε η θέση του ότι εκείνος είχε συγχυστεί.

Πιστεύουμε πως δεν υπήρχε καμία ανάγκη να ακολουθήσει την πιο πάνω πορεία και ότι ο μόνος λόγος που έδρασε όπως έχει περιγραφεί και που είπε όσα είπε ήταν διότι είχε όντως δει τα κλητήρια στις 23/10/13, πλην όμως δεν είχε προωθήσει το σχετικό μήνυμα στη Μ.Υ.4(4) όπως έπρατταν συνήθως και αυτό το γνώριζε πολύ καλά εξ αρχής. Δεν έχουμε δηλαδή οποιαδήποτε αμφιβολία ότι στις 23/10/13 ήξερε πάρα πολύ καλά τι αφορούσε το **Τεκμήριο 103** και είμαστε βέβαιοι ότι για λόγους που γνωρίζει ο ίδιος δεν το προώθησε όπως θα έπρεπε στη Μ.Υ.4(4).

Υπό τέτοιες περιστάσεις είναι βεβαίως αντιληπτό πως δεν υπήρχε ούτε λόγος, καθώς ούτε και δυνατότητα για τη Μ.Υ.4(4) να αναζητήσει και εντοπίσει κάτι στη δική της ηλεκτρονική διεύθυνση. Καθίσταται δηλαδή απολύτως κατανοητό ότι αυτή ούτε εκτύπωσε τα κλητήρια όπως έπραττε πάντα και κατά συνέπεια ούτε τα είχε στον φάκελο της, στον οποίο φύλασσε σε πληθώρα άλλων υποθέσεων τα εκτυπωθέντα κλητήρια εν αναμονή διοριστηρίων.

Πολύ πιο σημαντικό είναι πως ο Κ.4 γνώριζε πολύ καλά ότι δεν είχε προωθήσει το **Τεκμήριο 103** και αυτός ήταν και ο λόγος για τον οποίο δεν υπήρχε ανάγκη να διατάξει οποτεδήποτε οποιαδήποτε έρευνα είτε όταν εκδόθηκε η απόφαση είτε κατά την αίτηση παραμερισμού είτε για να απαντήσει στον Δρα Κοιλιάρη είτε αργότερα όταν εμφανίστηκε στον Ανακριτή.

Είναι γεγονός πως έχουν παρουσιαστεί ενώπιον μας από τον Κ.4 τρία ηλεκτρονικά μηνύματα ήτοι τα **Τεκμήρια 327, 328** και **329** τα οποία έχουμε περιγράψει προηγουμένως. Τόσον ο ίδιος όσον και η Μ.Υ.4(4) υποστήριξαν ότι ανακαλύφθηκαν από την τελευταία κατά τον Μάρτιο του 2016, οπότε και εκτυπώθηκαν το μεν πρώτο από τον υπολογιστή του Κ.4, τα δε άλλα δύο από τον υπολογιστή της Μ.Υ.4(4). Πρέπει να τονίσουμε με έμφαση πως δεν έχουμε πειστεί καθόλου ότι τα συγκεκριμένα αποτέλεσαν ή συνιστούν μέρος πραγματικής αλληλογραφίας μεταξύ των αναφερομένων σε αυτά προσώπων και στον αναφερόμενο σε αυτή χρόνο για τους πιο κάτω λόγους:

- (α) Κατά πρώτον και κύριο λόγο η απουσία και εν πάση περιπτώσει η μη διενέργεια οποιουδήποτε ελέγχου ή έρευνας για την εσωτερική πρακτική από ένα τέτοιου μεγέθους γραφείο κατά τον επίδικο χρόνο ήτοι Νοέμβριο 2013 έως και Φεβρουάριο του 2014 (ή ακόμα έστω και μέχρι την ανάκριση τον Μάρτιο του 2015) σε συνδυασμό με τις αλληπάλληλες επικλήσεις δικηγόρων και δη του Κ.4 ότι είχε συγχυστεί, συνάδουν από πλευράς λογικής μόνο με την ακράδαντη πεποίθηση και γνώση του Κ.4 ότι δεν εμπλέκετο άλλος και δη η Μ.Υ.4(4) στην εσωτερική διακίνηση και χειρισμό των κλητηρίων επειδή απλούστατα δεν το είχε προωθήσει σε εκείνη.

- (β) Οι αοριστολογίες, γενικολογίες και υπεκφυγές της Μ.Υ.4(4) ότι έτυχε από τις 100άδες αγωγές τις οποίες χειρίζοντο είτε να μην δει είτε να μην εκτυπώσει το προωθηθέν δήθεν από τον Κ.4 μήνυμα συνάδουν και εξηγούνται μόνο με το ότι δεν παρέλαβε ποτέ στα εισερχόμενα της κατά τον ουσιώδη χρόνο το εν λόγω μήνυμα και για αυτό βεβαίως ούτε το είδε ούτε το εκτύπωσε, ούτε και μπορούσε να πράξει κάτι από αυτά.
- (γ) Οποτεδήποτε και αν παράλαβε την επιστολή ημερ. 1/11/13, **Τεκμήριο 104** η Μ.Υ.4(4) στην πραγματικότητα δεν είχε καμιά ανάγκη να επικοινωνήσει με την Μ.Υ.3(4) εκθέτοντας την Κ.3, δεδομένου ότι με την εν λόγω επιστολή παραλάμβαναν και αντίγραφα κλητηρίων ενώ επιπλέον έλαβε και αντίγραφο του **Τεκμηρίου 103** και γνώριζε αυτομάτως ότι ούτως ή άλλως είχαν τα κλητήρια.
- (δ) Πέραν και ανεξαρτήτως των πιο πάνω στοιχείων λογικής να επισημάνουμε και δύο ανεξήγητες και περιεργες οφθαλμοφανείς διαφορές που παρατηρούνται ως προς το αρχικό μήνυμα ημερ. 23/10/13 όπως αυτό στάληκε από τη Μ.Υ.3(4) σε σύγκριση με τον τρόπο που αυτό παρουσιάζεται στο κάτω μέρος των **Τεκμηρίων 327-329**.
- i. Στο **Τεκμήριο 103**, το οποίο εκτυπώθηκε από τον υπολογιστή της Μ.Υ.3(4) στις πληροφορίες αποστολής περιλαμβάνεται η αναφορά “Attachments: [Untitled].pdf; [Untitled].pdf” ενώ και από τα τρία τα οποία υποτίθεται έχουν ανακαλυφθεί τον Μάρτιο του 2016 ελλείπει οποιαδήποτε σχετική αναφορά ή πληροφορία για “Attachments”.
  - ii. Στο **Τεκμήριο 103** οι λέξεις “on behalf of” οι οποίες προηγούνται της πληροφόρησης ότι στέλλεται εκ μέρους της Διαχειρίστριας αρχίζουν όλες με μικρά γράμματα και είναι χωρίς έμφαση ενώ και στα τρία αντίστοιχα μηνύματα των **Τεκμηρίων 327-329** οι εν λόγω λέξεις αρχίζουν όλες με κεφαλαία και είναι όλες με έμφαση (Bold). Σημειώνουμε δε πως το ενσωματωμένο στο **Τεκμήριο 328** υποτιθέμενο μήνυμα της Μ.Υ.3(4) ημερ. 12/11/13 οι αντίστοιχες λέξεις

επανεμφανίζονται όλες και πάλι με μικρά γράμματα και χωρίς οποιαδήποτε έμφαση.

Ο συνδυασμός των πιο πάνω σκέψεων και στοιχείων δεν μας αφήνει οποιαδήποτε αμφιβολία ότι το πάνω μέρος του κάθε τεκμηρίου, δηλαδή η φερόμενη προώθηση από τον Κ.4 στη Μ.Υ.4(4) στις 23/10/13 και η φερόμενη επαναποστολή των κλητηρίων από τη Μ.Υ.3(4) προς τη Μ.Υ.4(4) στις 12/11/13 δεν έχουν πραγματοποιηθεί ποτέ. Η παρουσίαση των εν λόγω εγγράφων, δια τους λόγους τους οποίους έχουμε εξηγήσει δεν είναι δυνατό να διαφοροποιήσει το συμπέρασμα μας αυτό.

Χρόνος καταχώρησης αίτησης παραμερισμού

Στις 25/2/14 και μετά πάροδο περίπου 3 μηνών από το χρονικό διάστημα που με βάση την εκδοχή του Κ.4 έλαβε γνώση για την έκδοση της ερήμην απόφασης ημ. 8/11/13 (τέλος του Νοεμβρίου 2013) κατεχωρήθη από την Κ.3 αίτηση παραμερισμού.

Ο Κ.4 δικαιολόγησε την παρέλευση του πιο πάνω χρονικού διαστήματος στο φόρτο εργασίας που είχε κατά το διάστημα εκείνο κάνοντας στη γραπτή του δήλωση (**Έγγραφο 25**) εκτενή αναφορά σε υποθέσεις που χειριζόταν με προεξάρχουσα την υπόθεση 8400/12 του Ε.Δ. Λευκωσίας όπως και στην φύση και σοβαρότητα των εγχειρομένων στην αγωγή 3987/13 ζητημάτων που απαιτούσαν, κατά την εκδοχή του, σοβαρή μελέτη για σκοπούς ετοιμασίας της γραμμής υπεράσπισης.

Στην ανακριτική του κατάθεση (**Τεκμήριο 96**) αναφέρει ότι στο διάστημα που μεσολάβησε μέχρι την καταχώρηση της αίτησης παραμερισμού ο ίδιος ασχολείτο προσωπικά επί καθημερινής βάσεως με την αγωγή 8400/12, δίδοντας μάλιστα συγκεκριμένες λεπτομέρειες για τις αιτήσεις που εκκρεμούσαν προς εκδίκαση στο πλαίσιο εκείνης της αγωγής και την εργασία που έγινε μέσω της ετοιμασίας γραπτών αγορεύσεων.

Παρόμοια με την εκδοχή στην ανακριτική του κατάθεση (**Τεκμήριο 96**) ήταν και τα όσα ανέφερε στον Δρα Κοιλιάρη της Αρχής Εξυγίανσης στις 5/3/15 όπου απέδωσε την παρέλευση του χρόνου στο γεγονός ότι εργαζόταν «νυχθημερόν» με την ετοιμασία των γραπτών αγορεύσεων για την υπόθεση 8400/12.

Εν τέλει η ένορκη δήλωση της αίτησης παραμερισμού κατέληξε, όπως το έθεσε, στη διατύπωση και συμπερίληψη μιας απλής θέσης η οποία ουσιαστικά βασίζεται σε θέμα εταιρικού πέπλου (corporate veil) διότι έκριναν ότι, όπως ανέφερε, δεν μπορούσε να τεκμηριωθεί στη βάση του “equitable lien”.

Κατά την αντεξέταση του, του υπεδείχθη και συμφώνησε πως η επικαλούμενη στην ένορκη δήλωση της αίτησης παραμερισμού υπεράσπιση κατεγράφη και διατυπώθηκε με τον ίδιο τρόπο (του τέθηκε μάλιστα ότι αυτό έγινε verbatim και δεν το αμφισβήτησε) και σε δικόγραφα (ενστάσεις) άλλων υποθέσεων (**Τεκμήρια 330** και **331**). Δεν αμφισβήτησε, επίσης, ότι για το θέμα του συμψηφισμού είχε δώσει και γνωμάτευση ημ. 26/8/13. Αυτό οδηγεί και στο ότι οι ισχυρισμοί του Κ.4 περί δυσκολίας στην ετοιμασία της αίτησης δεν ευσταθούν.

Το ότι ο Κ.4 ασχολείτο κατά τον ουσιώδη χρόνο με σοβαρές υποθέσεις ανάμεσα στις οποίες ήταν και η υπόθεση 8400/12 δεν προκαλεί ιδιαίτερη εντύπωση. Ο Κ.4 είναι δικηγόρος, συντάκτης και υπεύθυνος του Δικαστηριακού Τμήματος στην Κ.3 η οποία αναμφισβήτητα αποτελεί ένα από τα μεγαλύτερα δικηγορικά γραφεία της Κύπρου. Εντύπωση όμως προκαλεί η παράθεση στη γραπτή δήλωση του αρκετών λεπτομερειών και η προσπάθεια του, όπως διαγνώσαμε, να παρουσιάσει ότι συνέχιζε με τον ίδιο τρόπο να εργάζεται («νυχθημερόν») και μετά που είχαν ετοιμαστεί και καταχωρηθεί οι γραπτές αγορεύσεις εκ μέρους των πελατών του κατά το στάδιο των εμφανίσεων που ακολούθησαν ακόμη και εκεί που οι αιτήσεις ορίζονταν για τυπική εμφάνιση.

Στην προκειμένη περίπτωση θα αναμέναμε μετά την «ατυχή», όπως βασικά προωθήθηκε από τον Κ.4, εξέλιξη της αγωγής 3987/13 και την έκδοση απόφασης ένεκα παράλειψης καταχώρισης σημειώματος εμφάνισης, η Κ.3 μέσω του Κ.4 να επιδιώξει αμέσως να προωθήσει αίτηση για παραμερισμό της απόφασης ούτως

ώστε να αντιμετωπίσει το «*εξαιρετικά σοβαρό ζήτημα*» που είχε δημιουργηθεί για το δικηγορικό του γραφείο όπως το είχε χαρακτηρίσει στην ανακριτική του δήλωση (**Τεκμήριο 96**) και για το οποίο αισθάνθηκε την ανάγκη να λογοδοτήσει στην Αρχή Εξυγίανσης ειδικά αφού είχε εκ των προτέρων διαβεβαιώσει την Διαχειρίστρια για το αίσιο της έκβασης της αίτησης παραμερισμού που θα καταχωρούσε από τον Νοέμβριο 2013.

Θεωρείται δε αυτονόητο αλλά και πάγια νομολογημένο ότι σε αιτήσεις αυτού του είδους ο παράγοντας χρόνος έχει ιδιαίτερη σημασία και δεν μπορεί ως εκ τούτου να αγνοηθεί. Θα αναμέναμε λοιπόν το δεδομένο αυτό να λαμβάνετο σοβαρά υπόψιν για σκοπούς της όσο το δυνατόν ταχύτερης ετοιμασίας και καταχώρησης της αναγκαίας αίτησης παραμερισμού. Η φύση και η σοβαρότητα της υπόθεσης αλλά και το είδος των πελατών που εκπροσωπούσε στην προκειμένη περίπτωση επέβαλλαν δίχως άλλο, κατά την άποψη μας, την όσο το δυνατόν κατά προτεραιότητα και χωρίς χρονοτριβή ετοιμασία και καταχώρηση της αναγκαίας αίτησης παραμερισμού, για την οποία όμως δεν θεωρούμε σε καμία περίπτωση ότι απαιτείτο βάσιμα τόσος χρόνος προετοιμασίας της.

Στη βάση των πιο πάνω δεδομένων λέμε ότι οι εξηγήσεις που ο Κ.4 έδωσε για την παρέλευση 3 και πλέον μηνών από το στάδιο που ισχυρίζετο ότι έλαβε γνώση της εκδοθείσας απόφασης, δεν μας έχουν πείσει.

ΕΓΓΕΙΡΟΜΕΝΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΔΙΚΑΙΗ ΔΙΚΗ

Μεγάλο μέρος των αγορεύσεων, κυρίως εκείνης που προώθησε η Υπεράσπιση του Κ.4, αφορούσε σε ισχυρισμούς περί παραβίασης της δίκαιης δίκης. Μελέτη των σχετικών εισηγήσεων καταδεικνύει ότι αυτές δύνανται να ενταχθούν σε 4 βασικές ενότητες ως ακολούθως:

(Α) Προσυνεννοήσεις και μόλυνση μαρτυρίας

Ένα από τα θέματα που ήγειρε η Υπεράσπιση του Κ.4 μέσω του κ. Μαρκίδη ήταν ότι:

- (i) Η Κατηγορούσα Αρχή είχε συναντήσεις πριν την ακρόαση με τους μάρτυρες κατηγορίας.
- (ii) Αποτέλεσμα των εν λόγω συναντήσεων ήταν οι περισσότεροι μάρτυρες κατηγορίας συστηματικά να προσθέτουν σε ό,τι είχαν προηγουμένως καταθέσει στους ανακριτές της υπόθεσης.
- (ii) Πάντοτε η προσθήκη τέτοιας μαρτυρίας αποτελούσε επιβάρυνση της θέσης των Κατηγορουμένων και προσαρμογή της κατάθεσης τους στη βάση του τι είπαν οι άλλοι μάρτυρες.

(B) Διττός ρόλος Γενικού Εισαγγελέα ως Εισαγγελέα και μάρτυρα γεγονότων.

- Προβλήθηκε η θέση ότι ο Γ.Ε. παρά το ότι ο ίδιος θα ήταν μάρτυρας στην υπόθεση εντούτοις είχε πρόσβαση και εξέτασε όλα τα αποδεικτικά στοιχεία της υπόθεσης περιλαμβανομένων και των καταθέσεων άλλων μαρτύρων ειδικά σε σχέση με τη διαδρομή του ποινικού φακέλου της Providencia παραβιάζοντας την αναγνωρισμένη ανάγκη για προστασία των αποδεικτικών στοιχείων των μαρτύρων από μόλυνση ή επιρροή.
- Προέβη σε γραπτή δήλωση και όχι σε κατάθεση προς τους ποινικούς ανακριτές.
- Όντας μάρτυρας ο ίδιος, αξιολόγησε το μαρτυρικό υλικό, έκρινε τη δική του μαρτυρία αξιόπιστη (αφού περιέλαβε τον εαυτό του στους μάρτυρες κατηγορίας) έκρινε, χωρίς οποιαδήποτε αιτιολογία, συγκεκριμένους μάρτυρες ήτοι τις κες Σερδάρη Μ.Υ.4(4) και Ρούσου ως αναξιόπιστες (αφού δεν τις περιέλαβε στο κατηγορητήριο ως μάρτυρες κατηγορίας), υπέγραψε το κατηγορητήριο της υπόθεσης και ήταν σε διαρκή επαφή με τους δικηγόρους που ο ίδιος διόρισε.

(Γ) Παράλειψη διενέργειας ενδελεχούς έρευνας σε σχέση με οτιδήποτε θα μπορούσε ενδεχομένως να οδηγήσει σε πορίσματα αθωότητας των κατηγορουμένων

Κατά παρόμοιο τρόπο η Υπεράσπιση της Κ.3 ήγειρε και αυτή το ζήτημα

πλημμελούς ποινικής διερεύνησης από μέρους των ανακριτικών και διωκτικών αρχών.

(Δ) Παραβίαση του τεκμηρίου της αθωότητας

Υπήρξε ισχυρισμός ότι οι δηλώσεις του Γ.Ε. κατά την δημοσιογραφική διάσκεψη στις 14/4/15 στην οποία ανακοίνωσε το πόρισμα του κ. Καλλή ήταν τέτοιες που συνιστούσαν παραβίαση του τεκμηρίου της αθωότητας.

Πιο συγκεκριμένα τονίστηκαν οι ακόλουθες αναφορές του Γ.Ε.:

- (α) ότι ο ποινικός ανακριτής προέβη σε *«ευδελική ανάλυση της περιβάλλουσας μαρτυρίας»*, *«αιτιολογημένο συμπέρασμα»* και *«λεπτομερή ανάλυση του συνόλου του μαρτυρικού υλικού»*
- (β) ότι στην έκθεση υπάρχει *«μια σαφής τοποθέτηση και κατάληξη σύμφωνα με την οποίαν αποκαλύπτεται η διάπραξη ποινικών αδικημάτων»*
- (γ) Η αναφορά περί προώθησης διαδικασίας *«η οποία προβλέπεται για τέτοιες περιπτώσεις διάπραξης ποινικών αδικημάτων»*.

Περαιτέρω, υποστηρίχθηκε ότι με τις σχετικές αναφορές του Μ.Κ.8 δημιουργήθηκε η εντύπωση ή μπορούσε να δημιουργηθεί ότι ο παραμερισμός της απόφασης επιτεύχθηκε λόγω του δεύτερου δικηγόρου.

Πριν την εξέταση των πιο πάνω ζητημάτων, κρίνεται σκόπιμη η παράθεση εν συνάψει του νομικού πλαισίου που διέπει τα υπό εξέταση ζητήματα.

Το ερώτημα κατά πόσο μια δίκη είναι δίκαιη απαντάται με βάση την αξιολόγηση της στο σύνολο. Όπως έχει και προσφάτως επισημανθεί στην υπόθεση του Ανωτάτου Δικαστηρίου **Παπανδρέα Αθανάση v. Δημοκρατίας**, Ποιν. Έφ. 45/14, ημ. 5/10/16 τελικά η όλη δικαστική διαδικασία αποτιμάται στο πλαίσιο του συνόλου της δίκης ακριβώς διότι μόνο σε αυτό το πλαίσιο μπορεί να διαπιστωθεί αν η δίκη υπήρξε δίκαιη. Ισχυρισμός για παράβαση του δικαιώματος της δίκαιης δίκης δεν εξετάζεται μεμονωμένα ή αποσπασματικά ούτε και με τρόπο αφηρημένο, *in*

abstracto αλλά συγκεκριμένα και υπό το φως της κάθε δεδομένης υπόθεσης (*in concreto*). Σε κάθε περίπτωση ο κατηγορούμενος έχει το βάρος να αποδείξει ότι πράγματι επηρεάστηκε δυσμενώς η Υπεράσπισή του⁸⁹.

Σε σχέση με το ζήτημα της **ενότητας (A)**, όπως είχαμε επισημάνει στην Ενδιάμεση Απόφαση μας ημερ.3/3/15, το συμφέρον της ορθής απονομής της δικαιοσύνης υπαγορεύει ότι ένας μάρτυρας καταθέτει ενώπιον του Δικαστηρίου ελεύθερα και ανεπηρέαστα τα γεγονότα που βρίσκονται στη γνώση και αντίληψη του. Είναι δε για αυτό τον λόγο που δεν επιτρέπεται η προσυνηννόηση μεταξύ μαρτύρων και οι κοινές συναντήσεις μεταξύ αυτών ούτως ώστε να μην γνωρίζει ένας μάρτυρας τι θα καταθέσει ένας άλλος. Εντός του ίδιου πλαισίου εντάσσεται και η αρχή ότι η προετοιμασία (*coaching*) και/ή η εκπαίδευση (*training*) ενός μάρτυρα αναφορικά με το τι θα πει και πως θα καταθέσει ενώπιον του Δικαστηρίου είναι αθέμιτη και ανεπίτρεπτη πρακτική⁹⁰. Και αυτό σε αντίθεση με την απλή εξοικείωση (*familiarisation*) του μάρτυρα με τη δικαστική αίθουσα στην οποία θα καταθέσει και της επεξήγησης των διαφόρων φάσεων της δικαστικής διαδικασίας⁹¹.

Στην υπόθεση **Regina v. Momodou and another** (2005) EWCA Crim 177 αναφέρθηκαν στην παρα.61 τα εξής σχετικά:

*“61 There is a dramatic distinction between **witness training or coaching**, and **witness familiarisation. Training or coaching for witnesses in criminal proceedings** (whether for prosecution or defence) **is not permitted**. This is the logical consequence of the well-known principle that discussions between witnesses should not take place, and that the statements and proofs of one witness should not be disclosed to any other witness. (See *R. v Richardson* (1971) 55 Cr.App.R. 244, /19711 2 O.B. 484 ; *R. v Arif (Dogan)* *The Times*, June 22, 1993 ; *R. v Skinner* (1994) 99 Cr.App.R. 212: and *R. v Shaw* 120021 EWCA Crim 3004 .) **The witness should give his or her own evidence, so far as practicable uninfluenced by what anyone else has said, whether in formal discussions or informal***

⁸⁹ Δέστε *Kvriacos Nicola Kouppis v. The Republic* (1977) 2 C.L.R. 361, *Δημοκρατία v. Ford* (fAp.2) (1995) 2 A.A.Δ. 232, *Κορέλλης v. Γ.Ε.* (1998) 1 A.A.Δ. 178, *Γεωργίου v. Αστυνομίας* (2005) 2 A.A.Δ. 515, *Ονουφρίου v. Δημοκρατίας* (2007) 2 A.A.Δ. 505.

⁹⁰ Δέστε *Regina v Momodou and another* (2005) EWCA Crim 177

⁹¹ Όπως λέχθηκε στην *Momodou* (ανωτέρω): “This principle does not preclude pre-trial arrangements to familiarise the witness with the layout of the court, the likely sequence of events when the witness is giving evidence, and a balanced appraisal of the different responsibilities of the various participants”.

conversations. *The rule reduces, indeed hopefully avoids, any possibility that one witness may tailor his evidence in the light of what anyone else said, and equally avoids any unfounded perception that he may have done so. These risks are inherent in witness training.....”.*

(η έμφαση είναι του παρόντος Δικαστηρίου)

Είναι δε σκόπιμο να καταστήσουμε σαφές ότι η προηγούμενη επαφή και συνέντευξη του εκπροσώπου της Κ.Α. με ένα μάρτυρα κατηγορίας, ήτοι πριν το στάδιο της έναρξης της μαρτυρίας του ενώπιον του Δικαστηρίου, δεν απαγορεύεται. Αντιθέτως ο εκπρόσωπος της Κ.Α. δικαιούται να έχει τέτοια επαφή η οποία δυνατόν να συμπεριλαμβάνει την ανάγνωση της κατάθεσης του μάρτυρα που έδωσε στην Αστυνομία, την υποβολή οποιωνδήποτε διευκρινιστικών ερωτήσεων και την πιθανή εξασφάλιση/προσθήκη νέων στοιχείων στη μαρτυρία. Σε καμία, βεβαίως, περίπτωση δεν πρέπει η επαφή αυτή με τον μάρτυρα να έχει ως στόχο την βελτίωση ή ενδυνάμωση της μαρτυρίας που αυτός θα δώσει όταν θα καταθέσει στο Δικαστήριο ή την όποια καθοδήγηση προς αυτόν.

Μέσα σε αυτό το πλαίσιο εντάσσεται ο Κώδικα Πρακτικής που ισχύει και εφαρμόζεται στην Αγγλία και ο οποίος εκδόθηκε από τον Director of Public Prosecutions για σκοπούς καθοδήγησης των εκπροσώπων της Κ.Α. (*Pre-Trial Witness Interviews: Code of Practice*):

“Interviews to which this Code of Practice applies

“A prosecutor may conduct a pre-trial interview with a witness when they considers that it will enable them to reach a better informed decision about any aspect of the case. Pre-trial Interviews must not be held for the purpose of improving a witness's evidence or performance although a prosecutor conducting a pre-trial interview may answer a witness's questions about court procedure.

Where a prosecutor conducts a pre-trial interview to assess the reliability of a witness's evidence, the witness may be asked about the content of their statement or other issues that relate to reliability. This may include taking the witness through their statement, asking questions to clarify and expand emdence, asking questions relating to character, exploring new evidence or probing the witness's account.

*A pre-trial interview may take place at any stage of the proceedings **(including pre-charge)** until the witness starts to give evidence at trial.*

However, no interview should be conducted until the witness has provided to the police a signed witness statement or has taken part in a visually recorded, evidential interview”.

(η έμφαση είναι του παρόντος Δικαστηρίου)

Στην αγόρευση του ο κ. Μαρκίδης έδωσε έμφαση στο γεγονός ότι κάποιοι μάρτυρες είχαν προσθέσει σε αυτά που είχαν καταθέσει στους ανακριτές. Στο πλαίσιο αυτό έγινε αναφορά και στον αριθμό σελίδων από τα πρακτικά που κάλυψε η πρόσθετη μαρτυρία, ήτοι αυτή που ήταν πέραν της κατάθεσης τους. Εν πρώτοις να πούμε ότι δεν υπάρχει οποιοσδήποτε κανόνας ο οποίος περιορίζει την κυρίως εξέταση στο περιεχόμενο και μόνο της κατάθεσης που ο μάρτυρας έδωσε στις ανακριτικές αρχές και η οποία κατάθεση υιοθετείται ως μέρος της κυρίως εξέτασης. Κατά δεύτερο δεν υπάρχει οτιδήποτε το επιλήψιμο από το γεγονός και μόνο ότι ο μάρτυρας προσφέρει στην κυρίως εξέταση του μαρτυρία πρόσθετη από εκείνη που περιέχεται στην κατάθεση του. Αντίθετα θα λέγαμε ότι κάτι τέτοιο είναι εν πολλοίς αναμενόμενο να προκύψει ως αποτέλεσμα της συνάντησης και συνέντευξης που ο μάρτυρας είχε με τον εκπρόσωπο της Κ.Α.. Σε μια τέτοια περίπτωση καλό θα ήταν ο εκπρόσωπος της Κ.Α. να εξασφάλιζε επιπρόσθετη κατάθεση από τον μάρτυρα στην οποία να περιλαμβάνεται ό,τι επιπλέον προέκυψε και δεν περιέχεται στην αρχική κατάθεση και στη συνέχεια να το έθετε υπόψιν της Υπεράσπισης⁹². Η παράλειψη, ωστόσο, να γίνει κάτι τέτοιο δεν μπορεί από μόνη της να οδηγήσει σε οποιαδήποτε εισήγηση περί επηρεασμού - από πλευράς του εκπροσώπου της Κ.Α. - της μαρτυρίας ενός μάρτυρα. Υποστήριξε εν προκειμένω ο κ. Μαρκίδης ότι η παράλειψη λήψης κατάθεσης από τον Μ.Κ.1 στην οποία να καταγράφεται η πρόσθετη μαρτυρία που έδωσε στο Δικαστήριο και η οποία δεν

⁹² Δείτε “Pre-Trial Witness Interviews: Code of Practice”
Recording and disclosure

.....Where
re, in the course of an interview, the witness provides further evidence which is material to the case, a further witness statement should be taken (or visual interview conducted) by a police officer and served upon the defence.

περιλαμβάνετο στην κατάθεση του στέρησε από την Υπεράσπιση τη δυνατότητα να πληροφορηθεί περί αυτής σε ικανοποιητικό πριν από τη δίκη χρόνο. Επισημαίνουμε στο σημείο αυτό ότι της αντεξέτασης του Μ.Κ.1 προηγήθηκε διάλειμμα που είχε ζητηθεί ειδικά από τον συνήγορο του Κ.2 για σκοπούς διαβούλευσης με τον πελάτη του. Αν η υπεράσπιση αισθανόταν την ανάγκη να της παραχωρηθεί περαιτέρω χρόνος θα μπορούσε να υποβάλει σχετικό αίτημα κάτι το οποίο, ωστόσο, δεν έπραξε. Επιπλέον είναι σημαντικό να σημειώσουμε ότι η Μ.Υ.4(4) στην αντεξέταση της ανέφερε ότι στη διάρκεια του διαλείμματος την ημέρα που κατέθετε ο Μ.Κ.1 είχε ρωτηθεί από τον δικηγόρο του Κ.4 και μετέφερε τη θέση της αναφορικά με το κατά πόσον είχε λάβει χώρα η ισχυριζόμενη από τον Μ.Κ.1 στικομυθία μαζί της⁹³. Υποστήριξε ακόμη ο κ. Μαρκίδης ότι το αποτέλεσμα της συνάντησης του Μ.Κ.1 με τους εκπροσώπους της Κ.Α. ήταν η προσπάθεια «τελειοποίησης» της μαρτυρίας του Μ.Κ.1 με την συμπερίληψη γεγονότων που δεν υπήρχαν στην αρχική του κατάθεση. Τέτοια θέση, ωστόσο, δεν υποβλήθηκε στον Μ.Κ.1 για να τοποθετηθεί.

Εν πάση δε περιπτώσει δεν διαφεύγει την προσοχή μας ότι ούτε στους άλλους μάρτυρες για τους οποίους έγινε λόγος από τον κ. Μαρκίδη ότι συστηματικά προσέθεταν σε ό,τι είχαν προηγουμένως καταθέσει στους ανακριτές δεν τέθηκε από τους συνηγόρους Υπεράσπισης η θέση ότι τα όσα επιπλέον της κατάθεσης τους ανέφεραν στο στάδιο της κυρίως εξέτασης ήταν αποτέλεσμα καθοδήγησης ή συμβουλών ή οποιασδήποτε ενημέρωσης για το τι είπαν άλλοι μάρτυρες από μέρους του εκπροσώπου της Κ.Α..

Η παραπομπή από τον κ. Μαρκίδη στην υπόθεση Κακουργιοδικείου Λευκωσίας **Δημοκρατία ν. Στυλιανού κ.ά., ημερ. 23/7/1993**, δεν υποβοηθά τα επιχειρήματα της Υπεράσπισης εφόσον ουδεμία ταύτιση γεγονότων προκύπτει μεταξύ εκείνης της υπόθεσης και της παρούσας.

⁹³ «Μάρτυρας: Μάλιστα. Και μάλιστα όταν έδιδε μαρτυρία ο κύριος Κλείτου είχα τηλεφώνημα από τον κύριο Νεοκλέους και με ρώτησε, αν έγινε αυτό το περιστατικό και του είπα, δεν θυμάμαι αν έγινε κάτι τέτοιο, αν γινόταν σίγουρα θα το θυμόμουν».

Σε ό,τι αφορά την **ενότητα (B)** από την αγόρευση του κ. Μαρκίδη προκύπτει ότι καταλογίζεται στον Γ.Ε. έλλειψη αμεροληψίας και ανεξαρτησίας. Και τούτο ένεκα του ρόλου που διαδραμάτισε στην ανάκριση, δίωξη και διεξαγωγή της δίκης στην παρούσα υπόθεση. Ως προεξάρχον στοιχείο τονίζεται η σημασία και το κίνητρο που είχε για τον Γ.Ε. να προωθήσει ως μάρτυρας κατηγορίας την δική του εκδοχή σχετικά με το ζήτημα αν ο ποινικός φάκελος της Providencia είχε σταλεί με το καρτσάκι στο γραφείο του για έγκριση ενόψει της ύπαρξης αντίθετης μαρτυρίας από υπαλλήλους του γραφείου του.

Το κατά πόσον η απόφαση του Γ.Ε. να δώσει μαρτυρία στην παρούσα υπόθεση ελαύνετο από προκατάληψη συνιστά, κατά την άποψη μας, ζήτημα που εμπίπτει καθαρά στη σφαίρα αξιολόγησης της μαρτυρίας του Μ.Κ.8 και αποτελεί στοιχείο το οποίο λήφθηκε υπόψη και συνεκτιμήθηκε στη βάση όλων των γνωστών παραμέτρων αξιολόγησης.

Το ίδιο ισχύει και για τη θέση που προβάλλεται από τον ευπαίδευτο συνήγορο για τον Κ.4 σε σχέση με το ότι ο Μ.Κ.8 είχε την ευκαιρία να δει τις καταθέσεις των άλλων μαρτύρων πριν δώσει τη δική του μαρτυρία. Αποτελεί και εδώ ζήτημα το οποίο αξιολογήθηκε προηγουμένως.

Κατά παρόμοιο τρόπο θα εξετασθεί και η θέση του κ. Μαρκίδη ότι ο λόγος διορισμού από τον Γ.Ε. των δύο νέων Ποινικών Ανακριτών δεν ήταν η πλήρης διερεύνηση της υπόθεσης αλλά η «ενδυνάμωση» της - όπως την χαρακτήρισε ο Γ.Ε. - εναντίον των Κατηγορούμενων με αποτέλεσμα να προκύπτει έκδηλη παραβίαση τόσο του καθήκοντος της αμεροληψίας και ανεξαρτησίας όσο και του τεκμηρίου της αθωότητας. Και εδώ το ζήτημα άπτεται της αξιολόγησης της σχετικής μαρτυρίας και ειδικότερα εκείνης που αφορά στον τρόπο που λειτούργησαν οι Ποινικοί Ανακριτές και το τι έπραξαν στο πλαίσιο της περαιτέρω ανάκρισης, πράγμα το οποίο ήδη έγινε.

Ο κ. Μαρκίδης εισηγήθηκε περαιτέρω ότι έλλειψη αμεροληψίας καταδεικνύει και το ότι ο Γ.Ε. υπέγραψε το κατηγορητήριο και βρισκετο σε επαφή με τους δικηγόρους που διόρισε.

Σε ό,τι αφορά την εμπλοκή του Γ.Ε. στην παρούσα υπόθεση και της υπογραφής του κατηγορητηρίου της θεωρούμε αναγκαίο να θέσουμε εν πρώτοις το θεσμικό πλαίσιο εντός του οποίου ασκούνται οι εξουσίες του Γ.Ε. αναφορικά με τις ποινικές διώξεις.

Σύμφωνα με το **Άρθρο 112 του Συντάγματος** ο Γ.Ε. προΐσταται της Ν.Υ. της Δημοκρατίας και έχει δικαίωμα να ακούεται υπό παντός Δικαστηρίου ή Δικαστή. Περαιτέρω, με βάση το **Άρθρο 113.2** έχει εξουσία κατά την κρίση του, η οποία ασκείται με γνώμονα το δημόσιο συμφέρον, να διώκει ποινικώς οποιοδήποτε πρόσωπο εντός της Δημοκρατίας. Και *«Η τοιαύτη εξουσία δύναται να ασκείται υπό του γενικού εισαγγελέως της Δημοκρατίας είτε αυτοπροσώπως είτε δι' υπαλλήλων υπαγομένων εις αυτόν ενεργούντων υπό και συμφώνως προς τας οδηγίας αυτού»*. Είναι πασιφανές ότι με βάση τις πρόνοιες αυτές ο Γ.Ε. δικαιολογημένα μπορεί να χαρακτηριστεί ως ο «άρχων των ποινικών διώξεων».

Η γενικότητα με την οποία ορίζεται η εξουσία του Γενικού Εισαγγελέα στο **Άρθρο 113.2** λαμβάνει συγκεκριμένη μορφή στην περίπτωση που ένας κατηγορούμενος παραπέμπεται σε δίκη ενώπιον του Κακουργιοδικείου. Στην περίπτωση αυτή, σύμφωνα με το **Άρθρο 107 του Κεφ. 155**⁹⁴, το κατηγορητήριο καταχωρείται από το Γ.Ε. Βέβαια, όχι απαραίτητα από τον ίδιο προσωπικά, αφού σύμφωνα με την προαναφερθείσα πρόνοια μπορεί να ασκεί τη συνταγματική του εξουσία που περιλαμβάνει και αυτή στο **Άρθρο 107**, διά των λειτουργών της υπηρεσίας της οποίας προΐσταται και οι οποίοι ενεργούν με τις οδηγίες του⁹⁵.

Με βάση όλα τα πιο πάνω η υπογραφή του κατηγορητηρίου από τον Γ.Ε. υπό τη θεσμική του ιδιότητα δεν αποτελεί κώλυμα στο να καταθέσει ως μάρτυρας αναφορικά με γεγονότα που γνωρίζει σε μία υπόθεση, όπως η υπό εξέταση, της

⁹⁴ «107. Κανένας δεν δικάζεται για οποιοδήποτε ποινικό αδίκημα που δεν δικάζεται συνοπτικά, αν και δυνατόν να έχει παραπεμφθεί σε δίκη, εκτός βάσει κατηγορητηρίου που καταχωρίστηκε από το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας στο Κακουργιοδικείο ενώπιον του οποίου το πρόσωπο αυτό πρόκειται να εκδικαστεί».

⁹⁵ Δέστε Δημοκρατία ν. Κυριάκου (2003) 2 Α.Α.Δ. 479.

οποίας ο χειρισμός ανετέθη σε ιδιώτες δικηγόρους. Και αφού της άσκησης ποινικής δίωξης προηγήθηκε ποινική ανάκριση από Ποινικούς Ανακριτές.

Ανοίγουμε εδώ μια παρένθεση για να επισημάνουμε ότι η υπό εξέταση περίπτωση δεν είναι μια συνηθισμένη περίπτωση. Θα μπορούσε δε κάλλιστα να χαρακτηριστεί και πρωτοφανής. Παρουσιάζεται το φαινόμενο ο Γ.Ε., πέραν της θεσμικής ιδιότητας του, να είναι και μάρτυρας γεγονότων σχετικών με την υπόθεση στην οποία Κατηγορούμενος είναι, μεταξύ άλλων, ο Β.Γ.Ε. Είναι, πιστεύουμε, κοινός τόπος ότι η υπό κρίση περίπτωση δεν παρουσιάζει οποιοδήποτε προηγούμενο ενώ στο Σύνταγμα και την Ποινική Δικονομία δεν διαλαμβάνονται εν προκειμένω συγκεκριμένες και/ή οποιεσδήποτε ρυθμίσεις. Το ζητούμενο σε τελευταία ανάλυση είναι κατά πόσον ο χειρισμός της παρούσας υπόθεσης με τον τρόπο που έγινε επηρέασε στην πράξη καθ'οιονδήποτε τρόπο τις βασικές διασφαλίσεις και δικαιώματα που προβλέπονται για την υπεράσπιση των Κατηγορουμένων.

Δεδομένης, ωστόσο, της πιο πάνω Συνταγματικής πρόνοιας του Άρθρου **113.2**, δεν μπορεί εξ αυτού να οδηγηθεί το Δικαστήριο σε κατάληξη περί ελλείψεως αμεροληψίας του Γ.Ε. Ενδεχομένως να ήταν προτιμότερο η υπογραφή του κατηγορητηρίου να είχε ανατεθεί σε άλλο πρόσωπο, πλην όμως η μη ανάθεση της είναι και αυτή παράγοντας που ανάγεται στο πλαίσιο της συνολικής θεώρησης της μαρτυρίας του Γ.Ε.

Η δε παραπομπή του κ. Μαρκίδη στην υπόθεση **Sharma v Browne- Antoine and others** (2006) UKPC 57, με αναφορά στην εκεί εξαίρεση του Κατήγορου (Director of Public Prosecutions) δεν προσφέρει ιδιαίτερη καθοδήγηση λόγω διαφοροποίησης ως προς τους λόγους για τους οποίους ο τελευταίος αυτοεξαιρέθηκε, αλλά ιδιαίτερα για το λόγο ότι το γεγονός αυτό αναφέρεται απλώς παρενθετικά στην απόφαση και δεν είχε καμία σχέση με τα όσα τέθηκαν ενώπιον του Δικαστηρίου για επίλυση (“...but this episode has no bearing on anything the Board has now to decide”).

Στο πλαίσιο, δε, της παρούσας δίκης δεν έχει περιέλθει στην αντίληψη μας και ούτε τέθηκε από την Υπεράσπιση ο Γ.Ε. να έχει οποιανδήποτε εμπλοκή στο

χειρισμό της υπόθεσης υπό τη θεσμική του ιδιότητα, την οποία και χειρίζονται, όπως ήδη αναφέραμε, ιδιώτες δικηγόροι. Η παρουσία του στο Δικαστήριο ήταν για να καταθέσει ως μάρτυρας κατηγορίας θέτοντας ενώπιον μας κάποια μαρτυρία αναφορικά με τις υπό εξέταση κατηγορίες. Δεν θα πρέπει δε να ξεχνούμε και πάλι ότι μοναδικός και τελικός κριτής στην υπόθεση με βάση την ενώπιον του τεθείσα μαρτυρία είναι το Δικαστήριο και κανένας άλλος, διασφαλίζοντας έτσι συγχρόνως και από κάθε άποψη το ακριβοδίκαιο της δικαστικής διαδικασίας. Αυτά έχουν τονιστεί κατ' επανάληψη στις αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου και αναφέρουμε ενδεικτικά τις υποθέσεις **Δημοκρατία v. Ηρακλέους (Αρ. 2)** (1994) 2 Α.Α.Δ. 225 και **Αναφορικά με Αίτηση του Ευθύβουλου Λιασίδα** (1999) Α.Α.Δ. 185 και τη σχετική νομολογία στην οποία παραπέμπουν.

Σε ό,τι αφορά την **ενότητα (Γ)** προβλήθηκε η θέση ότι η Κ.Α. απέτυχε να τηρήσει την υποχρέωση της για επαρκή ποινική έρευνα και διερεύνηση όλων των πιθανών ισχυρισμών ούτως ώστε να προσκομίσει όλη τη σχετική μαρτυρία. Ενδεικτικό παράδειγμα τέτοιας παράλειψης δίδεται η περίπτωση της μη εξασφάλισης κατάθεσης από τη Μ.Υ.4(4) με συνέπεια να μην έχει τεθεί η δική της εκδοχή για ένα ουσιώδες συμβάν.

Ανεξαρτήτως του κατά πόσον τέτοια μαρτυρία θα ήτο ή όχι ουσιαστικής μορφής, το δεδομένο ενώπιον μας είναι ότι η εκδοχή της Μ.Υ.4(4) τέθηκε ενώπιον του Δικαστηρίου μέσω της κλήτευσης της ως μάρτυρα Υπεράσπισης εκ μέρους του Κ.4. Τούτου δοθέντος δεν παρέμεινε οποιοδήποτε κενό στην προσαχθείσα μαρτυρία με αποτέλεσμα να μην προκύπτει οποιοσδήποτε επηρεασμός στα δικαιώματα της Υπεράσπισης και γενικότερα της δίκαιης δίκης.

Επί αυτής της ενότητας σχετική ήταν και η εισήγηση του κ. Γεωργίου εκ μέρους της Κ.3 αναφορικά με παραλείψεις που ισχυρίστηκε ότι υπήρξαν από μέρους του Μ.Κ.20, ποινικού ανακριτή, τις οποίες χαρακτήρισε ως «*πλημμελή ποινική διερεύνηση*». Μεταξύ αυτών των παραλείψεων επικαλέστηκε και τα ακόλουθα σε σχέση με τον Μ.Κ.20:

- Μη διερεύνηση του ποιος είχε υπογράψει την αίτηση για απόφαση ημερ. 30/9/13
- Μη εξασφάλιση κατάθεσης από την Ελένη Σπανού, ενόρκως δηλούσας στην ένορκη δήλωση που υποστήριζε την αίτηση παραμερισμού
- Παράλειψη υποβολής ερώτησης στον αναφορικά με το αν είχε υπόψη του για ανάμειξη του Κ.4 στην υπόθεση
- Παράλειψη μελέτης εγγράφων που παρέδωσε ο Μ.Κ.13 και μη εξασφάλιση κατάθεσης από τον Φ. Αριστοτέλους

Χωρίς αμφιβολία μέσα στα πλαίσια της παροχής όλων των αναγκαίων διευκολύνσεων για σκοπούς ετοιμασίας της υπεράσπισης ενός κατηγορούμενου και της ισότητας των όπλων εμπίπτει και η δυνατότητα πρόσβασης του σε κάθε σχετικό στοιχείο το οποίο έχει συλλεγεί ή θα μπορούσε να είχε συλλεγεί από τις ανακριτικές αρχές⁹⁶. Στην προκειμένη περίπτωση, ωστόσο, δεν έχει επεξηγηθεί πειστικά πως οι πιο πάνω παραλείψεις επηρέασαν καθ' οιονδήποτε τρόπο δυσμενώς την Υπεράσπιση οποιουδήποτε Κατηγορούμενου. Αντίθετα θα λέγαμε ότι τα πιο πάνω αλλά και άλλα σημεία αποτέλεσαν τη βάση για να αναπτυχθεί από πλευρά Υπεράσπισης επιχειρηματολογία περί έλλειψης μαρτυρίας σε βάρος των Κατηγορουμένων. Τέτοια ήταν για παράδειγμα η περίπτωση όπου η Υπεράσπιση τόσο του Κ.1 όσο και του Κ.2 υποστήριξαν σθεναρώς την έλλειψη μαρτυρίας που να αποδεικνύει ότι ο Κ.2 ήτο το πρόσωπο που είχε καταχωρήσει την αίτηση για απόφαση ημερ. 30/9/13. Παρομοίως η παράλειψη των Ανακριτών να ερωτήσουν τον Μ.Κ.15 στα πλαίσια της ανακριτικής κατάθεσης του ημερ.14/5/15 για το αν είχε υπόψη του ανάμειξη του Κ4 στην υπόθεση Providencia – και η μη αναφορά

⁹⁶Δείτε Jespers v. Belgium 8403/78:

“56. In particular, the Commission takes the view that the "facilities" which everyone charged with a criminal offence should enjoy include the opportunity to acquaint himself, for the purposes of preparing his defence, with the results of investigations carried out throughout the proceedings.....Any investigations it causes to be carried out in connection with criminal proceedings and the findings thereof consequently form part of the "facilities" within the meaning of . Article 6 (3) (b)¹ of the Convention

58. “In short, Article 6 (3) (b) recognises the right of the accused to have at his disposal, for the purposes of exonerating himself or of obtaining a reduction in his sentence, all relevant elements that have been or could be collected by the competent authorities. The Commission considers that, if the element in question is a document, access to that document is a necessary "facility" ("facilite necessaire") if, as in the present case, it concerns acts of which the defendant is accused, the credibility of testimony, etc.”

στην εν λόγω κατάθεση στον Κ.4 - αποτέλεσε και αυτό τη βάση για να υποστηριχθεί από την Υπεράσπιση του Κ.4 ότι τα όσα σε σχέση με αυτό το θέμα ανέφερε ο Μ.Κ.15 στη δεύτερη συμπληρωματική κατάθεση του και στο Δικαστήριο δεν θα πρέπει να γίνουν αποδεκτά. Όσο για το ζήτημα της μη λήψης κατάθεσης από συγκεκριμένα άτομα επισημαίνουμε ότι στον βαθμό που η μαρτυρία τέτοιων ατόμων θεωρείτο σημαντική και/ή χρήσιμη για την Υπεράσπιση θα μπορούσε κάλλιστα η ίδια να την παρουσιάσει.

Επιπλέον αξίζει να υπογραμμιστεί ότι σε κανένα στάδιο δεν τέθηκε στον Μ.Κ.20 ότι οι περαιτέρω ανακριτικές ενέργειες και έρευνα στην παρούσα υπόθεση αποσκοπούσαν στην εξασφάλιση και μόνο ενοχοποιητικής μαρτυρίας και όχι η πλήρης διερεύνηση της υπόθεσης.

Όσον αφορά την **ενότητα (Δ)** ιδιαίτερη μνεία έγινε από τον ευπαίδευτο συνήγορο του Κατηγορούμενου 4 στη δημοσιογραφική διάσκεψη που δόθηκε από τον Γ.Ε. Μ.Κ.8 για ανακοίνωση του πορίσματος του Ποινικού Ανακριτή με την εισήγηση ότι υπήρξε παραβίαση του Τεκμηρίου της Αθωότητας.

Στην υπόθεση **Allenet De Ribemont v France** (1995) 20 E.H.R.R.557 αποφασίστηκε ότι το τεκμήριο της αθωότητας πιθανόν να παραβιαστεί όχι μόνο από Δικαστές ή το Δικαστήριο αλλά και από άλλους δημόσιους αξιωματούχους (*“The Court considers that the presumption of innocence may be infringed not only by a judge or court but also by other public authorities”*). Το Ε.Δ.Α.Δ. αναγνώρισε ότι το τεκμήριο της αθωότητας είναι ένας από τους βασικούς παράγοντες της δίκαιης δίκης. Όπως το ίδιο Δικαστήριο ανέφερε όμως στη **Ilgar Mammadov V Azerbaijan** Appl. No. 15172/13, ημερ. 22/5/2014 το **Άρθρο 6(2)** της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων δεν μπορεί να εμποδίσει τις αρμόδιες αρχές του Κράτους από το να ενημερώνουν το κοινό για την πορεία ποινικών ανακρίσεων, απλώς επιβάλλει όπως τέτοια ενημέρωση γίνεται με προσοχή και διακριτικότητα⁹⁷.

⁹⁷ “The Court stresses that Article 6 § 2 cannot prevent the authorities from informing the public about criminal investigations in progress, but it requires that they do so with all the discretion and circumspection necessary if the presumption of innocence is to be respected (see *Allenet de Ribemont*, cited above, § 38)”.

Από τη Νομολογία του Ε.Δ.Α.Δ. προκύπτει κάποια διαφοροποίηση σε περιπτώσεις όπου η υπόθεση εκδικάζεται από επαγγελματίες δικαστές με αυτές όπου η τελική απόφαση περί καταδίκης ή μη εναπόκειται σε ενόρκους⁹⁸. Επίσης στην υπόθεση **Konstas v Greece**, Appl. No. 53466/07 ημερ. 24.5.11 στην παρ. 37 λέχθηκε ότι το Δικαστήριο θα πρέπει να εξετάσει κατά πόσο τα σχόλια έγιναν υπό τέτοιες περιστάσεις και με τέτοιο τρόπο που να μπορούν να θεωρηθούν ότι είναι δυνατό να επηρεάσουν το Δικαστήριο ενώπιον του οποίου η υπόθεση εκκρεμεί⁹⁹.

Στο **Τεκμήριο 273(β)** παρουσιάζεται ο Γ.Ε. να παραπέμπει σε γεγονότα που καταγράφονται στο πόρισμα του κ. Καλλή, αλλά και στην «άποψη» εκείνου περί του λόγου για τον οποίο ο Κ.1 δεν ενημέρωσε τον Γ.Ε. Οι αναφορές στην 2^η παράγραφο της σελίδας 2 του **Τεκμηρίου 273(β)** παρουσιάζονται ως άποψη του Ποινικού Ανακριτή όπως αυτή εκφράζεται μέσα από το πόρισμα. Το ίδιο διαφαίνεται και στην 3^η παράγραφο της ίδιας σελίδας σε σχέση με την αποκάλυψη της διάπραξης ποινικού αδικήματος. Παράλληλα δε η έκθεση του Ποινικού Ανακριτή χαρακτηρίζεται από τον ΓΕ ως άποψη μη δεσμευτική ξεκαθαρίζοντας ότι θα ακολουθήσει η ποινική διαδικασία. Η αναφορά του Γ.Ε. *περί προώθησης διαδικασίας «η οποία προβλέπεται για τέτοιες περιπτώσεις διάπραξης ποινικών αδικημάτων» προκύπτει από και ακολουθεί την παραπομπή του στην τοποθέτηση και κατάληξη που υπάρχει στην έκθεση σύμφωνα με την οποία αποκαλύπτεται η διάπραξη ποινικών αδικημάτων*. Ούτε και συμφωνούμε ότι το φερόμενο ως λεκτικό των απαντήσεων του Μ.Κ.8 σε ερωτήσεις δημοσιογράφων συνιστά παραβίαση του τεκμηρίου της αθωότητας, αφού ο ίδιος αναφέρεται στον Κ.1 ως *«πρόσωπ(ο) εναντίον τ(ου) οποί(ου) αποκαλύπτεται ότι ενδεχόμενα να έχει διαπραχθεί κάποιο ποινικό αδίκημα»* ενώ ρητά στη σελίδα 6 αναφέρει *«Δεν θέλω και' αρχάς να προδικάσω οτιδήποτε όσον αφορά την υπόθεση αυτή για την πορεία την οποία θα ακολουθήσει, πολύ λιγότερο για την έκβαση της. Και αντιλαμβάνεστε και το τεκμήριο αθωότητας που πάντα υπάρχει»*.

⁹⁸ Case of G.C.P. v Romania, Appl. No. 20899/03, ημερ. 20.11.2011

⁹⁹ “37. The Court must nevertheless examine whether the remarks referring to the applicant’s conviction were made in such circumstances and expressed in such a manner that they might be considered capable of affecting the judgment of the court before which the case was pending. In other words, the Court will seek to establish whether the remarks concerned gave the impression that the authorities who made them had prejudged the re-examination of the case by the competent court”.

ΝΟΜΙΚΗ ΠΤΥΧΗ

Εισερχόμενοι στη νομική πτυχή πριν την παράθεση και ανάλυση των συστατικών στοιχείων, θα πρέπει να σημειώσουμε πως οι κατηγορίες δύνανται να διακριθούν σε τρεις ενότητες ως ακολούθως:

- (Α) Στις **κατηγορίες 8 και 9**, οι οποίες είναι οι μόνες που αντιμετωπίζουν όλοι οι Κατηγορούμενοι από κοινού και οι οποίες αφορούν κατ' ισχυρισμόν συνωμοσίες αφενός προς εκτροπή ή ανατροπή της δικαιοσύνης και αφετέρου προς καταδολίευση.
- (Β) Στις **κατηγορίες 1 και 3-7** εκ των οποίων οι μεν 1, 3 και 4 αφορούν την κατ' ισχυρισμό λήψη οφέλους ή πλεονεκτήματος ή αντιπαροχής από τον Κ.1, οι δε 5-7 τη χορήγηση τέτοιου οφέλους κ.λ.π. από την Κ.3 και Κ.4 προς τον Κ.1.
- (Γ) Στην **κατηγορία 10** που αφορά κατ' ισχυρισμόν κατάχρηση εξουσίας από τον Κ.1.

Α. Κατηγορίες 8 και 9

Οι κατηγορίες 8 και 9 αφορούν τα αδικήματα αφενός της **συνωμοσίας προς εκτροπή ή ανατροπή της πορείας της δικαιοσύνης** και αφετέρου της **συνωμοσίας προς καταδολίευση** κατά παράβαση των **Άρθρων 121 και 302** του **Ποινικού Κώδικα** αντίστοιχα.

Ως προς την κατηγορία 8 είναι προφανές από το λεκτικό των λεπτομερειών της πως στηρίζεται στο εδάφιο (α) του Άρθρου 121 και μάλιστα στη δεύτερη διάζευξη του εν λόγω εδαφίου. Έτσι το έχουν αντιληφθεί και όλοι οι συνήγοροι όπως επιβεβαιώνεται από τις αγορεύσεις τους.

Για να στοιχειοθετηθεί το αδίκημα της **κατηγορίας 8** θα πρέπει να καταδειχθεί ότι ένας κατηγορούμενος:

- i. **Συνωμότησε με κάποιον**
- ii. **να πράξουν οτιδήποτε προς παρακώλυση, αποτροπή, εκτροπή ή ανατροπή της πορείας της δικαιοσύνης.**

Όσον αφορά το αδίκημα της **κατηγορίας 9** για να στοιχειοθετηθεί απαιτείται να καταδειχθεί ότι ο κατηγορούμενος:

- i. *Συνωμότησε με κάποιον*
- ii. *όπως μέσω απάτης ή άλλου δολίου μέσου*
- iii. *επηρέασε την αγοραία τιμή πράγματος πωλούμενου δημοσίως ή να καταδολιεύσει το κοινό ή οποιοδήποτε πρόσωπο, συγκεκριμένο ή μη, ή να αποσπάσει με εκβιασμό οποιαδήποτε περιουσία από άλλο πρόσωπο.*

Είναι προφανές πως βασικό συστατικό στοιχείο και των δύο αυτών αδικημάτων είναι η συνωμοσία. Είναι γνωστές οι αρχές που αφορούν το γενικότερο αδίκημα της συνωμοσίας προς διάπραξη άλλων αδικημάτων (Άρθρα 371 και 372 του Ποινικού Κώδικα).

Όπως τονίστηκε στην υπόθεση **Λαζάρου κ.α. ν. Δημοκρατίας** (2010) 2 Α.Α.Δ 633 το αδίκημα της συνωμοσίας συντελείται από τη στιγμή που δύο ή περισσότερα πρόσωπα συμφωνούν να διαπράξουν αδίκημα ή να επιτύχουν νόμιμο σκοπό με παράνομα μέσα. Δεν είναι αναγκαίο για τη συμπλήρωση του αδικήματος να έχει τελεστεί οτιδήποτε πέραν από τη συμφωνία¹⁰⁰. Το κατά πόσο οι συνωμότες μετάνιωσαν, σταμάτησαν, παρεμποδίστηκαν, απέτυχαν ή δεν είχαν την ευκαιρία να προωθήσουν τον σκοπό της συνωμοσίας, είναι αδιάφορο¹⁰¹. Είναι χωρίς σημασία το κατά πόσο αυτό που τελικά πραγματοποιείται διαφέρει από αυτά που έχουν συμφωνηθεί. Στη **Λαζάρου** (ανωτέρω) επισημάνθηκε, ακόμη, ότι η συνωμοσία, εκτός της ύπαρξης συμφωνίας περιλαμβάνει και το στοιχείο της πρόθεσης (*mens*

¹⁰⁰ Δέστε Eminiyet κ.α. ν. Αστυνομίας (2007) 2 Α.Α.Δ 216.

¹⁰¹ Δέστε Gani v. Δημοκρατίας (1991) 2 Α.Α.Δ 134.

rea) και για τούτο η Κατηγορούσα Αρχή θα πρέπει να αποδεικνύει όχι μόνο τη συμφωνία μεταξύ των κατ' ισχυρισμό συνωμοτών να εκτελέσουν ένα παράνομο σκοπό (αποδεικνυόμενης είτε με λόγια, είτε με άλλο τρόπο επικοινωνίας μεταξύ τους), αλλά επιπρόσθετα θα πρέπει να αποδεικνύει την πρόθεση στη σκέψη καθενός κατ' ισχυρισμό συνωμοτή να εκτελέσει τον παράνομο σκοπό¹⁰². Σημειώνουμε ότι η πρόθεση δεν είναι δεκτική άμεσης απόδειξης και κατά κανόνα αναδύεται ως εξυπακουόμενο στοιχείο μέσα από τα παρουσιαζόμενα γεγονότα τα οποία και αποτελούν τα ευρήματα του Δικαστηρίου¹⁰³.

Η συμφωνία σπανίως αποδεικνύεται μέσω άμεσης μαρτυρίας (*direct evidence*) αλλά συνήθως με την εξαγωγή ευλόγων συμπερασμάτων από τη **συντονισμένη δράση** (*concerted action*)- είτε αυτή συνίσταται σε **πράξεις** (*acts*), είτε σε **δηλώσεις** (*declarations*) - των κατηγορουμένων¹⁰⁴. Επισημαίνεται ότι το αδίκημα δεν συνίσταται στη **συντονισμένη δράση** (*concerted action*) αλλά στην **εξυπακουόμενη προηγούμενη συμφωνία** (*inferred anterior agreement*) και η **συντονισμένη δράση** συνιστά μαρτυρία για το αδίκημα της συνωμοσίας.

Όπως αναφέρεται στο Σύγγραμμα **Prosecution and Defence of Criminal Conspiracy Cases** του Paul Marcus, η Κ.Α. δεν είναι απαραίτητο να αποδείξει ότι υπήρξε συνάντηση και ρητή συμφωνία αφού συμπέρασμα ως προς συναντίληψη των μερών αρκεί¹⁰⁵. Παραθέτουμε σχετικό απόσπασμα από την υποσημείωση 5 στην παραρ. 2.051, σελ. 2-23 του πιο πάνω Συγγράμματος:

*“In proving the agreement it is not necessary to show that the parties met and actually agreed to undertake an unlawful act or that they previously arranged a detailed plan. **Generally a conspiracy can only be established by circumstantial evidence** because the essence of a conspiracy – the unlawful design – can usually be proved only by the establishment of independent facts, bearing more or less*

¹⁰² Δέστε R. v. Thompson 50 Cr. App. R.1.

¹⁰³ Δέστε Στυλιανού v. Αστυνομίας (2008) 2 Α.Α.Δ. 646.

¹⁰⁴ Δέστε **Phipson on Evidence 18th Ed.** Chapter 38: section 4, sub-section 1: “When considering whether there was a **conspiracy** and whether the actor/speaker was a conspirator, the judge and, ultimately, the jury were entitled to examine **the circumstantial evidence**, including **the acts and declarations** of the actor/speaker, not for the truth of the assertion made but for the fact that they were made”.

(η έμφαση είναι του παρόντος Δικαστηρίου)

¹⁰⁵ “Thus, the prosecution need not show that there was a meeting and an express agreement, an inference as to an understanding between the parties is sufficient”.

closely upon the common design. Thus, a conspiracy may be proved by indirect evidence and inferences justified by the circumstances”.

(η έμφαση είναι του παρόντος Δικαστηρίου)

Σχετικές με όλα τα πιο πάνω είναι και οι ακόλουθες περικοπές από το Σύγγραμμα **Archbold** (2016) στις παραγράφους 33-15 και 33-14:

«33-15

*Mens rea is an essential element in conspiracy only in that **there must be an intention to be a party to an agreement to do an unlawful act.** In *R. v. Anderson* [1986] A.C. 27, HL, Lord Bridge said:*

*"But, beyond the mere fact of agreement, the necessary mens rea of the crime is, in my opinion, established if, and only if, it is shown that **the accused, when he entered into the agreement, intended to play some part in the agreed course of conduct in furtherance of the criminal purpose which the agreed course of conduct was intended to achieve.** Nothing less will suffice; nothing more is required"(at p. 39E*

*The point was emphasised in **Yip Chiu-Cheung v. R.** , 99 Cr.App.R. 406, PC, where an undercover officer who entered into an agreement to export drugs was held to have had the necessary mens rea for conspiracy. Lord Griffiths said:*

*The crime of conspiracy requires **an agreement** between two or more persons **to commit an unlawful act with the intention of carrying it out. It is the intention to carry out the crime that constitutes the necessary mens rea for the offence.** As Lord Bridge pointed out, an undercover agent who has no intention of committing the crime lacks the necessary mens rea to be a conspirator"(at p. 410).*

Proving the agreement

33-14

*The agreement may be proved in the usual way or by proving circumstances from which the jury may presume it: ..... **Proof of the existence of a conspiracy is generally a “matter of inference, deduced from certain criminal acts of the parties accused, done in pursuance of an apparent criminal purpose in common between them”***

(η έμφαση είναι του παρόντος Δικαστηρίου)

Τα πιο πάνω αποτελούν γενικότερες αρχές οι οποίες έχουν κατ' αναλογίαν εφαρμογή και στα ειδικότερα επίδικα αδικήματα συνωμοσίας, υπό την έννοια ότι στην παρούσα δεν έχουμε συνδυασμό των γενικών άρθρων 371 – 372 με άλλα ουσιαστικά αδικήματα.

Συνεχίζοντας με το δεύτερο πιο πάνω συστατικό στοιχείο της κατηγορίας 8 σημειώνουμε πως οι όροι «εκτροπή» ή «αναιροπή» προέρχονται από τους αντίστοιχους αγγλικούς όρους του πρωτοτύπου κειμένου “*pervert or defeat*”.

Καθοδήγηση για την ορθή ερμηνεία του όρου «εκτροπή» δύναται να αντληθεί από τη σχετική Αγγλική νομολογία που ασχολήθηκε με το αδίκημα του Κοινοδικαίου ‘*perverting the course of justice*’. Παραπέμπουμε συναφώς στο ακόλουθο απόσπασμα από το Σύγγραμμα **Archbold** 2017 παρ. 28-1:

«It is a common law misdemeanour to pervert the course of public justice: R. v. Vreones [1891] 1 Q.B. 360, CCR; R. v. Andrews [1973] Q.B. 422, CA. The offence is committed where a person or persons:

- (a) acts or embarks upon a course of conduct,*
- (b) which has a tendency to, and*
- (c) is intended to pervert,*
- (d) the course of public justice: R. v. Vreones, ante (at p.369)».*

Στην **παρ. 28-2** του πιο πάνω Συγγράμματος υπογραμμίζεται ότι οποιαδήποτε πράξη ή συμπεριφορών η οποία τείνει και σκοπεί να επέμβει στην πορεία της δικαιοσύνης συνιστά αδίκημα.¹⁰⁶

Όπως τονίστηκε στην αγγλική υπόθεση **R. v. Lawrence Machin** (1980) 71 Cr. App. R. 166 ο νόμος επιδιώκει την απαγόρευση της παράνομης συμπεριφοράς η οποία ενδέχεται να οδηγήσει σε μη ορθή απονομή της δικαιοσύνης. Οι συγκεκριμένες πράξεις ή συμπεριφορά μπορεί να λάβουν διάφορες μορφές. Η ουσία του αδικήματος είναι συμπεριφορά η οποία δύναται και σκοπείται όπως

¹⁰⁶ “*Any act or course of conduct tending and intended to interfere with the course of public justice will amount to the offence*”;

οδηγήσει σε κακή απονομή της δικαιοσύνης είτε προκύψει τελικώς τέτοια κακοδικία, είτε όχι¹⁰⁷.

Απόδειξη του κινήτρου ενός προσώπου αναφορικά με την πράξη του δυνατόν να αποτελέσει τη βάση για εξαγωγή συμπεράσματος σε σχέση με την πρόθεση που είχε όταν την πραγματοποιούσε. Ωστόσο το μόνο που απαιτείται για σκοπούς απόδειξης του εν λόγω αδικήματος είναι απόδειξη της γνώσης όλων των ουσιωδών περιστάσεων και η εκ προθέσεως διενέργεια πράξης η οποία έχει την τάση, ιδωμένη αντικειμενικά, να εκτρέψει την πορεία της δικαιοσύνης. Και τούτο διότι το υπό κρίση αδίκημα αφορά την πορεία της δικαιοσύνης και όχι μόνο τους σκοπούς της. (*The offence is concerned with the course of justice, and not merely with the ends of justice;*).¹⁰⁸

Έχει τονιστεί σχετικά πως δεν αρκεί μια πράξη να γίνεται με πρόθεση εκτροπής. Θα πρέπει αφ'εαυτής η πράξη να έχει την τάση και ροπή προς εκτροπή. Προς απόδειξη τούτου δεν είναι αναγκαίο όπως αποδειχθεί ότι τέτοια τάση ή πιθανότητα έχει όντως πραγματοποιηθεί. Αρκεί να ενδέχεται ότι αυτό που ο κατηγορούμενος έπραξε θα μπορούσε, χωρίς άλλο, να οδηγήσει σε αδικία (injustice)¹⁰⁹.

Πράξη ή Παράλειψη

Ο συνήγορος του Κ.2 προέβαλε πως για την κατηγορία 8 απαιτείται να υπάρχει μαρτυρία

- για την τέλεση «πράξης»,
- ή **παράνομης** παράλειψης λόγω ύπαρξης υποχρέωσης

¹⁰⁷ *“The law is concerned to forbid unlawful conduct which may result in a miscarriage of justice..... The particular acts or conduct in question may take many different forms .....The gist of the offence is conduct which may lead and is intended to lead to a miscarriage of justice whether or not a miscarriage actually occurs”.*

¹⁰⁸ Δέστε Archbold 2017, παρ. 28-21: «..... it is submitted that all that is necessary is proof of knowledge of all the material circumstances and the intentional doing of an act having a tendency, when objectively considered, to pervert the course of justice:’

¹⁰⁹ Δέστε Archbold 2017 παρ. 28-19: *‘An act done with the intention of perverting the course of justice is not enough; the act must also have that tendency. To establish a tendency or a possibility, the prosecution do not have to prove that the tendency or possibility in fact materialised; there must be a possibility that what the accused has done “without more” might lead to injustice: “.....”*

τονίζοντας πως δεν μπορεί μια ομάδα από νόμιμες πράξεις ή παραλείψεις να καταλήγουν σε παρανομία προς εκτροπή ή ανατροπή της δικαιοσύνης.

Με όλο τον σεβασμό δεν μπορούμε να συμφωνήσουμε με την ερμηνεία που έχει δοθεί. Έχοντας υπόψιν την αντίστοιχη φράση του πρωτότυπου Αγγλικού κειμένου, δηλαδή τη φράση «...*to do anything...*» γίνεται αντιληπτό πως η ορθή απόδοση του νοήματος, καθώς και του σκοπού του εν λόγω εδαφίου, είναι «...*να πράξουν οτιδήποτε...*». Κατά τη γνώμη μας το «*πράττω οτιδήποτε*» προς εκτροπή ή ανατροπή της δικαιοσύνης καλύπτει την περίπτωση παράλειψης συγκεκριμένης ενέργειας. Για παράδειγμα εάν δύο πρόσωπα συνωμοτήσουν να μην υπακούσουν σε κλήση μάρτυρος σε ποινική διαδικασία με σκοπό να καταδικαστεί ένας αθώος χωρίς τη δική τους μαρτυρία είναι λογικό πως πράττουν κάτι το οποίο τείνει να εκτρέψει την πορεία της δικαιοσύνης και κατά τη γνώμη μας τιμωρείται από το εδ (α).

Όπως αναφέρεται στο Σύγγραμμα **Archbold 2017 παρ. 28-10**:

“...a conspiracy by a witness bound over to attend a trial with others to absent himself from the trial is indictable, and if the necessary effect of the agreement is to defeat the ends of justice, that must be taken to be the object....”

Στην υπόθεση **R. v. Basil** (1985) Crim. L.R. 671 αποφασίστηκε ότι σε περίπτωση κατά την οποία ένα άτομο στο οποίο εκδόθηκε κλήση μάρτυρος σκοπίμως και έναντι χρηματικού ανταλλάγματος δεν συμμορφώνεται και παραλείπει να εμφανιστεί τότε πράττει κάτι το οποίο τείνει να εκτρέψει την πορεία της δικαιοσύνης.

Πέραν αυτού όμως θα προσθέταμε πως και αν ακόμα κρίναμε ότι το εδ (α) αναφέρεται σε «πράξη» συμφωνούμε ότι τυχάνουν εφαρμογής οι σχετικές πρόνοιες του **περί Ερμηνείας Νόμου, Κεφ. 1** όπου αναφέρεται ότι «πράξη» χρησιμοποιούμενη με αναφορά προς ποινικό νόμο ... *επεκτείνεται σε παράνομες παραλείψεις*».

Είναι προφανές πως τα πιο πάνω συνάδουν και με την ανάλυση του αντίστοιχου αδικήματος του κοινοδικαίου *'perverting the course of justice'*, όπως την έχουμε παραθέσει πιο πριν.

Συγκεκριμένα βάσει της ερμηνείας της οποίας έτυχε το εν λόγω αδίκημα, η ουσία αυτού είναι συμπεριφορά η οποία δύναται και σκοπείται να οδηγήσει σε εκτροπή της πορείας της δικαιοσύνης. Εντός δε αυτής της συμπεριφοράς εντάσσεται όχι μόνο μία στιγμιαία πράξη αλλά οποιαδήποτε σειρά ή αλληλουχία πράξεων, ενεργειών, δράσεων ή παραλείψεων και γενικά συμπεριφορών (*course of conduct*) οι οποίες έχουν αυτή τη δυναμική. Στην πραγματικότητα και το ημεδαπό **Άρθρο 121(α)** με τη φράση *'...to do anything...'* καλύπτει και ποινικοποιεί με τον ίδιο τρόπο και τέτοιου είδους συμπεριφορές και όχι μόνο την περίπτωση μίας στιγμιαίας πράξης ή παράλειψης.

Πρόθεση καταδολίευσης

Η έννοια του συστατικού στοιχείου της **πρόθεσης καταδολίευσης** που περιλαμβάνεται στο αδίκημα στο οποίο στηρίζεται η κατηγορία 9 δεν καθορίζεται με οποιαδήποτε ρητή πρόνοια στον Ποινικό Κώδικα. Με βάση τη σχετική αγγλική νομολογία όπως αποκρυσταλλώθηκε στην υπόθεση **Welham v. D.P.P.** (1961) A.C.103, H.L. η «*πρόθεση καταδολίευσης*» σημαίνει πρόθεση προκλήσεως ή κίνδυνο προκλήσεως βλάβης σε ένα πρόσωπο ως αποτέλεσμα εξαπατήσεως. Η υπόθεση **Welham** ξεκαθάρισε ότι η πρόθεση καταδολίευσης δεν περιορίζεται στην πρόθεση πρόκλησης ή στον κίνδυνο πρόκλησης οικονομικής ζημιάς στο θύμα της απάτης αλλά καλύπτει γενικά και οποιαδήποτε άλλη βλάβη στο θύμα, έστω και αν αυτή δεν είναι χρηματικής ή οικονομικής φύσεως¹¹⁰.

Ανάλυση του όρου πρόθεση καταδολίευσης (*intent to defraud*) έγινε στην **Ioannou v. The Police** (1985) 2 C.L.R. 14 όπου αναφέρθηκε με επιδοκιμασία η αγγλική υπόθεση **Welham** σύμφωνα με την οποία η έννοια του εν λόγω όρου δεν συνεπαγόταν ούτε περιοριζέτο στην πρόκληση οικονομικής ζημιάς στο θύμα.

¹¹⁰ Δέστε Archbold 2017, παρ. 17-62 και 17-63.

“..... The important thing about this definition is that it is not limited to the idea of economic loss, nor to the idea of depriving someone of something of value. It extends generally to the purpose of fraud and deceit. Put shortly, 'with intent to defraud' means 'with intent to practise a fraud' on someone or other. It need not be anyone in particular someone in general will suffice. If anyone may be prejudiced in any way by the fraud, that is enough”.

In *Rex v. Allsop* [1977] 64 Cr. App. R. 29 (C.A.) in which the appellant was convicted of conspiracy to defraud by false hire purchase applications, Shaw, L.J. in delivering the judgment of the Court of Appeal dismissing the appeal, said the following at page 31:

«Generally the primary objective of fraudsman is to advantage themselves. The detriment that results to their victims is secondary to that purpose and incidental. It is 'intended' only in the sense that is a contemplated outcome of the fraud that is perpetrated. **If the deceit which is employed imperils the economic interest of the person deceived, this is sufficient to constitute fraud even though in the event no actual loss is suffered and notwithstanding that the deceiver did not desire to bring about an actual loss**”.

(η έμφαση είναι του παρόντος Δικαστηρίου)

B. Κατηγορίες 1 και 3-7

Όσον αφορά τη δεύτερη ενότητα οι τρεις πρώτες κατηγορίες (1^η, 3^η & 4^η) θα μπορούσαν για σκοπούς ευκολίας να χαρακτηριστούν ως τα αδικήματα **παθητικού δεκασμού, δωροληψίας, δωροδοκίας ή διαφθοράς** και οι τρεις επόμενες (5^η, 6^η & 7^η) ως τα **αδικήματα ενεργητικού δεκασμού, δωροδοκίας ή διαφθοράς**. Ειδικότερα όμως θα πρέπει να ληφθεί ότι οι έξι αυτές κατηγορίες δύνανται να εξετασθούν ανά ζεύγη, αφενός κυρίως λόγω του ειδικότερου άρθρου της νομοθεσίας στο οποίο στηρίζονται και αφετέρου, κατά δεύτερο λόγο επειδή η πρώτη από κάθε ζεύγος αφορά τη λήψη και η δεύτερη τη χορήγηση κ.λ.π. του κατ' ισχυρισμόν οφέλους. Τα ζεύγη αυτά είναι οι κατηγορίες 1 και 5, οι κατηγορίες 3 και 6, και οι κατηγορίες 4 και 7.

Κατηγορίες 1 και 5

Οι **κατηγορίες 1** και **5** αφορούν το αδίκημα του **δεκασμού**. Η κατηγορία 1 αφορά τον Κ.1 ενώ η κατηγορία 5 αφορά την Κ.3 και τον Κ.4. Οι κατηγορίες αυτές στηρίζονται στα **εδάφια (α) και (β)** αντίστοιχα του **Άρθρου 100 του Ποινικού Κώδικα** αντίστοιχα.

Για να στοιχειοθετηθεί το αδίκημα της **κατηγορίας 1** απαιτείται να καταδειχθεί ότι ο κατηγορούμενος:

- i. Όντας Δημόσιος λειτουργός
- ii. και όντας επιφορτισμένος με την εκτέλεση καθήκοντος λόγω του λειτουργήματος του
- iii. κατά τρόπον που υποδηλώνει δεκασμό
- iv. ζήτησε, δέχθηκε, ή έλαβε ή συμφώνησε ή αποπειράθηκε να δεχθεί ή να λάβει
- v. περιουσία ή ωφέλημα οποιουδήποτε είδους
- vi. για τον εαυτό του ή για άλλον
- vii. χάριν τελεσθείσης ή μελλοντικής ενέργειας ή παράλειψης κατά την εκπλήρωση των καθηκόντων του λειτουργήματος του.

Για το αδίκημα της **κατηγορίας 5** απαιτείται να καταδειχθεί ότι ο κατηγορούμενος:

- i. Έδωσε, παρείχε ή προμήθευσε ή υποσχέθηκε ή προσφέρθηκε να δώσει ή να παράσχει ή να προμηθεύσει ή αποπειράθηκε να προμηθεύσει
- ii. σε δημόσιο λειτουργό ή σε άλλο
- iii. κατά τρόπον που υποδηλώνει δεκασμό
- iv. περιουσία ή ωφέλημα οποιουδήποτε είδους
- v. χάριν της πιο πάνω ενέργειας ή παράλειψης από τον εν λόγω δημόσιο λειτουργό.

Επισημαίνεται κατ' αρχάς ότι τα συστατικά στοιχεία υπό i, iii, v και vii του πρώτου αδικήματος είναι κατ'ουσίαν ταυτόσημα με τα στοιχεία υπό ii, iii, iv και v αντίστοιχα του δεύτερου πιο πάνω αδικήματος, ενώ και το στοιχείο υπό iv του πρώτου αντιστοιχεί κατά βάσιν με το στοιχείο i του δεύτερου αδικήματος.

Δημόσιος Λειτουργός

Με βάση το ερμηνευτικό **Άρθρο 4 του Κεφ.154** ο όρος «δημόσιος λειτουργός» σημαίνει πρόσωπο που κατέχει μεταξύ άλλων οποιοδήποτε δημόσιο αξίωμα ή δημόσια θέση, εφόσον την εξουσία να διορίζει ή να παύει στη θέση αυτή έχει μεταξύ άλλων ο Π.τ.Δ..

Περιουσία ή Ωφέλημα

Τόσον η κατηγορία 1, όσον και η κατηγορία 5 αναφέρονται σε «*ωφέλημα*» και συνεπώς δεν ενδιαφέρει ο όρος περιουσία (για τον οποίον υπάρχει ορισμός). Ο όρος «*benefit*» του πρωτότυπου αγγλικού κειμένου αποδίδεται στην Ελληνική ως ωφέλεια, ευεργέτημα. Από γραμματικής σκοπιάς, σύμφωνα με το λεξικό Μπαμπινιώτη, ο όρος ωφέλημα σημαίνει (i) την ωφέλεια και (ii) κάθε όφελος που παρέχει η χρήση πράγματος ή δικαιώματος.

Τρόπος Υποδηλών Δεκασμού (corruptly)

Όσον αφορά την ερμηνεία της φράσης «*κατά τρόπο που υποδηλώνει δεκασμό*» χρήσιμη καθοδήγηση προσφέρει η σχετική αγγλική νομολογία αναφορικά με το αγγλικό νομοθέτημα **Public Bodies Corrupt Practices Act 1889** όπως και το **Prevention of Corruption Act 1906**. Όπως αναφέρεται στο σύγγραμμα **Blackstone's Criminal Practice** (2003) η έννοια του όρου «*διαφθορά*» είναι η ίδια και στα δύο αυτά νομοθετήματα. Στο εν λόγω σύγγραμμα η έννοια αυτή (**Corruptly**) επεξηγείται στην παρ.Β15.7 της σελίδας 690 ως ακολούθως:

*“Corruptly” means purposefully doing an act which the law forbids as tending to corrupt ..... Any **improper and***

unauthorized gift, payment or other inducement offered to a councillor or other such officer is likely to be considered corrupt. It need not be proved to have acted dishonestly, as long as he knew that the gift or bribe was connected with the performance of public duties, whether by way of reward for past performance, or of inducement to secure future performance. No bargain need be struck between the parties involved ....., and it is no defence for the recipient to prove that his acceptance of a corrupt gift failed to influence him in the performance of his duties. ....”

(η έμφαση είναι του παρόντος Δικαστηρίου)

Διαφωτιστικό για την ερμηνεία του πιο πάνω όρου είναι και το ακόλουθο απόσπασμα από την υπόθεση **Parker** (1985) 82 Cr App R 69:

*«The Act uses the phrase ‘corruptly’ and corruptly does not mean for this purpose dishonestly. Corruptly means deliberately doing an act which the law forbids as tending to corrupt, so it is not any defence for a councillor who has accepted a reward in this way to say he did not think what he was doing was against the interests of his authority. **If he deliberately accepts a reward for doing or forbearing to do anything in respect of any matter**, actual or proposed, in which his council is concerned, he commits an offence.*

*Of course, it does not follow from that, that every payment which is made to a councillor is unlawful. **It is only unlawful if there is a link between the payment and him doing something in pursuance of his public duty.** The reward must relate to something done or omitted in respect of a matter in which his council is concerned».*

(η έμφαση είναι του παρόντος Δικαστηρίου)

Στο σύγγραμμα **Halsbury’s Laws of England 4^η Έκδοση** (Reissue), τόμος 11(1), παρ.529 στην υποσημείωση 2 αναφέρονται τα εξής σχετικά:

“‘Corruptly’ denotes that the person making the offer did so deliberately and with the intention that it should operate on the mind of the offeree, so as to encourage him to enter into a corrupt bargain whether or not the offeror intended to follow it through”.

Ιδιαίτερα κατατοπιστική βρίσκουμε την Αγγλική προσέγγιση σε ό,τι αφορά το περιεχόμενο της πράξης η οποία είναι το αποτέλεσμα του δεκασμού. Όπως αναφέρεται συναφώς στο σύγγραμμα **Russell on Crime 11^η έκδοση, σελ. 429:** *“Bribery is the receiving or offering any undue reward by or to any person whatsoever, in a public office, in order to influence his behaviour in office, and incline him to act contrary to the known rules of honesty and integrity.”*

(η έμφαση είναι του παρόντος Δικαστηρίου)

Κατηγορίες 3 και 6

Οι **κατηγορίες 3 και 6** αναφέρονται στο αδίκημα της δωροληψίας οικείων δημοσίων αξιωματούχων κατά παράβαση **του Άρθρου 4 του περί της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Ποινικοποίηση της Διαφθοράς (Κυρωτικού) Ν 23(ΙΙΙ)/2000 και των Άρθρων 2 και 3** της πιο πάνω Σύμβασης. Η κατηγορία 3 αφορά τον Κ.1 ενώ η κατηγορία 6 αφορά τους Κ.3 και 4.

Για να στοιχειοθετηθεί το αδίκημα της **κατηγορίας 3** θα πρέπει να καταδειχθεί ότι ο κατηγορούμενος:

- i. Όντας δημόσιος αξιωματούχος
- ii. εκ προθέσεως
- iii. αιτήθηκε ή έλαβε οποιοδήποτε παράτυπο πλεονέκτημα ή αποδέχθηκε προσφορά ή υπόσχεση για τέτοιο πλεονέκτημα
- iv. άμεσα ή έμμεσα
- v. προς όφελος του ή προς όφελος οποιουδήποτε άλλου
- vi. για να ασκήσει ή να απέχει από την άσκηση των αρμοδιοτήτων του.

Για να στοιχειοθετηθεί το αδίκημα της **κατηγορίας 6** απαιτείται να καταδειχθεί ότι ο κατηγορούμενος:

- i. Εκ προθέσεως

- ii. υποσχέθηκε, προσέφερε, χορήγησε,
- iii. οποιοδήποτε παράτυπο πλεονέκτημα
- iv. άμεσα ή έμμεσα
- v. σε οποιοδήποτε δημόσιο αξιωματούχο
- vi. προς όφελος του ιδίου ή οποιουδήποτε άλλου
- vii. προς τον σκοπό όπως αυτός ενεργήσει ή απέχει από ενέργειες στην άσκηση των αρμοδιοτήτων του.

Εν σχέσει με τη σημασία του όρου «*δημόσιος αξιωματούχος*» σημειώνουμε πως στο Άρθρο 1 της Σύμβασης αναφέρεται ότι αυτός νοείται με αναφορά στον ορισμό μεταξύ άλλων των λέξεων «*δημόσιος λειτουργός*» όπως δίδεται στο εθνικό δίκαιο, οπότε παραπέμπουμε στα όσα έχουμε σχετικά προαναφέρει.

Όσον αφορά την έννοια του «*παράτυπου πλεονεκτήματος*» πρέπει κατ' αρχάς να σημειώσουμε πως πρόκειται για απόδοση στην Ελληνική της αντίστοιχης αγγλικής φράσης «*undue advantage*», η οποία σε ελεύθερη απόδοση έχει το νόημα του απρεπούς, ανάρμοστου ή και άδικου πλεονεκτήματος. Ως προς την έννοια του «*πλεονεκτήματος*» αρκεί και πάλι να παραπέμψουμε στη συνήθη γραμματική έννοια από το λεξικό Μπαμπινιώτη όπου αυτή αποδίδεται κατ' αρχάς ως κάθε περίπτωση, ευκαιρία ή μέσο που ευνοεί ειδικά την επιτυχία (κάποιου) ή συντελεί σε επιθυμητή κατάληξη και κατά δεύτερον ως καθετί που αποκομίζει κάποιος ως όφελος ή κέρδος.

Κατηγορίες 4 και 7

Οι **κατηγορίες 4** και **7** αναφέρονται στο αδίκημα της διαφθοράς υπό αντιπροσώπων και αφορούν η **κατηγορία 4** τον Κ.1 και η **κατηγορία 7** τους Κ.3 και 4. Στηρίζονται στο **Άρθρο 3 εδάφια (α) και (β)** αντίστοιχα του **περί Πρόληψης Διαφθοράς Νόμου, Κεφ. 161**.

Για να στοιχειοθετηθεί το αδίκημα της **κατηγορίας 4** απαιτείται να καταδειχθεί ότι ο κατηγορούμενος:

- i. Ήταν αντιπρόσωπος και
- ii. άμεσα ή έμμεσα
- iii. κατά τρόπο που υποδηλώνει διαφθορά
- iv. δέχθηκε ή έλαβε ή συμφώνησε να δεχθεί ή ζήτησε ή αποπειράθηκε να λάβει από οποιοδήποτε πρόσωπο για τον εαυτό του ή για οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο,
- v. οποιοδήποτε δώρο ή αντιπαροχή
- vi. ως κίνητρο ή αμοιβή για την τέλεση ή αποχή από τέλεση οποιασδήποτε πράξης, μεταγενέστερης του Κεφ.161
- vii. η οποία αφορά υποθέσεις ή εργασίες του προϊσταμένου του, ή για την επίδειξη ή αποχή από επίδειξη εύνοιας ή δυσμένειας σε οποιοδήποτε πρόσωπο σχετικά με τις υποθέσεις ή εργασίες του προϊσταμένου του.

Για τη στοιχειοθέτηση του αδικήματος της **κατηγορίας 7** απαιτείται να καταδειχθεί ότι ο κατηγορούμενος:

- i. Άμεσα ή έμμεσα
- ii. κατά τρόπο που υποδηλώνει διαφθορά
- iii. έδωσε ή συμφώνησε να δώσει ή υποσχέθηκε ή πρόσφερε ή αποπειράθηκε να δώσει
- iv. δώρα ή αντιπαροχή
- v. σε οποιοδήποτε αντιπρόσωπο
- vi. ως κίνητρο ή αμοιβή για την τέλεση ή αποχή από τέλεση οποιασδήποτε πράξης μεταγενέστερης του Κεφ. 161
- vii. η οποία αφορά τις υποθέσεις ή εργασίες του προϊσταμένου του, ή για την επίδειξη ή αποχή από επίδειξη εύνοιας ή δυσμένειας σε οποιοδήποτε πρόσωπο σχετικά με τις υποθέσεις ή εργασίες του προϊσταμένου του.

Παρατηρούμε και εδώ ότι στην πραγματικότητα όλα τα στοιχεία του αδικήματος της κατηγορίας 4 είναι ταυτόσημα με αντίστοιχα της κατηγορίας 7.

Ξεκινώντας από την έννοια του όρου «*αντιπρόσωπος*» σημειώνουμε ότι βάσει του σχετικού ορισμού στο Άρθρο 2, περιλαμβάνει και οποιοδήποτε πρόσωπο το οποίο υπηρετεί τη Δημοκρατία, άρα και τον Βοηθό Γενικού Εισαγγελέως.

Έχουμε ήδη αναφερθεί πριν στο νόημα της φράσης «*κατά τρόπον που υποδηλώνει διαφθορά*», ενώ παράλληλα κρίνουμε και εδώ πως τα πλείστα στοιχεία έχουν τη συνήθη γραμματική έννοια. Κάποια ιδιαίτερη ενασχόληση θεωρούμε ότι απαιτείται μόνο για την έννοια της «*αντιπαροχής*», η οποία χρησιμοποιείται στις λεπτομέρειες των κατηγοριών.

«*Αντιπαροχή*» με βάση το ερμηνευτικό **Άρθρο 2** του Κεφ. 161 «*περιλαμβάνει αντιπαροχή αξίας οποιουδήποτε είδους*» (“*consideration*” *includes valuable consideration of any kind*). Με αναφορά σε ταυτόσημο ορισμό σε αγγλική νομοθεσία ο κλασικός ορισμός του όρου αντιπαροχή δόθηκε στην παλαιά Αγγλική απόφαση **Currie v. Misa** (1874-75) L.R. 10 Ex. 153 ο οποίος υιοθετήθηκε στην υπόθεση **R v. Braithwaite, R v. Gindham** [1983] 1 W.L.R. 385.

Σε συμφωνία με τα ανωτέρω θα πρέπει να υπενθυμίσουμε και την ημεδαπή υπόθεση **Φωτεινή Μούχτου κ.α. v. Χείμαρου** (2001) 1(Γ) Α.Α.Δ. 1794 στην οποία καταγράφηκε ως θεμελιωμένο στη νομολογία μας πως η υπόσχεση συμβαλλόμενου να αποστεί από τη λήψη δικαστικών μέτρων για την καλή τη πίστει διεκδίκηση δικαιώματος συνιστά αντάλλαγμα και ότι «*[Τ]ο ίδιο ισχύει και στην περίπτωση εγκατάλειψης αγωγής από συμβαλλόμενο χάριν ανταλλάγματος που παρέχεται από συμβαλλόμενο*». Τα πιο πάνω υποστηρίζονται και σε σχετική περικοπή στο σύγγραμμα **Chitty on Contracts 27^η έκδοση General Principles** παρ. 3-037.

Έχοντας παραθέσει τα συστατικά στοιχεία των κατηγοριών 1 και 3-9 και έχοντας αναλύσει κάποια από αυτά θα πρέπει να σημειώσουμε προεκτείνοντας τον αρχικό διαχωρισμό των κατηγοριών αυτών ότι:

- α) Με τις κατηγορίες 1, 3 και 4 αποδίδεται στον Κ.1 πως:
  - συμφώνησε να λάβει ή έλαβε **ωφέλημα** (κατηγορία 1)

- έλαβε ή απεδέχθη προσφορά ή υπόσχεση για **πλεονέκτημα** (κατηγορία 3)
- συμφώνησε να δεχθεί ή έλαβε ή δέχθηκε **αντιπαροχή** (κατηγορία 4).

β) Με τις κατηγορίες 5, 6, 7 αποδίδεται αντίστοιχα στους Κ.3 και Κ.4 ότι:

- παρείχαν **ωφέλημα** (κατηγορία 5)
- παρείχαν ή χορήγησαν **παράτυπο πλεονέκτημα** (κατηγορία 6)
- συμφώνησαν να δώσουν ή έδωσαν **αντιπαροχή** (κατηγορία 7)

γ) Με την κατηγορία 8 αποδίδεται στους Κατηγορούμενους ότι συνωμότησαν όπως εκτρέψουν ή ανατρέψουν την πορεία της δικαιοσύνης και με την κατηγορία 9 ότι συνωμότησαν όπως καταδολιεύσουν τους εναγόμενους στην αγωγή 3987/13, καθώς και την Τράπεζα Κύπρου. Αποδίδεται ειδικότερα πως με βάση τη διευθέτηση, στην πρώτη περίπτωση η εκτροπή ή ανατροπή και στη δεύτερη η καταδολίευση θα επιτυγχάνοντο με τη μη καταχώριση εμφάνισης στην αγωγή από τους Κ.3 και Κ.4.

Είναι προφανές λοιπόν πως οι έννοιες του **ωφελήματος**, του **πλεονεκτήματος** ή της **αντιπαροχής**, είναι βασικές και απαραίτητες για τις πιο πάνω κατηγορίες. Στην παρούσα περίπτωση ως αντικείμενο όλων αυτών των εννοιών προσδιορίζεται η μη καταχώριση σημειώματος εμφάνισης από τους Κ.3 και 4 σε αγωγή στην οποία ο Κ.1 ήταν ένας από τους ενάγοντες. Πρόκειται για την αγωγή 3987/13 στην οποία δεν καταχωρίστηκε εμφάνιση.

Μέσα από την ανάλυση και των τριών αυτών εννοιών, ανωτέρω, διαπιστώνεται πως στον πυρήνα της σημασίας τους ευρίσκεται το **όφελος** (benefit) το οποίο δυνατόν να προσποριστεί κάποιος από την ενέργεια άλλου. Είναι δε λογικό πως γενικά η παράλειψη καταχώρισης εμφάνισης σε κάποια αγωγή συνεπάγεται οφέλη προς την άλλη πλευρά. Κατ' αρχάς είναι όντως το ζήτημα του χρόνου δεδομένου ότι με την παρέλευση άπρακτου δεκαημέρου ο ενάγων δύναται να προχωρήσει αμέσως προς επιδίωξη απόφασης ενώ σε αντίθετη περίπτωση θα έπρεπε να αναμένει την καταχώριση υπεράσπισης και τη χρονοβόρα και πολυέξοδη διαδικασία μιας δίκης.

Πέραν αυτού όμως είναι και τα ζητήματα ουσίας. Στην απουσία εμφάνισης ο ενάγων αποκτά το προνόμιο να έχει θέσει τη δική του εκδοχή γεγονότων ενώπιον του Δικαστηρίου, χωρίς αντίλογο ή αμφισβήτηση από την άλλη πλευρά. Είναι δε γνωστή η αρχή ότι, όπου υπάρχει μια μόνο εκδοχή ως προς τα γεγονότα, ήτοι σε περιπτώσεις μη εμφάνισης του εναγομένου, αυτό που αναμένεται να εξεταστεί κατά κανόνα είναι αν τα γεγονότα είναι αρκετά για να αποδείξουν την υπόθεση στο αναγκαίο επίπεδο (υπ. **Wynne v. Mavronicola** (2009) 1(B) A.A.Δ. 1138). Στην πραγματικότητα λοιπόν σε ερήμην διαδικασίες τα γεγονότα γίνονται αποδεκτά όπως τα παρουσιάζει η πλευρά του ενάγοντος, εκτός εξαιρέσεων και ως είναι αναμενόμενο στις πλείστες των περιπτώσεων επιτυγχάνεται απόφαση συντομότερα και ευκολότερα.

Όπως δε έχει επισημανθεί στην υπόθεση **Χατζηήκος v. Χριστοδούλου** (2011) 1 A.A.Δ. 205:

«.....η διαδικασία απόδειξης, χωρίς δηλαδή την παρουσία της αντιδικής πλευράς, είναι μια απλουστευμένη διαδικασία στην οποία το Δικαστήριο κατ' ουσίαν ακούει μόνο τη μια πλευρά. .... Όπου υπάρχει μια μόνο εκδοχή ως προς τα γεγονότα, εκείνο που εξετάζεται είναι κατά πόσο αυτά επαρκούν για να αποδείξουν την υπόθεση στο αναγκαίο επίπεδο, στην απουσία βεβαίως εγγενών δυσκολιών στην όλη παρουσιαζόμενη από τον ίδιο το μάρτυρα εκδοχή που δυνατό να πλήξει την αξιοπιστία του¹¹¹».

Όπως δε επισημαίνεται στο αγγλικό σύγγραμμα **Zuckerman on Civil Procedure: Principles of Practice 3rd Ed. παρ. 9.4** η δικαστική διαδικασία συνιστά μία αντιπαραθετική διαδικασία που στοχεύει στην επίλυση αντικρουόμενων απαιτήσεων μεταξύ διαδίκων που εμπλέκονται σε αυτή. Αν λοιπόν ο εναγόμενος δεν ανταποκριθεί στην απαίτηση η συνέπεια είναι ότι απλώς δεν υφίσταται αντιπαραθεση (αντιδικία) η οποία να χρήζει δικαστικής επίλυσης. Με την παράλειψη του ο εναγόμενος να καταχωρίσει ένσταση ή εμφάνιση στην απαίτηση κατ' ουσίαν απενεργοποιεί τη διαδικασία της αντιδικίας. Και εφόσον ο Νόμος δεν

¹¹¹Δέστε Wynne v. Mavronicola, ως διαχειριστή της περιουσίας του Κωστάκη Λαυΐδ Μαυρονικόλα, ανίκανου προσώπου (2009) 1(B) A.A.Δ. 1138) και Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρεία Λτδ v. Βασίλη Χαραλάμπους κ.ά (2010) 1 A.A.Δ.829.

προβλέπει άλλον μηχανισμό προς διακρίβωση των γεγονότων έπεται ότι ο εναγόμενος με αυτό τον τρόπο εγκαταλείπει το δικαίωμα του να τύχει εξέτασης η απαίτηση επί της ουσίας¹¹².

Γ. Κατηγορία 10

Η **Κατηγορία 10** αφορά τον Κ.1 και αναφέρεται στο αδίκημα της **κατάχρησης εξουσίας** κατά παράβαση του **Άρθρου 105** του **Ποινικού Κώδικα**.

Για τη στοιχειοθέτηση του αδικήματος ως κακουργήματος θα πρέπει να καταδειχθεί ότι:

- i. Δημόσιος λειτουργός
- ii. ενήργησε ή διέταξε την ενέργεια
- iii. αυθαίρετης πράξης
- iv. κατά κατάχρηση της εξουσίας η οποία ανάγεται στα καθήκοντα του
  - i. η οποία (πράξη) παραβιάζει τα δικαιώματα άλλου
  - ii. με σκοπό το κέρδος.

Όσον αφορά την ιδιότητα του δημοσίου λειτουργού ισχύουν όσα έχουν προαναφερθεί.

Οι υπόλοιπες έννοιες θα πρέπει να ερμηνευθούν υπό τη φυσική τους σημασία.

«*Αυθαίρετη*» σημαίνει πράξη που δεν πραγματοποιείται στο πλαίσιο το οποίο προβλέπουν οι νόμοι αλλά σύμφωνα με προσωπικές επιθυμίες και προτιμήσεις ή κατά παράβαση συγκεκριμένων οδηγιών.

---

¹¹² Η σχετική περικοπή έχει ως ακολούθως:

*“.....the court proceedings are an adversarial process designed to resolve conflicting claims between parties willing to engage in the process. If the defendant does not respond to the claim **there is simply no controversy that calls for adjudication.***

By failing to provide opposition to the claim a defendant effectively disables the adversarial process. And given that the law provides no other fact finding process it must follow that **the defendant waives his right to test the merits of the claim.**

(η έμφαση είναι του παρόντος Δικαστηρίου)

«Κατάχρηση» σημαίνει την υπέρβαση των καθηκόντων κάποιου, δηλαδή της δικαιοδοσίας ή αρμοδιότητας του.

«Εξουσία» σημαίνει το δικαίωμα ή εξουσιοδότηση ή άδεια που έχει κάποιος να ενεργεί εκ μέρους κάποιου άλλου.

«Παραβιάζει» σημαίνει προκαλεί ζημιά σε άλλον, βιάζει, ζημιώνει τα δικαιώματα άλλου.

Η λέξη «δικαιώματα» σημαίνει τις ελευθερίες και δικαιώματα που αναγνωρίζονται από το νόμο σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα να ενεργούν προς ικανοποίηση των συμφερόντων τους και σε ένα δεύτερο επίπεδο αυτά τα οποία δικαιούται κάποιος.

Με βάση το αγγλικό νομικό λεξικό **Stroud's Judicial Dictionary 8^η έκδοση** η λέξη “gain” δεν περιορίζεται σε χρηματικό ή εμπορικό κέρδος αλλά περιλαμβάνει και άλλα ανταλλάγματα αξίας (“... considerations of value...”).

«Κέρδος» με βάση το Λεξικό του Γ. Μπαμπινιώτη σημαίνει οτιδήποτε αποκομίζει κάποιος υπέρ του, καθετί που αποκτά κανείς επιπλέον σε σχέση με ό,τι έδωσε, είναι δε συνώνυμο με τις λέξεις όφελος, ωφέλεια, ωφέλημα.

Εταιρική Ποινική Ευθύνη

Στο πλαίσιο του κεφαλαίου της εταιρικής ευθύνης ο κ. Γεωργίου ανέπτυξε σειρά θέσεων και εισηγήσεων.

Εξετάζοντας εν πρώτοις τη νομική πτυχή του υπό κρίση ζητήματος, ήτοι την ποινική ευθύνη μιας εταιρείας, (όπως αναφέραμε και στην ενδιάμεση Απόφαση μας ημερ. 3/3/2016) σημειώνουμε ότι ουδεμία δυσκολία υπάρχει όταν η νομοθεσία που δημιουργεί ένα αδίκημα καθιερώνει ρητά ποινική ευθύνη του νομικού προσώπου. Ζητήματα προκύπτουν όταν δεν υφίσταται ρητή πρόνοια για τέτοια ευθύνη και σε τέτοια περίπτωση μια εταιρεία μπορεί να είναι ποινικά

υπεύθυνη είτε στη βάση της εκ προσήσεως ευθύνης (*vicarious liability*) είτε στη βάση της αρχής της ταύτισης ή αναγνώρισης (*identification doctrine*). Συγκεκριμένα στις περιπτώσεις όπου το αδίκημα είναι αυστηρής ευθύνης και ως εκ τούτου δεν απαιτείται η ύπαρξη ένοχης διάνοιας (*mens rea*) η εταιρεία έχει ευθύνη για τις πράξεις ή παραλείψεις των αντιπροσώπων και ή υπαλλήλων της. Βασικά η πράξη του υπαλλήλου είναι η πράξη της εταιρείας. Εκεί, ωστόσο, που το αδίκημα απαιτεί την ύπαρξη ένοχης διάνοιας (*mens rea*) το ζήτημα εξετάζεται στη βάση άλλων αρχών, εκείνων της ταύτισης και ή αναγνώρισης του φυσικού εκείνου προσώπου οι πράξεις και ή οι παραλείψεις και ή η κατάσταση της διάνοιας του οποίου (*state of mind*) μπορεί να θεωρηθούν ως πράξεις και ή παραλείψεις της ίδιας της εταιρείας.

Η αρχή η οποία έχει καθιερωθεί είναι ότι αποδίδονται στην εταιρεία οι πράξεις και η κατάσταση της διάνοιας εκείνων των Διευθυντών, αξιωματούχων και αντιπροσώπων της εταιρείας που αποτελούν τον ιθύνοντα νουν (*controlling mind*) της εταιρείας. Δεν είναι η πράξη οποιουδήποτε αντιπροσώπου, προϊσταμένου κ.τ.λ. μιας εταιρείας που καθιστά την εταιρεία ποινικά υπεύθυνη. Αποτελεί ζήτημα προς εξέταση σε κάθε περίπτωση η διακρίβωση εκείνων των γεγονότων που είναι αναγκαία με βάση το Νόμο για να αποφασίσει το Δικαστήριο κατά πόσο το φυσικό άτομο που εμπλέκεται αποτελεί ή ταυτίζεται με την ίδια την εταιρεία.

Η πιο κάτω περικοπή από το Σύγγραμμα **Archbold**, 2017 παρ. 17-30 είναι σχετική:

‘(b) The conventional view is that a company will have imputed to it the acts and state of mind of those of its directors and managers who represent its “directing mind and will”;; [Bolton \(Engineering\) Co. v. Graham \[1957\] 1 Q.B. 159](#) (per Lord Denning M.R. at p. 172); [Tesco Supermarkets Ltd v. Natrass \[1972\] A.C. 153, HL](#). In [R. v. Andrews Weatherfoil Ltd , 56 Cr.App.R. 31, CA](#), it was stated that it was not every “responsible agent” or “high executive” or “agent acting on behalf of the company” who could by his actions make the company criminally responsible; and that it was necessary for the judge to invite the jury to consider whether or not there were established those facts which the judge decided as a matter of law were necessary to identify the person concerned with the company’.

Όπως έχει πλειστάκις τονισθεί στη σχετική με το θέμα Αγγλική νομολογία μια εταιρεία δεν διαθέτει από μόνη της ούτε μυαλό, ούτε σώμα. Κατά συνέπεια ο ιθύνων νους μιας εταιρείας θα πρέπει να αναζητηθεί σε κάποιο άτομο που μπορεί να ονομάζεται αντιπρόσωπος της εταιρείας και ενεργεί και σκέφτεται ως να ήταν η ίδια η εταιρεία. Το πιο κάτω απόσπασμα από την υπόθεση **Lennard's Carrying Co. v. Asiatic Petroleum Co. [1915] A.C.705** θεωρούμε ότι περιγράφει με γλαφυρό τρόπο το ζήτημα. Το παραθέτουμε:

"My Lords, a corporation is an abstraction. It has no mind of its own any more than it has a body of its own; its active and directing will must consequently be sought in the person of somebody who for some purposes may be called an agent, but who is really the directing mind and will of the corporation, the very ego and centre of the personality of the corporation. That person may be under the direction of the shareholders in general meeting; that person may be the board of directors itself, or it may be, and in some companies it is so, that that person has an authority co-ordinate with the board of directors given to him under the articles of association, and is appointed by the general meeting of the company, and can only be removed by the general meeting of the company."

Με απλά λόγια αυτά τα φυσικά πρόσωπα τα οποία ελέγχουν ή διαχειρίζονται τις υποθέσεις μιας εταιρείας θεωρούνται κατά κάποιο τρόπο η ίδια η εταιρεία. Όποτε δε ενεργούν υπό την ιδιότητα του διευθύνοντος αξιωματούχου η εταιρεία ταυτίζεται τόσο με τις πράξεις τους όσο και με την κατάσταση της διάνοιας τους¹¹³. Πολλές φορές είναι δύσκολο να διακριβωθεί κατά πόσο ένα φυσικό πρόσωπο έχει εκείνη την υπόσταση και εξουσία ούτως ώστε νομικά οι πράξεις του να συνιστούν πράξεις της εταιρείας και κατ' επέκταση το φυσικό αυτό πρόσωπο να θεωρηθεί ότι είναι η ίδια η εταιρεία. Ένα τέτοιο ζήτημα εξετάζεται πάντοτε υπό το φως των γεγονότων της υπόθεσης.

¹¹³ Δείτε Textbook of Criminal Law, 3rd Edition παρα.38 – 006, σελ. 1322:

"In other words, those who control or manage the affairs of the company are regarded in a sense as the company itself. Whenever they are acting in their capacity of controlling officers, the company is identified with both:

- Their acts even in respect of verbs that would not be read attributively for a human employer, and also
- Their states of mind"

Σύμφωνα με τη σχετική Αγγλική νομολογία, ένας τρόπος για να διαπιστωθεί από ποια άτομα ασκούνται οι εξουσίες της εταιρείας στα πλαίσια της προσπάθειας διακρίβωσης των αξιωματούχων αυτών, είναι η εξέταση του Καταστατικού και Ιδρυτικού Εγγράφου της εταιρείας.

Εξάρχουσας σημασίας στο θέμα που εξετάζουμε είναι η Αγγλική υπόθεση **Tesco Supermarkets Ltd v. Nattrass** (1972) A.C. 153 όπου ο Λόρδος Diplock εξετάζοντας το θέμα του τρόπου διακρίβωσης των ατόμων εκείνων που θεωρούνται η εταιρεία ανέφερε τα εξής σχετικά:

‘My Lords, a corporation incorporated under the Companies Act 1948 owes its corporate personality and its powers to its constitution, the memorandum and articles of association. The obvious and the only place to look to discover by what natural persons its powers are exercisable, is in its constitution. The articles of association, if they follow Table A, provide that the business of the company shall be managed by the directors and that they may "exercise all such powers of the company" as are not required by the Act to be exercised in general meeting. Table A also vests in the directors the right to entrust and confer upon a managing director any of the powers of the company which are exercisable by them. So it may also be necessary to ascertain whether the directors have taken any action under this provision or any other similar provision providing for the coordinate exercise of the powers of the company by executive directors or by committees of directors and other persons, such as are frequently included in the articles of association of companies in which the regulations contained in Table A are modified or excluded in whole or in part.

In my view, therefore, the question: what natural persons are to be treated in law as being the company for the purpose of acts done in the course of its business, including the taking of precautions and the exercise or due diligence to avoid the commission of a criminal offence, is to be found by identifying those natural persons who by the memorandum and articles of association or as a result of action taken by the directors, or by the company in general meeting pursuant to the articles, are entrusted with the exercise of the powers of the company’.

(η έμφαση είναι του παρόντος Δικαστηρίου)

Στην υπόθεση **Tesco** (ανωτέρω) λέχθηκε από τον Λόρδο Reid πως εταιρεία δύναται να είναι ποινικά υπεύθυνη για τις πράξεις μόνο των ακόλουθων ατόμων:

'...the board of directors, the managing director and perhaps other superior officers of a company carry out the functions of management and speak and act as the company'.

Στην ίδια απόφαση λέχθηκε από τον Λόρδο Dilhorne ότι η εταιρεία υπέχει ποινική ευθύνη για τις πράξεις μόνο εκείνου του ατόμου που έχει τις ακόλουθες εξουσίες:

'...who is in actual control of the operations of a company or of part of them and who is not responsible to another person in the company for the manner in which he discharges his duties in the sense of being under his orders.'

Ο Λόρδος Diplock διατύπωσε τη θέση ότι το υπό κρίση ερώτημα για τη διακρίβωση του ατόμου που μπορεί να ταυτιστεί με την εταιρεία θα πρέπει να απαντηθεί ως ακολούθως:

"...identifying those natural persons who by the memorandum and articles of association or as a result of action taken by the directors, or by the company in general meeting pursuant to the articles, are entrusted with the exercise of the powers of the company".

Στην Αγγλική υπόθεση **Regina v. Andrews - Weatherfoil Ltd** [1972] 1 W.L.R. 118 το ζήτημα της διακρίβωσης του ατόμου που μπορεί να ταυτιστεί με την εταιρεία τέθηκε ως εξής:

'It is not every "responsible agent" or "high executive" or "manager of the housing department" or "agent acting on behalf of a company" who can by his actions make the company criminally responsible. It is necessary to establish whether the natural person or persons in question have the status and authority which in law makes their acts in the matter under consideration the acts of the company so that the natural person is to be treated as the company itself. It is often a difficult question to decide whether or not the person concerned is in a sufficiently responsible position to involve the company in liability for the acts in question according to the law as laid down by the authorities. As Lord Reid said in Tesco Supermarkets Ltd. v. Natrass [1971] 2 W.L.R. 1166, 1176:

"It must be a question of law whether, once the facts have been ascertained, a person in doing particular things is to be regarded as

the company or merely as the company's servant or agent. In that case any liability of the company can only be a statutory or vicarious liability."

Lord Reid added, at p. 1179:

"I think that the true view is that the judge must direct the jury that if they find certain facts proved then as a matter of law they must find that the criminal act of the officer, servant or agent including his state of mind, intention, knowledge or belief is the act of the company."

Ο κ. Γεωργίου εισηγήθηκε ότι οι κατηγορίες οι οποίες έχουν ως συστατικό στοιχείο τη συνωμοσία αφορούν περιπτώσεις “*closed conspiracy*” εφόσον οι Κατηγορούμενοι κατηγορούνται ότι συνωμότησαν μεταξύ τους χωρίς να προκύπτει από τις λεπτομέρειες αδικήματος ότι μέρος της συνωμοσίας ήταν οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο είτε άγνωστο είτε κατονομαζόμενο. Με αυτό το δεδομένο υποστήριξε ότι δεν μπορεί η Κ.Α. να επικαλείται τις πράξεις άλλων προσώπων όπως των Α. Νεοκλέους, Μ. Κυριακού και Α. Ανδρέου ως περιστατική μαρτυρία που τείνει να αποδείξει τις συνωμοσίες του κατηγορητηρίου. Όπως εισηγήθηκε, ο λόγος είναι ότι προωθώντας τη θέση της αναφορικά με τις ισχυριζόμενες πράξεις των Α. Νεοκλέους, Μ. Κυριακού και Α. Ανδρέου χωρίς να αναφέρει κάτι στις λεπτομέρειες του κατηγορητηρίου αλλά και χωρίς τροποποίηση του κατηγορητηρίου ουσιαστικά στερεί από τους Κατηγορούμενους την ευκαιρία να γνωρίζουν επακριβώς την εκδοχή της Κ.Α. και την εναντίον τους υπόθεση. Εξήγησε ότι το Δικαστήριο για να προβεί σε εύρημα ότι οι ενέργειες των προσώπων αυτών έγιναν είτε στα πλαίσια της συνωμοσίας είτε για προώθηση της συνωμοσίας πρέπει πρώτα να προβεί σε εύρημα ότι είχαν γνώση της συνωμοσίας και ένοχη διάνοια να μετάσχουν σε αυτή. Η κατάληξη, όμως, πρόσθεσε, σε εύρημα ενοχής είτε όλων είτε κάποιων από τα πρόσωπα αυτά χωρίς αυτοί να βρίσκονται στο εδώλιο του κατηγορούμενου και χωρίς να τους δοθεί η ευκαιρία να ακουστούν και να υπερασπιστούν τον εαυτό τους παραβιάζει κάθε κανόνα της φυσικής δικαιοσύνης. Πρόσθετα υποστήριξε ότι για να ληφθεί ότι στη βάση των ενεργειών του Ανδρέα Νεοκλέους, της Μαρίας Κυριακού και του Αντώνη Ανδρέου προκύπτει ένοχη διάνοια (*mens rea*) της Κ.3 πρέπει απαραίτητα να ικανοποιούνται οι ακόλουθες 3 προϋποθέσεις:

- (α) τα πρόσωπα αυτά να αναφέρονται στο κατηγορητήριο ή να γίνει τροποποίηση και να γίνει αναφορά
- (β) τα πρόσωπα αυτά θα πρέπει να έχουν ένοχη διάνοια (*mens rea*), άρα θα έπρεπε να ήταν κατηγορούμενοι και
- (γ) Ο καθένας τους ή και οι τρεις μαζί έπρεπε να ήταν το *directing mind* της Κ.3 για να αποδοθεί ποινική ευθύνη στην εταιρεία.

Δεν συμφωνούμε με την πιο πάνω τοποθέτηση. Στο πλαίσιο εξέτασης της ύπαρξης ή μη ποινικής ευθύνης από μέρους της Κ.3 εταιρείας είναι απαραίτητο να διαπιστωθεί κατά πόσο οι πράξεις και ενέργειες διαφόρων προσώπων που παρουσιάστηκαν να έχουν σχέση με την Κ.3, όπως Α. Νεοκλέους και Μ. Κυριακού, δύνανται να αποδοθούν στην Κ.3 στη βάση της αρχής της ταύτισης ή αναγνώρισης (*identification doctrine*) ή αποτελούν ατομικές και ανεξάρτητες πράξεις διαφόρων φυσικών προσώπων. Διαφαίνεται, δηλαδή, ότι η όποια αναφορά σε Α. Νεοκλέους και Μ. Κυριακού δεν ήταν υπό κατ' ισχυρισμό ιδιότητα τους ως συνωμότες αλλά ως φυσικά πρόσωπα οι πράξεις των οποίων μπορούν να αποδοθούν στη Κ.3 για σκοπούς διακρίβωσης της ένοχης διάνοιας της Κ.3.

Είναι προφανές πως η αποδοχή μιας τέτοιας εισήγησης, όπως έχει τεθεί, παραγνωρίζει ακριβώς τα τεθέντα στην υπόθεση **Weatherfoil** (ανωτέρω). Ότι δηλαδή μια αφηρημένη νομική οντότητα (an abstraction) είναι δυνατόν να κριθεί ποινικώς υπεύθυνη μόνον μέσω των πράξεων συγκεκριμένων φυσικών προσώπων και μόνον εάν αυτά δρώντας με συγκεκριμένο τρόπο εκληφθούν ως η εταιρεία, τότε και η ένοχη τυχόν διάνοια τους αποδίδεται κατά τον ίδιο τρόπο στην εταιρεία (“...the criminal act...including his state of mind, intention, knowledge or belief is the act of the company”). Είναι δε αυτονόητο πως αν η νοητική κατάσταση, η πρόθεση, η γνώση ή η πεποίθηση φυσικών προσώπων αποδίδεται στη νομική οντότητα τότε δεν είναι ορθή η εισήγηση ότι δεν μπορεί να κριθεί ένοχη εκτός εάν συγκατηγορείται με τα εν λόγω φυσικά πρόσωπα.

Όσον αφορά δε την εισήγηση του κ. Γεωργίου για τη μη εφαρμογή του “*aggregation principle*” ως βάση για απόδοση ποινικής ευθύνης σε εταιρεία θεωρούμε ότι η σχετική του αναφορά βασίστηκε σε λανθασμένη αντίληψη του υπό

αναφορά ζητήματος. Η μη εφαρμογή μίας τέτοιας αρχής δεν επιτρέπει να συνυπολογισθούν οι ενέργειες και πράξεις ενός αριθμού αξιωματούχων μιας εταιρείας εκ των οποίων κανείς δεν είναι από μόνος του υπαίτιος (δεν έχει δηλαδή την απαιτούμενη ένοχη διάνοια) ώστε αθροιστικά οι πράξεις αυτές να θεωρηθούν ότι αποτελούν την ένοχη διάνοια εκ μέρους της εταιρείας.

Κρίνουμε σκόπιμο στο σημείο αυτό να παραπέμψουμε στο Σύγγραμμα **Smith & Hogan s Criminal Law** 13th edn. στο ακόλουθο απόσπασμα στις σελ.263-264:

“No aggregation of several controlling individuals’ culpability

A question that was raised by many critics of the identification doctrine was whether it must be proved that an individual controlling officer (whether identifiable or not) was guilty of the crime alleged against the company or whether it is permissible to ‘aggregate’ the conduct of a number of officers, none of whom would individually be guilty, so as to constitute in sum, the elements of the offence. It is submitted that it is not possible artificially to construct the mens rea in this way. Two (semi) innocent states of mind cannot be added together to produce a guilty state of mind. Any such doctrine could certainly have no application in offences requiring knowledge, intention or recklessness....”

Επίσης στην υπόθεση **Transco plc v Her Majesty's Advocate** [2005] B.C.C. 296 το ζήτημα του “*aggregation principle*” τέθηκε ως εξής:

“...It is acknowledged that no individual, and no group of individuals acting collectively, at any time acted (or failed to act) with a state of mind which could amount to that degree of culpability which, according to the modern law, is a prerequisite of the crime of culpable homicide. The Crown case can succeed only if it is legitimate to attribute to the appellant company states of knowledge or awareness of individuals or groups which from time to time constituted the controlling mind of the company and to regard such knowledge and awareness as, in effect, “banked” with the company so that, when other individuals or groups subsequently having and exercising the directing mind and will of the company acted (or failed to act), the company is treated as having so acted (or failed to act) with the accumulated states of knowledge and awareness of all those hitherto having and exercising the directing mind and will. In my view, such attribution is not legitimate. It is inconsistent with the identification theory which proceeds on the hypothesis that it is possible to ascribe to the company the state of

mind of a natural person (or of a plurality of natural persons acting together). In the field of criminal law it is illegitimate to ascribe to a principal the state of mind of his agent (Tesco Supermarkets Ltd v Natrass, per Lord Diplock at p. 199). It would equally be illegitimate in that field to ascribe to a natural person who at one point of time is the controlling mind and will of a company the state of mind of another person who earlier, perhaps many years earlier, had been the controlling mind and will of that company. But it is only by such illegitimate ascription that the Crown case could succeed, since the company has no mind or memory and accordingly cannot be treated as itself retaining knowledge or awareness. On a true analysis the Crown's case does, despite the advocate depute's valiant and subtle arguments to the contrary, depend on aggregation, and in particular on aggregation of separate states of mind and, as such, is contrary to the basic tenets of Scots criminal law."

Σε καμία περίπτωση, όμως, η αρχή του “*aggregation*” δεν αποτρέπει την απόδοση στην εταιρεία της κατάστασης της διάνοιας είτε ενός φυσικού προσώπου είτε και περισσότερων του ενός προσώπου ενεργούντων από κοινού και στη συνέχεια την απόδοση των πράξεων ή παραλείψεων αυτού ή αυτών των προσώπων ως πράξεις και παραλείψεις της ίδιας της εταιρείας.

Η πιο πάνω Νομολογία καταδεικνύει και το εσφαλμένο της εισηγήσης του κ. Γεωργίου ότι, εάν η θέση της ΚΑ είναι ότι ο Ανδρέας Νεοκλέους και όχι ο Κ.4 είναι ο ιθύνων νους της εταιρείας, τότε οι ενέργειες του Κ.4 δεν μπορούν να αποδώσουν ποινική ευθύνη στην εταιρεία και η εταιρεία θα πρέπει να αθωωθεί. Όπως και της συναφούς εισηγήσης του πως η όποια μαρτυρία που τείνει να καταδείξει ότι ο Κ.4 είναι ο ιθύνων νους της Κ.3 αναιρείται από την εκδοχή της ΚΑ ότι είναι ο Ανδρέας Νεοκλέους ο διευθύνων σύμβουλος της Κ.3 και από την μαρτυρία ότι είναι ο Πρόεδρος (Chairman) της εταιρείας.

Εκείνο το οποίο προκύπτει από τη νομολογημένη αρχή του *aggregation* είναι ότι δεν αποκλείεται η συνάθροιση ή ο συνυπολογισμός της διάνοιας περισσότερων του ενός φυσικών προσώπων, νοουμένου ότι αυτοί ενεργούν από κοινού με την αναγκαία ένοχη διάνοια.

Υπεβλήθη επίσης η θέση ότι, με δεδομένο ότι ο Α. Νεοκλέους ούτε είναι στο κατηγορητήριο ούτε κατηγορήθηκε, δεν μπορεί μέσω του χαρακτηρισμού του ως

ιθύνοντος νου της Κ.3 οι όποιες παράνομες πράξεις και παραλείψεις του να αποδοθούν στην Κ.3 για σκοπούς ποινικής της ευθύνης.

Ούτε και εδώ θα συμφωνήσουμε. Επαναλαμβάνουμε ότι όταν μια εταιρεία αντιμετωπίζει αδίκημα για το οποίο απαιτείται η ύπαρξη ένοχης διάνοιας (*mens rea*) αναζητείται η αναγνώριση εκείνου του φυσικού προσώπου/φυσικών προσώπων οι πράξεις και ή οι παραλείψεις και ή κατάσταση της διάνοιας του οποίου/των οποίων μπορεί να θεωρηθούν ως πράξεις και ή παραλείψεις της ίδιας της εταιρείας. Δεν είναι αναγκαίο το φυσικό αυτό πρόσωπο ή πρόσωπα να είναι συγκατηγορούμενο πρόσωπο μαζί με την εταιρεία αν και παρέχεται τέτοια δυνατότητα.

Ο κ. Γεωργίου επικαλέστηκε επίσης την κρίση της Κ.Α. για το λόγο που δεν κατηγορήθηκε ο Α. Νεοκλέους ότι δηλαδή δεν κρίθηκε ότι υπήρχε μαρτυρία για να κατηγορηθεί για να υποστηρίξει ότι αυτό ισοδυναμεί με αθώωση της Κ.3. Βασικά υποστήριξε ότι αν ο ιθύνων νους της εταιρείας δεν διέπραξε αδίκημα τότε η Κ.3 δεν μπορεί να κριθεί ένοχη.

Δεν συμμεριζόμαστε την πιο πάνω άποψη. Η κρίση του Κατήγορου για το πιο πάνω θέμα δεν δεσμεύει το Δικαστήριο. Εναπόκειται στο Δικαστήριο να διακριβώσει κατά πόσο οι πράξεις οποιουδήποτε φυσικού προσώπου μπορεί να θεωρηθούν ως πράξεις της εταιρείας.

Προεβλήθη επίσης η θέση ότι αν ο Κ.4 κριθεί ως ο ιθύνων νους της εταιρείας Κ.3 δεν είναι δυνατόν η Κ.3 να είναι συγκατηγορούμενη με τον ιθύνοντα νου, δηλαδή για συνωμοσία με τον εαυτό της στην ίδια κατηγορία.

Είναι ορθή η επισήμανση πως εκεί όπου ο ιθύνων νους μιας εταιρείας προβαίνει σε μια παράνομη ενέργεια δεν μπορεί να διατυπωθεί κατηγορία συνωμοσίας μεταξύ του και της εταιρείας εφόσον η ένοχη διάνοια του αξιωματούχου της αποδίδεται ως δική της για τον προφανή λόγο ότι δεν μπορεί η εταιρεία να έχει συνωμοτήσει με τον εαυτό της. Ωστόσο δεν τίθεται τέτοιο ζήτημα στην περίπτωση

όπως είναι η προκείμενη όπου, με βάση το κατηγορητήριο, η συνωμοσία αφορά και αναφέρεται και σε άλλα πρόσωπα.

Η ακόλουθη περικοπή από το Σύγγραμμα **Corporate Criminal Liability 3rd edn** θέτει το όλο ζήτημα στη σωστή του διάσταση. Το παραθέτουμε.

“Conspiracy

6-4

There is no doubt that an indictment for a common law conspiracy to defraud will lie against a limited company. A limited company being a (legal) person can conspire with other persons both at common law and under statute. Where one of the co-conspirators is the managing director and effective owner of a company, the company can be prosecuted for conspiracy, provided that there are other conspirators, even if they be indicted as “persons unknown”. In R. v McDonnell a company and its managing director were indicted with offences of conspiracy to defraud; the director was, in reality, solely responsible for the acts of the company. In a preliminary ruling before trial, Nield J. held that the counts were bad:

“... in the particular circumstances here, where the sole responsible person in the company is the defendant himself, it would not be right to say that there were two persons or two minds. If it were otherwise, I feel that it would offend against the basic concept of a conspiracy, namely, an agreement of two or more to do an unlawful act, and I think it would be artificial to take the view that the company, although it is clearly a separate legal entity, can be regarded here as a separate person or a separate mind, in view of the admitted fact that the defendant acts alone so far as these companies are concerned.”

Summarising the rule in a sentence, Nield J. stated:

“... the true position is that a company and a director cannot be convicted of conspiracy when the only human being who is said to have broken the law or intended to do so is the one director ...”

If it were otherwise, a company director would be guilty of criminal conspiracy without ever agreeing with another person. This is equally applicable to statutory conspiracy as at common law.”

Παρομοίως στο Σύγγραμμα **Archbold Criminal Pleading Evidence and Practice 2017 Ed.** στην παράγραφο 33-31 καταγράφονται τα ακόλουθα:

“Companies

33-31

A company may be convicted of an offence of conspiracy: R. v. I.C.R. Haulage Co. Ltd [1944] K.B. 551, 30 Cr.App.R. 31, CCA. Where the sole responsible person in a company is the defendant, an indictment for conspiracy between the defendant and that company will not lie, since there are not two or more persons or minds acting: R. v. McDonnell [1966] 1 Q.B. 233, 50 Cr.App.R. 5, Assizes (Nield J.). It may be otherwise if the defendant brings his company into combination with himself in his capacity not as the person solely responsible for his company, but as a person responsible for the acts of another corporation: see the Canadian cases cited in McDonnell, ante.”

Στην υπόθεση **R. v. I.C.R. Haulage Co. Ltd** [1944] K.B. 551, 30 Cr.App.R. 31, CCA114 μια εταιρεία, ο διευθύνων σύμβουλος της και άλλοι 8 κατηγορούνταν για το αδίκημα της συνωμοσίας. Κρίθηκε ότι καλώς είχε διατυπωθεί το κατηγορητήριο και ότι η ένοχη διάνοια (mens rea) του διευθύνοντος συμβούλου της μπορούσε να αποδοθεί στην εταιρεία¹¹⁵.

Κρίνουμε σκόπιμο εδώ να παραθέσουμε τα πιο κάτω σχόλια που καταγράφονται στο Σύγγραμμα **Textbook of Criminal Law** του **Glanville Williams 3rd edition** αναφορικά με την υπόθεση αυτή στην παρα.38-007 (σελ. 1322):

¹¹⁴ Δέστε σελ. 31-32 όπου τα γεγονότα της υπόθεσης συνοψίζονται ως εξής:

“The appellant company was a private company incorporated under the Companies Acts. It had two directors, Ivor Cyril Robarts, who was the managing director and the registered owner of all but one of the issued shares, and his wife, who was the owner of the one remaining share. Their daughter was the secretary of the company and seems to have taken some part in the management of its affairs. The charge arose out of a contract between the appellant company and Messrs. Rice & Son, Ltd., public work contractors, under which the appellant company was to deliver loads of hard core and ballast at a certain site to be paid for at the rate of 8s. a cubic yard. This contract the appellant company performed partly by loading and delivering the hard core in its own lorries driven by its own servants and partly by sub-contractors who were paid by the appellant company at the rate of 7s. 6d. per cubic yard. The substance of the charge against the defendants, who consisted of Robarts, the managing director of the appellant company, two of the appellant company's lorry drivers, a number of sub-contractors and two servants of Messrs. Rice, who, it was alleged, were in a position to check the deliveries of hard core, was that they agreed together to charge Messrs. Rice for a quantity of hard core in excess of that which was in fact delivered”.

¹¹⁵ Δέστε σελίδα 40 της πιο πάνω υπόθεσης:

“It was because we were satisfied on the hearing of the appeals in this case that the facts proved were amply sufficient to justify a finding that the acts of Robarts, the managing director, were the acts of the company and the fraud of that person was the fraud of the company, that we upheld the conviction against the company, and, indeed, on the appeal to this Court no argument was advanced that the facts proved would not warrant a conviction of the company assuming that the conviction of Robarts was upheld and that the indictment was good in law”.

“The leading case on the criminal side is ICR Haulage Ltd., where a company, its managing director, and others were indicted for conspiracy to defraud. The Court of Criminal Appeal upheld the indictment. Although the crime charged required a state of mind, and although a corporation has no mind of its own, yet the state of mind of its managing director is imputed to it, so that his fraud is its fraud.

Notice that other persons were involved in the conspiracy; if there had not been there could have been no conviction. *A company, through its director, may conspire with another person. But a director who does something illegal on behalf of the company cannot be convicted on that account of conspiring with the company, because then there is only one mind at work, whereas conspiracy needs two.¹¹⁶”*

(η έμφαση είναι του παρόντος Δικαστηρίου)

Παρομοίως στο Σύγγραμμα **Corporate Criminal Liability**, 3rd Edn. Στη παρα. 1- 1 καταγράφονται τα ακόλουθα σχετικά με το υπό συζήτηση θέμα:

“A company may be a criminal conspirator, although it cannot conspire only with its sole director because a conspiracy requires the agreement of two separate minds. If the mind of the director is treated as being the mind of the company, there would have to be a separate natural defendant with whom it is alleged he (and so the company) conspired”.

Να επισημάνουμε τέλος ότι εκεί όπου μία εταιρεία είναι υπόλογη στη βάση της αρχής της ταύτισης ο διευθυντής ή άλλος διευθύνων αξιωματούχος της σχεδόν πάντοτε θεωρείται συνεργός στο αδίκημα¹¹⁷.

Είναι προφανές από το σύνολο των ευρημάτων μας ότι η Κ.3 όχι μόνο ευρίσκεται στο προσκήνιο αλλά πρωταγωνιστούσε σε διάφορες φάσεις της παρούσας

¹¹⁶ Στην υπόθεση αυτή αν δεν συμπεριλαμβάνονταν στην κατηγορία της συνωμοσίας και άλλα άτομα δεν θα μπορούσε να υπάρξει καταδίκη.

¹¹⁷ Δείτε Textbook of Criminal Law, Glanville Williams 3rd Edn, παρα. 38 – 007, σελ. 1322 όπου αναφέρονται τα εξής:

“Where a company is liable under the identification doctrine, the director or other controlling officer will always be a co-perpetrator in the offence...”

Δείτε επίσης Corporate Criminal Liability 3rd Edn, παρα. 6-3:

“In principle, it is well established that a corporation can be jointly charged with its officers. Indeed, by virtue of the doctrine of identification corporations are regularly fixed with liability for criminal acts or omissions by those individuals who can be described as the directing mind and will of the company”.

υπόθεσης, τόσο προωθώντας την καταχώρηση ποινικής δίωξης στην υπόθεση Providencia όσο και ως δικηγόροι της Λαϊκής και της Διαχειρίστριας στην αγωγή αρ. 3987/13.

Στο μέτωπο της Providencia διαπιστώνεται ότι για τουλάχιστον δύο χρόνια πριν από την επίδικη περίοδο προέβαινε στις ακόλουθες ενέργειες:

- Καταγγελία στην Αστυνομία
- Παραστάσεις για τα πιστοποιητικά που εξέδιδε ο Έφορος Εταιρειών για την Εταιρεία και προσπάθειες απάλειψης των υποσημειώσεων που είχαν τεθεί σε αυτά.
- Προσπάθειες και πιέσεις προς την κατεύθυνση του Μ.Κ.7 όταν αυτός ήταν ακόμη Γενικός Εισαγγελέας για προώθηση ποινικής δίωξης σε βάρος των αντιδίκων σε αστικές υποθέσεις της Κ.3, ακόμα και μετά που αυτός είχε ήδη αποφανθεί ότι τέτοια δίωξη δεν δικαιολογείτο.
- Επικοινωνία και επαφή της Κ.3 μέσω της Μ. Κυριακού με τον Κ.1 και ενημέρωση της Μ. Κυριακού από τον Κ.1 για την εξέλιξη της πορείας της ποινικής καταγγελίας.

Στο προσκήνιο όλων των πιο πάνω ενεργειών βρισκόταν πάντοτε, με βάση τα ευρήματα μας ο Ανδρέας Νεοκλέους Διευθύνων Σύμβουλος της Κ.3 και η Μ. Κυριακού δικηγόρος στην Κ.3, Υπεύθυνη του γραφείου της Κ.3 στη Λευκωσία και μία εκ των διευθυντών της. Από την όλη μαρτυρία που τέθηκε ενώπιον μας δεν έχουμε καμία αμφιβολία ότι ο Ανδρέας Νεοκλέους είναι εξ εκείνων των αξιωματούχων της Κ.3 που αποτελεί τον ιθύνοντα της νου (*controlling mind*). Η θέση του εξάλλου ως Προέδρου της Κ.3 (Chairman), μεγαλομετόχου, διευθύνοντος συμβούλου συνάδει με την πιο πάνω ιδιότητα. Ούτως ή άλλως, αρκετές από τις πιο πάνω ενέργειες γίνονταν από τον ίδιο εκπροσωπώντας τα συμφέροντα της Κ.3.

Εκείνο που περαιτέρω προκύπτει είναι ότι πλείστες τόσες ενέργειες στο πλαίσιο της προώθησης της ποινικής δίωξης αλλά και γενικότερα ζητήματα που αφορούσαν την Providencia προωθούσε η Μ.Κυριακού, η οποία και προφανώς λογοδοτούσε,

όπως έχουμε πει πιο πάνω, για τις ενέργειες της στον Διευθύνοντα Σύμβουλο της Κ.3 Ανδρέα Νεοκλέους, τον οποίο ενημέρωνε πλήρως και λεπτομερώς, με τρόπο και σε βαθμό που δεν υπάρχει οποιαδήποτε αμφιβολία ότι οι όποιες ενέργειες της καθοδηγούνται από τον Ανδρέα Νεοκλέους, και η ίδια ενεργούσε ως εκτελεστικό όργανο αυτού.

Στο άλλο μέτωπο της παρούσας υπόθεσης, ήτοι στον χειρισμό της αγωγής αρ. 3987/13 μεταξύ εταιρειών συμφερόντων του Κ.1 και της Διαχειρίστριας της Λαϊκής, καθοριστικό ρόλο διαφαίνεται ότι είχε ο Κ.4, Υπεύθυνος του Δικαστηριακού Τμήματος της Κ.3. Αυτό προβάλλει ως αναντίλεκτο γεγονός αφού και ο ίδιος ισχυρίστηκε ότι ήταν ο κατ' εξοχήν υπεύθυνος για τον χειρισμό της πιο πάνω αγωγής, αλλά προκύπτει επίσης από μία σειρά ενεργειών και ή παραλείψεων του με βάση τα ευρήματα μας. Αυτό μας οδηγεί στο ότι στο κομμάτι αυτό οι ενέργειες του Κ.4 μπορούν να αποδοθούν στην Κ.3.

Επίσης, δεν πρέπει να παραγνωρίζεται το γεγονός ότι ο Κ.4 είχε γνώση της υπόθεσης Providencia και της σημασίας που αυτή είχε για την Κ.3, ενώ έλαβε μέρος και σε συναντήσεις που αφορούσαν την Εταιρεία και απέστειλε και την επιστολή ημερ. 2/6/2011 **Τεκμήριο 234 (10)** προς την Stephenson Harwood. Περαιτέρω ο Κ.4 ήταν ο διευθυντής της Merco Services Ltd η οποία ήταν η γραμματέας της Providencia και παρέλαβε την απόφαση του Zhigachon για τερματισμό της Providencia από τη θέση του εμπιστευματοδόχου.

Όπως ήδη έχουμε αναφέρει πιο πάνω, δεν αποκλείεται σε κατάλληλη περίπτωση ο συνυπολογισμός της νοητικής κατάστασης (*mental state*) περισσότερων του ενός φυσικών προσώπων οι οποίοι διαπιστώνεται ότι συναποτελούν τον ιθύνοντα νου.

Απομένει βεβαίως στη συνέχεια η διακρίβωση του κατά πόσον από τις πράξεις ή παραλείψεις του Κ.4 και του Ανδρέα Νεοκλέους προκύπτει η ύπαρξη της απαραίτητης ένοχης διάνοιας σε σχέση με τα επίδικα αδικήματα.

Εξέταση Κατηγοριών

Έχουμε ήδη παραθέσει τις απομένουσες κατηγορίες τόσο από πλευράς εκτεθέντων στο κατηγορητήριο αδικημάτων όσο και από πλευράς παρατεθέντων σε αυτό λεπτομερειών. Έχουμε επίσης αναλύσει τα συστατικά στοιχεία του καθενός με αναφορά στο Νόμο, στη Νομολογία και σε Συγγράμματα. Κατά τον ίδιο τρόπο παραθέσαμε την κρίση μας ότι η δράση του Α. Νεοκλέους μέσω της Μ. Κυριακού, καθώς και η ατομική δράση του (Α. Νεοκλέους), όπως επίσης και η δράση του Κ.4, συμπεριλαμβανομένης και της όποιας νοητικής κατάστασης των δύο (πατρός και υιού) αποδίδεται και χρεώνεται στην Κ.3. Κατά λογική συνέπεια παραμένει η εξέταση του κατά πόσον στη βάση των ευρημάτων μας πληρούται η αντικειμενική και υποκειμενική υπόσταση οποιουδήποτε από τα επίδικα αδικήματα (actus reus – mens rea). Έχουμε την άποψη πως προέχει η εξέταση των Κατηγοριών 8 και 9 αφενός επειδή αφορούν τη συνωμοσία (η οποία και τοποθετείται νωρίτερα χρονικά) και αφετέρου επειδή αφορούν όλους τους κατηγορούμενους, σε αντίθεση με τις υπόλοιπες κατηγορίες που αφορούν κυρίως τις κατ' ισχυρισμόν πράξεις υλοποίησης τυχόν συμφωνίας (Κατηγορίες 1 και 3 – 7) ή το στενά συνυφασμένο με αυτές αδίκημα της κατάχρησης από τον Κ.1 (Κατηγορίας 10).

Κατηγορίες 8 και 9

Το πρώτο λοιπόν και κυριότερο συστατικό στοιχείο των Κατηγοριών 8 και 9 είναι αυτό της συνωμοσίας. Εξετάζεται βασικά:

- (α) Εν πρώτοις κατά πόσον οι Κατηγορούμενοι συμφώνησαν να μην καταχωριστεί εμφάνιση στην αγωγή που θα καταχωρούσε ο Κ.1 με τις προαναφερθείσες συνέπειες, και
- (β) Κατά δεύτερον (σε περίπτωση καταφατικής απάντησης στο πρώτο) κατά πόσο μια τέτοια συμφωνία πληροί τα συστατικά στοιχεία των **Άρθρων 121 (α)** και **302** του **Ποινικού Κώδικα Κεφ.154**, δηλαδή κατ' ουσίαν κατά πόσον απαγορεύεται από τον Νόμο.

Παρέλκει να επαναλάβουμε το αυτονόητο ότι δεν έχει προκύψει οποιαδήποτε άμεση μαρτυρία για το ότι υπήρξε τέτοια συμφωνία. Άλλωστε όπως έχει τονιστεί κατά καιρούς στη Νομολογία μας κάτι τέτοιο είναι ασύνηθες και σπάνιο ενώ θα προσθέταμε πως σε υποθέσεις παρόμοιας (με την παρούσα) φύσης λογικά θα είναι ακόμα σπανιότερο. Εξάλλου, όπως όλοι οι συνήγοροι εισηγήθηκαν, το ζήτημα στην παρούσα εξετάζεται στη βάση περιστατικής μαρτυρίας.

Η σημασία της περιστατικής μαρτυρίας και πότε αποδεικνύει την ενοχή του κατηγορούμενου αποτέλεσε αντικείμενο ανάλυσης σε πολλές δικαστικές αποφάσεις¹¹⁸. Περιστατική είναι η μαρτυρία η οποία προκύπτει από ή συναρτάται προς τα περιστατικά του εγκλήματος. Αντιδιαστέλλεται δε προς την άμεση μαρτυρία, δηλαδή τη μαρτυρία η οποία ευθέως αποκαλύπτει τα περιστατικά του εγκλήματος και τον εγκληματία.

Η περιστατική μαρτυρία δεν υπολείπεται, ούτε είναι υποδεέστερης αξίας από την άμεση μαρτυρία. Η σημασία της έγκειται στα συμπεράσματα που μπορεί να εξαχθούν από το περιεχόμενό της. Ως προς τον τρόπο αντίκρουσης της περιστατικής μαρτυρίας σχετική είναι η υπόθεση **Παφίτης v. Δημοκρατίας** (1990) 2 Α.Α.Δ 102 όπου επιβεβαιώθηκε η σπουδαιότητα της. Τείνει να αποδείξει την ενοχή ενός Κατηγορουμένου, πολλές φορές αποκλείοντας και το ανθρώπινο λάθος, αφού εδράζεται σε συμπερασματική στοιχειοθέτηση ενός γεγονότος. Αν και ένα-ένα τα κομμάτια της περιστατικής μαρτυρίας δεν συνιστούν από μόνα τους απόδειξη της ενοχής, το συλλογικό τους αποτέλεσμα, όταν ιδωθούν μαζί, μπορεί να αποδείξει την ενοχή του κατηγορουμένου, νοουμένου πάντοτε ότι το αποτέλεσμα της περιστατικής μαρτυρίας δεν θα είναι συμβατό με οποιαδήποτε άλλη βάση πλην της ενοχής του. Με άλλα λόγια η περιστατική μαρτυρία πρέπει να οδηγεί όχι μόνο σε εκδοχή συμβατή με την ενοχή αλλά, επίσης, να αποκλείει οποιοδήποτε άλλο λογικό συμπέρασμα. Ιδιαίτερα τμήματα της περιστατικής μαρτυρίας πρέπει να συναρτώνται μεταξύ τους ως θέμα λογικής συνέπειας ώστε να συγκροτούν ένα αδιάσπαστο σύνολο. Τα σκόρπια μέρη της μαρτυρίας μπορεί να αποκτήσουν τέτοια

¹¹⁸ Δείτε Fournides v. Republic (1986) 2 C.L.R. 73, Μιχαηλίδης v. Δημοκρατίας (1989) 2 Α.Α.Δ. 172, Ιακώβου v. Δημοκρατίας (1991) 2 Α.Α.Δ. 211, Σάββα v. Δημοκρατίας (1993) 2 Α.Α.Δ. 258, Χριστάκης Χαραλάμπους Πέτρου v. Δημοκρατίας (2006) 2 Α.Α.Δ. 331, Παλάσκα v. Δημοκρατίας, Ποιν. Εφ. 53/13, ημ.20/1/17.

συνεκτικότητα που να εδραιώσουν με ακαταμάχητη πειστικότητα την καταδίκη για ένα έγκλημα. Η αιτιώδης σχέση μεταξύ της περιστατικής μαρτυρίας και της ενοχής πρέπει να είναι άμεση, αφενός, και να μην μπορεί να συμβιβαστεί, αφετέρου, με άλλη λογική ερμηνεία της περιστατικής μαρτυρίας. Η περιστατική μαρτυρία μπορεί να αποτελέσει βάση για την καταδίκη του Κατηγορουμένου μόνο όταν τεκμηριώνει ως θέμα λογικής συνέπειας μέσα στα πλαίσια της ανθρώπινης εμπειρίας την ενοχή του. Πρέπει, δηλαδή, να είναι τέτοια που στο σύνολό της να οδηγεί αναπόφευκτα σε συμπέρασμα ενοχής, μη επιδεχόμενη λογικά άλλη ερμηνεία ή εξήγηση και να μην είναι συμβατή με άλλη άποψη των πραγμάτων. Η ενοχή του κατηγορουμένου πρέπει να προκύπτει από τη σύνθεση της περιστατικής μαρτυρίας πέραν πάσης λογικής αμφιβολίας¹¹⁹.

Καλούμαστε λοιπόν να απαντήσουμε το πρώτο ερώτημα αποκλειστικά στη βάση διαφόρων στοιχείων περιστατικής μαρτυρίας τα οποία προωθήθηκαν ή προκύπτουν ως τέτοια βάσει των προηγηθέντων ευρημάτων μας.

Στην υπό κρίση περίπτωση τα στοιχεία περιστατικής μαρτυρίας τα οποία έχουν καταδειχθεί για τους Κατηγορούμενους και προκύπτουν από τη μαρτυρία που έχουμε αποδεχθεί ως αξιόπιστη και τα οποία συνεξετάζονται εντός των πιο πάνω πλαισίων και νομολογιακών αρχών είναι:

Χειρισμός ποινικής υπόθεσης της Providencia

(Α) Δύο φορές μέχρι την ανάληψη των καθηκόντων του Β.Γ.Ε. από τον **Κ.1**, και μια φορά μετά, ο Γ.Ε. ή εκπρόσωπος του έδωσαν οδηγίες για μη δίωξη στην υπόθεση Providencia, ενώ σύντομα μετά την ανάληψη των καθηκόντων του, στις 26/8/13 ο **Κ.1** εξασφάλισε τον ανακριτικό φάκελο και με διάφορες ενέργειές του προώθησε την ποινική δίωξη, την οποίαν διέταξε στις 31/10/13 χωρίς να ενημερώσει προσωπικά τον Γ.Ε. Τη δίωξη αυτή επιζητούσαν με διάφορες ενέργειες τους δικηγόροι της **Κ.3** αλλά και ο δικηγόρος Α. Ανδρέου Μ.Υ.3(1) ο οποίος συνεργαζόταν με την **Κ.3** έχοντας

¹¹⁹ Δέστε Παφίτης κ.α ν. Δημοκρατίας (1990) 2 Α.Α.Δ. 102, 119-120, Σωτήρης Γεωργίου ν. Αστυνομίας (2010) 2 Α.Α.Δ 485 και Λουκά Χρυσάνθου ν. Δημοκρατίας Ποιν. Εφ. 51/2012, ημερ. 22/10/13.

κοινά συμφέροντα. Ο **K.4** δικηγόρος στην **K.3** έλαβε μέρος σε συναντήσεις και είχε συνομιλίες με άλλους δικηγόρους για το θέμα της Providencia.

Οι ενέργειες του **K.1** χρονολογικά έχουν ως ακολούθως:

- 1) Σύντομα μετά το διορισμό του στη θέση του Β.Γ.Ε. ο **K.1** εξέφρασε προς τη Μ.Κ.9 τη θέση ότι υπήρχαν ποινικά αδικήματα στην υπόθεση Providencia.
- 2) Στις 20/8/13 ο Μ.Κ.7 όταν είδε τον **K.1** να κρατά τον φάκελο της υπόθεσης Providencia του Γενικού Αρχείου, του ζήτησε να μην ασχοληθεί με την υπόθεση αυτή όσο ο ίδιος (Μ.Κ.7) ήταν ακόμη Γ.Ε.. Την ίδια μέρα ο Μ.Κ.7 επανέλαβε τις οδηγίες στον ποινικό φάκελο της υπόθεσης όπως οι διαφορές των μερών επιλυθούν στα αστικά Δικαστήρια.
- 3) Παρά τα πιο πάνω ο **K.1** ενήργησε κρυφίως από τον Μ.Κ.7 και ζήτησε τον φάκελο της ποινικής υπόθεσης λίγες μέρες μετά που ο Μ.Κ.7 είχε δώσει στον Αρχηγό Αστυνομίας για τρίτη φορά τις ίδιες οδηγίες για επίλυση των διαφορών των εμπλεκομένων στα πολιτικά Δικαστήρια. Ο φάκελος αυτός της υπόθεσης παραδόθηκε στον **K.1** στις 26/8/13.
- 4) Ακολούθησε συνάντηση του **K.1** με τον Μ.Υ.3(1) δικηγόρο Α. Ανδρέου προς τον σκοπό συζήτησης της υπόθεσης χωρίς προηγουμένως ο Κ.1 να ενημερώσει τον Μ.Κ.7.
- 5) Από τις 16/8/13 μέχρι και τις 4/10/13 ο Κ.1 προέβη στα ακόλουθα αναφορικά με τον φάκελο του Γενικού Αρχείου της Νομικής Υπηρεσίας (**Τεκμήριο 87**):
  - I. Ανάθεση στην κα Θεοκλήτου από τον Κ.1 μέσω Υπηρεσιακής Οδηγίας ημερ. 16/8/13 (στην οποία καθοριζετο χρόνος αποπεράτωσης της εργασίας μέχρι τις 20/8/13) της επιστολής του Υπουργείου Εμπορίου ημερ. 12/8/13 (**ερυθρό 105** στο **Τεκμήριο 87**) η οποία αφορούσε την έκδοση πιστοποιητικών της Providencia, παρά το γεγονός ότι ο

χειρισμός της εν λόγω επιστολής είχε ήδη ανατεθεί στην ίδια με βάση προηγούμενη σχετική Υπηρεσιακή Οδηγία ημερ. 14/8/13. Για την ίδια επιστολή ακολούθησε νέο Σημείωμα του Κ.1 ημερ. 21/8/13 με οδηγίες στην κα Θεοκλήτου να απευθυνθεί στον Μ.Κ.7 μετά που προηγήθηκε η παρατήρηση του Μ.Κ.7 προς τον Κ.1 όταν ο πρώτος διαπίστωσε πως ο Κ.1 κρατούσε τον εν λόγω φάκελο, πράγμα το οποίο οδηγεί στο συμπέρασμα ότι δεν θα έδιδε τις τελευταίες αυτές οδηγίες εάν δεν είχε προηγηθεί η παρατήρηση.

- II. Χρέωση στον Κ.1 στις 13/9/13 του φακέλου της υπόθεσης Providencia του Γενικού Αρχείου (**Τεκμήριο 87**) και παραμονή του φακέλου αυτού στο γραφείο του μέχρι 30/9/13 ενώ ανάθεση εργασίας στον ίδιο έγινε μόλις στις 27/9/13 (**ερυθρό 187** στο **Τεκμήριο 87**) πράγμα το οποίο δημιουργεί ερωτηματικά ως προς τον λόγο και την αναγκαιότητα κατοχής του φακέλου για τόσο διάστημα.
- III. Η επιστολή του Υπουργείου Εμπορίου ημερ. 25/9/13 απαντήθηκε από τον Κ.1 αυθημερόν με τη γνωμάτευση του ημ. 27/9/13 (**ερυθρό 189** στο **Τεκμήριο 87**), γεγονός το οποίο εντυπωσιάζει για τον ζήλο, την ταχύτητα και τη σπουδή με την οποία ενήργησε.
- IV. Ο Κ.1 εξακολούθησε να κρατά τον φάκελο **Τεκμήριο 87** μέχρι τις 4/10/13 που παραλήφθηκε από τη Ν.Υ. η επιστολή του Υπ. Εμπορίου ημερ. 2/10/13 τον οποίο φάκελο και μετέφερε στον Μ.Κ.8 με παράκληση να γνωματεύσει ο τελευταίος επ'αυτής.

- 6) Ο **Κ.1** είχε επαφές με τον Α. Νεοκλέους αναφορικά με τον χειρισμό του φακέλου της Providencia του Γενικού Αρχείου όπως προκύπτει από την αναφορά του προς τον Μ.Κ.8 «έκατσε πάνω στα αφτιά μου» αναφερόμενος στον Α. Νεοκλέους, πράγμα το οποίο επιβεβαιώνει την πίεση που ασκείτο.
- 7) Στη συνάντηση του με τον Μ.Κ.8 στις 4/10/13 για να του ζητήσει να δώσει τη δική του γνωμάτευση για το θέμα των υποσημειώσεων στα πιστοποιητικά του Εφόρου για την Providencia ο **Κ.1** δεν προέβη σε οποιαδήποτε νύξη για το γεγονός ότι μελετούσε την ποινική υπόθεση. Γεγονός το οποίο

καταδεικνύει την επιθυμία του να κρατήσει τον έλεγχο και χειρισμό του θέματος ο ίδιος χωρίς την εμπλοκή του Μ.Κ.8.

- 8) Στις 3/10/13 η Μ. Κυριακού επισκέφτηκε τον Κ.1 στο γραφείο του και την ίδια μέρα, προτού δοθούν επίσημα οι οδηγίες από τον Κ.1, ο Α. Νεοκλέους έστειλε επιστολή (e-mail) στον Ρώσο Δικηγόρο Valery Kuleshov (**Τεκμήριο 240**) με την οποία τον πληροφορούσε ότι η ποινική υπόθεση εναντίον των Igor Zhigachov, Alexander Zakharov, Armen Davidyan και Tatiana Shogoleva έχει επανανοίξει και ότι το Τμήμα Οικονομικού Εγκλήματος λάμβανε επιπρόσθετες καταθέσεις, εκφράζοντας παράλληλα την πεποίθηση ότι στο εγγύς μέλλον θα ασκηθούν ποινικές διώξεις και θα εκδοθούν Εντάλματα Σύλληψης. Στοιχείο το οποίο καταδεικνύει ότι ο Α. Νεοκλέους είχε εκ των έσω και εκ των προτέρων αυτή την πληροφόρηση και δη από τον Κ.1 για ενέργειες που πράγματι ακολούθησαν εντός ολίγων ημερών.
- 9) Ο **Κ.1** είχε προβεί σε αριθμό (3-4) τηλεφωνημάτων προς τον Αρχηγό Αστυνομίας εκτός ωρών εργασίας αναφορικά με την πρόοδο στη λήψη των συμπληρωματικών καταθέσεων για τις οποίες είχε δώσει σχετικές οδηγίες στις 8/10/13, συμπεριφορά η οποία καταδεικνύει την προσωπική και υπέρμετρη έγνοια του Κ.1, καθώς και τη βιασύνη του για το θέμα.
- 10) Στη συνάντηση του **Κ.1** με τους ανακριτές στο γραφείο του στις 22/10/13 ζήτησε όπως, μετά τη λήψη της τελευταίας κατάθεσης που υπολείπετο, η Μ.Κ.16 ετοιμάσει την έκθεση της και του την παραδώσει. Στο πλαίσιο της ίδιας συνάντησης και αφού η Μ.Κ.16 ρώτησε αναφορικά με την άποψη του νέου ΓΕ σε σχέση με τις οδηγίες του Κ.1 για την εκ νέου διερεύνηση της υπόθεσης Providencia, αυτός ανέφερε στους ανακριτές ότι ο ίδιος και ο νυν ΓΕ, δηλ. ο Μ.Κ.8, είχαν διαφορετική άποψη από εκείνη που είχε ο προηγούμενος ΓΕ, Μ.Κ.7, αναφορά η οποία βεβαίως δεν ευσταθούσε όσον αφορά τον Μ.Κ.8. Η χρήση όμως από τον Κ.1 ενός τέτοιου ενισχυτικού επιχειρήματος για τη δική του άποψη καταδεικνύει την ετοιμότητα χρήσης κάθε μέσου.

- 11) Στις 31/10/13 οι φάκελοι της Υπόθεσης διαβιβάστηκαν στη Ν.Υ. με την Έκθεση της Μ.Κ.16. Συγκεκριμένα παραδόθηκαν δια χειρός από την Μ.Κ.16 μεταξύ 10:45-11:00.

Επίσης στις 31/10/13 επισκέφθηκε τον **Κ.1** στο γραφείο του η Μ. Κυριακού στις 12:25μ.μ. (δεν καταγράφεται στο Βιβλίο Επισκέψεων **Τεκμήριο 202** η ώρα αναχώρησης της). Η παρουσία της Μ. Κυριακού στο γραφείο του λίγο πριν διατάξει ο Κ.1 τη δίωξη πραγματικά εκπλήσσει και δημιουργεί εύλογα ερωτηματικά.

Την ίδια μέρα (31/10/13) στις 15.26 – 16.15 ο **Κ.1** συνέταξε επιστολή με οδηγίες προς την Αστυνομία για καταχώρηση ποινικής δίωξης (αφού προηγήθηκε στις 13.08 η έναρξη σύνταξης της επιστολής **Κυανού 22** στο **Τεκμήριο 88** προς το Υπουργείο Εμπορίου αναφορικά με το θέμα των υποσημειώσεων στα πιστοποιητικά της Providencia, η οποία και ολοκληρώθηκε στις 16.34).

- 12) Την επόμενη 1/11/13 ημέρα Παρασκευή η υπόθεση στάληκε από την Νομική Υπηρεσία στην Αστυνομία με οδηγίες του **Κ.1** μέσω της πιο πάνω επιστολής του ημερ. 31/10/13 για άσκηση ποινικής δίωξης. Για την αποστολή της επιστολής με τις οδηγίες για δίωξη έγιναν οι πιο κάτω ενέργειες:

- Η επιστολή ημερ. 31/10/13 αποστάληκε μέσω του Γενικού Αρχείου αυτόνομα και ανεξάρτητα από τον ποινικό φάκελο και πριν τη λήψη τελικής απόφασης από τον Γ.Ε.
- Προηγήθηκε το πρωί της 1/11/13 τηλεφώνημα της ιδιαιτέρας του Κ.1 προς τη Μ.Κ.16 για να μεταβεί στη Ν.Υ. και να παραλάβει τους φακέλους της υπόθεσης.
- Την ίδια μέρα και ώρα 12:40 ο **Κ.1** τηλεφώνησε στον Υπαρχηγό Μ.Κ.14 ο οποίος εκτελούσε χρέη Αρχηγού Αστυνομίας για να τον

ενημερώσει ότι είχε διαβιβάσει τον φάκελο της υπόθεσης Providencia με οδηγίες για ποινική δίωξη.

- Οι οδηγίες του **K.1** αποστάληκαν εν αγνοία του Μ.Κ.8 και χωρίς ο Κ.1 προηγουμένως να θέσει τον φάκελο ενώπιον του ή να διαβουλευθεί μαζί του κατά παράβαση των όρων που ίσχυαν και είχαν συμφωνηθεί με τον Μ.Κ.8.
- Το πρωτότυπο των οδηγιών αποστάληκε στον Αρχηγό Αστυνομίας και λήφθηκε την ίδια μέρα χωρίς προηγουμένως ο **K.1** να φροντίσει ή να αναμένει να ενημερωθεί ότι οι οδηγίες του είχαν εγκριθεί από τον Μ.Κ.8.
- Η ιδιαιτέρα του Κ.1 τηλεφώνησε στην Ανακρίτρια Μ.Κ.16 ανεξαρτήτως του ελέγχου του φακέλου από τον Μ.Κ.8.
- Ο Κ.1 τηλεφώνησε στον Υπαρχηγό χωρίς να γνωρίζει αν ο φάκελος είχε τεθεί υπόψη του Μ.Κ.8.

Τα πιο πάνω καταδεικνύουν ότι βιαζόταν να προχωρήσει η δίωξη, δεν ήθελε και δεν επιθυμούσε ενημέρωση και πόσω μάλλον έγκριση της αλλαγής πλευσης.

- 13) Υπήρξαν τρεις συγκεκριμένοι όροι που τέθηκαν από τον Μ.Κ.8 στον Κ.1 αναφορικά με τον χειρισμό των ποινικών υποθέσεων και την ανάγκη προσυεννόησης τους οποίους ο Κ.1 παραβίασε δίδοντας οδηγίες για άσκηση ποινικής δίωξης εν αγνοία του Μ.Κ.8, πράγμα το οποίο επιβεβαιώνει την πάση θυσία προσπάθεια του Κ.1 για μη εμπλοκή του Μ.Κ.8.
- 14) Οι προσωπικές και κυρίως οι επαγγελματικές σχέσεις του Κ.1 και Μ.Κ.8 δεν ήταν τέτοιες που να μην επιτρέπουν την εκ των προτέρων ενημέρωση του Μ.Κ.8 από τον **K.1** αλλά και διαβούλευση του Κ.1 με τον Μ.Κ.8 για σκοπούς αποτελεσματικής διεξαγωγής της εργασίας.
- 15) Στις 4/11/13, ημέρα Δευτέρα (την αμέσως επόμενη εργάσιμη μέρα μετά την αποστολή της επιστολής για δίωξη) η Μ.Κυριακού επισκέφθηκε το ΓΔΟΕ και

παρέδωσε επιστολή απευθυνόμενη στον Αρχηγό Αστυνομίας στην οποία, αφού προέβαινε σε αναφορά για ενημέρωση της οποίας έτυχε από το γραφείο του Γ.Ε., ζητούσε την έκδοση σχετικής Αστυνομικής έκθεσης με την οποία να επιβεβαιώνεται το γεγονός της επικείμενης καταχώρησης ποινικής δίωξης εναντίον συγκεκριμένων προσώπων σχετικά με την υπόθεση Providencia. Η πιο σημαντική εκ των υποθέσεων που εκκρεμούσαν στη Ρωσία ήταν αυτή με αρ. Α41-42445/2013, η οποία και ήταν ορισμένη για ακρόαση στις 5/11/13 και στην οποία η Κ.3 επιθυμούσε να καταθέσει την έκθεση αυτή.

Η πιο πάνω ταχύτατη και με την πρώτη ευκαιρία εμφάνιση της Μ. Κυριακού στην Αστυνομία επιβεβαιώνει αφενός την έγκαιρη και εκ των έσω πληροφόρηση την οποία είχε η Κ.3 και αφετέρου την αγωνιώδη προσπάθεια προώθησης της δίωξης, την εξασφάλιση στοιχείων που θα αποδείκνυαν και τη σημασία που μια σχετική έκθεση είχε για τις υποθέσεις της Κ.3 στη Ρωσία.

- 16) Μέσω της επιστολής της **Κ.3** ημερ. 5/11/13 υπό μορφή προσχεδίου έκθεσης προς την Αστυνομία εξασφαλίστηκε η έκθεση με συγκεκριμένο λεκτικό, το οποίο ικανοποιούσε τις απαιτήσεις της **Κ.3**, πράγμα το οποίο επίσης επιβεβαιώνει τη σημασία αυτού τούτου του γεγονότος της δίωξης συγκεκριμένων ατόμων τα οποία ανήκαν στο αντίπαλο (νομικά) στρατόπεδο.
- 17) Έγινε προσπάθεια για αναβολή της ακρόασης της υπόθεσης αρ. Α41-42445/2013 στη Ρωσία στις 5/11/13 με σκοπό την κατάθεση της έκθεσης, αίτημα το οποίο δεν έγινε δεκτό από το Ρωσικό Δικαστήριο. Η έκθεση κατατέθηκε τελικώς στις υποθέσεις με αρ. Α41-41333/2013, Α41-30113/2013 και Α40-52584/2013 από τον δικηγόρο που εκπροσωπούσε την **Κ.3**. Προφανώς σκοπός ήταν να καταδειχθεί ότι διώκονται στην Κύπρο για πλαστογραφίες τα πρόσωπα που εμπλέκοντο στις αλλαγές στο καθεστώς της Providencia (16/9/11) με ανάλογα οφέλη για την Κ.3 ως προς τις θέσεις της για το ιδιοκτησιακό καθεστώς της Rosinka.

Χειρισμός της αγωγής 3987/13

- (B) Στο ενδιάμεσο διάστημα, ήτοι στις 16/9/13 καταχωρίστηκε η αγωγή 3987/13. Στην αγωγή 3987/13, η οποία είναι μια από τις 14 συνολικά αγωγές που καταχώρησε το γραφείο P. Ερωτοκρίτου & Συνεργάτες ΔΕΠΕ για το ίδιο νομικό ζήτημα, εναγόμενοι είναι μόνο η Λαϊκή και η Διαχειρίστρια αυτής (δικηγόροι των οποίων είναι η **K.3**) και καταγράφεται ως διεύθυνση επίδοσης η διεύθυνση του γραφείου της **K.3** ενώ στο αιτητικό περιέχεται η δυνατότητα εκτέλεσης της απόφασης εναντίον και της Τράπεζας Κύπρου. Η **K.3** και ο **K.4** αναλάμβαναν, χειρίζονταν και υπερασπιζονταν παγκυπρίως όλες τις αγωγές οι οποίες καταχωρούνταν εναντίον της Λαϊκής τράπεζας και της διαχειρίστριάς της.
- 18) Με εξαίρεση την αγωγή 3987/13 (και την αγωγή 4454/13 για την οποία δεν έχουν παρουσιαστεί στοιχεία ή δηλωθεί ως παραδεκτά οποιαδήποτε γεγονότα) για τις υπόλοιπες 12 αγωγές τα κλητήρια εντάλματα επιδόθηκαν σε όλες τις περιπτώσεις στις εναγόμενες 1 και 2 από τον ιδιώτη επιδότη Πανίκο Αριστείδου, χωρίς να παρουσιαστεί ποτέ οποιοδήποτε πρόβλημα στη διαδικασία επιδόσεων.
- 19) Στην αγωγή 3987/13 (**Τεκμήριο 1**) σημειώθηκε εξ αρχής ως διεύθυνση για επίδοση στους Εναγόμενους 1 & 2 η διεύθυνση του δικηγορικού γραφείου της **K.3**, πράγμα που καταδεικνύει ότι εξ αρχής σκοπεύτο η επίδοση σε δικηγόρο.
- 20) Η επίδοση της έγινε στον K.4 προσωπικά στις 16/9/13 μετά από ρητές οδηγίες του **K.2** προς τον M.K.1, οι οποίες δόθηκαν αυθημερόν με την καταχώριση και ζητούσαν επίσης αυθημερόν επίδοση, πράγμα που καταδεικνύει την βιασύνη για προώθηση και δεν συνάδει με περίπτωση όπου κάποιος αναμένει ότι θα υπάρξει εμφάνιση και μακρόχρονη αντιδικία.

- 21) Ο Μ.Κ.1 πήγε στο γραφείο του **Κ.4** και του επέδωσε την αγωγή έναντι της υπογραφής του. Συγκεκριμένα ο **Κ. 4** παρέλαβε και υπέγραψε ακριβώς δίπλα από τον τίτλο του εγγράφου.
- 22) Ο Κ.4
- ⇒ Αποδέκτηκε παράτυπα την επίδοση της αγωγής για Εναγομένους που δεν νομιμοποιείτο να παραλάβει.
  - ⇒ Παρέλειψε να δώσει οδηγίες για να καταχωρηθεί σημείωμα εμφάνισης ή να ειδοποιήσει τους Εναγομένους για να διασφαλίσει τα δικαιώματά τους.
  - ⇒ Μετά την εκ νέου νομότυπη επίδοση της αγωγής στους ίδιους τους Εναγόμενους, στις 23/10/13 έλαβε οδηγίες από τους Εναγόμενους 1 & 2 όπως η Κ.3 καταχωρήσει Σημείωμα Εμφάνισης και παρέλειψε για δεύτερη φορά να προβεί σε ενέργειες ούτως ώστε να δώσει οδηγίες για την καταχώρηση τέτοιου Σημειώματος.
  - ⇒ Έλαβε γνώση για έκδοση της απόφασης εναντίον των Εναγομένων τέλος Νοεμβρίου του 2013 και καταχώρησε αίτηση για παραμερισμό της απόφασης σχεδόν 3 μήνες αργότερα.
- 23) Σε αντίθεση με την αγωγή 3987/13 στις υπόλοιπες 13 αγωγές η **Κ.3** καταχώρησε εγκαίρως σημειώματα εμφάνισης για τις Εναγόμενες αρ. 1 και 2.
- 24) Στη βάση της επίδοσης που έγινε από τον Μ.Κ.1 στον **Κ.4** για τις Εναγόμενες 1 και 2, και αφού παρήλθε άπρακτη η προβλεπόμενη 10ήμερη προθεσμία για εμφάνιση, ακολούθησε η καταχώρηση στις 30/9/13 μονομερούς αίτησης για απόφαση η οποία ορίστηκε στις 17/10/13 και στη συνέχεια στις 24/10/13 οπότε και απεσύρθη κατόπιν προηγούμενης επισήμανσης του Δικαστηρίου για τη μη νομότυπη επίδοση. Στην πρώτη αίτηση για απόφαση αναφέρθηκε αναληθώς πως η επίδοση έγινε στους εναγομένους αντί στον Κ.4 (**Τεκμήριο 4**). Ο Κ.1 προέβη στις 16/10/13 στην απαραίτητη ένορκη δήλωση προς απόδειξη της υπόθεσης ενώπιον του Πρωτοκολλητή του Ε.Δ. Λεμεσού.

- 25) Αφού έγιναν νομότυπα οι νέες επιδόσεις στις 22/10/13, καταχωρήθηκε στις 5/11/13 δεύτερη μονομερής αίτηση για απόφαση (**Τεκμήριο 8**) η οποία κατόπιν σχετικού αιτήματος εκ μέρους των Εναγόντων ορίστηκε συντομότερα, ήτοι στις 8/11/13. Αυτό έγινε κατόπιν οδηγιών του **K.2**. Και για τους σκοπούς αυτής της Αίτησης ο **K.1** προέβη σε ένορκη δήλωση ενώπιον του Πρωτοκολλητή του Ε.Δ. Λεμεσού στις 8/11/13.
- 26) Στις 23/10/13 ο **K.4** έλαβε εκ μέρους της **K.3** μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου τα επιδοθέντα στους εναγόμενους κλητήρια εντάλματα της 3987/13 (**Τεκμήριο 103**). Για δεύτερη φορά δεν καταχωρήθηκε σημείωμα εμφάνισης από την K.3.
- 27) Ο **K.2** είχε δραστήριο και ενεργό ρόλο στην προώθηση της αγωγής. Συνέταξε την αγωγή, επέλεξε την επίδοση, δίδοντας και τα κλητήρια στον Μ.Κ.1, ενημέρωνε τον Κ.1 και εμφανίστηκε για να αποσύρει την πρώτη αίτηση (στις 24/10/13) καθώς και στη δεύτερη αίτηση για απόδειξη της αγωγής ασχέτως από το γεγονός ότι την πρώτη αίτηση υπέγραψε άλλη δικηγόρος του γραφείου τους. Επίσης ο ίδιος έδωσε σχετικές οδηγίες σε άλλη δικηγόρο του γραφείου τους, η οποία συμμορφούμενη με αυτές ζήτησε και έλαβε την άδεια από το Δικαστήριο για τον εσπευσμένο ορισμό της δεύτερης αίτησης στις 8/11/13 η οποία και είχε καταχωριστεί στις 5/11/13.
- 28) Στις 8/11/13 εξεδόθη απόφαση ερήμην με την οποία διατασσόταν ο συμψηφισμός κατάθεσης που διατηρούσε η εταιρεία του Κ.1 Ricni με δάνειο το οποίο χρωστούσε άλλη εταιρεία του (Dare).
- 29) Οι **K.3** και **K.4** ενώ έλαβαν γνώση της εκδοθείσας απόφασης στις 29/11/13 καταχώρησαν αίτηση για παραμερισμό μόλις στις 25/2/14, ήτοι 3 μήνες αργότερα.
- 30) Ο **K.1** στη δημοσιογραφική διάσκεψη στις 14/4/15 ισχυρίστηκε ότι η ανακρίτρια και ο Αρχηγός Αστυνομίας είχαν εισηγηθεί την ποινική δίωξη

στην υπόθεση Providencia, πράγμα που δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα.

- 31) Σε συνάντηση μεταξύ του Κ.1 και υπαλλήλων της Τράπεζας Κύπρου την 7/1/15 ο **Κ.1** είπε σε αυτούς ότι το Δικαστήριο είχε εκδώσει απόφαση συμψηφισμού των υποχρεώσεων της Dare με τις κουρεμένες καταθέσεις της Ricni ενώ γνώριζε ότι η απόφαση αυτή είχε ήδη παραμερισθεί.

Έχοντας παραθέσει τα στοιχεία όπως προωθήθηκαν και όπως εν τέλει προέκυψαν είναι προφανές πως αυτά προέρχονται και αφορούν τις δύο ενότητες γεγονότων, όπως τις είχαμε προκαθορίσει εισαγωγικά για τις οποίες έχει διαφανεί ότι αποτελούν τα δύο σκέλη της προωθούμενης από την Κ.Α. συνωμοσίας.

Δεν υπάρχει οποιαδήποτε αμφιβολία πως τα δύο αυτά σκέλη κατέληξαν το ένα στη δίωξη και το άλλο στην απόφαση. Οι καταλήξεις αυτές προβάλλονται από την Κ.Α. ως οι συμφωνηθείσες παροχή και αντιπαροχή εκατέρωθεν. Κανένας από τους Κατηγορούμενους ή τους εκπροσώπους τους δεν αμφισβήτησε τις πιο πάνω καταλήξεις και σε κάποιες περιπτώσεις ούτε βασικούς σταθμούς στις διαδρομές που ακολουθήθηκαν.

Για το Δικαστήριο δεν υπάρχει οποιαδήποτε αμφιβολία πως οποιοσδήποτε καλόπιστος και αντικειμενικός παρατηρητής εξετάζοντας και κρίνοντας τα πιο πάνω πρωτογενή γεγονότα της υπόθεσης θα διαπιστώσει αμέσως και χωρίς δυσκολία πως τόσο από πλευράς χρόνου στον οποίο διαδραματίζονται τα γεγονότα όσο και από πλευράς συμμετεχόντων στα διαδραματιζόμενα πρόσωπων, παρατηρούνται πλήρως εναρμονισμένες δράσεις και πορείες οι οποίες στοχεύουν και εν τέλει καταλήγουν, ανεξαρτήτως διαφόρων τυχαίων εξωγενών κωλυμάτων (π.χ. «ανακάλυψη» εσφαλμένης πρώτης επίδοσης ή ουδέτερων αστυνομικών εκθέσεων κ.λ.π.) αφενός στις οδηγίες για δίωξη και αφετέρου στην ερήμην απόφαση.

Βεβαίως είναι εμφανές πως δεν είχαν όλα τα εμπλεκόμενα πρόσωπα πρωταγωνιστικούς ή καθοδηγητικούς ρόλους σε όλα τα διαδραματισθέντα και αυτό είναι λογικό και αναμενόμενο.

Η εικόνα η οποία σαφέστατα και εμφανώς προβάλλει είναι πως ο Κ.1 φθάνοντας στη Ν.Υ., σταδιακά και προοδευτικά και παρά την ύπαρξη αντιθέτων συστάσεων αρχίζει να εμπλέκεται στην ποινική διερεύνηση της υπόθεσης Providencia, και τούτο παρά τη γνώση που είχε περί ύπαρξης παλαιότερων αποφάσεων σε ψηλότερο επίπεδο από τον ίδιο. Κατά τον τρόπο που έχουμε παραθέσει προηγουμένως οδηγεί τα πράγματα μέχρι τη χορήγηση σαφέστατων οδηγιών για ποινική δίωξη πράγμα που ικανοποιεί στην πραγματικότητα την έντονη και επίμονη απαίτηση της Κ.3 για κάτι τέτοιο.

Παράλληλα όμως έχει πλήρη γνώση για την προετοιμασία και καταχώριση της αγωγής καθώς και την πορεία της, με μόνη διαφορά ότι αυτό το θέμα το χειρίζεται μέσω του Κ.2, συνεργάτη στο δικηγορικό του γραφείο.

Ο Κ.2 περιορίζεται όντως στον χειρισμό της αγωγής αλλά και πάλι κατά τον τρόπο που έχουμε εξηγήσει, ο οποίος (τρόπος) προκαλεί αναρίθμητα ερωτηματικά και απορίες, και πάντα ενημερώνοντας τον μέχρι πρότινος εργοδότη του, τον Κ.1. Έχουμε δεχθεί και κρίνουμε ότι ισχύει αποκλειστικά για τον ίδιο τον Κ.2 πως ήταν κατόπιν προσunenνόησης που απέστειλε την αγωγή προς επίδοση σε αντίδικο δικηγόρο, πράγμα που αποκλείει την απλώς τυχαία και αδόκιμη επιλογή.

Η Κ.3 είναι η δικηγορική εταιρεία η οποία, πέραν της εμπλοκής της μέσω του Κ.4 στον ως άνω χειρισμό της αγωγής, παντοιοτρόπως επεδίωκε την ποινική δίωξη, εντείνοντας σαφώς τις προσπάθειες της μετά τον διορισμό του Κ.1 κυρίως μέσω του Προέδρου και Διευθύνοντος Συμβούλου της Α. Νεοκλέους και της εντολοδόχου του ως προς το θέμα Μ. Κυριακού.

Ο Κ.4 είναι το πρόσωπο στο οποίο έφθασαν δύο φορές τα κλητήρια της αγωγής, και παρά ταύτα, παραδόξως σε καμία εκ των δύο δεν ακολούθησε την καθιερωμένη πρακτική που θα οδηγούσε σε καταχώριση εμφάνισης, ενώ αργότερα

δεν έδρασε με ιδιαίτερη προθυμία ούτε με ιδιαίτερη ταχύτητα είτε για εντοπισμό τυχόν σφάλματος είτε για τον παραμερισμό της απόφασης. Διευκρινίζουμε πως για τον Κ.4 δεν μπορεί και σαφώς δεν λαμβάνεται υπόψιν η αναφορά του Μ.Κ.1 περί δήλωσης του Κ.2 για τηλεφωνική συνεννόηση, η οποία, ως δήλωση συγκατηγορούμενου που δεν επαναλήφθηκε ενόρκως, ισχύει μόνο για τον Κ.2 και όχι φυσικά για τον Κ.4.

Αυτό το οποίο σαφώς προκύπτει από όλα τα πιο πάνω είναι πως:

- Οι Κ.1 και Κ.3 είχαν τον πρωταγωνιστικό, κυρίαρχο και καθοριστικό ρόλο αφενός ευθέως και άμεσα όσον αφορά τη διαδρομή που ακολουθήθηκε μέχρι και τις οδηγίες για δίωξη και αφετέρου εμμέσως και εξ αποστάσεως όσον αφορά τη διαδρομή που οδήγησε στην απόφαση, αφού όσον αφορά αυτό το δεύτερο σκέλος δρούσαν μέσω των Κ.2 και Κ.4 αντίστοιχα.
- Οι Κ.2 και Κ.4 δραστηριοποιήθηκαν ο μιν πρώτος αποκλειστικά στα θέματα της αγωγής μη έχοντας γνώση ή επαφή με τα θέματα Providencia ο δε δεύτερος κυρίως σε θέματα της αγωγής και επικουρικά σε θέματα Providencia, αφού απεδείχθη ότι είχε γνώση και μερική εμπλοκή και σε αυτά.

Όπως και αν ιδωθούν τα πράγματα το ύστατο ερώτημα είναι κατά πόσον όλα τα πιο πάνω είναι αποτέλεσμα συμπτωματικής δράσης, όπως προέβαλαν οι Κατηγορούμενοι, ή συμφωνημένης δράσης όπως υποστήριξε η Κ.Α.

Έχοντας συνεκτιμήσει τα όσα έχουν προκύψει κρίνουμε χωρίς κανένα δισταγμό και καμιά αμφιβολία πως πρόκειται για συμφωνημένη εκ των προτέρων δράση ως προς την κατάληξη. Είναι κατά τη γνώμη μας αντίθετο με κάθε ανθρώπινη λογική να δεχθεί οποιοσδήποτε πως τυχαία συνέπεσαν τόσες ενέργειες, παραλείψεις, χειρισμοί, ημερομηνίες, συναντήσεις, επισκέψεις και άλλως ανεξήγητα ή ακατανόητα γεγονότα μεταξύ τόσων προσώπων και για τόσο χρονικό διάστημα. Μια αντίθετη κατάληξη θα μπορούσε ίσως από κάποιους να προβληθεί ως το άκρον άωτον των συμπτώσεων, την οποία βεβαίως δεν είναι δυνατόν να αποδεχθούμε ότι υπήρξε σε τόσα επιμέρους στοιχεία και μεταξύ τόσων ανθρωπίνων συμπεριφορών.

Αντιθέτως η ακράδαντη πεποίθηση μας περί προηγηθείσας συμφωνίας εξηγεί, συνάδει και φωτίζει όλα τα γεγονότα όπως έχουν διακριβωθεί.

Ο Κ.1 φεύγοντας από το γραφείο του άφησε μια σοβαρή προσωπική του υπόθεση με οδηγίες να προωθηθεί ταχέως η αγωγή. Είχαν απομειωθεί καταθέσεις εταιρείας του πέραν των €500.000 και από την άλλη αρνούνται από τη Λαϊκή να εγκρίνουν συμψηφισμό τους με δάνειο για το οποίο ο ίδιος και εταιρείες του παρέμεναν υπόλογοι για το ½ του που ήταν τουλάχιστον €300.000 (αν όχι περισσότερο). Αναμφίβολα λοιπόν είχε και το κίνητρο να προβεί σε τέτοια συνεννόηση με την Κ.3 και τον Κ.4, αφού στην πραγματικότητα ένας επιτυχημένος συμψηφισμός θα διέγραφε το όποιο χρέος αφορούσε τον ίδιο και τις εταιρείες του και θα απελευθέρωνε το κτήμα (στην Πέγεια) από το εμπράγματο βάρος της υποθήκης.

Από δικής της πλευράς η Κ.3 είχε για αρκετό καιρό εμπλακεί σε ένα κυκεώνα προσπαθειών να διατηρήσει υπό τον έλεγχο της την Providencia και μέσω αυτής μια τεράστια περιουσία ύψους Η.Π.Α \$200 εκ. την οποίαν η ίδια η Κ.3 ήλεγχε μέχρι το 2011. Ο διορισμός του Κ.1 παρείχε κάποιαν ελπίδα να διαφοροποιηθούν οι για δύο έτη άκαμπτες απόψεις της Ν.Υ. και οι παλαιές αποφάσεις της. Δεν έχει καμία σημασία στην κρίση μας ακόμα και αν η πρώτη νύξη προς τον Κ.1 έγινε μέσω στενού συνεργάτη της Κ.3, αν και έχουμε καταλήξει πως η γνώση και το ενδιαφέρον του Κ.1 εκδηλώθηκαν πριν την όποια συνάντηση του με τον Μ.Υ.3(1). Σημασία έχει τι καταδεικνύουν και που οδηγούν όλες οι μετέπειτα εξελίξεις.

Ο Κ.1 σαφώς γνωρίζει ότι η Κ.3 χειρίζεται τις αγωγές εναντίον της Λαϊκής και η Κ.3 αντιλαμβάνεται ότι δύναται να στηριχθεί στον Κ.1 για να προωθήσει το σοβαρό θέμα που την απασχολεί για πάρα πολύ καιρό χωρίς επιτυχή κατάληξη μέχρι τότε, πράγμα που ταλανίζει το γραφείο τους, και το οποίο αναμφίβολα γνωρίζει ο Κ.4, λόγω των πολλαπλών ιδιοτήτων που έχει εκεί (μέτοχος, διευθυντής, γιος του Προέδρου, υπεύθυνος δικαστηριακού τμήματος).

Με δεδομένη την ύπαρξη διευθέτησης, προσθέτουμε πως όσον αφορά τον χρόνο συνομολόγησης της είναι προφανέστατο για μας ότι η αρχική βασική συμφωνία προέκυψε και επετεύχθη λίγο πριν την καταχώριση της αγωγής 3987/13. Δεν έχει

ιδιαίτερη σημασία η ακριβής ημερομηνία, πλην όμως λογικά προέκυψε μετά που η Κ.3 αντιλήφθηκε ότι υπάρχει ελπίδα στο πρόσωπο του Κ.1 να διαφοροποιηθεί η κατάσταση προς όφελος τους και όσον αφορά την ποινική πτυχή, δηλαδή κατά την επίσκεψη του Μ.Υ.3(1) στον Κ.1 και από τα λεχθέντα κατ' αυτήν, επιβεβαιώθηκε ότι ο Κ.1 βλέπει τα πράγματα διαφορετικά και ήταν διατεθειμένος να εξετάσει εκ νέου το όλο θέμα ποινικής δίωξης με προοπτική ακόμα και τη λήψη περαιτέρω καταθέσεων.

Αναμφίβολα κάποια στιγμή πριν την καταχώριση της αγωγής ενημερώθηκε σχετικά (προφανώς από τον Κ.1) και ο Κ.2. Έτσι ως προς αυτόν εξηγείται πλήρως όλος ο ειρμός των γεγονότων στα οποία συμμετείχε και κυρίως η παραδοχή του στον Μ.Κ.1 ότι είχε ήδη συνεννοηθεί για την επίδοση σε δικηγόρο. Αναγράφει τη διεύθυνση της Κ.3 και στέλλει αυθημερόν επιδότη για να θέσει σε τροχιά τις προθεσμίες όσο το δυνατό γρηγορότερα. Η 10ήμερη προθεσμία έληξε στις 27/9/13 ημέρα Παρασκευή και την αμέσως επόμενη εργάσιμη καταχωρείται η μονομερής αίτηση, αλλά ατυχώς εντοπίζεται από τον Δικαστή η κακή επίδοση. Προτού καν αποσυρθεί η αίτηση (24/10/13) επιτυγχάνεται νέα επίδοση (22/10/13) στους Εναγόμενους οι οποίοι ναι μεν αποστέλλουν στις 23/10/13 τα κλητήρια στον Κ.4 αλλά αγνοούν ότι δεν πρόκειται να γίνει οτιδήποτε.

Αναμφίβολα και ο Κ.4 γνωρίζει πάρα πολύ καλά και είναι μέρος της συμφωνηθείσας δράσης, η οποία στοχεύει στο να αφεθεί ο Κ.1 και οι εταιρείες του να εξασφαλίσουν μια δικαστική απόφαση. Με αυτά τα δεδομένα ο Κ.4 δεν είχε βεβαίως οποιονδήποτε λόγο να ακολουθήσει προηγούμενες διαδικασίες με το υπόλοιπο προσωπικό κ.λ.π.. Το δικό του μέρος ήταν πάρα πολύ απλό. Απλώς δεν θα προωθούσε την επιστολή (e-mail) στην Μ.Υ.4(4) και τα υπόλοιπα ήταν ευθύνη του Κ.2. Ο οποίος Κ.2 εξακολουθούσε να νιώθει την πίεση για ταχύτερη δράση. Έτσι εξηγείται η «όχληση» προς το Δικαστήριο για απόδειξη μίας τέτοιας υπόθεσης εντός τριών ημερών από την καταχώριση της μονομερούς αίτησης (5/11 – 8/11/13).

Όταν αργότερα στις 29/11/13 ο Κ.4 πληροφορήθηκε δήθεν από τη Διαχειρίστρια την επίδοση απόφασης στην πραγματικότητα και πάλι δεν είχε κάτι σπουδαίο να

πράξει. Ευθύνη δεν μπορούσε ούτε και ήθελε ούτε και χρειαζόταν να αποδώσει σε κάποιον στο γραφείο. Γνώριζε με απόλυτη ακρίβεια τι είχε γίνει και πάντως ότι δεν ευθύνετο κάποιος υπάλληλος. Έτσι εξηγείται το ότι για τόσο διάστημα δήλωνε παντού ότι ευθύνετο ο ίδιος. Το οποίο βεβαίως ήταν αλήθεια πλην όμως ευθύνετο όχι λόγω ακούσιου σφάλματος αλλά εθελούσιας και πλήρως εκούσιας συμπεριφοράς στα πλαίσια συμφωνίας την οποία προφανώς γνώριζε και κατά γράμμα εφαρμόζε.

Η απόφαση βεβαίως δεν θα άξιζε κάτι σπουδαίο αν ακυρώνετο εντός ολίγου. Υπήρχε όμως η ευχέρεια να καθυστερήσει όσο μπορούσε την καταχώριση αίτησης παραμερισμού. Πιθανόν αυτή η καθυστέρηση να παρακώλυε αργότερα και τον ίδιο τον παραμερισμό αλλά και πάλι ανέλαβε και αυτό το ρίσκο καθυστερώντας τρεις μήνες και αναγκάζοντας αφενός τη Διαχειρίστρια να ζητά εξηγήσεις και εν τέλει στις 15/9/14 να διορίζει και επιπρόσθετους δικηγόρους στη διαδικασία παραμερισμού (Α. Ευαγγέλου & Σια ΔΕΠΕ) και αφετέρου το Επαρχιακό Δικαστήριο στην απόφαση του ημερ. 30/9/14 να ομολογεί ότι «δεν δόθηκε επαρκώς εξήγηση» για την καθυστέρηση και ότι υπήρξε «*υεφελώδες τοπίο όσου αφορά τον ακριβή χρόνο πληροφόρησης των Ευαγομένων για την έκδοση της απόφασης*».

Στον άλλο άξονα της διευθέτησης τα πράγματα εξελίχθηκαν επίσης τάχιστα. Κατ' εφαρμογήν της, και υπό το άγρυπνο βλέμμα της Κ.3, ο Κ.1 ενεπλάκη στην ποινική διερεύνηση, πέτυχε να επανανοίξει τις ανακρίσεις διατάσσοντας τρεις κατά κύριο λόγο ασήμαντες επιπλέον καταθέσεις, και επιλύοντας το νομικό θέμα προς την αντίθετη από την παλαιότερη κρίση από τον Γ.Ε., δίδει σαφείς οδηγίες για δίωξη «*παραγγέλλοντας*» και νέα συνοπτική έκθεση η οποία να συνάδει με τη δική του θέση επί του θέματος και εν κρυπτώ από τον Γ.Ε. κοινοποιεί σε χρόνο ρεκόρ τη διαταγή του για δίωξη. Δεν υπάρχει οποιαδήποτε αμφιβολία στο μυαλό μας πως όλα αυτά και κυρίως η ταχύτητα με την οποίαν έδρασε οφείλοντο και διασυνδέοντο με την ειδικότερη διακαή επιθυμία της Κ.3 να καταδείξει σε Ρωσικά Δικαστήρια ότι υπήρχε ποινική δίωξη στην Κύπρο εναντίον συγκεκριμένων προσώπων και τούτο διότι προσδοκούσε στα αυτονόητα οφέλη από την κατάδειξη μιας τέτοιας εξέλιξης. Ο Κ.1 αναμφίβολα ήταν γνώστης της επιδιωκόμενης πορείας και αναμφίβολα

απεδέχθη στα πλαίσια της διευθέτησης τους να επιτελέσει το δικό του αυτό χρέος σε αυτή. Όλες οι επιμέρους ενέργειες του επεξηγούνται και συνάδουν πλήρως και αποκλειστικά με την εν λόγω διαπίστωση μας.

Εκτροπή ή Ανατροπή

Όσον αφορά το δεύτερο συστατικό στοιχείο της Κατηγορίας 8 υπενθυμίζουμε πως θα πρέπει να καταδειχθεί ότι αυτό που συμφώνησαν ήταν προς εκτροπή ή ανατροπή της πορείας της δικαιοσύνης. Έχουμε ήδη εξηγήσει πως η πράξη εν τη εννοία του σχετικού άρθρου 121 του Π.Κ. περιλαμβάνει και παράλειψη. Συνεπώς η συμφωνία για παράλειψη εκτέλεσης κάποιας ενέργειας πληροί τις προϋποθέσεις του προβλεπομένου αδικήματος. Κατά τη γνώμη μας η παράλειψη ισοδυναμεί με ανθρώπινη συμπεριφορά και υπ' αυτή την έννοια είναι αφ' εαυτής μια ανθρώπινη ενέργεια ή δράση.

Το βασικό όμως ερώτημα που απομένει για την Κατηγορία 8 είναι κατά πόσον αυτή η παράλειψη, δηλαδή η μη καταχώριση σημειώματος εμφάνισης έγινε με στόχο την εκτροπή ή ανατροπή της πορείας της δικαιοσύνης.

Είναι λοιπόν απαραίτητο να δει κάποιος ποια είναι η πορεία της δικαιοσύνης. Κατ' εφαρμογήν του Άρθρου 30(3) του Συντάγματος καθώς και σχετικών με την επίδοση δικονομικών διατάξεων η ορθή πορεία της δικαιοσύνης είναι όπως σε κάθε εναγόμενο σε αστική αγωγή επιδοθεί με τον προβλεπόμενο τρόπο το κλητήριο, να πληροφορηθεί τους λόγους για τους οποίους καλείται να εμφανιστεί στο Δικαστήριο και να αποφασίσει κατά πόσον θα εμφανιστεί στη διαδικασία ή όχι. Κατά κανόνα επιτυγχάνεται προσωπική επίδοση αλλά υπάρχουν και άλλοι επιτρεπόμενοι τρόποι είτε από τους κανονισμούς είτε κατόπιν άδειας του Δικαστηρίου.

Στην παρούσα συμφωνήθηκε όπως οι Κ.3 και Κ.4 παραλείψουν να καταχωρίσουν εμφάνιση, πλην όμως δεν πρέπει να λησμονείται και ο συμφωνηθείς τρόπος με τον οποίον θα το πετύχαιναν. Συμφωνήθηκε όπως η επίδοση γίνει στον Κ.4, ακριβώς για να καθίσταται ευχερέστερη η μη καταχώριση εμφάνισης αφού οι Εναγόμενοι

δεν θα είχαν γνώση και δεν θα απαιτούσαν οτιδήποτε. Είναι ελπίζουμε αντιληπτό πως στο πλαίσιο μιας τέτοιας συμφωνίας δεν τίθεται καν ζήτημα υπογραφής ή αποστολής ή παραλαβής διοριστηρίων από τον πελάτη αφού ο τελευταίος αγνοεί τα πάντα και δεν εμπλέκεται σε οποιοδήποτε στάδιο. Αυτό ακριβώς θα γινόταν στην παρούσα εάν ο Δικαστής δεν παρατηρούσε τη γενομένη, από παντός άποψης άκυρη και αντισυνταγματική επίδοση. Δεν νομίζουμε να διαφωνεί οποιοσδήποτε, ακόμα και χωρίς γνώσεις νομικής, πως η παράλειψη εμφάνισης (σε αγωγή) η οποία επιτυγχάνεται με αυτό τον τρόπο συνιστά εκτροπή ή ανατροπή της περιγραφείσας πορείας της δικαιοσύνης. Παρέλκει βεβαίως να πούμε πως ακριβώς επειδή η ορθή πορεία της δικαιοσύνης είναι άλλη η ίδια η Δικαιοσύνη ανέπτυξε μηχανισμούς προστασίας και θεωρεί την ακύρωση τέτοιων αποφάσεων ως χρέος της (*ex debito justitiae*).

Εν πάση περιπτώσει δεν θεωρούμε ότι διαφοροποιούνται τα πράγματα εάν τα κλητήρια επιδόθηκαν κανονικά σε εναγόμενους αλλά κάποιοι άλλοι στα πλαίσια υφιστάμενης συνωμοσίας που είχε τον ίδιο στόχο παραλείψουν να δράσουν προς καταχώριση εμφάνισης. Υπενθυμίζουμε κατ' αρχάς πως δεν απαιτείται υλοποίηση της συμφωνίας, οπότε εφόσον ο στόχος ήταν ο ίδιος αυτό είναι αρκετό. Εδώ στόχος ήταν εξαρχής όπως διενεργηθεί ή ορθότερα παραλειφθεί οτιδήποτε αναγκαίο για να μην καταχωριστεί εμφάνιση και εκδοθεί απόφαση ερήμην.

Βασικά σε τέτοια περίπτωση το ερώτημα που τίθεται είναι κατά πόσον, πρόσωπα που συνωμοτούν για κάτι τέτοιο, δηλαδή να χειριστούν δικονομικά θέματα με τρόπο που θα απολήξει στην έκδοση απόφασης εναντίον κάποιου χωρίς ποτέ αυτός να λάβει γνώση, εκείνη τη στιγμή που συνωμοτούν έχουν συμφωνήσει κάτι το οποίο στοχεύει σε εκτροπή ή ανατροπή της πορείας της Δικαιοσύνης; Ούτε για αυτό το ερώτημα έχουμε αμφιβολία πως εύκολα απαντάται καταφατικά για τους ίδιους λόγους. Η πορεία της Δικαιοσύνης είναι διαφορετική, ρυθμίζεται από το Σύνταγμα, τους Νόμους και τους Κανονισμούς να κινείται με προκαθορισμένο τρόπο και προθεσμίες διασφαλίζοντας τα δικαιώματα οποιουδήποτε διαδίκου. Οποιοσδήποτε συνωμοτεί να αλλάξει τη θεσμοθετημένη διαδρομή της, αναμφίβολα, έχει συμφωνήσει να εκτρέψει ή ανατρέψει την πορεία της.

Υπενθυμίζουμε πως η Λαϊκή και η Διαχειρίστρια είχαν καταχωρίσει εμφάνιση σε πλήθος αγωγών μαχόμενες υπέρ των δικαιωμάτων τους και αυτό το γνώριζαν πάρα πολύ καλά οι Κ.1 και Κ.2, και πολύ περισσότερο οι Κ.3 και Κ.4.

Συνεπώς διαπιστώνουμε ότι είτε με τον ένα είτε με τον άλλο τρόπο πληρούται και αυτό το συστατικό στοιχείο για την **Κατηγορία 8** η οποία και στοιχειοθετείται πλήρως.

Καταδολίευση - Ανυπαρξία Ζημιάς και Οφέλους

Αποτέλεσε εισήγηση τόσο του ευπαιδευτού συνηγόρου για τον Κ.1 όσο και του ευπαιδευτού συνηγόρου για τον Κ.2 ότι στην Κατηγορία 9 δεν έχει καταδειχθεί η ύπαρξη ζημιάς σε τρίτο πρόσωπο και αντίστοιχα οφέλους προς τον Κ.1. Στο ίδιο πλαίσιο υπήρξε εισήγηση ότι δεν θα ήτο δυνατόν να προβάλλεται η καταδολίευση της Τράπεζας Κύπρου μέσω μίας διαδικασίας στην οποία δεν ήταν διάδικος.

Όπως είχαμε ήδη εξηγήσει στην Ενδιάμεση Απόφαση μας ημερ. 3/3/16 είναι προφανές πως οι έννοιες του **ωφελήματος**, του **πλεονεκτήματος** ή της **αντιπαροχής**, είναι βασικές και απαραίτητες για τις όλες τις κατηγορίες. Ως αντικείμενο όλων αυτών των εννοιών προσδιορίζεται η μη καταχώριση σημειώματος εμφάνισης από τους Κ.3 και Κ.4 στην αγωγή 3987/13 στην οποία ο Κ.1 ήταν ένας από τους ενάγοντες με απώτερο στόχο την έκδοση ερήμην απόφασης με όφελος για τον Κ.1 και εταιρείες συμφερόντων του της τάξης των €515.679,99.

Μέσα από την ανάλυση και των τριών αυτών εννοιών, διαπιστώνεται πως στον πυρήνα της σημασίας τους ευρίσκεται το όφελος (benefit) το οποίο δυνατόν να προσποριστεί κάποιος από την ενέργεια άλλου. Όπως ήδη επισημάναμε στην Ενδιάμεση Απόφαση μας για τους λόγους που παραθέσαμε η παράλειψη καταχώρισης εμφάνισης σε κάποια αγωγή συνεπάγεται οφέλη προς την άλλη πλευρά. Κατ'επέκταση η έκδοση απόφασης και στην προκειμένη περίπτωση χωρίς να μεσολαβήσει οποιαδήποτε διαδικασία αντιδικίας αποτελεί όφελος στην πλευρά του Ενάγοντα. Βασικά εξασφαλίζει χωρίς τη χρονοβόρα και πολυέξοδη διαδικασία μιας δίκης τις αιτούμενες στην αγωγή του θεραπείες.

Επί της ουσίας της προκειμένης περίπτωσης οι Ενάγοντες εξασφάλισαν από το Δικαστήριο την ακόλουθη απόφαση:

- «Γ) Διάταγμα του Σεβαστού Δικαστηρίου, που να διατάττει την Εναγόμενη 1 και 2, και/ή οποιοδήποτε από αυτούς και/ή τους με οποιοδήποτε τρόπο, αντιπροσώπους και/ή υποκατάστατους αυτών όπως με την επίδοση της δικαστικής απόφασης, στην παρούσα αγωγή, προχωρήσουν αμέσως στον συμψηφισμό της απομειωμένης κατάθεσης και/ή οποιοδήποτε ανάλογου ποσού από αυτή τακτής προθεσμίας που έφερε τον αρ. 024/0003, και η οποία στις 26/03/2013, συμποσούτο στις €739.437,40 συμπεριλαμβανομένων τόκων, επ' ονόματι της Ενάγουσας 1, μαζί με το χρέος της Ενάγουσας 4 αρχικά και/ή της Ενάγουσας 2, καταληκτικά, δηλαδή το 1/2 του χρέους της Εναγόμενης 6, όπως τούτο υπήρχε την 30/03/2013, συμπεριλαμβανομένων μέχρι την 30/03/2013 τόκων οποιοσδήποτε είδους, επιβαρύνσεων οποιοσδήποτε είδους και προσαυξήσεων.
- Δ) Διάταγμα του Σεβαστού Δικαστηρίου, διατάττον, την Εναγόμενη 1 και/ή 2, και/ή τους με οποιοδήποτε τρόπο, αντιπροσώπους και/ή υποκατάστατους αυτών, όπως με την υλοποίηση του ανωτέρω συμψηφισμού, προχωρήσουν σε απαλλαγή του 1/2 του μεριδίου, με αρ. εγγραφής 0/36279, Φ/Σχ. 45/01, τεμ. 214 στον Δήμο Πέγειας - Πάφος, ιδιοκτησίας της Ενάγουσας 6 από οποιαδήποτε υποθήκη, είχε εγγραφεί, προς όφελος της Εναγόμενης 2, στα πλαίσια της σύναψης του δανείου, με αρ. 136-15-000054, μεταξύ της Εναγόμενης 2 και της Ενάγουσας 6.»

Κατά συνέπεια με την πιο πάνω απόφαση διετάχθη ο **συμψηφισμός** μεταξύ **της επ' ονόματι της Ενάγουσας 1 (RICNI) απομειωμένης κατάθεσης** τακτής προθεσμίας με αρ. 024/0003 και/ή οποιοδήποτε ανάλογου ποσού από αυτή (και η οποία στις 26/03/2013, συμποσούτο στις €739.437,40) **με** το χρέος της Ενάγουσας 4 αρχικά και/ή της Ενάγουσας 2, καταληκτικά, δηλαδή **το 1/2 του χρέους της Εναγόμενης 6**, όπως τούτο υπήρχε την 30/03/2013 συμπεριλαμβανομένων τόκων κτλ.

Το ότι η πιο πάνω απόφαση συμψηφισμού θα μπορούσε να τύχει επίκλησης από τον διάδικο που την είχε εξασφαλίσει αποδεικνύεται από την ίδια τη στάση και τη συμπεριφορά του Κ.1 κατά την συνάντησή του με εκπροσώπους της Τράπεζας Κύπρου στις 7/1/15 στο γραφείο του στη ΝΥ, όταν ο Μ.Κ.19 τον επισκέφθηκε

αναφορικά με δάνειο που η Λαϊκή είχε χορηγήσει προς την DARE (και το οποίο είχε μεταφερθεί στην Υπηρεσία Ανάκτησης Χρεών) στο πλαίσιο μιας τελευταίας προσπάθειας αναδιάρθρωσης του. Υπενθυμίζουμε ότι κατ'εκείνη τη συνάντηση ο Κ.1 τους είχε πληροφορήσει πως είχε εκδοθεί απόφαση υπέρ του για συμψηφισμό του δανείου αυτού με τις καταθέσεις της RICNI που είχαν απομειωθεί («κουρευτεί»). Μάλιστα οι δικηγόροι της Κ.3 (Μ. Τζιουτ), όπως σχολιάσαμε στο πλαίσιο της αξιολόγησης της μαρτυρίας, άφηναν να νοηθεί πως υπήρχε πιθανότητα υλοποίησης του συμψηφισμού από την Τράπεζα αν δεν υπήρχε στη συνέχεια έγκαιρη σχετική πληροφόρηση πως η πιο πάνω ερήμην απόφαση είχε παραμερισθεί¹²⁰.

Μέσα στο πλαίσιο άσκησης των εξουσιών που της παραχωρήθηκαν με βάση τον **περί Εξυγίανσης Πιστωτικών και Άλλων Ιδρυμάτων Νόμο 17(Ι)/2013** ο οποίος ψηφίσθηκε μετά τα γνωστά γεγονότα του Μαρτίου, 2013, που οδήγησαν την Κυπριακή οικονομία στα πρόθυρα κατάρρευσης, η Αρχή Εξυγίανσης, δηλ. η Κεντρική Τράπεζα¹²¹, εξέδωσε, μεταξύ άλλων, το **περί της Πώλησης Ορισμένων Εργασιών της Cyprus Popular Bank Public Co Ltd Διατάγματα 2013 έως (Αρ. 3) του 2013, Κ.Δ.Π. 104/2013** σύμφωνα με το οποίο ορισμένες εργασίες της Λαϊκής Τράπεζας μεταβιβάστηκαν στην Τράπεζα Κύπρου. Συγκεκριμένα στο **Άρθρο 5 της Κ.Δ.Π. 104/2013** διαλαμβάνεται πρόνοια για μεταβίβαση από τη

¹²⁰ Δέστε ηλεκτρονικό μήνυμα της δικηγόρου της Κ.3 Τζιουτ προς τον Πανίκο Ηρακλέους ημερ. 9/1/15 (Τεκμήριο 82):

«Πανίκο καλημέρα

Με πήραν πριν 2 μέρες τηλέφωνο από κατάστημα της Τράπεζας Κύπρου στην Πάφο και μου είπαν ότι ο **Ρίκκος Ερωτοκρίτου στηριζόμενος πάνω στην απόφαση για συμψηφισμό** και αποκρύπτοντας τους ότι αυτή παραμερίστηκε, **απαίτησε την πραγματοποίηση του συμψηφισμού. Ευτυχώς με πήραν τηλέφωνο πριν την εκτέλεση του συμψηφισμού** και τους ενημέρωσα ότι αυτή η απόφαση παραμερίστηκε. Φαντάζομαι ότι στη συνέχεια ενημέρωσαν την νομική τους υπηρεσία και η νομική υπηρεσία ζήτησε επίσημη ενημέρωση.

Τους είχα πει να μην ενεργήσουν χωρίς πρώτα να μας συμβουλευτούν.

Best regards
Andreas Neocleous & Co LLC
Marina Joud
Advocate - Senior Associate»

(Η έμφαση είναι του παρόντος Δικαστηρίου)

¹²¹ Δέστε Άρθρο 2 του Νόμου 17(Ι)/2013.

Λαϊκή στο Αποκτών Πρόσωπο, δηλ. την Τράπεζα Κύπρου¹²² όλων των περιουσιακών στοιχείων, τίτλων ιδιοκτησίας και δικαιωμάτων εκτός των προβλεπόμενων στο Παράρτημα Ι καθώς και υποχρεώσεων της Λαϊκής όπως αυτές συγκεκριμενοποιούνται στο **εδάφιο (2)** του εν λόγω Άρθρου. Ενώ στο **Άρθρο 6** καθορίζεται αφενός ο τρόπος προσδιορισμού της τελικής αξίας των μεταβιβαζόμενων περιουσιακών στοιχείων, τίτλων ιδιοκτησίας και δικαιωμάτων και υποχρεώσεων και αφετέρου η δυνατότητα καταβολής αποζημίωσης στη Λαϊκή στην περίπτωση που η τελική αξία των μεταβιβαζόμενων περιουσιακών στοιχείων κτλ υπερβαίνει την τελική αξία των μεταβιβαζόμενων υποχρεώσεων.

Στο ίδιο Διάταγμα (**Κ.Δ.Π. 104/2013**) υπάρχει επίσης ρητή πρόνοια στο **Άρθρο 13** για τα αποτελέσματα της μεταβίβασης των περιουσιακών στοιχείων κτλ και υποχρεώσεων της Λαϊκής προς την Τράπεζα Κύπρου. Συγκεκριμένα διαλαμβάνεται ότι **κατά την ημερομηνία μεταβίβασης** η Τράπεζα Κύπρου:

- αναλαμβάνει όλα τα δικαιώματα και υποχρεώσεις τα οποία είναι συναφή προς τα μεταβιβαζόμενα περιουσιακά στοιχεία ή τίτλους ιδιοκτησίας, δικαιώματα και υποχρεώσεις και
- υποκαθιστά τη Λαϊκή αναφορικά με οποιαδήποτε νομική ή άλλη διαδικασία η οποία σχετίζεται με τίτλους περιουσιακά στοιχεία, δικαιώματα ή υποχρεώσεις που μεταβιβάζονται.

Περαιτέρω με βάση το **Άρθρο 24** του **Νόμου 17(Ι)/2013** διαλαμβάνεται πως η Αρχή Εξυγίανσης μεταβιβάζει ορισμένα αλλά όχι όλα τα περιουσιακά στοιχεία, δικαιώματα ή υποχρεώσεις του ιδρύματος που υπόκειται σε εξυγίανση κατά την εφαρμογή των μέτρων εξυγίανσης. Παράλληλα με βάση το **εδάφιο (2)** του ίδιου Άρθρου παρέχεται μέσω των σχετικών προνοιών η διασφάλιση της κατάλληλης προστασίας των συμφωνιών και των αντισυμβαλλομένων που καθορίζονται ρητά σε αυτό το εδάφιο. Μεταξύ αυτών συγκαταλέγονται με βάση το **εδάφιο (2)(γ)** του **Άρθρου 24** συμφωνίες αλληλοσυμψηφισμού (set-off), βάσει των οποίων δύο ή

¹²² Δείτε Άρθρο 2 της Κ.Δ.Π.104/13.

περισσότερες απαιτήσεις ή υποχρεώσεις που οφείλονται μεταξύ της τράπεζας και ενός αντισυμβαλλομένου συμψηφίζονται εκατέρωθεν η μία με την άλλη.

Θα πρέπει να σημειωθεί πως κατ'εκείνο το χρονικό στάδιο και συγκεκριμένα στις 8/11/13 δόθηκε σχετική γνωμάτευση του Μ.Κ.8 που είχε ζητηθεί από τον Υπουργό Οικονομικών ως μέλους της Αρχής Εξυγίανσης αναφορικά με αίτημα πελάτη της Λαϊκής Τράπεζας για συμψηφισμό καταθέσεων του με δάνειο. Επρόκειτο για την περίπτωση καταθέσεων στο όνομα κάποιου Lev Levien και του δανείου που είχε παραχωρηθεί από την Λαϊκή στο όνομα των Y.S. Trustees Ltd as Trustees of CD Trust. Ο Μ.Κ.8 αφού έλαβε υπόψη του με βάση τα σχετικά έγγραφα πως δικαιούχοι του δανείου ήταν άτομα που δήλωναν πως ενεργούν ως επίτροποι (trustees) υπέρ του Lev Levien, κατέληξε, σε συμφωνία με προηγηθείσα γνωμάτευση του Κ.4, (προφανώς υπό την ιδιότητα του νομικού συμβούλου της διαχειρίστριας) στη θέση πως δικαιολογείται ο συμψηφισμός του πιστωτικού υπολοίπου του λογαριασμού του Lev Levien με το χρεωστικό υπόλοιπο του δανείου των Y.S. Trustees Ltd as Trustees of CD Trust. Από την εν λόγω γνωμάτευση διαφαίνεται πως και σε εκείνο το χρονικό στάδιο που είχε εκδοθεί και η ερήμην απόφαση στην αγωγή 3987/13 ζητήματα συμψηφισμού μεταξύ καταθέσεων και δανείων εξακολουθούσαν να τυγχάνουν εξέτασης και ενίοτε να εγκρίνονται. Άλλωστε δεν πρέπει να λησμονείται πως και για τον ίδιο τον Κ.1 και εταιρείες του είχε εγκριθεί και υλοποιηθεί αρκετά μετά τον Μάρτιο του 2013 (5/6/13) συμψηφισμός για ποσό περίπου €123.000.

Πέραν των πιο πάνω δεν πρέπει να λησμονείται πως με βάση την Κ.Δ.Π. 104/13 η ημερομηνία μεταβίβασης των περιουσιακών στοιχείων, τίτλων ιδιοκτησίας και δικαιωμάτων όπως και των υποχρεώσεων που μεταβιβάζονται από την Λαϊκή στην Τράπεζα Κύπρου καθορίστηκε να είναι η 29^η Μαρτίου 2013 και η ώρα 6:10 π.μ. («*ημερομηνία μεταβίβασης*»). Συνεπώς από εκείνη την ημερομηνία η Τράπεζα Κύπρου, ως αποκτών πρόσωπο, υποκαταστάθηκε σε όλα τα δικαιώματα, οφέλη, υποχρεώσεις που έχουν μεταβιβαστεί. Προφανώς δε αυτήν εννοούσαν και οι Ενάγοντες στην 3987/13 συμπεριλαμβάνοντας στο αιτητικό τους τις λέξεις «*υποκατάστατους αυτών*».

Το ότι η Τράπεζα Κύπρου δεν ήτο διάδικος στην πιο πάνω αγωγή δεν είναι βέβαιο ότι δημιουργεί εμπόδιο στο να τύχει εκτέλεσης η ερήμην εκδοθείσα απόφαση λαμβάνοντας υπόψη τις πρόνοιες των περί Πολιτικής Δικονομίας Θεσμών. Θα πρέπει να πούμε ότι μίαν τέτοια δυνατότητα παρέχουν υπό κατάλληλες περιστάσεις οι πρόνοιες της **Δ. 40, θ.θ. 8** και **10**.

Καταληκτικά λοιπόν για το στοιχείο αυτό θα πρέπει να πούμε ότι:

- i. Η εξασφάλιση και κατοχή μιας Δικαστικής απόφασης είναι ούτως ή άλλως αφ' εαυτής όφελος και πλεονέκτημα για τον επιτυχόντα, ακόμα και για διαπραγματευτικούς σκοπούς.
- ii. Στην παρούσα περίπτωση υπήρχε και δυνατότητα και πιθανότητα εφαρμογής της. Δεν είναι καθόλου τυχαίο που οι Ενάγοντες καταχώρισαν έφεση επιδιώκοντας την ανατροπή του παραμερισμού και επιδιώκοντας τη διατήρησή της.
- iii. Η παρουσίαση μιας τέτοιας απόφασης στην Τράπεζα Κύπρου προφανώς και δεν θα την άφηνε αδιάφορη και ανεπηρέαστη. Αρκεί να σκεφτεί κάποιος την προβολή μιας τέτοιας απόφασης ως υπεράσπιση στην αγωγή που καταχώρισε η Τράπεζα Κύπρου προς είσπραξη του επίμαχου χρέους για να αντιληφθεί κάποιος τη δυναμική της. Ένα Δικαστήριο θα είχε ως υπεράσπιση μια άλλη έγκυρη Δικαστική απόφαση η οποία διέτασσε τον συμψηφισμό πράγμα που θα σήμαινε ότι ενέπιπτε στις πρόνοιες του Νόμου και της ΚΔΠ, οπότε έπρεπε να συμψηφιστεί από τον Μάρτιο του 2013.

Ανεξαρτήτως όμως της όποιας πιθανής και δυνατής εξέλιξης σε Δικαστήριο, παραγνωρίζεται εντελώς πως η Τράπεζα Κύπρου κατέβαλε ανταλλάγματα για τα περιουσιακά στοιχεία που της είχαν υποχρεωτικά μεταβιβαστεί. Στην ουσία πρόκειται για δάνειο το οποίο είχε κατά κάποιο τρόπο υποχρεωτικά αγοράσει. Αναμφίβολα μετά τα ατυχή γεγονότα του Μαρτίου του 2013 το συμφέρον της Λαϊκής επέβαλλε όπως κατακρατήσει τις απομειωμένες καταθέσεις προς το δικό της όφελος (bail in) και το συμφέρον της Τράπεζας Κύπρου επέβαλλε όπως ανακτήσει το οφειλόμενο χρέος προς δικό της όφελος. Έχουμε πει ήδη πως ήταν δυνατή η εφαρμογή ενός συμψηφισμού και μεταγενέστερα.

Η εφαρμογή ενός τέτοιου συμψηφισμού για το ½ του δανείου θα σήμαινε πολύ απλά για την Τράπεζα Κύπρου διαγραφή ή εξαφάνιση αυτού του ανακτήσιμου περιουσιακού στοιχείου για το οποίο είχε δώσει αντάλλαγμα με ανάλογη απαίτηση από τη Λαϊκή πράγμα που καταδεικνύει και τον επηρεασμό της τελευταίας.

Όπως και να έχουν τα πράγματα σημασία έχει πως η συμφωνία θα επηρέαζε την οικονομική ή λογιστική θέση και των δύο Τραπεζών όπως αυτή είχε διαμορφωθεί με τα σχετικά Διατάγματα.

Βεβαίως έχει ήδη διαφανεί θεωρούμε πως το όφελος, αντάλλαγμα ή πλεονέκτημα για τον Κ.1 δεν θα ήταν της τάξης των €515.679 που αναγράφεται στο κατηγορητήριο αλλά για μικρότερο ποσό ήτοι τουλάχιστον €300.000 που ήταν το ½ του χρέους τότε.

Είναι προφανές πως η διαπιστωθείσα συμφωνία απέβλεπε ακριβώς σε αυτό το οποίο κατά τη γνώμη μας συνιστά πρόθεση καταδολίευσης των επηρεαζομένων Τραπεζών.

Δόλιο Μέσο

Θεωρούμε πως δεν χρειάζεται να αναπτύξουμε ειδικά ενόψει των προηγηθέντων, πως ο τρόπος με τον οποίο συμφωνήθηκε να επιτευχθούν τα πιο πάνω συνιστά αναντίλεκτα δόλιο μέσο. Αρκεί να πούμε πως εμπεριέχει επαρκώς το στοιχείο της εξαπάτησης των Εναγομένων δια της παραπλάνησης, απόκρυψης των επιδόσεων, των κλητηρίων και της μη καταχώρισης εμφάνισης.

Στη βάση των πιο πάνω καταλήγουμε πως έχουν στοιχειοθετηθεί και όλα τα συστατικά στοιχεία της **Κατηγορίας 9**.

Κατηγορία 10

Αναμφίβολα ο Κ.1, όντας στον ουσιώδη χρόνο Β.Γ.Ε., θεωρείται «δημόσιος λειτουργός» εν τη εννοία του Νόμου. Ο ίδιος διέταξε την καταχώριση ποινικής δίωξης και επομένως ικανοποιείται το συστατικό στοιχείο της «ενέργειας». Δεν αμφισβητείται δε ότι οι ενέργειες του αυτές έλαβαν χώρα στο πλαίσιο ενάσκησης των καθηκόντων του ως Β.Γ.Ε.

Αποτέλεσε εύρημα μας ότι ο Μ.Κ.8 είχε θέσει τρεις συγκεκριμένους όρους υπό τους οποίους ο Κ.1 ήταν υπόχρεος να λειτουργεί κατά τον χειρισμό των ποινικών υποθέσεων που του είχε ανατεθεί. Προέχει η εξέταση του κατά πόσον η μη προηγούμενη διαβούλευση του Κ.1 με τον Μ.Κ.8 και η μη ενημέρωση του τελευταίου για τις οδηγίες που ο Κ.1 είχε δώσει στην Αστυνομία για ποινική δίωξη αποτελούσε παραβίαση των όρων αυτών, και κατ' επέκταση αυθαίρετη πράξη.

Αναμφίβολα η υπόθεση Providencia ήτο μια σοβαρά υπόθεση τόσο ένεκα του αντικειμένου της, αφού αφορούσε καταγγελία για υπεξαίρεση εκατομμυρίων, όσο και ένεκα της εμπλοκής προσώπων νομικών και φυσικών από την Κύπρο και το εξωτερικό.

Περαιτέρω για την υπόθεση αυτή υπήρξαν επανειλημμένως προηγούμενες οδηγίες από την Ν.Υ. και συγκεκριμένα από τον Μ.Κ.7 (στις 20/8/13) και την Προϊστάμενη του Ποινικού Τομέα Μ.Κ.9 (στις 21/8/13 και 16/7/13) για την επίλυση των διαφορών των εμπλεκομένων στα αστικά Δικαστήρια.

Όπως είχε περαιτέρω τεθεί ως όρος, σε κάθε περίπτωση και για όποια ενέργεια γινόταν από οποιονδήποτε νομικό Λειτουργό συμπεριλαμβανομένου και του Β.Γ.Ε. ο ποινικός φάκελος της υπόθεσης θα έπρεπε, προτού σταλεί στην Αστυνομία, απαραίτητως να τεθεί ενώπιον του Μ.Κ.8 για έλεγχο.

Με δεδομένα τα ευρήματα μας πως στην προκειμένη περίπτωση ο Κ.1 **ουδεμία διαβούλευση και ουδεμία επαφή** είχε με τον Μ.Κ.8:

- **πριν ετοιμάσει την επιστολή** του ημερ.31/10/13 στον Αρχηγό Αστυνομίας
- **πριν καταγράψει τις οδηγίες του** στον ποινικό φάκελο

όπως και το γεγονός ότι **απέστειλε την πιο πάνω επιστολή και τον φάκελο** της υπόθεσης **χωρίς προηγουμένως αυτός να τεθεί ενώπιον του Μ.Κ.8 για έλεγχο**, καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι υπήρξε παραβίαση από τον Κ.1 και των τριών όρων που του είχαν τεθεί εξαρχής από τον Μ.Κ.8 κατά το στάδιο ανάθεσης στον Κ.1 του χειρισμού των ποινικών υποθέσεων.

Με δεδομένο ότι οι οδηγίες για άσκηση ποινικής δίωξης στην πιο πάνω υπόθεση αποτελούσαν το αντάλλαγμα στο πλαίσιο της συνωμοσίας με τους λοιπούς Κατηγορούμενους για τη μη καταχώριση Σημειώματος Εμφάνισης στην αγωγή αρ. 3987/13, προκύπτει σαφώς η κατάχρηση εξουσίας με σκοπό το κέρδος. Περαιτέρω η καταχώριση δίωξης εναντίον συγκεκριμένων προσώπων αναμφίβολα επηρέαζε αρνητικά, και συνεπώς παράβλαπτε τα δικαιώματά των, στην προαναφερόμενη δίωξη, κατηγορουμένων.

Καταλήγουμε συνεπώς πως η **Κατηγορία 10** έχει αποδειχθεί.

Κατηγορίες 1 και 5

Εξετάζοντας την **Κατηγορία 1** επαναλαμβάνουμε τα όσα έχουμε ήδη αναφέρει σε σχέση με το ότι ο Κ.1 θεωρείται δημόσιος λειτουργός και ήτο στον ουσιώδη χρόνο επιφορτισμένος με την εκτέλεση καθήκοντος λόγω του λειτουργήματος του ως Β.Γ.Ε., και συγκεκριμένα τον χειρισμό ποινικών υποθέσεων.

Έχοντας καταλήξει ότι η απόφαση του να προβεί σε οδηγίες για καταχώριση ποινικής δίωξης απέβλεπε στην εξασφάλιση ανταλλάγματος και ή ωφελήματος υπό τη μορφή της έκδοσης ερήμην απόφασης στην αγωγή αρ.3987/13, στην οποία ενάγοντας ήταν ο ίδιος και εταιρείες συμφερόντων του, δεν έχουμε αμφιβολία ότι η ενέργεια αυτή συνιστά ενέργεια που υποδηλοί δεκασμό.

Έχει αναλυθεί πιο πάνω πως η έκδοση της απόφασης στην προαναφερόμενη αγωγή οδήγούσε σε αποκόμιση ωφελήματος για τον ίδιο τον Κ.1.

Ως αποτέλεσμα η **Κατηγορία 1** έχει αποδειχθεί.

Όσον αφορά την **Κατηγορία 5** προέκυψε ότι οι Κ.3 και Κ.4 παρείχαν στον Κ.1 ως αντάλλαγμα για την άσκηση της ποινικής δίωξης στην υπόθεση Providencia το ωφέλημα της μη καταχώρισης Σημειώματος Εμφάνισης, με ότι αυτό συνεπάγεται, στην αγωγή 3987/13. Με τον ίδιο τρόπο που αναφέρθηκε ανωτέρω, η ενέργεια τους αυτή υποδηλοί δεκασμό δημόσιου λειτουργού χάριν της προώθησης δίωξης προς ικανοποίηση των συμφερόντων των Κ.3 και Κ.4.

Έπεται πως και η **Κατηγορία 5** έχει αποδειχθεί.

Κατηγορίες 3 και 6

Με τον ίδιο τρόπο που αναφέρθηκε ανωτέρω, θεωρούμε ότι η έννοια του «δημόσιου αξιωματούχου» περιλαμβάνει και τον Β.Γ.Ε ήτοι στην υπό εκδίκαση περίπτωση τον Κ.1.

Στην βάση των ευρημάτων μας περί της ύπαρξης συνωμοσίας μεταξύ του Κ.1 και των Κ.3 και Κ.4, έχει αποδειχθεί ότι ο Κ.1 εκ προθέσεως εξασφάλισε από τους Κ.3 και 4 το παράτυπο πλεονέκτημα της μη καταχώρισης Σημειώματος Εμφάνισης στην αγωγή 3987/13 προς όφελος του ιδίου και εταιρειών συμφερόντων του για να προωθήσει την καταχώριση της ποινικής δίωξης στην υπόθεση Providencia.

Κατ' αντιστοιχίαν οι Κ.3 και Κ.4 εκ προθέσεως προσέφεραν στον Κ.1 το προαναφερόμενο παράτυπο πλεονέκτημα προς όφελος του Κ.1 με αντάλλαγμα την προώθηση της ποινικής δίωξης στην υπόθεση Providencia κατά συγκεκριμένων προσώπων.

Καταλήγουμε συνεπώς πως οι **Κατηγορίες 3 και 6** έχουν αποδειχθεί.

Κατηγορίες 4 και 7

Με βάση τον σχετικό ορισμό στο Άρ.2 του Κεφ.161, η θέση του Β.Γ.Ε συγκαταλέγεται στην έννοια του «αντιπροσώπου» εφόσον πρόκειται για πρόσωπο το οποίο υπηρετεί στη Δημοκρατία.

Όπως προκύπτει από τα ευρήματα μας, ο Κ.1 επέδειξε εύνοια προς όφελος των συμφερόντων της Κ.3 τα οποία εξυπηρετούντο με την καταχώριση ποινικής δίωξης εναντίον συγκεκριμένων προσώπων στην υπόθεση Providencia. Για την πράξη του αυτή έλαβε ως κίνητρο την αντιπαροχή της από μέρους της Κ.3 μη καταχώρισης Σημειώματος Εμφάνισης με απώτερο σκοπό την έκδοση απόφασης ερήμην στην αγωγή 3987/13, στην οποία ενάγοντες ήταν ο Κ.1 και εταιρείες συμφερόντων του. Η πιο πάνω ενέργεια του, που αφορούσε τα καθήκοντα του και κατ' επέκταση εργασίες του προϊσταμένου του Γ.Ε., υποδηλοί διαφθορά.

Η **Κατηγορία 4** έχει συνεπώς αποδειχθεί.

Κατ' αντιστοιχίαν, εξετάζοντας την **Κατηγορία 7** προέκυψε ότι οι Κ.3 και Κ.4 συμφώνησαν να δώσουν στον Κ.1 όντας τότε Β.Γ.Ε ως κίνητρο για την προώθηση ποινικής δίωξης στην υπόθεση Providencia κατά συγκεκριμένων ατόμων, την αντιπαροχή της μη καταχώρισης Σημειώματος Εμφάνισης στην αγωγή αρ. 3987/13. Η πράξη τους αυτή αναμφίβολα υποδηλοί διαφθορά, η δε πράξη του Κ.1 σχετίζεται με τα καθήκοντα του ως Β.Γ.Ε. και κατ' επέκταση τις εργασίες του προϊσταμένου του Γ.Ε.

Κατ' επέκταση η **Κατηγορία 7** έχει αποδειχθεί.

Κατάληξη

Στη βάση όλων όσων αναφέραμε καταλήγουμε ότι όλες οι κατηγορίες έχουν αποδειχθεί πέραν πάσης λογικής αμφιβολίας και οι Κατηγορούμενοι κρίνονται ένοχοι σε αυτές ως ακολούθως:

Ο **Κατηγορούμενος 1** στις **κατηγορίες 1, 3, 4, 8, 9** και **10**.

Ο **Κατηγορούμενος 2** στις **κατηγορίες 8** και **9**.

Η **Κατηγορούμενη 3** στις **κατηγορίες 5, 6, 7, 8** και **9**.

Ο **Κατηγορούμενος 4** στις **κατηγορίες 5, 6, 7, 8** και **9**.

(Υπ.) .....

Λ. Δημητριάδου-Ανδρέου, Π.Ε.Δ

(Υπ.) .....

Χ. Χαραλάμπους, Α.Ε.Δ.

(Υπ.) .....

Μ. Παπαδοπούλου, Ε.Δ.

Πιστόν αντίγραφο

Πρωτοκολλητής